

סידור הגר"א

חלק שני

הוצאת והכנס לאינטרנט
www.hebrewbooks.org
ע"י חיים תש"ע

יכול בתוכו שני חלקים חלק הנגלה והנסתר

החלק הנגלה הוא

ספר מעשה רב ולקושי דינים מהגר"א

החלק הנסתר הוא

סידור כ"י לרבינו הגר"א ולקושי הגר"א

כל אלה מפני רבינו הגדול קדוש ונורא הגאון-החסיד מאור ישראל רשכב"ה

רבינו אליהו מווילנא זע"א

ועליהם יר והב

ביאורים לסי' מעשה רב. ושני ביאורים על חלק הנסתר

ספר שערי נפתלי. וספר אמרי שפר

מעשיות ותועלתם מבואר בהקדמה כל אשר תנן האל ית"ש לזעירא דמן חבריא

נפתלי הערץ הלוי רב בעידיק יפו ת"ו.

עד נופך אוד מספרי, הגר"א זצ"ל נספך פה. והוא ספר שנות אליהו מרבינו הגר"א
ול על משניות סס' לזבת. כתב יד אשר לא נרפס עדנה.

נרפס בהתאמת טיב אוד אשר רמזו זה כבודו להעלים שמו. והפזו לזכות את הרבים
וזב לזכות נשמת האשה הנדקת מ' מויבא ע"קא בת דרב הג' מ' שמואל ול

פעידיק ירושלים תוכב"א

שנת תרנ"ח לסיק

ברפס הר"ר יצחק נחום לעזרי ה"ו

הקדמה

אמר המלך והמבאר מה נכבד היום בהגלות לנו אור המאור לארץ ולדמים
ביאור רבינו הגר"א על משניות סס' שבת, וכל מי שיפעוס סמעס צוף אמרו
הלא יאמר האה ראיתי אור בחדר הוא בשחקים, והוא באמת אור מפניו, תגראי
ונגלה ע"י תלמיד אחד אשר למד עמו המשניות ורשם עלי גליון את כל דברי
הנעימים, והכתב יד הזה נמצא באמתות כתבי רבנו שהיו נמצאים תחת יד הרב
הגדול ר' ארבער ז"ל בנו של נכד, הגרא"י הרה"צ ר' יעקב משה ז"ל סלאנים,
ואנכי קניתי מיד האב"ד המופלג מ"ה אר"י ר' אגרא"א בנו של ה"א הג"ל
והיברתי אל הלק השני מסידור הגר"א ז"ל שהוא הלק השבת ור"ח, ובכמה
סקימות העירוני עליו והצבתי ההערות למטה על הגליון, וכללות סעשה העלק
השני הזה הוא כמעשה חלק א', וסיפתי לו גם ספרי שיר השירים עם ביאור
הגר"א עם כמה הוספות ולקסיים, אמנם מחמת רוב העמלנות חסרתי כבאן
לקצר בהביאורים, שער נפתלי, ואמרי שפר", ועתה אב"ד את ה' אשר עורתי
עד כה, ואני תפלה שיעורני ה' לחיות מעוסקים בתורתו והינים בה יוסם ולילה,
ולעבוד באמת לב שלם ונאה לנחמת ציון וירושלם כעתידת כל ישראל ונתתם גם
אנכי הצעיר והעויר

נפתלי העריץ הגוי

התנה מעי"ק י"ט ה"ז

מודעה ואזהרה

הנני אומר על שום איש שלא יודד לדחפים הסידור הזה תן כולו תן
סקצו לא באד"ק ולא בשאר מדינות שלא ברשותי או ברשות ב"כ.
ושארית ישראל לא יעשו עולה חי באזהרה זו
המתבר

שנות תקוני שבת פרק א יאה א

רשויות שנה שלש שכן ארבע. ג' מסן מד"ח ואי' מד"ס. והן ריש ורבי' ומקום פסוק מד"ח. והרכיבי' כרמלים מדבריהם. שחלקו המקום פסוק לשני' כאשר יסבאר. והוא מלשון סארמלמא שא"ט לא רה"י ולא ר"ה. (א). והן פשרה בכללן. וסמנם אבג"ד. ר"ל במקום פסוק לא

רכים נוקשים בו אפי' ששים רבוא. ופי' נקמה בלא מחלות. ופי' אלטוניה הוא אלטבולות בין התנחום. ופי' כרמלים הוא קרן זית כזה ובר"ה תמלא כל ד' רשויות. דהייט פתח בר"ה פסוח מג' ר"ה. מג' ועד י' כרמלים. ומי' ולמעלה רה"י וזה חיה כשרחבו ד'. ושאלין רחבו ד' מג' עד לרקיע הוי מקום פסוק. ובכרמלים תמלא ב' רשויות דהיינו עמוד עומד בכרמלים רחב ד'. עד י' כרמלים. ומי' ולמעלה רה"י. וכשאינו רחבו ד' חף שהוא מקום פסוק כחן מלא מין אחת מינו והיא כרמלית. (ד) ודיני ללו הרשויות שלש שכן פסוק. והן מוליא ומכנים ומעניר. מוליא מרבי" לר"ה. ומכנים מר"ה לרה"י. ומעניר רחב בר"ה פלמו וג'. בכל אחת מהן. והן מוליא בידו מושיט לאביו חורק. והי' מושיט מרבי" לרה"י דרך ר"ה. וארק ומוליא פסוק בזה. ובעשרה הנ"ל יש חיוב חסאת. ובכרמלים פסוק אבל אסור. ומקום פסוק מותר לכחלה בין מרבי" ובין מר"ה. ובכלד שלא יתליך:

יצאות

השבת שתיים שהן ארבע בשנים

תמלא בו אלא בענין אחד. ורה"י ב'. ור"ה ג'. וכרמלית ד'. זה ביאורם עמוד ברשות הרכי' מג' ואילו עד לרקיע ואיט רחב ד' הוא מקום פסוק (ב). וב' (עמיד) [רה"י] גדר גבוה י' ורחב ד' או תרין עמיק עשרה ורחב ד'. והחלוק ביהין שהגדר פלמו מלעבר לר'. וכג' ר"ה. סרטיא ופלייא ומבולות המפולשין. סרטיא מבחין לעיר לפני השער ופלייא שבפסוק לעיר לפני השער. ומבולות מפולשין פשער לשער ואינו מקורה וחין לתוחינה שעות כלילה. והן ג'. ועוד שנים רחב י"ו ורכים נוקשים בו. ושייכים בב' הראשונות דהייט כסרטיא ופלייא (ג). וכד' כרמלית. והן יס ובקעה ואלטוניה וכרמלית. ופי' יס אפי'

מקום פסוק. ובכרמלים תמלא ב' רשויות דהיינו עמוד עומד בכרמלים רחב ד'. עד י' כרמלים. ומי' ולמעלה רה"י. וכשאינו רחבו ד' חף שהוא מקום פסוק כחן מלא מין אחת מינו והיא כרמלית. (ד) ודיני ללו הרשויות שלש שכן פסוק. והן מוליא ומכנים ומעניר. מוליא מרבי" לר"ה. ומכנים מר"ה לרה"י. ומעניר רחב בר"ה פלמו וג'. בכל אחת מהן. והן מוליא בידו מושיט לאביו חורק. והי' מושיט מרבי" לרה"י דרך ר"ה. וארק ומוליא פסוק בזה. ובעשרה הנ"ל יש חיוב חסאת. ובכרמלים פסוק אבל אסור. ומקום פסוק מותר לכחלה בין מרבי" ובין מר"ה. ובכלד שלא יתליך:

א יציאות

הא דפתח ביציאות חף

- (א) ע' רה"י ג' פ"ב ותוס' ו' ע"א ד"ה כרמלית ודכרי רכינו כהרמכ"ס כפי' המשניות :
- (ב) **משמע** מדברי רבינו דס"ל סארב"ד דעמוד ע' דוחק כרחב ד' הוי רה"י. וכיון דרכים באינו רחב ד' ייירי לך כפג פתח מג' עד לרקיע הוי מקום פסוק וכלל בחובו גם עמוד ע' כיון דאינו רחב ד'. אמנם לשה"כ רכינו כסוף האומר כי כרה"י תמלא כל ה' רשויות כו'. מג' ועד י' כרמלית. ומי' ולמעלה רה"י. וזה כשרחבו ד'. וכשאלין רחבו ד' מג' עד לרקיע הוי מקום פסוק. פתח מלשון שכל עמוד ע' דהוי כפתוח תחת בין רחב ד' ובין אינו רחב ד'. ובכרח ד' הוי כרמלית ואינו רחב ד' מקום פסוק. וא"כ הא דלמירק עמוד ע' הוי רה"י היכי משכחת לה וגרחה דס"ל כאורך דסארב"ד דדוחק ככרבים מחסיס פליו הוי רה"י. והש"ג דרחב ד' ורחוי לכתף פליו אינו מועיל. דלא סרטי. אבג דף ח' ובין רחב ובין קאר הוי רה"י. והק' פגלוך רפ"ח מרטי' ג"ח ב' נד"ה אי נפח שכ' דוחק רחב ד' וק' ה' ככ"ח. וג"ל לרשת רה"י דברחוי לכתף פגו. וכן כ' רה"י כדחייא סס ג"ח ב' דחויא לרכים לכחסי. ופג"ח כרחב ד' פגי כחויא לכחסי. דפסח רחב ד' חויא לכחסי ומ"ס רה"י כדף ח' בין רחב בין קאר הייט כוהח מחסיס פליו כמו שאמר פג"ח עמוד ע' כרה"י ורכים מחסיס פליו ולק' אחר עמוד ע' פתח בין רחב בין קאר. אבל סארב"ד פליו ופ"ל דכפיין אפי' כרחב ד' דוחק רכים מחסיס פליו וח"י. ורח"י סטוניא דעירובין ג"ח א' דשמי ככרבים פכחסיס פליו. ורטי' ע"ל דחויא דהחם כחיי רחב ד'. רחבט ע"ל סארב"ד. ולק' כ' דכרחב ד' מג' עד י' הוי כרמלית. ונשמה אפילו ע' ויהיט כפתח אפי' דחויא לכחסי כיון דחין מתחפן בידיו פליו הוי כרמלית. וכאינו רחב ד' לא מברעט אי פ"ל לרכים כרה"י וכרמכ"ס או כסארב"ד וע' כפי' אפי' פ"ק כ"ו כ"ו :
- (ג) פ"י כי במחלות המפולשים יס ג' תחלים. א' פולשים המער לשער. ב' ואיט מקרה ג' ואין לתוחינה שפלות כלילה. וז"ס וכן ג' רש עוד כ' תחלים א' רחב י"ו. ל' רכים כקשים בו. אלא שאלו כ' תחלים שייכים ג"כ כסרטיא ופלייא המא"כ ב' פג"ח הראשונים שאינם שייכים בכל כסרטיא ופלייא. ונשמה מדברי רבינו דלא כפי' ששים רבוא. וכן נשמה לנמן נבי יס דקאמר ואפי' רכים נוקשים בו ואפי' ששים רבוא ורטי':
- (ד) ע' רה"י א' ח' נד"ה דע"י וכרין פ"ק על האמר אין כרמלית פתח מד' :

שנות תקוני שבת פרק א יא

אף שהיא שטיה בסוף אבות מלאכות. משום דבני להקדרי בתחילה מילי דע"פ דאירי בהולאה כמו לא יא החייב. אקדים לרני הולאה ה' : **פשיט** הפני את וכו' בפה"ב פסורה וכו' פסור ותוחר .

והייט לענין אסור שבת. אבל לענין אסור לפני שור לא מירי בהי'. ובאמת יש כאן אסור שמכשיל את חבירו אף שאינו בלאו כי אם בהרי פנרי נהרה. אסורה איבא (1) :

פשיט בעל הבית טו' בפה"ב חייב . והא דנקט דעני ודבפה"ב בהרת'. משום דהולאה מלאכה גרופה. קך פי' ההוס' (3) ע"א דר"ה פשט) והא תמוה. ודרך פי' לפירושם אבל האמת דמילי דעני ודבפה"ב קן שני הפכים. דפשט העני אה ירו לפניו אינו חייב עד שיניח לתוך ירו של בפה"ב. ואילו היה בפה"ב פושט ירו ומכניס לפניו ה' חייב תיבך אף שלא הניח. וכן בחיוב השני. או שנטל מתוכה והוציא העני חייב (1) . ובפה"ב כהא' גינא שכולא לר"ה פסור עד שיניח. וכן בחיוב בפה"ב פשט בפה"ב וכו'. אינו חייב עד שיתן לידו של עני. והעני שנטל מתוכה והוציא (פי' נגון בבבא ראשונה) חייב תיבך אף שלא הניח. וכן בחיוב השני או שנטל מתוכה והכניס חייב תיבך ובעני פסור עד שיניח. וכל אלו הדינים מבוארים בפירוש בסיפא בשניהם פכורים. ופעם החילוק אף שידו חשובה.

לו (כד"ה) (כד' על ד') ומה לי נטן ליד חבירו ומה לי אם הוא בידו. וידו כפר גופו גרירא. ואם פס שניהם כרשות א' או אמרינן שידו חשובה כד' (ה') [על ד']. והא בין בר"ס ובין בר"ס. ואף שנטל ללמוד עני מנפה"ב דהייט ר"ה מרה"י. כיון דמלאכה גרופה לא סי' ילפינן זה מה :

העני חייב בע"י פריך והא בעינן מקרה ביה והנחה מעל גבי מקס ד' וכו' ולנסוף פריך ודלמא הגחה לא נפי מקרה נפי עד שמשני רבא ירו של אדם חשובה לו כדע"ר . והוא תמוה דמפיקרא פריך והא בעינן אלמא כלכה פסוקה היא אלמא דבעינן וכו'. והדר פריך ודלמא הגחה לא נפי מקרה נפי ובתר משני רבא ירו של אדם חשובה כדע"ר וא"כ הו לא משכחם לה כלכה גליל. דנן בר"ה ובין ברה"י פ"כ הם ד' דרה"י פ' מד' אינו כלום וכ"כ ר"ה. ואם עוקר ומניח ליד חבירו הרי ירו חשיבה כד'. ואם עקר מעמוד בר"ה אם הוא פחות מג' הוא כארעא סמיכתא. ומג' עד ס' הוא כרמליה אם רחב ד' (ה'). וכן קסא ברה"י לא משכחם לה כלל. דאם נטל הוא מרה"י הרי הוא רחב ד'. ואם נטל מיד חבירו הרי הוא חשובה ד'. אבל הכלל הוא דכריה נפינן עקירה והגחה כאמרס והא בעינן עקירה והנחה על מקס ד'. וכרה"י עקירה בעינן והגחה לא בעינן כ'מר רב אסרא

בפנים ושתיים שהן ארבע בתוך. כיצד העני עומד בתוך ובעל הבית בפנים פשט העני את ידו לפניו ונתן לתוך ידו של בעל הבית או שנמל מתוכה והוציא העני חייב ובעל הבית פסור. פשט בעל הבית את ידו לתוך ונתן לתוך ידו של עני או שנמל מתוכה והכניס בעל הבית חייב והעני פסור. פשט העני את ידו לפניו ונטל בעל הבית מתוכה או שנתן

להוכה

נפן

(ה) ז"ל מבואר בתוס' ב' א' ד"ה יניחות :

(ו) ע' בתוס' ג' ע"א ד"ה כבא ית' בתי' טס ובר"ן ור"ה :

(ז) פ"י תיבך בהולאה אפ"ס שלא הניח. ודלג דתשמיש מלשון רש"י דכשי הגחה דווקא. שכתב או שנטל מתוכה והוציא החפץ ואניח בר"ה. אלמא אף בלא הגחה חייב :

(ח) ע' ה"ט רבינו הגר"א בס"א שמי"ט ע"ק כ"ז וע' מה"ש לשל יתן ב' :

ענין קנה ברה"ק ורק וכה פ"ג חייב כו' אלמא
לא כפיין ד'. ואמר ברה"ק כ"ע לא פליגי
כדכ' הדרת כו' (ט). ופקידה כתי'. דאם כי'
שוקר מקנה שמועד ברה"ק ואין רהבו ד'

וסתם שמה יפטר הוא. למרחק אפי' לכאפי
בעלמא. ולא לבורסקי אפי' לפיזי דלמא חי
פסידא. ולא לאכול כספורס קמנה שמה ימסך
(י"א) ולא לדין אפי' נמר דין דלמא חי ספמא

פסור. וכר"ס כפיין
פקידה ובהנה. דהיינו
שאל פקד מע"ג בהנה
וכלים או ריחו. ואין בהם
(כד') (וחבד ד' פסור י') :
פשיט הפני ס' ונטל
כמה"כ ס' פשט
כמה"כ ונטל הפני גהיט
ספורין דכתיב ג' מיטמין
נפש אחת כעשיה. נפש
יחד שמה כאלהא ב"ד
ספור. אחת (חסר פגלוס
כמלמד. ופ' כפ' המלניס
ל"ג פ"א דחדא לחבטוי
זה שוקר חס מניה וחדא
למשויה יול זה יול.

לתוכה והוציא שניהם
פסורים. פשט בעל הבית
את ידו לחץ ונפל העני
סתוכה או שנתן לתוכה
וחבנים שניהם פסורין :
ב לא ישוב אדם לפני הספר
סמוך למנחה עד שיתפלל
לא יכנס אדם למרחץ ולא
לבורסקי ולא לאכול ולא
לדין ואם התודלו אין
מפסיקין. מפסיקין לקרות
ק"ש

וסתם ספמא. ואם
התחילו אין מפסיקין. פי'
אפילו התחיל כליסור.
הזקא כדאיכא שהות. אבל
כדליכא שהות אפי' התחיל
כסיסר יפסיק (חוס' ס'
פ"ג כד"ה ואם התחילו
וכד"ה אין מפסיקין)
והתחלה הספורת משינת
מעפורת של ספרין בין
כרכיו. והתחלה המרחק
משיסור הסודר השלין
שפלו. והתחלה הבורסקי
משיקשור בין כחפיו.
והתחלה האילה לבני כבל
משיסור תורה. ילכני א"י

ועיין כהנסתה ג' פ"א כד"ה. כעשיה) :
ופריד כגמ' תריט טרי בו ומשני פסורי
ואחי לדי חוב חמלא קתשי. פי'
פשט הפני אח ידו לפנים והוי כהנסתה
ועשימות יד. או שנתן לתוכה והאילת בו
סאלה ועשימות יד. ודכע"כ לא חשיב. וכן
כגא טרי' פשט כמה"כ פשיטת יד והולא.
או שנתן לחיט והכריס פשיטת יד והכנסה.
דשני לא חשיב. (מפרש כדפס רבתי של
רס"י. וכס' ריב"ל בדף ג' פ"א כסוס' דכ'
פסורי). וקמ' פני וכמה"כ לסימן פריס ותן.
וכל המנחה אידי כהנסתה :
ב לא יב אדם לפני הספר סמוך למנחה כו'
פי' מנחה גדולה חמנה כו' שעות ומחלס
וסמוך הוא מחלסו. ואפילו כהנסתה דין.

מאנאל דיו. והתחלה הדין משיחעספו הדיינין.
ואם היו משוספין משיחעספו בעלי דיני' כעטות :
מפסיקין לקיש ואין מפסיקין לתפלה. ופריד
והא קמרי ואם התחילו אין מפסיקין. סיפא
אחאן לד"ה. פי' אם היו פסוקין כד"ה והניע
ומן ק"ש מפסיקין. ואין מפסיקין לתפלה.
ונמלא מפסיקין לק"ש קאי לתפלה ולמשה
בין לאכילה ובין לתורה. והא דלא מרוב ומרי
תורה ואכילה כגבא אחת. דלתורה אפילו
כדליכא שהות. ונאכילה חזקא כדאיכא שהות
דחזקא רשכ"י וחבריו אבל לדין שיה תורה
לאכילה. דנליכא שהות לדין להססיק.
וכדאיכא שהות א"ל להססיק. ולפיכך החדש
בין ק"ש ובין ספלה בין דאיכא שהות ובין
דליכא שהות א"ל להססיק : ופי' מנחה גדולה
הוא

(ה) **מפסיק** כ"ל ח' פ"א כד"ה דכ' שדי טרי ופ"ה כהנס' :
(א) ע' כ"ל כפיין ידו אל אדם המוכן כד' וכמלמד שולח עמוד פ' כ"ה :
(ב) ע' כ"ל ח' פי' ר"ל כ"ל ו' דכ' פסק רבינו דכן פיך ככנרת ואת דספורת קמנה פוחר סמוך
למנחה גדולה וסוף משפט דאפילו ספורת קמנה סמוך למנחה גדולה אסור. ואפ"ר דלפנין דינא
סופר כתיב רבט כתיב. אבל לפנין פי' המנחה נקט תירוצה דרב אחא כו' יפיק כעטות לטע
ספורת ופי' כהנסתה רב :

שנות תקוני שנת פרק א איה

הוא זמן הממיד בשל פ"ט בפ"ט נשחט בשש ומחלה ומנחה קטנה הוא תשעה ומחלה בשאר ימות השנה שנשחט בשמונה ומחלה . וקרב בתשעה ומחלה . וקטן שמנחה גדולה הוא

ואם דבטי לאוקמא בלופן אחר. כן הוא שנים כגמ' לארריך. ולהוציא כזה שאלו בלופן אחר (לוקמי י):

ולא יפלה ולא יקרא לאחר הגר. פי' דאך

כבר קאי אחרווייהו. ואפי' גביה שתי קדושה וספי מדרשות. ואפילו פשר פליזת זו על גבי זו: ואפילו צורה נחד. **דהחן** הוא ס'. פי' חן בכל מקום שמש. וחלה סין פיסוקים קדושים כדי לדע' לזו פרשה והאך יפסקו הקדושים. אבל הוא לא יקרא שאין שמירתן שמירה **כיוצא** בו לא יאכל אכנס הכנס

קישואין מפסיקין לתפלה:
ג' לא יצא החיים במחשו
פסוק לחשכה שמה ישכה
יצא ולא הלבדר בקולמוס
ולא יפלה את בלד ולא יקרא לאור הער. באמת
אמר החון רואה היכן תצוקות קדאים אבל הוא לא יקרא. כיוצא בו לא יאכל הוב עם מפני

הרגל

כז'. פי' אפי' זכ חכס שצומאמן שיה. לא מביעא סמא מת חכס שחזר לאכלו פמה מפני שהיא מחמלה בדיסמ וסבר ממנה לאו אפי' זכ חכס ס' מפני ס': עם הכנס. פי' אפי' מה פנשטייר ממנה. דעם שמעט שהוא טפל לה. אבל היא שופרת לאכל מה שנשטייר (ממנה) [ממש]. מפני רגל עבירה. וכן נדה לא האכל עם בעלה על השולחן מהאי טעמא והפוסקים כסבו שמוסר לאכל זה בשר זה תלב אפי' במכירן

בשם שחיסם הממיד . ומנחה קטנה הוא זמן הקרבה ואין לתרן שמחיל מתחלה הזמן ועד פשו. זה אינו דהקרבה כבר כל פליטה. אבל הפיקר הוא כך דשם מנחה על הקרבן מנחה תמיד. והה טעם שאמר (ברכות ו') פ"ב) לפולס יהא אדם זכיר בתפלת המנחה שהרי אליהו כו'. הטעם שמנחה הוא מוכתר הקרבנות . ונאמר בה נפש ונאמר רטן אונתרה שזכר בה .

והוא אחר הקרבן הממיד . לאשקי טלם שארים שנתקנה בזמן המקדש כדכתיב ייראך עם שמש. ומנחה לפני ירח בזמן המואחר. ומש"כ זמן מנחה קטנה תשעה ששום ומחלה שהוא זמן הקרבן המנחה (י):

ג' לא יאל החיים במחשו פי' במחשו
 התחובה לו בנגדו דלומן דרך לחמטו
 סיב בשבת חטאת. ומשיה לא יאל מבפ"י .
 וכאוקמא דנמרחא הא פני ר"י הוא וס'

(יב) ע' כזה מה ש' רבינו בשנות אליהו ברכות ס"ד משנה ה' כד"ה עד הערב ומבואר שם כמ"ס רבינו כהן כי זמן מנחה לא אמרו בזמן הקרבן הממיד אלא בזמן הקרבן המנחה שפי' אחר הקרבן הממיד. ואמר שם כי שני תפלות אלו דשחרית ומנחה סמכו בקביעות ומנס על הכתוב ייראך עם שמש ולפני ירח דוד דורים. ולכן קבצו תפלת שחרית בזמן שחשית המנחה ולא בזמן הקרבן מפני שהי' לריבין להקדים לו מה שיכול כדי שיהי' ספי' הס' הא"ל ייראך עם שמש. אבל במנחה היו לריבין לאחר כל מה שיכול כדי שיהי' עם השמש שהוא לפני ירח קבועה בזמן הקרבן המנחה והמנחה היא רגויה יותר מכל התפלות ומכל הקרבנות כמ"ס מנחה זכרון שמזכרת תמיד לפני הקב"ה ולכן בלתייה כתיב ויהי בשלות המנחה הי' בזמן הקרבן המנחה שאז הוא עת רגון ולכן אמרו לפולס יהא אדם זכיר בתפלות המנחה פ"ב: (ג) ע' כפי' רי"ב ס"ק כ"ה והנה הרמב"ם בפ"ט מהל' שנת הל' כ"א ס' דלומן דרך לחמטו פסוק כר"מ. ואפי' דר"מ ור"י הל' כר"י מ"מ כהן מוכח דהל' כר"מ כמ"ס חסוניות כגמ' דרשות פגמו בשפיקה על רכא דליג גזירה לגזירה ושרך קמחני' ומכמה כריתות ודסק דמחני' בידו מיירי וכן הכריתת אחרת בשבת מיירי פ"ט . ולא נפי' לאוקמי כר"י עד הכריתת האחרונה שכתוב בה בהדיא מחש החובבה בנגדו וכפ"ט ע"מ דליה האכתא כר"י. רק הכריתת האחרונה אלא מלא תירוק אחר הוצאת לאוקמי כר"י ע"מ דליה האכתא כחז"ל. וע"ז כהנ רבינו בבבלי. דאיש כן דאדרבה קיי"ל כר"י כגלוג ר"מ ור"מ

במחירין. בלחה שטי. ולמרו שק מוכח בשנת. ולכאורה הוא סמויה דה"ל תגמרא אבני' לה אשט נדה מה שטישן הוא בגדו והוא צנדה. דש השף ט' ס"ט שני אכסנייס

פרס לרנן הוא כפלטו החילוק בין טס לבשר וחלב. דבשר וחלב דישות בלא שטי לבי' מדרבנן. וא"כ דיפוט ושיטי טדלי מותר י': ד' ואלרן מן הכלטות ט'. פי' אין פולין ואין

אוללים טי הכס וישות איכא שטי ליכא. הכא איכא דישות ואיכא שטי. ס"ט כולא טו לא יאכל הזב טי ומשטי ג"כ הכס ט' פכא ט'. ולפי סמירוס טדלי משמשהיכא דאיכא שטי מותר. אבל לפי מסקנא לא קיימא הכי דשטי ס"ט ואל אשט רעוא

הדגל עבירה: דואלו מן הלכות שאמרו בעליית תגיה בן חזקיה בן גריון כשעלו לבקרו. נמנו ורבו בית שמאי על בית הלל ושמנה עשר דברים גזרו

ב

לא סמא ואל אשה נדה לא יקרנ מקש כו'. אף אשט נדה הוא בגדו והוא צנדה אסור. א"כ למסקנא אפילו דישות ושיטי אסור. אבל סגראה דר'אית' מהא דקאמר בסמוך ופליגא דר' פדס וכ' אום' כד"ס [ופליגא] תימא מנ"ל דפליגא דלמא מדרבנן אסור דודאי לא פליג אמסרי' ולא יאכל הזב עם הזכר ופריית דפ"כ פליגי דבשלמא אי אמריק שאר קרבות אסריה פרה דהייט דישות בלא שטי ששיר אסרו חכמים דשות עם שטי אבל לר' פדס דלמא מן הסורה נילי פרוה ממא. ושאר קרבות מדרבנן. וא"כ דישות בלא שטי כמו לא יאכל הזב אסור מדרבנן אין לאסור דישות עם שטי כמו הוא בגדו והוא צנדה פ"כ ז"ל דפליגא דר' פדס. ולפי זה החלוק שבין ר'

קריין: והמונה פסד דבר. פי' ופסד שמונה פסד דבר גזרו לבד מזה י'. ואלו טן ס"ח דבר. פי' דפסלי פרומה. האוכל א"ר. וסאכל א"ט. והשותה משקין פמאין. והבא ראש ורובו במים שאובין. לפי שהיו מובלגן במטרו' סרוחין ומשחטפין אח"כ במים.

ומסחלה גזרו כשנלו פליו מים שאובין (פי' אחר טבילה) ואח"כ על הבא אחר טבילה במ"ט י'. וטאר שאפלו פליו ג' טנין. וחזקה נפלו אבל לא על הבא. והספד. והידים. פי' אפי' נפל ידיו וענפ כספר פמאיה הידים. והידים קודם נטילה י'. אכלין (ומשקין). וכלים שנטמאו במשקן. פי' אכלין שנטמאו במשקין הבאים מחמת ידים. וכלים שנטמאו במשקין הבאין מחמת שרן. כל המסלטלין מביאין את הסומאה בפובי המרדפ והטולר לגס. גדולי פרומה. ומי שהחשך. פתן ושמן. יין. ובעתיסן. ככרי ממא בדיכה. ורש"י תשיב לר"מ לטר. ובעט טיסיס. אין פולין. ואין קריין. ופסן ושמן יין ובעתיסן תשיב לה כדרא. והוא תמוה. דלמא בגמרא

הניחא

ה' ט"י. ומסקנא הג' קאי ג"כ על המשנה שלפי המסקנא גם המשנה אחיה כר"י והא דכפי בתלחה למקמא סאופן אחר אין זה ראי' לדוחא ההלכה כי ק סניוח הגמ' כמו שמשק רבינו. וכ"כ רבינו במי' רי"ב ה"ל:

(ד) בזה יוכנו דברי רבינו כיו"ד פי' ס"ח ס"ק כ':

(ה) רבינו הילך על דרך הרמב"ם כפי' המשניות כתבואר בסוף המחבר:

(ו) ע' בתום י"ג כ' ד"ה וסבור שהקשו מ"ס דכפול יוס גזרו אף כביאה. וסבור לא גזרו כי אם בשל. פ"ה סה שטרט. והנה כפבור גזרו כגל דלי לא הא לא קיימא הא. וא"כ למה תלקו ביניהם אבל לפי דברי רבינו נוחא. כי גם כשנא שכלל לא גזרו בתחלה רק כשנלו. ותיכף גזרו גם כפבור דלי לא הא לא קיימא הא. ואח"כ גזרו על הבא אחר טבילה כמ"ס ובלחוח גזירה לא נתקן סבור דר"מ:

(ז) בגמ' אמרו אף ידים הבאים מחמת סר טו כיוס גזרו ופ' בתום' י"ד כ' ד"ה כיון ופיהו הלחא דגזיר ידים מחמת פטר כרייה אפילו טנפ פתוך לנפילה גזר. ופ' בתום' ט"ז ד"ה אף ידים פקשו דרין וידים הבאים מחמת סר נתקן כיו' לכו פפי מ"ח. ורבינו כאלה תשיב להו ופ' בס' המצוות להרמב"ם.

שנות תקוני שבת פרק א אהו

כניחא לר"מ אלא לר"י שבכר הוא ומשני
 איכא ס' ועל דבר אחר כו' גזרו על נכרי
 שמטמא ס' א"כ לר"מ משכר הוא ומאי פריך
 כי כינוי דלר"י לא חשיב לטור כי"ל לר"מ לא
 חשיב מרדע או בטח **בו ביחוס:** ה
 סתי. כדפריך לפיל לר"י
 דאמר עדין מחלוקת **אומרים אין**
 במקומה שומחה בצלי להו
 ומשני אמר ר"ג בט"כ ס' אכל לר' מאיר
 דאמר נמט ורבו לא חשיב בטח כ'.
 והדאי' דפריך אהך זה לר"י לית
 ל"י מרדע בצלי להו ומשני בט"כ משמע
 לר"מ לית ל"י בר"כ יי'. אלא ודאי ככ"ל
 פיתן ושמן ובטחיהן ריגין ר' הן. ולר"מ
 דחשיב ליגור הוי י"ט. ומשני אוכלים וכלים
 שנטמאו במשקין חדא חשיב להו. ולריך למת
 טעם מפני מה לר"מ חשיב להו בחדא ולר"י
 בתרסי. דר"מ לשטסי ור"י חזיל לשטסי.
 דפריך בגמ' משקין רמאי אלימא משקין
 דשרן. דלר"י יסא גינא אלא במשקין הכאים
 מחמת הידים. והכלים שנטמאו במשקין.
 במשקין רמאי אלימא דרב וזכה דלר"י
 גינאו. אלא במשקין שנטמאו מחמת שרן.
 ובמוספות בדיה אלא כו' אור"י דה"כ דהוה
 מלי למינקט משקין כבאים מחמת ידים אגם
 סס מסמחין כלים לפסול. תרומה כדאמר
 באלו דברים טפלים ידים כו' שאם תרגין
 מהלך יטמאו משקין שאחורי הטם מחמת
 סדים ויטמאו הטם. אלא נקט משקין
 הבאין מחמת שרן לאשטמין דאפילו הק
 לא הוי אלא מדרבנן ומליט פלגנא דר"מ ור"י
 בטומאה משקין לטמא אחרים (פסחים ט"ז)
 אר"מ אמר ספק משקין ליטמא טמא לטמא
 אחרים סוחר דקסבר טומאה משקין לטמא
 אחרים סוחר תדאורייתא. ר"י ור"ס דאמרי
 לאוכלין טמא ולכלים סוחר דקסבר טומאה
 משקין לטמא אוכלין מן הסוחר. ולפי זה

אחי שפיר דלרבי יוס' ניחא דחשיב ל"י בתרתי
 דמחמא גזרו על משקין הבאין מחמת שרן
 שיטמאו כלים. מאוס משקה זב וזכה. וזכה
 בגזירה לא הוי אוכלין דאוכלים מטמאים
 מדאורייתא. והב' הוא
בית שמאי
שורין דיו
 וסממנים
 הבאין מחמת שרן איק
 מטמאין אוכלין מדאורייתא והוי אוכלין וכלים
 בין משקין מחמת שרן ובין מחמת ידים הכל
 דרבנן והוי חדא גזירה. וקאמר שפיר אוכלין
 ומשקין לר"מ בחדא חשיב להו: וי"ח דבר
 נמטו ורבו ככ"ל. וי"ח דבר שלא נמלקו.
 וי"ח שעמדו במחלוקת. ואלו הן ה"ח שלא
 נמלקו. ה' במשנה א'. סתי' שרן ד' בפנים
 ובחזן. וה' במשנה ב'. ספר. ומרחן. ובזרסקי.
 ולאכול. ולרין. וה' במשנה ג'. לא ילא החיס.
 ולא הבלבל. ולא יפלה. ולא יקרא. ולא יאכל
 הזב עם הזבה. ומש"ה חשיב זב עם זבה
 כבאן. וי"ח שעמדו במחלוקת. ג' במשנה ס'
 דיו וסממנים וכרשינית. וה' במשנה ו'. אגין
 ולמר היה ופושט ודגים. וג' במשנה ז'. מוכרין
 פושטין מגביסין. וב' במשנה ח'. שורזם לשבן
 וכלים לבזבז נכרי. וה' בגמרא. לא יסאילגו
 ולא ילטו ולא יתן במשנה וסוחר אדם חמט
 לנכרי. יי' ומשליחן אגרים: וס' שעלו לבקרו
 שעלו לראש מה הוא ששה ולומר שס.
 וגמרו התלמידים ועמדו למחן ורבו ב"ס
 על ב"ס:

ב"ש אין שורין ס' משום גיבול. דיו הוא
 קשה. וסממנים וברשינית כ"א הוא
 רק יוסר מחזירו. ואפ"ה שרן ט גיבול. ואם
 ה' ששה זה בשבת ה' דייח חטאת. מש"ה אברי
 ב"ס דאבזר לפעוה מצבד יוס וב"ה מתירין
 דלא גזרו. והייט טעמא דלחין ולמד ומלודם
 היה ופיק ס'. כדקאמר בגמרא אלא ואין:
 בש"א

(יח) צ"ע מה הוסף ברא"י או יותר מרא"י הקדמות. ואפשר דבאוס ללא מאמר דלמסקא ס' הדע להס כבידור
 שגמא בט"כ בחנין. ליה מביא דר"ס ומחין על מסקא דקאמר וכאידך ס"ל כר"מ. דמשיב
 לטור. השמע דה"כ לר"י אס חשיב מרדע לא חשיב בנ"כ ואס חשיב בנ"כ לא חשיב מרדע ודוק:
 (יח) ב"ר' המגזיח לתוכ"ס חשיב כהן לא יחזור לו. ורבינו ביאר דהייט לא ימסר אדם חמטו. דלא
 ימסר לו. הן ככר חשיב לו כמחוי' אין מוכרין:

י בשיא אין טתנין לזנין. פי' חסין **ה בשיא** אין טתנין ערות לפנך טי'.
 והוא מטוס כדפירש בהוספ' ובכולן ב"ה מתירין עם השמש
 (בס' שני דף כ"ו פ"ב): אלא כדי שיהבילו פי' כבוד שעדיין יש קלח מן השמש. ודווקא
 פי' שנתנין אותו לתוך המגור כדי שיתלבן בקבולות וקלן. וכל זה בחלטה. אבל במחבר

שמעני שהידים משתירין ומרעבין פ"י רוק בשפת סויה מניחן בחטור והיינו מלבן שהוא אב מלאכה. ובקשתן הנא חיסור ליבן ובלמר חיסור לביעה. דפסקן הוא לשלם לנן ובלמר שיך לבוע כחמור בח"כ מה פסקן ככריתו לבן: וב"ה מתירין. ודווקא בחטור סמוס דכיון דקסי לכו זיקא לא מגלי ויורה דווקא עקורה דאל"ה חיישינן שמא יחסה. ופוסה דאל"ה חיישינן שמא יגיס וחיוב משום מבשל (כשיסת רסי' י"ח ב'): אין פורשין מטודות חיה טי'. ובשבת חייב חטאת אם הי' ניטר חיקף בשעת פרישת המטודה (הוסי' י"ז ב' ד"ה אין פורשין): אלא כדי שיטודו מבעוד יום. פי' דאיירי בחורשין דשכיח חיות. ומיירי שאינו יכול ללמד כי אם אחת. דעו לא יעד בשבת פ"ה המטודה. (ה' הוסי' בס' ד"ה אלא):

ומטמנים וכרשינים לא כדי שישורו מבעוד יום ובית הלל מתירין: ו בית שמאי אומרים אין נותנין אונין של פשתן לתוך התנור אלא כדי שיהבילו מבעוד יום ולא את הצמר ליוהה אלא כדי שיקלוש העין. ובית הלל מתירין. בית שמאי אומרים אין פורשין מצודות היה ועופות ודגים אלא כדי שיצודו מבעוד יום. ובית הלל מתירין: ו בית שמאי אומרים אין מזכרין רעבו"ם ואין מוענין עמו ואין מגביהין עליו לא כדי שנייע למקום קרוב ובית הלל מתירין: ה בית שמאי אומרים אין נותנין עורות רעבדן ורא כלים לבובם עבו"ם אלא כדי שיעשו מבעוד יום ובבית ב"ה מתירין עם השמש: מ אמר רבי שמעון בן גמליאל

בפיך עוד חזן לחמוס. שלא ישראל יכול לנזח לשם (פי' בהוס' שם ד"ה אין נותנין):
אמר ר' שמשון ב"ג פי'. והטעם שהחמירו על שלמן לטעות כביש. והא אמר ר"ס (ברכות י' פ"ב) וסכנתי בטלמי טי'. כללל של דבר כן הוא. כל היכא דדברי ב"ש הוא תומרא לב"ה. והא' ב"ה שאין לריך להחמיר כ"כ כמו הכיח דבש"א יחזור למק' ויכרך (ברכות נ"א ב') ודאי כל מי שמחמיר על טלמו חפ"ב. אבל היכא דאין גראין לב"ה דברי ב"ש כלל כמו דרשה דבשכך דבש"א דקאי אזמן שכיבה ואין בזה שום תומרא שמטה את טלמו כדברי ב"ש חייב מיתה. וכאן גמי ב"ה סברי שא"ל להחמיר כ"כ כי עם השמש סגי. ודאי מותר להחמיר על טלמו כדברי ב"ש כב].
 — ושין אלו ואלו שמוענין קירת בית הכד כו' ופריך מ"ש כו'. ומשני הגך דאי סביד לכו בשבת כו' גזרו כהו ב"ש פ"ש עם חשכה. קרות

(ב) **הר"ה** עם כתבו שאינו יכול ללמוד במטודה אלא א' או ב'. ורבינו כתב כי אם אחת. וכן בחדושי רמב"ם כחזון ב"ב מה"ש רבינו. ובאמת דברי החוס' צ"ע. דמה"ל אם שכיח חיות כל כך שיוכל ללמוד גם שנים בדואי מבעוד יום א"כ מהו המספר שכתבו בחוס' הי' להם לכתוב שאריך שיהי' שכיח כל כך מיות שבדואי ילכוד מבעוד יום כל כך שיוכל ללמוד חסילי שלשה או ארבעה. אלא ודאי הא דשכיח אינו מיעיל רק לאחר ולא ויתרה (א) **רבינו** מפרש רבותא בכל הג' בנות ידוק. וע' ברין: (ב) **ע'** בשנת אליהו בקיץ ש"ה מ"ג

שנות תקוני שבת פרק א אהו

קורח בים סזד ס' לא מחייב חטאת. לא גרודו' עד סרסר' וס' בר' תנינא כר' ישמעאל ככאן יש תמיח גדולה סל סוסקוס שהביאו סה דוארס ר' יבר' כר' ס' סא קאמר במחוסרין

גמרא ונתנין דהו בית אבא שהיו נותנין כדי לבן לכוונם עברים שלשה ימים קודם לשבת. ושון אלז ואזו שמוענין קודת בית הברז ועגורי הגת: . אן צדקן בשר בצל וביצה ארא כר' שיצודו מבעוד יום. אן נותנין פת לתגוד עם חשיכה ולא חדרה על נבי נחלים ארא כר' שיקדמו פניה מבעוד יום רבי איעוד

דיכה כר' לא פליגי כי פליגי במחוסרין שחיקס והני נמי פי מחגייתין כמחוסרין דיכה דמי ואמר לר' י. ואן ססקוק סמפני' דשון ב"ס ובי' סדבר ססוענין כו'. אבל הגרסא דקאמר לפיל מאן סנא דכל מידי דאחי ממילא ס"ר אמר ר' י בר' חר' ייש סיא דתגן סהוס כו' ר' ישיא יגמור מסתחשך ור' י' אומר לא יגמור ופי' רש"י יגמור יניחם בכלים וינאו סעלמן וריל סאינו לרדך לסלק ססעינה סמוך לחשיכה והקשו כחוססת על זה דילמא לר' ס' מ

ריסקן וס דיכסן דיכה אפי' סעד כשסם ליכא חיוב חטאת לא גזר ב"ס כיה"ס. אבל לר' י' דסנר לא יגמור ואמר אמו מחוסרין דיכה סכלל דמחוסרין דיכה חיוב חטאת ואזי אסור עם חשיכס לר' י' והאז יסל לסבוד ככ"ס ולא גזרינ עם חשכה אפי' שבת. והאז דלא חקי ר' י' כר' י' ישמעאל דאיכא למימר במחוסרין דיכה חיוב חטאת כיון דלא פליגי וסעס ר' י' יגמור מבסוד יום ולא גזר אמו חשיכה כמו בית הלל כיון סאן משרס כהדיא אבל ר' י' וס' בר' תנינא כורס כר' י' ישמעאל. וחקי מחגייתין אליבא דר' י' י' :

אין סלין כסר וכלל ובינה נקס סגי דנכר חי לאומלא וכלל כר' אום

אדם ואכלין ארוחי ס'. ובינה דחי לנחמס. וכלל יזגר מטי אכילתה חי מבכר. ובינה מכלל: אלא כדי שיזלו מבסו' פי' כמאלל כן דורסאי והאז שלי' כיוולו. וכלל סחילקי' כן עלי וביסול קדירה סאז. וסל וסריק סוחר כסניסס. וחי סוחר כקדירה ואסור כלל סמתהר ללגוס אף ססוא חי. וחיסיק סגוז יחסה סאיט מילס כמו כקדירה. דכרה כללי סוחר וכקדירה אסור אעילו סריק דלא קפי :

כר' י' שיקדמו פני' על לך סססר. ר' י' כו' סחוסן כלנד ולקלא מדקאמר סודה ר' י' כלסס ספניס י' :
ססלסקי

אס פכיד כשבת איכא חיוב חטאת ואפי' יגמור דכ"ס ס"ל ורסקן מסוס ר' י' נקס ל'י. ועוד דר' י' לא ככ"ס ולא ככ"ס ופירשו כסס' דיגמור סאז כידים דכאז מיירי סאן מחוסרין דיכה כדאמר כסמוך וססחא מייתי ספיר כו'. פי' לדרביס דכסלמא חי אמר' דאפי' במחוסרין דיכה ליכא חיוב חטאת ספיר קאמר יגמור כידים אבל חי במחוסר דיכה חיוב חטאת לא כו' אמר יגמור כידים. והסחא סוחרן סקוסיל כון דר' י' סנר יגמור כידים פ"כ כל מלי דאחי ממילא ספיר דמי וליכא חיוב חטאת. ואזי סכא לר' י' נמי כיון ססוענין מבסוד יום סז

(כ) כה ככסל סססר וכר' י' וכר' י' וס' מ"ס רכיס כפי' ר"כ פ"ק כ"כ. וספיר סוחר רכיסו דר' י' כר' לא פליגי אפי' יוחק ופי' דעת ר' י' ישמעאל דיגמור כידים ססחשך וסז סזכא דליכא חיוב חטאת אפי' כמחוסר דיכה ולא גזריק סאיט סוחר דיכה אמו מחוסר וסז לא גזריק כיה"ס ססו ססססס ור' י' יחקלא אסר רק דמחוסרין דיכה כ"ס ל"ס דאמר ואמר דסייט איסור ולא סזיכ סססס. ופי' כמגיד ססס פ"ג ס"ה ססס :

(כ) כ' ס' כר' סססס ססו ס' וסזי כר' ססס ססס (ר"ל) לסל כה קאמר ססס וססס ר' י' ססס

שנות תקוני שבת פרק א ב ידו ה

י משלשלין הפ' כחור עם השיכה פי' אפילו שחיבך יהי' השיכה. ואם שברחא בלני מותר. ת"מ כאן הוא שלם ואסור אלא משום שני חבורה בו. ומאחזין האור ט"ו מדרות אין לריבין רוב. קנים גרשינין. ופס. גפרים. קירה רבב. קס. ונכבא. שוכא דארא. חאלא :

ועושים ממנו פתילות. ולא בפתילה האידן. פי' למר יש בין קליפה לפן ערבה. וכן שוכא דארא. יש למר בין קליפה לפן כפץ אחד ג'. ולא בפתילת המורב משב הגולל במדבר: ולא בירוקה שעל פני המים. פירש ספינה שמוחה על המים ועולה כמין למר על הספינה. כ"כ פסיל פתילות והוסיפו עוד סתים למר ושטר וכן שמונה: ולא בופה ולא בשפוח פסולתא דרובבא. ולענין הדלקה בין פסולתא דרובבא בין קירא פסולין ולפתילה כהיכה כשרים ד'. ולא בשמן קיק. פירש שף יש וקיק שמו וכוא קאת האמור בחורב. פירש אחר קיקין ריוגה. פירש ולא בשמן שרפה. פי'

אומר כרי שיקדם התחתן שלה : יא משלשלין את הפסח בתנוד עם השיכה. ומאחזין את האור במחדת בית המוקד. ובגבולין כרי שתאחו האור ברובן. רבי יודדה אומר בפחמן כל שהוא :

פרק ב

במה מדליקין ובמה אין מדליקין אין מדליקין רא בלכש ולא בחוסן ולא בכךד ולא בפתירת האידן ולא בפתירת המדבר ולא בירוקה שעל פני המים ולא בזפת ולא בשעודה ולא בשמן קיק

סטער דהיינו דייק ונפיץ. ומחמה שיהיו שניהם אחר גרשיני' שכלמר גפן. ולא בשמן שרפה. פי'

ומאחזין האור ט"ו מדרות אין לריבין רוב. קנים גרשינין. ופס. גפרים. קירה רבב. קס. ונכבא. שוכא דארא. חאלא :

פרק ב

במה מדליקין בו קאי אדלפיל ובגבולין כרי בו. וקאמר דאלו פסולין להדלקה. אבל לפדורה איז אפילו רוב. וראי' שלכש הוא שוכא דארא ולפיל נימניה בי' מדרות שאין לריבין רוב א". ולא כחוסן כיהנא דייק ולא נפיץ. דג' מלאכות נפקתו פרי להוודיק ונפיץ ופי' והי' הסחון לנעורה פי' קר. והוכשרו שניהם יחדיו ואין מכנה קאי והי' הסחון ידליק במהירות כמו הגמורה פי' שכבר

נלחם הפנים שאין קרוי לחם עד שיקרמו סניו כחור חמש דהכא פני בקרימיה כל דהו פכ"ל:

בנמרא כ"א ח' אבל טישין מכן מדרות ירכינו הוסיף דלפילו רוב איז והביא ראי' מלכש שאם שוכא דא. וא' אפי"ג דהשיב לפיל רק י' מדרות לא נפולא כברייתא דק רבינו קבלם ולא תשיב רק במפורשים כפירוש כברייתא ובמרחא :

פירושן דאפי"ג דבשני כחוסן אינו נלקח יפס ת"מ ביחד עם הנעורה דולק יפה ואינו נכבד וקשה דהא נדף כ"א משקוק כרך דבר שדלתיקין בו פי"ג דבר שאין מדליקין בו אין מדליקין בו ויש גומר דהתם גרידא חמו כשינייכו. אבל יענין הדלקה פי"י תשובות דולק אסיר :

ג' ז' טווח כי לא ככל הפן שהוא טעם הארו שמה לא נפולא האמר רק בעתים. ולק קטן שוכא דארא אלא הארו שמו. או יאמר כי לא ככל הארוים נפולא רק כפין אחד ממנו :

בנמרא אמריק שניה קירוחא ואל"כ אחר הגה פ"כ פסול פתילות מכלא חליך פסול עגנים פשיטא שוכא דאפריכה ל' מכו דהיינו לפתילות נמי לא חויא קתיל למר רמי בר אבין ט' פטוח פסולתא דרובבא למאי נפקא מינה למקח וממכר פ"כ והנה קירוחא הוא שפוח מחוק ופי' ופסולתא דרובבא היא שפוח מעורב עם פסולת ששאר אחר הכחה הכבש. ופסנא לפארה הייט יתולין לפרט דרמי בר אבין פליג אדלפיל ומפכה כי שפוח הוא דווקא פסולתא דרובבא אבל קירוחא שוכא הפסוח כפי' כבד פ"א למתן. וכן סא דדייק מברייתא להשכיר שפוח לפתילה (לפי פירש"י ותוס') דלפארה לפי פירוש הג"פ דווקא

שנות תקוני שבת פרק ב אהו

פי' שמן תרומה שנתמא . מאי טעמא מתוך שמתא עליו לבשרו גזירה שמה יטה . והא דקאמר אין מדליקן בשמן שריפה ב"ט הכס פי' דאין גורפין קדשים ב"ט . ודווקא ב"ט פגמו אבל בפ"ט מותר להדליק דלא גזרינן י"ט אטו שבת . והא דקאמר תניא כותבי' דרב חסדא הלכה כרבה . דתניא כותבי' לא קאי אלא א"ט דטעם י"ט כרב חסדא לפי שאין שורפין ולא כרבה דאמר גזירה דאם כרבה לא הוה מסיים הכרייתא לפי שאין

קין ולא בשמן שרפה ולא באליה ולא בחלב המדי אומר מדליקין בחלב מבושר . והכמים אומרים אחד מבושל ואחד שאינו מבושל אין מדליקין בו :

אין

אין להם היתר כלל . וקו' מפורשים במשנה ושד ד' גרי דהיינו שמן אפרסמון . ונפס לכן קרבי דגים וטבל סמא ושנים יש להן היתר פי' חפצות שמן כ"ט . והן מלב מבושל וקרבי דגים שימחו . ושד אחת פלוגתא דר' ישמעאל וחכמים והוא פירוק והפסו' פוסקים כר' ישמעאל ועין במשנה ב' : וטבל סמא חט רבנן אין מדליקין בטבל סמא בחול ואז"ל בשבת . כיוצא בו אין מדליקין בנפט לכן בחול ואז"ל בשבת בשלמא נפט לכן ס' אלא

שורפין דהה סע' לא שייך בעי' אלא בייט ולפי טעם של רבה אפילו בעי' אסור אלא וודאי לא גזרינן אבל בשבת וודאי כרבה משמע הכרייתא דקאמר כל אלו שאמרו חכמים אין מדליקין בהם בשבת מדליקין ב"ט חוץ משמן שריפה . משמע דשמן שריפה אין מדליקין לא בשבת ולא ב"ט ולרב חסדא מותר להדליק בשבת דהא מוקי ב"ט שחל להיזת בע"ט אלא וודאי דקאמרינן דגמי' כותבי' לא קאי אלא אטעם י"ט . וכזה נסתלק קשיזת החוספי' . (ה) אחד מבושל ואחד שאיט מבושל אין מדליקין . ויזכא בין ת"ק לתכמים נתן לטובה שמן כ"ט . ופסולי שמיני י"ב . פטרה

אלא טבל סמא מ"ט בו' אף תרומה סמאה אין לך בה בו' פי' רש"י אסור להסיקה במיבלב ולכאורה הוא תמוה מאי אז"ל בשבת שייך בטבל סמא נשלמא בנפט בחול משום סכנה דליקה . ובשבת שמה יכנס אבל טבל סמא חד טעמא הוא . אבל לפי מה שנתבאר לפיל דהכרייתא דתניא כותבי' דרב חסדא א"ט קאי . אבל בשבת תניא כותבי' דרבה ושייך בשבת שמה יטה א"ט . הא דאין מדליקין בשמן שריפה ב"ט דהיינו שמן תרומה שנתמא קשה וכי גרע משמן חלין שמוסר להדליק וככאן שיט שד תלוס יהא אסור . היתרון דתחלת

שעה הבקי כבר לפתילה אבל ספולתא דדובשא לא . פי"ו פליגי רמי להכשיר . תנא דתרתוי פליגי דלתרתין כ"ט עשה לשמן פסול ופסולתא דדובשא אף לפתילה פסול ולרמי שעה אף לשמן כשר ולפתילא אף פסולתא דדובשא כשר וח"כ לתם קאמר כ"ט ד"מ רק למתק וממכר וז"ל דשמיטא ל' להאיס דרמי לא פליגי הא דידוע לכל דשעה הוא קירוחא וגם פסולתא דדובשא כולל בתוכה שעה . ועל גיהס קאי איסור לשמן במקום שמן והכשר במקום פתילה וא"כ אין ר"מ לשבת כלל רק למתק וממכר וד"ק :

(ה) ב' בחום' כ"ד פ"א כ"ד תניא וע' מ"ט רבינו לקמן בענין פגל סמא והרמב"ם הכמים הא דשמן שריפה דשפיק כרב חסדא . וקאי רק א"ט ובהלכת י"ט כבר תניא דאין שורפין קדשים ב"ט . אמנם לדעת רבינו כה ולא בשמן שריפה אחיט טעמא וברבה והיא כירושלמי איכא עוד לשנא דרב חסדא דטעמם דהא דאין שורפין היינו אפילו אם החמלה ההלכה בחול אסור לפשות שום מעשה שיהי שרף הקדשים ב"ט או בשבת לפי שאין שורפין ע"ט . ולשם האי' ליכא אחיזא כרייתא דתניא כותבי' דרב חסדא כפשות מחא דלפי שאין שורפין קדשים ב"ט אסור להדליק אפילו בע"ט בחול דכיון דכתיב אסור כ"ט בשבת כמ"ט בירושלמי אלא כיון דה"ט אלו השמים האוי' ליכא ח"כ הא דתני' כותבי' ז"ל כמ"ט רבינו :

(ו) צ"ר הוא בנמ' כ"ז פ"א ודאמר ס' טרי הניסוף היינו שרף הכוסף מעלי' הניסוף וכן הא לענין שמיני הקפדות וע' ברמב"ם בפ"ב מהל' טרי המקדש הל' ד' ובכ"מ ס' וע' ברמב"ן על החורה כפי' על משנה הקפורה . שהקנה על הרמב"ם והכ"מ מיישב ס' לדעת הרמב"ם הוא ען אפרסמון כתיב ורשכ"א פליגי שהא שרף והל' סת"ק פ"ט והרמב"ן כ' ס' דהא דאין מדליקין בל"י היינו שמן אפרסמון ולכן אפרסמ' מפני שריחו יודף . גזירה שמה יתחבט . ויחשב כה קפודת התיספת כד"ה חזק :

לכאורה

דחלת הכפרה לשם מטב בעיני ובשעת הדלקה מותר להחטות מיני' ואיך חתלה הכפרה שלא לטורח י' :

ב אין מדליקין בשמן גרפה ז"ט ר' ישמעאל אומר

אין מדליקין בשמן שרפה ב"מ. רבי ישמעאל אומר אין מדליקין בעטרן מפני כבוד השבת. בגמרא שאל יציאו וילא ח"ל אביי וילא שאלו אומר הדלקה נר בשבת טובה. פי' טובה לישב לפני נר. במקום סעודה יהיה הגד. כך פי' הכוס וכו'. ותמו' על הש"ס שפוסק כרבי ישמעאל ושפסק שמימי ליסעד בחלד אס בחלד סעטנו לו אפי' שאין יושב אלל הגר. וזהו דעת הרובק אליה פוסק כחכמים שאין חייב לישב אלל

ב אין מדליקין בשמן שרפה ב"מ. רבי ישמעאל אומר אין מדליקין בעטרן מפני כבוד השבת. וחכמים מתירין בכל השמני בשמן שומשמן בשמן אגוזים בשמן צנונות בשמן רגים בשמן פקעות בעטרן ובנפט. רבי טרפון אומר

אין שניהם ריחן רע מותר להדליק י'. ומותר ללמוד

כאורה כוונתו כי בחלת הכפרה רגע ראשונה אסור ליהנות ממנה אך כשכבר נדלק מותר ליהנות ומחורן כזה קובצת התוספת על הריבוי בדף כ"ד ע"ב כ"ה לפי כי החתלה הוא דאסור הא כחול שפיר דמי ופירש"י לאתהגויי מינה ופריך מ"ס ומשני אחר רב כס שמוה לשרוף הקדשים שנעמלו כך תניה לשרוף התרומה שנמאלת ואמרה חורה בשעת ביטורה תיהי ממנה היכן אמרה תורה מדרב נהמן כו' והוא תמוה דמאי דמקשה לא פריך לי' רב ועיקר תירוק מדרב נהמן א"כ לא היה לו להביא הא דרב כלל אבל לפי הג"ל א"כ וה"פ כיו"ס הוא דאסור לשרוף התרומה ופריך הא כחול שפיר דמי לאתהגויי מינה וא"כ כיו"ס א"כ אסור כקבצית התוספת ומשני אחר רב כס שמוה לשרוף את הקדשים שנעמלו כך מוזה לשרוף את התרומה שנמאלת פי' שבתחלת שריפתה של התרומה לרד להיות כמו קדשים שלא ליהנות אלא שאתה תורה שבשעת ביטורה אחר שכבר הודלק מותר ליהנות אבל עיקר שריפה שלא ליהנות כמו קדשים ולכן פוי שלא לרדך כנגד ראשונה של הדלקה ולכן אסור לשרוף תרומה כיו"ס כמו קדשים וזהו שלא כלישנא קמא שהכאמי לפיל כס הידלתי (וחתני נז' ביאר בגמרא אשילו לתירך גי' של התוספת ס' ר"ה לפי וה"ס כיו"ס הוא דאסור לתרומה סמאל לשרוף מטעם גזירה אסו קדשים אבל כחול שפיר דמי לאתהגויי ופריך מ"ס לשרוף אסור מטעם גזירה אסו קדשים ולמה לפנין הניחא מותר בתרומה סמאל ולא גזריק אסו קדשים ומשני כס שמוה כו' פי' וכיון דשקליק הס משום הכי גזריק הא אסו הא משום דאס יאמרו דתרומה מותר לשרוף כיו"ס אחי להתיר נס קדשים לשרוף כיו"ס משום כס כו' והא דלא גזריק כיוסור הניחא דתרומה אסו קדשים משום דכאלמא לפנין שריפה כיו"ס שיהא למיגור אסו קדשים אפי"ס דמדאורייתא מותר משום דלאו כפירוש אמרה תורה דמותר אבל הכי דכפירי' אמרה תורה דמותר בגן האל טהור הניחא דתרומה דפירוש אמרה תורה דמותר ובכאן זה אין כח ביד חכמים לאסור כמו שכתב הס"ז ניד"ד פ"י ק"ו מ"ק ח' פ"ג והדר פריך היכן אמרה תורה פי' היכן אמרה תורה כפירוש להיתר לומר דאין כח ביד חכמים לאסור היכי דאמרה תורה כפירוש להיתר ומשני מדרב נהמן כו' זה דבר נסן וכאלמא פיקר הירדן מהא דכס)

ה) פי' רבי' כנתיב ס"ק פ' גזיין ועס"י רע"ג שקשה לו קשיא חלוא :

ה) כן הוא גי' בתוספתא שלטינו. וכ"כ ריב"ז כניאורו על התוספתא פ"ג :

ו) פי' אפי' דכאן דגיס ועטרן גמי י' להקשות קובצת החום דמאי קמ"ל דלר"י בן טורי גמי שרי

שְׁנוּהַ תְּקוּנֵי שֶׁבַת פָּרֶס ב' אִיהוּ

ללמוד אל רוח רע שאיט מחמת טאה"י) :
 ג כל הזוא מן הפן ט' פליני רש"י ופיס' :
 בקנבים ולמד נפן וקאמרי כחוספת
 דמותר דלח ממעס אלא פסחן דלאשכחן דאיקרי
 טן מכללח דכל הזוא מן
 הפן . אכל דברי רש"י
 אין לרוחם בזה דקנטום
 נמי איקרי פן ובכלל פסחן
 כדאמר בח"כ יסל פסחן
 קנטום ח"ל נמר כו' הא
 במקום שאין כתיב למר
 קנטום נמי משמע : כל
 הזוא מן הפן אינו מסמח
 שומאח אוכלים אלא פסחן
 אף שכל הכלים נטשים
 לזוהלים לקבל שומאה .
 הגא מיירי שאין כלי רק
 אוהל ואף עפ"כ מסמח
 מחמת זוהל . וכן הוא
 בפסוק ופג כלי פן או
 בגד או שור או שק וכל
 כלי חרס דלח כתיב כלי
 אלא אלא חרס יב) . וקיימים
 החוס' מסדינין כבר חזין
 בר"ש דזוהל חזק ומד' כו'
 אינו אלא ראשון לשומאה
 דהוי כמו שנגע בלז' יב) :
 י פתירת הבגד כו'
 פסקא
 גמ' דה"פ לפנן הדלקה
 פליני שאין מדליקן בפטילה שאינה מחורכת ולפנן

אין מדליקין לא בשמן וית
בלבד : ג כל היוצא מן העץ
אין מדליקין בו אלא פשתן
ובל היוצא מן העץ אינו
מסמח שומאת אוהלים לא
פשתן. פתיל הבגד שקפלה
ולא הבהבה ר' איעזר אומר
מסמח היא ואין מדליקין
בה רבי עקיבא אומר
טהודה היא ומדליקין בה :
ד לא יקוב אדם שפופרת
של ביצה ויטלאנה שסן
ויתגנה על פי הגר בשביד
שתהא מנמפת ואפילו היא
שך חדם ורבי יהודה מתיר
אבל אם חברה היוצד
מתחלה מותר מפני שהוא
כרי אחד . לא ימלא אדם

קערה

שומאה פליני וכפוחם משלש' על שלש' וכו"א
 למעמ' רסכר בין מן המוכן דהייט מצד בין
 שאיט מן המוכן דהייט אחורי הדלח הכל
 מחא . ור' יהושע סכר הכל פסור . ור"ס
 סכר מן המוכן מחא דהייט
 חלא כמגור . שלא מן המוכן
 פסור דהייט חלא אחורי
 הדלח . והדר ר"ע לנבי
 ר' יושע מדקאמר פחילת
 הכנר . והא דקאמי שקיפלט
 הוא כמו חסם שהתקיים
 לפקק בו אח פזרחן ט' :
 ה לא יקוב אדם כו'
 ור"י מסיר טעם
 ר"י ומיקל טפי אף שכל
 איסורי שבת מחמיר דבר
 שאין מחטין וחלאכה שאין
 לריכה לגופה וכלל בגזירות
 מיקל טעם מסים דאיסורא
 דשב' כדיל ולא גזר ומותר
 בפסחים (ק' י"א) : לא
 ימלא אדם קערה כו' .
 הר"ש הקשה על יוספ'
 דמזרשי נרס כתיב מותר
 ואינו אסור אלא המסתפק
 שמתעט אצור סיכף
 כשמחזר שכן יוסוס הכי
 שושן מחילה בכל הכלים
 כ"י . אפי' שכן מסבקינין
 ומכנין דהא באה כשמסתפי'
 אין מחזר אצור דהא האיר בכלי אחר והשמן
 נסן

דא לא אסר אלא מה שאמרו חכמים אין מדליקין נזח קאמר דקמ"ל אפי' אצור רע שיתח
 להדליק . ונפס אמר ר"י בן טורי כפירוש שמואל . ולפסר שלא ריחן רע יותר מנפס :
 יא) דייק רבינו מסוף דמותר ללמוד אל רוח רע שאיט מן הגואה דל"ה אין יאכל ויבדך אלל מרח
 אלו . והוא כדעת הרמב"ם כביאור הבי"י בחו"מ ט' פ"ו ובג"ח טס דמדבאמיס הדין דהרמב"ם
 ממים פרוחיס ג"פ דח"ל דח"ל ווא דתק נפ"ג דבריות כמה ירסיק מן פמי רגלים לנד קאי . ודלח
 כסאור וז"ע בס' בג"ל . ולדעתם נרין למק . וק"ל :
 יב) ג"כ דל"ל חרס וען . כוונתו כי מחמת זוהל מסמח כלם אף שאיט כלי מא"כ כען . וכחש ג"כ
 כתיב כלי ופ"ל כתי"כ לרבות אוכלים היינו הכלים במדה פ"ס כהטרס וכמנה . וע' בפדרת
 אליהו הדס כהשמות ויקרא י"ח ל"ג ל"ג :
 יג) ע' נתום' כ"ו פ"כ כריה ואין וקס' לר"י עד ורשכ"ל פי' במציית כפ"ל והוא פ"ס כפ"ח ד' יאול
 וע' כר"ש טס :

שנות תקוני שנת פרק ב יהו

ואין מסבילין את הכלים . ושבעה החרים . ושני סימנים לל אלס הם שוים . ולא חיון
 יש בט"כ (א) כלי שנטמא בוולד שוין כ"ש קשה . וביזם המטוון שניהם חיונס
 המומחה (י) (ב) ומסבילין מחבורה לחבורה . סימן . אבל הפנץ הוא כך . דוודחי הסימן הוא
 פ' מחבורה מעשר לחבורה תרומה . או כוכבים . אבל יש כוכבים הגראים ביום . כלומר
 מחבורה תרומה לקדש ולא כוכבים גדולים הנראים
 (ה) (ג) ומשיקין את המים ביום . נמלא הכוכבים
 בכלי אבן . (י) (ד) ומדלין שמחשקע החמה כו' ולא
 גדלי טמא . (ה) (ה) ונדה הכסיף העליון יום הוא
 מערמה וסובלה בבגדיה (ו) כלי שנטמא ביו"ט
 (א) (ו) ירושלמי סבין שנפל למקוה דוחק אותו במים
 עד שיעובל : ואין מדליקין הגרות ע"י עכו"ם (ב) :

בתוך ביתו ערב שנת עם
חשיכה עשרתם ערבתם
הדליקו את הנר ספק
חשיכה ספק אין חשיכה
אין מעשרין את הודאיואין
מטבילין את הברים ואין
מדליקין את הנרות אבל
מעשרין את הרמאיומערבי
וטומנין את החמין :

מחבורה תרומה לקדש (ה) (ג) ומשיקין את המים בכלי אבן . (י) (ד) ומדלין גדלי טמא . (ה) (ה) ונדה מערמה וסובלה בבגדיה (א) (ו) כלי שנטמא ביו"ט (ו) ירושלמי סבין שנפל למקוה דוחק אותו במים עד שיעובל : ואין מדליקין הגרות ע"י עכו"ם (ב) :
אבל כו' ומערבין דווקא עירובי תלירות ולא ערובי תחומין ומקטירשות היא (כ) : וטומנין את

החמין ספק חשיכה חין וודחי חשיכה אסור אפי' בדבר המעמיד הכל גזירה שמה יכסיח וכן השמשות שרי דסחס קדרות בה"ש רוחחות . ובדבר המוכף הכל אפי' מנעוד יום אסור . ופי' ספק חשיכה . כוכב אחד וודחי יום . ב' כוכבים בין השמשות . נ' וודחי לילה . ואיזה בין השמשות משחשקע החמה כל זמן שפני מזרח מארדומין . הכסיף התחתון ולא הכסיף העליון הכל בין השמשות הכסיף העליון והשיה לתחתון וודחי לילה . ורבים מתקשים בכלן הא יש סימן בכוכבים .

כה"ש דר"י . ולטנין הרומה הל' כר"י ולטנין שבע כר' יאדאל . ושיעור בה"ש דר"י"ה תלתא ריבעי מילא . — בתוכפ' מקש" דר"י אררי' דבפסחי' אחר בהד' משקיעת החמה ועד לאת הכוכבים ד' מילין ע"ש כו' . וסירך ר"ח שתי שקיעות ע"ש . ויש הרבה קושיות חין להאריך . ולהחן קושייתו ע"ש ירושלמי שמפרש הטעם דבשחרית היו יום מעלוה השחר אף שבמטט כל הכוכבים שומדים . א"כ גליגה נמי להוי יום עד לאת כל הכוכבים . ומפני מה ג' כוכבים לילה . וסירך מלכא כו' . ע"ש . וא"כ

לא נזרו עליו ביה"ש ועירובי עירוב אמנם הריסכ"ה היום על פירש"י וסירש הוא נשם רבותיו גזירה שמה יקטום נחחזון לפשות מקום להניח עליו . ילדבריו יותר מנחור וטכץ לפרש דנריח דכדרי רביט ע"ש כיסב ודו"ק :

(י) **ברייתא** בינה י"ח א' :
 (יא) **ברייתא** בינה י"ט א' ופ"ט ברש"י ורביה פי' כפי' הרמב"ם כפי' המשניות על המשנה שם :
 (יב) **ע"ש** י"ז ב' ושוין אשיקין כו' :

(כ) **שם** י"ח א' ברייתא מדלין גדלי טמא (ב) אצמרח דרכ חייל בר תפי' :
 (כג) **דבאמת** קשה דכיון דאין מסבילין את הכלים ביה"ש אפי"ש שיהו שבת כ"ש שאין מדליקין את הנרות (כך פי' רבינו דהיינו אפי' פ"י עכו"ם ודלא כפ"ג בשו"ע פי' רס"ל ספיף א' דשחר ופ"ג רביט שם כפ"ק מ' וכן פי' הר' ברטורא בשם רבותיו :
 (כד) **רש"י** כתב הטעם דערובי תחומין לא . משום דאמטובה הקראי וע' כעירובין ל"א פ"ג כלן כעירובי תחומין כלן כעירובי תלירות וסירש"י כעירובי תלירות עירובי רשותיהו כעלמא כותא אבל עירובי תחומין אקטוי שניהם הא ע"ש כהום :

וא"כ מתוך קשיה ר"ם דלמלא ריבוי מילא
 כח זיה"ש ולאחר זה כיון לילה דביטוי ג'
 סוככים ומהלך אדם בימי משקיפת החמה עד
 לזח כל הסוככים כל זמן שפדין יש אור
 והוא שיטור ד' מילין בד':

פרק ג

כירה שהסיקה בקש

ובגבא נותנים

עליה תבשיל בגפת ובעצי

לא יתן עד שינרף או עד

שיתן את האפר בית שמאי

אומרים חמין אבר לא

תבשיל ובית הלל אומרים

חמין ותבשיל בית שמאי

אומרים נוסמן אבל לא

מחזירין

השחר ועד הכן ולר' יוחנן ס"ס. זה פסוק
 ר' יוחנן אגף ביממא הוא דאמר כר"י.
 ורבנן דקא פשו דקא חשבי דקדמא ומשוכא.
 שהם סוככים שאמרתיו משלות ועד ל"ה י"ם
 ובאמת אני לא אמרתי
 אלא מהכין ועד שקיעה
 י"פ. ומשלות ועד הכן
 ומשק"ס ועד ל"ה לא
 אמרתי כלל (א): הא
 דקאמר אין מסבילין אס
 הכלים לכאורה הוא ללא
 סרך ובבא יסירה.
 דאימת קאי במאי איממא
 אי באב הסוממא הא
 לריכה הפרכ השמש ולא
 ישמש למחר ולטרך אחר
 שבת פשיטא דאסור. ואי
 דנישמא בוולד הסוממא הא
 אפילו בשבת גופא שחר.

ול' דבאמת באב הוא דנישמא והוא ישמש
 בו למחר חילין או מפשר ללא לריכי הפרכ
 השמש:

פרק ג

א כירה כו' טחמין פי' להסאם וכל

המשנה איירי בשביי מבטור
 יוס. עד שינרף כל הגחלים (א). או עד עד
 שיתן את האפר פי' אפילו על מקלחה ואפי'
 קטמה והוכפרה אפי' קטמה בנעורת של
 פסוק: ומה הן משהין ב"ש [כו] וכי היכי
 דפליגי

ורבנן הוא דקטעי דקא חשבי דקדמי ומשכ' .
 ופרש"י שש שרוב בני אדם משכמין בו' .
 והוא שפס יתר ביממא הוא דהל"ל אגף
 פשרה פריסאות אחרת וכו' לא מירי. ולמך
 כל הוא קד' דרי"ה אמר פשרה
 פריסאות ומשלות כהה [ט'] פי' כיום מהכין
 ועד שקיעה אי י"ם. ומשלות ד' ומשקיעה
 ד'. וא"כ פסוק זה אחד מעשרה כיום .
 והשאלה מקמי הגמ' לר"י בחרתו. חדא
 דלרבי יוחנן י"ם משלות ועד ל"ה. ולר"י
 מהכין ועד שקיעה. ועוד לר"י ד"מ משלות

(ב) ע' מ"ט רבינו כו' י"ם א"ל מ"ק י"ב :

(א) פי' בשמכות וכו' היינו בחלה האלק עם הכלל. והוא נחשוב כמה נחמא כמו האלק בתוך כללות
 שניהם דהיינו האלק עם הכלל. אבל בכלל הוא היום מנ"ה עד ש"ה. ועוד יש שני פרשים
 פשי"ה עד ל"ה. ומשנת החמה עד ל"ה וכנפוח לחשוב על כל פרט השבון מלכר לא נוכל לחשוב רק זה
 הפרט עם הכלל אבל הכל לנרף גם פרט השני. וא"כ ד"מ מע"ה עד ל"ה. נוכל לחשוב כמה יש כמה
 בתוך כלל היום כו' עד שקיעה עם זה הזמן ביחד והוא א"י א"י מע' אבל לא נוכל לנרף הזמן השני
 שהוא משקיפה עד לזח הסוככים. והוא פסוק :

(ב) ע' מ"ט רבינו כו' תנ"ח מ"ק ה' :

(א) דר"ן פי' בשבת"ה דהוא עד שינרף היינו שינרף את הגחלים לז' א' מהכירה פ"ש. ורבינו
 מייחב בשבת"ה ומשום כר"י שינרף כל הגחלים דה"ל"ה ה' נרף רבינו לפרש ופוזת רבינו על
 פירושנו פסוקא הו' : נרף נרף שינרף כל נרבו וכקוסם אפילו לא קוס כל נרבו וע' כר"ן מה שהביא
 רש"י לזה שאלמדו דין ומלישנא דמחני' :

שְׁנוּהַ תִּקְנֵי שַׁבַּת פֶּרֶק ג' אִהוּ

דקליני נלשהום פלגי נמי בלחזיר שגט"א
 חפ"ס שאינה גרוסה. ודעמו להחזיר. וסודק
 כ"ב :

ב תנוד שסיקוה בקס כו' ואפי' גרוסה
 וקסומה לא יתן ט'. טפח

שסיקוה כו' כרי זה
 ככירי' ואפי' אינה גרוסה

בגפת ועלם כרי היא
 בחטור ולא מהגי גרוסה

ואפילו לסמוך אסוד דסכא
 כותי' דאביי וכריב דאדא

בר אהבה נמי :) וכללא
 דמילתא בחטור יש שני

פיטורים קדירא מייחא
 וכשיל כל לרט. וזה מותר

בין גרוסה ובין אינו גרופ'
 ושו אין היתר כלל. וכיפח

יש עוד היתר בקס ובגבא
 ובכירה יש עוד היתר גרוס'

וקסומה ולסמוך. כמלא
 בחטור ב' וכיפח ג'

ובכירה ה' וכל זה להשהות
 ובלחזיר בחטור אין שום

פיתר וכן כפופה אין היתר
 כי אט בקס ובגבא

להחזיר. ובכירה בקס
 ובגבא וגרוסה וקסומה ולסמוך. וכמלא ו'

מחזירין ובית הלל אומרים

אף מחזירין : ב תנוד

שהיסיקוה בקס ובגבא

לא יתן בין שתוכה בין מעל

גביו טפח שהיסיקוה בקס

ובגבא הרי זה ככיריים

בגפת ובעצים הרי הוא

כתנוד : ג אין נותנין ביצה

בצד המיחם בשביל

שתתגדל. ולא יפקיענה

בסודרין ורי יוסי מתיר ולא

יממינ' בחור ובאבק דרכי

בשביד שתצל'ה : ד מעשה

שעשו אנשי מבריא ומהביאו

מלן

וקסה דבגמ' לא משמע כן.) ולי' אלההספק

קאי

ב רבינו פירש לשהות חק משום דאחי' מתניחין כפשא כלל חסירי מייחמא וכן פסק בש"ע סי' רנ"ג :

ג אבירי מוקי מחגי' באינה גרוסה וקסומה ורב דאדא בר אהבה מוקי לה בגרוסה ואביי מוקי נהכי' לסמוך ורב דאדא מוקי על גביו ומדכרי שניהם לא מוכח לאסוד לסמוך כ"א בלית גרוסה :

ד קסומה. ומדכרי רביתו מחטת. דאפילו בגרוסה אסוד לסמוך ומכואר כפי' רנ"ג סי' ק"א י"ד סי' כדכרי רבינו :

ה אדר' ה' תנאים מכווארים ב' מכווארים כמשהו כירה כו' פלגי נמי בלהחזיר. ומת' דעתו להחזיר וסודין כידו מכוואר גמורא (ל"ה ב' ל"ג אלא שערון כידו כו' הא דלמחר עורן כידו מותר לא אמרן אלא שדעמו להחזיר ומת' ואלא יהי' זקן פ' בכ"י סי' רנ"ג ופ' כפי' י"ח סי' ק"א י"ג. ומת' דווקא על גביו גמור' ל"ו א' ח"ד הלכו ל"ג אלא על גבה אכל פורס אסוד :

ו דברי רבינו קאים להולתם ואסור שפ"ם כן וכל' ושיעור פ"ג ב"ס עד פ' גמ"ט אכל ב"ס מותר. ופי' דלא מחזיר אפילו באינו גרוסה דמשהו מע"ס לכבוד. אכל גמ"ט לא כיו' בהשאה כלל. ול"ע : *

ז כל זה מכוואר בגמ' ל"ס א' :

ח דברי גאון הכי' הרב אלעס כפ"ב דכילה ובר"ש סי' ס"ו דכ"ח"ס מרי לרסן כל טפו כחמין שסוחמין מערב

(*) ומנאזי בירושלמי ריש פירקין עד איכן עולא אסור עד ג' ופי' חק"ע עד איכן כמח יתא רחוק מן הכירה ויתא נקרא על גבה. עד ג' עד שיהא רחוק מפרקנות הכירה ג' משהו. ונראה הכוונה רבית דהא דאסור בירושלמי עד ג' היינו מלמעלה מנ' עד ג' והי' על גבה אבל ג' כחוכה חשוב וככל' ושיעור על"ג ג"ט. פי' גמ"ט [ולמעלה] אבל ג"ט אסור :

שנות תקוני שבת פרק ג אהו ט

קאי (י) וכן משמע דקאמר הכס מרחק ספקין נקביו מע"ש למולאי שבת כו' . מעיי"ט למחר נכנס ומזיע ויזלא ומסתפק בניה החיטין וכשנת אסור להסתפק למה זיי"ט (ט) מוליא

הגרוף שותין סימני בשבת אגמיו כו' אין שותין כו' קשה הא חמין לתוך לטן מתחר ולרד לפרס שטוחין לתוכן יין ואי לטן לתוך חמין (י) :

ה המיחם שפינהו פי' ובושתיה . ביום טוב כחמין

שהוחמו ביום טוב אסורין ברחיצה ומותרין בשתייה. מוליא הגרוף שותין הימנו בשבת אנמיכי אף עפ"י שגורפה אין שותין ממנה : ה המיחם שפינהו לא יתן לתוכו צונן בשביל שיחמו אבל נותן הוא לתוך הכוס כדי להפשירן . האילפס והקדירה שהעבירן מרותחין לא יתן לתוכן תבלין אבל נותן הוא לתוך הקערה או לתוך התמחוי ר' יהודה אומר לכל הוא נותן חוץ מדבר שיש בו חומץ וציר : ו אין נותנין כרי תחת הנר לקבל בו את השמן . ואם נותנו מבעוד יום מותר . ואין

מעבד יו"ט וכסירין סי' ז' כ' הרא"ש ואלו הגוירות היו אף כיו"ט דהא ברחמא כיו"ט איירי דתני משנה כו' ספקין נקביו מעיי"ט כו' אלמא דעל שבת וי"ט גורו כחפת כו' והא דתניא מרחק ספקין נקביו מעיי"ט כו' אלמא תמיס איסור רחינה תנא לי' דאש"ל דהוסק מעיי"ט אסור לרחוק עכ"ל וכן כ' הרא"ש כפ"ג דבניה עס דאסור לרחוק כל גופו כיו"ט כחמין שהוחמו מעיי"ט ח"ט רבינו דבגמ' לא משמע כן : (ח) וז"ל הרא"ן כילהו פ"ד מיהו כחמין שהוחמו כעיי"ט אשילו כל גופו שרי . מיהו דוקא חוץ למרחק אבל כמרחק אסור מדקמני בכרייתא בפרק כירה מרחק ספקין נקביו מעיי"ט מיירי . ואש"ה משתקף ויזלא ומסתפק בכית החיטין וכדלמי מדקמני ספקין נקביו כחמין שהוחמו מעיי"ט מיירי . ואש"ה משתקף אין רוחק לא ומסתפק נמי בכית החיטין אין בכית הפנימי לא עכ"ל הרי מוכח דדווקא להסתפק שרו הגוונים אבל לרחוק אסור . ומתחיתא כש"ס פי' תקי"א לא הזכיר רק התנאי של חוץ למרחק . ומשמע עס שהתיר אשילו לרחוק . ורבינו לא העיר עליו כלום . ויש לתקן אך אכת"ל ולפי דבריהם האי משתקף היינו אש"ה כחמין כפירש"י :

(ט) ע' בתום' פ"ח כד"ה למולאי שבת ואי מני' לפרוכינהו וליתניניהו מרחק ספקין נקביו מעיי"ט או פשי"ט למחר נכנס ומזיע ולמזיע וי"ט רוחק מיד אלמא אי עריב ותני להו כו' . ויתרונס דחוק . אבל לפי פיעת רש"י דלהסתפק לחמין קאי והקשו החי"ט עס כד"ה אלמא משמע שסוכר שנתספסו כחמין ולפיל אסור ר' יהודה נוסף ושמי' יתלק בין שבת ליז"ט . פכ"ד . וכן הוא שיטת הגאון דמתיר להסתפק כיו"ט וכשנת אסור . וכוכו יתחא בכרייתא דלא שירוב ותני להו . דשיקר קאי אלהסתפק במש"ל . וכוכו יש חילוק בין שבת ליז"ט . וכ"ח לשמעיין היתר וזיעה בשבת . ולזה כתב רבינו דלמה זיי"ט . דמה חושלת . כתיבת זה סיון דאסור להסתפק אח"כ לא וזיעה ג"כ וכזה מתורן קושיא דתום' הא"ל כד"ה למולאי שבת . וז"ל רבינו וכן משמע . ודו"ק—ומ"ס כיון דאסור להסתפק למה זיי"ט . כי כן כ' ברמב"ם כפ"ד מהלכות דעות כי אחר היזיעה יסתפק וכן משמע בגמרא נכנס ומזיע ויזלא יסתפק משמע כי כן דרבי הרפואה :

(י) תום' מ"ה ד"ה מוליא ונראה כפי' הר' פורת מוליא הגרוף שותין הימנו בשבת שמוזנין המים המים כיון עכ"ל . ועי' הקשה הא חמין לתוך לטן מותר . ע' מ"ב פ"א :

(יא) בגמ' איכא תרי חוקותחא רב אלא כר מתנא פי' דהאי שפינהו שפינהו מיס קאמר . ואכ"י מפרש שפינהו מן האור ואמר רב ל"ג אלא שיטור להפסיד אבל שיטור לגרף אסור ושמואל אמר

שנות תקוני שבת פרק ד איהו

הנלין כו' אבל מלח גרי. אבל פתן הוא לתוך הקמרה אבל לא יתן התבלן לקמרה ויערה עליהם דעירוי ככלי ראשון: **פרק ד' א במה** שומנין הסמנה נקרא

בשלחן פי' אפי' דקה וביבישין. (א) ראב"ע [אומר] קופה מטה על זידה וטפל פי' שמטה הקופה וטפלין בגיזה ללד אחד וכשטפל הקדירם מניחה כן [מוטה] (התיבס האלה מן שמש) אכשמהזירם מחזיר הקופה וטפלין בגיזה סביבות הקדירם. לא כסוה מנשד יום ס' כסוה ונתגלה ס' פי' כסוה קודם שחש' ונתגלה לאחר שהחש' (ב) ממלא אלה הקיסון וטפן לחתם הכר כו' פי' בין יזון

ב שומנין ואין ניאחתן ממנו לפי שאינו מן המוכן. ממלמלין נר חדש אבל לא ישן ר' שמעון אומר כל הנרות ממלמלין חוץ מן הגר הודלק בשבת. ונתנין כל תחת הגר לקבל ניצנות

דבר במקף את הקדירה וטנע בדופני הקדיר: ולא במוכי' פי' למר רך שאין לרדן גיזה רק נחלש. ומוכין [לחין] מחמת פלמן משכח' לה במטח דכיוי אטמא. ובכנפי זונה פי' טולה והיו רגילים לעשות טולה מכנפי זונה:

ולא יתן לתוכו מים מפני שהוא מכבה:

פרק ד

במה שומנין ובמה אין שומנין אין שומנין לא בגפת ולא בזבל ולא במלח ולא בסיד ולא בחל בין לחים בין יבשים לא בתבן ולא בזנים ולא במוכין ולא בעשבין בזמן שהן לחים אבל שומנין בתן כשהן יבשים. שומנין בכסות ובפירות בכנפי זונה ובנסודת של חרשים ובנעודת של פשתן דקה ר' יהודה אומר בדקה ומתיר בגסה: ב שומנין בשדחן ומלמלין אותן. בניז צמר ואין ממלמלין אותן. כיצד הוא עושה נוטל את הכיסוי והן נופרות ר' אליעזר בן עזריה אומר קופה מטה על צדה ונוטל שמא יפול ואינו יכול להחזיר והכמים אומרים נוטל ומחזיר. לא כסוה מבעוד יום לא יכסנו משתחשך. כסוה ונתגלה מותר לכסותו. ממלא את הקיתון ונותן לתחת הכר או תחת הכסת:

במה

אמר אסילו' שיעור לנרף אסור וכתבו חוס' גד"ה לא שנו דאם פטינה עם המים משכחת לה דלפטמים יש שיעור לנרף ולפטמים אין שיעור לנרף אבל כפינה ממנו מים לפולם יש שיעור לנרף והקפו מדקאמר קה"ל אפי' שיעור לנרף א"כ מוקי מחתינתן כאבוי דדייק כפינה דהיינו עם החמין. דלרז אדא שמפרש שפינה ממנו מים לפולם יש שיעור לנרף וא"כ מאי אפי' שיעור לנרף דקאמר שמואל וכיון דמפרש כאבוי א"כ נידוק דווקא שפינה הא פינה ממנו אסור כו' יהודה. ע"ש מה שחירט בדוקק. לכן מפרש רבינו דשמואל מפרש שפינה כולל שניהם. ומפני של פינה כולל שניהם אמר רב לא שנו אלא שיעור להסעיד ולא לנרף והיינו שפינה עם המים אבל שיעור לנרף כגון שפינה ממנו מים אסור כו'. ושמואל אמר דאפי' שיעור לנרף דהיינו שפינה ממנו מים מותר ולשון פינה כולל שניהם ודוק:

(א) כר"ת מ"ס פ"א גד"ה שומנין:

(ב) ע' חוס' ג"ה ע"ה גד"ה כיסוה משום דנתגלה מבעוד יום איירי פכל. אמנם כפי' רנ"ו ס"ק ס"ה הביא כמה פוסקים ללא כחוס' והביא ירושלמי מפורש ראי' לדבריהם:

שנות תקוני שבת פרק ה איהו

טק כד שלא תחסס בין טמן כד להפיג לנתן ג): באפסר וכאן לא תני מנין דלימא למעטי
 נאקה באפסר ע"כ גמל באפסר דווקא ולא
 בחסס. והייט דברי ר' [ישמעאל בר'] יוסי.
 רד' השיבו לי למעטי נאקה באפסר. ומשי'
 ר' [ישמעאל בר'] יוסי דזה
 לא אפסר דבמתני' תנא
 ובוה מתוך קוסי' החוספ'
 ג"כ דאמר ר"י א' שמואל
 כל האלות והתשובות
 שהשיבו ר' [ישמעאל בר']
 יוסי לפני ר'. ולובדקים
 בפרומני' פ' חף שררכו
 באפסר דרכי בפרומניא
 נמי ואין זה נסירותא
 יתרתא. דפעמים יולא
 בזה. ופעמים בזה ה'.
 וכוס בשי'. אע"ג דמשמיש
 קול כיון דלא נעשה לקד
 אלא לתרועה ילמשור'.
 ונמשכים נשיר. וקמ"ל דלא הוי כמאן דאזיל
 לחיננא. ומזין עליהס. ונשוס דהוי תשמיש ארס
 המושך. וסובלן במקימן. פי' עליהן וא"ל לסלקן:
 ג חמור' זילא במרעס בזמן שהיא קשורה
 לו כו'. מע"ש. דבשבת א"א
 לקשור קשר גמור וחישינן דלמא נפל ואתי
 לאחזי' דיא בר"ה. ואס קשר קשר גמור
 סלי בפלוגתא דהמשל בשבת'. זכרים
 יולאין לביבין א"ר הוגא יתהי'. פי' רש"י
 שקשורים שנים שנים ירב אלפס פי' מטלניות
 מרוקמות

פרק ה

א במה בהמה כי. כללא דמילתא שש
 דכריס שאין הבהמה יולא
 בה. (א) משאי. (ב) ומדי
 דלא מינטרה (ג) אכסירות'
 יתירה. (ד) דילמא נפיל
 ואסי לאחיי' (ה) משוס
 מרלות עין דמחזי כמאן
 דנעי למכיר בשוק. (ו)
 ומשוס טי' ה'. יולא הנמל
 באפסר פי' ולא בחסס.
 ונאקה בחסס פי' ולא
 באפסר. ובגמרא מחליפין
 אמר ר"י אמר שמואל
 מחליפין לפני ר' ט'. מאי
 לוי למעטי גמל בחסס.
 לא למעטי נאקה באפסר
 במתני' תנא לובדקים ונמל זולאן באפסר.
 וספק רב אלפס גמל בחסס לא. והוא פתיה
 דסא קאמר לא למעטי נאקה באפסר. וכן
 לקמן בדר' ג"כ דקאמר אירבנא סתתייס
 דשמואל הוא דאמר כי'. וקמקשי בתיס'ש'
 סימא להשב"א מאי ראי' מייתי ט' ש"ש.
 גרלה דזה טונת האלפס שהעתיק במתני'
 סגא דע"כ דמשוס למעטי גמל בחסס תנא
 ארבע בהמית. ראי' למעטי נאקה באפסר
 קשה אדך ברייתא דתנא לובדקי' ונמל זולאין

פרק ה

במה בהמה יצאה ובמה
 אינה יצאה יוצא
 הגמי באפסר ונאקה בחסס
 ולובדקים בפרומניא וסוס
 בשיר וכל בעלי השיר
 יוצאים בשיר ונמשכים
 בשיר ומזין עליהן וסובלן
 במקומן; ב חמור יוצא
 במרדע בזמן שהיא קשורה
 לו

ג כשני הטרופים רשי' ורמכ"ס וע' סי' רנ"ז ס"ק י"ט:
 (א) נ"א פ"כ נאקה באפסר לא חיביני לך כיון דלא מינטרה כי' משאי הוה:
 (ב) פליגי' כי' תנא קמא והגיה וספק שמואל כחני' דנעירותא יתרתא לא הוי משוי' וברי אמנס התום'
 ג"כ ח' כד"ה אמר שמאל ספק הרב סורת דכל נעירותא יתרתא אסור וכן הוא בשו"ס
 פי' ש"ה:
 (ג) שם כ"ב ח' א"ד וימנן דרשי' ונסיל וחי' לאחיי':
 (ד) שם כ"ב ח' לנטי' לט"ע אסור. בין לרב בין לשמואל. וכדף ג"ד פ"כ ולא כוונ משוס דמחזי כמאן
 דאזיל לחיננא:
 (ה) ע' סוס' ג"א כי' כד"ה או דילמא וע' מ"ש רבינו כסי' ש"ה ס"ק ג':
 (ו) משמע דסיד נקרא ע"ש משמיש קול והוא דהסכת הקבוע בחיך האגדה הגדולה ששכיב זולארה הוה
 משמיש קול בקשקשו:
 (ז) ע' בתום' לג' ע"א כד"ה יהוא. ורבינו פי' טעם אמר. ובוה שמתני' תנא קשורה לו סתם דהא ודאי כפ"ש הוא.
 דבשבת אסור לקשור קשר של קיימא ואס אינו קשר גמור או חייסק דלמא נפל כו'. ואטילו כדעבד
 שקר

שנות תקוני שבת פרק ה' אהו

מחוקקים שמיפין ומקסימן הנהמה מאי משמע
 לייצוב לישנא דקריבו דכתיב לבנתי לרש"י
 שמקרבין שנים. ולרב אלפס שמקרבין בני אדם
 לראוטיי מטליות (ה). פולא אמר שור שקשרין

מרכיב בית יוסף וכווא בסור יו"ד סי' ע' דר"ס
 המנהיג] ובאמת מרכ"י לא כתב אלא קשירה
 וכריכה חשוב כשתי קשירות. וכווא למד מרש"י
 שהי' כתוב לפניו ברש"י (דף נד ע"א)

להם נגד לבם. רבנחמנדר
 לחק אמר [פיר] שקשרין
 להם מתחת זכרון :

ג ובמה אינה יולאה
 לא ילא כנמל
 במשולשלת. פי' הקשורה
 לו בזנבו אבל יולא
 במשולשלת הקשורה לו
 בזנבו וכחומריו. ולא
 יקשור גמלים זה בזה
 וימשוך. פי' שקשרים זה
 לזה זה לזה ומושך באחד.
 אבל מכנים חבלים כו'.
 פי' כל החבלים ביחד.
 ובלבד שלא יכרך. דמן
 הספס רגילין להיזהר זה של
 למד זה של ששמן. גמ'.
 והפארט התוכף תכ"פ אחת
 אינו תיבור. לשלם כלאים
 דחבלים וה"ק ובלבד שלא
 יכרך ויקשור. פי' שלא
 יקשור קודם שבת ואח"כ
 יכרך. דבקשירה היו

לו זכרים יוצאין לבובין .
 רחלית יוצאות שחחות
 כבולות וכבונות . העזים
 יוצאו צהרות ר' יוסי אומר
 בכוכן חזין מן החילין
 הבבונות רבי יהודה אומר
 עזים יוצאות צהרות ריבש
 אבל לא לחלב : ג ובמה
 אינה יוצאה לא יצא גמל
 במשולשלת לא עקוד ולא
 רגול וכן שאר כל הבהמות.
 לא יקשור גמלים זה בזה
 וימשוך אבל מכנים חבלים
 לתוך ידו וימשוך ובלבד
 שלא יכרך : ד אין חומר
 יוצא במרדעת בזמן שאינה

קשורה
 כריכה וקשירה כשתי
 תכופות. ובאמת הוא
 טעם. דברש"י שלפניו
 כתיב כשתי תכופות. וה"פ
 רש"י כריכה כדי לחמם
 מכלאים. וקשירה כשתי
 תכופות. פי' כשני קשרים
 ולרד לאגד הלולב חזקא
 בנ' קשרים ט' :

ד אין חומר יולא ט'
 דילמא מפיל : ולא
 בזנב ט' דאם אינו פקוק
 חסור אפי' בחגר דמשמית
 קול ואפי' שהוא פקוק
 חסור דמיחזי כמאן דאזיל
 לחינא. ולא בסולם ט'
 עד פרתו של ראב"ע.
 הכל משום משי. והוא
 דקאמר ולא בזנב הא לחגר
 שרי קן פסק רב אלפס
 וק' הא נפ' במה אשה דף
 ס"ד פ"ג מוקי לה כחתי
 אסתא בתמה ט'. ולא
 פסקין כרב דכל מקום שאסרו חכמים
 מפני מראית העין אפילו בחדרי חדרים חסור. (י)
 וגראה לתרין דאי' בגמ' דכאבות דף ס' סכ"א
 ר'

כלאים. וככריכה נאגה מן הכלאים שמחמם
 ידו. ומאן למד רש"י א ששני כריכות היו כב'
 קשרים. וכווא מרכ"י [ג"ל מרכ"י]. וכווא ר"ח

שקור קור גמור תלוי זה כפולותא דהמבשל בשבת ולפי' ולכו כיום חסור להטות מהתבשל א"כ גם
 כאלו חסור ליטות. ואם תהיר לו פי' הקור שהנפשה תוכל לילא א"כ נהנה מתולאת שבת וא"כ פי' כ'
 בקשירה מפ"ס מ"ד. כשחול :

(ה) ברש"י שאלפס כתב כמדומה דלפירוש האלפס לא אחי ששיר הרז' דלכנתי ולקן סי' רביעי
 גם לאלפס :

(ט) כמדרכי סוף פרקין שכתב בשם רש"י כריכה וקשירה היינו שתי תכופות ושתי דמשמע שתי
 כפי הבנת רב"י. וע' בחידושי אבני טס שכתב בשם ריב"ז דכריכה מהם חמשים נקס לה פ"ס
 קי

(י) ובתבי אחי נמי ששיר הוא דאיתא בספרי קמן דף י"ג ע"ב במשנה שם סוכרי פרוח כמות וכלים
 סוכריה בצנעה כו' ע"ש ולכאורה קשה בפרהסיא אסור משום פרוח העין שמי יאמר לצורך הצורך סוכרי
 חזק סותר בצנעה הוא כ"ס שאסור בו אבל לפי ס' רביעי אחי ששיר משום דהוא חסור אינו אסור אלא
 במדרכנן ת"ע שהוא דבני ר"ז דף י"ד גבי אבדה לו אביה שרב חזקל וכן גבי אוקי הישק לשרותי חזקל
 בצנעה חב"ס. והחייך ת"ע :

ר' מריטם גונח זימן חלב בשבת ט' אמר
 רב יוסף הלכה בר' מריטם. מניח נחום איש
 גליא אמר לטור שאלו בו קקשין ממעון
 ברנלו בלנפה ואיש חושש אמר רב יוסף הלכה
 כנחום איש גליא. ט"ספ'
 מחשבו ברנלו בלנפה בשבת
 והא דאמר רב כל מקום
 שאסרו חכמי' מפני מראית
 עין אשילו בחדרי חדרים.
 סייעו דווקא באיסור מלאכה
 דאורייתא כמו שיטתן
 בחמה ט' דהרואה יסבור
 שכנסן בשבת. אבל הכא
 לא יראה אלא מלאכה
 כלאחר [ד] דהו' דרבנן
 ולא נזרו לאסור בחדרי
 סדרים עכ"ל. ולפי זה
 ל"ל דהא דמוקי לה סוגיא
 דבמה אשה כתנאי מדיח
 לאחר פסק רב יוסף
 וכדפי' החוספ' דלא אסרו
 אלא כשהרואים יסברו
 דעבד איסור דאורייתא י'
 ולא פרה בעור הקופר פי'
 חלי הוא הקופר והוא
 בעלמא זינן הבהמה ושעין
 מעורו שלא יניק י"א):

קשורה לו ולא בזוג אעפ"י
 שהיא פקוק ולא בסולם
 שבצוארו ולא ברצועה
 שברגלו ואין התרנוגלין
 יוצאין בתושין ולא ברצועה
 שברגלי' ואין הזכרי' יוצאין
 בעגלה שתחת האלי' שלהן
 ואין הרחלים יוצאות חגוני'
 ואין העגל יוצא בניסוך ולא
 פרה בעוד הקופר וקא
 ברצועה שבין קרניה פרתו
 של ראב"ע היתה יוצא
 ברצועה שבין קרניה שלא
 ברצון חכמים :

פרק ו

במה אשה יוצאה ובמה
 אינה יוצאה. לא תצא
 אשה לא בתומי צמר ולא
 בתומי פשתן ולא ברצועות
 שבראשה ולא תטבול בהן
 עד שתרפם ולא במוטפת
 וקא בסנבוטין בזמן שאינן
 תפורין ולא בכבול לרשות
 הרבים ולא בעיר של זהב
 ולא

פרק ו
 בר"א דמילתא. ז'
 דברים שאסורין
 ללבוש. וז' מהם חייב
 תשואה. (א) משי. (ב)
 דילמא פטיל ואסא לאסויי
 (ג) דלקא שלמא ומחילא.

ר' מריטם גונח זימן חלב בשבת ט' אמר
 רב יוסף הלכה בר' מריטם. מניח נחום איש
 גליא אמר לטור שאלו בו קקשין ממעון
 ברנלו בלנפה ואיש חושש אמר רב יוסף הלכה
 כנחום איש גליא. ט"ספ'
 מחשבו ברנלו בלנפה בשבת
 והא דאמר רב כל מקום
 שאסרו חכמי' מפני מראית
 עין אשילו בחדרי חדרים.
 סייעו דווקא באיסור מלאכה
 דאורייתא כמו שיטתן
 בחמה ט' דהרואה יסבור
 שכנסן בשבת. אבל הכא
 לא יראה אלא מלאכה
 כלאחר [ד] דהו' דרבנן
 ולא נזרו לאסור בחדרי
 סדרים עכ"ל. ולפי זה
 ל"ל דהא דמוקי לה סוגיא
 דבמה אשה כתנאי מדיח
 לאחר פסק רב יוסף
 וכדפי' החוספ' דלא אסרו
 אלא כשהרואים יסברו
 דעבד איסור דאורייתא י'
 ולא פרה בעור הקופר פי'
 חלי הוא הקופר והוא
 בעלמא זינן הבהמה ושעין
 מעורו שלא יניק י"א):
 דבמה שקולפת מוצר
 ללבוש דהא איכא איסור
 בסמירה כמו שיש איסור
 בקליפה ולא תחירס ולא
 תטבול כלל א': ולא תטבול
 בן עד שתרפס נקט לה
 הכא דמה שאינה יולאה בכן
 בשבת ומה שאינה מובלת
 חר טעם להו: עד שתרפס
 כדי שיעלה בהם מים.
 ובשבת חיישין דילמא
 מייתי לה: ולא בכבול
 לר"ס אבל שאר פכשיטין
 אפי' בחצר אסור ואפי'
 בבית: ולא בעיר של זהב
 פי טעמה על פראש וזרת
 ירושלים עליה. (ב) ואפי'
 דכלילא שרי שמואל. החס
 אין יולאה בה כי אם אשה
 תאוכה. אבל פיר של זהב
 נשים בעלמא נמי יולאין
 בה לאחר שפשה ר"ע
 לדביתהו דווקא. ונתקנאו
 בה לאחר זמן ופשו רבים
 ג"כ (ג): ובכבול דעבדא
 ז' גוינין לאיסורא. של
 מחכת אסור לעולם (א) בין
 בכבוטו. (ב) בין בלאחר.
 (ג) בין דעבד ל' רבו.
 (ד) בין דעבד איבו לנפשי'
 ושל מיס. בכבוטו אסור.
 בן

י' בר"ן פ"ג דבינה במתאי' דאין מוליטין את הסולם ופי' כניאורי הגרי"א פי' גיה ס"ק ל"ט :
 (א) דלא כפי' התי"ס נ"ד כ' ד"ה דלא: (א) תוס' ר"ח ח' ד"ה טמא: (ב) בפ"י ר"ח נ"ט פ' ד"ה ולא בעיר:
 (ג) ע' ירושלמי ט' זה. והנה קשה לו לריבוי דהא מלשון הפגורא משמע דר"ג דווקא עשה לדביתהו
 איש לא נשין בה רק אשה תאוכה איש מ"ס מכלילא לזה חייב כי כחלה לא עשה רק ר"ע
 ואח"כ נתקנאו בה ופשו הכל. י"ל"ו ג"ל לזרן לכאורה בעיר על זהב דעבד ר' אליעזר יולאה בו
 לכחלה והטעם דמתן דרכה ליישן אזה תאוכה ולא אסא ומחילא ופי' קשה מ"ז טעמא דרבנן דאסרי
 א"כ

שנות תקוני שבת פרק ו' איהו

(ה) בין דעביר לו רבו. (ו) בין דעבד לנפשי. ובטארזו (ז) עבד לנפשי לא ילא בה. עבד לו רבו ילא (ד). והטעם של מחבת לשלם אסור דחי כפיל אחי לאחיי ושל טיט בכסותו דילמח

כפיל וקפיל לכסותו אבל בטוארזו יולא. דחי כפיל שדי ל' אבל עבד לנפשי לפולס אסור בין טיט ומתטוסובין טארזוכסותו: ולא בקטלא פי' שקשרת סביב טארזה והבגד חלוי על לבו והוא חסוב ומטייר בזוב: ולא בזמנים. פי'

**ולא בקטלא ולא בנוזים
ולא בשבעת שאין עליה
חותם ולא במחט שאינה
נקובה ואם יצאה אינה
חייבת חטאת: ב לא יצא**

האיש

ב לא ילא האיש כסנדל
כמסומר. ז' גווינן
להיתר. (א) מסמרים
למשלה (ב) עשוי כמין
סס. (ג) כמין יתו. (ד)
כמין כלבוס. (ה) חיפהו
כולו

דחא בכלילא מודי דשרי כיון דלא נפיק בה רק אשה חסובה לא חייסין וא"כ אחי אסרי בעיר של זהב וליכא למימר דס"ל דעביר של זהב נפקי גס שאר נשים א"כ ר"ח ורבען פליגי במניחות אבל לפי מה ש' רבינו ניחא דר"ח רבו של ר"ע ובזמנו עדיין לא היו רגילים ללאת כעיר של זהב רק נשים חסבות ולכך התייר. אבל חכמים היינו בר פלוגתי' דר"מ כמפורש בכרייתא ובזמנא שהיו אחר ר"ע כבר נגזו כל הנשים ללאת לכך אסרו. ובזא ניחא לי סוגיא כדף קל"ח ח' מתקיף לה רב שעת מי איכא עירי דרבנן מחייבי חטאת ור"ח שרי לכתחלה מתקיף לה רב יוסף אלמא לא הרי עיר של זהב דר"מ מחייבי חטאת ור"ח שרי לכתחלה כו' א"ל חייבי מי סברת ר"ח אדר"מ קאי אדרבנן קאי דאחרי פסור אבל אסור ור"ח להו איהו מותר לכתחלה. משמע אנמי' דרב יוסף היו ס"ד דחכמים ור"ח קיימי אר"מ ור"ח להבין מאי ס"ד דרב יוסף ובמאי פליגי עליה חייבי ולפי דברינו ניחא דהנה בסוגיא דידן כ"ס ב' איחא כלילא רב אסור ושמואל שרי דאניסכא כ"ס ל"ס דאסור כ"ס דארוקחא כו' רב אשי מחייב לקולא דארוקחא כ"ס ל"ס דשרי כ"ס דאניסכא מר סבר כו' ומר סבר מאן דרבה למישק בכלילא אשה חסובה ואשה חסובה לא שלמא ומחויא ח"ל רב שמואל בר בר חנה לרב יוסף כפירוש אמרת לן חממי' דרב כלילא שרי ופירשי' אלמא דרב אשי פיקר דמיקי פלוגתא בדהניסכא אבל בארוקחא מודה רב ואיכא לחוקמי לרד"י בארוקחא עכ"ל. והשתא ניחא הכל דלליגזא קמא דבזניסכא כ"ס ל"ס דאסור הטעם משום דלא ס"ל טעם דמאן דרבה למישק וע"כ משום דס"ל דרבנן פליגי אר"ח בעיר של זהב וס"ל דעביר של זהב ג"כ אין דרבה למישק רק אשה חסובה ואש"ה אסרי דלא אמרינן מאן דרבה למישק ואש"ה ה"ה בכלילא באניסכא ג"כ אסור ורב ושמואל ל"ס רק בארוקחא חמס לליגזא דרב אשי דהוא ליגזא דרב יוסף דבארוקחא ל"ס כ"ח באניסכא ולשמואל שרי דמאן דרבה למישק כו' א"כ פי' ז"ל דהא דאסרי רבנן בעיר של זהב ל"ס אלא דכזמן ר"ח שלא היו יולאים רק נשים ח. כות לכך שרי ובזמן חכמים שכבר נגזו ללאת גס שאר נשים לכך אסרו. וא"כ ר"ח דאמר יולאה אשה בעיר של זהב מאן הוי בר פלוגתי' בזמנו היינו מאן דס"ל כר"מ דחייבי חטאת פליגי עלייהו ר"ח דיוולאה לכתחלה ולזה רב יוסף לשמתי' מתקיף עסיר דהא ר"ע לאו ארבען קאי דהא לא פליגי עלייהו כלל רק אמאן דס"ל כר"מ דחייבי חטאת כנ"ל וא"כ איך מתקיף רב שבת מי איכא מירי כו'. וא"ל חייבי מי סברת ר"ח אדר"מ קאי אדרבנן קאי. פי' דלמא כלמא קמא דמתני פלוגתא דכלילא בארוקחא אבל באניסכא כ"ס אסור דלית לכו טעמא דמאן דרבה למישק. וע"כ משום דס"ל דרבנן פליגי אדר"ח ור"ע שמואל כנ"ל גבי עיר של זהב וא"כ ר"ח אדרבנן קאי כן נראה לי לפי דברי רבינו וז"ל כהאי דדלי לנאכתיא מרגינתא (ובזה אחי עסיר דלא הביא רב יוסף ברייתא דכונלה ס"ב פ"א):

(ה) בר זה מבוחר בגמ' דף רח' וכדרכי חמון דבר המקפיד עליו רבן אין יולאין בו ובשל טיט חמון סס ברש' העמוד דף רב' ר"ח ר"ח הא דעבד ליה לנפשי' דעבד ליה לרבו אי מיספק מירחא ומיקל ט' והיולא בטלית מקופלת הייב חטאת:

(ה) פי' לפי שהם חלואים בגילוי הראש. ומתורן כזה קושיית התוס' ג"ס ב' ד"ה נמי. והס' הקצו משני שמפרישים כרש"י ומאני סידחא. וע' מג"ח פי' ש"ג ס"ק פ"ו שתיקן כן וע' בניאורי הגר"ח סס ס"ק כ"ב:

(ו) ע' כדף ס' פ"ח כרש"י ותיס' וע' כפי' ש"ג בניאור הגר"ח ס"ק כ"ג וס"ק כ"ה:

(ז) שם בגמ' ס' פ"ג חיפהו כעור מלמסה וקבע מסמרות מלמסלה מותר:

(ח) שם עשאי כמין כלבים כו':

כולו כחמורים (ו) ספרו מכניס (ט) (ו) פד
 שבע: (י) ולא ביחיד בזמן שאין ברגלו מכה.
 דלמא מחייבי ושלטי. הא יש ברגלו מכה נפיק.
 לרב הוגא בלוחו שיש בו מכה לחייב בר רב
 בלוחו שאין בו מכה.
 והפוסקים פסקו כחיי' בר
 רב ואין שום הכרח
 ואדרכא דאף ר' יוחנן
 סבר לה כרב הוגא וקאמר
 דלמא כחיי' בר רב סבר
 לה ודחויי בעלמא הוא יא:
 ולא כחפלין למ"ד שבת זמן
 חפלין הוא לריך לחלוק
 לבית הכסא וחישיבין דלמא
 אחי ללחויי (י) ולא בקמיט
 ט' ומומחה איסתמי גברא
 ולא איסתמי קמיט. או
 איסתמי קמיט אפי"ג דלא
 איסתמי גברא. ולרש"י
 איסתמי גברא דהייט
 שריפא לג' ב"א בני' לחשים
 כוי מומחה לכל הלחשים
 שבעולם שיכתוב הוא
 שיזלחץ בכן בשבת. אבל
 אם כתב אדם אחר א'
 עג' לחשי' שריפא המומחה
 לא ילא בהן: ומומחה
 קמיט הוא שריפא לחש
 אחר ג' ב"א הוי קמיט או
 דהייט הלחש מומחה לכל
 מי שיכתוב הלחש: ולחשים'
 מומחה גברא שריפא בלחש אחר על ג'
 קלפס ג' ב"א. הוי מומחה גברא ללחש זה

האיש בסגור המסור ולא
ביחיד בזמן שאין ברגלו
מכה ולא בתפילין ולא
בקמיט בזמן שאינו מן
המומחה ולא בשריון ולא
בקסרא ולא במגפיים ואם
יצא אינו חייב חטאת: נ לא
תצא אשה במחשהנקובה
ולא במבעת שיש עליה
חותם ולא בטוליאר ולא
בבוברת ולא בצלוחית שר
פרייטון ואם יצתה חייבת
חטאת דברי ר' מאיר והכמי
פוטרין בבובלת ובצלוחית
שר פלייטון: ד לא יצא
האיש לא בסיוף ולא בקשת
ולא בתרים ולא בארה ולא
ברומח ואם יצא חייב חטאת
ר"א אומר תכשיטין הן לו
 וחכמים

באזה קלף שיכתוב. אבל איש אחר לא
 יכתוב: ועמחה קמיט שריפא לחש אחד על
 קלף אחד ג' ב"א הוי מומחה הקלף הזה ומוסר
 ללחש בו כל אדם. אבל לחש אחר שיכתוב
 או לחש זה בקלף אחר
 לא ילא בו (י):

ג **לא** תלא אשה במחש
 הנקובה. ולא
 במבעת שיש עליה חותם.
 אמר עולא וחילוסיפון בדיש
 פירש"י לחכמה קאי אין
 עליה חותם חייב חטאת.
 יש עליה חותם פסור
 אבל אסור ולר"ת אין פלי'
 חותם מותר לכתחל' דככל
 פכשיטין איש מותר דנשים
 שחלניות הן אבל ללא אגשי'
 (יד) ומחש לפי' הרא"ש בין
 נקובה ובין שליט נקובה.
 פסור אבל אסור. ולברי"ף
 מחש שליטה נקובה חייב
 חטאת. ומכמים פוטרין
 בכובלת כו' פי' דוקא
 בשיש בושם אבל אין כה
 בושם חייב חטאת (טו):
 ד **לא** יצא האיש לא בסיוף
 ט' ר"א א' חכשיטין
 הן לו וחכ"א כו' ור"א סבר
 דלפטיד לכא אין לריבין
 ועכשיו הן חכשיטין ונקט
 כגי חמשה שכן איפא
 חמושים אלא מוויגים וע"ש
 חמשה כלי זיין כחיב חמושים. וכתאו תרבותם
 ללחשים

(ט) שם בעא מני' יהוא רענא כו':
 (י) שם כרני חגיגא ואמרו סם אן נפניד כו' חגיגא:
 (יא) עיר' כסי' ש"א ס"ק כ':
 (יב) שם בגמ' דף ס"א וחוסא דסתמא כר"מ וכמתני' ג' מחיים דכרי ר"מ. וכנמ' ס"כ אמרו דר"מ
 סבר שבת זמן חפלין:
 (יג) **לצדדין** קמני לחיש אחר שיכתוב היינו צלילו ממומחה גברא לא ילא. ובקלף אחר היינו ממומחה קמיט:
 (יד) ע' כרתי' ס' י:
 (טו) **ברייתא** ס"כ פ"ג:
 (טז) **על** משנה זאת. וכפי' קרבן עדה:

שנות תקוני שבת פרק ו' אהו

לא תיס. וכן שמחמקן אספספא לנהמס. מע"ס. ובלבד שלא תתן לכתחלה בשבת. ותציתותיהם למזמרות הוא שקולרים בו האיסור משום שזיקת סממנים. כן משמכ הכוונה. והמלכים הם שמוחזין חטט ויעשו למזמרות שהם יהיו להכין מאלל לדרס. והמון

עם האוחזים חרבות יתקו מאלל לבה' כאמר הכמו' והיו בני נכר וגו'. ביריס סהורה שהיא תשמיש כלים: וזאלים בה בשבת דלא מגליא שוקה. כבלים סמאים. שהוא תשמיש ארס. ואין יזאלין בה בשבת. שיכולה לשלוקף ואעפ"כ לא תפל מכנסיים מעל שוקה יו'.

ה יוצאה אשה בחומי עמר כו'.

וצפאה נכרית. פי' שאין לה עמר נוטלת עמר ומכנסת תחת הכניף כדי שתסארה נפלה עמר יח. במוך כו' דוקא מקישר. ובמוך שהתקינה לנדחה אעפ"י שאיני מקוש' דמאים אינפיל לא אחי' לאחוי' יא: וכפלה ובנגרר מלח. כסעס משום דכבר נתנה

דבר שתתן לתוך פיה ובלבד שלא תתן לכתחלה בשבת ואם נפל לא תחזיר. שן תוחבת ושן שר זהב רבי מתיר וחכמים אוסרים: ו יוצאה בסלע שעל הצינית הבנות קמנות יוצאות בחומין ואפי' בקיסמין שבאזניהם ערביות יוצאות רעלות ומדיות פרופות וכל אדם אלא

קמנות

וחכמים אומרים אינן לא לגנאי שנאמר (ישעיה ב') וכתתו חרבותם לאתים ותציתותיהם למזמרות ורא ישא גוי אל גוי חרב ולא ילמדו עוד מלחמה. בירית טהורה ויוצאין בה בשבת. כבלים טמאין ואין יוצאין בהן בשבת: ה יוצאה אשה בחומי שער בין משדה בין משד חבירחה בין משד בהמה ובטומפ' ובסנבוטין בזמן שהן תפורין. כבבול ובפאה נכרית לחצר. במוך שבאזנה ובמוך שבסנדלה ובמוך שהתקינה לנדחה בפילפל ובגרגיר מלח וכל

בקליפת הזס כו' ואם נפל לא יחזיר כו' יזאלין בארז כו' יזאלין בארז כו' וברפיה שעל גבי המכה ואם נפל לא יחזיר ואין ל"ל שלא יתן לכתחלה בשבת. בשני בנות קמני ואם נפל לא יחזיר דהעעס משום שזיקת סממנים. ובשני בנות לא קמני ואם נפל לא יחזיר שהם אין מרפאין רק משמרין שלא יסרב המכה. כן שן תוחבת ושן של זהב ר' מתיר וחכמים אוסרין. פי' שנהנה שן של זהב במקום שן שפלה ודוקא של זהב אסרי חכמים אבל של כסף מותר דלא מחייבי עלה בא: ו יוצאין בסלע שעל הצינית. מכה תחת פרסת הרגל. הכמות קמנות

ע' בדף ס"ג ע"ב בחומ' ד"ה בירית ורבינו מפרש כפירש"י שם ד"ה תחת אשדה. וקושיה תמוס' יא לתוך דכבירית שהיא אחת חס השלטה יטלו המכנסי' שאין להם אדווה אחת אבל כבלים שהם בשמים חס השלוקף אחת עדיין יחזיק השני את המכנסיים ולמסקא חיישינן רק משום שגלית דלמח שלטא אבל כבלים כעמקן אפילו בשמים לא חיישינן:

ממה שז' כס' שלמי הבגורים על הרי"ף ללמוד מכאן היתר לגשים בשואות היוצאות בכיסוי עפרות שלהם שמכסים בשער אחרים חלושים כמו שייטלסן וכדומה. לזה כ' רבינו שאין מיירי. שן מנוסות כנסיף. ואף שכלמי הבגורים דחה זאת אבל אין מוסרי: ו גמרא דף ס"ה ע"א: ע' מ"ג רבינו כס' ש"ג ס"ק ל"ח זכסי' ש"ה סעיף כ"ב: כה' ד"ה לביין רבינו של רש"י דף ס"ה ע"א וע' כס' ש"ג סעיף י"ב:

קטטס יולאום בחומין ואם הו של לבשנין
אסור כ"א: ומדיות פרוסות. ובמסנה ו' קאמר
שרפת על האבן ועל האבן ועל המטבע דלמי'
לכחלה. אם ה' קשור כנגד האבן והאבן
המטבע. ופי' מדיח
פרוסות אם ה' פרוסה
ספי' שנה יולאם ק.
ובלכר שלא ספרי' לכחלה
בשנה דהייט לפס למך
הבנר. ובאבן מוסר.
ובאבן מהני הכנה ויחד
ובמטבע אסור אלא ח"כ
סדנה כנגד וקשרה שם
מע"ס כב):

אם שדברו חכמים בהוזה:
ו שורפת על האבן ועל האבן
ועל המטבע ובכבד שדא
תפרוף לכתחילה בשבת:
ה הקיטע יוצא בקב שלו
דברי רבי מאיר ורבי יוסי
אוסר ואם יש לו בית קבור
כתותין ממא. סמוכות שלו
ממאין מדרס ויוצאין בהן
בשבת ונכנסין בהן בעזרה
כסא וסמוכות שלו ממאין
מדרסואין יוצאין בהן בשב'
ואין נכנסין בהן בעזרה
אנקטמין פתודי' ואין יוצאין
בהן: ה הבנים יוצאין
בקשרים ובגי מלכים בוזגין
וכר אדם לא שדברו חכמי'
בהוזה: י יוצאין בביצת
הדודו ובשן שועל ובמסמר
מן הצלוב משום רפואה

ה הבנים ט' וכני
מלכיס כנאין
וכל אדם ט' איירי בארין:
יוצאין כנילס המרגל
דעביר לשחלא
פי' רש"י לכאב האבן ור"ף
פי' שמוסס הדרך. והוא
דומה למה שאמר במתרי'
השחל והכסול:

פרק ז

א כלל גדול ט'. כל
הפרקים עד
הנכ דברו בע"ס: וכלל
בהם הולאה שמע"ס
הסמנה מע"ס ושהיי'
מע"ס. וכל שכנסת חייב
חזאה בע"ס לא יולא
בין מ'. ובמה כסמה
ובמה אשה. ועכשוי מהחיל
לאודים כל מלאכת שבת
ופן מ' חסר אחת שאם
עשה כולן חייב ל"ס תפולת
וכא לאודים בחיוב אופן
חייב על כל אחת ואחת.
ובחיה ענין אחת על סלן.
ומה

ה הקיטע יולא בקב
אלו דר"מ
ר"י אסור. פלוגתי' דמר
סבר חיישין דלמח נפיל
ואמי לאהוי ור"מ לא חייש
כין שרדך לו כהליכה לא
אמי לאתויי בידו כי אם
ילגס: סמוסח ט' ויוצאין
בין בשנה דלא אמי לכ"ע
דלי אסר לו להגך כלא
סמוכות כב) ונכנסין בן
בצורה דלא מעל הוא
שאיט טומד כראש הרגל:
כסא וסמוסח שלו ממאין
מדרס ואין יולאן כהם
בשנה דמי משאי. ואין
נכנסין בן כפורה כין

דברי ר מאיר (') וחכמים אומרים אף בחור אסור משום דרכי האמורי:

פרק ז

כלל גדל אמרו בשבת כר השוכח עיקר שבת ועשה מלאכות הרבה בשבת

כא במעשהו דאביו דחולל: (ב) ע' כמי' ע"ז פסיף כלב וע' כמי' ע"ס סוף סיה כניאורי פנ"ל:
(ג) ע' חופ' ס"ס כ' ד"ה קיטע:
(ד) ה"א נ' לשיח כתי' וקשורי שמעו אמרוס כרמי' טל' שולמיס פלייס ודלא כמי' השדך ונ"ל
כמי' פלייס' כס' ר"י כד"ס קשורי:
(ה) כמי' כס' לא יולא הדייס כמתקו וע' כמי' י"ס מ' ר"ס שנה יסכה:

שנות תקוני שבת פרק ז איהו

ומה שאמר כלל גדול מפני שאמר ועוד כלל אחר . והכלל הב' אינו סולל רק מלאכה אחת מל"ט מלאכות והיא הולאה לבדה . וכאן כולל כלל על כל ה"ט מלאכות ואמר גדול ב' ואף במחשבת אומר ועוד כלל אחר ובכלל הראשון אין אומר גדול ובשביעית אומר כלל גדול ואח"כ ועוד כלל אחר . והטעם עוד שגדול שבת משביעית וגדול שביעית ממעשר . והנה בשבת נאמר שבת ובשביעית נאמר שבת . רק שבשביעית נאמר ושבתה הארץ . והעיקר שבתה במלאכה קרקע שהקרקע לר"ך שבתה . והאדם מותר בכל מלאכות (שאינון) [שאינון] בקרקע . ובשבת נאמר שבת היא לכם שהשבתה על האד' ואמר בכל תלאכה ב' . וגדול

בשבתות הרבה אינו חייב אלא תמאת אחת היודע עיקר שבת ועשה מלאכות הרבה בשבתות הרבה חייב על כל שבת ושבת היודע שהוא שבת ועשה מלאכות הרבה בשבתות הרבה חייב על כל אב מלאכה ומלאכה העושה מלאכות הרבה מעין מלאכה אחת אינו חייב אלא תמאת אחת: כ אבות

מלאכות

כ"ז פ"א) דלר"א (בר"ש) חייב על כל שבת ושבת בפני עצמו על כל האב מלאכות שעשה דס"ל דמי כמו הנא על ה' נשים נחם דחייב על כל אחת ואחת דהויין גופין מחולקים . ה"ג ימים שבנשים חשבי בגופין מחולקים . ור"פ סבר הכס היטו טעמא הוייל והיא מזהרת וכל אחת ואחת חייבת . הוא נמי חייב . וזה לא שייך בשבת . ובכמה נמי ח' כשבת . שאינו חייב אלא אחת' . העושה מלאכות הרבה מעין מלאכה אחת אינו חייב אלא תמאת אחת

אחת . פי' בין אם עבד הרבה מולדות מאב אחד או הרבה אבות דומין זה לזה . כגון קולר ובלור ועודר ומוסק ואורה . דהויין טלן אבות . אינו חייב אלא אחת (פ' בתים' פ"ט פ"ב ד"ה כרי אלו) :

ב אבות מלאכות מ' חסר אחת . פי' ב' חסר י"ט מ' מלאכות כחובין ואחת חסר שלא תמנה אותה . או ירבה יוסף וגו' . או והמלאכה היטה דים . ואף שכחב כמה פעמים לא תעשה מלאכה היא אזהרה על המלאכות

שביעית ממעשר . שביעית טהב במאכל אדם ובמאכל בהמה ובמין הלוכטים . ומעשר אינו טהב אלא במאכל אדם : כל השוכח עיקר שבת . פי' שידע ושכח הא חייק שנשכח לבין הנכדים ובר שנסגייר בין הנכדים פלוגתא דמונבו ורבנן ורב ורבי יוחנן : היודע עיקר שבת ועשה מלאכות הרבה בשבתות . פי' ששכח שהיום שבת חייב על כל שבת ושבת שהימים שבנתיים . הויין ידיעה לחלק . והיא ששכח ג"כ שהמלאכות האורות אינו חייב רק על כל שבת

ב) מתרין ביה קושיא תחום' ס"ה א' כד"ה והא גבי מעשר טכ' ותימא למה ישנה כדאשון כלל גדול ביון דאיט גדול מן הבני עב"ל והיינו לטי מה שביני כמו שפירש"י שכלל בכלל אחרון רק ב' דברים כל הבקר להגניס וכל שאינו כשר להגניס וכאן כלל יותר ושפיר הקשו ממעשר אבל לפי מה שפירש רבינו מפני שכלל כאן כל ה"ט מלאכות תש"כ לקמן שלא כלל רק בהולאה וא"כ ה"ה גבי מעשר דכלל הראשון סולל לכד תכלל אובל גם כללים אחרים כגון נשאר וגדוליו מן הארץ ובכלל הבני אינו סולל רק לפרט כלל אובל :

ג) מסביר רבינו תירון ר"י כד"ה גדול והירושלמי שביאז :

ד) פ"י דהיינו הפלס . זה וזה דנפא מיני' רבא פר"ג דף ע' פ"ב ומסיק סס אלא ל"ס ופירש"י ותימא חייב אלא אחת פ"ה :

ה) פ"י הנא על הכהמה :

ו) ע' בחום' ריש פרקו :

שנות תקוני שבת פרק ז אהו יד

ומלאכות שחורב לא חפצה כל כנוכר
 בהם מלאכה (י) ומה הן המלאכות אותם
 שסו במקדש השיבא מלאכה . וכל להודיע
 שאם עשה טלם אינו חייב אלא אחת (י).

אורע הוא אב . ויטע
 חומר הוא בכלל האורע (ט).
 והאורע והאופר היא בכלל
 שרש (י) . וקאמר שרש
 ואח"כ ארע לאשמשין
 דלפי' הריעה דלאחר זריעה
 מתי חייב דהייט בקרקע
 קשה שחורשין אחר
 הארעיה : והקולר . ונודר

מלאכות ארבעים חסראות
 הזרע והחורש והקוצר
 והעמר הדש והזורה
 הבורד והסוחן והמרקד
 והלש והאופה הנזח את

הצמר

וטור ט' הכל בכלל קולר . והג' מלאכות
 הם הכל במחנכר לקרקע . והדש הוא מפרק
 שאוכל מתוך השפלות . ודווקא בגידולי קרקע .
 והמשמר . פי' מאסף העמרים . ולריך ב'
 פגאים לזה . א' שיהא במקום גידולו לאפוקי
 כהפזרו לו פירות כחלר אין זה משמר (י).
 ודווקא בגידולי קרקע לאפוקי כניף מלחא
 שמהלחא אין זה משמר שאין זה גידולי קרקע (י).
 והארה לרוח בכלי ואלו בג' מלאכות דש
 חורה ונודר להכריש החסה מהחנן והמון .

ט ע' בדף פ"ט ע"ב ובפ"ה טס :

(א) פ"י החולדה עם האב אינו חייב אלא אחת על שניהם . ויותר מראה שחבר כהן וכנ"ל אינו חייב אלא
 מ' חסר אחת . וכוח מאמר ר' יוחנן אבל האשון דחוק דה"ל חייב על כל אחת ואחת כלישנא דר"י
 ואם נאמר דהכונה על חולדה עם האב משיחא דייקין לה הרי אלו לאפוקי מדר"ל דמחייב בו . ועוד
 אפשר לומר כונחו דכא דתני מ' חסר אחת דכאמת יש מ' דהא איכא כוהם ע' בגמ' דף ע"ד ע"א . וקתני
 במתני' דאם עשה מ' חסר אחת או חייב ואלו כיוי העלם זה וזה בידו דידע לה לשנת ממלאכה הת' . אבל
 אם עשה טולם ח"כ העלם זה וזה בידו דהא לא ידע לה לשנת כלל . וליכא למימר דידע לה כחשיבין דלאן
 קי"ל תחמיין דרבנן :

(ב) משמע מדבריו כדעת הרמב"ם דזומר אב כפ"ו ודלא כרש"י ע"ג ע"ב דזומר חולדה :

(ג) וכן כ' הרמב"ם עם דלא כרש"י מ"ו ע"ב בד"ה איסורא :

(ד) ע' כהג' מיי"ט כ"ח סבל' שנת מ"ט בשם פ"ג וע' ר"ן כסוף פ' התבואה כדי יין מ"ט בשם רמ"י כן
 רבינו מאיר . ולשון הסוד ושאר' בס' ש"ט סוף פ' כדברי רבינו וע' בביתוריו עם ס"ק ע' :

(ה) ע' כ"ח פ"ה מה' שבה ה"י ה' :

(ו) ודוא דשנת ר"ח ע"ד ע"ל כהו"ט ד"ה והתניא ודלא כרש"י :

(ז) ודוא כ"ח כהו"ט קי"ד ע"ב כד"ה אלו ודלא כמ"ט כהו"ט ע"ד ע"ב כד"ה הוא דווקא טילקא
 וע' כר"ט פ"י ה' :

(ח) פ"י ס' המספר הראשון הוא ששים כי האחד אינו ככלל המספר . כי אחד אין סופרים כידוע לחכמי המספר :

(ט) ע' חו"ט קי"ה ד"ה הוא מסוברייא דשא דלמריק כפ' חלין פסגנין לה כיון כסודיין קטמא משום
 דאין אדם חושב לפחמו כיון דפ"י פחיסא אינו יכול לנפוחו מריחו וחוחו . ועוד כתבו כהו"ט
 משום דאין דרך לפחמו כגד לנודך משהו שנו . ולפי זה לפי' במחלכך חיישין שמה יסחוט וכל דמסגנין
 כסודיין

השוכט בכלל מיסך. ומדקדק בכלל אורג :
 (ג) ויעוד כלל אחר אחרו. פי' סבכלל
 הראשון הי' בכל מלאכות. והכלל
 השני בשישור בהולאה. ונקט כלל להולאה

פי' אפי' קורט חסרה ומקמה גדול ומחשבת
 למפור ב' תפירות חייב (ב): וי"ג מלאכות
 בלמך: כהך לבי והזוקא דבר שמיט פיטר
 דחייח דלבי ולא יבא נישד וטומד כההיא

שיש בה שיטורין ארבה.
 להכי כלל להו ב' כללים
 כל הכשר ס' וכל שאיט
 כשר כו'. ופי' כל הכשר
 להלניע שהוא מין העשוי
 לטרך האדם לאפוקי דם
 נדה ועלי אשירה (כ).

והמשימו המלחו והמעב'
 את עורו והמחוק והמתכו
 הכותב שתי אמותיו והמחוק
 על מנת לכתוב שתי
 אותיות הבונה והסותר
 המכבה והמבעיר המכה
 בפטיש המוציא מרשות
 לרשות הרי אלו אבות
 מלאכות ארבעים חסר

ומלניעין כמזכו שיש בו
 שישור הראוי להלניעו
 והאילו חייב עליו בין
 הלניע ובין לא להלניע. וכל
 שאיט כשר להלניע כו'
 איט חייב אלא המלניעו.
 ללא כרשב"א דאמר בלא
 אחר והאילו נסתחייב
 במחשבתו של זה:

אחת: ג ועוד כהל אחד
 אמרו כל הכשר להלניע
 ומלניעין כמזכו והוציאו
 בשבת חייב עליו המאת
 וכל שאינו כשר להלניע
 ואין מלניעין כמזכו והוציאו
 בשבת אינו חייב אלא
 המלניעו: ד המוציא תבן
 כמלא פי פרה. עצה כמלא

ד) המוציא תבן כמלא
 פי פרה.
 פי' תבן הוא שחיסין הקש
 ושוסין כל זנב השיבולם
 סבן (כ). פלה כמלא פי
 גמל. גדול מפרה שאיט
 ראוי לפרה כי [חס] פי'
 הדחק. ומשעריקן במאי'.
 ופי' פלה הוא תבן של
 קטניות. ואם האילו פלה

כמלא פי פרה לפרה. ר"י אחר פסור דאכלב
 פי' הדחק לא שמה אכילה ור"ל אחר חייב
 דשמה אכילה. פמיר כמלא פי פלה. והסניא
 כגורגרת

דיבך אחד על ספתה נו'
 ומלא לבי שמור בתוס:
 השוחטו וחיוס משום נטילה
 נשמה (ד): סמולחו וכמעב'
 אלו שורו. הייט מלח הייט
 מעבד ומפרש בגמ' פ"ל
 שירמוט: והמחוק. פי'
 מסר העשר: והמחוס.
 וכן כל היבא דמקפיד על
 משחא [חייב] משום
 מחוק: הכותב ב' אותיות
 והמחוק פ"מ לכתוב ב"א.
 פי' אפי' מחוק אום אחת
 או דיו ומקומה לכאוב ב'
 אותיות (ה): ופי' מלאכות
 בלני: הכינה והסותר.
 פי' עימ לבטט ואפי' שלא
 במקומו (ו). המכבה.
 לר"ס דזוקא לפשות פחמין:
 והמכה בפטיש הוא כל
 גמר מלאכה לאחר שחלב
 האגן מן הכר. והמוציא
 מרשות לרשות פי' בין
 מרהי לרהי או איפכא (ז):
 כרי אלו אבות מלאכות
 ארבעים חסר אחס.

וכי אלו אבות לאפוקי מדד' אליעזר דמחייב
 אטולדה במקום אב. ומ' חסר אחת לאפוקי
 מדד'י דמוסיף השוכט ומדקדק. אחרו לו

(א) פי' ולהכי תני קורט סתם דאפי' חסירה אחת רק שמקמה גדול כב' תפירות :
 (ב) לכו"ע ואפי' לרב ופי' תוס' פ"ה א' ד"ה שוחט :

(ג) מבואר בגמ'. ומדקדק בהשנה כ"ל כשנין קורט. ולטנין מחיקת דיו הוא כמסקנת כר"ס פי'
 ס' מחוססתא ומדקדוק לשון המשנה ג"כ מכואר אפילו כמחיקת דיו ודוק :

(ד) ראפוקי מדשולא פי' ב"מ (לא) פ"ב :
 (ה) מבואר בריש מכלותין :

(ו) כרב פסא בגמ' וכן פי' ארמנ"ס פי"ח סגל' שנת ה' כ"כ פ' במ"מ טס :
 (ז) לשון רמ"י ק"ט ע"א :

שנות תקוני שבת פרק ה איהו

בכוננת חדי וחדו חד שימורא . וקשה למי
 נקט בכרייתא בכוננת (א) . אבל הטעם הוא
 ק דפי' עמיר חבילי תלמן כשיטל הזרע נקרא
 עמיר . ואמרינן בפרשומם פרק י' חבילי תלמן
 אל פכל כותש ותחבט ט'
 ואיטו לריך להפריש את
 הפן . אם הפריש ט' אלא
 טתן הפן עם הארע ותלמן
 טעם פט ופרו טין .
 ותפ"ה תגיא בכוננת
 שהוא מאכל אדם . ואיטו
 ט' תגי' במתני' בכוננת
 שהקשה הא פיקר מאכלה
 לבתמה ומשפרינן במטי .
 ותפ"ה תנא במתני' כמלא
 פי טלה שהוא המטי .
 וחדו וחדו חד שימורא
 הוא באמת . עלי שום ועלי
 בללים לחיס בכוננת דחוי
 למאכל אדם . ובשום כמלא
 פי גדי דלא חוי לאדם . אף שפי גדי פתוח ט' . והמגיא רי"א חין מקליפי פוליס ועדשי' הא
 בשלן

מכוננת דפי טלה הוא בכוננת . וא"כ לחיס
 יחייב כפי גדי . כיון דחוי לאדם איטו טתן
 לפני גדי . ומשפרינן במטי כין לקולא ובין
 לחמרא דהייט ביבשים שהוא כמלא פי גדי
 ופתוח הוא מכוננת (א) .
 ואין מלמדין זפ"א . אבל
 מלמדין לקל שבת וכן
 בנד שור שקומסן מלמדין
 לקל שבת . וטעמא
 דפרווייה . לפנין פומחה
 דטלם שיטון שיה למתא
 מושבובא חמיחי לדומת:
המוציא לחלן ט'
 וסוכן .
 ומרסן . פי' מרסן
 שמעבד כעס הכניסה .
 וסוכן הוא לאחר הכניסה
 פי' נסה [חבר כאן סיבה
 א' ואסגר שג"ל . וכבר"]
 רי"א חין מקליפי עדשים
 והמגיא רי"א חין מקליפי פוליס ועדשי' הא
 בשלן

(ל) ע' תוס' פ"ו ע"ל בד"ה חדי וחדו :
 (א) ר"ש"י פי' לחיס לא חוי לגדי משמע דאי כיה חוי לגדי חפ"ג דחוי לאדם הוי שימורא כמלא
 פי גדי פתוח מכוננת דכיון דשניהם שכיחי אול רבנן במר דשכיחא לחמרא וע' בדף
 פ"ה א' . וע' במשנה למלך פי"ה מהל' שבת שהגיא הא דלמריק לקמן דף פ"ה כל מתא דשכיחא ולא
 שכיחא חיל רבנן בחר דשכיחא לקולא שכיחא ודכיחא חיל רבנן בחר דשכיחא לחמרא . וכבר דכדבר
 דשכיחא ושכיחא דחוליק לחמרא חין חילוק בין מוציא כסתא למוציא כטונה דאילו חס מכוין להכיר
 שגריך שימור גדול חייב גם בשימור קטן . והביא ראי' ממוציא חין לגמל דאם הוציא כמלא פי פרה הייב
 דהא חוי לפרה ולא חוליק בחר מהשבתו . ועוד כתב סג דנוכל לומר להיפך דכדבר דשכיחא ושכיחא .
 אפי' דכסתמא חוליק לחמרא בחר שימורא וזמא מ"מ חוליק בחר מהשבתו לקולא כיון דהשימור המרובה
 גם ק שכיחא ודוקא בשכיחא ולא שכיחא . והשכיחא הוא השימור המועט או לא מהכי מהשבתו דאילו מוציא
 לדבר דלא שכיחא שימורו כשימור המועט שהוא השכיחא והיינו האז דהמוציא חין כמלא פי פרה לגמל
 דחייב משום דהא חוי שכיחא ולא שכיחא לגמל . ולפי' פשיטא דלחייב לטלה ולגדי הוי דכסתמא
 חייב כמלא פי גדי . אם הוציא כמלא פי גדי לטלה איטו חייב . משום דששכים שכיחי לגדי ולטלה . ואם
 השכיחא הוא השימור המרובה או כסתמא חוליק בחר שימור המרובה לקולא אבל אם הוציא כטונה לדבר
 השימור מועט אפי' הוא לא שכיחא חייב בשימור המועט שכ"ד וע"ס ראייה . וזה כולל רביס לטלה
 כמא שהביא פלוגתא דרי' ור"ל כשתן מוציא טלה לפרה . להורות דכסתמא מבוחר דשימור טלה כפי
 גמל דמשפרינן במטי כמ"ס רביס לטלה לפרה הוא רק פי' דהק . ותפ"ה במציא להדיא לפרה פלוג' ר"י
 ור"ל מטעם אכילה פי' דהק אבל מטעם שכיחא ולא שכיחא לא חייבים . דכמתוון י"א איכסת לן כזב
 וע"ה מבוחר מכל הדברים דמתני' כסתמא חייב . והנה בעלי סוג וכו' לטעם כמא חוי למאכל אדם ולא
 משיים רביס דלא חוי לגדי כמ"ס ר"י . משמע דפי' לרביס דכסתמא אפי' דחוי לגדי ג"כ כיון דחוי למאכל אדם
 שימורו בכוננת לקולא . ולכן כהב רביס דאפי' דחוי לגדי פ"ה לא שכיחא לית לגדי כיון דחוי למאכל אדם .
 וזה מבוחר מטעם כנ"ל . וא"כ ג"ל ביבשים דלא חוי לאדם דאי חוי לאדם ממילא לא היו מחזיקין לגדי
 והו קשפרינן בכוננת כנ"ל . ולכן א"ס לטן כרמכ"ס דלר"י . פיקר החילוק בין לחין ליבשין הוא אם
 חוי

פסלן חרסי פי' מלמדפין. פתיקי לא מלמדפין: מאלל ומשקס כ' אלס ז' דברים מרב ומסוק.

וכמו אכלו משמנים דהייט פרב. וסו ממחקס דהייט מחוק. ושמן הייט פרב

מחוג פי' כדי ודנש הייט מחוק. וסימן של חמשה [משקס]

מפסוק את מי יורכ דעס ואת מי יבין שמופה גמולי מחלב פתיקי משדים. ופי' הפסוק כך הוא. את מי יורכ דעס הוא תורס

שככמ ואת מי יבין שמופה ו תורה שבכל פס. גמולי מחלב ו תורה

ועתיק משדייס ו תמדה. שס שני מיני יור הרע תורה ותמדה. וכתאווה

הוא כמו אכילה ושתייה דבר שכנוף נהנה בהם בשפול ותמדה הוא קנית הממון לקטת בהם בתים ושדות

וכרמים ומה שהם נמשלים לחלב ושדייס. שכשהחטק יורק הוא בכלל תורה וכשכח גמול מחלב הוא

ממשמש בשדייס פדיין ממחה שהוא יודע שהם היו מחיטו אפי' שאין לו פטולה והוא

בכלל תמדה. ולהיפך. ממחה שהוא יודע שבו יחי' מחיטו תמיד הוא הממון. ואין

התורה אלא למי שהוא מופרש מב' המדות. ופי' רמו גמולי מחלב ועתיקי משדים הם

ד' משקין ברי'ם שכן ה' פס החלב הקודם. ושאר

יורק הוא בכלל תורה וכשכח גמול מחלב הוא

ממשמש בשדייס פדיין ממחה שהוא יודע שהם היו מחיטו אפי' שאין לו פטולה והוא

בכלל תמדה. ולהיפך. ממחה שהוא יודע שבו יחי' מחיטו תמיד הוא הממון. ואין

התורה אלא למי שהוא מופרש מב' המדות. ופי' רמו גמולי מחלב ועתיקי משדים הם

ד' משקין ברי'ם שכן ה' פס החלב הקודם. ושאר

יורק הוא בכלל תורה וכשכח גמול מחלב הוא

ממשמש בשדייס פדיין ממחה שהוא יודע שהם היו מחיטו אפי' שאין לו פטולה והוא

בכלל תמדה. ולהיפך. ממחה שהוא יודע שבו יחי' מחיטו תמיד הוא הממון. ואין

התורה אלא למי שהוא מופרש מב' המדות. ופי' רמו גמולי מחלב ועתיקי משדים הם

ד' משקין ברי'ם שכן ה' פס החלב הקודם. ושאר

יורק הוא בכלל תורה וכשכח גמול מחלב הוא

ממשמש בשדייס פדיין ממחה שהוא יודע שהם היו מחיטו אפי' שאין לו פטולה והוא

בכלל תמדה. ולהיפך. ממחה שהוא יודע שבו יחי' מחיטו תמיד הוא הממון. ואין

התורה אלא למי שהוא מופרש מב' המדות. ופי' רמו גמולי מחלב ועתיקי משדים הם

ד' משקין ברי'ם שכן ה' פס החלב הקודם. ושאר

פרק ח

(א) המוציא יין כדי שאל ימוצג

דמי' כוס שלם. והוא של ברכת המזון דהייט רביעי'

נמלא שיטרו של יין רובע רביעי' כי כן היא המוציא

לטוס על הד תלם. חלב כדי גמישם והוא של בהמס

ותל תשה כדי ליסן במשיחא של קילור (א). דנש כדי

ליסן על הכמית. פי' על פי כסית. והייט דנש

דטרים שהוא משקה מן סו' משקים. אבל דנש

תמרים בכלל שאר המשקין הוא (ב). שמן כדי לסך אבר

קמן. פי' של קמן כן זוט (ג). מים כדי לשפך

בהם אם הקילור. והוא שיטור קמן דרשאו

פטייה יוסר משאר משקין דנקרשין ין על הפין תין ממיר (ד). נמלא שחסיב כאן ד'

משקין של שתייה (ה). וכן ה' מיני דגן וכן ה' מיני פירות נטן תאנה רימון זים שמן ודנש.

ודנש האשור כאן הוא דנש תמרים (ו). והוא שככמ נקרא זים שמן וחלל תמרים כחוב

דנש להורות שכן ישראל. שאין בכל מיני

יין כדי שאל ימוצג דמי' כוס שלם. והוא של ברכת המזון דהייט רביעי'

נמלא שיטרו של יין רובע רביעי' כי כן היא המוציא לטוס על הד תלם. חלב

כדי גמישם והוא של בהמס ותל תשה כדי ליסן במשיחא של קילור (א). דנש כדי

ליסן על הכמית. פי' על פי כסית. והייט דנש דטרים שהוא משקה מן סו' משקים.

אבל דנש תמרים בכלל שאר המשקין הוא (ב). שמן כדי לסך אבר קמן. פי' של קמן

כן זוט (ג). מים כדי לשפך בהם אם הקילור. והוא שיטור קמן דרשאו פטייה יוסר

משאר משקין דנקרשין ין על הפין תין ממיר (ד). נמלא שחסיב כאן ד' משקין של שתייה

(ה). וכן ה' מיני דגן וכן ה' מיני פירות נטן תאנה רימון זים שמן ודנש. ודנש האשור

כאן הוא דנש תמרים (ו). והוא שככמ נקרא זים שמן וחלל תמרים כחוב דנש להורות

שכן ישראל. שאין בכל מיני יין כדי שאל ימוצג דמי' כוס שלם. והוא של ברכת המזון דהייט רביעי'

נמלא שיטרו של יין רובע רביעי' כי כן היא המוציא לטוס על הד תלם. חלב כדי גמישם והוא של בהמס

ומדרסנן ר' יהודה אומר חרין מקליפי עדשים שמתבשרו

עמק:

פרק ח

המוציא יין כדי מזינת

הכוס. חלב כדי נמיעה.

דבש כדי ליתן על הבתית שמן כדי לסך אבר

קמן. מים כדי לשוף בהם את הקירור ושאר כר

המשקין ברביעית וכל השופבין ברביעית רבי

ששעין

יורק הוא בכלל תורה וכשכח גמול מחלב הוא

ממשמש בשדייס פדיין ממחה שהוא יודע שהם היו מחיטו אפי' שאין לו פטולה והוא

בכלל תמדה. ולהיפך. ממחה שהוא יודע שבו יחי' מחיטו תמיד הוא הממון. ואין

התורה אלא למי שהוא מופרש מב' המדות. ופי' רמו גמולי מחלב ועתיקי משדים הם

ד' משקין ברי'ם שכן ה' פס החלב הקודם. ושאר

יורק הוא בכלל תורה וכשכח גמול מחלב הוא

ממשמש בשדייס פדיין ממחה שהוא יודע שהם היו מחיטו אפי' שאין לו פטולה והוא

בכלל תמדה. ולהיפך. ממחה שהוא יודע שבו יחי' מחיטו תמיד הוא הממון. ואין

התורה אלא למי שהוא מופרש מב' המדות. ופי' רמו גמולי מחלב ועתיקי משדים הם

ד' משקין ברי'ם שכן ה' פס החלב הקודם. ושאר

יורק הוא בכלל תורה וכשכח גמול מחלב הוא

ממשמש בשדייס פדיין ממחה שהוא יודע שהם היו מחיטו אפי' שאין לו פטולה והוא

בכלל תמדה. ולהיפך. ממחה שהוא יודע שבו יחי' מחיטו תמיד הוא הממון. ואין

התורה אלא למי שהוא מופרש מב' המדות. ופי' רמו גמולי מחלב ועתיקי משדים הם

ד' משקין ברי'ם שכן ה' פס החלב הקודם. ושאר

(א) ברייתא פי' פ"ב:

המקור חילוק זה לא מלאחי בהמפרשים אמנם ראיתי בירושלמי הדא דתא אמר כהן פתיקי אבל

טען דירן כדי לנבל בינה קלה. פי' בהמפרשים מה שדחקו בזה ולמה האמיר בהמב' חילוק זה ולמה

הוא ומהלך נראה דכמקום לנבל בינה קלה ל' לנבל בינה קלה. וה"ל הדא דתא אמר כהן פתיקי פי' בדנש

הוא שמתמשים בימים קדמונים והוא דנש דברים אבל כהן דירן מה שמלי אלאי. והוא דנש תמרים

חלני לנבל בו אוכלים תמרים שיטרו כדי לנבל בינה קלה ובלאח קן סדרה דמתנייתין דירן דכולו כמשקין

פירי ולמה דמתמשיית הוי אחינא דס"ס דכדרי רביט ולי' אבל דנש תמרים בכלל שאר הכנולן הוא. וכן ה' דברי הירושלמי. ויש לדחוק ולפרש דברי רבינו כמו שכן ודו"ק:

(ג) באמרי דבי רבי יוחי פי' פ"ב: (ד) גמ' פי' פ"ב כרסא:

(ה) בראיה של ה' משקין: (ו) פי' כשוק:

שנות תקוני שבת פרק ה' אהו

ושאר כל המשקן ברביעית. פי' רס'י. וכל השופכן ברביעית פי' טל'י. והוא לך כל סו' משקן במשנתו: ר"ש אמר טל'ן ברביעית ולא אמרו ט'. ר"ש פליג במרטי דכל אלט ברביעית ומלגעי כפי שיטורא זוטא:

(ג) עזר כזי לפשות קמיע. פי'

לקשר בו קשר של פיקרין. או לקשר בו איזה כסב נסור. קלף כד לכסב פלזי פרסה קמעה שנתפילין שביא שמש ישראל. וקאמר פרסה קמעה שנתפילין שיש עד שיטור פרסה קמעה שנתפירי (ג). ח' דייס נסור (ט). אם הוא לה פדין כזי לזר בו משקלת קמעה וכו' ריבפאל דריבפאל דשמכריחא (ב). ועוד יבש כזי לפשות קמיע. מליח ולא טפיץ ולא קמיע נמי כזי לפשות קמיע (ג). דמליח וקמיע ולא טפיץ זה דיפתורא ושיטורו כזי לכסב עליו הגס. דקי"ל כר"ל דרזי מסירה כרתי. ורזוי לגס אף שיטול (הדיף יד). דמליח וקמיע כסאא אלס וטפיץ יס בו ג' דריס (ד). כסאא אלס נקרא גרל ושיטורו כזי לכסב עליו כ"סא קמעה שנתפירי (ה). וקלף כסא לקין הסור

שמעון אומר כיון ברביעי' ורא אמרו כל השיעורין הללו אלא למצניעיהן: בהמציא חבל כזי לעשות און לקופה גמי כזי לעשות תלאי לנפה וכברה רבי יהודה אומר כזי רישוד ממנו מדת מנעד לקמן. נייר כזי לכתוב ערזי קשר מוכסין והמציא קשר מוכסין חייב נייר מחוק כזי לכתוב על פי צלוחית קמעה של פלייטון: ג עזר כזי לעשות קמיע. קלף כזי לכתוב ערזי פרשה קמעה שנתפילין שדיא ששע

דמוציא חבל כזי לפשות און לקיפה פי' לאחזה. גמי כזי לפשות חלחי. פי' לתלות והוא שטור קמן מחבל. וחבל לחלחי לא פבדי איכסי כיון דחריק במגא (ס). ר' יהודה אומר כזי ליטול הימנו מידם מנשל לקמן והוא שיטור קמן מחלחי (י). כייר כזי לכתוב עליו קשר מוכסין. פי' שתי אחיות גדולות של קשר מוכסין. [והמליא קשר מוכסין חייב] ופליגי בגמ'. דתיק מחלק בן הראהו למוכס שהוא פטור. עד שלא הראהו למוכס חייב. ולר"י אפ"פ (שלא הראהו) [שהראהו] למוכס חייב מפני שר"ך דאמר

חייב הנכרה דמוכסא אלא (א). נייר מחוק כזי לכסב ט'. ובסור פתח אם יש בלובן שלו כזי לכסב ב' אחיות גדולות

(ז) אע"ג דנגמ' פי"ח פליג רבנא בל' סו"ק וככתמל דמתי':
 (ח) הרמב"ם כפי"ז מוב"ש שנת בל' ב' פסק טל כזי לטוף את הקלור. והיה כתב דפסיק פי' הידוקלמי דמיס דמתי' כייס טל. אבל מיס יס לו שיטור אחר כזי לרזון פני מדוכס כסאאר כרפנ"ס אבל כבבלי גלנו מנואר להיטך דרכא אחר כדף פ"ח דשיקך הקלור הוא המיס דמיס ולא חללי פי"ח במ"מ א' דרפנ"ס פטור דהא דאמר אביי כגילא גס הייס דדוקא מיס דגל"ל פטור ולא שאר מיס פטור. והנה באתא אביי ורבא בל' כרנא ולק פ' רביס דמיס סס כפאטור. ויטת סמו כדרבנא וטל אדרבנא סיא טבל כפאטורין:
 (ט) גמי פי"ה פי"ב: ז' שש פ' פי"ח: (א) כרב אבי טס: (ב) כרב אבי פי"ח פי"ח:
 (י) הו"א כמ"ס המוס' כמעה י"ז א' דפרשה טושה קמן מפרשה טע. וככתמלן טעמין סס המוס' ללא טעמין:
 (יא) ע' הוס' גיטין ל"ב א' ד"ה כזי:
 (יב) ה"ך שיטורים אלט פלייטון כמ"מ פי"ח. ה' נקרא גס כישלנא. כ'. סיא סור דמתי'. והיפס דישתת

שנה תקוני שבת פרק ח איהו מז

השיר לגיטס נקרא החלק שלד השער קלף . ויפסה בואח הסתימה נקב קמן . ששנה כדי וישיערו פרסה קמנה שנתפלין (1) . והחלק של לד הכשר נקרא דוכסוסום ושיעורו כדי לכתוב פליו מחזה (1) . קרסובלא ס' על כ' כשישירו לפומאה כך שייערו לשבם ומטה לכתוב ס"ה על גיל (1) . וספלין על קלף ומחזה על דוכסוסום . וס"ה כשירה על קלף ג"כ וכן על דוכסוסום . ומחזה שירה חלק ג"כ ולא על גיל . וספלין חזק באין אלא על קלף . וכשטובין על גיל טובין לד שער . וכשטובין על קלף כותבין לד הכשר . וכשטובין על דוכסוסום כותבין לד קלף והוא לד השער : דו פד לכתוב כ' אחיות . פי בין ברוין בין בקלמס כחל כדי לכתוב עין אחת . פי נטשה שכולות עין אחת . ופירניות פי בני כפרים שאין לריבין לנישיות כ"כ שאין ס"ה שם פס . כדי לפתול כ' פנינים . ואם לרשאה לשלם עין אחת : (1) דרבק ס' וסח וגמרים כדי לטעה נקב קמן . פי' שטוס ט כלי

שבע ישראל . דיו כדי לכתוב שתי אחיות . כחל כדי לכתוב עין אחת : דרבק כדי ליתן בראש השבשבת את גופרית כדי לעשות נקב . שעה כדי ליתן על פי נקב קמן . חדסיה כדי לעשות פי כוד של צורפי זהב רבי יהודה אומר כדי לעשות פטפוט . סובין כדי ליתן ער פי כוד של צורפי זהב . סיד כדי לסוד קמנה שבבנות רבי יהודה אומר כדי לעשות כלכוד רבי נחמיה אומר כדי לעשות אנריפי : ה ארמה כחותם המרצופין דברי ר' עקיבא וחכמים אומרים כחותם האיגרות . זבל וחול הרק

פסוס מהנקב הקמן וסחם אחר קד . חרסיה ס' חרס סוס שיעורן ממנה קדרות (1) . ופי' פי סד הוא פכלי שלרפין ט סהכ : ר"י אומר כדי לפסוס ט פטפוט . והוא שיעור קמן . ופירשו בגמ' כדי לסוד פיספוס חרס קמנה . סובין כדי ליתן על פי כוד של צורפי זהב . פי' שזופרין לחסלה על הכיר סובין (1) . סיד כדי לסוד קמנה שבבנות פי' אלכפ קמנה . ר"א כדי לפסוס כליכיל פי' לסוד על הלדפים מלוי הלחיים . ר' נחמי' אומר כדי לסוד אגריפי . פי' מלח :

(ה) **ארמה** כחותם המרצופין פי' שקין גדולים . ומכ"א ס' והוא שיעור קמן מדרש . וכן בזבל וחול הדק שיעורא דר"ע נפיש מוחמס (1) . חול הגס כדי

דיחורא סס בגמ' . ה' ו' ו' . מכוור שס בגמ' וכמתי' . ד' . שיעורו לא נמלג בגמ' אמנם בגמ' פ"ט כ' אומר דשיער קלף שהוא פרסה קמנה שנתפלין הייט מאס דמלוה לכתוב על הקלף . אמר דמחבול ג"כ דוכסוסום סחמא דלכאי מטה משלייה עבד וס"ה כ"ה גבי גויל כיון דמנוה לכתוב ס"ה . על פניו . ולכן שיעורו כפרסה קמנה שנתפלין והוא פרסת סוסה כמ"ס החוט הכיל כפוסה י" . כ נלפ"ד טעם רבים (1) :

(1) **כמבואר** בש"ע ז"ל פי רמ"א ס"ק ג' והוא כדעת הר"ן שגמיה מן המכוור על הגויל : (1) **רש"י** פי' חרסיה לנינה כחשכ וע' ח"ס' כ"ס ס"ס ח' ד"ה חרסיה שיקפו מפ' כ"סוי הדס דחזיב חרסיה ולכילה כחשכ וריבוי חספ פי' הרמב"ם במשניות :

ירש"י פי' פקוס שאין חמסין לרפין ואז כמ"ס על סובין כמ"ס . והוא שיעור גדול . אמנם הרמב"ם פי' וק יעשו החרשים יל"כ הסובין על פי פסוק כמ"ס בהחשכ כמ"ס . ור"לס מילן כפירש"י מפני שהא שיעור גדול מלוד :

איגרות פי' ושיעורא דסיקא וסוד המל כרוד וסוג רביט דרש"י דייק לא והא חייק כלרבק

שנות תקוני שבת פרק ח יאהו

כדי ליתן על מלא קץ סיר. לביי חל מפלי ושיפירו קטן וזמר דמי' חרם סה לא אשאר: **פרק ח**
 לסיד מפני שאז סרכסיד ולרצק קלקלו הוא תיקוט: קנה כדי לפסות קילמס. פי' המניע לקשרי אלכשותיו. ואס' סי' עב או

כדי לזבל קלה של רוב
דברי רבי עקיבא וחכמים
אומרים כדי לזבל כרשא.
חיל הגם כדי ליתן על מלא
כף סיד. קנה כדי לעשות
קירטס ואם היה עב או
מרוסם כדי לבשר בו ביצה
קלה שבבצים. שרופה
ונתונה באילפס: ו עצם
כדי לעשות תרוד ר' יהודה
אומר כדי לעשות מסנו
חף. וזוכית כדי לנרוד בו
ראש הכרבר. צדוד או אבן
כדי לזדוק בעוף רבי איעזר
בן יעקב אומר כדי לזדוק

מרוסם כדי לזבל בו ביצה קלה. פי' ביצה מרנגולת וכגדוגרת ממנה:
(ו) עצם כו' רי"ח ט' חף. פי' וואו שן המספול. לזוד או אבן כדי לזדוק בשוף ראבי' [ואמר] כדי לזדוק בכמה ומסקלו פשרה זוזן:
(ז) חרם כדי ליתן בין פלים לחזירו דר"י. רמ"ח כדי לחטות בו את האר. פי' מהיסק גדול ושיטורו נפיש מדר"י. ר' יוסי אומר ט' אמר ר"מ ט' אמר ר' יוסי משס ראי' ולחשוף מים מגבא. מדוסוף ככסוב אפינו שיטור זה לא ישחיד אלמא חזינו' חרם לחשוף מים

בבהמה: ו חרם כדי ליתן בין פצים לתברו דברי רבי יהודה רבי מאיר אומר כדי לחרות בו את האור רבי יוסי אומר כדי לקבל בו רביעית אמר רבי מאיר אף על פי שאין ראייה לדבר זכר לדבר שנאמר (ישעי' ל') **ווא ימצא במכיתתו חרם לחתות אש מיקוד אמר לו רבי יוסי משם ראייה (שס) ולחשוף מים מגבא:**

פרק ט

אמר רבי עקיבא מניין לעכרים שמממאה במשא כגדה שנאמר

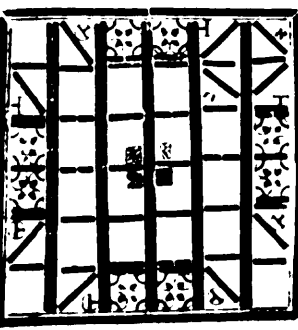
דר' יודה כיון דכחא דוכחא שיטור נפיש לוקמיק לבו ככל פקוס דנפיש שיטור. וא"כ ה"ה כדר"ע כיון דכחאמה שיטורו דר"ע נפיש ה"ה כונל וחול דק:

(א) תוס' ד"ה אמר ר"ע (ב) תוס' שס:
(ג) דוא כדי לעזור דמי' הכי פלוגתא דר"ע ורבנן דף פ"ב פ"ב. ולא גרס רבינו כמילתא דר"י אלעזר. ור"ע למאי כלתא ליתקף לשון למתמיה דהא ליתקף למשוס מחין ממסא דעת רבינו שמואל בשום' שס כד"ה ר' אלעזר. וספיק רבינו כר' אלעזר משוס דמחזקיין חרתיי תיובתא לרבה. ואפ"ג דמשיק שינויא ניטבו ולא ספיק פלייא ועוד דכסף פוגיא אמר סתמא דגמ' ורבנן למאי הילכא ליתקף לשון ולא ממסא פגבא והיינו כר"ה לזרכה ממסא פגבא אפילו ליתקף דתוס'

פינעים זה בזה והיו ראש טור . אבל לכר"ב לריך שלא יפי' פינעים זה בזה ולירו פי' למטה אבל כל הפירושים תמוהים דמשום לא חזר לא גיט ולא פסח ומחלה ומגיל לתת שיטורים

אלו והגדלה דקאי אמאי דקאמר (פ"ב דכלאים מחני' י') ירק בירק ו"פ . וע"ז קאמר פרונה שביא וע"ז זורעין בתוכה (ב') [ה'] זורעין ארבע על ארבע רוחות הפרונה . פי' דסתם פרונה יש לה גטול . רק ביש גטול גבוה טפח או פחות . ורישא מיירי בפי' מט' . וזורעין ר' ע"ד

גבולין ואחת באלמט . פי' בפרונה טלחה . היה לה גטול גבוה פי' זורעין ג' על כל גבול וגבול . פי' משלש רוחות הגבול . אבל כשאינו גבוה פי' אין זורעין רק לגד הפרונה . וכן משמע בירושלמי . דקאמר התם אלא זרעית מאה זרעוין בבית סאה . פי' שנית סאה הוא ל' על ל' . ושישור הירק ב"ה רוחב ומימד והולך ו' . וממלא זורע מלד אחד חמשים כ"ה מינים . ומלד הכני ליהיך כ"ה מינים . הכי שמקורבי' סמיני' זה ללד זה ואין שם הרחק כלל:

להרחיק

(ישעיה ל') תזרם כמו דהו
צא תאמר לו מה נדה
מטמאה במשא אה עכרים
מטמאה במשא : ג מניין
דספינה שהיא מהורה
שנאמי (משל ל') דרך אניה
בלב ים . מניין לערונה
 שהיא

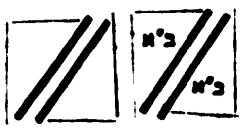
ובקש לשון דכתיב שן השקלטו . ורנן כולבו ס"ל דאיתקש למח שאינה מטמא פחות מכאן: (ב) **מנין** לספינה שהיא פ"ארה . פי' ספינה של חרס יו . דספינה של פן

פאר' מטמא דאינה מטמלט מלא וריקן דחמיח דשק צפיין . אבל כלי חרס לא איסקש לשק . וטמאה אפי' בזה במדה . אבל ספינה טמאה דאיתקש לים . וקאמר מנין . דמן במס' כלים (פ"ב מ"ג) דספינה טמאה :

מנין לפרונה שהיא ו' על ו' . שזרעין

בפוכה חמשה זרעוין וכו' וכגמרא תוליא חד למחה חד זרעיה חרי [תלמיח חר] ור"י סבר זרעיה חרי זרעיה חד דמיטע רב"ב ג' . ובירושלמי פליגי ר"י ור"ע א"ס (ססר) [חסר] זרעיה ו' ה' . וערונה ו' דכתיב לחז כערונה פבושס . פי' הלוותח . ולוחות ארכן ו' ורחבן ו' י' ד' על ד' רוחות הפרונה ואחת באלמט . לפירש"י ממלא את כל הרוח עד סמוך לקרן . ובאלמט אינו זורע אלא גרעין אחד . קילוד דברי זרע"י דס"ל שישור יניקה ג"ס עם מקום הב' זרעים ומקום הזרעים אינו אלא גרעין אחת קן בכל רוח . קן באלמט . דממלא כל הרוח לארכו ולרחבו אינו אלא גרעין אחד . ולפי' התיבחה ארע ד"ס בכל רוח ומניח טפח פ"ט בכל קרן פטוי . ושישור רוחב הזרוע טפח . ובאלמט טפח . דס"ל שישור יניקה טפח ומחלה בין ארע לזרע לבד הארע . והי' שישור מקום הארעיה י"ז טפחים . והר"ש מפרש דכעין טפח ומחלה לעולם ולא מהני ל' ראש טור . כדברי השם' בקרן

(ד) **דסתם** מחני' ס"ל דלא מחני' שם ס"ב פי"ב : (ה) **ע'** כר"ב פי"ג מ"א דכלאים : (ו) **ר"ן** פ"ד פי"ב ד"ה מניין

ומבואר

(ז) **פ"ס** י"ז בסוף ונ"ל אלא זרעיה חמסין זרעוין בבית סאה כו' . ובה מבואר מ"ס כ"ה מינים כו' . והאידור הוא כזה ובגיל האידור בשעת אליהו כלאים פ"ב פטשה ה' . וע"ז הישג ומ"ט וממלא זורע מלד אחד חמשים היינו אורך חמשים אבל הזרעוין איק לא כ"ה (ח) **ע'** בשעת אליהו זרעים כראש במאמר הקרח ביאור של הפרונה

שנת תקוני שבת פרק ט י"ד

להרהיב מן הקרן טפח וחלי ז'. נמזרה וכן בדרום והאלכסון של טפח פ"ט וחלי ז' הוא שיטור הרחקה. בין זרע לזרע. של טפ"ט ז' שניעית שהרי בטפח פ"ט ה' חומשין וז' שניעית. והאלכסון ז' חומשין. נמלא חכל ז' 14 ביושר הוא חומש כאלכסון נמלא החלי ז' הוא חלי חומש. והיו האלכסון מטפח וחלי ז' של טפח וחלי ז'. ז' חומשין וחלי וכו' טפח ומחלה. והוא קו הגרעס 14. ומשפט יורד במזרח וכן בדרום חלי ז' בטפח הג' מהארץ. נמלא חכלית קו הדרום ומכלית קו המזרח רחוקים גם כן טפח ומחלה דהוי נמי אלכסון של פ' וחלי ז' של פ' וחלי ז'. כמו קו הא' כן קו הכ'. וזאה בנייד והכן וההקס לכל הד' רוחות כמו כן נמלא רחוק פ' ומחלה. וכן מן הדרום לאחלשית רחוקט' ומחלה ושיטור הזרוע י"ב פ' ומחלה פ' חלי ז' ז' :

ג) מנין לשלמה ט"ז ביום הדין
 שהיא מחלה גאמר היו נכונים (ליום ומפרש אם יכיו מחליכם סדורות כשנים כלל השלישי) [בגמ' גרסי' לשלש ימים] ועי' שמסדרות מששה ימי בראשית ונאין. ועי' טפסוק

שדיא ששה על ששה
 שפחים שזרעין בתובה
 המשה זרעין ארבעה
 בארבע רוחות הערונה
 וחדד באמצע שנא' (ישעי' ל')
כי כארץ תוציא צמחה
 וכגנה זרעיה תצמיה זרעה
 לא נאמר אלא זרעיה:
 גמנין לפולטת שכבת זרע
 ביום השלישי שהיא ממאה
 שנאמ' (שמה י"ט) היו נכונים
 לשרשת ימים. גנין
 שמהויצין את המילה ביד
 השלישי שחר להיות בשבת
 שנאמר (בראשית ל"ד) ויהי
 ביום השלישי בהיותם
 כאבים מניין שקשרין לשון
 של

ומבואר שם ג"כ שז"ל חלי שניעית ולא חלי חומש אמנם שם כתיב שזרע כרוח טפח ומחלה ז' כחוכ כרוח טפח. ולפי מ"ש כהן כאלמנע הוא טפח ולפי מ"ש שם כאלמנע חלי רק גרעין אחד :

פ' שניעית : (') והחשבון הוא כך כי הזרוע ככל נלע הוא שלשה טפחים סתה שניעית כולל חלק את הזרוע כחליו ומחסי את הרחב גד הקצר והקצר כולל הרחב כזה ונמלא אורך ז' לך כמו לך הרחב ולך הקצר דהיינו אורך דרחב שהוא ב' טפחים

סתוח חלי שניעית ואורך הקצר טפח סתוח חלי שניעית ביחד ג"ס סתוח שניעית. ובארבע רוחות י"ב טפחים סתוח ארבע שניעית. ופס הספח האחלעי י"ב טפחים סתוח ד' שניעיות. והיינו י"ב טפחים ומחלה סתוח חלי ז'. כי המחלה הוא ג' שניעית וחלי :

(א) **כמבואר** גמ' קל"ד ב' : (ב) **שם** גמ' :
 (ג) **כמבואר** שם משי שסטה היה לו וכן כ' הרע"ש שם :
 (ד) **לאפומי** דעת רמב"ם שכתב הר"ן שם כפ' ר"ף דמילה : (ה) ע' ברע"ש סי' כ' :

שנות תקוני שבת פרק ט איה יח

סמך הוא ק' לפי הכרעה . שיש שם ס"ה
 ימים ונענן סס"ה לא חפשה . והוא פנחס
 כל הסס"ה ל"ס בסדר ל"ס ליום כשגג ילבינו .
 והם יארימו יוסר כחשג כמסר יהי' ולא
 (כשגג) :
 (ד) בנין לסיכה שחא
 כשחיה ב"ס .

קאי (אהא) דקמני ביזמא
 יס"כ אסור באכילה ושתייה
 ורחילה וסיכה ומפילת
 הסנדל וסמ"ת . וכן בבאן
 לאשמיטין דסיכה אין בה
 כרת כמו ה' אחריני שאינה
 אלא מן הסמך י"ו . ומס"ה
 ל"ס אלא חסיכה ולא
 אשאר דס' נפקא לן מקרא
 מה' פטיין ושתי' בכלל
 אכילה נמי מקרא מתש .
 אבל סיכה זכר לדבר
 בשלמא הוא שחא בכלל
 שתי' :

(ה) המוציא פני' כדי
 לנשל בינה
 קלה פי' כנרונת מבינה

בהן בגד קמן בסבכה . מי רגלים נתר ובודית קמוריא ואשגג כדי
 לכבס בהן בגד קמן בסבכה רבי יהודה אומר כדי להעביר על הכתם :
 ופלגת כל שהוא . ועשן כל שהוא מיני בשמים ומיני מתכות
 כל שהן . מאבני המזבח ומעפר המזבח מקק ספריה ומקק
 מטפותיהם כל שהוא שמצניעים אותן רבי יהודה אומר אף

שד זהודית בראש שעיר
 המשתלח שנאמר (ישעי' א')
 אם יחיו המאיכם בשנים
 בשדג ילבינו : ד בנין
 רסיכה שהיא כשתיה ביזמא
 הכפודים אף על פי שאין
 ראיה לדבר זכר לדבר
 שנאמר (תהלים ק"ט) ותבא
 במים בקרבו וכשמן
 בעצמותיו : ה המוציא עצי'
 כדי רבשד ביצה קלה .
 תבלין כדי לתבל ביצה
 קלה ומצטרפין זה עם זה
 (קליפי אגודים) קליפי רמוני
 אסמים ופואה כדי לצבוע

בהן בגד קמן בסבכה . מי רגלים נתר ובודית קמוריא ואשגג כדי
 לכבס בהן בגד קמן בסבכה רבי יהודה אומר כדי להעביר על הכתם :
 ופלגת כל שהוא . ועשן כל שהוא מיני בשמים ומיני מתכות
 כל שהן . מאבני המזבח ומעפר המזבח מקק ספריה ומקק
 מטפותיהם כל שהוא שמצניעים אותן רבי יהודה אומר אף

ה' (ה) הרמב"ם
 מפרש שלם וזעבל קדיה ודומיקין ותמה התוי"ט דכ"כ דערלה ת"ז מס' תנלין כל דבר
 שמתנלין בו ואטילו שום ש"ס ולקט פי' רבינו כי כלמת גם כן פי' תנלין שום ונלג נ"כ
 (ה) כי נחשה שבתמיחה אי' בסבכה אבל נגמ' איתא פי' סבכה :

(ה) הרמב"ם
 כתב מיני מתכת כדול ומשח כ"ס וכסודרו למציות סכך דאניס סו' לדרק וכיוצא
 והוא כמ"ט רבינו וכמבואר בגמ' ז' א' לפנין סקד . וכל אחד משפריק בדשכיה ב'י
 פי'

שנות תקוני שבת פרק ט איהו

דפינדי זהו מלטה בגניזתן ר"ח ס' : ולדונמא טו' פי' סגניס בחול והוליא בשבת
 (ז) **המוציא** קופת כרוכלין אש"פ שיש סמס חייב בכל שהוא . חזר והכניסו אינו
 בה מינין הרבה אינו חייב חייב אלא כשיטרו . פי' בין אהכנסה זו
 אלא חסאם אחת פי' והי' לו ידיעה בין ובין אם חזר והוציא אח"כ א' . דבטל ל' .

סולחא מין זה לזה אגד כלי
 תשיב ל' כחד כ"א . זרשני
 גכה שחם מנחונרת . פי'
 פחות מספ . תגב חי כו' .
 דמשתק בו . מה בגרונרת
 דחי (אל) [אף] לאכילה .
 ציפורת כרמים . פי' מין
 תגב סהור . ומס"ה מותר
 לאכול לרפואה . ר"ח אף
 קמוליא תגב חי סמא כ"ש .
 ות"ק סבר לאסור ליתן
 לקמן לכשתלה דילמא מית
 וחזיל ל' . ור"י סבר
 מיספד ספיד ל' קמן כי
 מ"ה . אבל סהור לכ"פ
 מותר . דחי מייס מותר
 לאוכלו ולא חיישין שיאכל
 אוחו חי . דמשתק ב' כב) :

המוציא ממשמשי עכו"ם
כל שהוא שנאמר (דברים יג)
ולא ידבק בידך מאומה מן
החרם : ו **המוציא קופת**
הרוכלין אף עד פשיש בה
מינין הרבה אינו חייב לא
המאת אחת . זרשני גינה
פחות מבגרונרות . ר' יצודה
בן בתירא אומר המשה .
זרע קשואין שנים זרע
דילועין שנים זרע פור
המצדי שנים . תגב חי פתור
כל שהוא מת בגרונרת
ציפורת כרמים בין היה בין
טתה כל שהוא שמצניעין
אותה לרפואה ר"י אומר

מתשבת' קמייחא . ואש"פ
 שמקומו ניכר אמרינן כיון
 דרקי לאיזר בטולי בפליה
 וקמגי וכל אדם אין חייב
 אלא כשיטרו לאשקי
 מדרשנ"א דמתחייב אחר
 במתשבתו [של] זה :

(ב) **המוציא** אוכלין
 ונתנן על
 כאסקופה פירש שביח
 כרמליות . בין טו' פסור .
 אבל אם לא נתנן על
 האסקופה חייב דמהלך
 לאו כעומד דמי ב' . קופה
 שהיא מלאה פירות כו'
 אש"פ שרוב הפירות מבחין
 פסור ער שזולא אם כל
 הקופה . ומפרש בגמרא
 דה"ק לא מבטיח (כל
 הפירות אלא אפילו כל
 הקופה

פרק י

(א) **המצניע** לזרע
אף המוציא תגב חי סמא כל שהוא שמצניעין אותו רקמן לשהק בו :

פרק י

המצניע זרע ולדונמא ולרפואה והוציאו בשבת הייב בכל שהוא
וכל אדם אין חייב עליו אלא כשיעורו חזר והכניסו אינו
חייב לא כשיעורו : ב **המוציא אוכלין ונתנן על האסקופה בין שהזר**
והוציאן בין שהוציאן אחר פסור מפני שלא עשה מלאכתו בבת
אחת קופה שהיא מליאה פירות ונתנה על איסקופה הוצינה אעפ"י
 שרוב

(א) ע' כתו' ז' א' כד"ה קמוליא חיסא דמאי קמ"ל כו' ותירך ר"ה דמיידי כגון ענדע לו על מין זה
 ונתכפר וחזר ונדע לו על מין אחר אש"ה פסור דכוי בכל כמו דבר אחד עכ"ל . ורביש כ'
 דאפילו ידיעה שכן תפשה למעשה אינו מאלק כאלו כיון שפדין לא נגמר כל המעשה דהא נריך להוציא את כל
 הקופה ואש"פ שנתודע לו סרס נגמר המעשה לא איכפת לן כיון שחזר ושכח וע' לקמן ק"ב א' . והתוס' א"ת כל
 הירושלמי דאחר לא נגרכה אלא לר"ה וע"ש שדחיקו כניאורו וע' במהרש"א ולפי דברי רבינו כ"ה ש' אלא
 האחר מינין הרבה יישבו כהשלמות הרבה פי' שפשו כלתח כהשלמות הרבה חייב על כל א' וה' קמ"ל
 דואד כלי עישה אחרת אחר ול"ד לדר"ה דהאם עגור כל מעשה ומעשה דוק :

(ב) ע' כתו' ז' ע"כ כד"ה דלא : (א) ע' במגיד משנה פ"ה מלכות שבת הלכה כ"א :
 כ"ה הנה הוציאה הא' בדיוט דלא כן פוזי דחי לאו הכי טעמיה :

כאסקופה

סקופה) [חוב הפירות אלא אפי' כל הפירות] חולדה וכולא. הולאח טפא היכא כתיבא
 נמי פסור פד שזילא כל הקוסה ג]. דאגד אמר רבי יוחנן כו'. אשכחן הולאח הכנסה
 כלי שמי' אגד . ולקמן פליגי אביי ורבא . מלן כו'. כאן פקדיט הטולם דמאי פירך
 דאביי מוקי מחגי' בקוסה מלאה חרדל נמי הכא הולאח סיכי כתיבא והלא חמלת מסכ'
 פסור דאגד כלי שמי' אגד מחלסן יליאת השבת .

מחלסן יליאת השבת .
 ופוד דתלי הקושיא בזריקס
 וקאמר מכדי זריקס סולדה
 דהולאח ס' משמע דבלא
 סכי לא הוה קשה ל' מידי .
 והנראה דקושיא דגמ'
 דווקא מכדי זריקה כו' .
 דיש כאן קושי' פלומה
 במשנה דקאמר שקי סיפה
 כו' מושיטין ס' אבל לא
 זרקין . שלא סיפה זריקה
 במשכן

שדוב הפירי מבחין פסור
עד שיוציא את כל הקופה:
ג המוציא בין בימינו בין
בשמאלו בתוך חקו או עד
כתישו חייב שכן משא בני
קדתי כראתר ידו ברגלו
כפיז ובסרפקו באונו
ובשערד ובפונרתו ופיה
למטה בין פונרתו לחלוקין

מלאה קשוואן אבל
 במליאה חרדל חייב דאגד
 כלי לא שמי' אגד . ולכתר
 ג' ה). (חסר פסלוס המאמ'
 פד סוף הפרק וה' יחזיר
 לט האנידה) :

פרק יא

(א) הזורק ס' וכגמ'
 מכדי זריקה

ובשפת חלוקין במנעלו בסנדלו פסור שלא הוציא כדרך המוציאין :
 י המתבין להוציא לפניו ובא לו לאחוריו פסור לאחוריו ובא לו לפניו
 חייב באמת אמרו האשה החוגרת בסניג בין מלפניה ובין מלאחריה
 חייבת שכן ראוי להיות חזר ר"י אומר אף מקבלי פתקין : המוציא כבר
 לרשות הרבים חייב הוציא אותו שנים פסורין לא יכור אחד להוציא
 והוציא אותו שנים חייבים ורבי שמעון פומר . המוציא אובלין פחות
 מכשיעור בכלי פסור אף על הכלי שהכלי מפילה לו את החי במטה
 פסור אף על המטה שהמטה מפילה לו את המת במטה חייב וכן
 כזית מן המת . זכזית מן הגבלה וכעדשה מן השרץ חייב . ורבי
 שמעון פומר : י הנוטל צפורניו זו בזו או בשיניו וכן שערו וכן
 שפמו וכן זקנו וכן הגדלת וכן הכוחלת . וכן הפוקסת . רבי איעזר
 מחייב . והכמים אוסרין משום שבות . התורש מעציץ נקוב חייב .
 ושאינו נקוב פסור . ורבי שמעון פומר בזה ובוה :

פרק יא

הזורק מרשות היחיד לרשות הרבים מרשות הרבים לרשות היחיד

חייב

טבאוקמתא דרבי יוחנן ורבא :

(ה) ובאמת הדרי טה אביי ורבא . והסכו שיסתן נמלא רבא כר' יוחנן . ומ"ג ולכתר ג' חולי חסר
 כאן ול"ג ולכתר קאמר ג' דהדרו כהו :

שנות תקוני שבת פרק יא אידו

במשקן. אם כן מרה"י לר"ה או מר"ה לכנסת האלה הכנסה הידית כתיבה דכין לר"ה מפני מה חייב דהא לא היו זורקין כלל דקאמרם הורק מר"ה לר"ה חייב ע"כ בקרשים א". ועוד יש לפקשות מלי פרך כאלה היכא כתיבה ולא אשאר מלמסת. לר"ה ור"ה באמלע ר"ע מחייב וחכמים פוסרין. למעלה מי' לר"ה פסור. למטה מג' ד"ה חייב כי פליגי מג' ועד פסרה :

חייב מרשות היחיד לרשו' הידית ורשות הרבי' באמצע רבי עקיבא מחייב וחכמים פוסרין: ב כיצד. שתי גזוזמראות זו כנגד זו ברשו' הרבים המושט והזורק מזו לזו פסור היו שתיזין בריוטא אחת המושיט מחייב והזורק פסור שכך היתה עבודת הגוים שתי ענדות זו אחד זו ברשות הרבים מושיטין הקרשים מזו לזו אבל לא זורקין. חליות הבור והסרע שהן נבדחים עשרה ורחבן ארבעה

ול"ל דרך דהו במשקן חתיבה קרי לה אב אפי"ג ללא קמי"ג. אבל כאלה אפי"ג דהו במשקן או ללא כתיבה לא היו חייב אב. דקאמר במשקן או נמי ק"ד דכתיב' ט' ופי' הוסי' דמאס כאלה נקט או נמי ט'. וכאלה יש מושיט ומפני זורק. והאב הוא כאלה שהא מושיט ב". וקפריך הגמ' הכי מדרי זריקה סולדה דהולאה. פי' משיט מרה"י לר"ה חייב וכן זורק. מושיט מר"ה לר"ה חייב וכן זורק. אבל מרה"י לר"ה ור"ה באמלע שתי אפשר למיחא במושיט גם בזרק פסור אף שאפשר למיחא במעביר מרה"י לר"ה דרך ה"ה. דמעביר גופי' סולדה ואין

(ב) **כיצד** כו' חולים הבור והסלס ט'. קמ"ל כזו בור חליות מלטרפין והלדוף בין לגובה בין לרוחב (ג) . והלדוף לרוחב דהייט שחליות הבור גובה י"ט מארץ כלא עומק הבור ומחמת חלל הבור נעשה הרוחב ד"ט כשיקן נסר למעלה מלטרפך כהאי גיוטא וד"ה (ד) . ולעומק דהייט שבור רחב ד"ט ואיט עמוק י"ט מלטרפך גובה החליות לעמק י". ואז איט חייב אלא בזרק לתוך חלל הבור. אבל איחא בירושלמי דאיט מלטרפך החלל לרוחב אלא אם יש בנ' סחלים רוב ד. ובה מטרין בסניח דכורת קושיה הוסי' על רש"י (ה) . ונקט סלע לאשמעין דאף שמגניח למעלה מ"ט כשנתן על הסלע חייב כמו המזיח מחטום לפלטיח דרך סמי חייב י':

סמנין סולדה לחולדה. והו ספריך מדרי זריקה סולדה דהולאה ולא דמעביר. דאם יסיח סולדה דמעביר פי' מרה"י לר"ה ור"ה באמלע חייב אלא ודאי זריקה סולדה דהולאה דהיא אב דכתיבה ולא מעביר. כאלה גופ' היכא כתיב' ואמר רבי יוחנן ט'. ולפי פרך

(א) **דדא** כל האלה מעגלות ילפינן לה כמבואר מ"ט כ': (ב) **דדא** כריש מכלתין מפ' ידיותה כזכת במושיט פ"ג בכדרי רבינו: (ג) **ע'** כחוס' ג"ט א' כד"ה משיט וכחוס' ה' פ"א ד"ה רחבה: (ד) **זד** מבואר כחוס' ג"ט ה"ל ופסור דלריך דווקא שח' החליות כמלמח גביה י' ואז מחייב הסלע והנתון על גבה פ"ט דדייקו ממחתי': (ה) **שהקשו** שם אהא דפירש"י גידוד ה' ומחילה ה' היינו עשה מחילה ה' על בור עמוק ה' והקשו דהא תק בור וחוליותה מלטרפין וא"כ היכי פליגי רב חסדא לומר אין מלטרפין. ולפי בירושלמי י"ל דס"ל לרב חסדא דה"ה בנייה דווקא אם פי' רוב י' באחד פק מפי"ב בנייד חמשה ומחילה חמשה דין. ועוד איפשר דס"ס ככאן ול"ל קושיה הוסי' על ר"ה שיקשו שם דחייב חלל הכורות ד' לבד הדשטת והקשו דהא בור וחוליותה מלטרפין ג"כ לרוחב ולפי בירושלמי יחא דהא בכורת הדשטת אינן רחבים רק כ' סמנין פסח ויש לשיקק כזה:

שנות תקוני שבת פרק יא אהו כא

ה הזורק ר"ח כותל כו' למטה מ"ט לאשמטיק דהילך ע"י הדחק שמי' הילך :
 זורק בלחן . וכדבלה שמינה (ה) **הזורק** מן היס ליבשה . פי' מן
 לריי מן לר"ח ומתגלגל תוך ר"ח חייב . כרמלית לר"ח או בהיפך .
 לרי חלקי' (ו) . בפסח מג' . אפי"ג ולא נת . מן היס לספינה מן הכרמלית לר"ח או
 לרבה זורקא בנה כ"ש . מן הספינה
 אפי' הפמיו הדוח למיבשה דהוי מרה"י
 ל"ש (ח) . וכפירובין פרק לר"ח
 י' משנה ג' משהייע ל"ט ספסו על הגב לר'
 חלקי' אחי כפסוסא חלקי' חזקת מג' . ולרבה חסרי
 מחסרא (ט) . ולאכא כר' חלקי' :

ה הזורק בים ר"ח פסור ס' אס ס' רקק מ"ס ור"ה ס' וכמה הוא רקק . פי' לריכה ג' תנאים א' . פחות מ"ס תנאי הב' רקק מ"ס דהיינו שלא יהא מ"ס לבד . ותנאי הג' ר"ה מהלכת
 פ . ושני תנאים הם נשמעים מדלפיל . דמתחיל רקק מ"ס ור"ה מהלכת פ . אלא לאשמטיק בין בימות החמה בין בימות הגשמים . בין פחות מד' ובין רחב ד' (י) . ור"ה מהלכת [נקט] חרי ומי

ה הזורק בים ר"ח פסור ס' אס ס' רקק מ"ס ור"ה ס' וכמה הוא רקק . פי' לריכה ג' תנאים א' . פחות מ"ס תנאי הב' רקק מ"ס דהיינו שלא יהא מ"ס לבד . ותנאי הג' ר"ה מהלכת פ . ושני תנאים הם נשמעים מדלפיל . דמתחיל רקק מ"ס ור"ה מהלכת פ . אלא לאשמטיק בין בימות החמה בין בימות הגשמים . בין פחות מד' ובין רחב ד' (י) . ור"ה מהלכת [נקט] חרי ומי

ה הזורק בים ר"ח פסור ס' אס ס' רקק מ"ס ור"ה ס' וכמה הוא רקק . פי' לריכה ג' תנאים א' . פחות מ"ס תנאי הב' רקק מ"ס דהיינו שלא יהא מ"ס לבד . ותנאי הג' ר"ה מהלכת פ . ושני תנאים הם נשמעים מדלפיל . דמתחיל רקק מ"ס ור"ה מהלכת פ . אלא לאשמטיק בין בימות החמה בין בימות הגשמים . בין פחות מד' ובין רחב ד' (י) . ור"ה מהלכת [נקט] חרי ומי

ה הזורק בים ר"ח פסור ס' אס ס' רקק מ"ס ור"ה ס' וכמה הוא רקק . פי' לריכה ג' תנאים א' . פחות מ"ס תנאי הב' רקק מ"ס דהיינו שלא יהא מ"ס לבד . ותנאי הג' ר"ה מהלכת פ . ושני תנאים הם נשמעים מדלפיל . דמתחיל רקק מ"ס ור"ה מהלכת פ . אלא לאשמטיק בין בימות החמה בין בימות הגשמים . בין פחות מד' ובין רחב ד' (י) . ור"ה מהלכת [נקט] חרי ומי

הים ריבשה ומן היבשה לים ומן היס לספינה ומן הספינה לים ומן הספינה לחבירתה פסור ספינות קשורות זו בזו ממלמלין מזו לזו אם אינן קשורות אף על פי שמוקפות אין ממלמלין מזו לזו : ו **הזורק** ונוכר לאחד שיצאת מידו קלטה אחד קלטה כלב או שנשרפה פסור

זו צ"ל ע"ה (ח) ע' תוס' ק' פ"ג ד"ה אמתו : (ט) ע' כפירובין ל"ה ב' :
 (י) זורק מוכח מדנקט רקק חרי וימני ונקט טלכו לוקימתא דבני' :
 (יא) ב' חילוקים אלו מנאריים . נחטין שחטח כפי סבלו מיערול דרכא ק"ב א' זרק ומהו כפי כלב ומיסק דקא פטין ופ"ט תוס' ד"ה אמר רבא . וכיר ארס אפילו לא נחטין רק דנה ממילא והוא פיערול דר' יוחנן ה' א' רידו על ארס משוכה כד' על ד' ופ' בתוס' ד' פ"כ כד"ה אלא פ"ד יוסק . ואם קלטה דהיינו שנתקף מתקומתו וקבלה . (פ' רש"י ק"ב א' כד"ה קלטה) פסור אפי' כאלס :
 (יב) פ"י גבי כלב דהא אפי' נהה פסור . ופשמשה לנחן רש"י הילך דמפרש קלטה כלב היינו נהה

שנות תקוני שבת פרק י"ב אהו

בכתיב צפי כלב ומסוס דקמני בחדס קלטה כשמואל נמסחה משוס דר' יוחנן סבד אבל בלחמה אפי' נחה יג]. פסור . דווקא כוחי' אבל בקודח מידה ר' יוחנן לרב . בזכר ולא שכן אבל חזר ושכח חיוב . וזהו והלכה כרב לגבי שמואל . ולפי זה סדר שמיסים עד שחאה תחילתו וסופו שנגה המסכה . הבונה ט' והמסחה והמכה בפטיש

אצ"פ שבלחמ' ידע . וזה חומר בזרק מבמעביר דאלו מעביר כ"א בשוגג וב"א במזיד וב' א' בשוגג פסור . וזרק [חייב] ועוד יש ב' חילוקים . למפלג מ"ט מעביר חייב יד] . וזרק פסור . ופוחה מג' לרבא טו] :

זרק לעשו תבורה בין באדם בין בבדמה ונוזר . עד שלא נעשית תבורה פסור זה הכלל כל חייבי המאות אינן חייבין עד שתהא תולדתן וסופן שגנה . תולדתן שגנה וסופן זרין תולדתן זרין וסופן שגנה פסורין עד שתהא תולדתן וסופן שגנה :

פרק י"ב

א' הבונה כמה יכנה כו' . וכן הנוטל גבשוהית בבית . או [טמן] [טמן] נומא בבית חייב משוס טנה וכסדה חייב משוס חרש . המסחה והמכה בפטיש ובמעל . פי' פטיש א' . הקודח כ"ט חייב . ופליגא בגמרא דלשמואל המסחה והקודח חייב משוס מכה בפטיש . ולרב חייב אף משוס טנה . דכן משמע בגמ' דקאמר אבל כהא א"מא חודה לשמואל דהוה לי' למימר אבל כהא פסור . אלא ודאי כדפי' ג] . ופסקין

פרק י"ב

הבונה כמה יכנה ויהא חייב הבונה כל שהוא והמסתת והמכה בפטיש ובמעצד הקודח כל שהוא חייב . זה הכלל כל העושה מלאכה ומלאכתו מתקיימת בשבת חייב . רבי שמעון בן גמליאל אומר אף המכה בקורנס על הסך בשעת מלאכה חייב מפני שהוא כמתקן מלאכה :

כ' ואח"כ הקודח דיש בה חרטי בונה ומכה בפטיש יג] זה הכלל כל העושה ט' . פי' אפי' אם מתקיימת ק בשבת לכד נמי חייב אף שיסיף אחר השבת יד] . כמו דחק קפחא בקבא . הואיל ומחייב אותה לשבת הו' מתקיימת בשבת וחייב רשנג' א' ט' בשעת מלאכה ט' דוקא בשעת מלאכה אבל שלא בשעת מלאכה פסור . ומסחה כגון שפוסה מלאכה בפ"ט כ"ט . והכה בקורנס משמחה או שפוסה מלאכה בלחמן שאין חייב עדין עלי' והכה בקורנס על הסדן חייב :

ב' החורש כ"ט . המכש טלג טשנים רפיס . המקרנס קולן טנפיס יבשים . ופי' מקלמן משכר . והאמר קולן טנפיס לחיס טלס חייב . פי' משוס [וטע' ה] . המלקט טשים פי' :

ב' החורש כל שהוא המנכש והמקרנס והמורד כל שהוא חייב המלקט עצים אם לתקן כל שהן . אם להיסק כרי רבשל ביצת קלה

כפי כלב פ"ט . ורבינו חירק למה נקט לשון קלטה : (ב) פ"ר' כלל חונה : (ד) מיטרא דר"א ז"ב פ"א וזרק פסור פ' בתוס' ז"ס ב' ד"ה או דילמא : (ה) ע' ק' פ"א : (א) ור"ה צ"א ממעל שבסוף ב"ק : ב' ע' בעיר"ה הדפוס מחדש בש"ס ווילנא ולא משמע שם כ"י : (ג) ע' בתוס' ק"ב פ"ב ד"ה העושה : (ד) ולכן קוני נשכת לכסוף אחר ומלאכתו מתקיימת : (ה) הרמב"ם מפרש קרסום בירקות . וכמו"ק מליט קרסום בחילנות וכן כמס' שביעית (ופ' כשוקלן לנעין)

שנות תקוני שבת פרקיב יהו כב

פמור וכן דן מדניאל דעסס חזבו מחמת שזונשו
 לכחוס סס קדס שכיבג שמפון ופוי המס
 פסוחה וזין זה סיבס סס . שהסס כחס
 סמוכס . וד' סחלקס בדכר זה לת"ק אס

פי' שיקן סס סאורס . אס לסקן כ"ס חייב
 משוס חרס .
ג הבותב ב' אוחוס בן ט' בן בשמאלו
 פי' שסלס כספי ידו . בן

כחסין לש"ס . וצברייסא
 ר"י משוס ר"ג סס משכך
 סס מחסן נמי חייב ולרבי
 יסודא ב' אוחוס משחי
 שמוס עמו כח מאחיר דוקא
 ולג' יוסי אס' רוסס
 וכ"ס א"ל :

**קלה . המלקט עשבים אם
 לתקן כל שהוא . אם
 לבהמה כמלא פי הגדי :**

משס אחד . פי' ג"ג .
 בן מאני שמוס א"ב אכל
 א"ל עמור . בן מאני
 פממיוס פי' דיו וכחול .
 א"ל יוסי ט' אלא משוס
 חסס . פי' דל : ילו רוסס
 לגד נמי חייב . ובן ב'
 רשימוס על כסר אחד . או
 רשימוס אחת על ב' כסריס
 אסר ר' ז"ל ר' יסודא
 סליט סס קסן ט' . ולספן
 סלכס דסמיס ועשאו ססוח
 ספולכסיכוס סס סממפון

ד הבותב ב' אוחוס
 כ"י כסב
 בדיו פי' דיו דיוסח . כסס
 סמוח כסכרס סקכרס סוה
 לכס אוחוס . כקוחס נומח
 ובקנקניוס

**ג הבותב ב' אוחוס בין
 בימינו בין בשמאלו בין
 משם אחד בין משני שמות
 בין משני סממיוס בכל
 לשון חייב אמר רבי יוסי
 לא חייבו שתי אוחוס לא
 משום חושם שכך היו**

כותבין עד קרשי המשכן לידע איזו בן זוג אמר רבי מצינו שם קמן
 משם גדול שם משמעון ושמואל נח מנחור דן מדניאל גר מגדיאל :
 ד הבותב שתי אוחוס בהעלם אחד חייב כתב בריו כסס כסיקרא
 בקומס ובקנקנתוס ובכל דבר שהוא השם על שני כותלי איות ועל
 שני לוחי פנקס וזן נתגין זה עם זה חייב הבותב על בשוד חייב

המסרס

לפניו (ירוד) והחיוב מפרס הרמב"ם כפ"ה סב"ה עב"ה דמיב משוס סורס דסינו ליסוח אה סיקרקס
 כספיו צברייסח כנג' וכן כספס כמחני' דכלה כחורס מידי ולרש"י ר"י מחייב משוס טעס סמחק
 אה האלן סיגדל סיכס וסקס לוח סכא משוס דכונן סיפור ככ"ס כמלכח קרקס :

ה רש"י פי' משס אחד שחיקן אלסין . ורבינו פי' ג"ג משוס דל"ל לא מנינו לשוס תנח דמחייב . דכא
 כוי ס"ד לר"ס דמחייב ומסיק דר"ס לקולא . ולא מנינו לומר דחייב ככאי אלסין רק לג' יוסי
 דמחייב משוס רוסס והנס זה תלוי ככאי חירוסי סכנת' אסא דרשיך דלסמאל לא ליחייב דלן דדך
 סיכס ככך ומכאי אכיי כשולס ככאי ידיו ורב יעקב מכאי כא מני ר' יוסי סוה , וז"ל אכיי מפרס
 דמ"ק לאו ר' יוסי סוה ולרד"י פ"ל ככאי פסוח סיינו גג כמ"ס רבינו . ולרב יעקב דמחני' ר' יוסי
 סוה דסיב משוס רוסס . וז"ל כ"ל סכ"ה :

ו כתב הרמב"ם כסס רב סוה דמי סמניוס אילן אוחוס ידוסוח כככס סק כקדוסח אלל
 סיפניו כסלמח כגון נוני סוכין כ"י . וכן הרמב"ם מפרס כרב סוה דסימניוס מלסן סיפן .
 סל רס"י פירס סמניוס סכא מלסן סס ולכן פי' כדיו ובסיקרא . וסרב קרבן פדס כירוסלמי ככאי סל
 פירס"י כירוסלמי דקאמר מלן תנח סימניוס ר' יוסי וסייט כרב סוה אלא סלמ"ס אילנ"ס אוחוס רק סיפן
 סיב ככו ר' יוסי דמחייב משוס רוסס ולפירס"י סה עניינס זה לוח אומס ככמ"ס לפירס"י יס לתקן
 דר"ב תלמוד דין לוח מפרס ק דכא סליני כנג' דין אכיי ורב יעקב ולכיי ריסא לאו ר' יוסי סוה
 וז"ל כוי מפרס אכיי סימניוס כירוסלמי א"ב סוף סוף מחני' כולה ר' יוסי סוה ול"ל לסס לי' לדסוקי
 ספ"י ולחוקמי סח"י כשולס ככאי ידיו אלל פ"ל לאכיי פירס סמניוס כרס"י ולס סאמר דרב יעקב
 מפרס כרב כ"י וכירוסלמי סוה לי' לגנ"ל לפירס"י פירוס אחר כתיבס סמניוס לרב יעקב ומדלח פירס ס"ס
 סכא לא סלינ חלכ"י . ולכן פי' רבינו ר"ב פירס"י אומס סיבס משוס דרס"י סכב דיו וסיקרא ורבינו

שנות תקוני שבת פרק יב יג איהו

ובקנקנאום תרחא דאושכפי . וככל דבר שהוא רשע לאחרי מי עפלא ומי סריא ומי אברא ח'. ושחר ושחר . על שני כיהלי חיה וכחב ב' זיינן לא נתקיימה מתשבתו זיוות פי' מפנים אבל מכתוב אף דסמוכין אי אחת בלאן ואות אחת בקורה (חסר) :

זה לזה פסור דלון נקראין ככת אחת ט' :

ה) כתב במשקין טו'

בלאק דרכים

כפ' (ר"ס ב' פי') עס

האבק כתב . וכן בלאק

סופרים והוא כמו כתב

במשקין י' . לאחר ידו

אע"פ שכתיבה היא כיון

שגינה מדרך הכתיבה .

כתב אות אחת סמוך

לכתב . פי' לאשקין מדרא

דלמר ואחת על הארניה

חייב . אבל כתב אום אחת

והשלים הספר חייב . וכחב

על גבי כתב לאשקין מדרא

הסמרט על בשחו ר' איעזר

מחייב המאת ורבי יהושע

פוסר : ה כתב במשקין במי

פירות . באבק דרכים .

באבק הסופרים ובכל דבר

שאינו מתקיים פסור לאתר

ידו ברנלו בפיו ובמספיקו .

כתב אות אחת סמוך לכתב

וכתב על גבי כתב נתבון

לכתוב חיה וכתב שני

זיינין אחד בארץ ואחד

בקורה . כתב על ב' כותלי

פרק יג

כ העושה שמי בני

טריז . פי'

הנחיס שחיסם פונדים

בהם * . וכן בקירוס

ובגפה ובכנרה הכל קאי

אשואה ב' נחיס . ונפס

הוא מנפה נה קמח .

וכנרה מנפה נה החטים

לאחר כתיסה . והקורע על

מנח לפסור ב' חפירו' . פי'

אפי' קורע תפירה אחת

וסוכנו למפרס בשתי

תפירות ב' :

הקורע

הבית . על שני דפי פנקס ואין נהגין זה עם זה פסור . כתב אות

אחת נוסריקן ר' יהושע בן בתירא מחייב וחכמים פוסרין : ו הכותב

שתי אותיות בשתי העלמות אחת שחרית ואחת בין הערבים רבן

גמליא מחייב וחכמים פוסרין :

פרק יג

רבי אליעזר אומר האורג שלשה חושין בתחלה ; ואחת על האריג

חייב וחכמים אומרים בין בתחלה בין בסוף שיעורו שני חושין :

כ העושה שתי בתי גידין בגידין בקרום בגפה בכבר ובסל חייב והתופ

שתי

כתב דיו וכחול . ואפשר עטס רכינו מתחתי' דלקמן להשיב עס וסקרא משמע דסקרא אינו נקרא עס .

ואין תין סמניוח :

ה) ע' גיטין י"ג א' ל"ק הא בלכרה הא כמיה דלכרה :

ט) דייק לה מדקתני וכן נהגין זה עם זה משמע הא לא נהגין אפי' שסמוכין בקרן זיוות פסור וסיסא

דקתני על ב' כותלי הבית לאו דווקא וה"ה בקרן זיוות מכתוב :

י) משמע אבל לרשם כאלכנו בתוך האפר מותר לכתחלה וע' כסי' ג"ח במ"א ס"ק ע' ובבבאר

הג"ח ס"ק ו' :

א) ע' מ"ג רבינו לשיל בכלל גדול :

ב) ע' לשיל פ"ב ע"ב לענין מוחק וה"ה כאן וכן מוכח מלשון הרמב"ם שכל הקורע כדי לחפור ב' תפירות

פי' פקוס שיש בו כדי לחפור ב' תפירות ולא כתב הקורע ב' תפירות :

שנות תמוני שבת פרק איהו כג

ג הקורע בחמתו ועל מנו כו' פסורין
 אפ"ג דמתקן אלל יצרו כיון
 דלאור לפטוח כן . (ג) . ועל מהו שאינו חייב
 לקרוע עליו ואיט אדם כשר ולא [קאי] בשעת
 יצואו נשמה :

ד שיעור המלבן כו'
 כמלא רחב
 פסיס כסול ושיפור הסיס
 ב"ט וכסול ד"ט . ופי'
 בגמ' חד מחי כסוף וחד
 מחי פסוס ופי' פסוס הוא
 מן גדול לזה כשחריב
 ומאן דמחי כסוף הוא מן
 גדול לזה פכי כל
 סאלנשם והוא חזי אמה
 זא שאמרו והזרם חזי
 אמה . ולפי הירושלמי הוא
 שלש אמה (ד) :

ה שתי תפירות והקורע על
מנת לתפור שתי תפירות :
ג הקורע בחמתו ועל מנו
 וכל המקרקלק פסורין .
והמקלקל על מנת לתקן
שיעורו כמתקן : ד שיעור
המלבן והמנפץ והצובע
והמוזה כמלא רחב הסיס
כסול והאורג שני תומץ
שיעורו כמלא הסיס : הרבי

יהודה אומר הצד צפור למגור וצבי לבית חייב וחכמים אומרים
 צפור למגור וצבי (לבית) ורחצו וביבירין רבן שמעון בן גמלי אומר
 לא כל הביבירין שוין זה הברל כל המחוסר צידה פסור שאינה מחוסר
 צידה חייב : ו צבי שנכנס לבית ונעל אחד בפניו חייב נעלו שנים
 פסורין לא יכור אחד לנעול ונעלו שנים חייבין ורבי שמעון פוסר :
 ו ישב האחד על הפתח ולא מלאהו ישב השני ומלאהו השני חייב .
 ישב הראשון על הפתח ומלאהו ובא השני וישב בצדו אף על
 פי שעמד הראשון והלך כו הראשון חייב והשני פסור הא למה
 זה

ז נחום ק"ט ב' ד"ה לא יצרכו למסקנא איכא לאוקמי מתני' וברייתא כו' יהודה ומתני' דלא
 עבד למירמא לימחא דלאור לפטוח כן ולכן פסור וברייתא דעבד למירמא לימחא ככה"ל דשרי
 ולכן קאי הקורע בחמתו פייב ומ"ש הנוס' דלא ניהא לו לאוקמי מתני' הכי דא"כ פסיסא תרין רבינו
 סאן דק"ל אפ"ג דמתקן אלל יצרו וע' כעבד משכ פ"ח מהל' שבת ה' ח' גכ' לדעת הרמב"ם דהא
 דפריך וכה"ג מי שרי לאו לנפשות על הדק שאמרו מתקן אלל יצרו אלל אחול קאי ופריך דה"ל לפייס
 ודבר זה אף בחול אסור אלל לפניו חייב שבת סאן ציין אלל רש"י סליג ומסרס כברייתא דווקא כגוונא דשרי
 ורבינו מפרש כר"י . ופנה לא תקפו קושית הנוס' פסיסא דלאו פסיסא היא דהא לדעת הרמב"ם נאמת
 חייב אפ"ג דלאור מ"מ חייב דעבד נסת רוח ליצרו ולאו מקלקל הוא והסעס דרנח רבינו לאוקמי מתני'
 כו' יודא דפיהא פ"ג כו' יהודה דמקלקל כחבריה פסור וע' רש"י ק"ז פ"א ב"ד"ה מתני' ר' יהודה והע"ג
 דריסא דמתני' אוקימנא כר"ס דקתי קורע על מנו פסור סיסא ר"י עכ"ל ורש"י לטעמיה וע' בתים'
 ק"ט ב' ד"ה הא ר' יהודה דעל מחו נמי מתרן כהאי פירוקא ורבינו דקדק לפרש בחמתו דלחית כו'
 יהודה דווקא וכן בעל מנו נקיס תירוק קמא דבגמ' :

ח תוס' מנחה ל"ב פ"ב ד"ה וכמה וע' בפיוס או ראיתי כפ' שקלים וע' בתים' פירוכין כ"א פ' ד"ה
 אחר וע' בשנות אליהו פ"ג דערלה מ"ב ותנין היסב מ"ש רבינו כאן :

ט נחום ק"י פ"ב ד"ה הלכה :

שנות תקוני שבת פרק יג איהו

עב לנפשי פתח כנפוזי עב ומשמרו עד קתמו': ויטרוין ושומרוין קן. והחובל בהן חייב

דיש לכן עור. ונמלא יד ד' חילוקי דינים (א')
 לכן וחובל חייב בשמונה שלשים. (ב') ולכן
 וחובל פסור בשקלים ורמשים בסממא (ג') ויפי'

פרק יד

א שמונה שלשי כרסאן והחובל בהן חייב.

לדיה חייב

בסממא וסממא לטרוך (א).

והחובל בהם חייב משום

פנילת נשמה אפי"פ שלא

יאל הדס רק נגדר הדס.

דכין דיש להם שור אין

דס פמאר ללאח ובאיהו

פוקס כיו נמילת נשמה.

וטאר שקלים ורמשים

סחובל בהן פסור. פי' אם

נגדר הדס פסור דכין

דאין להם שור אם היסה

מבורה ממש היסה יולאה

לחן אבל יאל הדס לחן

חייב (ב). סגן לטרוך חייב.

פי' שאמר בפ' גרין ושלא

לטרוך פסור. פי' סממא

כיו שלא לטרוך (ג). חיה

ושף שברשותו הלן פסור

זה דומה לנעק את ביתו

לשומרו ונמצא צבי שמד

בתוכו :

פרק יד

שמונה שרצים האמורים

בתורה הצדן והחובל

בהן חייב ושאר שקצים

ורמשים החובל בהן פסור

הצדן לצורך חייב שלא

לצורך פסור היה ועוף

שברשותו הצדן פסור

והחובל בהן חייב: ב אין

עושן הידמי בשבת אבר

עשה

לצורך לד חייב וחובל פסור
 (ד') ודיח ושף [שברשותו]
 לד פסור וחובל חייב. ופי'
 שקלים הם שפריס ורבים
 ופי' רמשים שאינם פריס
 ורבים ה':

ב אין טוסין הלמי

בשנה פי' מי

מלח מרובין שרעילין ליטון

(בכבשטח) (בכבשטח)

אסור לפשות אפילו ליטון

לסדך הנשיל או לסכל בהן

פסו (ה): אבל פשעה הוא

מי מלח פי' מופט. א"כ

זיס ט' ואין הלכה כר' יוסי

ומותר לפשות מופטין.

ובלכר שלא יחאמי מלח פון

פי' שחלטון בילה לפה בהם

אין

(א) חום' ק"ז פי"ז ד"ה האן :

(ב) דלא כדפשמע תרמב"ט פי"ט מהל' שנה אל' פי' ות' נמניד נמנה שם :

(ג) ע' בתום' אל"ל ונאלמת דיוקא דרישא קישא אדיוקא דסיפא ונ"ל כג"כ רבינו :

(ד) באצרות' אליהו כראשיתו א' כ"ה סנה רבינו ליהיך כי רבשם סנה פריס ורבים והשקלים סנה

הטלדים משיששים פכ"ל ותימא דהא נגמ' אפרו בדף ק"ז פי"ב אבל שאר שקלים ורמשים

דפריס ורבים לא פליגי כיו דרמשים פריס ורבים וכן שקלים ונגמ' א"ל לומר ולפניה (ה) דלא כייך

תימאר דרב יוסף הוא לומר דמחזי' אף כרכן אחיה ונמנה' חן שניהם חז"כ פי"ב שניס פריס ורבים

ונ"ל דר' ירמיה דלמר ר"ל חיה פמתי' נמנה דמ"ל דשקלים ורמשים אהר מהם הוא שלשים פריס ורבים

וחז"כ פי"ב ר"ה חיה דוריק :

(ה) ע' בא"ש פי' שכל' חן טוסין ט' למת לחן הכבשים ולאו דוקא למת אלל פון שרעילין כן כמ"ס סוף

דאל"ה כ"ו (ו) לפרש המסכה שניס כמזכירם אלל שגם טוסתו לפכל מותר אלל דלוי אף בכב"ז אסור :

פי'

(ז) נ' בלחם טענה פ"א מהל' שבת הל' ב' והוא דמסיק דהרי פרשש דתרה ורבה לאו דוקא מלא פי'

דתי כבו פרה ורבה שאני נעשה מיתנה ותן ותן רבי' ותי' פ"ק רשפה במחזי' ר"ה יפלה. ובאן לא שייך

דתי חירוק כסומן ת"ל כמי'. והנה ביחודלטי פ"ק אהא אמר תקיה תורת כינה כאלו חזר פבל דתי

דתי כריא. וכל פקטי' סתום דמחזי' רבאן כריא אהיא כרעה ר' יוסי' וסמך כפתום דמחזי' דכאן. מלא

דקשה הוא מניט סממא לחיך ותמן לא יפלה לאור חזר סממך הוא כיום מותר ולא נפיקן שמה יתרוך דתי

דלא כריא כמו שסמך שם נגמ' דתי ר"ה הוא לא יפלה את כלי' אמר' ביזום. ויש לחזר דמ"ל לחוקיה כרב

והוא שם דף י"ב ראמר הלכה סולל חרוק והוא כבדו חז"כ בחול. ותי' חירן חרוק סולל חרוק. והת"ק דתן

חרון ח"ל לטו לחזר אמר' לחזר. מלא דתי כבדו חז"כ בחול' חז"כ שיהו היחודלטי י"ש לפרש לחיך דתי'

כריא ס"ל חרוק חלכה סולל חרוק. וכלו לנזר לר"ה שמה יתרוך. ולכן קאמר דתי כבדו חז"כ בחול.

שנות תקוני שבת פרק יד אהו כד

ג און אוכלין איזוי ין כ' פ' שאין מאכל בריאים כלל. כל האוכלין אוכל אדם לרפואה. פ' כיון שדרכן לאוכלן אף שהם רפואה מוסר ואף שמסתין (לרפואה) וכן במשקין. חוץ ממי דקלים וטום עקרין. ודוקא חסה שופה ('). אבל לא אש' אש'ינו הוא זקן וסדים והמסרס אחר מסרס חייב. אבל שופה הוא מי דקלים לגמור פ' שטונתו לגמור אף שכל רפואתו כיון שאין מסתין נכ. וכן סך שמן ס' :

ד החושש בשינו לא ינמס ס' פי' לנמס וסלס. אבל מנמס וסלס. ואם מפני ריח הסה מותר לפלוס ('). כחושש נמסגיו לא יסך ין וחומץ. פ' משום דאין דרך כשיכה. אבל סך ס' דדכו בחל נכ. ולא שמן ורד כ' ר"ש כו' ואין הלכה כר"ם :

עושה הוא את מי המלח וסובר בהן פיתו ונותן לתוך התבשיל אמר רבי יוסי והלא הוא הילמי בין סרוכה ובין טועם ואלו הן מי מלח המותרין נותן שמן בתחלה לתוך המי' או לתוך המלח :

פרק טו

א אלו קשרים ס'. ג' חלקי דינים בקשרים י' שחייב חסאם ויש

ג און אוכלין איזוי ין בשבת לפי שאינו מאכל בריאים אבל אוכל הוא את יעזר ושותה אבוב רועה כל האוכלין אוכל אדם לרפואה. וכל המשקין שותה חוץ ממי דקלים. וטום עיקרים מפני שהן ליחקה. אבל שותה הוא מי דקלים לצמאו. וסך שמן עיקרין שלא לרפואה : ד החושש בשינו לא ינמס בהן את החומץ אבל מסבל הוא כדרבו ואם נתרפא נתרפא. החושש במתגיו לא יסך ין וחומץ אבל סך הוא את השמן ולא שמן ורד. בני מלכים סכין שמן ורד על מכותיהן שכן דרכם לסך בחול. ר"ש אוסר כל ישראל בני מלכים הם :

פרק טז

אלו קשרים שחייבין עליהן קשר הגמלין. וקשר הספנין וכשם שהוא

(ו) ע' נכוחה ליה ואס"ד לרפואה קא מכוין רפואה כשנת מי פרי כו' עד דמסיק נכוחה לאכליה קא מטין ורפואה ממילא קא כתיב ג"ש משמע דאם מכוין לרפואה אכור אלא דלשגח דממני' כהן אוכל לרפואה משמע דכוונתו לרפואה וכן כפר"פ ס' ע"ח ונרמכ"ס מכוון להדיא כן ונ"ל דגירסתם כנכוחה שם כפי' הטום' שם ופי' ס"ד לרפואה עבדי לה : (ז) פ' בתול :

(ח) גרמך מחוססתא הונא ברי"ף כעגן מנעני חימתי לרפואה ואם מפני ריח הסה מותר. וה"ה כהן : פי'

פ' רכין דבחול אין רכין לחרוז שאין זה דרך כבוד ולכן לא נאמרו בשבת שמת יחרוז. ולכן במתני' קמי' לא יפלה את כליו דדוקא לארד ותר דביזוי ליכא לסיגור וזהו דעת התקנה בירושלמי ודעת ר' יוסי' בן בבבלי, ובהו יש לפרש דברי הירושלמי דרבי' חתם ולא יפלה כו' ואפי' בחול אסור שאינה דרך כבוד פי' דבר שאינו דרך כבוד אסור אפי' בחול. וח"כ אסור לחרוז אפי' בחול ולכן שפיר לא נהוי לשלוח אלא בגלילה לאור חב' שמת יפלה. אבל ביום מותר ולא חייבין שמת יחרוז דאין רכין כבך שאסור מפני שאינו דרך כבוד. ובאפי' חייב הברייתא דרבי' פי' גורין סלילה אפי' חרינה. ובאפי' חייבך הוא דדוקא ונ"ל. והוא דלכ"ע לרבי' הגאון בחוקה דתורת ביטת כותרת נבל. ופיקטא ולא נהי סלילה אפי' חרינה משום דרבי' שאינו דרך כבוד אסור אף בחול ולכן לא נאמרו שמת יחרוז דאין רכין כבך בגל' :

שנות תקוני שבת פרק טו איהו

ויש שפסוד אבל אסור. והוא שאמר יש לך קשרים שאין חייבין עליהם חטאים. ויש שמוחר לבטלה. והוא שאמר קושרת אשה מפתח חלוקה ט'. וכן בהיתרון ג' דיון בגל. קשר בגמלין פי' מנהיגי גמל א'. וקשרים בנקב חוטם בגמל חבל כמו טבעת. וכן בספינה והיא קשר ט"ק: ב יתן לך קשרים ט' פי' רעפה ארוכה שקושרים במשום בגל. קשרת אשה אפי' לבתולה וכן ב' שיצא. לרש"י קשר של קיימא הוא לפולס חייב חטאת ושאינו למומו פסוד אבל אסור ושמתירו בכל יום מותר לבתולה ב'. ולר"ף קשר שיק הוא של מטעם אומן ולשלם חייב חטאת. חודא מינייהו פסוד אבל אסור לא הו' ולא הא מותר לבתולה ג'.

מפתח חלוקה אפי' שיש לה חרי פגרי דשא י'. וחומי סבכה אפי' שיטלה לסלק מפל ראשה. ושל פסיק' אפי' שיש לה חרי פגרי דשא י'. ורש"י מנעל וסגול יש ג' חולקים. דמתוח מוסר לבתולה וכל דבי פרי י'. וד"ח פסוד אבל אסור. ודאשכחי חייב חטאת וטוהת יין ושמן אפי' דאית ל' תרתי אפי' י'. וקדידה של בשר אפי' דאית לה שלאכא: קשרין דלי בפסקי' אבל לא בחבל פי' בחבל דגרדי פליגי וט"ק גזר ור"י לא גזר:

שהוא חייב על קישורו כך הוא חייב על התיור. רבי מאיר אומר כל קשר שהוא יבול דהתיור באות מדין אין חייבין עליו: ג יש כך קשרים שאין חייבין עליהן כקשר הגמלן וכקשר הספנין קושרת אשה מפתח חלוקה. וחומי סבכה. ושל פסיקיא. ורצועות מעעד וסגול. ונודת יין ושמן וקדידה של בשר ר"א בן יעקב אומר קשרין לפני

ברל אומר ר"י כו' אין חייבין פליו. פי' אפי' חבל דעלמא אין כאן חיוב חטאת. ומש"ה לא גזר חבל דגרדי אסור חבל דעלמא י'. ובס' דכריס לא

הבהמה בשביל שרא תצא קושרין דלי בפסיקיא אבר לא בחבל. ר' יהודה מתיר. כלל אומר רבי יהודה כר קשר שאינו של קיימא אין חייבין

- (א) ע' כפי' ש"ס ט"ק ב' שהוא דומיא דפסין שהוא באימנין דלא אגזר בפסיקיא:
- (ב) ע' דכרי רביט ט' ש"ס ט"ק ו' וכרש"י ק"כ ח' בד"ה כדכתיב משוח וכרש"י שברי"ף:
- (ג) ברי"ף לא נזכר רק מטעם הדיעוק וקשר של קיימא פסוד אבל אסור אלא שגלגל מזה דכ"ה ל' הי"ך מזהה איתן יאית של קיימא ג"כ פסוד אבל אסור ופ' בשלמי בטריס:
- (ד) בגמ' איתא חרי דש"י ופ' שרש"י:
- (ה) ע' רפ"י ק"י ח' בד"ה חייסא. ודמסקייתא נמי כה"ג איתא לשטיי פ"ט:
- (ו) פ"י נמי מותר לבתולה: (ז) בגמ' איתא תרתי אורי:

מתירין כזה קושיא הומו' ק"ג ח' ד"ה כלל. ופירושו לדבריו דחבל דגרדי הוא קשר שאינו של קיימא וככה"ג אף בחבל דעלמא אין חיוב חטאת ולכן לא שייך למיגור חבל דגרדי אסור חבל דעלמא דהא נכה"ג דגרדי גם בחבל דעלמא אינו חייב חטאת אלא פסוד אבל אסור דכ"י דומיא דהיתר מנעל וסגול דברכנן דף ק"ב. אלא דקשה דל"ב מאי טרין כגו' דר"י חר"י מפניכא הא לא דמי כלל דשניכא איתא למיגור אסור קדידה דהא נקשר של קיימא חייב חטאת ולכן גזר בפניכא הא לא דמי כלל דשניכא דגרדי בגל. וי"ל דסניג' דה"ש דכ"ג סמוך על סניג' דפסחים כש"ק דמוכה לה דר"י לא גזר בשבת דמשום חומרא דשבת חיובל כדילי אלא דקשה דל"ב כחמא לא גזר ר' יבדל אפילו איתא דאיתא חיוב פסולת כמו גבי לא יקני אדם ששורו אל בינה וחי' למה אמר כ"ג סגול ליתן ספס למה לא גזר סא כלא"כ לא גזר דמיכיל כדילי בגל. וי"ל דר"י לדבריהם דרעק קאמר לכו לדידי לא גזרין כלל דמיכיל כדילי אלא לדידו למה חאמרו בחבל דגרדי כיון דאינו של קיימא וככה"ג גם בחבל דעלמא איתא חיוב חטאת

שנות תקוני שבת פרק מז יאה

אחד . בן בתירא אומר אף לחטולג בלא
 ופסי' ופירוש . ואם היו פקחן בידא שמים
 ב מצילין מזון ג' סעודות . פי' אפילו
 צנ' נלים . נפלה דליקה בלילי
 שבת . פי' קודם אכילה :

ג מצילין סג מלא
 ככרו' ואפ"פ
 שיש בו מאה סעודות . פי'
 בהולאה אחת . ואפילו
 מקפל ומניח ומקפל ומניח
 בתוך הסל גדול . ועיגול של

מעות ולהיכן מצילין אותן
 רמבוי שאינו מפורש בן
 בתירא אומר אף למפורש:
 ב מצילין מזון ג' סעודות
 הראוי לאדם לאדם הראוי
 ולא היו שזכר שבת כיון
 דמפיקרא לאו אדעסא
 דשכר פטולה נחתי . מש"ס
 ששין חשבון לאחר שבת
 ושקיל לצרי' :
 ולשם

רבהמה רבהמה כיצד נפלה דליקה בלילי שבת מצילין מזון שלוש
 סעודות בשבתית מצילין מזון שתי סעודות במנחה מזון סעודה אחת
 רבי יוסי אומר לעולם מצילים מזון שלש סעודות : ג מצילין סג
 מלאנכרות . ואע"פ שיש בו מאה סעודות ועיגול שר רבילה וחבית
 של יין ואומר לאתרים בואו והצילו לכם . ואם היו פקחין עושין
 עמו חשבון אחר השבת רהיכן מצילין אותן לחצר המעורבת בן
 בתירא

ס"ח . וע"כ לא אמרין דלדחבי והכי לישדיק . וא"כ משמע מדברי רבינו דס"ל דגם להביא חיק עם משום
 מותר דלא כמנ"א וא"כ קשה א"כ כ' רביש כאן דלחילו חיק עלמו אסור לתת ס"ח בחיק כדי שילילו החיק -
 ועוד דזה מבוחר לכו"פ דשרי . דהא ע"כ לא אמרי נגמ' אלא לטנין המעות של החיק דלדחבי והכי
 לישדיק אבל חיק בלא משום לכו"פ מותר להביא ונ"ל דפ"ס יש כאן ונ"ל , כדי שילילו החיק עם המעות
 וכן הן דברי הגמ"א ה"ל . והוא כמר בר רב אשי ודפרדך ה"ס דלדחבי והכי לישדיק . ורבינו בכיארור
 לא כתב סג רק לפרט סגרא הרמזונה בשו"ע כדרכו . וקושיא רבינו מדף ק"ג ע"כ יש לחק דכאמת
 סעמא דרבנן דמפטיין את עור הססא כולו מפרש רבה בנ"א אמר ר"י דלמר קרא לא פלל ה' למססא
 ודמ"ר רב יוסף ורנא . והא דקאמר מר שקבא מאי אהדרו ל' חביריא לר"י בנע של ריב"ג ומס' ספמייה
 דמדמין לתת הספר פליג אדרבנ"ה אר"י . דס"ל דגם לרבנן ליכא לורך גבוה בהססא הפסור מן החסה
 ולמסא ולכן הו"ר לביא רחיה ממעות שבהיק שמלין אותן בשביל הספר אבל לרבנ"ה אמר ר"י כל בהססא
 הוא לורך גבוה לרבנן וליה ל' הא דאהדרו ל' חביריא כלל ולדידי' לרבנן מפטיין את כולו כדרכו ולמר
 שוקבא ו"ל כמר בר ר"א דשקיל לה בכרוי ולכן ס' הרמז"ס כרבנ"ה אר"י ולכן ב' שמפטיין את שור
 טולו וע' נפ"א מהל' ססא ה"ל י"ד כספא מפנה וכלתס מפנה סס וע' בתוס' ק"ו א' ד"ה דשקיל לה
 בכרוי ועוד אומר ר"י טו' אמנס רביש ס"ל דכיון דשקלו ועור רב אשי ובר בר ר"א אליבא דמר שוקבא
 הלכתא כוותי' וכמר בר רב אשי דקיי"ל ה' כמותו בכל מקום בר מתיסך שבוה ואודיתא והא דהקסא
 רבינו מדף ק"ג ב' משתיה לא קשה כלל דהא החס רבה בכ"ה אמר ר"י אמר לה והוא אויל לעמתי' ודוק
 היסב ומ"ס רבינו הירושלמי כ"ל דכוונתו ק' דו"ל הירושלמי מתני' בשאיט ססול לו אבל אם היה ססול לו
 בעיסו הוא . ינחא חיק הספר עם הספר חיק החפלין עם החפלין . וע' בפ"י סקרבן עדה וגראה דפ"ס
 דמתני' היינו אפילו כשאינו מחובר החיק לספר דאי כמחובר ששיטא דמלין דעבוס הוא . (והיינו כדרך
 שפושן הספרדים חיק מחובר לס"ח בעלמו) וקאמר הירושלמי ינחא חיק הספר עם הספר . פי'
 דניחא שהא חיק הספר עם הספר דמשמע דחיק מחובר דאי כמחוברין ספר בחיק מיבעי' ל' .
 ומתחא שאין דיוק זה מוכרח כ"כ מסיק שם בירושלמי דמשע לה מן הדא בלדין גביריא חילין כפיתיה
 בסרבליהון הרי דניגלו הסרבלין בשביל זכות חמו"ע אע"ג דלאו מהובדן ניטא הרי מוסח בירושלמי דגם
 על הכים בעלמו כשאינו ססול ה"י לורך להביא ראי' מחמו"ע בסרבליהון וכ"ש שאין להחיר להביא משום
 ולהלין עם הספר דהא לא דמי לסרבלין כלל :

ג) מסקנא דנח' ק"ז ע"כ כרז אשי :

שנות תקוני שבת פרק מז אידו כו

ד ורשם מוליא כל כלי השמישו. פי' שפירות וכוסות שנרץ להשתמש בהם בשבת. ולכונן כל מה שיטל ללבוש ר' יוסי כ"י וחודר ולכונן ומוליא בגמ' משמע דו דברי ס"ק דקאמר לכתוב ומוליא ופושט ולכונן ומוליא ופושט דברי ר"מ ר' יוסי חומר י"ח כלים משמע דתו לא וק' משמע כפירושין פ"ט י' :

ה ר' שמעון בן גנם אומר ס' ר' יוסי חומר בכלי חדש ט'. ובגמ' אמר ר' יודא חומר רב פליה שאלו כהן מלך אחד טוחנין פליו מים מלך אחר ט' מתיבי ט' ומטיי הוא דלמך כר' שר גדי ער גבי שידה תיבה ומגדל שאחזו בהן את האור מפני שהוא מחרך ועושי מדיצה בכל הכלים בין מלאים בין ריקנים בשביר שלא תעבור הדליקה רבי יוסי איסר בכלי חרס חדשים מלאין מים לפי שאין יכולין לקבל את האור והן מתבקעין ומכבין את הדליקה : ו עכו"ם שבא לכבות אין אומרים לו כבה ואל תכבה מפני שאין שביתתו עריון אבל קמן שבא לכבות אין שומעין לו מפני ששביתתו עריון : ו כופין קערה על גבי הגר בשביר שלא תאחזו בקורה ועל צואה של קמן ועל עקרב שלא תישך אמר רבי יהודה מעשה בא לפני רבן יוחנן בן זכאי בערב ואמר

בתירא אומר אף לשאינה מעורבת : ד ורשם מוציא כל כלי תשמישו ולבוש כל מה שיכול ללבוש ועומף כל מה שיכול לעמוף ר' יוסי אומר ששנה עשר כלים וחודר וקובש ומוציא ואומר לאחרי בואו והצילו עמי : ה רבי שמעון בן גנם אומר פורסין עוד

ה ר' שמעון בן גנם אומר ס' ר' יוסי חומר בכלי חדש ט'. ובגמ' אמר ר' יודא חומר רב פליה שאלו כהן מלך אחד טוחנין פליו מים מלך אחר ט' מתיבי ט' ומטיי הוא דלמך כר' שר גדי ער גבי שידה תיבה ומגדל שאחזו בהן את האור מפני שהוא מחרך ועושי מדיצה בכל הכלים בין מלאים בין ריקנים בשביר שלא תעבור הדליקה רבי יוסי איסר בכלי חרס חדשים מלאין מים לפי שאין יכולין לקבל את האור והן מתבקעין ומכבין את הדליקה : ו עכו"ם שבא לכבות אין אומרים לו כבה ואל תכבה מפני שאין שביתתו עריון אבל קמן שבא לכבות אין שומעין לו מפני ששביתתו עריון : ו כופין קערה על גבי הגר בשביר שלא תאחזו בקורה ועל צואה של קמן ועל עקרב שלא תישך אמר רבי יהודה מעשה בא לפני רבן יוחנן בן זכאי בערב ואמר

חוששני

אין פירוש' במתני' כהן ר"ה י"ח כלס דלר' יוסי אינו פושטין ולחזור וללבוש וא"כ האי חודר ולכונן סס דברי ח"ק ודלא ככ"י ס' שג"ד שפירש אליבא דהרמב"ם דר' יוסי קאמר לה ולא ת"ק דהא עב' מוכח דח"ק קאמר לה דהוא ר"מ ח"ק דר' יוסי ופי' נכסף משנה פכ"ג מהל' שבת הל' כ"ג שג' דס"ל להרמב"ם דר"מ לאו ביני ח"ק דמתני' ועמלא כי תלחא תנאי הו' ור"מ ור' יוסי תרתייבין ס"ל דששט חודר ולכונן אבל ח"ק דמתני' לא ס"ל הכי ולק' פ' סרמב"ם סח"ק דמתני' וז"ל לומר ק' דהא כפירושין פ"ט כ' אמרינן דח"ק דמתני' היינו ר"מ דברייתא פ"ט. אלא י"ח לפרש להיפך דהרמב"ם ס"ל דסיפא דמתני' ר"מ ור' יוסי פליגי פ"ו ור"מ ור"ה הל' כר' יוסי וכמ"ס רבינו וכן רש"י דגמ' יוסי משמע י"ח כלים וכו' לא דאינו חודר ולכונן וכפירושין סס מוכח ג"כ דר' יוסי לא ס"ל הכי דסריך סס ומתני' דר"מ היא וקאמר דהאי פלה ולכונן ומוליא ופושט ולכונן ומוליא כו' דברי ר"מ ולכאורה מלי מייחתי דמתני' ר"מ היא דהא במתני' לא חזי ח"ק האי דינא כלל אלא ז"ל דה"ס הכי דייק דהאי דברי ר"מ ור' יוסי פליגי פלה דדוקא י"ח קאמר כמ"ס רבינו וא"כ פ"כ דמסיים במתני' וחודר ולכונן לאו דברי ר' יוסי היא וא"כ מאן קתני לה פ"כ ח"ק הוא דהאי לה וכוון דכברייחא ר"מ קאמר לה אי"כ פ"כ ח"ק היינו ר"מ ודוק :

שנות תקוני שבת פרק מז יז אידו

לאזנה: טופין קפריה] ט'. ועל פקדו של אשך
 אמר ר' יהודה כו' דמ'ק סבר מלאכה שאינה
 לריכב לניקוב פקוד. ומש"ה דאיכא קלא
 סגנה מתיר לכתמילה. ור"י סבר משל"ל
 חיוב ופכה ליכא סכנה
 והוא:

דבשמים קפיד פליגי. קורחוס ט'. מעירס
 כו' מגריס ט'. את הריח ואת
 המזג כו' כל מי דמשיב הכא כלים ניכסו
 ומלאכתו לאיסור. וקמ"ל דנישלין לטרך גוש
 ומלאכות השמים כאלן
 דמי לטרך סנה קמ"ל
 דמותרין לעשות סמי
 פליטה אגוים ומיכס
 דבילס וכן סלן". מסע
 של יד ליטול בו את הקיץ.
 ובלבד שלא יסמין לעשות
 לה פה והדין כמו בחפיים
 מורסא:

חוששני לו מחמאת :

ה עכו"ם שהדליק את הגר
 משחמש לגורו ישראל ואם
 בשביל ישראל אסור מילא
 טים דהשקות בהמתו
 משקה אחריו ישראל ואם
 בשביל ישראל אסור עשה
 עכו"ם כבש לידו בו יודד
 אחריו ישראל ואם בשביל
 ישראל אסור מעשה ברבן
 גמליאל וחקנים שהיו באין
 בספינה ועשה עכרים כבש
 לידו בו יודדו בו רבן
 גמליאל וחקנים:

ח עכו"ם שסדליק ט'
 ואפילו מכירו
 דגר לאחד כו' וכן ככנס
 אבל בפנים דוקא שאין
 מכירו. וקוה הוא לכפסיו:

פרק יז

א ב"ר הכלי נמלין בשנה
 ודלתותיהן עמסה
 אפי"פ שנתפרקו בשנה.
 פי' אפי"פ שנתפרקו בחול
 נמלין בשנה דפיכה בשנה
 אינמלין קאי:
 ב גומל דמס קורנס
 לפסג טו את
 האגוים בין קורנס של
 נפחים ושל והנים אבל

ג קנה אל זתיס אס
 יש קשר ט' פי'
 קנה חלול מסט. ואם יש
 טו קשר פי' כמו בתבן.
 חזי לקבל ומקבל מומאס.
 ואם לאו ט'. בין ק
 ט'. דכלי הוא וחזי להקד
 [טו זתיס]:
 ד ר' יוסי אומר כו' חזן
 מן

פרק יז

כ"ה הכרים נימלין בשבת ודלתותיהן עמסה אף על פי שנתפרקו
 בשבת שאינן דומין לדלתות הבית לפי שאינן מן המוכן: ג גומל
 אדם קורנס לפצע בו את האגוים וקורדום לחתוך בו את הדבילת
 מגירה לגור בה את הגבינה. מעריפה לגרוף בה את הגרונרות את
 הרדת ואת המזלג לחת עקיו לקמן את הכוש ואת הכרטר לתחוב
 בו. מדמ של יד ליטול בו את הקיץ ושל סקאים לפתוח: בו את
 הרדת: ג קנה של זתיס אם יש קשר בראשו כקבל מומאה ואם
 לאו אין מקבל מומאה בין כך ובין כך ניבל בשבת: ד רבי יוסי
 אומר כל הכלים נימלין חוץ מן הסכר הגדוד ויתר של מתרישה.
 כל

(א) פי' דקשה לכאורה דהי' לו למתני' לגר ולומר בכלל. כלי שמלאכתו לאיסור טעם לזורך גושו מלאכה
 היתר וזה חידן רבינו דקמ"ל דמלאכות אלו מותרין הן ונ"ל דבאגוים קמ"ל דל"ג דלמח אפי'
 לתקן כלי מקליפת האגוים ענין באגוים הגדולים. וכן לחתוך בו את הדבילה ולא אמריק סקאה לאיסור
 ולסחירה. וכן לגור בה את הגבינה ולא אמריק דהי' עובדין דחול. וכן לגרוף את כריתתה ולא ימח דמי
 כמו רדייה ספס:

שנות תקוני שבת פרק יז איהו כז

מן הכומר הנזול ט' דמי קפיד עלייה והי מוקלה מתחת חסרון כים. כל הכלים נמלים למדך ושלא לטרך. פי' כלים שמלאכתן להיגר יפולין למדך. הייט למדך נוט או למדך פקדו. ושלא למדך דהייט מתמה לול וכלי שמלאכתו לאיסור דחוקא למדך נוט ותקישו אבל מתמה לול לא. רבי נחמי' אמר אין יתקלן. אלא למדך. פי' כמו סכין לחתוך בו דחוקא אצל לא למלאכה אחרת. דכפ' חזית דף קמ"ו ר"ג ח' אפילו קרוד ט' אין יתקלן אלא למדך תתמיש ב' :

ו האבן שנקראי טי' מיירי שפאה דופן. אם הדקה בחזק מסלסלין ואם לאו אין מסלסלין דהיי כסים לדבר אסור. וזמרה שהיא קשורה דחוקא קשורה אבל כשאינה קשורה גזריק. שמה יקסום. אבל משום מוקלה בחיוב פליג' בני כמו בחרות של דקל י' :

כל הכרים ניטרין לצורך ושלא לצורך רבי נחמיה אומר אין ניטרין אלא לצורך:
ה כל הכרים הניטרין בשבת שבריהן ניטרין (עמתן) ובכבוד שיהו עושין מעין מלאכה שברי עריבה לכסות בהן את פי התבית שברי זכוכית לכסות בהן את פי הפך רבי יהודה אומר ובלבד שיהו עושין מעין מלאכתן שברי עריבה לצום לתוכן מקפה ושד זכוכית לצום לתוכן שמן :

ו פסק החלק ר"א אמר בזמן שסוף קשור ותלוי טו' וחכ"א בין ק ו בין ק ט' . פי' בין שסוף תלוי בין שסוף דגנר . והייט פלוגתא דגנר . הגנר צפירובין דף ק"ב דחכמים הייט ר"א דהתם ור"א הייט ח"ק אבל קשור לכ"ס צפין . ולפנין הלכה פ' צפ"ב ח' :

ח כל כיוי הכלים שיש להם בית אחיזה ט' אמר ר' יוסי ט' . מסקנא בגמ' כיוסי קרקשו' לכ"ס צפין בית אחיזה. כיוסי

ה כל הכלים איטלין בשבת שבריהן יתקלן עמהם . ובלבד שיש ששן מעין מלאכה ט' . ר"א ובלבד שיש ששן מעין מלאכתן . טעם פלוגתא' תלוי במוקלה וטלר . דר"י אית לי' מוקלה וטלר . ואי לא חי למלאכתן כראשונה הוי טלר ואסור וס"ק לית לי' מוקלה וטלר . דחוקא כשגברו בשבת . אבל

ו האבן שבקרויה אם ממלאין בה ואינה נופלת ממלאין בה ואם לאו אין ממלאין בה זמרה שהיא קשורה במפיה ממלאין בה

בשבת : ו פסק החלק רבי אליעזר אומר בזמן שהוא קשור ותלוי פוקקין בו ואם לאו אין פוקקין בו וחכמים אומרים בין כך ובין כך פוקקין בו : ח כל כיוסי הכרים שיש להם בית אחיזה נימלים בשבת אמר

ה ע' דף ל"ו ע"א חוס' ד"ה הא ר' נחמיה וברש"י קב"ד ח' ד"ה ח"ל רבא :
(ג) כ"ב יודא אמר שמואל לפי המסקנא ופי' בשלמי הביבורים מה שפאה על דברי גאון דפסק כר' יודא כיון דטעם ר' יודא משום טולד ואק קי"ל כר"ג כהא פ"ג וקשיא זאה קשה נס על כריף דל"ל למימר משום דהיי סתם כהא קי"ל כר"ג ופי"ג מה שחייך ובהמת י"ל דס"ל כטלר כר"ג . ופי' צפין טי' ש"ה ס"ק ה' דמי' דנס לת"ק אסור נולד ורכיבו פליג' עלי' דלת"ק שרי וקושית הס"ו על פירוש"ס שפסק כח"ק כהן ובגברו כלים סתם כר"ג דחין מסיקין לל קאה דהתמיכ"ס למעמי' דפסק כר"ג בשבת כר"ג וכי"ס כר"ג כר"ג הר"ש בשמ"ו כפ' המניח סי' י"ד :

(ד) כרשבי'נ' ושמואל ל' פ"א ונאוקמתחא דרב תפי בגמ' כהן :
(ה) אפ"ש' כוונתו על פ' בתרא דפירובין ק"ב ע"א ופי' בתום קב"ו ד"ה ר' יהודה :
 דהא

שנות תקוני שבת פרק יח איהו

כסוי כלים לא בעיק בית אחיזה . כי פלגי ככלים דמזבניהו בארשא :

פרק יח

א מפנין אפילו ד' וה' קופות ס' מסני
 כאלוהי' ומסני

בימול ביהמ . גדולה סכנסת אורחים להכי אקדמה מפנין ארומה דחוי לכסן . ודמאי דחוי לפנייס . ומעשר ראשון שנטלה פרומתו שהקדימה בשבליס ולא נטלה ח"ג א). ומע"ש וסקדש שנסדו ולא נתן את הכומש . אבל לא את הטבל אפילו טבל דרבנן שזרעו בעלין שאיט נקוב . לא מעשר ראשון כו' . שהקדימו בכרי . ולא את מעשר שני והקדש שלא נסדו . מע"ש שפדלו במסכע שאין פלגי טרס . והקדש אף שנסדה בשוה כסף ב) . מיירי שפדלו על גבי קרקע .

אמר רבי יוסי בר"א בכסוי קרקעות אבל בכסוי הכרים בין כך ובין כך ניטלים בשבת :

פרק יח

מפנין אפילו ארבע וחמש קופות של תבן ושד תבואה מפני האורחים ומפני ביטול בית המדרש אבל לא את האוצר מפנין תרומה טהורה ודמאי ומעשר ראשון שניטלה תרומתו ומעש' שני והקדש שנפדו והתרומם היבש

ג **הבירי קאי דמסני**
 לפליס ולטיס . כוסף אחסכל לפני אפוחי' ולמד' אין כלי ניטל [כו'] מיירי בצריך למקומו : פרגולה שנתה ס' אבל לא מדרין דמנכסא פלמח מן הארץ ונמלא שוא מקלטלס :
 ג **אין מילין ס' אבל מספדין ומילין**
 אם באשה בשבת פ' בין כהמה לספדה ובין אשה לילדה

מפני שהוא מאכר לעניים אבל לא את המכר ולא את מעשר ראשון שלא נמדה תרומתו ולא את מעשר שני והקדש שלא נסדו ולא את הלוף ולא את התרדל רבן שמעון בן גמליאל מתיר בקוף מפני שהוא מאכל ערבין : ג הבידי קש והבידי עצים וחבילי זרדים אם התקינן למאכל בהמה מטלטלין אותן ואם לאו אין מטלטלין אותם כושיין את הסר לפני האפרוחים כדי שיעזו וידרו תרנגולת שבתחה דוחין אותה עד שתכנס . מדרין עגלין וסייחין ברשות הרבים . אשה מרדה את בנה . אמר ר' יהודה אימתי בזמן שהוא נוטל אותה ומניה אותה אבל אם היה נטרד אסור : ג אין מילדין את הבהמה ביזם

טוב

א) דהא דקמי תרומתו היינו שיעלה רק התרומה שלו שהוא תרומת מעשר אבל לא תרומה גדולה כי תרומה גדולה לא נקרא תרומתו מפני שהוא ספור מתרומה גדולה כיון שסקדינו בכרי משל"כ כפיסא סקדינו כשכלים אז חייב כתרומה גדולה ונקרא גם הוא תרומתו וקאמר אלל נטלה ממנו ח"ג : ב) ע' בחוס' קל"ח א' כד"ה ונתן () :

ג) ויתא בבמרא טעמא דחביב ונתן ע"ש ובכח"ג בברכות פ"ו גבי דיסון ע"ש ונתן בתי"ח ונתן כתב דתא איני סעק דהרשה ועיקר הא דח"ל וכן כתבו בכבודת ג"א תר"ח אליא ע"ש ונ"ל דכחזונה עשה תפטרות כאן

שנות תקוני שבת פרק זיה איהו כה

לילה שומר נשמת וכו' פ"ט ג. ומחללן עליהם
 אם הנשמת אם היחה לריכה לרז או לשמן ט' :
 סן מכשירין דדוחין פסח מזה שומר שתי הלחם
 שפר סוכה לולב ומילה. אבל מוחה וליים לא
 דחי ולא ילבוש סבדו ולא יחד בבית עד
 אחר השבת א' :

ב עושיין כל טרמי
 מילה ט'
 לאמי הא דת"ר המל כל
 זמן שהוא שוסק במילה
 חזר בין של לילין המעכבין
 בין של לילין שאין מעכבין.
 פירש של לילין המעכבין
 חזר ושאלן מעכבין איט
 חזר. אם לא שחק ט'
 אם

שוב אבל מסעדין. ומילדין
את האשה בשבת. וקורין
דה הבמה ממקום למקום
ומחללן עריה את השבת.
וקשרין את הסבור רבי
יוסי אומר אף תחתין. וכל
צרכי מילה עושיין בשבת:

חזוקא מגולה
 משום חבובי מטה מדקסני
 ובסכנה מכסה פ"ט פדים
 ששמת שלא בסכנה לא.
 ושד אחר רזא מרתין ט'
 דהוי מכשירין דמכשירי
 מטה ואפ"ה שרי ר"א.
 כלל אחר ר"ע ט' דר"ל
 מילה פלמח דוחס ולא
 מכשירי. ולר"א שמונה

פרק יח

רבי אריעזר אומר אם לא הביא כרי מערב שבת מביאו בשבת
מגולה. ובסכנה מכסהו על פי עדים. ועוד אומר ר' איעזר
כדתים עצים לעשות פחמן ולעשות (כלי) בחל. כלל אומר רבי
עקיבא כל מלאכה שאפשר לעשותה מערב שבת אינה רודה
את השבת ושאי אפשר לעשותה מערב שבת רודה את
השבת: ב עושיין כר צרכי מילה בשבת מוהללן ופורעין ומתצנין

ותוחנן

ט ע' נטו"ו טי עליכ ס"ק ח' וע' בקרקן נחנאל וע' בניאור הגר"ל סס ס"ק ח' :

א' **בל** השמונה מפורשים בדף קל"א ח' ב'. וססה נפ' אלו דברים אמנם מ"ט שומר לר"א מכשיריו דוחין
 קסה דהא שומר לכו"ט דחי ונ"ל דה"ט דר"ל הוא דקרי קצירת השומר מכשירין ונטיק שתי הלחם מיני'
 ולפ"א חנאי קצירת השומר לאו מכשירי מטה וינהו אלא מלוגה פלמח שכן אם מלא קצור קוצר. וע' ברש"י קל"א
 פ' כד"ה שכן מלא קצור וכו' לשאר מכשירין דשומר ואכמ"ל אמנם מה שב' העטס נבי מוזה וליצית,
 פשוט דלא ילבוש ולא ידור הוא דלא כמסקנת הגמ' פ"ט והעטס אלא מוזהו י"ל פשים דנס למסקנא אהו
 שפיר דמוזהו חונת הדר היא ופיקר קושית אביי הוא מזילית כמו שפירש"י דכלי קוססא חייבין וע' כתום
 מנחות מ"ד ח' ד"ה שלית כסופו שכתבו דהוי מני למיעור כואיל וכידו שלא להגיחה. (פי' של'
 לדור בבית ושלא ללבוש העלית וליצית חוכת נכרא) אלא דנקט העטס השוה בכל (פי' בין במוזה בין
 פליצית) לכ"פ דהייט אפי' למ"ד ליצית חוכת שלית וכלי קוססא חייבין וא"כ לדין דקיי"ל ליצית חוכת
 נכרא

כאן ועיקר הירכת דנטן דקקעה להצמרא דבשבועות ר' ובגוד ל"ה איתא דר"ע דרש בכל התורה בריבוי
 ופיעוס ור"ם נמי ס"ל הכי עין ב"מ ר' ר"ה אין וק"ל פתח ספנה ר"ם וכו' וכולוח איליןבא דר"ע וחסרינן
 ב"ק ק"ו וס"ד בריבוי וסיעורו אינו סמקע אלא שפוח וא"כ שפוחה ר"כ ליכא למקטע אלא שפוחה וסנלן
 למקטע קקעה ולי' רע"ב למקטע ק' הוא מכירת שפוחה רובנן אשנן רש"י בקידושין ה' כתב ששד שאין
 פרוץ בו הקדשות אז כתב לנזכר ששד על סעוד פרוין ע"ש ורשב"א כתב שנוצר כותב שרה הקדש קבר
 לך ע"ש ר"ה הנדן וסראווייתא ואכמ"ל הויליך הביא תררשה הנתן למקטע קקעות והשתה לא קשה קשי'
 התוספת דידורשה רח"כ קברתי מאור רש"י בבבורות שחביא דרשה רח"כ נסי בבונה דהא התם ע"כ סתניתול
 לקקעות דוק הישב כי קברתי מאור רש"י בברכות שחביא דרשה רח"כ נסי בבונה דהא התם ע"כ סתניתול
 ולא טר"ע הוא בפריון כבוד ליכא קרא למקטע קקעות א"כ"ל רדשינן בכלל ופרט היכולך הביא דרשה
 דח"כ דוק כי קברתי מאור ורשב"א

שנות תקוני שבת פרק י"ב כא אהו במ

נימל לשנים עשר . קמן החלה אין מדהין אותו עד שיבריא :
ו אדו הן ציצין המעכבין את המילה בשר החמה את חב העפרה
ואינו אוכל בתרומה ואם היה בעל בשר מתקנו מפני מראית העין
מל ורא פירעאת המילה כאדו לא מל :

פרק כ

רבי אליעזר אומר תולין את המשמרת ביום טוב ונותנין לתלויה
בשבת וחכמים אומרים אין תולין את המשמרת ביום טוב ואין
נותנין לתלויה בשבת אבל נותנין לתלויה ביום טוב : כ נותנין מים
על גבי השמרים בשביל שיצלו ומסננין את היין בסודרין ובכפיפה
מצרית ונותנין ביצה במסננת של חרדל ועושין אנומלין בשבת רבי
יהודה אומר בשבת כטום ביום טוב בלגין ובמועד בתבית רבי צדוק
אומר הכל לפי האוהוין : נ אין שודין את החלתית בפרשין אבל
נותן לתוך החומץ ואין שודין את הכרשינין ולא שפין אותן אבל נותן
לתוך הכברה או לתוך הכלכלה אין כוברים את התבן בכברה ולא
יתנו על גבי מקום נבזה בשביל שייד המוץ אבל נוטל הוא בכברה
ותתן לתוך האבוס : ד גורפין מלפני הפסם ומסלקין לצדדין מפני
חדי רבי רבי חסא וחכמים איסרין נוטלין מלפני בהמה זו ונותנין
לפני בהמה זו בשבת : ה הקש שעל גבי המטה לא יעגעעו בידו
אלא מעגעעו בנופו ואם היה מאכל בהמה או שהיה עליו כר או
סדין מעגעעו בידו . מכבש שר בעלי בתים מתירין אבל לא כובשין
תל כובסין לא יגע בו רבי יהודה אומר אם היה מותר מערב שבת
מתיר את (נ"א כלי ושימון) כולו ושוממו :

פרק כא

נוטל אדם את בנו והאבן בידו וכלכלה והאבן בתוכה ומסלסלין
תרומה ממאה עם הטהורה ועם החולין רבי יהודה אומר אף
פועלין את המחמץ באור ומאה : כ האבן שעל פי התבית מסה
על צדה והיא נופלת . היתה בין התביות מגביה ומטה על צדה
היא נופלת . מעות שעל הכר נער את הכר והן נופלות . היתה
עליו לשלשת מקנה בסמרטוט . היתה שר עוד נותנין עליה מים
עד שתבה : נ בית שמאי אומרים מגביהין מן השלוק עצמות
וקליפין ובית הלל אומרים נוטל את המבלא כולה ומנערה מעבידיים

שנות תקוני שבת פרק כא כב אה

מלפני השלח פירודין פחות מכוית ושער של אפונין ושער ערשים מפני שהא מאכל בחמה. מפני אם ישנו עד בית אחזה מקנחין בו ואם לאו אין מקנחין בו (וחכמים אומרים) בן כך ובין כך נימל בשבת ואינו מקבל מומאה :

פרק כב

חבית שנשברה מצילין הימנה מזון שלש סעודות ואמר לאחדים באו והצילו לכם ובלכד שלא יסונו. אין מוחזין את הפירות לתוציא מהן משקן. ואם יצאו מצצמן אסורין. רבי יהודה אומר. אם לאוכלין היוצא מהן מותר ואם למשקין היוצא מהן אסור. חלות דבש שריסקן מערב שבת ויצאו מעצמן אסורים. ורבי אליעזר מתיר : כ כל שבא בחמין מערב שבת שורין אותו בחמין בשבת וכל שלא בא בחמין מערב שבת מדיחים אותו בחמין בשבת חוץ מן המליח הישן (ודנים מלוחים קמנים) וקולים האיספגין שהדחתן זו היא נמר מלאכתן : כ שובר אדם את החבית לאכול הימנה עונות ובלכד שלא יתבון לעשות כלי ואין נוקבין טעפה של חבית דברי רבי יהודה. וחכמים מתירין () ולא יקבנה מצדה ואם היתה נקבה לא יתן עליה שעה מפני שהוא ממה. אמר רבי יהודה מעשה בא לפני רבן יוחנן בן זכאי בערב ואמר חששני לו מחטאת : י נותנין תבשיל לתוך הבור בשביל שיהא שמור ואת המים היפים ברעים בשביל שיצנו ואת הצונן בחמה בשביל שיחמו. מי שנשחך כליו בדרך במים מהלך בהן ואינו חושש. הגיע לתצר החיצונה שומקן בחמה אבל לא כנגד העם : ה החוזק במי מערה ובמי פבריא ונסתפג אפילו בעשר אלונסאות לא יביאם בידו אבל עשרה בני אדם מסתפגין באלונסות אחת פניהם ידיהם ורגליהם ומביאין אותה בידן : ו סכין וממשמשין (בבני מעים) אבל לא מתעמלים ולא מתגרדין אין יורדין לקורדימא ואין עושין אפיקמוזין ואין מעצבין את הקפן ואין מחזירין את השבר. מי שנפרקה ידו ורגלו לא יטרם בצונן אבל החזק הוא כדרכו ואם נטרפא נטרפא :

פרק כג

שואל אדם מתבדו כרי יין וכרי שמן ובלכד שלא יאמר לו הלוי

ובן

() בשבת שחשבויה תני מעל :

() לא ה"י יום סוד :

פרק שאל אדם מחבירו וקבר המנוח מחמתו לכן
כתבתי זה על פניו .

פרק כג

ב מפנים [אדם עם] בניו ובני ביתו כו'

(כ"ב) עם

בניו ובני ביתו אין עם
אחד לא מ"ט כדרכי יסודא
לעזר [שמואל] בני חבורה
המקפידין וע"ז שוכרי'
משום מדה ומשום משקל
ט' וכדברי הלל ל"ל א'
אף משום רבים ט'
הר"ף בכלן פשוט ועין
בגמ' ב' וה"א הכס. עם
בניו וב"ב אין עם אחד
[לח] מיט כד"י א"ר ג'
כי חבורה המקפידין ועין
ט' וכדברי הלל אף משום
רבים ט'. וערכין א"ס
מיט עם בניו וב"ב. ותי'
כד"י. דלמך מוסר
להטעמין טעם רבים ופי'
א"ה אף מנה גדולה עד

נמי בכניו וב"ב. ואחר נמי לא הזכיר דשים
נמי בחול אסור כדברי הלל. ומנה גדולה
ענ מ"ק נמי לא הזכיר בלח רק במסג'
בכניו ט'. ו. וז"ל הא דלמריקן כהלל משום
רבים לית הלכתא כותבי'
ומסר והא דלמך ר"י
מוסר להטעמין נמי ליתא.
וא"כ יפה כיון ז"ל כדברי
מתקיים במתמסין. מפנים
אדם [עם] בניו וב"ב אין
עם אחד לא. ודוחקא
ב"ט אסור בלחרי' משום
מ"ט. וכחול מוסר דל"ל
כד"ס [ר"ח כדברי הלל]
אבל כמנה גדולה ענ
מ"ק אף בכניו וב"ב אסור
משום קוביא. וזה כוננו
שכתב הב' תיבית הללו
דלא הזכיר במשניות ה'.
אך הרמב"ם שפסק כפסק
בגמרא שבניו וב"ב הכל
מוסר ק' ו'. ונראה לי
דהרמב"ם ז"ל כיון כפי הא

וכן האשה מחברתה ככרות
ואם אינו מאמינו בנייה
מרייתו אצלנו ועושה עמו
השבון לאחד שבת וכן ערב
פסח בירושלים שחל להיות
בשבת מניח מרייתו אצלנו
ותוסר את פסחו ועושה
עמו השבון לאחד יום טוב:
ב מנה אדם את אורחיו
ואת פרפרותיו מפניו אבל
לא מן הכתב ומפנים עם
בניו ועם בני ביתו על
השדחן ובכרם שלא יתבון
לעשות

דלמריקן בכנא מליטא (פ"ה. א') ל"ל טוסי'
ד"י לחך ואסור להטעמין. הייט רבים
גמור. אסור להטעמין. ולא מה הריבית.
ומסר אף מנה גדולה ענ מ"ק. אך קשה
כן להר"ף אסור מנה גדולה ט' בטלס.
ולהרמב"ם בלחרי' אסור משום קוביא ו'.
ותוס' פסק דלא כמסרם ושסק קוביא מוסר
דלמכתא

מנה קמנה ופי' אין [ה"כ] נמלא ה"ט
דמתמסין מפנים עם בניו וב"ב ואף מנה
גדולה ענ קמנה נמי מוסר. בניו ובני ביתו
אין אחד לא ולפי' חלקי' שיש בחול נמי
אסור כדברי הלל כ"ל. ולא מנה [גדולה]
ענ מנה קמנה אף בחול אסור ט'. וא"כ
קשה עלי' למה השמיט היתר דמנה גדולה

א פ"ה דלא פ"ה ב"ה : ב) ר"ת והכי איתא : ג) ר' פנינין ה"י רב יודא אחר שמואל :
ז ע' נב"י פי ט"כ והא דהזכר רביוו לית הלכתא כהלל ט' בכ"מ פ"ה א' וז דברי הלל אכל
סמנים לפרשים לין סמנים ופורשים סמנים אלא סממיו חכמים לדקדק בלסור סמנה כפאה כ"כ
פ"ט כר"י וע' נב"י כיו"ד סי' קס"ב :

וה עיקר סידור סוף זה דקוביא א' למה השמיט היתר דמנה גדולה לבניו וב"ב וזה לדעת הר"ן
שפסק לדברי הר"ף דלסור מנה גדולה דמתני' לאחר כחול קאי אכל רבים מוסר לדעת
הר"ף דלכתא לפי מה דלא ק"ל כרי יודא אחר רב דמיתר להטעמין קאי אסור מנה גדולה גם אבניו
וב"ב וסמנו כחול דהא כחול הטעם משום קוביא במתני' דמשה קאי אבניו וב"ב ואסעם משום קוביא
סיך אף כחול ודלא כהר"ב המגיד שכתב דבלאסור קוביא אסור מדכריסם לא גזרו בכניו וב"ב וע' במ"ז
פ"ה סיך סי' ט"כ ומתילת מתוך למה לא הזכיר אסור מנה ג' כענ מ"ק בלחך דכיון דגם בכניו אסור
כ"ס בלחך ומה אלא הזכיר דמגוסט שזוח נמי אסור בלחך. פשוט משום דלית הלכתא כהלל כ"ל :

ז ע' נב"י ט"כ כ"כ ס"ק ד' :
ז ע' כפי' המשניות להרמב"ם והוא להטעמי' דכרית פי האי מוסר להטעמין לבניו כמ"ס סדר ה"א
ועי'

שנות תקוני שבת פרק כג אהו

ואסמכתא קניא י'. מרחק ר"י חמשי כותן
 שאין לו חמשה חלא הוא ס'. וקיי"ל חמשי
 לפרט הוא משמע (בדחף) [בדחף] לו
 חמשה חן מה (חמשה) כשר לצד'. ומ"ט
 הלא מחמת האסמכתא גולן
 הוא. פ"כ קני'. ויטק
 פירוש פ"ז הכי הוא.
 דברתם ואסמכתא לא
 קני' ונולן הוא חיקף אך
 לענין פדות הי"ט שיפסל
 מפדות ח"ט נפסל ח"כ
 אין לו חמשי' חלא הוא.
 וכן כשב סמכ"ס ז"ל
 בכ"ט שפסל חן הקבויא.
 ובה גדולה כשב סמכ"ס
 ס'. ואלו ואלו דברי חלקי'
 חיים ק'. ויחזק' ח'.
 הכל עולה יפה כ"ל לפי
 שיטתו (א):

נ לא יסור שפלים נשכח ס'. ג"ד
 אסור תוקדם שבת על שבת. וכשכח
 על לאחר שבת. וכשכח על שבת: כלל אמר
 ח"ט כל שאני זכאי באמירתו רשאי אני
 להחשיך עמו. וכל שאני
 רשאי להחשיך מוסר אני
 [באמירתו] למסר כלקמן
 (קרא ח') (ואני אסמכתא)
 פירו' שבתחומך:

**לעשות מנה גדולה בנגד
 קפנה משום קבויא ומטילין
 חרשים על הקדשים ב"מ
 אבל לא על המטות: ג לא
 ישבור (אדם) פועלי' בשבת
 ורא יאמר אדם לתברו
 לשבור זה פועלים אין
 מחשיבין על התור לשבור
 פועלים ולהביא פירות.
 אבל מחשיך הוא רשומד.
 ומביא פירות בידו. כלל
 אמר אבא שאול כל שאני
 זכאי באמירתו. רשאי אני
 להחשיך עליו: ד מחשיבין
 על התורם לפקח על עסקי
 כלה**

הלא מחמת האסמכתא גולן
 הוא. פ"כ קני'. ויטק
 פירוש פ"ז הכי הוא.
 דברתם ואסמכתא לא
 קני' ונולן הוא חיקף אך
 לענין פדות הי"ט שיפסל
 מפדות ח"ט נפסל ח"כ
 אין לו חמשי' חלא הוא.
 וכן כשב סמכ"ס ז"ל
 בכ"ט שפסל חן הקבויא.
 ובה גדולה כשב סמכ"ס
 ס'. ואלו ואלו דברי חלקי'
 חיים ק'. ויחזק' ח'.
 הכל עולה יפה כ"ל לפי
 שיטתו (א):

**מפירין חלשים על
 הקדשים אבל
 לא על המטות. מהקמן
 אבל לא על המטות. על
 חול ב"מ. וכל של חול
 הי"ט שאינו של קדשים י':**

וע' כפ"ז שה ובמ"ט רבינו כותן. נחלא להר"ף אסור מה גדולה כנגד מ"ק נג לבני ונ"ט משום קבויא
 ולהתנ"ס רק להורים אסור אבל מ"ט אסור משום קבויא ח"כ קבא לפניהם קבויא שומרי דסוף
 אסמכתא קניא. מדרי"ה דמפרט דהמטות בקבויא כותן שיש לו חמשה חמשה כשר לפדות ח"כ פ"כ סמכ"ס
 גולן הוא דנולן כסול לעדות:

(ח) חתום סוף קמ"ט ב' כד"ה פ"ט:
ת"כ הדידן לעדות עם גולן דמחזק בקבויא ח"ט חלוט זה כזה לדעת הרמב"ם וע' כמקם משכח
 כפרק י' מהל' פדות הל' ד' שיקפס דברי הרמב"ם אהדי דשם לא סול משכח בקבויא ח"כ
 חס כן אין לו חמשה חלא הוא ופ"ו מסל' גולה ספק אסור לשכח בקבויא משום גול וע"ה מש' אסור
 וע' כלה משכח וע' פ"ו ח"כ ב"מ פ"ט ס"ק מ' אכ' דמחזק גול כזה לא שפסל לעדות ח"ט
 הרמב"ם וע' כפ"י ר"ג עם נביתור כנ"ל ס"ק מ"ד:
 י' רש"י פ"י אל חיל של קדיש של חזמול והרמב"ם כפ"י המעלות פ"י מנות של סולק והתנ"ך פ"ד פס"י
 יו"ט פ"י רש"י ומה אמרו גמ' מכו דחיימה הואיל ויטק ויטק כמריבי סק אטילו מנות
 דשול מרי קמ"ל קבא לפרט לעשות הרמב"ם וכבר הקבא כלום מהנה כפ"ד מהל' י"ט סמכ"ס כ' וחידושי
 דחזק כמו שכתב בפ"ו פ"י חלל סמכ"ס אין סוף קבויא דפריך פשיטא משום דכבר תנא לעיל משה
 עם בניו וב"כ אבל עם אחרים לא כנ"ל. ומשני דמכא כהה"ט שפקק והאיל וכו' ועמך כמריבי סמכ"ס
 ה"ל ללכס הדידן קמ"ל ללא ולמכא דמחייבת ריחן סמכ"ס דקתני מפילין חלשים על הקדשים חלל
 לא על המטות משמע דמנות הם שיפך של הקדשים חלל"ה פיקר חסר קן הכשר וע' ח"י י':

(י) חתום קמ"ח ח' כד"ה כנ"י:
 י"ג חתום קמ"ח ח' כד"ה כנ"י:
 י"ד חתום קמ"ח ח' כד"ה כנ"י:
 י"ה חתום קמ"ח ח' כד"ה כנ"י:

שפסא חוסי' בסרטיח חוסי' כפסידוס. וחס' יג' סי' חזקא כפי' בשביל (כברי. הא בשביל) ישראל וסמחא חסור. וקאי קמיטא בגמ' כ"ג בבדי שיטתו [האסיח] אחזי לא יקבר שלמית.

ותי' בסרטיח כו' ומשום חזקא דמילתא דשנת יד'. כו' דברים מחלקים כס'. וסוד ד' ברי"ף. דלחריק בגמ' מאי מקום קרוב. רב אמר קרוב תמש. ותמואל אמר חיישין שמה סך לחומס לפי. וזכא סי' סרי"ף וז"ל גירסא. כסדר חס"ג דחזק דפיילי מלשאר לא אמרין חי לא דפיילי מאמר קריבי לא סו פיילי מלשאר. אלא אמרין סו מאמר רחיק חס'. והאי דאש מלשאר. פליגי חזי עד דמזו למימח וכיחו חסו וקא פיילי השטח סי'. פ"ב לפון כרי"ף. ולחומס סי' חיישין. ורס"פ סי' לקולא. ולחמסן לקולא חיישיק שמה שמוכחי פירכא סי' לפי

כלה ועד עסקי המת להביא לו ארון ותבריבין. עכרים שתביא הדיין בשבת לא יסוד ברן ישראל אלא אם כן באו מסקום קרוב עשו לו ארון ותפרו לו קבר יקבר בו ישראל. ואם בשביל ישראל. לא יקבר בו עדמית: ה עושין כל צורכי המת. מבין ומדיחין אותו וברכב שלא ידון בו אבר. שומטין את הכר מתחתיו ומטילין אותו על החול בשביל שימתין. קשרים את הלחי. לא יעלה

יהוה דרמ' סי' הגאונים והרמב"ם שכתבו הכ"י כפי' שג"ה וכן הר"ן: יהוה דרמ' סי' שכי"ה פ"ק י"ב וס"ק י"ד. ות' דברים סו' חי' בפירוש פשה ארון דרמ"י ל"ג לו. ופי' שפשה למקור דהייט שפחה למי שיומקן ולחוס' בשביל כברי דחזקא. כ' כפי' קמיטא חמ' סי' כברי שיטתו לרס"י. פל' שפחה קאי ולחוס' קאי אלא בשביל ישראל ג' בחירוק הגמ' בסרטיח. לרס"י סי' דהוי כבש' לנברי ולחוס' והגאונים משום דהוי מקום פרהסיא ונתי' לישראל שיקבר במקום שנתחלל שכן כפרהסיא. והד' היא כפסידוס כפסידוס:

יהוה דרמ' (לפי"ם: סי') וז"ל דהש"ס קבא על פירש"י כי קשיח חי' כד"ה כברי מלשון חסו נתי' דפריך סג"פ ל' כד"ה דיקא דהכי מוכח דהא חזקא ל"ה שומד כפסידוס. אבל שיטתו ילשון חי' כחזרו. דרס"י ג' דיקא חמס' סותי' דשמואל. וסוד לשיטתו דמוקי חמס' כשפחה פ"ל ותי' כשומד כפסידוס לא ניהל ל"י ללמדת דהא שפחה קמוי וברייתא מוכח כרב דשפחה על פשה כברי שיטתו והא דמפרש כשפחה' לא יסוד שלמית סי' רס"י דהתם מוכחא פילתא אכל כמרון לא מוכחא מילתא פ"ם כד"ה תניא סותי'. חי' מוכח דהכי לא מוכחא מילתא בבדי שיטתו לרב. ופריך פ"ם לחיוב דרב דס"ל בבדי שיטתו חי' קבא על חמס' כשפחה ארון אחזי' האו מתי ימתין כברי שיטתו ומקי' לה שולא לחיוב דרב שומד כפסידוס ופי' כשפחה חוסי' כפ"ו סג':

יהוה דרמ' ר"ן וכו' וז"ל ל"ה סי' ופי' כחוס' סוף ק"ג פ"ב כד"ה חזקא: יהוה דרמ' דהוא ר"ה וזאת דהארי לפי. כהם סוף מלמד גירסא וזו אלא פירמילס ככ"ד פסחים דין זה דכל פחה מדינה ופי' כחזיר פשה סג'. ולפ"ד סג' לו פירש"י נג' כהן על חמסו ולק פלג נג' וזו כדכתי'. אלא חזקא זה פוסק דר"ל דהם שפחה על פשה מדינה הוא מפני שפתי כפ"ם סי' סג'

שנות תקוני שבת פרק בג כד איהו

על ראשך אל יחמר הייט שיטשה תמיד מטוס : כסס ר"י הכי דאסור דאין כלי ניטל אלא

פרק כד

לטרך דבר אמיטל שרי סיכא דאיכא הפסד
מחזנה ס' . וי"ל דהא דדייק הרי"ף דליח
לכחא ס' ללא מר"ם דייק דכחמח ר"ל סדר

א מ"י שהשך לו כדוך טתן כיטו לנמרי .

אין כלי ניטל . אך מדחויק
סניא דשמספין דסרדך
והא קא מנבל כלי מהיכנו .
ולכאורה קשה דלמח
במקום פסידא שרי כחי'
הספ"ס (ב) פ"ב לא סברי
סניא זו לחלק במקום
הפסד ללא הפסד ואספ"ב
סרדך וסא קמנבל ס' ולא
סרדך מאין כלי ניטל כו' .
ס"מ דליח הלכחא כרי"י
דאמר ס' . דמסיכא חסי
לן לחלק ולומר דאין כלי
ניטל שרי במקום הפסד
כין דפנבל כלי מהיכנו
(א הכירו דדוק ג) :

שיערה אלא שלא יוסף .
וכן קודה שגשברה סומכין
אותה בספסל או בארזות
חמיטה לא שתעדה אלא
שלא תוסף . אין מעמצין
את המת בשבת . ולא
בחד עם יציאת נפש .
(ה) המעמץ עם יציאת נפש
הרי זה שופך דמים :

פרק כד

כי שהחשיך ברוך נותן
כיטו לעב"ם . ואם אין
עמו עבדים . מניח על
החמור . היצע לחצר
החיצונה . נוטל את הכלים
הנימלין בשבת . ושאינן
נימלין בשבת . מתיר את
התברים . והשקים נוטלין
מאיליהם : ג מתירין מקיע
עמיד לפני בה' וספסלס
את הכיפין . אבל לא את
הזירין . אין מרסקין לא את
השחח

מסכנין לדי מדין
מתירין הייט
ענלא פ"ג גר כסוס וק
בטולס שאלל זילין אסור
מסוס משתמס בזילין .
ואס [נען] יסר בזילין
ובטולס פ"ג סיפר מוסרין
דכו לדי לדיס כו' .
ג מתירין פ"ד פי' ע
פמיר הייט טלמן כדלעיל
(ד) : לגני סכסכהנשבת (ה) :
ומספספין אס כפיסין אבל
לא אס הזירין כו' . אמר
רב יסודא סן סן פקיסין
קסבר פקיסין סרי זירין מלתא
כיסין

אס אין פמו נכרי
מניחו על החמור . כיני
לחצר הכיטנה כו' מ"ס
ס' דאין ארס מעמיד
א"ס על פמוט ודילמא
אחי לאסרי . אבל בדליקה
לא כתיירו כלל . ואין לחוש
דילמא אחי לכבויו . ול"ג
לחלק דהכא בידו המטות
ודאי לא תליכס אבל כשלח
כיני לידו חומיא דמליאה
לא גזריק א' : רש"י פי'
טתן מכתד יוס . ועי'
ברא"ם קשיזם כמה . ופי'
משתחשך : (בגמ' קג"ד
ב') אמר ר"ה סיכה בהמשו
פשוטה כלי זכרות כגון
קרני דאומנא דאסור
לטלטלן כו' מניח כריס
וכסחות כו' והא . קמבטל
כלי מהיכנו בשליפי זוסרוא .
מסיק [כרי"ף] מהא
שמסיק דליח הלכחא כר'
יחזק דאמר בפ' כ' (מ"ג
א') אין כלי ניטל אלא
לדבר המיטל בשבת דהא
הכי לוקימנא ס' . לכאורא
סעוה הוא דכפי' אחרי'
בפ' סרה דר"ה אמר כרי'
דאין כלי ניטל אלא לטרך
דבר המיטל כו' ועיין סס
כסוס' (מ"ג ב' ד"ה כנגד)

סס כחי המרוח כמ"ס הסוס' כ"ל כדף ק"ג אבל לדין שאין מסכנינו סן לא סייך דין זה :
(א) ע"י ס' גל"ד כמ"ס ס"ק ג' . וכתיבאור הברי"א ס"ק ג' :
(ב) פ"י פמו חחי' כהנ"ס לעמן אסור דאין כלי ניטל סן טבל לחלק לעמן אסור ניטול כלי מהיכנו :
(ג) ע"י כרן ועי' כמ"ס ס' ר"ס ס"ק י"ד :
(ד) בסוף כלל גדול : (ה) ברי"ף סרי כמח"י בשבת זכנה ליתא :

שנות תקוני שבת סרק כר איהו לב

כסין דלרזי . פי רש"י סמיין : ארזי פי' רש"י [ארז] (ארז) טן נופי' . וסיק מחירין טקיפי שמיר לפני הכנסה אבל מפסוסי לא . וסיפן פססום נמי מפסססן . אבל לא אח סוירין לא לפססס ולא (לססרי) מ"ס דר"י קסבר שזוי אוכלא משיגן . טרוחא בואכלא לא מטרחקן . פי"ב לשון כרי"ף ז"ל . והגה טולם הגיטו הרי"ף כגי' רש"י בגמ' . אבל לא אח סוירין לפססס אבל מסירין . וקסה על פירוטס . דחא דסי' גי' למנקס כחוד . והכי [כ"ל] מסירין פקיפין וירין אבל לא לפססס . וסיפן ט' . עוד שזי דלרזי לפירוטס אגן אמרין בקס של טבלים . וקאמר פגיס כהדיהו . אבל ינפ רביט ומלא כפידשו ויפס גירטס כרי"ף . ז"ל . וסיק וידע ודרך כמסלא וקסגין טח הכי . כספדיין רכין מאוד שישן משלג כריטס חד כריכס . ומילפי לארכין ולא קסין שישן מסרי כריטס חלא וקסיס סייס קסיס מאוד וששין חד

דבלא פססום נמי אוכלא טח ולא מסרירין כואכלא . וסיפן סישנים פססויי נמי סרי דפססום שזי אוכלא . אבל לא אח סוירין סייט הרכין מאוד לא להסיר ס' . דבל"ה נמי אוכלא טח ולא מסריריין כואכלא ודוק : ת"ד יחן נובלין אח סקלי וי"א נובלין . מאן י"א רבי זסי כר יבורא סיא . וסי"מ דמשי ט' . פי"י פי' וסמרין כגמ' ושין שטוחין אח סשנים כשכס ופ' וסאמרס אן נובלין . לא קסיא סא כענה סא כרכס . וכרכס נמי דיקא דמשי . וסי"י משי ארי כחל טסן סחומן וסח"כ טסן סשפס כשכס טסן אח סשנים ס' . וק ססן כרי"ף . וססיס סלא חוקמיין מאן י"א ר' יוסי בר יודא . ולרד' .

השחת . ולא את החרובי .
רפני בחמת . בין דקה בין גסה . רבי יהודה מתיר בחרובין לדקה : ג אן אובסין את הגמל ודא חרסין אבל מעייפין ואין (" ממרים את העגלים אבל מעייפין ומחלקסין כתרנגולין ונותגין מים למודסן אבל לא גובלים ואין נותגין מים לפני דבורי ולפני יונים שבשובג אבל נותגין לפני אווזי ותרנגולי ולפני יוני ודריסיות : ד מתרבין את הדיקועין רפני הבהמה ואת העבדה לפני תבלים רבי יהודה אוסר אב לא היתה נבלה מערב שבת אמורה לפי

שאניה מן המוכן : המפדין נהדים בשבת . ונשאלין לנהדים שוק לצורך השבת פיקקן את המאוד ומודדין את המטלית ואת המקת . ומעשה בימי אביו של ר' צדוק ובימי אבא שאול בן במנית שפיקקן את המאור בפסיה וקשוו את המקדה בגמי לידע אם יש בניגית פותח מפת אם לא ומדבריהם למדע שפיקקן

וסודין

ה ע' כהנה רביט על ספ"ס ט' על גי' כרי"ף ונבן סח מאוד : פ' מצאתי כסרי"ה סדססן מרסס כואכלא סתם ספי' רביט :

שנות תקוני שבת פרק כד . אה

ולדרי' אפי' פנה מותר ואדך פסק סריף
 כג"ל . הסוד סוכר שסיהם אליבא דריב"י .
 והכא שטיי בך וככא שטיי בך (ו' והרשב"ם
 לא כן סוכר . ואומר הא דפרכין והאמרת
 אין טבלין פ"כ אליבא דר'
 פריך . דלרי' ב"י ליק כלל
 פלגלי . מאן יא טבלין

ומדרין וקלושין בשבת :
 גאלמא בסבת שבת
 פריך ויפס טולא פסק
 סריף וזיקא :

ה' ע' סוד ד' ט"ל : (ו' בראשית מה ש"ל כל זה כפי הרשב"ם הוא מ"ם וז"ל דהמ"ל וז' כ"י
 ס' ט"ל :
 (ו' ס' סגיד פסקה כ"י ל"א מה"ל שבת ה"ל ל"ג :

פליה שבת

בן יעזרי לעשות חיל בשאר מסכתות מר"א ו"ל שאגמר הבא' אמל רבינו

אמר המסדר

סמכותי הגדולה נוספת על החסמות וביאורים . ותידי דושרא מירכים ולכן צדפתים
 לכאן . והנהגות האלה מבינים לפי הסימנים שנתפסו ברש"ם וזילנא הדיש עם
 סמכות בבורים :

הנהגות ביאורים

פרק א' ז"ל רה"י . למעוטי הא דרי' דאמר
 ב' בתיס אלל ב' ל' ר"ה פוסק
 לח או קורב מכאן ומכאן וזו רה"י : גמורה .
 פה"ד כי פליגי רבנן פלי' דרי' ס"מ למלטל אצל לזוק לטוב כי רה"י קמ"ל : ו' ס"ה
 ר"ה למעוטי אידך דרי' דאמר אס הסיס דרך רביס מפסקין יסלקנה לחדון : גמורה .
 אבז רישא נקצי' : אצל יס טו' והכרמליס . פריך בגמ' אבו טולא לאו כרמליס . כי אהס
 רב דימי א"ד יוחן לא נלרבה אלא לקין זיס הסמוכ' לר"ה סה
 מר של רביס ומבואר ס' . סך מילסא לאו מחילוק ד' רשויס דנין פירט וכן
 לא פירטו או רה"י . והמזילא מוכה לר"ה והמכניס חייב חסות : לקריאת
 סמגילה . משום פרוטי רישא : ולקריאת כלל . משום חרוב כגם סמגיה צמח הסיח : ולסקיפס
 שטר . משום דלרשיסא : סקוס ס' . הוא ויר"א בל"א . ובו משין סמכריס כגריס שלט
 משין בגמיות קו . וכל הכניס כאן הוא מה שסיטס האומניס לזמנן סליכס . בלחסיס
 לבוק שיכירוהו בני אדם מלחזי לזמנן הוא : בו ניסס והמזו הכוח ס' . ר"ל הדין של
 הכוח אמרו וזו חולקן כוס בים שמז' וז"ה ונמט ורבו ב"ג ס' : א' : אהס פוסק כל קסה .
 פ'י

(א) קשה אמאי לא סגד רביס ביאורו של מלמד פקדס כל המלמלן מביאין ס' . ותראה לי מדר
 אפסר . דכנה במלמד זה איהא אמרו הכוח כלים החדו הניסר כפ"ס עם השיב . וזוה סמגיה
 מלך מה פנין מ"ם לכתן ורביט בניה בתקוס . כפ"ס עם השיב"ה סג"ל . וכ"ס חלקו עם ב"ה' אה"ה
 סאן ג' לטוטה . אמרו חלקו . ונמט ורבו . וע"ז ביאר רביט מה שביאר . אלא המשתדק לא הכין סמגיה
 והשתדק ככל סמגיה :

פי' ולא בשבטם אבל מלאכה סגופה ממילא
 ספר דמי' : ולא מוצרין עמו על הסמור :
 ולא מנדיבין עליו מאשי' על כתיבו דנראת
 כמשיבו לטליך בשבטם : פיתקין מדי . פושין
 ער קמן משפת המעיין לגינס' קילור . מחובתם :
 איששלנית . רמיס : גפרית כלי כסף שמלידין
 זמן לירוח משאגין ארזן בגפרית וכן משחוחים
 ויכרוח טלוחת : שונמר . לטוכה ומיני שמיס
 שמשאגין פנגדיס שיחא ריחן טדק : רחיים
 על מיס . ור"ס לרחיים של יד ושל תמור שמטוה על שביחתן : בכדי שיטחט מכמד
 יס . מפני שמשמעת קול ואיכא זילסא לשבט :

פרק ב מה יעשו אנשי קטומיו שוין
 לחם לא זה ולא זה ולא זה אלא נפם
 שן לך אלא מה שאמרו חכמים ומדליק'
 בשמן פקעות ובגפס ר' שמעון שזורי אומר
 מדליקין בשמן דגים ובצערן סיכסס
 אומר כ"י א) :

לשם פי' י"א . כב"י איתא ,,הפאת ב) :
 פרק ג פי' מ"ה מ"ז לא נמצא כב"י :
 סימן

פרק ב **שוארין** שרפין לא הם תרומות . משום דהוי ליה י"ט פשה ול"ה דהייט שבת שבטן
 ולא תבערו . ואין פשה דבלא תשרש דחה ל"ט ופשה : לפשותן מזור .
 סימן גדול שהאחד מבפיר את תבירו : צ"י . הייט שמן אפרסמון : ביולא מן הכרי . לאשקי
 שמן דגים ופסרן ולרי : שאמרו חכמים . עגן פסולי דמאגיוסין : מה שאמרו חכמים ומדליקין
 בשמן פקוסם ובגפס . ר' שמעון שזורי ט' . כנ"ל ולא כמו שכתוב בגמ' . כי לפי גמרא
 מה מוסף ר"ס שזורי בלא גם כה"ק מסיר שמן פקוסות ונפט . שאמר אין לך דבר אלא
 מה שאמרו חכמים שאמור . ופסאר הכל חומר . אבל הפתח משמיטת מובא . דאפילו שמן דגים
 ותערן דמסרית איש מסיר . ומה שהקשה בגמ' סימנים הייט ט"ק ר"ל ר"ס שזורי ג) :
 פוטטום חומר ב' . פוטטום הייט ט"ק איכא בי"יכו דרב ברוחא דשרי פ"י תערוכות שמן
 ב"ס ולא מסיימי : ג' על ג' . לקבל פומאה בג' אלבשות : ומסכרין ט פוכס . דאין מסכרין
 בדבר המקבל פומאה : דין מהפשתן דחיקרו עין דכסיב ותממנס בפשתי הפן ומקבל פומאה
 עפ"ם : פייס ותרסיס . מלטק השמן ושיכס הדולקן ואיש דולק מאד : טול . הוא גרביד
 גדול : שסאר ומדליק שהמלח מלילי השמן ונמלא השמן ללול ונמתך אחר הפסילה יפה :
 פפלין בדיחי הוא מה שפושין ב' שפופרס ומדבקין זש"ו . ופושין הוא בסוך תבית ומולין
 סגרי מטס . ומולין כל מה [ש] כתבית : ומסיפין לחולה . שיש פולאה שכשמיפין מן
 ל"י קמן שפז לר על מוח הוא י"ן : שמבעיר (הפליטום) [הפחוטום] שכשפוא חוסה מהפך
 הוא ונמלא מבפיר החחוטום : להחמסם כנגד פפור . מפני שלא כיון : אין מסכילין
 אותן ביה"ט . שדין . שאין ראוי להסתמש בשבת מפני שלריך הפיר שמש לא ניתן ביה"ט לרוחם
 אלגן : מפני שצריכין הפיר שמש . והוא יסבור שערין יום הוא והוי לכלי ה"ט . וישתמש בלא
 הפיר שמש : כולד הסומאס . איש לריך הפיר שמש ר' : ג' דבקי מיסה . הוא גדה תלה
 והדלקת כנר . שכשאינה משמרת מטום : ר"ס בן גמליאל חומר הקדש כו' . ר"ל הקדש שמקדש
 פ"ה פלמיס חוט ממומאס . וכן תחלוט שהוא מביא וכן מעשרום . ואין אט לחמרים
 שמש סבל הוא ח) :

פרק ג **שנתן** פליהס נפורס . אפ"פ שהס נכפריס אחר כך . שהולכין אחר דעשו שרלס
 לקטשו . וואולל וכל איסור איש אלא גזירה שמש יחסה חס שגילה דפ"א
 חומר

א) הוא כב"י ודלל כמו שהנהגה רביט סודס פס ס' מנהג ביטורים . וכן מליט בפשיית
 טהיה ריטו בגמ' כגירסא הולח :
 ב) וכן מוסח כביארו : ג) לפי גירסא רביט פשוט שלריך לפרט ק .
 ד) ע' רמי י"ג פ"ב ב"ה האוכל חולל . וע' מנהג כ"ג פ"ב :
 ה) **מתוך** מה קשית רמי על פי רבוחו ל"ב ב' ב"ה ומסחר :
 שית

ביאורים פרק ג ד ה ז תנחת

פרק ה סימן ו'. הסריכין ופשל את התועה לחתת:

פרקו השופך סיס לר"ה ואמר חרדו ה"ו מרדכי האמור אם מפני חרשין סותר:

פרק ח האומר פרטא דרי זה מוזני האמור. ר"א בר' צדוק

אמר של בית ר"ג היו אמרים פרטא. ולא היו אמרים בבית'ם מפני ביטול חרדה.

האמר יחיד האומר אשתה ואתחיד אשתה ואתחיד ה"ו מרדכי האמור שתי וחתחידו לא

מרדכי האמור. חסרא וחי' לשום רבנן לא מרדכי האמור. שם סי' י"ג בי' ארדה

מעיקר ר' ישמעאל אמר זה המעביר שבעה מיני זכור על העין. ר"ע אמר אלו נותני

עזים ב': למדי ערבי שביעית לחיות ימות חסום ועיקורי קפניות מלהיות רעות. חב"א

חומר (א): כלל אחר ר' ישמעאל ס'. זה דעה רביעית (ב): האורס והמטביל סי'. אבל

להשחמם החליץ או הכלים שהטביל חליץ בפלוגתא דלפיל דאח' ר' מאיר ור' יהודה:

שמרין לשביעית. פי' שמונים השנים לטרך פרלה ורנני' נאזה שנה בשביעית נעשה.

אבל אין מוכיח לשכחות לחשוב נאזה יום בשנה נעשה. וא"כ לא יודע שנעשה בשבט: ד"א

כו' על השביעית לחללי. ואמרין בירושלמי מאי בינייהו. ואמרו הריכא בינייהו לקולא

ולחמרא. דהייט היכא דנעשה קודם. שלשים יום קודם שביעית. ומחמיל השנה משביעית

ואיך. נמלא לך לישנא דמונין לריך לפקור. שיחשב לערלה ולכל מילי משביעית. לך

לישנא דנחשו א"ל לפקור. וכה"ג איפכא נמי דהייט שנעשה ל' יום קודם שמינית. ללשון

א' ימני משמינית וא"ל לפקור. וללשון ב' דנחשו לריך לפקור שהרי בשביעית נעפ"ג:

פרק ו משתתפין בלען. זהו לשיטה טוספס אבל בארזים ל"ג בטק (א). מחזיק בגמרים אבל אם לא היו מחזיק בגמרים לא היו מחזיקין אפילו

בלען משום תדא שיאמרו שבחמין נשחטו: ור"ש מפרש בשחיק: חזרו לאסור. אם היטה: לא נחמין אפילו כוחו מפ"ט: שהיו ממלאין לו כלי של טען מפ"ט. לאו דזיקא

אלא שמעשה שה' ק' ה': ותוקן בשבט. מי הנפקה חליץ של משרקם טארו וטפל בגדו הולין בראש שיה' טארו נפשו וחמה לחיקה: ערשה. פי' עריכה: ואסור ליתן

לראשון. פי' תכלין: וטען לטוב מים ומחירה אסור למלמלה רקאים: קטנלא. הוא שרד פנה: נזי למר בכהפסק. פי' מה שטחנים למחורה: גלפקרין הוא נגד פנה זמר מסדין:

וק ה' רש"ג אמר. כלומר ועוד קולא אחר ה' אמר: נעורם של פסקן דקה כדי קן כונל ואסור להטמין ט:

פרק ב במחומלת הבלוי' סי'. ק' היא דרכה לפסות. קשרין במחומלת בחומרתו ובאצו. ואיט נכנס ט כרות. ואם רולא שיכנס ט כרות.

מסירו מחומרתו ומטבלה ונכנס ט כרות. וא"ל להפיר מאצו. ומ"ט שיכנס ט כרות. הוא פי' למה מפיר שיכנס ט כרות: מחולקין. פי' רשיין שיכנס המים: וכלנד שלא יכרך.

משום שפסו שחא יח' א' פסקן וח' לער: כוצ' שופל ס'. שושין מפני פין הרע: קרסמלין הוא קפנה חלוי' בלוארס: זה חומר בכמהה אכדל קא: שלמטה משערה יולאין ט. דלא

לפלא ומחייא דלא מגלי' שערס: פרק ו קומי' הוא מה אפכוו כמו חזי' הראש: והשופה בלורים. שמספר פכיט פכיט ומכירת באחגת כמו הכברים: גורנין. שמגביע כרונ:

מתורין כזה קפית החום' ל"ז פי' כד"ס לא יין:

כז ע' יחאמי פ"ג דנחת בלטה א': כז כהה אלוהי פכיעה פ"ג נ"ז. וד' כפלה פולקן כפיע כ' פיעף יל"ז ונ"ה. כ"ה כפ"ה. כז ע' כזה כהה אלוהי פכיעה פ"ג נ"ז. וד' כפלה פולקן כפיע כ' פיעף יל"ז ונ"ה. כ"ה כפ"ה.

פרק יא הזורק וכו'. וקמ"ל ב' דגריב.
 תדא שרה"י אע"ז מכתל
 רשום ומלמדפין. ועוד קמ"ל שאע"ז חייב על
 הכנסה מרה"י ועל כולאמו [א]. ואפילו קן
 בנקפה. פי' ואע"פ שגלך דרך כרמלים.
 רש"א אם יש במקום ס' ואצ"פ שמשסה בני
 יש אן מקום מכתלן. וכבוד. פי' בלא יש
 ד"כ אן מכתלן סה"כ. ר' יודא לימנר
 פמוקה ס' ממוכה לים. פי' על דרך דגאי
 סמטינה. אבל לא מים למוכה שהיא מכתמלים
 (לר"ה) [לר"ה] הא גנוה פגרה סכר-ר"י
 מוסר אע"ז מים למוכה שהיא דרך מקום פסור
 וכוה קצא על פסוקים דמכרי מוסר למלמל
 מרה"י לר"ס דרך מקום פסור. דכ"י לא סכר
 אלא ר' יודא אבל למכמים אסור ב' :

וחב"א אלו אחוז העינים. סי' כ"ב לאידרא
 ליטא הכי נענעתא כמחם כ"י :
פרק ט' ר' שמעון בן אלעזר אומר כל שהוא
 כשר להצניעו והיבשר כיוצא
 בו להצניעו והציא בשבת הרי זה חייב
 חטאת. סי' פ"ז קפן נמחק בכ"י. דוכנסתוס
 סי' לכתוב עליו את המזחה. קלף כרי
 לכתוב עליו פרשה קמנה שבתחילין שהיא
 שמע ישראל גויל כרי לכתוב עליו פרשה
 קמנה שבתורה [שיער] כרי לגבל א' :
סי' ל"א. כל"ז. סי' ס'. חלסת :
פרקי נאכל הראשון ב' הוציא כחצי
 גזרנת ותטו גריה חזר
 והוציא כחצי גזרנת לר"ה אחרת אם
 העבירן דרך עליו חייב :

פרק יא עומק עשרה מרחים ורחב ר'
 חייב. שזה ברשות הרבים ועשוי מדרון לר"ה אם יש נוכה יש בתוך
 ר"ה א"צ לחי וקורה. רה"י השופע לרה"ד הרי הוא בר"ה. שזה ביה"ה ועשוי מדרון
 לר"ה אם יש נוכה יש בתוך ר' אמות א"צ לחי וקורה. סי' ל"ג חייבין. נמחק והונה
 חייב :

פרקיב הבונה כל שהוא הרי זה חייב אחר נתן את האבן. סי' כ"ד. הפסק: ברם
 קדוש בתלב הקדוש. פסור"י על עלה וית :
פרקיב סי' כ"א ר"ס. סי' ל"א. ר' אלעזר אומר הארכיב קנה של סערה חייב. ושל
 סידן פסור. ר' סימאי אומר קרן ענולה חייב ופשוטה פסור :
פרקיב סי' כ"ד ולא היא מביא כלי אחר וקולם כלי אחר ומצרף. גודמן לו ארדחם
 מביא כלי א' וקולם כלי אחר ומצרף ולא יקלחם : אסקלא. פי' מולם.
 ולחזחם של סקיבוס :

פרק טו ע"פ נשים ע"פ כותים אלא מצמרעין :

י"ז וכן הוא כפי' על הטענות :

א ע' כדף ג"ה פ"א כר"י ס' וע' כדף ס' פ"א :

ב ע' כדף ק"א פ"א כר"ה ר' יודא וע' כפי' א"ה כפי' אור הכר"א ס' ק"כ כ"ה :

אבך את ה' אשר דבנו להציא לשור דוסר שנות אליהו על משניות מסכת שבת שח' שמן
 פי כהן הכתובים שרצה אחריו בכת הרב הגדול ר' אלעזר ויל בו של הרב המאוה"ג ר' יעקב משה ויל
 נסר המ"א ויל. אנכי מצאני הכתובים הולא יגזל האבך המסולל פדרי אליהו ג"י בו של הרב
 ר' אלעזר תצל. וכאשר רוחם ופעמרי טעם מנחת צוף אסרו. אפודתי זה הוא לנלות על פני תבל למען
 ידעו רבים מאורו. וקצתי את הכחה מהאבך תצל כאשר יש אוד שפר מכירה סמנתו. האסור לשום איש
 לחזור ולהחיש בלדי רשודי או רשודי ב"כ. האבך על המגמר סידך שרדודיט וקיימט והציעט לטמן חנה.
 קן חב"י ה' לנלות שר מצמטת חדת רבינו אליהו. ונחה לכיאת טאלנו אשר ען בעין נרחת תשטע תורת
 אמת חודרת ה' מפרש ידא פדו כביטל. ונחה לנחת סודתו כל הימים כעשרת

הצעיר נפתלי הורץ הלוי הודנה פעיה"ק יפו ת"ז

הלכות תפלת מנחה וערבית

לקוטי דינים מהגרי"א

מעשה רב

- (א) **תפלת מנחה** וכן לערבית נוטל ידיו ומברך ענפי'. ומתפללין מנחה במליה ותפלין של רש"י ויל דווקא :
- (ב) **תפלת מנחה** מקדים. ובשבת מקדים יותר משום סעודה ג' :
- (ג) **תפלת ערבית** בוטנה דווקא אפילו בשבת. ואף ביחוד אם א"א לאסוף עשרה בזמן ק"ש : חפלה.
- (ד) **זמן** של ערבית מסתם יליאט שלש טעמים ביטונים. ומתחמץ שאין אט בקיאים לכן לרדף לזכר עד שיילו טעמים כרש"י

- (א) **סמוך** למנחה גדולה מותר בסעודה קטנה. ואיט אסור רק בסעודת גאוף ומילה. וכן פיקר : (ביארזו סי' רל"ב ס"ק ו') :
- (ב) **דעת** רבינו טעם כרש"י. וב"פ חזון מנחה גדולה הוא אפי' לכתחילה אלא דפיקר ומנה חזון מנחה קטנה : (סי' כל"ג ס"ק א') :
- (ג) **זמן** של ערבית מסתם יליאט שלש טעמים ביטונים. ומתחמץ שאין אט בקיאים לכן לרדף לזכר עד שיילו טעמים כרש"י

לקוטי דינים וביאורים

- (א) **סי' ט"ז** לתפלת מנחה וכן לערבית נוטל ידיו ומברך ענפי'. כפי' רל"ג סעיף ב' פסק בנר"ע דלא יכרך. ורבינו פסק כאן כדעת הרמב"ם כפי' הביאו הכ"י דגם של ידים סתם בהיסתם הדעת יא לישול ידיו קודם כל התפלות ולכרך עליהם ענפי'. אמנם יותר נטון שיעיל טעם וזו יא עוד הרכה דעת לכרך. כרש"י והסוד וע' נפי' ו' :
- (ב) **סי' ט"ז** ותפולין מנחה בסליח ותפלין. טעם רבינו נראה כפי' כ"ה סעיף ד'. שרדף שיאוי תפלין עליו בשעה ק"ש ותפלה. וכ"ה נפי' ל"ז. ומת' נרדף ליהוד כל חדס להיות התפלין עליו בשעת ק"ש ותפלה. והוא משוגף דברטת סי'. כל כו' ומניח תפלין וקורא ק"ש ומתפלל משלה עליו כו' מדקאמר ומתפלל בשעת דגם בשביל תפלה לרדף תפלין. וכ"כ חוס' יד' ב' ד"ה ותנה. דפיקר ק"ש ותפלה שיאוי תפלין כו' ותפלה נפי' כדאמרן קרי ק"ש ומתפלל וזו היא מלכות שמים כו' (כפי' רבינו כפי' כ"ה ס"ק ט') ומשעת דה"ה נפגמה. דהא חזר ומניח תפלין וקורא ק"ש ומתפלל משלה עליו הכתוב כאלו כנה מוכח והקריע עליו קרבן. וגם תפלת המנחה נמקום קרבן קאי דהא נחוק כגוד תמיד הכשר : **וסי' ט"ז** גם עליות במנחה נראה ג"כ כפי' חוס' כנ"ל נפי' ר' יתכן ק יאודה שלש אחר עליות ושאר השליח וכבר קרא ק"ש בברכותיו ומתעטף בשליח וגמר סעודה עברה הרי דס"ל דגם לתפלה לרדף עליות אפי' דהחוס' דחו לה שיאוי אלא להסתיק בין גזילה לתפלה אלז' בלז"ה סודאי מזה להחלל גם בשליח : **וסי' ט"ז** נאל רש"י דווקא כבר נתבאר לשיל בכלכות תפלין דהתיק כרש"י :
- (ב) **סי' ט"ז** תפלה מנחה מקדים. ע' פ"ט רבינו כפי' רל"ג ס"ק ט'. דהא דנעט פכאוי לתאר זמן הסעודה הוא כפי' ח"מ נפי' נפי' דמתיקן אירושאלי דלא הוקצה תפלה המנחה לתמיד אל בין ערבים כ"ה לקטורת. גזאי תפן תפלות קטורת לטריך ט' ולכן מתחין כעו קטורת פי"ב ח"ד. והכפ לתמונה דיוק דקיי"ל טוהייה נגד אירושאלי דמנחה נגד תמיד אל בין הערבים א"כ פיקר ופנה שות' חזק התמיד זמן הסעודה טענה קטנה. ופי"ז בשעה שפי' מקדישין תמיד אל בין הערבים כפי' צריש תמיד בשם כרבה בר שוולא א"כא דר"ע. ה' לרדף להקדים גם תפלה המנחה. אלא דמפרש כאן סעודה אפילו לרי' הסעודה דלא מקדישין. וכן לכ"י ורש"י עס דמפרש סעודה ור"ע עס כדברים אחרים. מ"מ כאן בשביל מנחה שלם סעודה מנה להקדים יותר כדמיוק כ"ה תמיד בשם שכל מקום שהיו נרדף לפי' מנחה אחר התמיד היו מקדישין התמיד. וע' נפי' סי' ט"ז ס"ק ב'. וע"פ אפי' וזה לתבול מתפלל מ"ג לתחלה :
- (ג) **תפלת ערבית** כזמנה דווקא אפי' בשבת פ' סי' רס' ו' נפי' ס"ק ט' מה שהביא נפי' בסעודה סעודה אפי' כ"י מתפלל ערבית כליה אפי' כ"ה. וע"פ חפי"ז פסקם להקדים דהא תפלת ערבית נחמץ כגוד אחרים וסודים מתפללן כליה. ובשבת אסור ליתן לתמיד ולו' שולט חול בשבת. קשה דל"כ ל"ה יד' זמן תפלת ערבית כפי' רק עד שקיעת החמה דמס' וליך לין לירכיים וסודים מקדישין עוד פי"ג המנחה. אלא ודאי כיון דלאו פשוט לחא דקרבן הוא רק חיסור דבר אחר גרש ל"ה נחמץ כזמן הקרבה ותפולין כל הליה. ועוד דל"כ כ"י לט' לנפול תפלה ערבית כפי' עכל וכל. כיון דנקדישין סעודה כפי' לאו ענין כפי' הוא כ"ה לתמיד אל בין הערבים ישמך שהוא כגוד תפלה המנחה אלא ודאי ל"ל כנ"ל :
- וסי' ט"ז** ואף ביחוד אם א"א לאסוף עשרה בזמן ק"ש : חפלה

לקומי דינים מצוה

מעשה רב

כרטי' ב' א' בנרסם וכ"כ כל הסוסקים לבד
 ר"ס וכבר חלקו על ר"ת כל הסוסקים. ור"ס
 כל הגאונים: (ס' רל"ה ס"ק א') :
 (ד) **המנה** עד חצי סליה ורלה כהר"ם
 (פ"ק דברכות) ס"ט שכ' ואין
 לריך להחמיר (ולהרמיק עד חצות לגבי ק"ט)
 דהא חכמים (לא פליגי עלי' דר"ג אלא בסייג)
 : (שס ס"ק י"ג) :

(ד) **תפלת ערבית** מתחילין והיא רחם.
 ואין אומרים פסוקים ולא חצי
 קריש. וכן אחר עלינו א"א פסוקים ומומרים
 כללו של דבר אין לקבוע פסוקים ומומרים
 בצבור ואלו שיר של יום :

(ה) **ברוך ה' לעולם** אמן ואמן סודלם אמן
 צריך לכך כדי להתפלל עם
 הציבור ואינו אומר אחר התפלה כלל.
 והוא עצמו לא היה אומר כלל לא בריך
 ה' כו' ולא ושפרו בשבת. כדי לספק
 היו אומרים :

י"ח
 אצל הצבור שאצלו והש"ץ
 (ו) **ענו** ואמרו בש"א תחת המס :
 (ו) **ספירה** אחר עלינו כל המגן בידו. הגוסס בעומר. כמ"ש בש"ע. ולא לשפר
 וה"א

לקומי דינים וביאורים

כ"ל הר"ם ר"ס ברכות דבריה לו שיתר סיב להחלל תפלתו עם הצבור מפני הסכנה והמחלוקת
 כ"ל מנה שיתפלל בידו כו'. ומיהא אפשר דכוונתו כן שהי' קורא והתפלל עוד הפעם כמבואר בש"ס
 ס' רל"ה דמי שכוף מוחק בפרישות והסודיות יחזור ויתפלל כלילה והיינו ביחוד כמבואר שם. וע' בס"ז
 שם ס"ק ב' מ"ג כמ"ה דאפילו ת"ח הוא הו"ל כצבור שמקדימין כו'. אם אין יכול להפריש ח"ט
 לפרש מהם אלא מתפלל וקורא עמהם ויונא כוה. אבל אם סודלם כשאר פרישות יתפלל ויקרא כיוון
 שתיקו חכמים לפי כל הדעות עכ"ל. ומשמע מדבריו דה"ס שגיח ולא יתפלל עם הצבור והא"כ בזמנו
 יתפלל איש בידו. דאם שיחזור אחר עשרה ויהי' מגן מאי פרישות לריך לזה ומאי יוכרח איכא כיון
 דעשרה המס. וה"כ אפשר שדעת רבינו בת"כ הא"ל ויש לפרש כפשוטו. וז"ל :

(ד) **תפלת ערבית** מתחילין והיא רחם כו' כללו של דבר אין לקבוע מומרים כו'. כבר נתבאר לעיל
 בתפלה שחיה :

(ה) **ברוך ה' לעולם** אמן ואמן כו' ע' ברכות ד' פ' בתוס' ד"ה אר"י. וכיון דהצבור נהגו לאומרו
 כדעת בתוס' שם אין לפרוש מן הצבור. אבל כשנריך שלף לאומרו ידלג. וע' כנגד ס' פ'
 רל"ז ס"ק ב' ונ"ל דאם יש ששום יקרא ק"ט וברכותיה ידלג בריך ה' לעולם תו' וגם יראו פנינו כדי
 להתפלל עם הצבור עכ"ל. וע' בס"ז שם ס"ק ב' וע' בלקומי דינים מהג"ה ס' פ' :
ומ"ש ואינו אומר אחר התפלה כלל פ' כנגד שם ס"ק ב' ומ"כ בשם מהר"ם שכשהתפלל עם הצבור
 וקרא אח"כ ק"ט וברכותיה אז אמר בריך ה' וגו' מעומד עכ"ל. והנה בלחמ ז"ע כוה דהא כל
 התקנה הי' במקום תפלת י"ח כמבואר בדברי הר"ם. ואצ"ל תקנו ברכת יראו פנינו ולכן יש אומרים
 לריך לעמוד. וכל זה הי' לריך אם לא היו מתפללין י"ח אבל עכשיו שמתפללין י"ח לא הי' לריך לומר
 הסוסקים. אלא שלף היו רוצים לנצל המנהג הרשון פ"ט ברא"ש. וה"כ דווקא אם מתפללין כמנהג
 הרשון (דהיינו שלא התפללו מדין שמי' פתה ק"ט וברכות') אין להם לנצל המנהג. אבל כשמתפלל עם
 הצבור שמי' באקראי. ואח"כ לריך להאלין ק"ט וברכות למה יאמר הסוסקים ויכרך ברכה שמי'. כיון
 דכאזיל לא הי' כמו התקנה הי' כמו ברכה שמי'. א"כ כודאי יתיר טוב שלף לאמר וכשרם שמי' :
 סוסקים פולקיס של שמיחתם בכלל :

רמ"ש והוא עמנו לא הי' אומר זה מבואר בלקומי דינים מהג"ה ס' ה' :
 (ו) **ענו** ואמרו כש"א ק מתואר בדיוקים כנוסחי התפלה שכוין פ"י רמ"ל. והקטע כי ואמרו כקמן
 הוא נספק ולא קאי דלמטה אבל כן קאי דלמטה ה' ימליך לעולם ועד ולכן צ"ל ואמרו כ"ל ברא"ש
 דלא כיו הספק :

(ז) **ספירה** אחר פליט. ר"ל העשם כי פליט נתקן בשביל התפלה ע' כפי' קל"ב. וספירה אינו מתקן
 התפלה כלל והוא מנהג כפי' ואין להספיק במנהג שחיה כן תתפלל (פליט וע' כענין יקראי
 כשארם כרטי' שם :

ומ"ש

ומ"ש כל המתן כיה. משום כרוך עם הדרת מלך :

הלכות תפלת מנחה וערבית

מעשה רב

לקושי דינים מהגרא"א

וא"א שום פסוקים לא למנוז ולא לאחריז
כ"א י"ד שיבנה כי':

(ה) י"ך פסוקים מברוך ה' לשלום כו' שאמרים
בערבית כדשכ"ס וכדמב"ן נהגו שלא
לאמרו. ודעת רשכ"ס ודמב"ן פיקר (ס'
פ'י
רל"ז ס"ק א'):

מצוה

לקושי דינים וביאורים

מ"ט

ומ"ש בשומר ולא לפומר. פ' כפ"ז ס"י ה"ט ס"ק ג':

הלכות ע"ש

מעשה רב

לקושי דינים מהגרא"א

(א) מצוה לדחוק כל גופו בע"ש. ועכ"פ
לא פרוח ספגז ידיו ורגליו:
(ב) שלא לילך למרחץ עד שיהפיל סקודים
מנחה. אם לא שהוא עדיין קודם
חצות. וכן לס"ג. והיינו בריה וחצונת
וסיח מסכת:

(א) ע"י בפסחים ק"כ א' תנא דבי אליהו
(אע"פ שאמר ר"ע עשה שבתך חול
ואל תלמדך לזכיות. אבל) פושה הוא דבר
מופס. ובשנה ק"ח א' משמע דא"ל כלל.
וע"כ שם צעני לגמרי כמו שמשמש שם.
ובפסחים איירי שאופו דבר מופס יש לו משלו.
(וע' צטו"ס ק"ג א' בד"פ עשה שבתך) וע'
בטו"ס רפ"ב ריו"ט פ"ז ב' ד"ה לוו (שכ' אהא דאמריק לוו עלי ואני שרע. דהא דאמרי'
עשה שבתך חול היינו כשאין לו לפרוח) וע"ס שם כשאין לו לפרוח. וז"ל כשאין לו ממי ללוחם
(ס' רמ"ב ס"ק א'):

הדלקת

ומביא
דעת הרא"ש שכתב בשם הירושלמי. אין חוכבין על גבי בהמתו משום שביחה
בהמתו. חפ גבי י"ט מחני פכ"ל. והב"י כתב בשם שט"ל לקט דווקא בשנה אסור
לפסקיר בהמתו לנכרי בשביל שיעשה מלאכה בשנה ואדם מלווה על שביחה בהמתו. אבל
ביום טוב אין אדם מלווה על שביחה בהמתו ביו"ט) ולהלכה אין נראה דבריו. אלא הפיקר
דביו"ט גמי מלווין על שביחה בהמתו כמ"ש ביש"ש: (ס' רמ"ז בביאור הגר"א ס"ק י"ב):

(ב) (משמע מדברי רבינו דפסק דמפליגין נסתינה כרביעי בשבת. והוא כי) מדברי
הרא"ש שם (פ"ק דשבת ס' ל"ח) משמע דכד' נומר. וכ"ה להדיא בשוספסא
כביא

לקושי דינים וביאורים

(א) מ"ש מזה לרחוק כל גופו בע"ש כו' פ' ס' ר"ס ספיק א' וכביאור הגר"א שם ס"ק א' שכתב סא
דאמריק שנה כ"ה פ"ב גיטיו טובה אמר ר' ירמ' זו ביה המרחק והייט רחילת כל גופו
מדקאמר ר' יוחנן רחילת ידים ורגלים בחמת מכלל דר' ירמ' כל גופו קאמר וס"ל לרבינו דהייט בשבת
דומיא דחונת משלו דקאמר ר' אבהו זו הדלקת כר בשבת:

(ב) מ"ש שלא לילך למרחץ כו' והיינו כסתמא דגמ' שם פ' פ"ב דסמוך למנחה גדולה דווקא לטלח
מילתא דמרחץ אסור וכן לסעודה גדולה דווקא והיינו סעודה אירוסין ונשואין וסעודה מילב
כמ"ש הו"פ' ס' דר"ה בחפסורת. וע' בטו"ס רל"ב ס"ק ו' שכ' רבינו דק פיקר. וע' לפיל סב"ל מסלת
מנחה וערבית בלקושי דינים מהגרא"א ס' א':

ומ"ש וסיח מסכת. הוא פשוט דכיון דדקק לפשות סעודה גדולה ג"כ אסור:

הדלקת

לקוטי דינים סתורא

מעשה רב

ו) הורקת הגר מקדים מאד להדליק (ע"ן בש"ע של ס' רס"א ס"ק י"א). ופעם אחת אחריו. ולא הי' מניח להדליק אפילו ע"י גברי. אף שבבבב"כ לא אמרו עדין פוסק שיד ליום השבת :

הוא

כ"י. וכ"מ בתוספות דע"זכ"ן מ"ג א' ר"ה הלכה ס' (ס"י רמ"ח ס"ק א') [ועי' מג"א ס"ק ב' ג'] :

ז) היבא דמותר לספוג בפנינה כגון כנהחת אם נכנס באפינה מע"ס אפי"פ שמעלנה בשבת מותר. דספינה ממילא אולא ס'. ולהלכה גראה דאסור. ועי' סוס' בפ"ד דע"זכ"ן מ"ג א' ר"ה הלכה (שם ס"ק י"ב) :

ח) מ"ש רמ"א דמסחרין בפ"ס כל היום. כ' רבינו דנ"ע דהא מה שאסור בפ"ס אסור בפ"ס ולא תלקו בגמרא אלא בין מנחה לחמה. ובפ"ס אסור כמ"ס שלם דאמרינן ס'. ובכל בו כתב מעשה הדיוט מותר לפסחאפר ללא גרע מח"ס דאמרינן פוסק כדרכו. גם עליו ל"ע ולהספיק אף מעשה הדיוט אסור. מדאמרינן שם (בפסחים ג"ה ב') הדיין שכן הדיוט ס'. הספרין שכן כהן ממדינת הים ס'. ולא אמרו ג"כ בספרין שכן הדיוט ס' (אלא ודאי כה"ה גם מעשה הדיוט אסור להספיק) (ס' רכ"א ס"ק י"א) :

י) (א"א) יאל כחייס כמחזו ערב שבת סמוך לתשיבה אטייל תחובה לו כנגדו. אפי"ג דבש"ע פסק כרבא וכר"מ דלומן דרך אומנוט פסור וכמבואר בסיומן ש"א ס' י"ב) אבל לא גראה כן להלכה. אלא כר"י (דלומן דרך אומנוט שי"ב) דר"מ ור"י הלכה כר"י וגם סתם מתני' כותי' (ס' רכ"ג ס"ק כ"ה) .

הפיקר

לקוטי דינים וביאורים

ו) הורקת הגר מקדים ט' פ' כפי' רס"א ספי"ג כ' כה"ה אלא רוחה להקדים ולהקבל שבת מסלג המטה והליך הרשות נדו. ועי' בפ"ק י"ג בשם התוס' ברכ"ה. וכיון שמקבל עליו שבת מותר ג"כ להדליק הגרות. ואפי"ג דאמרינן בשבת כ"ג ב' וכלכד שלא יקדים ושלא יאחר. כבר כתב הרמ"א בפ' חטלת האחר ס' ו' דרב ה' מדליק הכי וקבל שבת מכע"י. והא דאמרינן וכלכד שלא יקדים ט' א"ן זה הקדמה כיון שהי' מקבל עליו שבת כאלוהי עשה. כי יכול לקבל שבת מכבוד יום. וכלכד מסלג המטה ולמטה. פ"ד הרמ"א. ועי' בפ"ק י"ג ספי"ג ד'. ועי' בפס"ז ס' רס"א :

ז) וס"ש ושפס אחת אחריו ס'. פ' כפי' רס"א ספי"ג ח' כה"ה שפסק שמי שקבל עליו שבת יכול לומר להדליק הגר. ועי' כמ"א שם ס"ק ו'. דכותם שאמ"ר שכבר קבלו שבת עליהם ככל פקודת ישראל אסור לומר לפעו"ס. ואמ"ר שרינו ששמו תמס דכפי' רס"ג ספי"ג י"א הביא כפי' דש"ת י"א שמוחר לומר לישראל פ"ס. ועי' כמ"ז שם ס' א"ז אזה דעה ברש"א. ודאיתו מ"ס שול"ך דף קל"ז דמותר לומר ששור לי שירוח שבתאמ"ן ס'. והר"ן דהא דלין בגדון דומה לרז"ה דש"ה דהא י"ז בורגין הוא שפמו שש"פ פ"ג. ועי' בא"כ השור שם. ופ"מ דכ"י הר"ן כמ"סו לוא מבורגין אפי' פ"ס. אלא דכוונתו דלא דמי כלא דהתם המירש שמוחר להצירו לפ"מ אפי' אסור כלל גם לו. אלא אפי' יכול לשמור מפני שהא רחוק תמס וחס ה' בורגין שה' יכול ליק' לשם ה' הוא שפמו שש"פ וליך נאסור עליו לומר להצירו שאפי"ג כמלחה תמס. ולא אמרינן דאי כפי' לא הוי מקבל שבת עליו. ולי"ך לדעת סר"ן כדל"ך דגם אמירה לפס"ס אסור. וליכא לחק' כיה"ה דהא הישראל אם לא קבל עליו שבת לדידי' ג"כ הי"ך פ"ו לכ"י ואמ"ל כ"ה. ועי' הג"ה בפ"ק רס"ג דרמ"א לוא דאמרינן אפי"ג מיכל אכלו לדין משהם פ"ו לו פ"ס. וכיון דים מהמותם שלא אכלו שבת א"ז ט"סור למירס. א"ן סת"ל דמנה לר"י כלל. דהא

הלכות עיש

לקחי דינים מהרא

מקשה רב

(ד) הוא ו'ל ה' מרבה מאד בנרות שכן
 וית ער שמעויהו הרומאים לחדליק
 שכן זה רק של חלב גם לא רבי נרול
 במקדם:

(כ) אין להעמיד הנרות על השלחן. ולא
 מהני מה שיתן הלחם מקדם:
 לא

למשמש. שמש חשיכה גארו (שם ס"ק כ"ט) (וא"ע דא"כ מתי מקשה שם י"א ב' אדרבה
 מבדייחא דקתני עם חשיכה. וי"ל דודאי רבא ס"ל דגם עם חשיכה לא גארו. דאל"כ כשפריך
 פשים מבדייחא דקתני לא יאל הדייט במחשו בתחובה לו בנגדו וקני ל' דמייירי בשבת.
 פ"ל לשטיי דמייירי כע"ש עם חשיכה אלא דדאי לא שני ל'. אמנם במסקנא דמייירי
 בדייחא דמגניא דדאי ש"ש למלק כח"ש רבינו):

(ח) אם שכן וזהו הפסוקי שהתחיל להכתוב ולא הניח למאכל בן דרוסאי אסור. וכתב
 בגמ"ר דלאחרים שרי. כיון דהוא משום קניסא. אבל ליסא. משש"ש (שבת ל"ח א')
 ול"ש. (פי') ששיג ומיד שין. ומיד אסור אף לאחרים כמ"ש רש"י וסו"ס דמזיד דר"ם
 הוא שוגג דר"י (סי' רנ"ג ס"ק ל"ב):

(ט) ב"ש רמ"א בסי' רנ"ג פתיק ב' לכן טהנים שהנכרים מולאים הקדירות מן הפטורים
 שמסמינים בהם. ומושיבים אותן (בשבת) אלא סטר בים המזרח או עליו.
 ומנערה אח"כ הפטר הכוא. ועל ידי זה הקדירות חחרים ונרחמים פכ"ל. איש מקיר
 רק

לקחי דינים וביאורים

החס חלב סהור פוחס דמיהדק. ולגני ח"א דמיכל אכלי כודאי פוחס. ולדין דמתמריק לא נשמה כשכע
 בשביל זה ולכן פוחס משא"כ כאן. כיון שקבל עליו שבת נחשכ אלאו בשבת ככל פסיוו ואסור גם אמירה
 ודו"ק:

(ד) הוא ז"ל ה' מרבה כו' פ' שבת כ"ג א' ושמן וית מן המוכהר. ואם פ"כ דהוי רגיל בשרני סוכא ש"מ
 שמתנה להרבות בנרות:

(ה) אין להעמיד הנרות כו' ולא מהני כו'. פ' סי' רע"ו כמב"ל ס"ק. ח' שז' דאם מוסס על הכלתן
 כנרות ושאר דברים פסיקא דהם תאובים יותר מהער ושרי עכ"ל. והוא מבואר בסי' ש"י ספיק
 ח' דאם מדבר המתור הוא דבר תשוב או היו נפיים לשיטה ושרי. והוא מבואר בגמרא מ"ו א' בגלילא
 שו. ועירש"י שחשבות לכן שברי פחילה הלך לא כפלו ונעשה ער כמים לתן. ור"ח סי' דנגליל סי'
 להס רוב שמן ולהכי לא כפלו שברי פחילה אצב שמן. והנה בש"ש שם כתב ח"ל וכתב שדבר המתור
 השיב מדבר האיסור. אבל אם דבר האיסור פשוט יותר מדבר המתור כפל אצלו ואסור לנפלו פכ"ל.
 והנה קשה דיוקא דרישא אסיפא דכ' דדווקא אם דבר המתור תשוב מדבר איסור. משמע. אבל שריס
 שום אסור. ואח"כ כ' לאסור אם דבר האיסור תשוב יותר מדבר המתור משמע הא אציהם שייס מותר
 וז"ל דזה פלוגי כמה דכתבו בתוס' בגיטא כ"א ב' דר"י כטעם בשם ר"ח דלל מיקרי כפיים לדבר פושט
 איש נקבע כעון שברי פנים ואציר כוסות. ודממריק דכעין קמחא היינו משום שמתפלל שברי פנים
 תוך כטעמו והיה לו לנערס. אבל אי איכא קמחא לא היה יכול לנערס אלא יפול הקמחא פכ"ל. וא"כ
 לדברי ר"ח לאו מתורה כפיים אחת. עלה רק על טלטול שברי פנים כעמקן איש מנערס והוא בשביל
 הקמחא אלא יפול. וא"כ הא דפריך בשבת. מהא דשין אלא יש פליה שברי פחילה שאסור למלטל ב"כ
 משמע דהוי ל' לנערס אחין עלה ומאני בגלילא שו ופיר"ת איש תשוב לרס שמן וא"כ סי' לרס לנערס
 הכרי פחילה וא"כ דכתיור הוא יסך שמן עמס. מ"מ משע השמן הוא פושטן עם שברי הפחילה
 איש תשוב ולא כפלי שברי הפחילה אצב השמן אלא יאמר לנערס. וכל זה לפנן שיורי. פסולת. ושברי
 פנים שאנו נעשה כפיים אבל כמקום שהיה מדבר. האיסור נקבע עליהם לא מילתו. מילוק. בין משיב ללא
 תשיב. והנה לפנן כפיים לדבר האסור ולדבר המתור אמרו נפ' כל תשיב דתיק פים כו משע ופטר
 מתור

לקוטי דינים מדברי

מעשה רב

ו) לא יקרא לאור הבר. כ"א שנים בספר
ואור ולא בשמן ואחר :

רק ככה"צ שלא נלטקן לנמרו. ח"ש לן
טהגין כו'. (וקאי ארלטיל מה שכתב אמנס
אם לא נלטקן כל קד שערין ראויים לאטול)
הר"ל (נס כאן דווקא) ככה"ג. (דכמעט כפג כהה"ד. ולא נאסר. אפי"צ דפסיק רישא
סוף. מ"מ איט אסור אלא מדרבנן. והי שבת דשבות. ואפי"צ דאף כדרבנן אסור פסיק
רישא. וכן אמירה לפס"ס אסור אף בליסור דרבנן. מ"מ אמירה בפסיק רישא מותר
שאיכס איסורין קלין. פ"כ דברי התכ"ד. וז"ע) דפסיק רישא דווקא בדלל ניחא. אבל
בדניחא אסור מדאורייתא. מדאמרינן בשבת ק"ג א' וכה אביי ורבא (דאמרי תרווייהו מודם ריש
פפסיק רישא) ופריך שפחה טייב כו'. וגם מה שחלק (בין) האיסורין דוחק גדול. (ולכן) נראה שגם
רמ"א לא סתך עליו פ"ז ואיט מחיר רק ככה"צ שלא נלטקן כנ"ל (שם סי' רנ"ג ס"ק פ') :
(א) ע"י שום ר"כ סי' א' כד"כ ור"ע. שהקשו אהא דחוספת שפחה. וכוניאו הירושלמי דריש
מס' שביעית ר"ג וב"ד סחירו בליסור ב' פקדים הראשונים. ר' יוחנן בעי לא בן
פריקן איין בי"ד יכול לנטל דברי ב"ד חזירו עד כו'. ר' אחא בשם ר' יוחנן בשפחה
שחזרו למקרא סמכו. ובשפחה שחזרו למקרא סמכו בשפחה שחזרו כו' ובשפחה
שחזרו למקרא סמכו שש ימים ספגוד ועשייה כל מעטיך. מה ערב שבת
נראה"ס אהב שומר לפשוט מלאכה עד ששקע החמה. אף ערב שבת"ס שנים
אחה שומר לפשוט מלאכה עד ששקע החמה. וכן הוא בגמ' דמ"ק ד' א' ור' יוחנן אמר ט'.
ואפי"צ ופריך שם ע"י. (ומי' בתום) שם שכ' ללא קאי במסקנא (כיו) פ"מ משבת לא חזר
ט. וכן משמע בסוף פ"ב דשבת דקאמר עם חשיכה איין ספק חשיכה לא ואם איחא הרי
ט"ס שבת קדיס. וכן הוא מסקנא החו"כ הגיל רח"ל חוספת אלא בי"צ כסרמכ"ס וכן עיקר.
ח"ט וב"כ מחירין עם השמש. אבל ודאי מטה לאוסוף (סי' רס"א ב"ק ח'. ופי' בס"ק י') :
(ב) שבת כיט עליו בשבת אפי' הוא בביתו לא ילך עמו לחדר להסיר תגורו כדי
שישל שם כמקום לטע. והא דכביאו רח"ל להחיר מהא דמשי ר' יוחנן מ"ג א'
פליק למקומו. אלא כיון שהאז כבר בידו יכול להוליכו לכל מקום שירצה. ואין בו מאס
ליסור טלפול. ל"כ (רח"ל ב"ל) דשם החתול הטלפול הוא בסיסר וכל הטלפול הוא בהחיר.
משאי"כ כאן שבליסור הוא. ומי שאלכ שום וריש קודק ט'. ורח"ל ממשי"ש בסוף פ' ב'
דשבת אריב"ח שמתמי ט' (סכרי) נחט חכמים שיסור לחן הכנסת להליך שופרו לביתו כו')
מקום לטע ט'. ואף שדחת כמ"א לישט. לא נראה דבריו כלל וכלל (סי' רס"א ס"ק ט"ז) :

לקוטי דינים וביאורים

חזר לטלפו. וז"ע אחי לא חילק לבי האדם (כש שאמרו בגלילא שנו) דאם ים אדם שחשית השונים
לו בספר אסור לטלפו ומדלל חילק חתום דכסה"ג נ"ב מותר כאלמא לסירטי י"ל דפסיק ל' אהא דפיק
צורה הגיל. אבל לר"ח לא נזכר בפיק כירה דין זה כלל. ואין להקשות דאי"כ למה לא חילק גבירא
שחשית השונים לו יותר מספר. ד"ל דעקלה דשחו של כל אדם ולא שניה כלל כה"צ ומשחה לטי' ר"ח
שכה דבשון חזר. וק"י לפרט לאין ר"ח דקף פ"ז סתום ד"ה בגלילא שכ' סכ' להם רוב שון
ולכ"י לא כלי שברי חילוק אגב שון והיט דווקא מפני שהי' להם רוב שון ובשל השון מהחשבות
פול ס' הי' שיה"י מוחל. חתום לטי פישת רש"י איין רח"ל מס' פל כתבו בגל'. וכן מוכח מלשון
רש"י בד"ה בגלילא שכ' שחשית להם שברי פחילה פילקן לא כלי ולא כתב שק שחשית יותר משון
דק שיון הי' להם חשבות אפי' שהם שוין עם השון אסור ונמאל דבר זה תלוי בפלוגתא ולכן לא רצה
כ"כ בפי' להכריע כזה מאס דמסקא ל' פ"ל. ופי"כ אסור טעם רביט ככאן דפ"ל דמאן מפי"ס ים
לשנים שלמה לטי חשית אגב יותר מספר ופי"כ כיון שהאז שיה אסור לטלפו סלתן כנ"ל :
ו) לא יקרא לאור הבר ט' ולא בלשון אחר. פ' בשבת אליהו סי"א דמס' שבת שכתב רביט ופילוי
שורה כהר פ"ש ודלא כמ"ס התנ"ל כפי' פ"ה ס"ק ב' נבדעת ברי"ה דלומר פ"ש :

פירוש הגר"א

על שיר השירים

עד הפסוק שיר השירים א עד השם

א (א) שיר השירים וגו'. פי' כי שהציה
 שר חמשה ואלף שירים כמ"ט
 ויה שיר חמשה ואלף וידבר שלש אלפים
 משל וידבר על הפסוק וכו' ולמעלה מן
 האלף וחמשה שירי
 חיבר שס"ט שהיא
 מוציא מטלס. וחיבר

שס"ט סגרי' סימן כי השירים במלואו הוא
 סגרי' וחזרו השיר הוא למעלה מן הסגרי' ס'
 שירים. ונמשל השיר הזה בדבר ככ"י עם
 הקב"ה למתן גדול שרצה לישא אשה ורצ'
 כל מלכי פולס לישן לו
 בנחיהם ולא רצה
 המלך ליקח בת מלכים
 יסגי

א (א) שיר השירים אשר לשלמה:

מגלי שהוא מוציא מן שלש אלפים משל.
 ומוציא מן וידבר על הפסוק וכו' חיבר קבלת
 כגד נ' דברים אמת לו הש"י כמ"ט וישן
 אלקים חכמה לשלמה וכו'. ולכן כשב שיר
 השירים המוציא שבשירים אשר עד שלמה
 כל ימי חייו חזר וחסר לשלמה. וכו"ה כשב
 אן

בכדי שלא סווח דעתה עליה. ולקח נפרה
 אחת שפלה מאיפדום בין שאר שפוחות בת
 פוכים כולה זרע אמת. וייקנאוה כל רשותיה
 וכל שמלכים. אך כ"ו שהיתה בבית המלך
 מוציא לא יכלו לפסוח לה מאמתה מכל מלכי
 ארץ כי הוא מלך גדול אשר אין כמוהו.

לקטים

עד הגמור

כלל שיר השירים לעזרז מנחת הדרם שבחזק
 מוסב על זה. והן שלחבת. רשומה. שיר
 רבים. ושלחבת הוא ע"י פתיחה והולקת כו'. וכל
 שיר השירים למולקא בתריין כמ"ט בש' ורוממה
 וכו"ה בבמה פסוקות (ת' כ"א נ"ב ב' ד"ה ומהנה)
 בזה

א (א) שיר השירים. כגד ד' פסוקים אלו מן
 כלל כל הספר כולו וישרו והקדמתו.
 והם כגד ד' יסודות העולם. הא' עד הארץ שהיא
 פסודרת המיד כמ"ט ענף הארץ ומירוח ש'
 למשן יומרך כבוד וכו'. אלקים אל דמי לך וכו'.
 יסגי. עד האם של חוקק האהבה ממנה כמ"ט רשומה

רשמי אש כו' מים רבים לא יכלו כו'. אלוהין דרשו דמחוקקין כו'. לרים. עד הרוח שמה מרים
 כרוח חיים בלפיו. משכני, ממים, נתן אסרין כמים וכמ"ט והכו' אלו כו'. וכן עד ד' מוסיט. שיר.
 כגד הדיבור. יסגי, עד שמימי והוא על מ"ה ששמו דבר ה' נשוי ילנה בדברו וכמ"ט למפס. לרים.
 כרוח. משכני, כרוחיה, שמה ענף הארץ כמ"ט ולא חתורו כו'. תנה נוי כו'. הכני
 פירך כו'. וכן עד דלח"ש, דומס, כשפר. טמה, כמים. י, כרוח. מדבר, כמס, ששם השל והשמה
 כולה אש כידוד ורוח כרוח והאש כמים שלק כל החיות מפנה והטוף פמר ולק הם ג"כ כגד ד' גרין והגוף.
 וכן מן עד אחרית דנושים נקודין שמיים שהם הגוף וגרין. וכן עד ג' מלך התורה לנ לדעת ושנים
 לראות וחזוים לפסוח וטלס הם כל. והרביעית משפה. והוא שיר. יסגי משיקות פיה, תורה
 שכפ"ט. לרים, תושכ"כ. משכני כו' הפך מדרי. מדרי התורה הגמיים. וכן שיר, באותיות. יסגי
 כו'. דגשן ורשן כמותם אלה והסויה רח"ה וכו' פתג ורשן. לרים הוא נקודין רחין דכסין חולין.
 משכני, שמיים, אחריתם משכנים לקטת ולשארם כו'. וכגד כל"ה, שיר, מלכות. ומת"ט דוד שריוס
 כו' וכג"ל. יסגי, אלוים כרונה כמ"ט פנדו את כו' העבודה כו'. והכילוי כו' והוא (') משכני כו'
 מדרי כהילוי והם עולה והשמה כו'. לרים כהילוי כהילוי קרוב וכמ"ט פור ושלמות קיימות כו'.
 ועד רביעית הכל כו' שיר וסלן משכני את הקרן כו'. וכן עד אסוף חוד וכג"ל. וכן
 עד ד' רלים. היה פסח, שיר ישיה לנס כלל כו'. יסגי, שפוחות ידוע. לרים, מכות ובענין כו'
 כמים כו'. וגם אל הכני אשר יבא מלך רשוקס כו'. והוא על ק פלגות כו'. משכני, כו'.

א (א) שיר השירים. כגד ד' פסוקים אלו מן
 כלל כל הספר כולו וישרו והקדמתו.
 והם כגד ד' יסודות העולם. הא' עד הארץ שהיא
 פסודרת המיד כמ"ט ענף הארץ ומירוח ש'
 למשן יומרך כבוד וכו'. אלקים אל דמי לך וכו'.
 יסגי. עד האם של חוקק האהבה ממנה כמ"ט רשומה

י' דל' משכני כו' העבודה פשוטים. והוא אחריתו הפך-הדרו :

אך כאשר נגדה בו ורעה בעיני אדוניה ותלחה מבימה וסיסה לחבל וכי' כי הספור פצו ממנה . וכל מלכי ארץ האוגאים אחתה ואחרים יום אשר קייט ראית . רק כשב לה בגבוהתה שאף אם יפוצנה שיחזרנה לאחר שתשוב ותחתן אליו . חכרה בימי עניה ומרודה כל מחמדה אשר היה מימי קדם כאשר היתה טובה בעיני המלך . וגם עתה היא קיראת כתיבתה מה שהבטיחה ומתאמת ומבקשת שני אדוניה שישיבו וינסקנה מגשיקות שיבו כבימי קדם כי דריו מוכים לה מכל פעמינו שלם . והנחשל מוכן מאליו . זה שאמרתי יסקי

עד הנסתר

ש"ס . פגרת : היתה לכם עילה ומתמה ק . וכן עד ל' משכנה דבור המשנה קול . שיר . דבור בו' . וכן עד ל' היות הקודם . שיר . נחלם בו' . וכן עד ל' אחיותי השם כידוע והכל מכוון זה כנגד זה אשה לחמה מקבילות בו' . וזהו אברהם יגל יחזק ידן . וזהו ג"כ הודו עד מלכו' ע"כ אודה ס' . ואח"כ יאמר נא ישראל . ואח"כ יאמרו נא בית אהרן . ואח"כ יאמרו נא יראי ה' כבוד סוד יתקן כבוד ל' דרגין הא"ל :

השירים . על כל השירים שחבר כמ"ס ויהי שירו המשנה והלף וזהו על כולם . וכן נלמדה אלפים משל חיבר שלשה משלי . ואח"כ ידבר על העינים כי הוא קהלת נגד ג' דברים שנתן לו כס"ה כמ"ס וכן נחמה בו' כחול בו' . והנה אלף חולקין נותן למשה נגד אלף דור שאין זכה דעיניה קיימין ס' אלף רבוא על פורין שניאין ולכוון זכה שלמה נ"ב כפיירא שיהיה זה מכוונת למטה ואפי משה כפני חמה . שלמה אחיות למשה ולכן כתיב הלף לך שלמה . ולכן נפל אלף נשים גדול להחזיר לקדושה אלל בו' . ולכן עשה המשנה והלף שירים . המשנה כנגד המשנה חותמי חזרה והלף עד דרג' אלף בינה כרזין לאורייתא . והוא השני משל' לשפה . וכן הי"ג מרות של התורה כידוע וכן אלף י"ג יאורין . וד"ס אשר נלמדה כרזא דאלף וה' שירים כרזא דה' שירין וסיר הו' דסלקא ע"ג כולא פטרת כעלה . התר"י סימן . והוא שאל שנים בנילוסי כתרין שפלוו יתייחד כל הספר מתחלתו ועד סופו . וכן ס' אחון דנילוסי גילוסין . הג"ה פתחו שלשמה בו' . וכימיו נחמלא סיהרא ושלמה . והכתי יהושע ושלמה שניהם כפיירא כעלימותא שלים כמ"ס הארין אלא שיהושע כדכרזא נג' אחוין . וכשלמה שלמה דרזא אחרינה ולכן ננה כהמ"ק ועלה אמר שיר דסלקא לנבזה למך שלמה קרית מלך רב . וכן זה הספוק כילו כן כ"ל ולכן זה הספוק אל ל' חגיגות . והשני בו' . והב' כי' . והד' כי"ד . ל' רגלי סמרכנה ושלמות השם . וכן ירושלם נלמדה כימיו שאברהם קראה יראה והוא שם יר"ו שם ע"ב שכתסוד דרגיה דוד קראה בשם אל המש שלם ועדין חסר יו"ד עד שלמה שנחמלא שר כי"ד דרגין שיר והוא שלים שמתין כתיבה . שכני"ה שפ"ה כשפתים ולשון ושמן הסוב הכל פ"ו השם ובהו ר"ת ל"ה חלו בו רלטי אחוין הוא שמה שלים . והוא שם ושלוה שיהיה כימיו ושיר דסלקא ע"ב השם הארין דלכתי וכמ"ס ועל שר שרים יעמד . ולכן התגורת אלל בו' . והוא בו' . מכמ"ס . ומכר כמשת שלם בו' : אשר . הוא ו' דקאים פן השלם בו' : נלמדה . ידוע ל' עמך לאורייתא כלל הכל אמ"ס וב' אמ"ס נסורין דהמ' של משה . והכיני יחזק ה' לך בו' שנתחמו שיתן מקדוין דחיין את המשכן בו' ואולדו הסוב הוא מע"ס וטריאל בו' חרם למעלה ולמטה בו' ואת השמים השירים לחפתתו כל בו' אשר נלמדה לאמגלייא בו' . ואשר נלמדה היא שלמה דע"ס נקרא שלמה מלכא דשלמא כוליה דיליה כמ"ס בלשירי דטולא פוארין לשיד אמר הניבא דסלא וכתיב שומר מה גליל שומר מה מליה כ' דרגין כמ"ס וכו' וכן כן שיר והשירים וכה' נחמלא פיס פילאס כל הנחלים הולכין בו' ועשיית יס . ואח"כ אשר נלמדה כי לא יראו פני בו' . וד' תיבין כמ"ס זה ד' כלל הכל כמ"ס אמ"ס כ' וכן ל' אחיותי גדולות ס' . וכנגד כק"ס הכל כסול ואהבת והיו ס' . ועל כולם היחוד כסול . וכן למתן חוכרו ועשיית ס' ורחימי ס' . וכן ה' דברים משולשן אזי ה' ס' אשר בו' לו ראה ויספרה ס' כרשיית ס' ודל בו' ולכן ל' פדיה בלדס רהיני ס' . ל' קדוש וברוך בו' . והוא למתן יומתן כבוד בו' שיר ס' . והנה שר כירט מין חייבין דספוק זה . ל' שמתן אל ח' ז' ס' וכן אחוין דספוק זה ה' ע"ג ל' סיון וי"ג סיון והיא ע"ג עגל שז על שיתן חילות דכורשייא וכן רגלי הכסא כ"ה בדבריה סגוי נ"ד והלטי נד"ד (כי"ד נג"ד) והד' כד' דגלים ושם י"ה משלמה נכ"ס בלמש חותם כדגלים וכן עשה והארין פס המכות ולורים וחמים ושמן ואסוד מלות דקייפ פלין והסתון . שם המשורר כן אשר הידוע :

שיר . רח לילה . השירים , רח דהגשה ימים ראשונים . אשר , רח דיום השני שטלל לו ה' ימים . נלמדה , רח דשנת מלכותא סבו ג' מסודות . ו' שנתות . שנת כרשיית . ושנת מן חרס . ושנת

עד המשפט שיר השירים א עד המשפט למ

וכב' חשים הם כדמיון שמים והארץ שמשמים
 אינם יסלים ליבנות רק כנחמה הריח שהיא
 דק אבל מארץ הנחמה קרובה ובהנן חממה
 כמו חוש הטעם שכל שמדמיון פשוטה הארץ
 מורגשת יסוד והנן
 בדמיון מהנחה אכילה
 ושמה והנחה החשים
 וכן הנחה הגופני והנחה
 הדומה יסוד כי בחסותן

מוזבים הדיקה טימן : (ג) לריח
 שטינה מוזבים שמן תורק שטינה
 על

סמל ס' שהם חממה חמשי תורה שכתב
 והם כ' וא"ז שם סודי משפט. ח"ש מנשיקות
 ופיה. ופי' רש"י ז"ל כמו שטק חסן אל כלם
 כי אנכי יסוד כל מ"ע ולא יסיה לך יסוד
 כל מ"ס ל"ם והם
 חסן והנחה ככל ש'
 חל לשון זכר וס' לשון
 נקבה ובחן פיהו פיה
 פו נכללן בחיבה

נכלל גם הפליון. ומשני שבאדם הוא רוח
 הכבדמיות וגפש הכבדמיות הדוח הוא מן השמים
 והגפש הוא מן הארץ כמ"ש תולא הארץ נפש
 חיה ושמים הוא טלל כל הכריות כמ"ש והחמה
 מסיה אם טלס בין ישראל ובין הארמות אבל
 מן הארץ הם נפרדים כי ישראל לבדם
 נפשיים מן ארץ ישראל והם דבוקים בה
 אבל כמסמ"ז אינם מקבלין רק מן השמים
 בכללות מהפחם רוחם וישראל לבדן ניטלן גם
 ביסוד מן הארץ. ולכן הארמות מנין לחמה
 וישראל לנגנה. וכן הארמות אין למדן תורה
 שבע"פ כי תורה שבע"פ היא ביסוד לישראל
 לבדן ובתורה שכתב מחמת שיהא גבוה
 נכללן בזה גם שאר הארמות. וכן הוא כריח
 נכללן גם בן אף השומרים מרחוק אבל כמסמ
 אינו כי אם מ"י שאיכל. ולכן אטו ב"י שמקבלים
 מן הארץ והארץ לים לפי חגרתה כלום רק
 כשזרעין לטובה אז טמנ'. ולכן אטו לריחן
 למזום. וזהו מפורק ג"כ מה שהקשו כל
 הקדמונים מה שלא נאמר בתורה שכר פיה"ב.

לחם הוא שכתב רש"י חסן אל כלם :
 (ג) קריח שסודי וכו'. פירוש כי שלשה
 שמנים היו בשפן שמן המאור
 ושמן המשחה ושמן המנחות והוא לריח שמנד
 מוכים לשון רבים הוא כב' שמנים דהייט שמן
 המאור ושמן המנחות ושמן תורק שמך הוא
 שמן המשחה ותורק הוא מלשון סמרוקי
 סגשים : על ק פלומת אהטך. טלמים בן
 עכומ"ז ונקראים פלומים שפלומם הם הפעיות
 שאין להם כמלים ובחן בן הם הארמות שישבו
 איש אליו כספס וכו' ונהרו אחרי אלהי ישראל.
 ומה שאמר לריח מסני שהריח הוא בעלם
 דק ומריחון אורו מרחוק לבן גם הרחוקים
 נבנים מזה ונמשכים אחר ריח המרכ. והנה
 בלחם יש ר' חשים סודיים וכחמא אדם"ר
 נססרו ב' החשים לגמרי ההנחה מן הדליה
 והשמיטה ולא נשארו כ"א שנים אחרים
 טמנן כריח ולא טלו כדי חיוני והטעם
 מוט. ומש כריח הוא דק יסוד מחוש
 הקטום ולכן אין נבגין בו כמו מחוש הטעם.

עיד הנסתר לקומים

הגשמים בישראל. וכ' שמהן של מלכות שהוא פ'.
 וסיר הכיירים, הוא רוח דלותיות. לריח שמנד,
 הוא י' נקודות, משפך, טעמים. ישקו, תנין ודגש
 ורפס וישק יתקן לראל ייבך מיין, זר"ח של זה
 הספוק הם גימטריא חל"ד שהם שני הכיורים
 סודיים:

(שמן נחת-שמן נעדים נדר תב"ח אבות). [ובן
 יסוד נקרא נדר יתקן ובתה ג"כ הנשיקה. והוא
 פיה. ר"ל לקח בתוספת ה' (והפירוש) רוא שכונתו.
 ח"ש מה על מה שחוקר ג"כ נקרא מה (תורח
 ח"ש ג') :

(ג) לריח שמנד שם כל ק טו' הוא פוד סקרון חמה ריח נוחה לר'. לריח שמנד, הם ב' שמנים
 העליונים י"ם כשכס שם סודיים של טוב בלא רע כלל כמ"ש נחמה טוב אלא רע כל ימי
 חייה מן שמים טו'. שמן תורק, הוא הלי"י והוא מורק על שמך. גל ק פלומת אהטך, כמ"ש כי
 גדול שני נגוים וכל מקום טו' וכן תפליון וק"ש ומפלכ ובמלה פ"ב גמחות אהנדן כמ"ש כי ביהו
 ביה חלבה יקח לכל כפמים. וגרית, הוא חוירט פילאה שהוא כג' חוירין וכחומר ה' הוא גדול
 סודות, גמור שהוא למד' של לריח הטלל כל פאיריים : על ק הוא רוח דק"ף ועי"ן של גימ"ק וזהו ח"ש.

בבב וכו' כמו שיהי קודם שאמרנו דבר
 אהה פתנו ונשמעה וכו'. ועד הפלמות
 אמרה משרים אהבוך כמ"ס וכני הכנר
 כגלים אל ה' לשרנו ולאכבה לישו ליהום
 לו לעבדים. ולמפלה
 קרא לופס נשם
 פלמות וכלן משרים
 כי נשפם הראשון היה
 שרבו רב וחמרו קשים
 גרים לישראל וכלן לא

**תְּדַרְיֵי נְגִילָה וְנִשְׁמָחָה בְּךָ נִזְבִּירָה
 דְּרִידֵי מִיָּן מִיִּשְׂרָאֵל אֲהַבֶּךָ :
 (ה) שְׁחֹרָה אֲנִי וְנֹאדָה בְּנֹת
 ירושלם**

שלאו כ"א משרים נשפם נרורה: ר"א משכני.
 פ"י משכני הוא נשפם לנחם כמדבר כמ"ס
 לכנן אחרי כמדבר: אחריך נרודה. נשפם
 שבלט בדרך כמ"ס וימאר הפס ויעבורו.
 הביאני החלך חדריו. הוא מועד ביאמן לא"י
 וענין חדריו הם חדרי הסורה כי עיקר
 הסורה הוא בא"י כמ"ס מלכה ושירה ס'
 נגילה ונשמחה בך. הוא כנין כהמ"ק ראשון
 שהשכינה היפה שורה: נובירה חודך מ"ן. הוא
 כנין כהמ"ק שני שלא חרה השכינה אלא
 סכרם חודך: משרים אהבוך. הוא לפ"ל
 שימו שכם אחד לעבדך והיו הכפסים למישור:
 ד"א משכני. ענן קבון גליוס. הביאני.
 ענן כהמ"ק כמ"ס צונה ירושלים. נגילה
 ונשמחה בך. ענן גילוי שכינה כמ"ס והיו
 פינדך חרות את שורך וכמ"ס סוף חשנים
 שער הקב"ה לעשות מחול. נובירה חודך
 מ"ן. ענן ביאר הסורה לעתיד מפס אל
 פה כמ"ס כי מלאה הארץ דפס. משרים
 אהבוך. כמ"ס אז אהבך על פמים שפס
 נרורה: ר"י פסוקים אלו הם ענן ד' זמרים
 שבו לישראל. הראשון ענן ייחא מלרים

וכג' הוא ענן טוכס שהוא זכר לסיקף ענני
 כבוד שיהי חלוי בכנין המשכן כידוע. וזוה
 יסורן מה שהקשו למה אגחט עושים טוכס
 כמשרי כין שהוא ענן הסיקף ענני כבוד היה
 ראוי לעשות כניסן כי בניסן היה תחילת
 הסיקף עננים. אבל נראה לפי שכשעשו את
 העגל נסתלקו העננים ואלו לא חזרו עד
 שהחמינו לעשות המשכן ומשה ירד ביוה"כ
 ובמחרת יו"כ ויקבל משה וזוה על מלאכת
 המשכן וזה היה ב"א חשרי וכמיב והפס
 הביאו עוד נרבה כבקר כבקר ב' ימים הרי
 י"ג כמשרי ובי"ד כמשרי נטלו כל חכם לב
 ממהה את הזכב כמנין והשקל וכמ"ס החמינו
 לעשות ואלו חזרו ענני כבוד ולכך אט עושין
 טוכס כמ"ס כמשרי. והרי משכני אחריך
 הוא ענן שמיני פלרת שהוא לישראל לבדו.
 והם ענן סד' חושים. שיר השירים הוא ענן
 דבור. יסקני הוא ענן שמיפה. לריח הוא
 ענן ריח. משכני אחריך הוא ראה:

(ה) **שְׁחֹרָה** אני ונאדה. לומרת לבנות
 ירושלים שכם י"ב ג' לכל
 נד לפי שמדמה את המלכות לירושלים שהיא
 מפרשולן

עד הנסתר

לקוסים

כן שמים ורחן וזה כן, והנה כאן. עילה, כי"ה.
 ושמחה, כו"ס. והנה משכני, הן בדים שכן
 לדרום. הביאני, כרגלן שכן לשון. עילה, כגון
 שהוא כמשרי מזכרה, כרגלם שהוא למורת. משרים
 הוא סודת לין. וכן כרגל דע'מ'א אלק נאמר אני טרפה וכלפדך לא ירים איש את ידו בו' כתרומו
 פשרים, הוא כחיות רגלו וסוב וכו' וזה כן כשר שחח הם ומשרים אהבוך הוא הים. וכן
 כמסס ולים כחון ישראל כו'. ואלה ה' פסוקים הם על ד' לחיותה של הכס ולכן ר"ח אליה שהוא
 שרד וחזק ונבנה על פתור. וכו"ס השכינה ע"כ ולשון:

(ה) **אֲדִירָא** אחרו כה שחורה אני ונאדה.
 היא שכינתה רמת גורם. והיא
 לילה. שחורה ליל נטרסה כלום. ונאדה רכלילין
 בה

(ה) **שְׁחֹרָה** אני. כרא ד' שהוא פלו שער. ומאה, כרא ד' שפנים הוא מאיר לור הראשון
 כרא

לארפולן קדוה ג"כ לעלמות כמות ירושלים.
 שחורה ונאה וכו'. פ"ד שאר"ל שחורה אני
 צלמאה ונאה אני בחימוך אברים מפני שיש
 בלחם יפ"מ ויפ"מ הוא כגון הוא ד'
 לא ואחם ויפ"מ הוא
 לחימוך אברים כמדון
 לשון וכמחנה יתארה.
 ח"ש שחורה אני במראה
 ונאה אני בחימוך
 אברים שהאברים נאים
 בלחם: כנאלי קדר.

ירושלים כנאלי קדר ירושלות
שלמה: (ו) אל תראני שאני
שחררת לשונותי השמש בני
אפי נודדכי שפני נמרה את
 אברים

כנמטה יש שני חלקים המעטה והפנימיות
 ואמר חפ"ס שאני שחורה בפנימיות של מלוח
 אבל אני נאה במעטה המלוח וכו': כנאלי
 קדר. פירוש מפני שהנאה האדם והאברות
 לו הם ב' דברים שחס
 מדום שבין אדם למקום
 ומחה שבין אדם
 למבדו ומח שבין אדם
 למקום הוא מפני
 ובין אדם למבדו הוא
 בחן ח"ש בג"א ארזו

ח"ס היודע להפך חלוקו כדרכו והענין כי
 המדום הן מבחן וכס כמו לבוש להמחם וכס
 פיקר התורה כמ"ס כל הספסם כאלו שובד פ"ג
 וכל המתגאה וכו' וכס אינם כחובים בתורה
 מפני שהם כללי התורה וכמ"ס במגילת אסתר
 פ"ט והרזוה לכסס איזה מדה פחותה הסכרה
 להמחם עלמו אל קלה סהפכי כמו מכסס
 מלטרך אל החמלה ומנאיה אל הפטמה והא"כ
 יבא אל הדך הממולע. ח"ש איזוה ח"ס
 היודע להפך חלוש שכן מדוהיו כמ"ס ולכס
 מדו בר ואמרו מדו כמדוהו ויעמיד אומר
 כדרכו כמו שאר"ך להיזת והיינו נדך הממולע
 ח"ס כנאלי קדר פי' חפ"ס שבמדות שבין
 אדם למבדו שגרהה אני כנאלי קדר חפ"ס
 כיריעות שלמה במדות שכן מלגוה:

(ו) **אל תראני וכו' פי' אל תראני שאני**
 שחור

חפ"ס שאני שחורה כנאלי קדר שהם שוכנים
 בחן וכס שחורים פן השמש. אבל באברים אני
 נאה כדירעות שלמה אשר הם בבית שלמה הם
 המזכים והגאים שבטולם. והנמשל מובן הוא
 פ"ד שאר"ל דרש ר' שמלאי תר"ג מטח
 נאמרו למטה רמ"ח מ"פ נגד אבריו של אדם.
 וס"ס ל"ה נגד ימות החמה. והנה הרמ"ח
 מ"פ אלו פקיימין כמו אבותיו הקדמונים.
 דך הסוכה שהוא המראה אין לו. ח"ס
 שחורה אני. מכונה הפנימיות שהוא ז'
 קלסתר פנים. אבל ונאה אני בחימוך האברים
 מחמת קיום פרמ"ח מ"פ שהאברים נאים
 כמידן ואף גם בואח הסוכה הפנימיות
 שאמרת שחורה אני כנאלי קדר מבחן שאין
 לה ז' אבל פכ"פ חפ"ס כיריעות שלמה
 אני מפניס לבי לשמים. וכנמשל הוא מפני

לקטים

עד הנסוד

פה כל גזונות המאורות (ח"ו מ"ה א' ר"ח דמחור);
אליכא עלאה אחמד בת שמע בני פוסר אבך ואל
 פמור תורת אמך, ואחמד בת שחיה
 אני ונאה. ור"ל תורה ודא שחורה כמ"ס א"ש
 שחורה כו'. ובלח כ"ז ג' סס"ג רחמך תורין.
 וסס"קן סס"ג תבורה. וירוקן סס"ג דמפנות.
 ואוכסן סס"ג תלכות. ואחמד בת שחורה אני ונאה כו'.
 שחורה כו'. ח"ש או חיי פנו מפי זהו נבדיר כו'. וקרא בג"ס פתח אוכסי על גזריחת דבי. וכמ"ס
 שחורות כשרוב בני אמה סס"ג כו' (ח"ו ח"ע קכ"ג ב' ר"ח דמחור בת):

כחם לבי שהוא ז' ובי י"ב כמות ירושלים ח"ס כנאלי
 קדר כיריעות שלמה שהוא ז' ויפ"ו נאמר ז' ויפ"ו חסאנו
 לו. וז"ו הוא בינה טלך היא פכשה קני מטרה וכוה
 שפך נרותיה וכוה שכן המטרה:
 (ו) **אל תראני שאני שחורת**. כח"ו דיו"ד לך
 נאמר

כ"ד גלחתי וידי עת רצון קדם ה' אהרתי קשה כחוני נדירין בענגא. ור"ל שנוסר ואני חלתי (לך
 ה' עת רצון) אלקים (ברכ) חסוך (ענגי) באסח. חן ג' גזונין כידוע. חן פי שפן ופחילה. דהן לקבל
 חלה אכסן (הון ונ"ה) אלקים נבורה. חסוך חסר. באסח ח"ה. חון גר שפן פחילה. חון גזונין כחידוקב
 שפן ופחילה. בענגא שחיה לבישי השכינה. פי מלקט) ואם נחתי דקשת נדירין וידי קא ריחה שחורה
 אני ונאה שחורה אני בענגא אוכסא. ור"ל כמראה כלם חדא חון אוכס. ונאה בגזונין שפירין דקשת
 בעוברין שבין וירשאל (תורה ע"ד ע"ב):

(ו) **בגזונות היא בגפשוה דלכא**. תורה ברהמ דכנפי ריאה. ותשפחה כפוחה חיה נר לאחנהה לנפשה דרך
 תורה

כלום עד שמתקן לה מן השמים וגם כשארפין
 לכן אין להם לישראל כלום רק ע"י מעשה
 אבל האומות שנפסחו מן השמים א"ל
 למעשים ולגן הכוכבים ומלות מהגדים לני
 שפס"י המל אברהם
שְׁלֵי לֹא נִפְרָתִי : איש מולד עד
 הגידה שהגביה למעלה מן

המלות ואמא לו לא מאלטנניטט שקך
 ולכן כשהם עולין הם עולין עד למעלה
 מן הרקיע כמ"ס הכט ואין הכסה אלא
 למעלה למטה וכשכן יורדין וט' שאין להם
 חלק במלות. ח"ס חף שאני שחרורה הוא
 מחמת ששופגי השנש. שהכט כי השמש
 כי כשכלכתי במשרים הייתי למעלה מן השמים
 וטוכביהם אבל פכשוו הוא להיפוך ולכן שחורה
 אני. וחף זאת בני אמי נחרו בי. ונקראו
 בני אמי מלד הנוף הבא מן הארץ והארץ
 נקראה חס כמ"ס ערוס ילחתי מבן אמי
 וערוס אשוב שמה להארץ ואם הייתי טמר
 דמי היה הניבמ"ק קיים והייתי אלא ביתי
 והיה מסך ומגן עלי מן השמש שהייתי
 למעלה מן המלות אבל פכשוו פניו ויגל
 מסך יהודא גלי מאי דכסי וזה גורם שכל
 עלי

עד הנסתר

לכן נאמר שחזרת. ששופגי השמש. כראו דיוי שהיא
 השמש ובשנינו נאשרתי כראו דיו"ד. בני אמי נחרו
 כי. שאר האומות. שמוני נוסרה אח הכרמים י
 שכולם ממרי. כרמי עלי לא נפדתי, ונשארתי כראו,
 דר"י לכן נשארתי שכולה ונלמדה כמ"ס ותהי עד
 שקרה אין לה ולד ולפתוד רני עקרה. שמוני טמרה
 אח הכרמים, להיות נקודה לכל האומות. וכרמי
 עלי כו', ואני נח נסתר כלי נקודה:

בידיה

וכן אני שחזרת הדוא נפשו נקרא אני. והיא שחזרתה ככל שר ואור (ח"ס ס"ג ב' בל"ח וזרחה אור)
בְּנִצְאֵלָה העתירה אמרו אם יגאלך שוב יגאל. שוב הוא צדיק. ה"ל אם יל זכות שייכלין לתגאל
 סוד הברית שהיא סס"ו רשמאלא (יגאל). ואם לא יסתונו עד חקן שמו יגאלו סוד התסד.
 ה"ל אם יהיו צדיקים סס"ו רנדק (שמאלא). וה"ל למעני למעני אעשה שהיא סוד התסד. סוד בבריית
 תגולם עולם חסר יבנה. וכמ"ס וירא כי אין איש כו' ורשע לי ודעי. שהיא אולך ליסין פשה ודע כו' ובגין
 דא שפאל דוחה ולא יגאלו בי עד ימינא. ושמאלא יהיה ראש השנה וימינא פסח. ועבר"ס פ' משפטים
 ק"ם ק"ב ורשע שמאלא אחסר כי אעלן האקרים בתשתי כו'. בתשתי עתידין לתגאל תהא דוחה כו'.
 דק"ב יסין פסח דוחה ימינא. לקיים כו' כימי צאתך סארין פזרים אראנו נפלאות. והאי איהו בניסן
 גאלו ובניסן עתידין לתגאל לקיים בתן ובחסר עולם רחפתוך אמר נואלך ה'. ותל תהא וסגד רשמאלא ולא
 יגאלו בה. אמרו אל תראוני שאני שחזרת. ה"ל אל תראוני סס"ו רשמאלא. ה"ל אל תראוני.
 בגאלה. והוא אור. אל תראוני שפאלא רשמאלא והוא יחוק. והוא סס"ו רשמאלא ושם תרשק. ושם
 תבחיך

שחור מאד וכן ב' סיבות שחר חרת כי חרם
 הוא השחור שכולם כמו שאר"ל פ"ב דונה.
 ששופגי השמש. אינני מן חסם הלודי אך
 השמש זמאני. ואפס"י שאני שחור מפולה אכני
 נכס שאחס מן חסם
תְּבַרְמִים פָּרַמִי
 פלידה כמ"ס במדרש
 פאל למלכה וטושים

שכלט נדרך והכה השמש ע"פ המלכה אמרה
 קטטיות עשה אלי אשוב המלוכה ונרש אופך
 פמך א"ל המלכה שמה שבעולם אני שחורה
 מן השמש לפי שמה נרש אחי ויחך אופך
 השחורה מן הכסן: בני אמי נחרו בי. פי'
 פל ידס אני שחורה כי שמוני נוסרה את
 הדברים וט' אם הייתי טמר את כרמי
 קסטוך לביתי הייתי יושב בביתי ולא היה
 השמש זמאני אפס פכשוו שאני טמר כרמיסם
 סוכרמתי להרחיק נרוד מבית ולישב בתוך
 ולכן שופגי השמש עד שאני שחורה. והנמשל
 כי ח"ל הסכישו שאין מל לישראל ואם הם
 ששים רטט של מקום עולים עד לשמים
 וכשהם יורדין יורדין עד למער והפעם לזה
 כי ידוע שגפשות של ישראל מן הארץ כמ"ס
 פליא הארץ וכו' והארץ לים לה תגרמה

לקטים

והוא כו'. ונשפגתו לנשפגתו היא היה שנק
 אדם תכסה בידוד היה אור דגור לרחה. והן
 הודעה והתכה שבתן נהרין תורה ומנוח. וכל
 קלא וכל פקדא בלא דדילו ודחישו כו'. ועל ס'
 ע"כ ואינן השוכן בו. ואמאי מתחשכן בתוך בגין
 דלא כו'. ואמר (ובוספג דלא נהרין בתו אור ונר)
 מתח בנשפגתו אל תראוני (שאני שחזרת).
 ל"ל שחור מתחשבת ואינה אמירה בנשפגתו. וכן
 באדם לרחה. ח"ס אליבז שפסם רחיה רוחא.

וכן אני שחזרת הדוא נפשו נקרא אני. והיא שחזרתה ככל שר ואור (ח"ס ס"ג ב' בל"ח וזרחה אור)
בְּנִצְאֵלָה העתירה אמרו אם יגאלך שוב יגאל. שוב הוא צדיק. ה"ל אם יל זכות שייכלין לתגאל
 סוד הברית שהיא סס"ו רשמאלא (יגאל). ואם לא יסתונו עד חקן שמו יגאלו סוד התסד.
 ה"ל אם יהיו צדיקים סס"ו רנדק (שמאלא). וה"ל למעני למעני אעשה שהיא סוד התסד. סוד בבריית
 תגולם עולם חסר יבנה. וכמ"ס וירא כי אין איש כו' ורשע לי ודעי. שהיא אולך ליסין פשה ודע כו' ובגין
 דא שפאל דוחה ולא יגאלו בי עד ימינא. ושמאלא יהיה ראש השנה וימינא פסח. ועבר"ס פ' משפטים
 ק"ם ק"ב ורשע שמאלא אחסר כי אעלן האקרים בתשתי כו'. בתשתי עתידין לתגאל תהא דוחה כו'.
 דק"ב יסין פסח דוחה ימינא. לקיים כו' כימי צאתך סארין פזרים אראנו נפלאות. והאי איהו בניסן
 גאלו ובניסן עתידין לתגאל לקיים בתן ובחסר עולם רחפתוך אמר נואלך ה'. ותל תהא וסגד רשמאלא ולא
 יגאלו בה. אמרו אל תראוני שאני שחזרת. ה"ל אל תראוני סס"ו רשמאלא. ה"ל אל תראוני.
 בגאלה. והוא אור. אל תראוני שפאלא רשמאלא והוא יחוק. והוא סס"ו רשמאלא ושם תרשק. ושם
 תבחיך

עד השמש שיר השירים א עד השמש

עלי השמש ונחרו בני חמי שהם אחים בני
 אם א' מהגופים וכנ"ל לכל לא בני אב אחד
 כידוע בסוד יעקב חבל נחלתו :

(1) הגידה לי . אמרה כנ"י להקב"ה כ"ו

(1) הגידה לי שאהבה נפשי איכה
 תרעה איכה תרביץ בצהר
 שלמה אהיה בעשיה ער ערתי
 חביד

שאלה
 כיות רופי לא חסרתי
 כלום ועכשו שנסתרת
 ממני לרך אני לרעם
 פלמי ואין אני יודע
 המקום לכן הגידה לי

כסוד לריך לב' דברים . לרעם האין במרעם
 סוד ורען ולהרכיבם כנאות דשא חיה הים
 לט פ"י הסורה הנקראה לחם לבו לחמו
 כלחמי היה לט מזון ופ"י המלח היה לט
 מקום בח"י כמ"שויטן
 להם ארעם נים וכו'
 בעבור ישמרו חוקיו
 וסורותיו וכו' ועתה
 בעו"ה אין לט שארם
 פ"י מזון ולא שונתה

פ"י דירה כמו שאלמו רז"ל בת קול יולאת
 מהר חורב וכו' ואמרת אזי שהמרבתי אם
 יתי והגלית את בני זו הדירה אזי לטם
 לבנים עלו משולחן וכו' זו היא המזון ולכן
 שאלתי הגידה לי איכה תרעה פ"י הארך זמם
 אותם ואיכה הרבלת אותם לבסח על ארמסם
 כדי שאדם ג"כ ארך לי ליהיות נזוכת ונרבלם
 בגלות : שלמה אהיה בעשיה . מלשון עיש
 פ"י שאין אנו מולאים מטח לבק רגליט
 מפריחתם ממקום למקום מבבל למדי וממדי
 ליון וכו' : על ערתי חבידך . ונקראים חברים
 כביכול להקדוש כ"ה שכל אחד מפרנס לאותם
 כמ"ש אשר חלק אותם וכו' ונקראו חברים
 בדבר הגאון . ומשיב להם הקב"ה
 אם

שאהבה נפשי פ"י דבר שנפשי אוהבה ואז
 איכה מרעה ואיכה תרביץ בלהרים אחר
 המרעה בשמש שאין יכולין לרעות : שלמה
 אהיה בעשיה . פ"י משופך ועובר ממקום
 למקום כמו וישע אל השלל וגם בלא עשייה
 ולבוט לבקש מטחה ואינני מולא על עררי
 חבידך . פ"י בן אומן שהיו רועי' עמך ונקראי'
 חבידך ע"ש מי שיש לו השפוחים עם זולמו
 בלחם דבר נקרא חבר בלאוס דבר . והגמל
 הוא שג"י אומרן עכשו בגלות היכן הייתה
 מרעה עמך בישובן וגם הארך היית מרביץ .
 פ"י כי בזמן שביהמ"ק קיים היה לט ב'
 דברים מזון ודירה ע"י בהמ"ק כי ממנו ישן
 כל הסדרים ומקום מטחה הוא א"י כי הרועה

לקוטים

עיד הנסתר

והנחין בו כדגש דיוחק (חב"א ס"ג ב') .
 תלת קליפין עולה לקבל תלת קליפין באגות
 ועליהו אחר והאין ויהיה תתי ובתי
 והסך בו . לקבל תלת נותין דעניא דאחבר בתי
 ולא תתרו אחרי לבבם ואחרי עיניכם בו . כמ"ש
 ואחרי עיניכם זה צות שנסאר אותה קח בו
 לקבליהו תלת נותין דקשת בו . והייתי עובד
 קב"ה בני קליפין סעלמא ויכור ברת עולם
 בוסנא דהדקנא אימתי לבתר דמתעבדין תלת קליפין
 בישין מינה . דעתה ג' נותין דילה סחלבשין ב'
 קליפין . ולכן אינן (נותין דקשת) חשוכין . ובוסנא
 דאידו סחלבשא באינן קליפין . אידו אבדת אל
 תראתי שאני שחדורה . ולכן אסור להסתכל

(1) הגידה לי שאהבה נפשי בו כרזו דאדני'
 שהיא הרועה את ישראל . ובגידה לי ,
 היא כרזו דהאמתא והמן כורס נד . והוא מספר הגידה
 ג"ד ו' שהוא ועינו כעין הכדולה . כ' ההי"ן . והוא
 שאהבה נפשי . איכה מרעה , נכית ראשון . איכה
 תרביץ , נכית שני והוא כ' איכה שנכית ראשון
 היה ארון ותרועה ונכית שני לא היה בו כל הא"ל רק
 הארך והוא רק הרבנה . וענין איכה ג"ד שנחלקו
 ממנה א"י כ' נחיות וז"ש אלמה איכה בעשיה
 על ערתי חבידך ששים נבירים ססס סביב לה כרזו
 דו"ו יו"ד וענין בגידה לי הוא רזו דלות י' ו' איכה
 מרעה איכה תרביץ :

אם

בקשת . ויש כל שלא חס בו זה הסתבל בקשת . ששם רבאליין קליפין אידו מתחללה (ובוסנא דאחברין
 תלת קליפין מינה או) תתתי קשת בגווי נחירין . ואז תשני דרגלא דמשיחא (תל"ו פ"א א') ;
 כל חלמים ועוות חבל הוא ססבאר דלתן דהתוא נחש עקלתן . כי כל חלואין הוא ססב דהיא דבשך
 בבמה יסדין . אבל בבדיקים הוא יסורים של אמתה ססב' דשכינתא בחביבו . תורת שריפאתו אח"כ כמ"ש
 שפאת תתי לשך . והחלואין עמק תן רפואת לו כביש"ה' חפן רבא תחיל . כמ"ש דמתי לטפא לאנתרא לבשמתא
 אבל פ"א הוא בקף כפני אדם יושב ואינן ססבשין . כמו נחרא בעין רע . דהוא ספוק ותינו סאיר . ולכן כד איתן
 ברישא

(ח) אַם לֹא תִדְעִי לֵךְ וְגו'. שֶׁלֶךְ שֶׁאֵמַרְתָּ שְׂמֵרָה אֲנִי חָף עַל פִּי כֵן הִיָּה בְּשֵׁים כִּי יִפֶּה אֵת עַד כָּל הַנְּשִׁים. זֶה לֵךְ בַּעֲקֵי הַצֹּאן ט'. לֹא וְלִמְדֵי בְּדַרְכֵי אֲבוֹסֶיךָ וְסִלְכֵי בְּדַרְכֵיכֶם וּבְמַשְׁפִּיכֶם. וְעַל לִימֹד סִטְרוֹ הַיּוֹרְעִי אֶת גִּירוֹתַי שִׁי תִשְׁכַּר שֶׁלֶךְ לִכֶּס לֹא תוֹרָה שֶׁגַם הַקְּטָנִים לִרְיֹכָן כִּרְגַל בְּטוֹרָה הַדְּרָשָׁן מֵה טוֹבו אִי־הֵלֶיךָ וּס' וְאָמְרוּ בְּמִרְאֵי אֲלוֹ בִּכִי וּבִכִי שֶׁכִּבְלָל. עַל מִשְׁבְּנוֹת הַדְּרָשִׁים. הֵם בִּכִי וּמְדַרְשׁוֹת שֶׁבְּגִלוֹת כְּמֹד יֵאָדָּא וְאֵלֶּי לִכֶּס לְמִקְדָּשׁ מִעַם פִּי' וְהִזִּי כֹהֲלֶיךָ בִּיבֹדָא וּס' וּר"ל אֲפִילוּ בְּמִשְׁכַּנְתָּ שֶׁהֵם בְּגִלוֹת שֶׁל רַחֲמִים כִּי אֵבִיב לִכֶּס נִכִּי רֹשֶׁה וּמִטְחָה כִּי כֶּשֶׁהֲקֹל קוֹל יַעֲקֹב וּס'. לֹא אֵיבָה תִרְעָה. הוּא עַל פֶּשְׁטֵי הַטּוֹרָה כְּמ"ט לְטוֹ לַחֲמֵי בְּלַחֲמֵי. אֵיבָה תִרְבִּיץ. הוּא עַל מִטָּה וְחֻקִּים שֶׁנִּעְבְּרוּ יִקְוֹמוּ בְּגִלוֹת כְּמ"ט כְּעִצּוֹר יִשְׁמְרוּ חֻקָּיו וּס'. שְׁלֹמֹה אָדָּה כְּשִׁפְיָה. פִּי' בְּלֹא טְעִיפָה דְלִטּוֹשׁ שֶׁהֵן הַמְּדוּמִים. לֵן כְּשִׁיבָה זֶה לֵךְ בַּעֲקֵי הַצֹּאן. שְׁהִיִּי רֹשֶׁה וּפְלֶךְ עַל אִתּוֹ הַדְּרָךְ מִד שֶׁכִּבֹּחַ

למקום מרעה ומרעה את גְּדוּמוֹךְ בְּתוֹךְ מִשְׁכַּנְתָּ הַרְפוּסִים. וְהַנְּמַשֵּׁל הוּא בָּאֵה לְחִשּׁוֹנָה אֲשֶׁר אֲחֵרֶת שֶׁנֶּפֶלֶס מִמֶּךָ מִדּוֹת הַטּוֹרָה וְהַמִּלִּית אֵיךְ לִשְׁאוֹן. לֹא לֵךְ בַּעֲקֵי הַצֹּאן שֶׁלֶךְ בְּדַרְכֵי הַקְּדוּשִׁים אֲשֶׁר בְּחָרְךָ הֵמָּה שֶׁהִזִּי לִפְנֵיךְ וְלֹא תִשָּׂא מִן הַדְּרָךְ אֲשֶׁר כִּלְטָ כֵּס הַרְאִשׁוֹנִים וְהִיִּיט כְּסוֹף שֶׁל רִאשׁוֹנִים וְהִזִּי בַּעֲקֵי הַצֹּאן. וְרַשִּׁי אֵת גְּדוּמוֹךְ הִיִּיט הַקְּטָנִים. זֶה הַשְׂבִּיבָה עַל שֶׁלֶכְךָ אֵיבָה מִרְעָה אֵיפֹךְ שֶׁמִּרְעָה הַקְּטָנִים שֶׁלֶךְ עַל מִשְׁכַּנְתָּ פִּי' בְּתוֹךְ בִּימֵי שֶׁאֵלֶּי הַרְפוּסִים דְּהִיִּיט בְּתוֹלֵם שֶׁהֵם תַּחַת הַשָּׁרִים כִּי כֹּאשֶׁר תִּרְגַּל הַקְּטָנִים בְּתוֹךְ בִּימֵי יִרְגַּלְוִי עַלִּי לְטוֹרָה כְּמ"ט עַל רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ אֲשֶׁרִי וְיִלְרֵתוּ כִּי תִיבֶךְ כְּשֶׁעִבְרָה אִתּוֹ לֹא זֶה מִבִּיבָה"ד כִּי שִׁשְׁמַע מִמֶּדֶד דִּים וְאֵף בְּתוֹלֵם כִּי עַמִּידִן בִּימֵי שְׁכַח"ל לְהוֹיֹת נִקְבָּעִין בְּאִי' וְכֹאשֶׁר עַסְקִין מִמֶּד בְּבִימֵי שְׁכַח"ל אֵי הֵם דּוֹמִין כֹּלָּה הֵם בְּאִי אֵף שֶׁהֵם בְּתוֹלֵם בְּתוֹךְ הַשָּׁרִים וְלִכֵּן אָמַר רַבִּי הִיִּיט דְּלֵאֲהֵי לְכוּ וּס'. זֶה יִגְרוּס לִכֶּס שֶׁחֲסִיקִימוּ תַּחַת הַלְּאֻמוֹת וְהַשָּׁרִים:

חֲבֵרֶיךָ: (ח) אִם-לֹא תִדְעִי לֵךְ הִיָּה בְּנָשִׁים צִאֵי-לֶךְ בַּעֲקֵי הַצֹּאן וְרַשִּׁי אֶת-גִּירוֹתֶיךָ עַד מִשְׁכַּנְתָּ

לְסַמֵּי

עַד הַנְּסִתָּר

(ח) אַם לֹא תִדְעִי לֵךְ טו'. כִּי תִחְסִילֵךְ בְּקִשְׁתָּה הִיָּה עַל יו"ד לְהַחֲפֹשֶׁת כִּכִּי הַיִּיץ וּר"ל אֵם לֹא תִדְעִי לֵךְ הִיָּה שֶׁהוּא"ד אֵף שֶׁהִיא שְׂמֵרָה הִיָּה הַיְסוּפִיָּה מְכַל אֲמוּנוֹת וְהוּא אֲבָן מִלְּפָנֵי הַבְּנוּיִם הִיָּה לְרֹאשׁ פֶּה שֶׁהִיא כְּעֵקֶב יוֹד דִּיקָבֶךָ שֶׁהוּא רֹאשׁ דְּבוֹרָא וְעַל הַיּוֹד הַזֶּה הוּא אֲמִרוֹ שֶׁלֹּא דָעִין כְּעֵקֶב עַל כֵּן הוּא נִדְרָם כְּעֵקֶב וְהוּוּ בַּעֲקֵי הַצֹּאן. וְרַשִּׁי אֵם גְּדוּמוֹךְ, כֵּן אֲמוּנוֹת אֲחֵרִים דִּידִיכִי. אֵם לֹא תִדְעִי לֵךְ. בַּעֲקֵי הַצֹּאן, יו"ד. מִשְׁכַּנְתָּ הַרְפוּסִים, א"ד:

לְאִו

פַּעַל לְיִשְׂרָאֵל בְּעִלְמָא בִּישָׁתָא שְׁתַּתִּין וְכוּת יִחְפְּשֵׁי שִׁימָא דְקָרָא שְׁמַיָּי שִׁדְחִיתִירָתָא שְׁשׁוּמְתַגִּי הַשֵּׁשׁ (דְּהוּא אֲנִיקְמוֹת בִּישָׁתָא שְׁתַּתִּין עֲבָרוּ יֵה עִלְמָא בִּין שֵׁשׁ לִשְׁבַע. אֲפִרְשׁוּ בִין עֲבָרָא דְאֲמַצְפִּיתָא לִשְׁבַע. דְּנוֹמָא וְשִׁכְנִיתָא כו'. בִּין דָּא אִסְרָה כְּנִפְתָּ יִשְׂרָאֵל שְׁשׁוּמְתַגִּי הַשֵּׁשׁ שֵׁשׁ וְשׁוּמְתַגִּי הַשֵּׁשׁ דְּאִתְחַלַּק מִי' ו'. דְּרֵאִידִי הַשֵּׁשׁ. דְּנִחְדִיר בִּישָׁתָא חֲבוּבִין דְּאִיטִין סַעֵת יִשְׂרָאֵל ה'. אֲלִיקִינוּ ה' אֲחֵר. וְפִי') שֵׁשׁ בִּישָׁתָא עֲשׂוֹת אִתְחַלַּק שֵׁשׁ כְּעִלְמָא בִּישָׁתָא חֲבוּבִין דִּיהִתְרָא יִשְׂרָאֵל כְּעִלְמָא בְּרִיק. לְפִי שְׁחִתְתִּחוּ לֵאלֹהִי אֲחֵר וְנִגְמוּ בְּאֲחֵר וְאִתְחַלַּק קִרְבּוֹ שֶׁל ר' יִחְיָהוּ וְאִמְרוּ אֲבָל עֲקִיב (עֲקִיב אֲחִיתָחַת בְּעֵקֶר. דְּהִינּוּ מִי שְׁכֹחֵר בְּעֵקֶר כְּמִשֵּׁ רַבִּינוּ בְּרַמָּה) זֹסֶךְ. וְלִכֵּן בְּנֵי אֲמִי נִחְדִיר כו'. דְּאִמִּי סַעֵר רֵאשִׁי. אֲרַבַּע מֵי בְּשִׁיבָה כו' וְכִידְעָה. וְכֵן עֲקִיב חָמָא אֲשֶׁר. וְלִכֵּן מִכָּה עֲקִיבִי בְּגֵתִי דִינִיר. חֲסִימָא לְעֲקִיבָא. וְעֲקִיב בְּרוּחַ (שְׂמֵרָה הֵם) וְלִכֵּן בְּרִידִי לְבַעֵר חֲסִין בִּין שֵׁשׁ לִשְׁבַע. דְּעִרִי אִיטִין חֲסִין וְשִׁמְדִיר. אֲשִׁיטִין חֲלִיב מִיִּין חֲתָבִין. וְאִיטִין קִשִּׁין מִאֲשִׁיטִין. וְלִעֲלֵי יִשְׂרָאֵל כְּמֹד בְּרַד עֵינִי יַעֲקֹב. כְּמִסְמִין תְּבַלְלֵי הַלְּחָן נִשְׁט' דְּרֵאִידִין

לְקוֹטִים

כְּשִׁמָּה דְרֵשִׁיעָא. כִּי אִסְרָה לְבִיבִיתָא אֵל תְּרֵאוּנִי שְׁמַיָּי שִׁדְחִיתִירָתָא וְלֹא נִחְדִיר כְּמוּ בְּדוּקִיא, (רַבְרַבִּיקָא) כִּי כְּמִשְׁפִּין לְאֻעָא אֲרִילִיק תְּחַתְרָא (שְׂמֵרָה בְרַשִׁיעִים) הַלֵּיךְ שִׁירִין לְחֹן לְפִתְחָה לְבִנֵי נִשְׂאָ. רִיל הַעֲזוּת דְרֵשִׁיא כְּחֵלְמִים דְרֵשִׁיעָא. אִיטִין מִסְמִין לְחֹן לְרֵשִׁיעָא יִתֵּר. דְּבִתְרָאֲבָה דְרֵבּוּתִין דְּהוּא חֲסוֹם שְׁלֹתָ שֵׁם קִיָּיא סִים וְסִיעִתָּה וְסַפְתִּין לִי לִלְךְ בְּחִשּׁוֹכֵי יוֹתֵר לִכֵּן כָּל אֲשֶׁר כּוּ מִסֵּם לֹא יַעֲקֹב. דְּרוֹחָא בְּתוֹלֵי רִיל רִפּוּתִין חֲדִי לְשִׁרְךָ מִשְׂאֵלִים מִסֵּם מִעוֹת אֲשֶׁר לֹא זִכֵּל לְחֻקִּין דְרֵשִׁיעָא דְקִלְקֵל. וְכִמוּ דְרֵשִׁי

פַּעַל לְיִשְׂרָאֵל בְּעִלְמָא בִּישָׁתָא שְׁתַּתִּין וְכוּת יִחְפְּשֵׁי שִׁימָא דְקָרָא שְׁמַיָּי שִׁדְחִיתִירָתָא שְׁשׁוּמְתַגִּי הַשֵּׁשׁ (דְּהוּא אֲנִיקְמוֹת בִּישָׁתָא שְׁתַּתִּין עֲבָרוּ יֵה עִלְמָא בִּין שֵׁשׁ לִשְׁבַע. אֲפִרְשׁוּ בִין עֲבָרָא דְאֲמַצְפִּיתָא לִשְׁבַע. דְּנוֹמָא וְשִׁכְנִיתָא כו'. בִּין דָּא אִסְרָה כְּנִפְתָּ יִשְׂרָאֵל שְׁשׁוּמְתַגִּי הַשֵּׁשׁ שֵׁשׁ וְשׁוּמְתַגִּי הַשֵּׁשׁ דְּאִתְחַלַּק מִי' ו'. דְּרֵאִידִי הַשֵּׁשׁ. דְּנִחְדִיר בִּישָׁתָא חֲבוּבִין דְּאִיטִין סַעֵת יִשְׂרָאֵל ה'. אֲלִיקִינוּ ה' אֲחֵר. וְפִי') שֵׁשׁ בִּישָׁתָא עֲשׂוֹת אִתְחַלַּק שֵׁשׁ כְּעִלְמָא בִּישָׁתָא חֲבוּבִין דִּיהִתְרָא יִשְׂרָאֵל כְּעִלְמָא בְּרִיק. לְפִי שְׁחִתְתִּחוּ לְאִלֹהִי אֲחֵר וְנִגְמוּ בְּאֲחֵר וְאִתְחַלַּק קִרְבּוֹ שֶׁל ר' יִחְיָהוּ וְאִמְרוּ אֲבָל עֲקִיב (עֲקִיב אֲחִיתָחַת בְּעֵקֶר. דְּהִינּוּ מִי שְׁכֹחֵר בְּעֵקֶר כְּמִשֵּׁ רַבִּינוּ בְּרַמָּה) זֹסֶךְ. וְלִכֵּן בְּנֵי אֲמִי נִחְדִיר כו'. דְּאִמִּי סַעֵר רֵאשִׁי. אֲרַבַּע מֵי בְּשִׁיבָה כו' וְכִידְעָה. וְכֵן עֲקִיב חָמָא אֲשֶׁר. וְלִכֵּן מִכָּה עֲקִיבִי בְּגֵתִי דִינִיר. חֲסִימָא לְעֲקִיבָא. וְעֲקִיב בְּרוּחַ (שְׂמֵרָה הֵם) וְלִכֵּן בְּרִידִי לְבַעֵר חֲסִין בִּין שֵׁשׁ לִשְׁבַע. דְּעִרִי אִיטִין חֲסִין וְשִׁמְדִיר. אֲשִׁיטִין חֲלִיב מִיִּין חֲתָבִין. וְאִיטִין קִשִּׁין מִאֲשִׁיטִין. וְלִעֲלֵי יִשְׂרָאֵל כְּמֹד בְּרַד עֵינִי יַעֲקֹב. כְּמִסְמִין תְּבַלְלֵי הַלְּחָן נִשְׁט' דְּרֵאִידִין

עַד הַפֶּסַח שִׁיר הַשִּׁירִים א עַד הַפֶּסַח

זה חלק הגיון הסורה בראש וענקים לגרנזוחך
 פי' המרגליות הגאנדרים על תרוז א' וכל תרוז
 נפרד מזולתו ו' היא חלק קיזם המזת בסגוף
 ובאנרים נפרדים ובעתים שיטת ועיקר הגוף

הוא האור כמ"ש של
 בטארי כי על האור
 נשנים לישא שלו
 וענין הכ' תכשיטין הגל
 הם תורים ומחזים
 שטשאים על הראש ועל

מְשַׁבְּנוֹת הַרוּעִים : (א) **לְסַתִּי**
פָּרְכָבִי פָּרְעָה דְּפִיתִיךָ רַעֲיָתִי :
נֶאֱוָר לְחִיךָ בְּתוֹרִים צְוֹאֵךְ
 בתורים

הוא זה שטשאה על הראש משום
 מפלטה שהיא בעלת שכל ועל האור שהיא
 החלת הגוף מקושטת לפי חשביה שששה
 בגוף ולכן אשת ר"ע פשה לה ר"ע על תוארם
 ירושלים דדהבא וקינאה תופה אשת ר"ג
 והשב לה שלא עשית מעשים כמותה ולכן
 תכשים הראש הוא מקשה א' נגד הסכל שהוא
 א' אבל תכשים האור עשוי מחתיכות חסיכות
 כי יש כמה מיני מעשים וזה שאנו היום
 אינו נוהג מחר לכן עשויים חסיתוס חתיכות
 כמ"ש כי ליות תן וכו' ר"ל רביד אבל ענקים
 וכו' והגמל שכן שאמר לם הקב"ה לססתי
 וכו' שמקטת אותה יזמר מכל הסוסים כדוך
 פרעה מלך מצרים שכל כסף חובב מל
 הארצות נלקט לבית פרעה כמ"ש וילקח
 יוסף וכו' כן קשטוך יזמר מכל המרכבה
 עלי הם המלאכים שניקשו טנה סודך על
 השמים ח"ם נשו לחיך שסס נראש בתורים
 והוא נגד ב' תורות שהם משלשין כמ"ש
 אורייתא תליפתא תורה שכתב סג"ך וסורס
 שבע"פ הוא משנה וברייתא וגמרא וכל א'
 הנה חיבור לא' מראשו ועד סופו כמו תכשים
 הלחים. צווארך בתורים קשטוך בתכשיטין
 קטנים כי המזת הם האנרים וגוף הסורה
 וגם משתרים אף שכל הסורה הוא חיבור א'
 כנ"ל

(ט) **לְסַתִּי** ברכבי פרעה. פי' לטוסת
 הוא סוס נקיבה והיזד טסק
 כמו הישבי בשמים וכו' והוא כי מולא הסוסים
 המטולים והיפים הם יולאים ממלרים כמ"ש

ומלא מרכבה ממלרים
 ובסרס אלל המלך
 הוא המוכתר. ואמר
 סוס נקבה כי סוס זכר
 סורג במלחמה וחסורין
 סוס נקבה ברכב

ומקטטין אותה וכמו שסוס פרעה הוא המוכתר
 ומקטט על אופן הזותר נאה יזמר מכולם
 כן דמיסוך לוי רשית שקשטוך בתכשיטים
 נאים יזמר מכל סבו"ס. ואמר רשיתי פי'
 שאהה רעי מכבר מימית האבות אברהם
 יצחק ויעקב. ועכצו חשב הקיטוטין ועדים
 שקיטט אותה וכו'

(י) **נֶאֱוָר** לחיך בתורים. פי' סורים הוא
 תכשים העשוי בראש תור. בפלי
 של קרנים. תורים. הוא תכשים המשולל
 פאבנים ומרגלזום נפרדים ומחזר ומקובץ
 יחד ומחתיכות קטנים. ועל הפנים טשאים
 תכשים מקשה אחד ועל האור טשאים
 תורים כמ"ש כי ליות תן הם לראשך וענקים
 לגרנזוחך. ביאורו מפני שקב"ה נתן לו
 פורה ומזת והגיון הסורה מיוחד לאיברי
 בראש האזנים לשמוע והעניים לראות וחסות
 מחיטוטם והפה לזכר ט. וקיום המזת תלוי
 באברי הגוף בידיה ורגלים ושאר אברים
 כ"ל עשייתו בע"פ כי אינם רוצין זה לזה
 כמו פסח טובה לנית משא"כ בגיון הסורה
 יכול ללמוד כלן כנ"ל וכמו א'. ח"ם כי
 ליות תן הם לראשך תכשים העשוי מעלם
 א' ומחזר וגלוב מאבנים סובים סרבה
 אשם הם מחזרים ומקשה א' על ראשך

לְקוּשִׁים

עַד הַנֶּחֱמָר

הענין עדי הנפסין על עינא וחייה שדחיותה
 ולשתל קטי אורי כו' עינך תראינה כו'. והז
 עינך רוחות את סודך (ח"ט קל"ז ב' בתנ"ך)
 קב"ה

(י) **נֶאֱוָר** לחיך בתורים כו' זה סוד ויה הראש (*)
 כו' וזהה תחנה כמלת. מכל העם כטנים.
 אשוי חל כו'. ושמה פליהם כטוואר. שרי אלפים
 כו' שרי פשרות כוק שהוא כנרא דכרית פרי פן
 הדרי כי הדתה פליט וקו ולק פרים אן לו וקו.

כ"ל. תורי זכב וס' אמר כי סכ' תורים
 נעשה לך פס נקודת הכסף ר"ל כי שרש
 כל המטע סלמים נקודתם יאכל יאכל חלב חלב
 וכן סלם וכל דבר הדבר על

לפניו הם כמו תפוח
 וכן במשכיו כסף שאין
 להם נראה כ"ל לרקי
 הרוחם כן אין הנקודות
 נראות אלא לרקי הדלוי

בחדרמים: (יא) תורי זהב נעשה

לך עם נקודת הכסף: (יב) עד

שהמלך במספרו נרדף נתן ריחו:

(ג) צדור הפר | דודי לי בין שדי

דלך: (ד) אשכל הפטר דודי לי

בכרם

ויפקולוי וקהתופמר
 ומטה הארדס לארץ
 כמ"ש במדר' ספ"ש על
 פסוק בלתי לגני חסא
 אדה"ל נסתלק' השמים
 לרקיע הא' חסא קץ
 נסתלקה לב' חסא
 אטע נסתלקה לה'
 דור מטל נסתלקה

לסד' ס' חסאו אבצ סודס נסתלקה לרקיע
 פשע חסאו ארץ מזרים בימי אברהם נסתלקה
 לרקיע ה'. וכנגדן עמדו לרקיע שבעה
 וארדוזה לארץ רבה. אברהם ארדוזה מו'
 לו'. עמד ימחק הירידה לה'. יעקב לר' לוי
 לג'. קהה לב' פתחם לה'. משה לארץ.
 הה"ד לרקיע ידעו ארץ וישטט לער עליה.
 ולק היה משלת משה גבוה מטולס שפ"י
 נתגלה לארץ ג' פתחים א' כפר סיני ב'
 כמשכן ג' כשנכנסו לארץ חבו למפרו עד
 שהגלגל כמצינו כאשר ירד על הר סיני היום
 השמים על הר סיני וז"ש רחל כתיב א'
 אשר וירד ה' על הר סיני וכתיב א' למר
 מן השמים דברתי מלמד שהרכין הקב"ה
 את השמים על הר סיני וירד. תיקף נרדף
 נתן ריחו שאמרנו נעשה ונעשה נעשה את
 פמלית ונעשה את התורה. והתורה הוא חמשה
 ספרים והשעי הוא הסולל דהיינו מעשה
 כראשית הוא ספר צפ"ש כמ"ש באסר. ח"ש
 נרדף

פכצו מספרת המלכה
 שקרה לה עם המלך
 לפעם שבה מלך אלהה וישב במסבוכי כן המנהג
 בעת בה המלך אל מקום א' במקרה שמיס
 לו כבוד גדול במסיבה גדולה ובה אמרה תיקף
 כשנא המלך נרדף בשעי שנמשעתו נתן את
 ריחו אל המלך והרית המלך את ריחו ופרט לו:
(ה) צדור חסוי דודי לי כו' ואח"כ נרדף
 אלו כדור שנחשש בין שדי
 והנשש נקדש בניש כן הוא דודי בין שדי
 ילן כמו סנושס אכל לא בקביעות:
(ו) אשבור הבשר. אח"כ היה דודי
 לי כמו אשכול הספר פגל
 כדמי בכרם עין גדי פגל חמד בקביעות
 כן הוא דודי לי קנפ דרשו. ומשכ מור ונרד
 ואשכל כי חלקי חילן הם שלש חילן הוא
 הטף והמורס והפנק עם השרי. נרד הוא שרש
 חילן המריח. ומור הוא נוף החילן. והאשכל הוא
 פנק החילן עם הפרי. והם לשומת ג' חלקי פולס
 שמים וארץ ואויר. והמורה של ה' שפוקים הוא
 פ"ד שאמרנו ר"ל שקודם חסא אהר"ר ה' שינת

עד הנסתר

(א) רתודי וכן כו'. דא הוא סוד אומיות ונקודות
 פתחמה וזינה ולק וכן וכסף כמ"ש כי
 יס לכסף מולא והכמה מלח תמלא ט' ואזיה ט'
(ג) בריך שדי. הוא ג' שמות וישע"ל ה'
(ד) עין גדי הוא ו' שמות והשעי הוא שם הדעת
 שהוא כיש"ל ולק נחלקי שני יעקב ק"ל
 שנה וי"ו שנה שנה שכלו טוב: אשכל הכופר. אכ"ה
 ופ"ד וכו' וכל דדבר וקובץ שנה חסר הכרית
 כמ"ש פה חכרטי את בני ישראל ו

לקושים

(ג) קוב"ה איהו מלך אמור ברחמים. איהו אמור
 עמדת בתפילין דרשמו ט' ואיהו
 חכמו עמדת בתפילין ריד ט'. ובגן דאיהו חכמו
 פולחן נגלוותא אמור ביה אין חכמו חסד עמור
 סבת האמורים. רשכיתא איהו ביה האמורין דילה
 בגן דחמו דילה איהו אמור בה. ודא רפלה נרד
 חסד דודי לי בין שדי חילן. רל שחא חסד עשה
 פכו חסד חסד כדמ"ש בין שדי חילן חק בלילה
 שחא תגלות (ח' ו' י"ב) :

עד המשט שיר השירים א עד המשט

בלא יראה כמלה ואינה מסקיימת וכן יראה
בלא חכמה ג"כ ולדך להיות שמיס שין .
וקרא עינים כמ"ש כי לר' עיני האדם כו'
וכמ"ש עיני סמוך אל ה' וכמ"ש אם אהיה
טקן כו' אלא ידעי
כו' :

(טו) **הַגֵּן יָפָה**
כו'. אומרים
שאהיה יפה ונעים כי
יש ב' משלות באדם

שכח יפה ואם אין לבו טוב לעבור
על אחריו אינו מעלה רק אם הוא נעים
בדאי הוא מעלה גדולה ויש אדם שהוא טוב
רוח' אדם אינו נעים מחמת קולו שהוא עב
ול נסכים כעמו אבל אהיה כגן יפה היינו
לא ואדם שהוא נון הסוכך אף נעים .
אף ערשית שהוא מקום החיבור פרוסה
ומרווחת כען שהוא רענן רחב מאד ויכולת
רבים לישב תחתיו . וכענין כמ"ש דודי לח
ואדם ור"ל שהוא טוב ללדיקים וכו' לח .
ואדם שהוא משלם לרשעים כפעלם וזה
מעלה גדולה כי אף באדם אם הוא אינו
מרגיש ואין לו כעס כלל אינו מעלה כדוע
כמ"ש לעשות נקמה וכו' כדור הוא וכו' . וכן
אומר כאן הגן יפה . ר"ל שהוא לח ואדם
ר"ל שזה מסגרה במדמ הרחמים ובמדה ר'.
ואמרה אף נעים שאף שהיא מעלה גדולה
כג"ל אינו שם לאדם שאין לדיק בארץ כו'
ואז יענה וכן אמרה אף נעים שאף ילדים
לבתקיים עמך ואף שאנו מורדים ופועים
עדך אהיה מקבלת בסאונה . ואמרה אף
ערשיתו וכו' . ר"ל כי עתה אף שהקב"ה
מקבל

גדדי נתן ריחו הנרד שלי ר"ל רמ"ה מ"ע
וששה ספרים בג"ל ששם בגי' נר"ד נתן
ריחו . לרור המור דודי לי . אח"כ כשעמו
המשכן ירדה השכינה לאיר' הפולס כי במ"ס
סימהפל השמים שהא"ע
על הר סיני ובמשכן
ירדה ושכנה בין דודי
בארון שהיה חזמן לדודי
אשה וזה בין שדי
ילין . אשכול הספר כו'

הוא כביאחא לא"י ופי' גדי הוא חמלת א"י
כמ"ס ביושע שפי' גדי הוא בגבול יאורה
אלל הירדן ממש וס' היה דודי קבוע אללי
כמו אשכול הכופר בגלל שם בקביעות כי
סיק כשנכנסו לא"י ירדה שכינה לארץ ממש
מהאיר ונקרא ארון כל הארץ :

(טו) **הַגֵּן יָפָה** . אומר לה יפה ב' פעמים
פ"ד שאמרה כנ"י שחורה אנו
במעשי ונאיה אנו במעשה אבותי . משיבה
כגן יפה רעייתי מלך האבות שהם רעים
ואהובים למקום . והנה יפה מעמך : עיניך
יונים . פ' שעינים כשאינם שום היינו א'
גדולה ואי קאנה וא' למעלה וא' למטה
וא שר שינו קלח נקרא מים וכמ"ס כל
כלה שעיניה יפות אין כל טפה לריכה בדיקה
ועיניך דומים א' אל א' כמו היונים שאוחזות
בבן זוגו ואינם הולכים קודם אחת לחברתה
רק הולכים בשוה . כן הוא הגמל כאשר
אמרו נעשה ונשמע היו שין כונת העשיה
והשמישה כי יש נאה דורש ואין נאה מקיים
וא לסיק וא שחמתו מרובה ממעשיו כו' .
ועיניך הם כזרים לחכמה וליראה כי חכמה

עד הנסתר

(טו) **הַגֵּן כו'** . כמ"ס וקרא וא"י פ' זה לעמין אל זה לנדפין וו"ה רחית וו"ה דאופנים כ"ד
לורות וקדוש קדוש קדוש שורה פ"ג . וכן בג"ל לית להן בן אג וו"ה מלך א' וו"ה מלך
א' ומחזקתן זה אל זה בראו להסב"ה ג"פ ד' וכמ"ס היכל ה' היכל ה' כו' : עיניך , שהוא ב' פעמים
ק"ל : יונים , כיונה שאינה מנחת בן זוגה שאין הוא יונה מלא ו' וכן הכס שאוס ומלא כו' ומ"ס שהוא
פני האדם פנים אל אדם כדוע :

(טו) **הַגֵּן יָפָה כו'** . ובאן ג' דרגין כגן יפה סוד רוא דמיהמתא סדווחא דבאא ואמא דעלל תרין
חלקין : אף נעים , סוד ויהי טופס בסוד נעמי . אף ערשית רענה , הוא בסוד כמ"ס :
ערש' , והוא פשר כמ"ס הנה ערשו ערש' ברזל חשע כו' אלא ששם בסוד אחר בלא קוט של ח"ד ובאן
אחד : רענה , הוא סוד שפ"ה בסודין שהוא כד סיהרל בלימתא בימי שלמה : כנה עבר אמרו
ששכרתי

המשק ושכינת שוך כמ"ש ופשו לי מקדש
 ושכנתי בתוכם פי' בתוך ישראל כמ"ש
 תל פיות וכו' כי שרית השכינה היתה בסוף
 לב ישראל רק שהם לריבון מקום מיוחד
 להתכנס יחד ולק
 בחר מקום שנבחר
 ח"י ששם הוא שוכן
 להשראת שכינה. ואף
 יתייחדו כל הלבוט

עַרְשֵׁנוּ רַעֲנָנָה: (י) קִירוֹת פְּתִינֵנוּ
 אַרְזֵי־רָהֳמָנוּ רַחֲמֵנוּ כְּתִי בְּרֹחֵתֵינוּ:
 אַי

מקבלו נהפכה שון עלמו אינו נמחק חזת
 סתם מעלה גדולה כבנין הבית מכה הקרבנות
 שלא נשאר רושם כלל מהשטות ח"ש אף
 שרשט רעננה קאי על ביהמ"ק כמ"ש לא
 סיה אדם לחמר לר
 המקום שאלן
 לרזשלים זה מקום
 המבדחת עמך היה
 מרווח מאד:

(י) קִירוֹת בתי ארזים וכו'. שתקדש
 הבית סעשי ללל מזרם
 וממטר הוא מב' דברים שונים. הא' הם
 הקורות העצים שעליהם מליפס הגמרים
 והם מעטים במספר. והב' הם הגמרים
 הדקים שהם המרובין במספר לפי ההכרח
 לחסות הבית. ואמר קורות הם ארזים חזקים
 שהם עיקר הבית לכן הם חזקים כאלרזים
 שזבלו להפקיים בגובהם. ורהיטט הם האמרים
 מה שגל הקורות המכסים כל הבית וזו הוא
 מעלתן אבל אינם חזקים כמו הקורות לכן
 הם של ברזשים הדקים. וב' פסוקים אלו
 יטבארו פ"ד שחקט אהבה רבה אהבתו
 וכו' חמלה גדולה ויטרה וכו' פי' דחמלה
 בימי האבות ושפד לאתנו ממלרים היה
 אהבתך רבה עלינו ואח"כ כשפשו העגל
 אמרת אכלה אותם כרנצ ואח"כ חמלה עלינו
 וסלחת לשוננו. כי החמלה הוא אחר הכעס.
 ואמר גדולה ויטרה פי' שהשקפה עלינו שוד
 יזר פוכה מברחשונה שנתם לוחות ויטת
 לפשות המשכן להיותך שוכן בינינו שלא היה
 לנו מקדש ח"ש מחמלה הנך יפה קודם העגל
 האלחטו ממלרים וקרבנו להר סיני אבל
 כשעשית העגל נפיש אהה לנו שמחלת לנו
 והשפעה לנו רב מוב שנתם לנו כלוחות ואף
 פרשט רעננה שוד זאת שהספת לנו עשית

אל כל ישראל ביחד לכן לזיה הקב"ה ויקחו
 לי תרומה וכו' אשר ידבט לבו וכו' וכ"א
 התגדב כפי מדת לבו על המשק ונתחברו
 שם הלבבות. והאבת ה' לרך שיהיה בג'
 דברים בכל לבך וככל וכו' וככל וכו' וב'
 היו בכלל ישראל אהטו תרומה כ"א נדבם
 לבו והם ב' הג' לבך ומאוד והג' בנין
 היה נחמתי לב שושי המלאכה כמו כללאל
 ואהליאב ועליהם נאמר וכלב כל חכם לב
 נחסי חכמה וכו' והם היו במצלה שלימה
 יואר מכל ישראל וכמ"ש יודע היה כללאל
 וכו'. ח"א קירות בתינו כל השוסקים
 במלאכת המשק בגופן ובחמתן הם הקורות
 שעליהם נשטן הגג והם עיקר הבנין הם
 היו ארזים כינוי לחכמים גדולים כמו ארז
 הלבוטן ארזי החורה. ורטיטט הוא שאר
 הפס שהיו שוסקים במאדס וכרעסם שהיו
 טרבים ממון ושאר הדברים המטיין שם והם
 דמיון לרטיטים לא נחשנו כמעשה פושים
 בעלמך אך הם רבים והם חיפיו המשקן טלו והם
 דקים כמעשהיהם. פי' אחר קורות בתינו
 ארזים וכו'. מפני שהרשנו רעננה נאמר על
 המשק שהוא חיבור וזיווג לכל המלומס.
 וטועלת האשה לב' דברים א' לזישות וב'
 לרעות וללפוח הליכות ביתה הדברים הכרחים
 לבית. לכן אמר ר"י אני לא קראתי לאשתי

אשתי

עַד הַגִּמְטָר

השכינה שרחה בג' עולמות והנה ערשט רעננה בשולם התחתון. קירות בתינו ארזים כשולם העליון.
 רטיטט ברוחם הוא האמנוי והיא ח"ש וכל חכם רב (ולל לב) כבס שחין מקורין דחיון ל"ח וכו"ב אח המשק
 ט' וכן פ"י ב'. ר"ל מעשה והנאה. והתפלה בתוכם שכן ג' עלמין של הגוף רכ"ג שפיקרן הוא הפה
 הארזים והרגלים ולכן נברא העולם ככ' וכן מילואו של ב"ח וכן י"ב נבולו ללכסין שלכן ב' של בראשית
 גדול כב' בתינו וכן איתא כסדר יצירה קבטן ממין ערונה כו'. וכלן הוא השם קר"ט:

עד השמש שיר השירים ב עד השמש

וגם זאת היא מעלה גדולה שבנוסף הפנים
 אינם מאחרים כ"כ לפני השמש רק בנופים
 הזנים והיפים נעשים כחמים על פניהם מן
 השמש וכן כהפוך לענין היופי שהנופים
 הזנים כשהתענגו
 בחטטונים מקבלים
 תועלת נייפים בליבן
 ואדם ועולה כמין אר
 על פניהם משא"כ
 בנופים הפנים. וידוע

ב (א) אֲנִי חֲבַצְלֵת הַשְּׁרָרִים שׁוֹשְׁנָה
 הַעֲמָקִים: (ב) בְּשׁוֹשְׁנָה בֵּין
 הַחֲדָדִים בֵּין רַעֲיָתִי בֵּין הַבְּנוֹת:
 כחמח

אזני שואו לשון מגונה המורה על האיש
 אלא בית המורה על השני שהיא פקרת הבית.
 חסו ההבדל עלמו שבין המשק לבהמ"ק
 שבהמ"ק היה בערך המפרנסת אם ביתה
 ולא היו גלוי הדביקות
 משא"כ במשק היה
 גלוי הדביקות ולכן
 נקראו בית מקדשות
 כמו בית כ"ל וההבדל
 שבין בית ראשון לשני

שכפי הפעור ק המעלה ולכן האדם כשנולד
 נעדר מכל דבר משכל ויביר וש"ד. משא"כ
 בשאר ז"ח שולדים בלתי הפער ונשארים
 כן ולכן חומר הזלם וזרת חולם הם
 המובחתיין ובלעדיוס אין דבר בעולם מפני
 שנעדרים מכל ואפילו מד' יסודות. וכן בד'
 יסודות דלח"ס מי שיש לו הפער גדול הוא
 יותר במעלה כידוע. ולכן לרץ האדם
 שיהיה תמיד נעדר ולכן נקרא תלמיד חכם
 וכמ"ס ראיתי איש חכם נשניו סקוה לכסיל
 ממנו. ח"ס כנפי"א אני חבללת השרון כשארני
 שומרת סחת השמש כ"ל וכמ"ס כשן יורדן
 יורדן פד לפער ואני כשאנת העמקים כשיש
 לי פל ומטר מן השמים שהיא השפעת
 השי"ת ש"כ. ח"ס בלשון הוזה כאלו אומרת
 שאני תמיד כחבללת אף בעת שאני כשאנת
 העמקים. וכמ"ס בואר פד ללא אשאלם נקראתם
 וכו' וכמ"ס בואר פד ללא אשאלם נקראתם
 חבללת ס' כיון דאשאלם בראו דשקיין נקראתם
 ששנה כמ"ס שפתותיו שושנים:

סראשון דומה לקורות שזוא פיקר הבית
 והשני דומה לרהיטים שהם מסככים אפס
 סס דקים. וכן כפיב ולא תקראו עוד בשלי
 לשון בעה"כ אלא לשון אישי שיהיה אישית
 גלוי לכל כאשר יהיה דבקים בו כהקב"ה
 כמ"ס אמאלך בחן אפקך גם לא יבוז לי
 מרזח הדביקות:

ב (א) אֲנִי חֲבַצְלֵת הַשְּׁרָרִים וכו'. פי'
 חבללת וששנת ביאורם שהם
 פלס ח' אפס יבדלו לפי מקומות משכנותיהם.
 אם היא שומרת בשרון שהיא מקום מיושר
 ומגולה לעין השמש אז היא יבשה ותשאנה
 לירקון שהיא געל משרב השמש. וכשהיא
 שומרת בעמקים ואין טגיע לה השמש אז
 היא לחה ומליחה ושומרת במראיפה וגוונה
 לח וארום שזו פיקר גוונה. וכן כ"י כשהיא
 יבשה משפע אלהים אז נשאנה מראיפה
 ונקראת חבללת ס'. וכשהם מקבלים מן
 העמקים שמוק עמוק מי ימלאו שהם ח"כ
 אז היא מלאה ונקרא ששנה. ועתה אומרת
 כשערה אני חבללת השרון ר"ל שפאתם ענמי.
 אזי היפה שכלל בעפרות כשאנת העמקים
 רק קרדתי בזה מן השמש כחבללת השרון.

(ב) בְּשׁוֹשְׁנָה בֵּין חָדָדִים
 ששומרת בין החמים היא
 יקרה מאל מחמת שאין שם אחרת כמחמת
 וגם

לקחים

ב (ב) בְּשׁוֹשְׁנָה בֵּין חֲדָדִים כו'. ולכן השושנת
 הידוע וסוסק וכמ"ס בריש בראשית.
 פה שושנת רדוד בין חמדות אוד סוסק חידוד כו'
 חון ח"יה אלקים. האלקים נבלו בחי"ה כמ"ס
 כי שושנת אית לה חמש עלין מלגט חמש עלין
 סלבר. וזיתן ח' דו'. שריבם רילח ו'. תחמ רילח
 י'. ובלא אדריים. חמש ארזון ריל' חמש עלין
 סלבר. ח' חמש עלין מלגט. י'. תחמ. ו' סלבת
 שריבם. וד"ל סלבת האלקים הוא כש"א (ששנת ו')
 שחא נק' סלבת כמ"ס סוף רמ"א. וסלבת סס"א רע"א
 רדוד

עד הנסתר

(ב) בְּשׁוֹשְׁנָה בֵּין חֲדָדִים כו'. אומר לה כששנה
 גדולה בין החמים שגדולה ישה
 ואינה נריכה לשמאלות הרבה רק כמעט הוא מתגלה
 בין מברותיה ק אחת רעיתי בין הבנות שידוע שיש.
 י"ב כפרים ג' לכל רוח מידעלים וכן נקראים בנות
 והאגסל הוא פד י"ב אומות שנקלו ח"י מהם כמ"ס
 אב נבלות עמים למספר בני ישראל, ומכחן לכוונה
 יב ג"כ י"ב חמים וכששנה שנין החמים הוא מספר
 בנרשינין

האומות כן ישראל לא היו מבינים למטקות ותלאות ולא יתנו ע"ז לסור מאמתתם קלה: (ג) **כתפוח בעצי היער** כתיב: **כתפוח בעצי היער וגי' . אמתת יש לי ב' מעלות כשאתי יושבת פתח אל כנפיו כתפוח בעצי היער . כי יש לו ב' מעלות לישב בלבו יותר משאר חילנותו ליהנות מפריו .**

וכ"ה הענין בנמ' תפנית (ה' ע"ב) משל לאיש א' שהיה מהלך בדרך והיה עוף ויגע ורשע ולמא ומלא חילן שפרחו מתוקים ועליו נחום ומעין עובר מחפיו כו' אף אשה בתורה כו' אם בעשר כו' כי כמשל המעין היא נגד התורה כמי שהיו כל אחד לבו למים והפירות הם

עד הנסתר

הרעיון שכתפוח ומספר העלן הפנימים והחלונים כמספר שם המספר ומספר היחוד שמיחדן כשמש ישראל ולכן בו ג' אלפין ומספר פ' ראשונה מבראשית ומספר הי"ד ואלהים ויגילת ולכן כ"ג מדות התורה נדרשת בהם . כל אלה כש"י ישראל איש אשר כבדו כרך כו' . אל רחום והצין ונקה לא ינקה כו' , וכן התפוח והכרובים וכ' מיני עלין הפנימים והחלונים הוא שם הויה ית' ואלהים עם האתיון והעליון הידוע . וז"ל בין החומים בין הכנות כי כנות כמספר החומים :

(ג) **כתפוח כו' .** נרוח דתקל תפוחו . והכללת ושונה הם כבוד ליל ולילה . והם ד'

דרגין

הענין לה (יש) י"ג סוד התמרים וה' סוד הגבורות כש"י . וי"ג סבילין דרחמי הן בה סוד שמלות היא סוד כתר לפרחף אור . כידוע (ולש כש"י) בין תחמים בין רעיו' בין הכנות) סה שושנה ראיה בין התהים אית בה סוסק ותור אף כנסת ישראל אית בה דין ורחמי . ובה שושנה אית בה בעצמה תלימך עלין אף כנסת ישראל אית בה תלימך סבילין דרחמי כבוד אהב"ה כידוע . והן י"ב בקר תחת היס והים עליהם . והן סתיון לה סכל ספרותא שהן כו' רוחות . והן דסתיון לכנסת ישראל לנפוא לה . שהחפצים שארית לבל יעסקה ורם . (ועוד) חמש עלין תקיפין סתיון לשושנה והן ח"ג . וכולן אפיק אפיק עלאת וחכל באלקים סלא ופשוט (תק' חו' דף א' א') :

ענין חושנה ברש הקדמת חוזרה כי שתי בחי' נוק' . א' במצי' רבוקה כו"א . וא' הכתי' שנתמקמה לבנה ורדה כבריאה . והיא הנפס שנקים עימך על שנים עשר בקר שלשה כו' והן שנים עשר שבחים ד' דגלים והיא עליית הן י"ג כו' . ויש עוד בחי' שלישית כלת ססה והיא סוד הרעת דנק' רשם ח"ג וסוד הגוף האצילות היא כוללה באבתן ששם כך זכות כו' רינא ורחמי . וז"ש סה שושנה כו' דין ורחמי הוא בחי' א' . י"ג סבילין דרחמי הוא בחי' השני' . ה' עלין תקיפין היא דעת כוד השלישית . הכולן כנסת ישראל היא אותה שרבוקה בישראל באצילות כוללתן . י"ג סבילין דרחמי מספ' דאברהם שהוא חדר וכו' שם ע"ב . ששרשן והז' אג"י והז' שרית י"ג סבילין כו' ה' עלין תקיפין מספ' ריבוקה . רינא ורחמי מספ' ריעקב (שם בלקש) :

(ג) **הדוא חלה כו' רחמא לא נשיב לבנה ר"ל ולא עסקין באורייתא וקבלה .** רחמנך בי

גם יותר מששמות בין שאר חילני פירות שאו ריח הפירות מצטלן את ריחה ואינה ניתנת ריחה אבל כשהיא שומדה בין החומים אין מי שינקל את ריחה וריחה ניכר מאוד ולא כן השומדה כפרהם שפני החומים יסומכו על חילני המאכל ולא יביטו אליה כפינה סקחא ועוד

שדמה איתה לשושנה כי שאר הפירות השומדים בין החומים והחומים חוקרים בהם ונגעה בהם נקב או תבורה אבל שושנה אפ"י שחוקרין בה חזרת לבתו שהיתה מתנת רכותה שהיא רכה ולא איכפת לה חוה שדמה איתה לשושנה ואמר כן רעיתי בין

לקטים

הוא סלא ברכת ה' ראשלים דתרון סתיון וראשלים למעלה ולמטה . וכולל ובלרש תיקון ל"ה' **כש"שנה** בין החומים . שושנה רמ כנסת ישראל כמ"ש לקמן (ח"ג ל"ז ב') דבתר דאתרבקת כי במלמא (באינון נשקין מתקריא שושנה) שקדם נקראת הכבלה פתוחה שהיא ארוכה . ואחר שנתפתחה שפעה כלי כמ"ש אין האשה כוונת כו' ונקראת שושנה . או היא חדר וסוסק . ש"ע' מתבססת כמ"ש באר' ע"ש שפסקלה סגנו חסד רכליל ה"ח . וכן למעלה ברוח הנשקין כמ"ש באסור הג"ל דבתר כו' כבל' . (ולכן נק' כנסת ישראל שחיא כנסת ישראל (הנה) כנגד דין ורחמי שבת . אמר ג"כ בעלין

הענין לה (יש) י"ג סוד התמרים וה' סוד הגבורות כש"י . וי"ג סבילין דרחמי הן בה סוד שמלות היא סוד כתר לפרחף אור . כידוע (ולש כש"י) בין תחמים בין רעיו' בין הכנות) סה שושנה ראיה בין התהים אית בה סוסק ותור אף כנסת ישראל אית בה דין ורחמי . ובה שושנה אית בה בעצמה תלימך עלין אף כנסת ישראל אית בה תלימך סבילין דרחמי כבוד אהב"ה כידוע . והן י"ב בקר תחת היס והים עליהם . והן סתיון לה סכל ספרותא שהן כו' רוחות . והן דסתיון לכנסת ישראל לנפוא לה . שהחפצים שארית לבל יעסקה ורם . (ועוד) חמש עלין תקיפין סתיון לשושנה והן ח"ג . וכולן אפיק אפיק עלאת וחכל באלקים סלא ופשוט (תק' חו' דף א' א') :

ענין חושנה ברש הקדמת חוזרה כי שתי בחי' נוק' . א' במצי' רבוקה כו"א . וא' הכתי' שנתמקמה לבנה ורדה כבריאה . והיא הנפס שנקים עימך על שנים עשר בקר שלשה כו' והן שנים עשר שבחים ד' דגלים והיא עליית הן י"ג כו' . ויש עוד בחי' שלישית כלת ססה והיא סוד הרעת דנק' רשם ח"ג וסוד הגוף האצילות היא כוללה באבתן ששם כך זכות כו' רינא ורחמי . וז"ש סה שושנה כו' דין ורחמי הוא בחי' א' . י"ג סבילין דרחמי הוא בחי' השני' . ה' עלין תקיפין היא דעת כוד השלישית . הכולן כנסת ישראל היא אותה שרבוקה בישראל באצילות כוללתן . י"ג סבילין דרחמי מספ' דאברהם שהוא חדר וכו' שם ע"ב . ששרשן והז' אג"י והז' שרית י"ג סבילין כו' ה' עלין תקיפין מספ' ריבוקה . רינא ורחמי מספ' ריעקב (שם בלקש) :

(ג) **הדוא חלה כו' רחמא לא נשיב לבנה ר"ל ולא עסקין באורייתא וקבלה .** רחמנך בי

בוגדים ירדו. והטעם כי הדברות היו כחובים
 כב' לוחות חמשה מול חמשה דבייט אנכי ולא
 יהיה לך כו' בימין ולא תרלח ולא תנאף כו'
 בשמאל וכשבא לטובדי כוכבים וחולות ואמרו
 מה כתיב בהם משמע שאם חמורות לא
 יקבלו לכן הראה להם מה שכתוב בשמאל
 תחילה ולכן ברחו אבל ישראל לא שאלו אלא
 השיבו תיכף נעשה ונשמע לנך הראה להם
 מה שכתוב בימין והזחיל באנכי כמ"ס מימינו
 אש דם למו וו"ש ק דודי בין הבנים שלא
 רני לקבל התורה אבל אני בנינו חמדותי
 וישבתי פי' שחמדותי מחלה ליבש כללו
 וחיותי ליבש כעניי כבוד. ומה שדימה לוחה
 לפסח כמ"ס בזהר שכתובים ים שלש מונים
 וכן הוא בהקב"ה והיינו כמ"ס בישיבה זכרו
 ראשונות וכו' כי אנכי אל ואין עוד ואשם
 כתיב וכו' כי בשלש מכות הראשונות כתיב
 למען חדש כי אני ה' ובג' המלות כתיב
 כי ה' אליהו בקרב הארץ ובהראשונה מן
 הד' אחרונות כתיב כי אין כמוני ח"ס כי
 אנכי אל פי' למעלה ואין עוד באייר ואשם
 כמוני פי' בארץ שאין מי ידמה לו כלל כמ"ס
 בשמים ממזל ט' וזה ה' גוונים שאמרו
 ולכן נמשל לפסח. ואינו מתקן לחי. פי'
 אח"כ כשבאו למרה ולא יכלו לשאת מים
 ממרה וירדו ה' עץ וימתק המים ואמרו אין
 עץ אלא תורה שנאמר עץ חיים כו' ושם נלמנו
 על הכתוב ואיני דינים חסו ופריו מתקן לחי:
 כביא"י

הם הבנים, והטעם נגד קושר כמ"ס יבטון
 רחמי תחלילי על עליית דלמלא כו' וכמ"ס
 בגמ' ז"ל הני טרפי דנ"ש יבן הוא קיקון
 דיוה שבין לילה היה פי'. וכ"ס בשאוק
 והיה כעין שחול על פלגי מים שאח נגד
 הכורה. אשר פרייו יתן בעשו הוא נגד בנים
 וכמ"ס רז"ל על פסוק זה. זה הפשט משמע
 מליל שנה לליל שנה. ועליו לא יבול נגד
 עושר טו' כנ"ל וכאשר רק הנכרה שבידך
 לאילן בשל שיהיה כל נאלצו כמותו ח"ס
 וכל אשר יעשה ילוי. ח"ס כ"י שיש לי ב'
 משלתי ליבש כללו שיש לי מעלה לחסות
 בלא כנפיו מתחת השמים אל מעלה כמ"ס
 כי כל אלהי העמים אליהם שאין להם להשפיע
 כי אם מה שמקבלין. מאח"כ אני יש לי
 ב' מעלות. בעילוי חמדותי וישבתי. קאי על
 י"מ שחמדותי וישבתי כי יש ב' מעלות.
 כשנפל לאדם חלק טוב בלי חמוד לה איט
 מעלה וכן לביטך אם תומד ואיט מניע נ"כ
 חן טוב ובש"ס תבלים נסלו לי בנשמים
 חף נחלת שפרה עלי וכו' כאן חמדותי וישבתי
 ופריו מתוק לחי וכו': בהפסח בעצי היער וכו'.
 פי' כי באילן של הפסח לא מוצא והכל בורחין
 ממנו ליבש כללו כן דודי היה בין הבנים פי'
 שהקב"ה רלה ליתן תורה לעו"כ ומולות ולא
 רט לקבל וברחו ממנו ואחריו בגמ' חן
 דמצינן בשלחמסא כתיב תימה ירדים תנחם
 אבל חסון דמצינן בעל-לוחא כתיב וסלף

לקוטים

בין ורחו אלקים מרחפת על פני העם (פי' כי רוח
 אלקים מרחפת דווקא על פני העם שהוא התורה
 אוריתא וקבלה. וכו' לא נשית) אינה לא דפיסק
 כשרק דילה בר. ובגין דא בגלחא אני ישבתי.
 ואינו חלה בגלחא כו'. ולא אתחזית רוחא
 לגבה בהון בגלחא כו'. ורחו אלקים כו'. ומה
 רוחו של משיח שהוא רים. עד ריחוי רים ריחוי
 דילה דאתמר בו' תרעה בשושנים (ור"ל ב'
 שושנים) תיין כתרם בית ראשון וכו' (כי רים ומה
 ברעה שקא דאילנא. וזה רבינת. וסמשש עד
 כמ"ס כשיד קליב ב' ומה דרנה דרים. וכו'
 ח"ס) ואייתי לה תפוח הוא דיגא דהג"ת ב' גוונים
 לחיטא וארתח בית. כמ"ס וריחוי בוראת ה'. שיראת ה' מריח עלי (ור"ל המלכות ונק' דעת ח'
 ה' א' שגבלת מלכותה בששה ששבלת סג' גוונים ח"ל) ומשמדעת לגבי סמכות סיד בו. וסיד חזרת דוחת
 ודשיק לגבה. בתחא וטא שחש לי כתיב בעצי היער כן דודי בין הבנים והוא רים דרנה דע"מ (תב"ח
 אפי' ש"ס ב')

עַד הַנֶּסֶךְ

דרנין, הפסח כראו לנכח חסר. וכן דודי כראו
 דהוי"ה. כללו ושריו רוח דשני שפין אחרין. כללו
 רוח דסוכה. ופריו רוח דאחריו. ואמר כעני כישר
 ששם פלחא דמגדלסון. בין הבנים רוח דמס"ס
 כללו חמדותי וישבתי כמ"ס יושב כפתר פלין שהוא
 רוח דלכתריאל. כתפוח יש ג' גוונן וסוכן לריח וסוכן
 למחלל. והרביעית היא האילן שהיה הול וינגדן
 חשיב כאן ד' דכתיב כחפוח כללו כו' ד' שמקן וכן
 כראו דג' גוונין וריח אפיק כחפוחים כו'.
 ודנלו

ח"ס) ואייתי לה תפוח הוא דיגא דהג"ת ב' גוונים
 לחיטא וארתח בית. כמ"ס וריחוי בוראת ה'. שיראת ה' מריח עלי (ור"ל המלכות ונק' דעת ח'
 ה' א' שגבלת מלכותה בששה ששבלת סג' גוונים ח"ל) ומשמדעת לגבי סמכות סיד בו. וסיד חזרת דוחת
 ודשיק לגבה. בתחא וטא שחש לי כתיב בעצי היער כן דודי בין הבנים והוא רים דרנה דע"מ (תב"ח
 אפי' ש"ס ב')

(ד) **הביאני** אל בית היין. לפיל אמרה שזכה ליטב בללו ולאכול מפירותיו ואין חסר מהמל הגל כי אם פסיה. ופחה מההללם בשתי שהביאני כי.

גם שגח חיק יטולים לפסיה לי מאומה מתמה חמה וגלו. והמנן כי בללו קאי על ימי. ופריו קאי על מקן טורה. הביאני אל בית היין זה המסכן ודגלו קאי על הדגלים כמ"ס במדרש שהדגלים היה הגדולה שצדקהו והמפורסם יותר על כל הצולם. וגם יש ע' פנים לתורה שבע"ט ומ"ט פנים לתורה שכתב ח"ט וחסרהו מ'ט' מאלהים כי לא ניתן למשק רק מ"ט שצרי בינה והמלאכים יודעים טובם ואלהים קאי על המלאכים והצרוף של אלהים הוא ק"ך ח"ט כן יין ודגל"י. ע' ומ"ט. חכר כן ג'

ופריו מתוק לחכי : (ד) **הביאני אל בית היין ודגלו עלי אהבה** : (ה) **סמכוני באשישות רפרוני**

בתפוחים

החורה שהיא בע' פנים. ודגלו עלי אהבה פי' כשירד הקב"ה על הר סיני ירד עם ר' דגלוהו קולות וברקים ולפידים וההר עשן כמ"ס וכל הפס רואים את הקולות והלפידים והברק' וההר עשן. ודגל"י עולה מ"ט הוא מ"ט פנים שלמפלה : (ה) **סמכוני באשישות וכו'** כמו שצוין לחלה והס כיפות מלאות יין ושאר משקין המסערין את הלב רפרוני בתפוחים סכנו את רפידתי בתפוחי' שאחוק את לבי מריסם כי

עַד הַנֶּסֶת

לְקוּסִיָּה

(ד) **ודגלני** הוא לתוך ידמודל שסס האהבה ושפסס ויפס ופסס ורימן דג"פ ושפסס ופסס. וזה אהבה וא"י פלא. וכאן הוא סוד הכללה הביאני סמכוני רפרוני שפאל * :

השפסס

(ה) **אשישות** הן ג"ה שוק ב' אשות בורא מאורי האש. וכמ"ס בסוף התיקנים ת"י קט"ב א' בראשית חסן תרי אש בו' ועלייתו אחסר סמכוני (באשישות) בו'. ותפוח הוא בעד"א ותפוח"י. ובא"ר. תפוח בג' נזוין רחג"ה בו'.

באשישות הוא רוסו על שב"א כמ"ס באשישות ב' אשות. ותפוח רוסו לפנ"ל רחג"ה ג' נזוין וכו' תפוחין הן שיהא נזוין. כמ"ס בא"ר והוא רחמא רפסיה רוח חכמה ובינה כמ"ס בא"ר ק"ל ב' וזוין שיהא רחין בו' ולכן הן כפולין ב' תפוחין וכמ"ס ג' סמכוני באשישות הוא י"ה דזיינן (ב' אשות) איש ואשה בו' רחמן (אב ואם דזיינן) י"ה. ובתפוחים רחמן ו' (עדי"א) רחמא בית"ל לאסתכא להאיר בה"א דילה. ובתפוחים ו' שדא בעד"א ותפוחים ג' נזוין שיהא רחמן תלל וכלילן בעד"א (תי' י"ט ל"ה ב' ד"ה כד סלקא) : ובלקוסיס שבסוף י"א תיקנים כ' כי תפוחים הן נ"ה אבל רחמא תפוח הוא רחמא קודשא דר"ס סוד הרעה. ע"ה : **באשישות** (הוא) אשישה. רחמן איש אשה. ג"ל שסכנה כבי' אורות רכנתג אור שהושגה האור פתח. אדם וזיה כבי' כנתג בו' והוא תפוחים סמכוני. ומגן נרים רחמא צריכה סמכיה באשישות בשביל שהושגו (סכנות אור). וירדו כפי ענין התתניש בן עיניה (של השכינה). כוסן שהאדם מצדדו בו'. והכל לפי התתניש. כידוע. ומגן נרים. איתתא. כמ"ס ויאמר האדם האשה בו'. רחמשה נרמח שלכן כל הקולות הכל בשכינה בו' ולכן היא סמכיה רחמא סמכוני (תס"ד בריש' צ"ח א') :

היין היין רחמא בורא מאורי האש. עלייתו אחסר סמכוני באשישות בתרי אשות. ומאורי אסר כותן סמכוני אלא בל"ל שבה נשמה יתירה קא נחתא. לסמכא שכינתא תתגא בלחמא בו'. וכר אמא פתחי שבת אפתלקת נשמתא יתירתא. ובפר' כ' שהישראל הן ענפין רשכינתא. כפי שהישראל מאירין בן השכינה. וכמו שבמ"ס סתלקין רכנתג אור הן רוח ונפש יתירה דבארמא. שהן דר"ג רכנתג אור. במורים כבו' כי תרי אשות שהן ח"ג ככל. ע"כ צריך סמכיה בתכולת. שהיו מאירין כל השבוע האורה פנייה (כי נשמה יתירה) בה ונפש. ר"ל לשון סמכה. כי הנשמה יתירה היא המנוחה כמ"ס בר"ם קב"ב

עַד הַשֶּׁמֶט שִׁיר הַשִּׁירִים ב עַד הַשֶּׁמֶט

עֵדָא נְאֻשִׁימּוּ הֵן תְּרִין אֲשֵׁן כְּמִשׁ וּכְסֵר
 בּוֹעַר בְּאֵשׁ עַד לֵב הַגְּמִימּוּ וּכְמִיב יִידְבֵר
 כִּי אֲלִיכֶם מִחוּךְ הַאֵשׁ חָוּוּ בְּאֻשִׁימּוּ : רַפְדוּר
 כְּתוּשִׁימּוּ זֶהוּ חוּשׁךְ פִּקֵּן וּפְרַפֵּל כְּמִשׁ כְּפִדְשָׁה
 וְאֻחְתָּק וּבְמִשׁ יֵשֶׁת :
 חֲתָן סַמְרוּ : כִּי חוֹלֵת
 אֲהַבְהָ אֲנִי : פִּי שׁוֹכֵס
 שְׂמַלְא
 מִתְמַשְׁהוּדְלַתִּי מִתְמַת נִידֵל אֲהַבְנוּ עַלִּי לְרִאוּת
 אוֹיְבוֹ שְׂאֲמַרְט רַטְנִיט לְרִאוּת אֵת מַלְכֵּת :
 שְׂמַלְא

כי חולה מתמם אהבה אר. והפגין קאי על
 אק סגמז המזקן קודם חגיגתו וחמדתי
 אל הזבנה שהיא פרטית מכל החורה כמ"ס
 יודבר ה' אל משה מאל מועד ט'
 ואשימות ומשוחים הם
 הקרבנות שהקריט
 קודם ירדה השכינה
 אל איהל מועד. ואשימות הם הנסכים.
 ורית המפידים הוא רית המנחת:

לְקִטִּים

שֶׁעַר נִפְתָּלִי

קִבְצ' ב'. וְכֹחַ נֶפֶשׁ עֲסֵלָה וְיִנְיָעָה . שְׁבַת וַיִּנְשֵׁם .
 וְכִמְשׁ בְּפ' וְקֵהֵל בְּאֻרְכָּה . וְהָן ד' פְּרִיפִין נִגְדֵי יֵשׁ
 הַשְּׁבַת לִלְלָה . וְלִבְנֵי נֶאֱמַר בְּשֶׁבַת אֶרֶב וְנִקְבָּה . כֹּל
 הַעֲרֻשָׁה ט' סַלְמָתָה . מִחֲלִילָה כִּי וְכִנְגֵד שְׁנִיחָם אֲמַר
 שְׁבַת וַיִּנְשֵׁם . מִיד דְּאִיחֵי אֲמַלְתָּא לִי נֶפֶשׁ דְּלִית מִנֵּן
 דְּמִסְדִּי לֹחִ : דְּנֶפֶשׁ צִרְיָה סְמִיכָה יִתְרָה דְּהִיא גּוֹמֵלֵת
 בְּלִחְוָתָהּ בְּחַל כְּנִל שְׂנֵאסֵר נִלְלָה כִּי . כְּתוּבָא וְסִגְמָא
 אִיחֵי אֲמַרָה לְיִשְׂרָאֵל סְכֻנִי כְּאֻשִׁימּוּ דְּאִינֵן מִאֻרְחֵי
 הַאֵשׁ (כְּנִל יִיחֵי מִאֻרְחֵי כֹל הַשְּׁבֻת הַחַדָּשׁ מִיְנִיחֵי) .
 וְסִי אִינֵן תְּרִי תְּרִיחָה דְּאִינֵן הַחֲבוּתָהּ מִאֵשׁ . דְּאִינֵן
 אֲלִיקִים מִתְּרֵי הַחֲבוּרָה . יֵה רֵאֲלִיקִים וְסִשְׂרֵחוּ כְּנִל
 כּוּרְסִי כִּי . וְהַעֲנִין שׁוֹרְגֵי הָן ב' אֵשׁ . כִּי רֵאֻשִׁיחֵי
 שִׁשׁ דְּרִגֵּי הָאֵשׁ כְּמִשׁ שִׁשׁ הַאֵשׁ כּוּרְסִיחֵי שְׁבִיבִין
 דְּנִדֵּר וְכִמְשׁ בְּאִי . וְחִישׁ וְסִי אִינֵן תְּרִין תְּרִיחָה
 שִׁשׁ סִסֵּס . לְהֵן הָן מִאֵשׁ הַחֲבוּתָהּ . וְהָן דְּרִגֵּי תְּרִיחָה
 שְׁכֻבְתָּהּ וְשִׁכְּלֵס . וְהָן שִׁשׁ לְכֹל הַחֲבוּרִים שְׁכֻבְתָּהּ
 נִבְרָא הַעוֹלָם כִּי . וְכֵן כְּתוּבָה וְלִמְשָׁה דְּהִיא תְּרִיחָה
 הַבְּרִיאָה וְהָא סִכְמָא דְּנָק' אֲלִיקִים כְּמִשׁ לְכַהֲרִיסָתָה .
 וְכַאֲצִילוּתָהּ . ב' תְּרִיחָה סְכִינָה דְּנָק' גִּיב אֲלִיקִים . דְּבַת
 שְׂאִירֵי תְּרִיחָה אֲנִי כִּי . וְלִמְעַלָּה כְּשִׁרְשֵׁי הַשְּׂרִישִׁים
 כּוּרְסִיחֵי שְׁבִיבִין כִּי כְּנִל . וְלִמְשָׁה כְּמִיָּה דְּהַתְּמֵן דְּרִגֵּי .
 שִׁשׁ שְׁנֵיחָם סִסֵּס' תְּנִבְרָתָה . כְּרוּבִים וְהֵן יִדְכִּיתִי צִפְתָּן .
 חִישׁ וְסִינֵן גִּינָה לְיִסְדֵי ה' תְּרִינֵן שְׁפוּן דְּאִקְרִין לְהַבְּרָתָה
 אֵשׁ שְׁכֻפְשׁוֹן לְחֹבֵר הַחַדָּשׁ וְסִתָּה תְּרִיחָה יִיבֹאֵה לְעוֹלָם
 שִׁשׁ שְׁנֵי הַלְּחֻתוֹת . וְלִבְנֵי תְּרִיחָה נִיחְגָּה בְּאֵשׁ וְהִיא אֵשׁ
 שְׂחֻרְחָה עַל הַאֵשׁ לְבִנְנָה הַחֲבוּתָהּ מִאֵשׁ וְכִמְשׁ קֵל ה' .

מִשׁ ג' נקודות הראשונות . כ' הר"א בנו של
 רבינו וז"ל . קמ"ן פחה זר"י חושבן אלק
 י"ם ומסני גר' משבן ללחתי הם אלק י"ם חושבן
 באשימות : אות ברית כלול מנחן . ביאורו לפי שאלות
 ברית כלול מנחן מו"ה באשימות לק חושבן אות ברית
 ג"כ חושבן באשימות : זאת ברית . היא ט"ה ומלכות
 (ול"ג יסוד ומלכות) וחושבן הוא אלק כ' . מסני
 שהיא פתחה על הפמודים עמודים הם נ"ה . ומלכות היא
 כחזר מלכות על הפמודים . לבן חושבן באשימות
 עם א' סגור . והוא סמטוני באשימות הם הפמודים
 שהארץ עומדת עליה : ג' האס דהבאה . ביאורו
 של ס"ג . יו"ד כ"ס כ' . הוא ת' . כ' האין הוא כ"ס
 ס"ו ס' ס"ו . הם ת"ן . וז"ל הוא י"ג ס' י"ג הם
 קס"ס . חושבן אלק י"ם חושבן באשימות : עכ"ל :
 מ"ב מנין הקיפיים דסס . לכאורה נראה פירושו
 דסס כנו"ה יש אלק י"ם רקיפיים כמנין שהקיס
 כשהשוכב המ"ס לשם מלכות אמנם לא מלחתי מפורש
 זה וז"ע . ומ"ס שהקיס האולגן כ' הר"א ביאורו
 חושבן שהקיס . והמ"ס של מנש"ך הוא ח"ד הרי אלק
 י"ה חושבן באשימות עכ"ל . ומ"ס וקן כ' והן א' .
 סינו כ' נ"ה הן כ' והשבן לא' . נקרא א' לאלק
 י"ה כ' באשימות . נקרא כ' לאלק י"ה נ"ה כחמת .
 ומ"ס וכן מנין המנחת של כל א' ג"ס כיוונה . וחז"ל
 כיכחו למ"ס כסדר ריחל כמות ט"ן ח"ל . ד"ה
 שהקיס

הצב להבות אש . ואלין הבלים דנפקין סמטא שוין להביים כמ"ל ק"ו ע"ב הבל איהו להב הבלים אינן לחבים
 ועליוהי מתבר ק"ל ה' הצב להבות אש . והבזר שם כחז"ל דאינן שבעה וזכרונה מצדקת שוק כפולות והן כ'
 תריות מבי שפון דאינן איהם כמ"ל קמ"א א' אשה דת' דא נ"ה קליהו אמתראת קרביי להכי לאשי . אשי
 ה' אחקריאו . עליוהי אמתר סככוני באשימות ע"כ באורים ככור ה' . והיא אמתר בתפוחים תפוח' והב כ' ח"ש
 ואינן תרין תפוחין ור"ל דיש רפרוני בתפוחים שבנגן סבדילין קעני בשמים כ' . ואמר דמתנתן דריות
 דכשיחא נפיק . ור"ל זהו ריה כמ"ס הרריו בירמת ה' וכמ"ס הרריו בירמת ה' דא ריה נירוח וסבדילין
 נפקין ב' משיחין כמ"ס ב"ר פ' א"ס פ"ה א' תרין שוקאט ט"ה תרין בירמת סמטן אולידת תרין משיחין .
 וכל תרין הוא ברוחא . ולכן נאמר ונחה עליו רוח ה' רוח כ' תרתי כ' . והיא . כתיב רוחא נפשת תורת
 לבנה : (בתקין ו' מ"א תיקונים ומחזיקים) :

באשימות הן נ"ה . והן שהקיס ג' נקודות הראשונות . אות ברית כלול מנחן . זאת ברית . כחז"ל
 קל

ושמים הוא ימין והארץ היא שמאל כמ"ם ימיט
 ספחה שמים וידי יסדה ארץ וקולה הוא ימין ודבור
 הוא שמאל וכו' שמאלו תחת לראשי שהוא הדבור
 מן הארץ וימיט שהוא הקול תחבקי מן השמים:
 ששאלו בו' . ואלה
 אלהי בני ישראל
 תחבקי
 שמאלו תחת לראשי עוד אני מחאוב שמיט
 תחבקי . והענין קאי על שמונת ימי המלואים כי
 בשבעת

(ו) ששאלו תחת לראשי ימיט
 תחת לראשי ימיט
 ששאלו בו' . ואלה
 אלהי בני ישראל
 תחבקי
 שמאלו תחת לראשי עוד אני מחאוב שמיט
 תחבקי . והענין קאי על שמונת ימי המלואים כי
 בשבעת

שעך נפתלי

לקובים

שחקים מלמד שתתרכ"ח מחנות שומרים כבית המקדש
 בשחקים לומר לפני בכל יום וכל מחנה תתרכ"ח
 רבוא מלאים המשרתים . שכן שחקים עם המלה
 בגי' תתרכ"ח כי המלו' כי המלו' חלו תתרכ"ח מחנות
 שהם סוככים לפני האשכנזי בששחקים ורוממין שמו
 של הקב"ה בכל מיני שכן וזמרה עכ"ל . ומדומה לי
 שש"ס ככאן . שכלמה המילוי של שחקים דהיינו י"ן
 ח' ו"ף וד' ס' בגי' תקצ"ו ולא ת"ר ויש לדחוק
 ולתקן . אבל יותר נראה שגזל מלמד שתתרכ"ח מחנות
 שומרים בו' שכן שחקים עם הם' גי' תתרכ"ח כי הם' ת"ר
 ור"ל כי מ"ם סתומה נחשב לת"ר כג"ל ח"כ בגי' שחקים
 אלף י"ח כמנין המחנות וז"ש רבינו כאן כמנין המחנות
 של כל א': ומ"ם וכן חושבין האותיות במספרם תורה
 והמנות . ככאור בנו הר"א ו"ל איתא ת' והמנות .
 וכאורו מספר האותיות עולה עד ת' עם תר"ן מנות
 הוא חושבין באשכנזית מנין כהרת עכ"ל . ואפשר לפרש
 כלא בגי' כי חושבין האותיות במספרם הוא ת' .
 תורד כ' חמשה חומשי תורה . והמנות תרי"ג כולם
 כיחד אלף י"ח : ומ"ם ש"ס דלגהים נר"ך אני להשתיק
 מ"ם רבינו בליקושים האלה סימן ה' בשנין ברית .
 וז"ל עוד ברית ו"ם אלקים . (וע' מ"ם על זה הר"א
 ולענין ש"ס שס . וז"ל ו"ם אלקינו כי אלקינו גי'
 ק"כ . ו"ם ק"כ גי' ברית . וכזה אחי שפיר נס
 לקמן בענין נוק' .) ו"ק דנכללק בני' (כידוע שהיטוד
 נק' כל שכלל כל הוי"ק . ולק יב בו' שמות) וז"ם
 חסך ברית (כי חסך גי' ו' שמות הוי"ס : וכרתה קן וע'
 אלקים . וכן) כ' שמות מלגא ומלבר . וד"ם
 שס כ"ל נטק' . (פי' ד"ם שס אלקינו) לכן היא פק' וזה
 (פי' ד' ו' הא"ל . ו"ם אלקינו וד"ם אלקינו) וזה ברית
 (פי' ברית ו"ם אלקינו וזה ד"ם אלקינו) ושניהן
 יחד כהרת בו' עכ"ל וז"ם כאן ש"ס דלגהים . היינו עשר
 פעמים אלגינו . וז"ם וזה ברית כג"ל . ומ"ם
 והוא עוד שס דגו"ה שהוא ברית . כי הר"א הא"ל . ה'
 אלקים נבואה חושבין ברית עכ"ל . כידוע כי
 נבואה נחשב לה"ק כהתלק' א' לשנים כמ"ם הא"ל . וז"ל .
 וע' מ"ם ש"ס דלגהים כהרת מן הספר ולכן נראה שרבינו
 ירש' כי לאו דווקא ששאלו תחת לראשי ימיט
 ששאלו תחת לראשי ימיט . וכמ"ם הר"א
 בשנין לקמן . כמלא כחשך נבואה אלהי חסך מן
 הספר ולכן נראה שרבינו ירש' כי לאו דווקא ששאלו
 תחת לראשי ימיט . וכמ"ם הר"א . וכמ"ם הר"א
 בשנין לקמן . כמלא כחשך נבואה אלהי חסך מן
 הספר ולכן נראה שרבינו ירש' כי לאו דווקא ששאלו
 תחת לראשי ימיט . וכמ"ם הר"א . וכמ"ם הר"א

על העמודים . גי' השם רבבוא . שנין תרקינים
 רשם רקיע שחקים תבולין . ותן ב' וק' א' . וכן
 שנין חמנות כל ל' א' . ותן חושבן האותיות
 במספרם תורה והמנות . ע"ם ראלודם וזה ברית
 כג"ל . והוא פד שס דגו"ה שחוא ברית . ובתתלק'
 אית לשנים כידוע וזה שחקים . והוא עם האותיות
 דמ"ב ויב"ק . וזוה ברית ביוסד . זכא ביסינא
 וב' אותה כששאל ונאצו וזה באותות לבית
 פי' לדכאותם . והם ב' שמות דרדוק בגי' א' ככ"ש
 ותקרי אלה בו' אם עד תבלית בו' . וכן הוכח
 ששחקים שס . והם דגן דכיה . והוא ב' אותיות תג"ל
 כשס א' . והוא שר בשס השני ולקסי תג"א שחוא
 אנ"ב וזה ב' ס' ו' :
 תתרכ"ח בתפוחים . דהפוח רמו לזכרון ג' נותין
 כמ"ם באר' אלא שחן ססס דייסינא באר'
 פי' מלך חיים (באורו לו' ח"ג פי' א' ר"ה
 רפוחי) :
 (ו) ששאלו תחת לראשי ימיט תחבקי נאמר
 על צלותו שרתית וכנחה (הלה)
 פי' ד' ר"ה וקבל לה . והוא סבבזר בתלה פ"א
 ג' וזה צלותא פלקא בדרועא ימינא או בששאלו .
 דאיתן שרתית וכנחה סח תביס ששאלו תחת לראשי
 ימיט תחבקי . וע' בת"י ח"ג כ"ג ב' . וזה פלקא
 ברהא פלקא בתרין דרועי דאיתן חסד וגבורה
 בו' :
 חסך ברית (כי חסך גי' ו' שמות הוי"ס : וכרתה קן וע'
 אלקים . וכן) כ' שמות מלגא ומלבר . וד"ם
 שס כ"ל נטק' . (פי' ד"ם שס אלקינו) לכן היא פק' וזה
 (פי' ד' ו' הא"ל . ו"ם אלקינו וד"ם אלקינו) וזה ברית
 (פי' ברית ו"ם אלקינו וזה ד"ם אלקינו) ושניהן
 יחד כהרת בו' עכ"ל וז"ם כאן ש"ס דלגהים . היינו עשר
 פעמים אלגינו . וז"ם וזה ברית כג"ל . ומ"ם
 והוא עוד שס דגו"ה שהוא ברית . כי הר"א הא"ל . ה'
 אלקים נבואה חושבין ברית עכ"ל . כידוע כי
 נבואה נחשב לה"ק כהתלק' א' לשנים כמ"ם הא"ל . וז"ל .
 וע' מ"ם ש"ס דלגהים כהרת מן הספר ולכן נראה שרבינו
 ירש' כי לאו דווקא ששאלו תחת לראשי ימיט
 ששאלו תחת לראשי ימיט . וכמ"ם הר"א
 בשנין לקמן . כמלא כחשך נבואה אלהי חסך מן
 הספר ולכן נראה שרבינו ירש' כי לאו דווקא ששאלו
 תחת לראשי ימיט . וכמ"ם הר"א . וכמ"ם הר"א

עד השמש שיר השירים ב עד השמש

השנים הקב"ה שלא יקרבו לה הקן
 צטטס את ישראל וכה יש ב' מיני
 פיטים. א'. שהפיטי גדול רק שניחנים לו
 ריח בין כל פיטי ופיטי. וב'. שאין
 הפיטי גדול כ"כ רק
 סתיו מכיפה זה אחר
 זה וכמ"ס מקול רוח
 ומעבדה קשה כי מחלס
 קודם לקיסתן הקש

תַּחֲבִקְנִי : (ו) הַשְּׁבִעֲתִי אֶתְּכֶם
בְּנֹת יְרוּשָׁלַם בְּצִבְאוֹת אֵו
 באילוח

בשבעת הימים לא שרחה השכינה פדיון עד
 זכ' ח' שהקריב אהרן בעלמו וקראו למשה
 שמאל מדרג' דלוי חס מתחת לראשי ומדיין
 לא שרחה בשכינה. ואהרן מדרג' דכהן
 בימין חכו תחבקי או
 בגדילה האהבה מאד
 שירדה השכינה וכבוד
 ד' מלא את המשכן:
השבועתי (ז)

היה הפכודה קשה לבדה בחומר ובלבנים
 וכו' רק היו להם קלח חיות ואח"כ אף
 שאין לקיסת חנן מלאכה כבידה רק קולר
 רוח הוא. ובגלל ב' מיני פכודות הכ"ל
 כינה אותם בלבוש או באילוח השדה כי
 ידוע הוא החילוק שבין מרוס לבי לאלו כי
 הלבי

אתכם וכו'. ואמרת
 אחר זכירתה את כל הגדולות לרעותיה
 בשבעתי אתכם שלא ספירו אחי ולא תעוררו
 אם מאהבי אל האהבה עד שתחפץ מעלמה
 כי יהיה לי לער גדול ולמאהבי שיעשה זאת
 קודם העת. והענין כמ"ס שלשה שניעות

לקוטים

עד דנסתר

כו. ורוא רמ"ה שסאלותת לראשי ויסינא תחבקי
 לית איבא מסתבחה אלא בימינא שסאל אתעד
 ויסינא עבדי. ששפה הוא פסל התסדים
 מסוד כמ"ס בא"ד חסד רמחלי בפס אמה. ורוא
 חסד רבליל ה"ח כמ"ס שם ורוא רוא דברית
 כמ"ס בא"ד רף קב"ב. וכיון דאתגלי ז"ד פוס
 דאכה אתגלי חסד עילאה וחאי אמה חסד ה"ח
 דאתקיי וחלי כרוא פ"ס אמה. ולא אקרי חסד
 עד דאתגליא ז"ד דפוס אמה. ח"ה דלא אתקיי
 אברהם שלים בחאי חסד עד דאתגליא ז"ד דאמה
 כו'. וכל הדיבור ויזון ואסכת בריאן חבל בחסד
 כמ"ס לסעלה בהיכל החששי ע"ש. ובשאלה
 הוא לאתערות היוזון והיאבתא וחסיסות דיוזון
 ואח"כ נגרא חסיפת חסד. ח"ש שסאל אתעד ויסינא
 עבדי כו' ח"ש שסאלו תת לראשי ואח"כ ויסינא
 תחבקי (ביאורו ל"ח ח"ב קפ"ט ע"ב ב"ה דהאמס"א)

(ו) השבעתי אתכם בנות ירושלים. פי' כשתכח
 לאהבה גדולה שהיא נמשלה פליונה
 היא משניע את בנות ירושלים שלם הי"ב שרים
 הסובבים את ירושלים שלמעלה. בלבוש או באילוח
 סודה, שמהן יש שרין להספין בלבוש ומין באילוח
 והחילוק שבין לבושים לאילוח יבואר בסמוך ח"ה.
 לבושות ואילוח השדה, הן ג' שמות דג"ת ששם תח
 הריגים. אם תעירו, פי' אם תעירו אחתי מלמטה
 לחסא. ואם תעוררו. להספין למעלה ולספור את
 האהבה עד שתחפץ, פי' כל זמן שתחפץ. כי הקב"ה
 ואהבה נמשכת. בלבושות או באילוח. לבושות הן
 הסובבים את כסה"כ. והאילוח הן סביבות הלבנות
 ומינים ידוע. והנה הלבנות הן שכתב מתחתם שאין
 מרשין לישראל והוא דרגא דלגי והאילוח הן והמ"ס
 ו' מ"ה פ"ו א' אחד וז' באמנע וז"ש והמים להם חומה
 מימינם ומשמאלם כו' מלא :

(ו) שושנה תתלה כה דחילו ואיכו ירחא
 ששנה עילאה רדמו לאהבה. וכה אתמר. ר"ל ששונה
 ואם תעוררו את האהבה עד שתחפץ. ובמה ייתן
 כ' בימינו. והוא (שמש"ס) פ"ס המים (כס' רוח אלהים
 לא רפית כהן [פי' לא נחלת] עד דיימי (רשע) מהימנא
 דאתמר כיה רוח ה' וגו') והוא (אלקס מרחפת) על
 (פני המים) שחלס נרין לתורה ואח"כ

וכה אתמר. ר"ל ששונה תתלה כה דחילו ואיכו ירחא
 ואם תעוררו את האהבה עד שתחפץ. ובמה ייתן
 כ' בימינו. והוא (שמש"ס) פ"ס המים (כס' רוח אלהים
 לא רפית כהן [פי' לא נחלת] עד דיימי (רשע) מהימנא
 דאתמר כיה רוח ה' וגו') והוא (אלקס מרחפת) על
 (פני המים) שחלס נרין לתורה ואח"כ

שער נפתלי

אל מ"כ פוח תקיף ועם יכ"ק הוא חושבן באישיות. לנא בימינא וכו' אוחות כו'. תיבת לבנות
 בהחלק ח' לגיט היא לנא אוח. ובהשגב ב' פשמים הוא תתי"ד עם לנ"ל הוא חושבן עם האחרון אל
 פ"כ וכו' באותות כ' אותיות כנ"ל לנבאתם לכל לנא כ' אותיות : והם כ' שמות לזיק בני'. הם שמות
 עד"י בני' הוא תתי"ד. ושם הכני הוא גי' אל חל"ה הוא חושבן לזיק רד ואיכסס הם חושבן שחקים
 אלקי י"ה וחושבן באישיות. והוא ענין סמטוני כנ"ל, שנק' חושבנ"ם שואלת סמטוני לזיק כי ענין
 מלא תורה. וק סמטוני שייסם באיזו החקר אריה כי' אם עד תכלית שדי כו' עכ"ל :

עד תפס שד השירים ב עד תפס מ

כזו קל במרובה ואיט מתייגע משא"כ
 האיל שהוא מתייגע כי האיל קוצץ בפסע
 ח' למרחיק שרגליו שום כמ"ש משה רגלי
 כאלית ח"ש השכפתי אחכס וכו' בלכחות
 ר"ל שאחס מחזמן
 פנין העיני ללכחות
 שהא העיני פני
 כ"ל או באיילות הסרה
 שאחס מחזמן עד
 הפיני הראשן הכ"ל

באיירות השדה אמרת עירור וואם
תעוררו את האהבה עד
שתחפץ: (ח) קול דודי הנהיה
 בא

המשיח ותחיות המסים
 כמו שחקנו אנשי
 כנה"ג אין כערק
 בעה"ז. ואין זולתך לחיי
 הטוב"ז אפס בלשך
 לימות המשיח ואין קדומה

לך לתחיות המסים ויולדת מלרים היחה התחלת
 כל הנאלותו אליו ד' פולמוס הג"ל. ובאן רמו אל
 כל אלו. קול. רמו על חס"מ כמ"ש ויהי קול
 כהנבא והגה רעש יבא פנס על פלמו. הגה.
 רמו לימות המשיח כמ"ש ראשון לציון הגה הכס.
 זה רמו לשו"ז. בא. רמו לשה"ב : סרלג
 וכו' סקפז וכו'. אמרו ז"ל מדלג על ההרים
 בזוט אבות שנקראו הרים. על הגבושם
 בזכות אמהות, ומלת על אינו מובן לפירושם.
 לקיים השופה :

לקיים עד הגטר

ואח"כ בא פשיה. אלא שמוזכרין שלא ידחקו את הקץ. וז"ל (שייחון לחטרת לה) כימיא. שעתה
 כשיב אחר יעינו. כמ"ש כיון שגלו אין לך כישול כו'. וכמ"ש ככזה מקימות כמה יחברון למשיח
 באורייתא אלא שמוכספין אלא ינאו מחליהם לבנות כה"מ שיבנה לעילא עד שיבא (תכ"ו ע' ח'
 כ"ד ונמה) :

עי בחיפון ל' נתיב נתיבא. ורוח אלקים מרחפת על פני המים. מאי ורוח אלא בודאי בותנא דשכינתא
 נחתה בגלותא. האי רוח נביב על אינין דמתשקף באורייתא בגין שכינתא דאשתכחה בינייהו .
 דרוח אלקים כו' הוא תורה. והוא פסד לשכינתא כו' ורוח אלקים כו' הו דמסקין כחכמה לשמה נביב
 עליהן וזהו על פני המים. והאי רוח אשתכיד קלא ויימא הכי. אינין דמיכין. ר"ל שכל איני יבנה
 פטרה שבע"פ בלא ריח דאורייתא. דשיבא באורייתא. ר"ל כחוסס ככ' נוקבין דמתן רוח חיים באשיו .
 וחמן רוח ה' רוח חכמה ובינה כו' ושם הוא בעלה כידוע י' של שם. ואיזה כליל יה"ו. ולכן
 אמר סזימן פינין. כיו"ד. אסימן דלכא. שהיא באון. ה' דלכא תליא ג"כ כה' בינה לב מבין.
 קשו ואשירו לגבי שכינתא דאיה לכוין לכא בלא סוכלתא למנדע כה. ואיזה ביניבו. ור"ל ב'
 דברים. ח' לעשות בעכ"ל השכינה והוא נמנדע כה. והשני לעסוק ברין. וזהו השכל
 ידוע אומי. (ווי"ש) דאיה לכוין לכא כו'. ר"ל לכא בחורה בלא חכמה. וזהו בלא סוכלתא.
 והשני למנדע כה ככ"ל. והוא מ"ש בכל דרכיך דעשו כו'. תנה בני לך לי כו'. ואלו ב'
 דברים. כשכיל השכינה היא תיקון עגלה. והכ' ברין הוא תיקון לזהרה לה מעלה תיקון
 ח"ו. ורוח דמלה קול אומר קרא. והיא אומר מה אקרא כל הנשך חזיר. בלא אינין ככשרון
 דאכלן חזיר. מכנה דאורייתא. וכל חשדו כניח הגדה. כל חשד דעבדין לגרמייבו עבדין. ואשילו כל
 אינין דמשתדלין באורייתא כל חשד דעבדין לגרמייבו עבדין. והן ב' דברים הג"ל. כההוא ומנא ויבור
 כי כאר המה. קאי על עיני הראשון כל הנשך כו'. וכמ"ש וי לון כו' ולא כשאן כו' (ר"ל דלומדין
 פשטי החורה ולא כשאן לאשתדלח כחכמה דקבלה. ונרמין כי) רוח הולך ולא יאסו לעגלא. ודא
 איזה רוחא דמשיח. ר"ל כשכל זה הולך רייה דמשיח ולא בא הגולה. דרוחו היא רוח חכמה כמ"ש
 כמ"ר ק"ל כ' ובשאן למרים בואת החכמה הוא מחמיר וכמ"ש ברא"ש פ' נשא כו' וכמה מקימות.
 והאי רוח דאשתדלח איזה רוח דמשיח כה דאחמיר. ואיזה רוח הקודש. כמ"ש ורוח אלקים הוא רוחו של

עַד הַשֵּׁשׁ שִׁיר הַשִּׁירִים בַּעַד הַשֵּׁשׁ

אך הענין הוא שההבדל בין דילוג לקפיצה
מפורש בירושלמי שדילוג הוא כנגל א' וקישן
הוא בשני גדלים ביחד ולכן נאמר אלל
סרים מדלג שהם חרין ואלים רחבים
בשחחיותיהם ויכולים
לדג עליהם בפסיצה
רחבה כנגל א' אפס
גבשות ראשיהן רחבים
ואין יכולים לדלג
עליהם רק בשחירגלים

**בְּאֵלֵינוּ עַל־הַתְּרִים מְקַפֵּץ עַל־
הַנְּבָעוֹת: (א) דְּמָה דוֹדֵי לְצַבִּי
אוֹ לְעוֹפֵר הַאֵילִים הַגְּדוֹהָה עוֹמֵד**

אחד

לאזכרה ב' קילים שונים . א' , ד' מאות שנה .
ב' ידור רביעי וכו' והקב"ה קולר קלים בראשינו'
שד' מאות שנה חשב משניול יחזק וגם קן
הדורות היה ראוי שיהיה שלמן מיוצאי
מלרים שהרי חרין
מיורדי מלרים היה .
והיה נחשן מיוצאי
מזר' . וזה שאמר
(ט) **לְצַבִּי אוֹ לְעוֹפֵר**
האילים .

נהג עמך במהירות וקפילות נכחיות חזים
אלו . ומ"ש משניה מן החלונות מצין וכו' .
כי ידוע שהטיות הם מסך מדלג בין
הקב"ה ובין האדם כמ"ש עטותיכם מדלגים
וכו' וזה ואמרו הגהה עופר אחד בתלמינו .
שהקב"ה מזמין לגאלינו אבל השתל מפסיק
אך כשהאדם עשה תשובה חזוב השגחה
ג"כ ומפרק השתל . ויש ב' מיני תשובה
תשובה כלל . ותשובה במעשים . וכן כנגד
זה חזוב ג"כ בהשגחה מדה כנגד מדה
וכמ"ש תשובה ב' פעמים בלבוים והשבות
אל לבנך וכו' ושבת עד ה' וכו' וב' ושבת
ה' את שבתיו וכו' ושבת שאלה הכתוב
נגד ב' תשובות האל כלל וכמבששה . ונגד
ח. ובה כלל אמר והשבותה אל לבנך וכו'
ונגד תשובה במעשה אמר ושבת וכו' והמעשים
בקולו ככל אשר אנכי מצוה . ונגד זה פסוק
במה

יחד בכח גדול . וההבדל בין לבי לליל
הוא שהלבי רך מאד אבל האיל אינו יכול
לדוך אלא מקפץ מהרה . ח"ש ללבי שהוא
רך על ההרים מהרה או לעופר האילים והוא
גד האילים שקופץ הרבה על הגבשות . ופי'
הגמרא הוא כן בזכות אבות דולג על ההרים
והם השרים שלמעלה שמכבו מלפזחם את
ישראל וקופץ על הגבשות שהם אינם גבוהים
כ"כ והם מלרים שח"י והם בערך טקבא
שמקבלם מזכר שלמעלה שהם השרים ולכן
היה זה בזכות אמהות וכן היה ב' מיני
דילוג וקישן א' בדורות כמ"ש דור רביעי
וכו' וזה נקרא קישון כי הדור הולך זה
אחר זה והזמן נקרא דילוג כי הזמן בפעם
א' וכאשר חשב הקב"ה לקרב את הקץ
פ"י דורות נכלע ע"י שנה יחד וע"י הזמן
חשב מזמן קודם ורל"ן השני מהרה , והקב"ה אמר

לְקוֹמִים עַד הַנְּסוּרָה

משיח . וג"כ ורוח אלקים מרמו על רוח הקודש וכמ"ש כס"י פ"א . אחת רוח אלקים חיים כו' ורוח
רוח הקודש . ואיזה רוח הכמה ובינה רוח טהור וגבורה רוח דעת ויראה ה' . שהוא רוחו של משיח . ורוח
רוחא דכליל שיתח רוחן כמ"ש בארץ ק"ל ב' . והוא יק' כעלה דהוא רוח דארייתא כנ"ל . סקדח
תנינא ויאמר אליהם יי' אור ויהי אור . וזה האבה דליהו אהבת חסד . שאהבה מס' דחסד כמו
דפזיח והאבה שולס אהבתך על ק משתתך חסד . וזהו אור דהוא חסד כידוע . ועלה אחתה ארס
תעירו וחס תעוררו את האהבה עד שתחפן . ר"ל קן הופין שיהי אהר' ימינו והוא אור דכאן כמ"ש
סוף תל"ז כומח דיימי פירקא מיד ויאמר (אלקים יי' אור) והוא תליא באהבה שלא פ"מ לקבל פרס
כמ"ש . דע"מ לקבל פרס שלפא ענד כמ"ש למטה . והוא נלוחא מתח ענד ט' . וז"ל אית יראה
ואית יראה אית אהבה ואית אהבה . יראה דחיל בר נש לקוב"ה בגין דלא נחית מנכסוי או בגין דלא
יעותון כתיי כחיו כו' . ובגין דא הוה רחוס ל' . האי יראה ואהבה לא שוי ליראה ה' ולאהבה דילג'
לפירא . שאינו עושה אלא בשכילו ולא בשכיל ה' . ואיש יראה ה' ואהבת ה' שהוא שכינתו . ובגין דא
אחקרייתא האי יראה ואהבה פ"מ לקבל פרס ט' . ובגין דא אמר קוב"ה השכשכי אחס כנות ירושלים
כלבאות או כלילות הדה אס תעירו וחס תעוררו את האהבה עד שתחפן . דליהו רחיונו כללו פרס .
עד דליהו יחסן ולא על מתן לקבל פרס כנ"ל . וגם כמשיח' אלא לשמות ק כלל . קדס ואמר מה אקדס
ט' וכאמור החנא אל חסיו ט' (ח"ל פ"ז ב') :

עד הפ"ט שיר השירים ב עד הפס"ב

ולכי לך ואמר רעיתי יפתי, פ"ד רעין ורע חנך אל חטוב וידוע שקאי על הקב"ה וזה נוסח אהבה אבות נקרא רעיתי ויפתי שאהבה בעלמך יפה ולכן לבי לך כי מחמת זכות אבות לבד אינו מספיק וגם מחמת זכות פלמן לבד ובמ"ט בסוף דברים כי מאהבה ה' אהבם ומשמרו את השבועה וכו' לאבותיהם מ' הוליא וכו' ח"ט אה"כ ויהי עקב ששמעון כו' ושמר

אמר פתילנו משגיח מן החלונות
 מצוין מן החרפים: (י) ענה דודי
 ואמר לי קומי לך רעיתי יפתי
 ולכי לך: (יא) פריהנה הסתו
 הסתו קרי עבר הגשם חרף הלק
 לו

במה דמסים וכו' אלהיך ורחמך והוא פיתן בלב טגשך להקל ממליך. וכענין הראשונה אמר וכו' וקנץ והוא כמעשה. וכן באבותינו במלרים סיה ב' תשיבות בלב. נגד זה

אמר מליך מן החרפים כי החרפים הם קטנים מה שמליים בנקנים בעתה דקה מה זשואים בסמרוהמחשבה שלב לוי יודע רק להקב"ה. ויהי ג"כ מדה כנגד מדה שנסלה פנורה מחלה. והא"כ כשעשו

ב' את הכרית ואת הסחר כו' ושיניהם כא' לריכין להנטרף ח"ט רעיתי ויפתי:
 (יא) ב' הגה הסתו עבר וכו'. פ"י שהוא עת סוב מאד שאיט לא קוד ולא נשם וכמ"ט מוליא חסירים בבושרות. והענין כמ"ט האלשיך על פסוק כבוד אבן ונטל החול ס' שיש ב' מיני משאות. א' שהיא כבדה בעלמה כמו אבן. וא' היא בעלמה קלה כמו החול כל הו"א, רק משא הוא מקובץ וככה בדרות יש שהיא בעלמה גדולה יש שהיא קלה בעלמה רק שהוא שומד כל היום סידר אחת אל אחת. והבדל שבין הנשם להססוי כי הקור הוא קשה מהגשם לסבול שאין מלערין את האדם אלא מחמת שטטפין על כשרו ונפשו קלם בזה והוא כונח הכתוב דלך סודר וכו' ואשת מדנים וכו'. ביאורו כי רעת האשה קשה מרעת אלתו אם יש לו שונא כי השונא שמבקש רעתו יוכל להצטרע עליו או להשלים אמו אפם אשת מדנים אינו שופלת לו רעה גמורה אך מחרפתו תמיד כמו הגשם שאיט שופל רעה בעלמו אפילו כאשר דלך סודר. ולפעמים יש גשם גדול ושונר לאחר זמן אך ביזם סרירי סולך ננחה רק סודר כל היום חכו

תשובה במעשה השגיח מן החלונות כי מן החלון רחאים מה שפושן בגלוי ופשה הקב"ה ג"כ בפועל והוליא אותם. ואת התשובה במעשה סיה נראה ונעשה חלון גדול ונגד זה אמר משגיח מן החלונות, ויהי כאן ל' סבות לגאולה. דחוק מלרים. חטות אבותם. חטות אמהות. והתשובה ששט אל הא'. וסלן כתובין בתורה בפ' שמות. וישמע אלמים את נאקתם. הוא דחיקת מלרים, וחסור את בריתו את אברהם ס' וידוע כי בכ"מ אם רומז על הגקבה ולכן כתב ביעקב אלא יעקב וטסק וא"ו נגד רחל ולאה. וירא אליהם את בני ישראל. נגד התשובה במעשה שרואין הכל. וידע אליהם. קאי על תשובה במחשבה והוא מליך מן החרפים בלב וכנ"ל:

(י) ענה דודי ואמר לי וכו'. פ"י שהקב"ה אמר למשה ואמר לאהרן שהרי אהרן סיה מסורגמן למשה. ד"א ענה דודי למרעה שישלה את בני. והא"כ אמר ג"כ לי קומי לך וכו'. והענין הוא ב' סגולות הכל' א' גאולה ששפחד שהיא סיה בפגרי חכו קומי לך משיעבוד והב' גאולה מהגלות שהיא היסס בניסן חכו

לקומים עד הגמור

(יא) ב' סנה הסתו פבר. שלפטו דאמר ממך דלמדי טובחא. הגשם חלף סלך לו שלטתא דערב רב. דערב רב קשן יתור מא"ס. שטס גשם סודר לישראל. וכן אשת מדנים. שסן יתור מרון תמיד כן ישראל לאביהם שבשמים (פ"ו) מ"א חיקונים קמ"ב ב' כר"ס בגשם): אלימך

עד המשט שיר השירים ב עד המשט

אשח מדנים נשמה שאין לערה קשה כמו משוגח אחר רק היא מתמדה מאין מטחה ממנה. וכן נגזר על ישראל ב' מיני פורעניות שיהיו גרים בארץ לא להם וגם שיטבדו ופיטו, ובגירות חינו קשה מאד אבל נפש האדם קלה להיות גולה ולהיות נע ונד אבל מתמדה תמידתו זה

לד: (יב) הנצנים נראו בארץ שת הזמיר הגיע וקול התור נשמע בארצו

פעדות כו' וכן הפנין בבהמ"ק ח"ט הגזנים נראו בארץ. וקראו נגנים שהם מלמיתין יושעם לישראל כמו שלמיתין האילנות ולכן עת הוסיד הגיע שיר של הים. וקול התור וכו' ויהי מים וקראו תורכמ"ש כחומר שפתור יש לו ב' קולות ביחד זה אחר זה כן הוא בישראל שאמרו נעשה ונשמע: בארצו

אחר מספר והולך גאולתה והוא ע"ד שארצו"ל ואשכנז פלך וארץ וכו' ונתן להם דם פסח ודם מילה והיו הנצנים נראו בארץ. פי' שפסחים החמילו ללמות כלומר שפתחולו ללמות הב' מות הכל בארץ פי' אש"ל נח"ל שהוא במלרים נלסחו כמות מלות: ואח"כ עת הוסיד הגיע שהוא השיר שאמרו באילנות פסחים כמ"ש השיר ימים לכם כליל התקדש חג ואז היה מכות בטורות וכן על הים שאמרו שירם. וקול התור נשמע וכו' הוא קולו של משה שאקרא התיידי הגדול וכמאמר ר"ל שהיה קולו הולך ס' פרסה על ח' פרסה בכל ארץ מלרים. ואמרו כאן תור משני שיש לה ב' קולות כנ"ל אי למעלה ואי למטה שהוא ענף ב' גאולות פליונים ותחתינים כידוע וכן הוא לשון תורם שהגיע עת ליתן תורה. בארצו הוא כל שיר שהוא חשוב כמו ארץ ישראל: האלכה

פיטו נפש אליו אבל הפיטו למטה מלאכה שלא הורגלו בה דהיינו גזרת ועבדום שנחט מה שראוי לאשה לאיש הוא כמו הסתיו שהוא לער נדול שא"ל לעמוד בה ח"ט כי הגה הסתיו עבר כינה קושי השיטבד לסתיו שהוא קשה ולאחר שפה עובר וכן כאן קושי השיטבד לא היה זמן רב. והגשם הוא בגירות בדרך נכרי' כינה נשם שאין קשה כ"כ כמו הסתיו רק טרד אוחס כמו הגשם וגם זה הלך הלך לו:

(יב) הנצנים נראו בארץ וכו'. הפנין כי מתמדה שהאבות מונחים בדרך טבל לזכות בזכותן ואלולי שטפן מונחים בדרך לא היינו יכולים לזכות עבודת כח"ט לקדושים אשר בדרך המה ואדירי כו' וכן הפנין בלוחם הראשונים ושניים שלא היה שמתה לישראל כיו"כ יום שניתנו בו לוחם ששניים שכיון שהם גטוים בדרך לא תשכה

לקומים עד הנסתר

(יב) אלימלך דא' י. נעמי דא' ב'. מסלון ו'. רוח כה אהדבקה ה'. ואחשבת תורה. ועלה אחרת וקול התור נשמע בארצו. ג"כ בה"א. (התור לחיות ה' רוח לחיות תורה) וכו' בארצו נק' ארץ) כי רוח (היא רומח) על השכינה אימח לישראל והיא התורה (תי' ל"א): הנצנים דא פונדל דכרשית. והן שפין דחג"ה אבן. נראו בדרך קנ' ג' גוויין דקשת סין ג' אבן. והוא סוד אמ"ש. ג' ימים הראשונים תלה אומנין שאינן טועלין אלא ביסוד הרביעי. אימתי ביום השלישי. דכתיב ותולא הארץ כדן נראו בארץ. שמו טק' יולאה מבין מדוי. כמ"ש בא"ר. דבוקה בת"ה שהיא יום ג'. כו'. ולפי פשוטו. שמו הנצנים האילנות נזרו והאילנות פירות עת הזמיר הגיע דא יום רביעי דהוא ב' זמיר פריזים דיוס רביעי (ב) נכראו הקליפות נחסרון הלכנס בו. וכן יום ד' נלח והוא טלע בו. וז"ל אלף הרביעי שחרב בו ביהמ"ק. ובו זמיר פריזים וזו נלחם כו' דרנתי לבדי כו', ובאלף הג' הנצנים נראו בארץ שמו החמילו האבות וכו' יאלו ממערים וקבלו התורה ונכנסו לא"י וכו' ביהמ"ק: וקול התור דא יום חמישי דכתיב ישראל המים בו'. למעבד תולדות. שבו נכראו השופות ונכברו החורים פ"ה המזכה והוא סוד ההיד שבו סוד התולדות תרין כולין וביעין כידוע. ופיקר כבוד ששם החששקות הבינה דא לא עבד כלל דא כו'. ונלח משמש לשמים ח"ה שלק נכראו [כד'] תולדות נשמים. ויוד [משמש] לארץ מלכות כידוע, ולכן נכראו תולדות בארץ וז"ל למעבד תולדות שכן עבדן תולדות ליסוד כו'. וז"ל המשנה והגמרא שמתמו באלף החמישי. והוא סוד ישראל המים. נשמע דא

(יג) התאנה תגפה פניה . פנים כס והלכו לים וגלי הים הומים לקראתם והמה החלצים כמדום רכים שונים אל הימין והנה חזם רפוח כנגדם כמתלם למיחמו . והנפנים סמדר כו' . הפנין ואל השחאל וכלו הנחשים והעקרבים כי התאנה קאף על ת"ח כמ"ש טלר תאנה נגדם וגשאו עיניהם למעלה והביטו השמימה

וכה שר של מלרים לוחם עמהם וזהו כנתי הסלע ובסמדר המדרגה היפוך מה שכתב והיית מעלה מעלה כשטולים במדרגות הפעלי' והו בסמדר המדרגה שלא הי' להם מקום להסתר והיו לריכים להסתר שלמם גם

בְּאַרְצֵנוּ : (יג) הַתְּאֲנָה תִּנְמַחַת פְּנֵיהָ
וְהַנְּפִינִים סִמְדָר נִתְנוּ רֵיחַ קִוְיָ
לְכִי לִךְ קִרִי רַעֲיִתִי יִפְתִּי וְלִכְרִיָּקָה :
(יד) יוֹנְתִי בְּחַגְוֵי הַסֶּלַע בְּסִמְדָר
הַמְּדֻרְגָה הִרְאִינִי אֶת־מְרְאִיךָ
הַשְּׂמִיעֵנִי אֶת־קוֹקְדָה פִּי־קוֹקְדָה

ערב

מלמעלה . ואז אמר הקב"ה הריאני את פראיך פי' הראני עיך כסיון א' כמו שראיתי כבר ממך והיינו דבר אל ב"י ויסעו לטוך הים כמו שעשו כבר רעונו בחמרי ויטבו לפני פי החירות ולא שאלו אחי איד נתקרב לגד רודפים . מיד קסן נחשו לטוך הים וישראל אחריו עד שכלו מים עד נפש וכלותו שצה אמרו בושיעני וי' . ואמר הקב"ה למשה הרים מסך וכו' . ואח"כ אמר הקב"ה השמיעני קולך בשירה כמו ששמעתי קולך בצעקה . וזהו עוז חמרים יס . מתחלה בעת ליה הי' עוז שאתפלל אליו להושיעני ואחר הישועה אמר לו בשירות וסשכחות ואמר מר"ך קולך וכן במלרים כתב וירא אלקיס

ט' והנפני' חנמו סמדר סס כעלי מטת וחנמו קאף על שניהם . והפנין הגסים שחנמו סמדר נחמו ריח וקאף על כעלי מטת והוא ע"ד שדרשו ח"ל על ד' מינים שגלגל שאתרונן שיש ט פעם ודיח הוא עד ת"ח

והדם שאין בו אלא ריח כו' : הוא עד כעלי מטת בלא תורה כו' ואמר על ת"ח אף שהם עדין פנים שכיו קדם מ"ת וכעלי מלוח סס עדין סמדר הואיל וטרע לי מכס שאתם מוכנים להיות שלמים לכך אמרתי לכם קומי לך . וענין זכרו כאן זכות אבות חטת החד כענין שאמר שומר הברית עד לאלק דור שיהיה אז הדור זכאי ויהיו כע יחד זכות אבות חטת הבנים :

(יד) יוֹנְתִי בְּחַגְוֵי הַסֶּלַע . ע"ד שאח"ל שישראל עד שלא עברו בים היו נמשלים ליונה שברחה מהבן סרודפה וברחה בגקיק הסלע וראתה נחש לקראתה ואין לה מטם וכן מלרים היו רודפים אחריהם

לקטים עד הסמדר

חס שני . וחס הללוה כללתי שם כיסוד כו' . בארנו דל יום שנת כו' מלכות . והוא פוק"כ אלק כשכתי (ויס השכה) חיבה דוגמת אהב החיים כו' :
דְּבִיצִינִים אֵלֶּיךָ אֵלֶּיךָ . הן ג' פסין הגיל שכן נטוין כמות . ג' קולין דיו"ד . קולא ונושא וכילא . ג' יודין דס"ג כו' (והם נחלן רק בארן . כי בתחלה שאלו במחשבה) כמש"ל פ"ו ב' שאל ישיעו כסכאם ע"ל כליל כו' פ"ס . ואח"כ יורדין לניהה ונטיירו סס . ואח"כ יולדין הספיק כנא"ת . ועדין כנניו שן ג' נווין דלס מתסוין כו' ואיך עגלין עד שמינין לנטקבא בארן . וז"ש אחיליד יוסף לפי שאין עגלה כחי' יסוד עד דשאלו במחשבה כו' כמ"ש סס י"א ח' ואיך יסודא דעלמא כו' . ומתחלה שופפת כו' . ור"ל כחי' הפנימית שבו (מה אחיליד יוסף) שהוא חי כוה . והוא דרפת . ואסמירו כו' . ע"כ הוא כנניו כנ"ל . וכאשר נתן לנטקבא סס עלאה . דהא כשעשא דקשת אחתוי . כדן למגלין בארן ולישתי למחוק כשעשא דלמגלי קשת כשעשא דקשת אחתוי . כדן למגלין בארן וכסכאם שעתא פת כוזמיר גביע עידן ללךן חייבין מעלמא . אחתי לשחויב בנין דהנליגים נרואו בארן . והוא זכות אבות . וז"ש וזכרתי את כריתתי יעקב כו' . וסארן אזכור . והוא כרית הקשת . ומלן מקיים פלמא וגרים לזכרן דלמגלין . קל ינוקי דלמלן באזורייתא וז"ש קול התור . ולכן אמר בארנו בארן כהה (פי' בארן אגט כנעני) . וז"ש אן העולם מתקיים אלא בהגל כו' (כיארור על וזכר ח"ט דף ח') :

עד המשפט שיר השירים ב עד המשפט

אלקים וישמע לפקחם: כי קולך ערב. מן
 השירה שזמרו בליל פסח כמ"ס השיר י"א
 לבס כליל התקדוש חג: ויטאך כשראיתי בך
 כשגמשת אחרי במדבר בארץ לא זרופה.
 נאווה לי או אומר

השמיפני וזהו שארפי כי
 לבבך לקיים התורה.
 והראני קאי על מפ"ט
 כי אלל תורה שייך
 שמיפני ואלל מפעלה
 רא' והוא כמ"ס בזהר
 על פ' לאמר לאסורים
 לאו ולאשר בתוך הגלו
 כי כמו שהתבואה היא
 בקליפסה ובתוך הדשן
 אותה ומוליאין אותה
 ממאחר הקליפה שלה

ערב ומראיך יחי' נאווה: (ט) אאווה
 לנו שעלים שערים קמנים
 מחבלים פרטים וברמינו סמדר:
 (טו) דודי לי ואני לו תרעה
 בשושנים: (יז) עד שיפוח היום
 ונסו הצללים סב דמה דקה דודי
 לצבי או לעפר האילים עד דודי
 בתר:

על

גדולה עם הגדולים ועם הקטנים ח"ס
 מחבלים פרטים הם הגדולים. וברמינו סמדר
 הם הקטנים. וכמ"ס כרם ה' לידיו וס':
 (טו) דודי לי. פ"ד שנאמר והייתם לי
 כגולה מכל העמים. ואני לו
 שאמר נעשה ונשמע ופי' שכ"כ ה' השתוקקם
 דודי לי ואני לו וכשו שאמרו רז"ל אחס
 עיניהם אחי חסיבה אחס בשולם ואני אעשה
 אחסם וכו'. תרועה בשושנים. שהוא אחס
 ולכן וסוא ח"ס ול"מ שמתן לט ופי"ז יש שכר
 ופונש וכן פ"י משה ואהרן שהם סוד אחס
 ולכן כמשארז"ל משה אמר יקוב דהין וכו'
 אבל אהרן רודף שלום:

(יז) עד שיפוח היום. פי' משום שאמר
 לה כעגלים מרא בארץ שהוא כטשרום
 חדש כשר ט' וכו עד אייר אבל אח"כ בעת
 שנכר חס היום הייט בעת ששאו את העבל
 ואז ונסו הצללים. הם פנני כבוד שהיו
 כלליות לישראל. ואמר לה הפקב"ם כי לא
 אעלה בקרבך ואז היטה מדה"ד מסיחם
 ודעה שא"ל בשום אופן שיהיה עמה ויראה
 אולי יבחר לו אחס אחרת וזו אמרו ישראל
 להקב"ה סב רמזה לך לצבי בילורו שמרון ואל
 הסמכה בדרך סן מדבק בראמה אחרם סג
 אלא

ואח"כ עדיין היא מעורבת בתוך שלה וזרה
 אותה ברוח ונעשית יפה וזרה כן הוא הפנין
 באדם כשבו אסור במאמר יפ"ר בתמלה נרץ
 ללאח מחמת יד הילכ"ר וזהו ע"י מפעלים טובים
 אך עדין אינו בא אל מקומו הראשון עד
 שיה' לו אור התורה וז"ל לאמר לאסורים
 לאו ואח"כ לאשר בתוך הגלו וכן כאן היו
 בתגוי הסלע ובסחר המדרונה ב' דרגי'
 הג"ל השמיפני והראיני כעד ב' הג"ל:

(יח) אאווה לנו שעלים וכו'. הוא בעת
 שהשקף ה' עלמאכה פלרים ויהם
 וכו' ויאמר מלרים אטסה כו' ואמר הקדוש ברוך
 הוא למלאכי השרת תפסו השועלים. והשווה
 אותם לשועלים שהאעל כשאו רודף ורואה
 שמתגברין עליו אז הופך פניו לכרוח כך
 מלרים רדפו את ישראל וכאשר השכילו שפ'
 גלחם להם אמרו אטסה. ואמר אהוה לט
 מפני שפרעה חסא לה' ולישראל שנאמר
 לא ידעתי אם ה' וגם את ישראל לא אשלח
 ולכך אחוה לט, בשבילי אינו בשבילי ובשביל
 ישראל. שעלים שעלים קטנים. בילורו
 שעלים הם המלכים והסדרים. קטנים הם
 דלת העם שגניהם פעלו רע לישראל כי בגלות
 נגד לאיזה סיבה אך פרטו בגלות כפי מפעלי

אלא חרוץ על כרי כמר שסס פרים נבחים
 וחדים מלאד ואין שם ישנ כלל וטנחם שזכור
 להם ברית בין הכמרים : והמשל לאשה
 שמתה על בעלה ועונה בעלה ויראה כשהי'
 נמדינה בישיב שאל
 יתה אשה אחת
 ושכחנה לכן בקשה
 פתח לכל הפחות מי
 יתן במדבר שלא
 סרלה אשה אחת
 לנותרה לך במקומי
 ותלך על כרי כמר
 פי חתוך זקוף שאין
 יכולך לפלות אליו
 ולא יבחר אחת ובוודאי חכמה :

ושמרים חתן לך בכל שפריך. וכד' הוא חתן
 הפיר עלמה . כן יש לתורה פרדים שהוא
 פשט התורה והוא בחון רחוק מן הכונה
 עלמית . ודע התורה הוא שדורשין מכל אות
 וריבוי דין בפ"ע
 ומרחיב את הלכה וכו'
 ג"כ כחמון. ורמזי התורה
 היא קלת פנימיות
 כשפר הפיר . וסודות
 התורה היא הכונה
 העלמית העולה בית אל
 עיר האלקים . ח"ש
 חכמות בחון תרונה
 כי בדיבור יש בו ג"כ
 מציאות

ג (א) **עַל-מִשְׁכְּבֵי בְּלִילֹת בְּקִשְׁתִּי**
אֵת שְׂאֵהְבָה נַפְשִׁי בְּקִשְׁתִּי
וְלֹא מִצְאָתִי : (ב) **אֲקוּמָה נָא**
וְאֶסֹבְבָה בְּעִיר בְּשׂוּקִים
וּבְרַחֲבוֹת אֲבַקֶּשֶׁה אֵת שְׂאֵהְבָה
נַפְשִׁי בְּקִשְׁתִּי וְלֹא מִצְאָתִי :

ד' דברים ב' בקול להשימר מרחוק אינו
 נשמע אלא קול הכרה וקול רינה, והעומד
 מקרוב שומע קול בלא חיתוך ואותיות והוא קול
 הקריאה אבל ח"י מה שמדברין עמו, וכו'
 בדבור אלו העימדים פנינים ומדברים פא"פ
 נקרא מאמר כי מצינים חתוך הדברים
 והעומדים ברחוק קלת שומעין חתוך האותיות
 אבל אינם מצינים חתוך הענין וקול דיבור .
 ח"ש חכמות בחון פי' הלמדן פשטי התורה
 שומע רק קול הברה ורנה כי השנחם
 מרחוק כדרך רנה . וברחובות פי' בדרשי
 התורה שהוא מרחיב את ההלכה חתן קולה
 שהוא קרוב יותר מפשוטי התורה אך שניהם
 עדיין מבחון בראש הוציאת תקרא .
 כפתחי שערים שהוא הרמו שהוא פתח
 השער שהוא פתח לפניו היא תקרא כנ"ל
 בעיר שהוא חתן הפיר שהוא סודות התורה
 שם אמריה שאמר . ח"ש רז"ל במקום רינה
 שם תהא תפלה כי בחי מדרשות היו לגדולי
 לומדי הפרד"ם וכה"כ שם חב"כ"ר ואין שם
 אלא רינה ושם הכל פיהם שאין בו חשא שם
 תהא תפלה . (ועיין בפ' משלי) ח"ש בעיר
 שהיא סודות התורה וחל"כ בשוקים שהוא

ולא יבחר אחת ובוודאי חכמה :
 ג (א) **עַל מִשְׁכְּבֵי בְּלִילֹת עִדְיָא שְׂאֵהְבָה דוּד**
הַמְלַךְ עִיָּה ה' אֲרִי וְיִשְׁעִי, ואחריה
 כי נפסם שהלך בעלי ממני נסתלק ממני
 ישעי ונשארתי לבדי על משכבי בלי עז וכן
 נעדר ממני אורי ח"ש בלילות פי' בחושך :
 בקשתי וכו' . הזכיר ה' פעמים כנגד ה' דברים
 שנעדרו מהם . וזה עגני כבוד . והשכינה
 שהייתה בהר . והתורה . והלוחות . ורזה"ק
 שהי' בהם . ח"ש כאן בפסוק ב"פ בקשתי
 ח"י על הפנינים שנעדרו מהם וכו' על השכינה
 שפלתה מהם ולא מלאחתי :

(ב) **אֲקוּמָה נָא** ואסובבה בעיר וכו' .
 הענין ע"ד שאמר שפ"מ במשלי
 חכמות בחון תרונה וכו' ברחובות וכו' וישב
 שם ד' מקומות . בחן . ברחובות . כפתח
 שערים . בעיר . וד' לאוטת . תרונה . חתן קולה
 תקרא . אמריה שאמר . והענין שיש לעיר ב'
 דברים ח' המקום אשר לפני הפיר הנקרא
 סרפיה והוא חתן הפיר מרחוק . והב' קרוב
 לשער הנקרא פלשיח הנקרא רחוב הפיר .
 וחל"כ פתחי שמרים והוא שער הפיר שם
 יבאנים הזקנים לשפוט העם כמ"ש שפטים

לקוטים עד העומר

(א) (ד) **עַל מִשְׁכְּבֵי לַיְלֹת** דאיען נל"ח בקשתי את שאהבה נפשי ולא הובח מאן דימת לי . עד
 דלחבו הובח אחי (וזה קאי) על גלות בכל (ולכן) כמעט שנתתי מהם ט' . שזכנה מורה
 אבל בגלות הוא ודודי מתק עבר ט' (ח"י) פי"ח חיקונים קמ"כ ב' ב"ר"ה והוימא (שאל) :
 כען

עד השמש שיר השירים ג עד השמש

סמוך שהוא פסוק וסוף פרשו. וברחובות הוא הדרוש. ואבקשה גם בחן שהוא פשטי הכורה בקשתי גם הלוותם והכל לא מלאים.

ומהב מחלה סודות הכורה ואח"כ הרמו

ואח"כ הדרוש ואח"כ הפשט. וזה היסוד הסדר. לפי שמקודם סי' משיגין הכל ואפי' סודות הכורה ואח"כ אברה מהם הכל וסיו מבקשן מלמעלה למטה לכן משב כאן בסיפוק ו"ש אקומה נא לבקש השכינה במקום שהוא בחן רנה לא מלאים. ואסובבה בעיר בשוקים וברחובות שהם בג' מקומות הג"ל עיר ושוקים ורחובות לא מצאתיו בחן שמרס יום שהתפלל משה:

(ג) מְצִאוֹנִי הַלְּמֹרִים הַסְּבָבִים

בְּעִיר אֶת שְׂאֵהְבָה נַפְשִׁי רְאִיתָם:

(ד) כְּמַעַם שְׁעַבְרָתִי מֵהֶם עַד

שְׂמַצְאָתִי אֶת שְׂאֵהְבָה נַפְשִׁי

אַחֲזִיתִי וְלֹא אֲרַפְנוּ עַד

שֶׁהֵבִיאתִיו שֶׁהֵבִיאתִיו קִרְיַת אֱלֹהֵי בֵּית

אמי

היינו שלא רפה ידינו עוד מן הכורה כמ"ס התרפית ביום לרה ואחר"ל שלא נרפה ידינו מן הכורה. עד שהביאותיו אל בית אמי הם ענני כבוד שנס זה האחר לי. וגם הם הסנהדרין. ואל חדר הורתי הוא הק"ק ששם השכינה שורה כמ"ס וכבוד ה' מלא אים המשכן. והדמיון הוא כמו הולך כשהוא

בבטן אמו הוא נסתר כעלמים בבטן המלאה אבל יודעין שבידאי יש כאן עובר שאח"כ יולא לאייר העולם כן סי' בארון נסתר הכורה והשכינה

לקומים עד הנסתר

(ד) בען כפורקא כתייתא כרה רודי ככפסא בני. ואילנא בניני' ולא אשכנחא מתן דיימא לי ננידי. ובג"ד אנה אומינא דכומנא דייתי ואחינא נידוי דלא יוזו מנאי. ואנא אחותי ונא ה"סנו. אפי' דהוא כחיד אלל על משכני כו'. משום דשם כ' עד שבהאיתו כו'. וכאשר בא לכה"מ חורתי לחסות ואיל מיני. אבל עהה כי עזה כמות האנה כו'. מים רבים לא יוכלו לכבות את האהבה. והענין כמ"ס בסוף חס"כ שמהפורת היוונ הוא מהכבורות ואלהבת הרחימו. ואח"כ מ"ד מתגברין ונספק האהבה. וכן ככ"מ מתמת רוב הספר והשלוה מרדו. כמ"ס ירכיבו על כמתי ארץ ויאלל כו' כל המרה שם, וישמן ישרון ויכפס ט'. אבל כפורקא כתייתא תהיה האהבה גדולה כל"כ עד שמים רבים לא יוכלו לכבות את האהבה. ולכן יהיה יוונא חדיר דלא פסיק. וכשפס חמיד. והאהבה לא יספוק והוה העפס שא"י (שכשו) לקבל רוב טובה. אבל כאשר האהבה גדולה אינו מוזק רוב טובה (שם כד"ה ואנא אחותי):

ב'יריא דשבת אחרת קמתי אי לפתוח לדודי בשבת. וכד נליק שבת אחרת ודודי חמק עכר. ר"ל והוה ענין הכדלה. כמ"ס. וכן רמזי לגלותא דנסיק שבת ותפלה. וז"ל ובהוא זמנא בקשתייהו ולא מלאתיהו קראתי ולא עניני. עד דכומנא דייתי זמנא אחרא אוחד ביד' ולא אשכניני' למחול כמה לאחמר אחותי ולא ארסנו. וקאי על האולה. וכ"כ בשבתות. אלמלי שמרו ישראל כ' שבתות חיד הן נעלאין. דשבת ראשינה היא עד כיה"מ ראשון ושני שנתנה ע"י אדם וכן עד יום השבת ולילה. ואח"כ בגלות לקבל ימי החול. אסתמכא בגלות ביתי החול משארין וריחא דנשמחא משבת שפורה. שפי"ז ויכל לקבל השמחה בשבת הבאה לגמרי. ע"י הקב"ה. שלא תפול עוד. וכן אצטו בגלות ושלמה שרים שחיתו. פלינו לך לחיים. ומימי משם נשיירן דכ"מ והתורה שנתנה לנו בשבת כפוי. שפי"ז אלא לחיות

עַד הַמַּשָּׁח שִׁיר הַשִּׁירִים ג עַד הַמַּשָּׁח נב

והשכינה בק"ק וכל הקרוב קרוב יוסר מקבל ויאר שפע התורה וכן נהר סיני ה' גבולים גבולים חלוקים להם אך יעמד כ"א לפי מדרגתו ויקבל השפעתו. וזית אמי הם

כחמור. סקופרה מור ולבנה וכו' פי' מור היא המזכח שהקמירו עליו קטורת ומור הוא הראש של כל בשמים כמ"ש בשמים ראש. ולבנה הוא השולחן שהקמירו עליו שני בזיכי לבונה. מכל אבקת רובל היא המורה ששם שחמו והקמירו כל

אָמֵי וְאֵרֶךְ יְהוֹרְתֵי :
(ה) הַשְּׁבִיעֵתִי אֶתְכֶם בְּנֹת יִרְדְּשֶׁלֶם
בְּצִבְאוֹת אֵן בְּאֵילוֹת הַשָּׂדֶה אִם-
תַּעֲרֹדוּ וְאִם תַּעֲרֹדוּ אֶת-
הָאֱהָבָה עַד שְׂתַחֲפֵץ : (ו) מִי זֹאת
עֲלֶה מִן הַמִּדְבָּר בְּתַמְרוֹת עֵשֶׂן
מִקְפָּרֶת מִן וּלְבֹנָה מִכָּל אֲבֹתָ

הסנהדרין שהיו למדין הסורה לכל ישראל :

(ה) השביעתי
 אצבם וכו' פי' כיון שמרה האהבה כמו שהיתה. השביעה את המסמינים שלא יערערו עוד כמ"ש לחפלה :

(ו) מי זאת עולה.
 פי' בעיניכם יפלא מהיכן עלו הקרבנות. ופי' כולם תמרו על גזולתן שהיו לואם המדריגה : מן המדבר. ששם קבלי להם ד' מיני אשיות אש המטרה בהסיובו אש המורה : בחימות עשן. פי' כי במשכן אש המורה ששם

לקיבים עד הנסתר

למירוח ולא נשול עוד. וע"ל קמ"ד ח' בנין דבגלותא קדמאה לא כו'. אבל בפורקא בתרייתא כו' דלא ישתעבדין בה ובנכחא לפולם. וייתבנו ב' בהמ"ק בנין קיים לעלמין כמ"ש בפ' פנחס. וז"ל לא אשכניני' לפיול כו'. עד שהביאחוויו אל בית אמי דא כי מקדשא דלפילא. ואל חדר הורתי דא כי מקדשא דלחמא. ואל חדר הורתי. שהיא שם הארה נבר. חדר האמות. דכ' שנתות היא שנת חמתון ועליון. וכייתקן הן ו' ימים. ולכן היא זוכה לשנת עלין פלמא דסירור. וכן בפורקא בתרייתא פי' המורה שהוא ו' ימים. שהמורה הוא וז"ל כמ"ל רש תכ"ה פ"ט. וזכה לחירו. ולכן כששומר כ' שנתות ו' ימים בתורה וזכה לנשמת חיים (שם כד"ה עד דכומתא) :

(ו) מי זאת עולה מן המדבר דא פירא דסיני ט'. מקופרת מור דא קוב"ה דאחמר כו' אלך לי אל הר המור. ולבונה דא סיהרא קדישא פלה אחמר ואל גבעת לבונה. דמור דמורא ולבונה נוק'. כמ"ש מדלע על האדים מקסן (על הגבעות) וכבר כ' המילוק בין הרים לגבעות שהן זכרות ונקבות. מכל אכנת רובל דא לדיק דהיא כל כלי כלא. דכליל וז"ל. ד"ל תלך דא לזורייתא דכפ"ס הלכה למשה מסיני. ר"ל דהוא הנואר סיני. שחמו שהטאר מחבר הראש שהוא שמים שם הגוף שהוא הארץ. כן מורא דסיני. שבו ספה הקב"ה שמים על הארץ. מקופרת מר. אמר מר. דהוא מימרא דגמ' (מסרש סכל על מורה שש"ס). ולבונה לבין הלכה. מכל אכנת רובל דא לדיק. דאית כו' מכל מינים. ר"ל כלא בגמ' דאית בה כלא. והוא נאורא דלזורייתא דכפ"ס. וז"ל ודא עביר לה לזורייתא דכפל סה (ת"ו מי"א תי' קמ"ד ח')

מקפרת מור דא לנחא דשמרית דתקן אברהם דהוא מר. דהוא בשמים ראש. ראש לכל הכשמים מר דרור ט'. דלכרסא ראש אמנה. והוא הר המור. המוריה. ושור מקפרת מר. לרור השור דודי לי ודא נחא דסליק לה גימיוא. ור"ל מקפרת שקאר כמור והוא נחא. והוא לרור כמור לרור הסיים ט'. והמרה שכניה לרור המור דודי לי דנחא איהו דידה. וע"י דחסר קאר כנחא עי"ו דודי לי. לך כין שדי לין. דשדים דידה היא דרגא דשרה אשת אברהם. כי אשה יפת מראה את הוד ויפה. כמ"ש בהילות פ' בראשית. בה"ד נשימות בימיק נפש בימיק הוא חסד. ונשימות הוא נשים זמירות שכניה דוד מלכא דסלקי ביה חסדי דוד הגאמינים. ולבונה דא בוד דסליק לה גבורה. דקאי ג"כ אקפרת (לשון התקפרות. וז"ל דסליק לה) ולבונה אדום והוא כוד ט'. וכאן כל השם ל"ב וימ"ן וז"ל (פי' כי ל"ב הוא י' חכמה ל"ב נתיבות חכמה. וז"ל ה'. וז"ל ה'). מכל אכנת רובל דא לדיק דסלק לה כשמורא דאמשייתא. דנ"כ (קאי על) מקפרת כנ"ל. וכל הוא יסוד. ואכנת הוא דרגא וילכך

עד הפטם שיר השירים ג עד הפטם

ולקמורת המים מה לקמורת המים הלא הם בעלמם המים הלא פ"כ פירושו כמ"ס שהנוסע יקח לקמורת המים היט הד' מים שמזכר כבר וזה יהיה י"א :

שהו על השלחן שהיו לריבין להקמיר אלו סס בפנים ואם שכל מזבח החילין שהיה מקמירין בו כל הקדושה והס' ד' פממים אש הנאמר בפ' ט' וזהו מי ואלם כממרות פטן אש

(1) הנה פתחו

רזבל: (1) הנה פתחו שְׁלֹשְׁמֶה

שלשמה

וכו'. פי' הטיבה כ"י בעיניכם יפלא מאין זכיתי לכל הכבוד הזה

שְׁשִׁים צְבָרִים סָבִיב לָהּ מְצַבְרֵי יִשְׂרָאֵל

המטרה. מקמורת מור אש הקמורת. ולבונה שכל השלחן פסלחיהם מכל אבקת רזבל אש שכל מזבח החילין .

דע שהמשק הויך פממו ומסס הויך הכל . ולהבין זה נקדים מה שאזכר רז'ל ימחה דף ק"ט פ"ב מ"ד דע ידוע כי פרז או זה הסוקס פלמו לזכר הלכה דיינוא דאמי דינא לקמיה ונמר הלכה ומדמי מילחא למילחא ואית ליה רב ולא חיל ומשאל דארשכ'ל לפולס יראה דרין כאלו חרב מונחה לו בין יריכותיו וניהגס

והנה בקמורת נאמר בפסוק ד' מינים . נסף . ותחלם . ותלבנה ממים פי' שיש חלבנה שאינה פמים . ולבונה וזה שהס' ר"ה שלחן ולכן נקרא מזבח שלחן כדכתיב וידבר אלי זה השלחן וגו' פתח במזבח כו' ואף שהיו י"א סממנים היינו ז' היו מיני בשמים וד' סממנים הרי י"א חה מדוייק בפסוק לשמן המשחה

קוטים עד הנסור

ויאבק אש כו' . וזדיק הוא הרזבל דשקל מכולא . דא יהיב כו' כמ"ס כס' חו"ח ומפרז כולא : (חכ"ט נ"ו ב' כהג"ה ד"ה דכא כו' עד ד"ה מכל) :

מקמרת מור ולבונה מרי ירכי קאסו . פ"ל כ"ו ב' (כהג"ה) מקמרת מור כו' ועוד כו' (היוט מאמר ה"ל) מכל אבקת רזבל דא לדיק דאיהו כולל כלא . וכפ' וישלח קפ"ו ב' פתח ר' יוסי ואמר מי זאת עולה כו' . מכל אבקת רזבל דא ישקב . ד"ה דא יוסף הלדיק כו' (יסוד) . אמר רובל חלח מה חמטני דא קמירי דקוסטרי ואבקי דשלמי בלבו דכ"ה בלבו דלדיק דאיהו כל כו' ור"ה דאיהו בגין דאיהו קיים לה . בגין דכל פקודי דלורייחא (פי' תורה ומטת ח"ת ומ"ל) מתקשרין פשיטיו דכרית קדישא כו' . ופ"ל פ"ב ב' דאישון פטר כל רחם דאישון רמ"ה דכלבו קמירין בנדיק דאיהו כל כו' ור"ה דאיהו כולל כלא . ר"ל ו"ס מכל . איהו רזבל ואיהו אבקת דילי' . ר"ל ו"ס אבקת רזבל (ר"ל אבקת של רזבל) . ופ"ס לפשיטו כהג"ה הכל ענין ח' שאן ג' קיין חד"ר . ואמר ואיהו אבקת כו' שמתחנן ומתחנן בה . וז"ל הכ"ד ודבק (כאשתו) ור"ל שהוא רזבל דאבקת . ודרים אבקת פלה (פי' של המ"ל) לפי שכתוב בחי"ו לשון נקבה . ור"ל שהיא מקישר מכל אבקת דרזבל וכל אבק כידיה כג"ל . ואמר וביה פליח' לגבי כ' : ול' ר"ל ד"ס מי זאת עולה מן המדבר . פ"י אבקת רזבל . כהכש"י שמתקשפת האשה היא מה ארבת ובתנתה מן לנפלה . והוא כהכש"י דפקודין דלגילין ככרית . תורי וזה נפשה כו' פס נקודת הכסף . שאן פקודין דמ"ע ו"ל"ה כסף וזהב (חכ"א מ"ו ב' כ"ה מקמרת עד ד"ה ובי' פליח'ת) :

כל גלותן דירמלא ריחא דלהון כריחא דמור ולבונה וכל אבקת רזבל כאשר יומין . אכל כשפחות וימיס סובים תאיב עלי' מכל מיני בשמים . בגין דביזמן שכן סלקין מכל אבקת רזבל . ר"ל דסלקין מיניהו . דלית אבק כשוי"ס דלית לה נייחא . (דאבק היינו כמו ויאבק אש פמו . דלוחא דלחי' פנימא דאחזק פמה פ"ח . לאחא עמה כהוא פנימא דשכירה . כהוא אש . דלא ודא פליק' עד שמיא . אבק דישקב לאחא זכוחא פ' לוחא כו' . ואבק דרנא ד"ס פליק' כנמה משריין דחובין כו' . וכשפחות וימיס סובים לית אבק) וזהו מי זאת עולה כו' שהיא החפלה . מור ולבונה כחול . מכל אבקת רזבל כשוי"ס (ביאורו ח"ג רמ"ג ח') :

מי זאת עולה . שזאת עולה פי' מי דנהיר לה בה' נהורין מן המדבר דלוחא . כמ"ל . מקמרת מור ולבונה מכל אבקת רזבל ג' מיני ניסמן שאן כהכ"ב לילין כהג"ה כמ"ס כהכ"ב נהורין כו' חלוח יב"ק (חו"ח פ"ב כ' ד"ה וכל פליח'ת) :

(1) **ארתון** הדנקות בק"ס דבגייהו לחמר כל האשום ריח בן הדנקים מלגין לו ניסנס . פי' כש"ה (וע' מ"ס רבינו נברכה פ"ב פי' ו' וסס ששים לחיות הדנקים . פי' לחיות מחר נבמ' . על לנכך . על לנכס . כל לנכך . כל לנכס . שכן נשך . ואכדתם פכרה . הסקף חיל

וַיִּהְיֶה וכו' שְׁאֵמֵר הָיָה מִשְׁמֵהוּ שְׁלֵמָה
 וס'. ופירש"י ס' גְּבוּרִים הוּא ס' סְבֵדְרִין.
 וּמִקְדָּה הַתּוֹם' הַל"ל ע' סְבֵדְרִין אֲבָל
 לַק"מ שֶׁסְבֵדְרִין הוּא יוֹשֵׁב עִמֵּימִים עֲשֵׂה
 וס' סְבִיב וכו' הַס'
 עֲלֵיהֶם כְּלוּלִים שֶׁכָּל
 מִקֹּם שֶׁהוּא ע' יֵשׁ שֶׁ
 עֲלֵיהֶם שֵׁי כוּלָּלִים
 כַּמ"ש לַעֲלִיל. וְכַמ"ש

**יִשְׂרָאֵל: (ח) פָּלַם אַחֲזִי חָרֵב
 מִלְּמַדֵּי מַלְחָמָה אִישׁ חָרָבָה עַל־
 יָרְבוּ**

כַּמ"א בְּטָלוּ אִלּוּ עֲרִיךְ וכו' גַּם הָיָה טו' לַפִּי
 שְׁאִין מִשְׁמִיר בַּמִּשְׁמָה אֲרֵץ הַבּוֹן שִׁיבָה בְּגִיגָס
 וְאֲרֵץ פִּיפְחָה הַיִּפְךָ ג"ע וְאִם אֵין עוֹסֵק בְּתוֹרָה
 עַה"ח הָרִי חָרָב שֶׁל מֵהֵימָּה שֶׁהוּא ג"כ הַיִּפְךָ
 עַה"ח וְדִל לַעֲלוֹם וְא"כ הַדִּין לָרֵךְ שִׁיבִיהֶדֶן
 דִּין אֲחַת לְאֲחֵיתוֹ שֶׁל תּוֹרָה וְהֶאֱחַת הֵיטֵו
 לְחֻקֵּי הַדְּבַר הַיִּטֵּב אִלּוּ לְהַסְתַּלֵּק כַּמ"ש הַפּוֹסְקִי'
 וְע' בְּר"מ פֶּרַשׁת מִשְׁפָּטִים דָּק קי"ז ע"א. וְכֹה
 יוֹבֵן הַגְּמָרָא דְרַמִּי כְּתִיב בְּלֶקֶךְ תִּשְׁפּוֹט וְכִתִּיב
 לְדַק כו' כֹּאֵן בְּדִין מְרוּמָה לָרֵךְ ב"פ דָּק לְדַק
 אֲחַת לְאֲחֵיתוֹ כו' וְכֹאֵן טו' בְּדִין שְׂאִיט מְרוּמָה
 שֶׁא"ל רַק פ"א. וְכֹה נִבְּא לְבִיאוֹר הַפְּסוּקִים
 וְהַגְּמָרָא הַג"ל. וְהוּא כִי לְמַלְחָמָה לָרֵךְ ב'
 דְּבָרִים עֲלֵה וּגְבוּרָה. ר"ל שִׁיבִיהַ גְּבוּר מוֹזִיק
 וְהַב' לְדַעַס תַּכְסִּיפִי מַלְחָמָה כִי בְּתַחֲבוּלָה
 וְכו' וְהַג' לָרֵךְ שִׁיבִיהַ לוֹ כָּל כְּלֵי זִיָּן שֶׁלַּפְּעֻמִּים
 יִלְטָרֵךְ לְהַסְתַּמֵּשׁ בָּא' מִהֵן וְאִם חֶסֶד א' יִהְיֶה
 יִגִּיעוּ לְרִיק וְכֵן לָרֵךְ לְהִיטֵט נִשְׁמַר מֵאוֹד שֶׁלֹּא
 יִלְכַד בְּפִתְעָה פְּתוּאִים בְּלִילָה אִלּוּ כַּה"ג לַפְּעֻמִּים
 פְּתִים עֲמֵט לוֹ חוֹש"ה

**(ח) בּוֹרֵם אַחֲזִי חָרֵב . הֵיטֵט גְּבוּר שׁוֹלֵף
 חָרָב. וְהַב' סוֹמְדֵי מַלְחָמָה הֵיטֵט
 תַּכְסִּיפִי מַלְחָמָה כְּנ"ל. וְהַג' אִישׁ חָרָבָה עַל
 יָרְבוּ**

בְּמַלְכִים וַיִּקַּח רַב טַבָּחִים טו' וְאֵת שְׁלֵשָׁה
 שׁוּמְרֵי הַסֶּף וּמֵן הַפִּיר לַקַּח פְּרִים א' וְכו'
 וְהַמִּשְׁמָה אֲנָשִׁים כִּי וְאֵת הַבּוֹסֵר שֶׁר הַלְבָּא
 וְס' וְשָׂשִׁים אִישׁ מִעַם הָאָרֶץ חָמוּב שֶׁס ג'
 שׁוּמְרֵי הַסֶּף ח' רוּחִי פְּנֵי הַמֶּלֶךְ וְשָׂשִׁים כו'
 שֶׁהַס ע'. אֲבָל לְהַבִּין גְּמָרָא זוֹ אֵיךְ נִשְׁמַע
 מִהַ עַל שֵׁשׁ לוֹ רַב וּמְדַמָּה כו'. וְהוּא כִי
 אֲמַרז"ל כָּל דִּיָּן שְׁדָן דִּין אֲחַת לְאֲחֵיתוֹ וְכַתְּבוּ
 הַתּוֹם לְאֲשׁוּקֵי דִין מְרוּמָה. הוֹקֵשָׁה לְהַס הַכְּפֵל
 אֲחַת לְאֲחֵיתוֹ. וְכַתְּבוּ הַתּוֹם' לְאֲשׁוּקֵי דִין
 מְרוּמָה. ר"ל כִי יֵשׁ דִּין מְרוּמָה וְהַדִּין דֵּן
 כַּמִּשְׁמָה הַתּוֹרָה כְּפִי טַעְמָהּ אֲבָל עַכ"פ אֵין
 דִּין אֲחַת אִלּוּ לְהַיִּשּׁוּךְ אִם יִשְׁפּוֹט כְּפִי מַה שֶׁהוּא
 מִצֵּן הַאֲחַת אֲבָל אִיט לְאֲחֵיתוֹ שֶׁל תּוֹרָה וּח"ש
 כַּגֵּד זֶה שֶׁלֹּא יִשָּׂה הַדִּין לִימִיטוֹ וְלִשְׁמַאלוֹ
 כ"א יִשְׁפּוֹט לַפִּי הַאֲחַת הַמוֹבֵן אֲבָל לֹא לַפִּי
 ד"ס יִהְיֶה חָרָב שֶׁל יִזְאָרוּ כִי סַפֵּר וְכִיִּיף
 יִרְדוּ לַעֲלוֹם אִם תִּמְאַט וְכו' חָרָב תִּחְבְּלוּ. וְאִם
 לַפִּי ד"ח וְלֹא לַפִּי הַאֲחַת הַמוֹבֵן נִיבְהַס פְּתוּמָה
 כַּמ"ש כִי עֲרִיךְ מֵאֲחַתְמוּל חֶפְתָּה גַם הָיָה לְמַלְךְ
 הַבּוֹן. וְהוּא כִי יֵשׁ כַּה"ח וּג"ע. ע"ח לְמַחְזִיקִים
 כְּתוּרָה וּג"ע לְמַקִּיָּמֵי הַמְּלִיטָה וּמַקִּיָּמֵי יוֹב
 הַאָּרֶץ ע"פ מִשְׁפָּט כַּמ"ש מֶלֶךְ בַּמִּשְׁפָּט יַעֲמִיד

לְקוֹטִים עַד הַגְּמָרָא

פְּתִיל. אֲחַתְּס מֵאֲרֵץ. וְעוֹד יֵשׁ נִיטְפוֹת. כַּס' וַיִּחַמֵּר ס"ו אוֹתִיּוֹת. וְכֵן ג' יוֹדֵן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. אֲחִי כ' .
 אֲחִי כ' . כ' וּזִין אוֹתוֹ וְכַרְחַס. תּוֹכְרוּ וְשָׂשִׁים. וְכֵן כ' אֲחַד בְּאֲמַנֵּשׁ הַחֵיבָה. לְכַכְס. י' אֲחַד. וְכִיִּתֵּם .
 ת' א' הַתּוֹרָה. הָרִי ח' דְּבִיקִים שֶׁהַס ס"ו אוֹתִיּוֹת כַּס' וַיִּחַמֵּר. וְכֵן ס"ו אוֹתִיּוֹת טַפְפוֹת כַּס' וְהִי אִם
 שְׁטוֹ. ד' כ' . וד' ח' בְּאֲמַנֵּשׁ הַחֵיבָה. הֵיטֵט לְכַכְס לְכַכְס לְכַכְס. וְנַתַּח וְנַתַּח חֲתָן לְתַת .
 הָרִי ח' דְּבִיקִים שֶׁהַס ס"ו אוֹתִיּוֹת. וְכַס' רֵאשׁוֹנָה יִכֵּן אוֹתִיּוֹת מוֹסְפוֹת. וְכֵן ג' כ' . לְכַכְךְ לְכַכְךְ כְּנִיתָךְ .
 ע' אֲחַד . לַפְּסֻט . ו' אֲחַד מוֹזוֹת . ג' אֲחַד וְשִׁנְתָּם . הָרִי ו' אֲחִיּוֹת דְּבוּקוֹת שֶׁהַס י"כ . סָךְ טוֹלֵס
 הַס שְׂשִׁים אוֹתִיּוֹת) וְשִׁמְךְ מֶלֶךְ כ' שֶׁק ס"ו אוֹתִיּוֹת דְּקִאֲמֵר כְּגַם' כָּל לְכַכְךְ טו' שְׁמַסְפֵּר קָטָן גִּי' שְׂשִׁים .
 וְכִרְוִיחַ בֵּן הַדְּבָקִים (הוּא מַעֲזִי) שְׁכָן ו' יִק דְּרוֹג' סְדְּבִיקִים בְּאֲחֻרִּים. וְעוֹתָן רִיזוּחַ זֶהוּ הַכְּסִירָה. (כְּדִי)
 לְהַזְדוּג כְּפָרִים . וְשִׁלְמָה עֲלִיבֵהוּ אֲחֵר הָיָה מִשְׁמֵהוּ שְׁלֵמָה שְׂשִׁים גְּבוּרִים סְבִיב לֵה עַל שְׂשִׁים הַדְּבָקִים
 דָּק

ידנו כייט שמזמנים לו כל מיני יין ומשתמש בהם ככ"א כי אם איט משתמש בהם איט כלום וזהו איט מרנו וכו'. והו' מפחד בלילות מפחיס כנ"ל כי יש 4 זכוא פ"ח ואיט חולה להטריח וליגז עמנו ויכוין ללמדו לכן אחר מפחד בלילות שגריך שיכיה פחד הגיבוס עליו שלא יפול סם כח"ס אשרי אדם מפחד סמיד ומקסה לני יפול ברטה ואין רעה אלא

ומלמדו מלחמה שהם בקיאים בישונו של פולס. איש חרבו וכו' שהם משתמשין חמיד שיכיה סדין ברור בידו לפסוק ארס. ספרד בלילות שהם מפחדין מגיבוס שדומין ללילה ורואין שלא יטענו סקר ומשכ כפ' אלו הד' מעלות שהם נגד אנשי חיל יראי חלקים אנשי אמת שונאי כלם ונפסוק שלפניו שלם מעלות שהם כנה כו'. ששים וכו' מצוברי (וכ"ז) [וכו'] כנגד

ירכו מפתח פתיחות: (א) אפריון
עשה לו המלך שלמה מעצי
הלבנון: (י) עמודיו עשה כסף
רפידתו זהב מרכבו ארזון
תוכו רצוף אהבה מננות
ירושלם

חכמים ונבונים ויודעים שבתר טסה:
(א) אפריון עשה לו וכו'. פחה מבלא פרפיוס המטה דהיינו הפלים שבו הוא מוכתר הפלים ועמודיו כסף ורפידתו הוא מה ששוכב עליו הוא של זהב ופי' חדר הוא

גיבוס. חזו שני דברים שגריך להיות הריון בקי בהם שיכיה בקי בחורה שהוא כמו כלי יין ושהוא בקי בישונו של פולס שהוא כמו תכסיסי מלחמה חזו שספיב כולם אחויו חרב שהם בקיאים בחורה ויודעין כל דין על בריו

עד הנסתר

סן דבורין אחר ששים כו' מנבירי ישראל לפעילא פר"ח שגריין מסתו. ח"ס ואינון נטרין פריסי (ח"ג כ"ג כ')

במטרא דמטאנו איט עליהו כמה ממק דאחתיקראו לילת. דעליהו אחר דוד סף לילות יסרומי בליותי. דאמר סם אכרך את ה' אשר ישגיי לילך בדרך הסוכ ממתת מורא שמים. וסף לילות כו' שירא מספ' דלהן. ולכן שוחי כו' כל אמוס. וכן אחר בלמה ששים גבורים כו' מלומדי מלחמה וכל מפחד בלילות מספ' דלהן. (ח"ע סוף ק"ג כ')

בר דיינין דדיינין דינא. חרבא תליא על רישיהו מלפילא. ר"ל כמ"ס לפולס ידאה עמנו סדין כאלו חרב כו'. שנאמר הנה מסתו כלשמה ששים גבורים כו'. ועיקר זה הענין על כל ששה היכלות סל"ח כלל מפשרה. וכן ששים גבורים. ושם מפחד בלילות כמ"ס כפ' חרומה בסוד ולילה ללילה כו' ומסתו ק"ק חדר המסות. והוא שלשמה מלכא דלמלא דליה כמ"ס כפ"ס לקחן וכולם אחויו חרב מלומדי מלחמה. שבתא הוא המלחמה והוא כללוא כמ"ס כתיקונים. בסוד חרב ורומח. נסיל קירשא בידו' ס'. מחן דקסיל הוא חיות כו' יתכן ליה ברשא דמלכא דליה ללואח כו' ואמרזו מסחד בלילות מסחדה אל גיהנם שדומה ללילה. שהוא היכלין דספ"ח ענד היכלות אלו. ספן (פי' היכלין דספ"ח הן) גיהנם, כמ"ס כפ' סקודי בהכלא אחרת כו' כספ"ח דליה גיהנם. וש' כפ' ח"מ דק ס' ר"ס פתח ואמר הנה מסתו כו' מאי מסתו כו' מאי מסתו דא כירש יקרא דמלכא כו' פ"ס כל המחמר (ביאורו להיכלות בראשית מ"ד ח' ד"ה גנין דהא):

(י) (מרכבו חרנמן) ר' רגמן ר' רשאל ג' נבריא מ' מיכאל ג' ריראל. ורוא דעלה מרכבו חרנמן. ר"ל מרכבו של הוי"ה (הוא) חרנמן כמ"ס קב"ד ח' ו"ש. (ור"ל כי הכלאים ה"ל חרנמן' כליין כל גוונין. כי חרנמן כליל כל גוונין כמ"ס כפ' בראשית מ"ד ח' היכלא חתישאה כו'. חד נהורא כעין חרנווא. נהורא דא כליל כל גוונין דנהרין. נהורא חוור ושמן ירוק ואיכס אזכילין ח'ין כאלין כו'. וכן ד' המלאכים שהן כד' גוונין כמ"ס רבינו שאן כד"ס ח"ח פיינן וסס כדף קב"ד ח' אחר וי"ל חרבע אחון מתלבשין כד' גוונין חרנמן ח' גוון סתנא. ו' גוון ירוק. ס' גוון חרנמן עכ"ל. וזיון כד' הגלאכים הן כד' גוונין נמלא הן מרכבו של הוי"ה ח' (מחרנמן) אור דהיך כאלין חרנמן גוונין. שמתלבש כחכם דעגפא הכתר כד' אחיות הוי"ה, והכתר הוא ח' שמתלבש כחכם הוי"ה ח' א"י. וז"ל כהן כמ"ס. ח' אור פ"חל אחיו ספ"ס שהוא אדם דרכיב עליהן כו' והוא כהרץ דלהן וס"ל ח"ס. ואס"ג שה' אור הדיר כה' גיחין פוג לני גוונין. חל האור כשגש היט פשרה

עד הפסח שיר השירים ג עד הפסח ג

זכר הוא הארון יסוד מטתו של שלמה מרכבו
תקרה הוא ארנמן יריעות המשכן שכלולין
מה' גוונן שש לבן חכלת חלפת שי ארוס
תכלת שמור ירוק מחולצ ארוס ולבן חום

הוא המשכן מפני הלכנון פי' מעלים יקרים
מאד וכרמו היא על ל"ב וט"ן. שהם ל"ב
נטיבות החכמה וט"ן ש"ב: עמדיו עשה כסף.
הם עמודי התור שפליהם היה הקלעים.

רמף אהבה מבטח
ירושלים. שכל האומות
נקראו בטת ירושלים
רשפי אש כלכם יקצו
כיקוד אש אל המשכן
ומדר המטות שכתוב:
(יא) צאִינָה וְרֵאִינָה
כו' .

יְרוּשָׁלַם: (יא) צִאִינָה וְרֵאִינָה בְּנוֹת
צִיּוֹן בְּפִתְחֵי שְׁלֹמֹה בְּעֵמֻדָה
שְׁעֵמֻדָה לֵאמֹר בְּיוֹם חַתֻּנֹתָ
וּבְיוֹם שְׂמִיחַת לֵבֹ:

הגן

רפידתו והב. הוא
הארון ששם משכן כבוד
הש"י: מרכבו ארנמן
הם היריעות של חלפת
שאלמר וחלפת שני
זכב וארנמן. ונקרא
מרכבו שזו עיקר
המשכן כמו שכתוב

עפה אומרת לרעוסיך לאינה וראינה בעמרה
שעמרה לו זכו' פי' כי כתיב וכל אדם לא יהיה
באהל מועד ואמרו'ל אפילו חיות הקודש
דכתיב דמות פניהם פני אדם. וזהו צאינה
וראינה בגוה ציין פי' ת"ח שהם מלוינים בהלכה
שעמרה לו אשו. הם הת"ח ואמרו שמתחלה
קרא לתות' בטת ואח"כ אש והגמ' אינו מוכן.
והענין כמשארז"ל שאל רשב"י את ריב"ז
מהו בעמרה וכו' משל למלך שהיה לו בת
והיה מתכבד לא זו מחבבה עד שקראת בתי
לא

ופעית קרשים למשכן ובריעות פנים מכסים
לאהל על המשכן ואמר ארנמן שהיא
העובד שכולם והם ארבעה מיני חיות
המרכבה שסימנם ארנמן והראשון והאחרון
הוא אחר וזהו מרכבו ארנמן חוט רלוף
אהבה בחוט שקן כבוד השם יתברך על
הכרובים. והענין כי לבית לרין ג' דברים בית
יסוד תקרה שהוא ר"ת ב"ת וזה עמודיו
שהם הכתלים העמודים שמקיפין את הארון
והמשכן בית עשה כסף מחשקים כסף רפידתו

לקטים

שער נהרלי

א' לבר. כמ"ש בתוספתא פ' יתרו. ונק' אור
פני אל שהוא אור המתלבש בפנים של החיות.
והנה החיות הן מתפרדין ולפנים הן אחד. והן
בסיומן שכולן הן אל. ושם הוא נהיר בפנימיותם
שקן אל. וזהו פניאל שם הוא אור נהיר בהון
וה"ש אור פניאל וכו"ל לתקרי שר הפנים שהוא
כפנים דלהון. ואיזו ריאל שהוא אור פנימיות
החורה ריין דרוין. שד' חיות הן פרד"ם כמש"ל
תנ"ך וכפ' בראשית. ור"ו הוא אור כמש"ל והוא
המלאכים והחיות
ע"מ פתחא והסתרחא שלטי הרוין הן עמוקות
ר"ל הוא ר"ו כחושבן: וכו'
הוא אור כהורה. ופסוקו הוא חן. ולכן מנלך עמוקות מי חן (ח"ע קכ"ו א')

לכאורה הני תרי מימרות ד"א תי' וחכ"ה סהון
החדדי ונ"ל דדייק רבינו לתרן בזה.
כי באמת יום חתונתו היא שכינתא תתאה שהיא הכלה
דילי' שמתחתן עמה. אבל החתונה בשלמה שהוא
החופה הוא משכינתא עילאה. וכן ביים שמתח' לבו.
לבו היא שכינתא תתאה שנקראת לב וכו' עיני ולבי
שם ט'. אבל ההמחה בעמרה באה מלימא עילאה.
כן נראה לכאורה:

(יא) דא לין דליהו שכינתא נפקא בכל קייסין דילה ט'. וסתן נסיק מעוסר לגבה. וכל שלמח
אמרי לזינה וראינה כנית לין כמלך שמה בעמרה ששפרה לו אמו ביים חתונתו וכייום שמתח
לבו. חתונתו שכינתא עילאה (דהיא) חסה דילי' (כידוע שכינתא עילאה מסככת על כניה). שמתח לבו
שכינתא תתאה. יום חתונתו עמידא דלחזקתא. שהוא נקרא יום. ונאמר בשניהם יום. שמתיוחד עם
שניהם כידוע: (ת' מי"א תיקונים בסופו):

בעמרה שעמרה לו אמו ביים חתונתו וכייום שמתח לו. ביים חתונתו דא שכינתא תתאה. דהיא
כלה דילי' וכיום שמתח לבו דא שכינתא עילאה. דכל השמחת ממנה כנ"ל. דכל בשמחת
כל כלימא עילאה שולם ההמחה שאין שם דין ועונן (תכ"ה פ"ה כ')

לא זו מחבבה עד שקראה אחתי לא זו מחבבה
 עד שקראה אחי וכו' והוא כי אר"ל לא
 מדרשו של הקב"ה מדת ב"ו מדה ב"ו שמיכר
 חסן לחבירו המוכר עליו אבל הקב"ה נתן
 טובה לישראל ושמו
 וקשה שאין המשל דומה
 לנמשל דנשלמו ב"ו
 המוכר עליו שאין לו

ד (א) הַבָּךְ יָפָה רְעִיתִי הַבָּךְ יָפָה
 עֵינַיִךְ יוֹנִים מְבַעַד לְצַמְחָךְ

כשנעשה חכם ואין לריך עוד לרבו הרי הוא
 כחבר לרבו נחממו כמו האח והאחות שאין
 משפיעין זה לזה ח"ש אשה מספרת עם בשלם
 כי החורה נקרא אשה כח"ש א"ה מורשה
 אלא מאורסה וכח"ש
 היא חשיך, ור"ל
 שהיא רואה אותו
 ומספרת עשורי החורה

שערך

ואם חסן שמכר אבל כאן גבי תורה למה
 ישלם הקב"ה כי אפשר לו ג"כ לפסוק בתורה
 אבל הפנין הוא שהקב"ה שנתן תורה לישראל
 ואף שפוסק בתורה אומר הלכה בשם ב"ו
 כענין אליעזר בני אומר ואיט מחדש בעלמו
 כענין רבה שהכריע עהור עהור . והפנין
 שהפליגי' לריכין לתחומי' כענין אב שאיט יכול
 להוליד בלא אם רק האב מזרוע סיפה שהוא
 כלל האדם הטלר והח"כ במצי אמו נפרטים
 טרך האיברים . וכן מן השמים יורד טל
 ומטר שבו נכלל הכל וכח"ש אפילו דגים
 שבים מתברכים מן הטל ומטר וחח"כ הארץ
 מולאה למיניהם ונפרטים כח"ש אי אענה את
 השמים והם יענו את הארץ והארץ תענה את
 הורע, וכן והולדה והלמיתה וכו', וכן זורע
 לדקות ר"ל שהקב"ה זורע לדקות הלדיק
 שהם הכלל וחח"כ מלמית יטושות מן הלדיקים
 כנ"ל, וכן כי לא ילא מעפר און ומחלמה
 לא ינחם עמל רק אם זורעין בה היא מלמחת
 וכן כל ערני טה"ל אף שהוא סיבה כל
 הסבות ועילות כל בעילות נטן ביד האדם
 הדיעה והתרישה וכן שאר סיבות הדברים
 שאלולי הם לא ילאו השפלות, וכן ענין
 הסורה שלא נטן לה כ"א החומר והעורה
 נשתיים כפי עשים הפוכלים שהמה הפ"ח
 כח"ש אחס אפי' מודין ט'. וכנה ג' מדרגות
 באלם כשהוא למד אלל רבו היא במדרגת
 בה חסוק יונק מחדו אמו וכן ערך
 קבלם כל חממו מרט כערך הכם שמקבלת
 מאביה שכל העשה ידיה לאביה וחח"כ

יושבת. ומלמדת עמו כח"ש כמד"א, אבל הוא
 איט רואה אותה ולכן אמר שהיא מספרת
 עמו וחח"כ כשנעשה חכם ולומד לאחרים
 ומשפיע לתלמידיו כמו שמשפיע האם לבנה
 נקרא חס ואז הקב"ה יתמר הלכה משמו
 וקורא לו אמו כנ"ל ח"ש שמתחלה קורא
 אותה בת כלומר שמחמתי אשה בתו שאתה
 לומד מרוב הרי אשה בתו כמו ואני נסכתי
 מלבי שפי' שאני עשיתי אותו למלך בן סוף
 כאן בתו שאני עשיתי אותך לבת וחח"כ
 אחיות שנעשה לחבר וברי את אחותי שפשיך
 לאחות וחח"כ אחי שעשיתי ליתך לאם
 שהרי הוא מלמד לאחרים והכל הוא מחמת
 התורה, חסו שאמרו אם ברור לך הדבר
 כאחות הייט שאתה חסיה במדרגה אחת
 כנ"ל אז רשאי אשה להורות אלל לא מי שיש
 לו רב בעיר היינו שרריך לרבו ומדמה מלמח
 למלמח ואיט בולך וכנ"ל, חסו צאינה וראינה
 במלך שלמה בעצמה יעצרה לו אמו . אבל
 אותו אינם יכולין לראותו רק בעמרה כח"ש
 בזוהר שפמרה לו אמו הם ישראל שמעשירין
 לו בעמרה וליצן ופרחץ שמחדשין כנ"ל :
 ביום חרותו . הוא מ"ס. וביום שמתה לבו .
 הוא נטן המסכן שאו היטה שמחה לפניו
 כיום שנברא בו שמים וארץ שאו היט עיקר
 כשאין שמחה לב האשה כנ"ל :

ד (א) דַּבָּךְ יָפָה רְעִיתִי דַּבָּךְ יָפָה . פי'

בתואר ובמראה . ור"ל הכ
 יפה מחמת אהובתו כן רפיעה הכ יפה מחמת
 עלמך . ואמר הכ, באיחוסת הכך און לנס
 בן

לקטים עד הנסור

(א) דַּבָּךְ יָפָה רְעִיתִי . הכ יפה עיניך ימים . הכ יפה עיניך ולפיך הכ יפה רפיעה כן . וכח"ש כל
 כלה שטייה ימות (כל נטה) און לרישה בדיקה (ח"ש קב"ה ח' ריה לאמר כה) :
 בריהו

עד השמש שיר השירים ד עד השמש נה

כמו העדר שעלו מן הרחצה וגם שים כגדולם אחת לאחת כמו העדר כשטלרים תלומים שים בקומה , וגם הם שלמים שלא נפל כוס מן מהם וזהו ושכלה אין בהם , וקח על העדר שלא נשכלו וכך אחת שלימה , בכל המעלות השניים , והענין שניין הן העורכי מלחמה וכמ"ס כי הכית אחת כל איברי לחי שני כו' נמלא נקרא מ' שרולה לאחד נאה

שַׁעֲרַי בְּעֵדֵי הָעֵינִים שְׁנַיִם כְּתֹרֵי גִלְעָד : (ב) **לְצִנְדָּה בְּעֵדֵי הַקְּצוּבוֹת שְׁעָרָיו מִן־הָרְחֵצָה לְשִׁבְלֵם מִתְאַיִמוֹת וְשִׁבְלָה אֵין בָּהֶם :** (ג) **בְּחַיִּים הַשְּׁנַיִם לְשִׁמְתוֹתֶיהָ וּמִדְּבָרָךְ**

כן אג בא"פכ"ח כך אחת אחן לך בן זוג ביופיד שאין לך חבר : ענין ימים . פי' כמו שאלל היונים הפנים שים כך אלך והן הנביאים כמ"ס לפסע נסתך ובמ"ס כי לנביא היום יקרא לפנים כרואה הם כיונים שאינם סותרים זה את זה וכולן שין : סבער לצסהך . פי' הוא השער שבסוף הראש והם הנביאים שלמדן אלל המ"ס שנקראים למת

לפי שהן מלומדים ודבוקים להקב"ה כמ"ס ובי אפסר לנדב בהקב"ה אלא כו' : שערך . הוא השער הם בעדר העזים שהולכין מן הר גלעד זה אלל זה . והענין שערך הוא כענין אל המידים שמגדלן ספקן ופושטין מן העולם הם בעדר העזים שהם בני הנביאים והמ"ס שנלשו סדר גלעד שלמדו אלל אליהו שהיה ממשגי גלעד שהם היו משרטין מן העולם ואמר . מאליהו לפי שבימיו היו הרבה נביאים כמ"ס במלבי' . ור"ל שערך מחוברין יחד שאין בידים קרחה כמו פדר העזים שהלכים מחברים יחד , סדר גלעד יחד הם זה יחד משאר הרים ע"ד אלה"כ ומקרה רב היה לבני ראוני ולבני נד ויראו את ארץ ישר ואת ארץ גלעד והנה במקום מקום מקנה , והענין ענין הם הנביאים שהם עיני ישראל סבער לצמרך כמסר"ל משה קבל תורה מסיני ומסרה לו' לנביאים כו' ולמחך הם השערות של המלח והוא כענין לת"ח דורשים על כל קץ וקץ חילי סילין של הלכות : בעדר העזים שנלשו סדר גלעד . כי החבירה ראשונה היו יפקד ובגיו וכן הוא עסק היושנין ספרות ספרות ושחקין בתורה :

(ב) שניך אמר שנין קצובות כמושכן שכל א' מלמטה מכון כנגד ארס למעלה , בעדר הקצובות . שהרעה שנה ארס קטנות אג אג וגם הם לבנים עליהם

לקחים עד הנסר

(ג) (ברי"טא) ז"ת . הוציא יב' שנים ככ' גוונן הן תנ"ח [כי השמא הוא ת"ח . יתכן גוונן דאגין

עַד הַשֵּׁשׁ שִׁיר הַשִּׁירִים ד עַד הַשֵּׁשׁ

עליהם אך הענין שרריך להתוודות על החטא ומודה ופחד ירוחם וכמ"ש כנני נשפט אסך על אסרך לא חסאתי וגאמר ומודה ופחד ירוחם ולכן תולין בנבמה"ק לשון של זכורים להראות שאנחנו חטאנו אבל אחת תלכין אורו ותכפר לנו וכן הכ"ג אומר אגף חסא

נאווה בפירח הרפון רפתך מבעד לצפתך: (ד) במגדל דוד צוארך

העם הזה הוא אגף כפר לא כו' ח"ש כחום השני שפחותך. שפחות הדבור הוא כחום השני ומקטרג. וסדרברך נאווה שהוא איש אלא כדו להטעות ולומר אגף כפר נא וכחום השני של לשון זכורים. ועוד כחום השני הם הליים שאומרים שיהי על היין שהוא ארום. וסדרברך נאווה. הם ככהיים המורים הוראה שהוא מדה החסד. וע"כ חשיב מקומות שבהם שמים ופועלה

הרמון לשי שכם בני חלמי פנים וחס נגד ימין ושמאל עשה ול"מ: סבדד לצפחה פי' שכם החת הפ"ח וסרין למשמעת כל מה שאומרים להם הפ"ח. למתך הם הפ"ח:

(ד) במגדל דוד צוארך כמו תלוי כל חיות הנוף בקדם וושש הוא כמגדל של מלך דוד, וגם חספ נטה משכמת ולמשלה כמו המגדל שהוא בני לתלפוח

לקוטיה עיד הגסרה

דאינון הדור וימק ארנון חו"ג] וכ' ניק' ופומא רה"ס [כי חרין ניקנין דחוסמא תרי נבאי קשיט נו"ה. פומא כרחא דמלכא מ"ל. ובה לשון למדיס דליבו דליק יסד] וג"ר אינון האסרתות ב' מוחין. ועל פומא ולשון הכ"ל אומר כחום השני שפחותך וכו' פומא. ומדברך הוא הלשין. נאווה באורייתא דהוא לשון למדיס. דליבו דליק שהוא פטר חורה. פומא כלל דכלא. כמ"ל שון פ"ם בחיקונין בארפין. ואמר דפומא כוללת כולן. דמלכות לעולם כוללת כולן. ומפ"ו. קול דדבור ויה. הכל ה"י. והפה הוא לורת יו"ד כשהיא פתימה והוא הוי"ה שלימה. והוא (כמו ביד) יו"ד קמ"ן פתוח בהכמה. ה' פחה בשפתה הוד כה' ארנבאן. וכן פה. כשהיא פתימה היא יו"ד. וכשהיא נפתחת מיניאה סבב כלילא כה' מולאות. ומולידה קיל ודבור. ובאכל הוא כחום. וכשהיא באימא או פטר רחם נפתח. ובעין דא כחום השני שפחותך ומדברך נאווה. פחה מפרש ומדברך פס החום כלל דש. דחיס הוא כעגולא לורת יו"ד. (ובכל וקול דדבור כרי כלל הכס כנ"ל) (תו' מילא ח' קש"ד ח')

היכלא שפתימה כהא הוא רותא דאקרי חס בשני. דכאן הוא פד הפה כמ"ש בח"ב ק"ב ח' מאי פומא אלא דפת גניו כשמה דמלכא דאקרי תשורת פסיסוחא דכל גווינן אחתדין ב"י. כ"ד דאקרי פה ה'. ובאן כל גווינן אחתדין כרחא דד'. חיות. ובאן פוד בשני. וכנהיל אהבה פוד הארנבן כו' וכנהיל זכות פוד כשש כו'. וכנהיל פנים הכתם חבלת כמ"ש שס. וו"ש בח"ב ק"ס פ"ל ארנבן דא כנפשא דכלילא כל גווינן כהא. תולעת שני. כחייב שנים דכתיב כי כל ביתה לנפש שנים אלא היא איבה גוין דאקרי שני. דנטיל כל גווינן ביה. וכלא איבה חד שני. ושנים שנים כד כלבו כלילן ביה כחדא שני דנשיק מכרסיה פלאה. דלמלא על חבלת מס' דיימא. ודא איבה אשורופסא דישאל דכתיב ביה מיכאל שרכס. חילפת דחליה באומיה כחולפת. דמתבר כלא ושקר כלא. והכל כאן דכאן נטיל כל גווינן. ובאן פומא. ובאן הוא מיכאל דכליל כל החיות. ולכן אש"ג שהוא ימימא ח"מ היא שני בכל גווינן כו'. דלגוש הוא גוין לכד והוא כחלי ב' היכלות זכות ואהבה שון כל הגוף כו'. חק לא אומר ג"כ שנים. כי כרשש חק לנפש כיוש. רק ביתה לנפש שנים כסיד ותמן סרף לכיתה ט'. (ואמר) רוא דכתיב כחיס השני שפחותך. שכן הוא כוד החום. כרוא דכתיב אח פקוח חס השני הקשרי כחלון. וכמ"ש שהיא כחיסה סימנא דמשה אית אמת ופ"ו כעלמא דדבורא. שהיא עגד היכל זה (היכלות כרששית היכל שפתימה) -

(ד) במגדל דוד צוארך כלל הצואר היא מלכות מגדל דוד כולל ט"ה פתרוים. בניו לתלפוחין קן נה"י. ח"ל דיקן שכל פתוח שהאשה פונה הכל לדוק. וכן כל חיקונין של ישראל ושכינא. פיות דיליה חרין נבאי קשוס והוא הכל נצואר. דשכינא דלי איבי ירושלים. והי"י כוללן כה. והוא לשון למדיס שיואל מנאר והדבור. ומ"מ כל האבשיטין והתרוים חולה הכל על הצואר והיא כלל דלכה. וו"ש חקף האנן חלוי עלין כהן טיה כמ"ש כפ' פקדין רמ"ע ר"ג. להכוח אומר

לתפוזת והוא המגדלות שהמלך מעמידם
לארבע רוחות העיר שהוא יושב בה וכלם
בשם מגדול וכו' חלוי חלק מנייט שכל החיל
שומרים שם וזהו שלמי הנבירים. והשנין
קאי על סנהדרין שהיו
בירושלים ובהם חלוי
חז"י בראשיתו כשארנו'
שנמקדס סנהדרין גדול'

והשנין שפיקר החזק לישראל הם הכ"ח
ואמר שהם המגדל דוד בהם ד' סנהדראות
שהיא הסנהדרין גדולה שכלשבת הנזית
וסנהדרין קטנה היושבים על פתח העזרה
וסנהדרין קטנה שהיו
בחיל וסנהדרין בכל
עיר ועיר וזהו לחלפוי'
שכן נגד ארבע

בְּנֵי תִּלְפִּיּוֹת אֵלֶּף הַמִּגֵּן הַקָּדוֹי
עליו

זויות מכל הרוחות פונים אליה לראותם :
אלף המגן. פי' שכל דור היה לבהמ"ק
החדש והמסנר חלק וכן היו לריבין להיות תמיד.
כל שלמי הנבירים. הם הג' שורות של ח"ח
שהיו יושבים המד לפני הסנהדראות, ובגמרא
אמרו חלפיות הל שכל פיות פונים בו והיו
שהשעה אותיות הם ששה קטנות והאדם הוא
המרכז מן הששה קטנות חלק ב"ת גימ"ל
דל"ת ה"ו וז"ו ומ"ה האל"ף אחר הגימ"ל
והדל"ת אחר הו"ו הוא כבוד סגולתה
הנקודה למעלה וסגול נקודה למטה :

וא' סנהדרין קטנה שכל עיר וז' בני לתלפיה
לד' רוחות העיר. אלף המגן הלוי. זה קאי על
התורה והמסנר חלק ושלמי הנבירים. כנ"ל ס'
נבירים סביב לה כנ"ל (בהשקפה אחת) במגדל
דוד צוואר. פי' כשפושין מבגד לעיר עושין
מגדל בכל ד' זויות העיר וזהו עיקר החזק
פי שם כל המנייט וכל השלטיים כמו
שמלט שאלם נפשה העיר רעים למח המגדול
כש"ש ויתן את המגדול ואמר כמו המגדל
ששעה דוד לזיון שהוא חזק מאוד כן הוא
שאלך שבו חלוי עיקר חזק הנוף בקנה וזש

שני

לקוטים עד הגמרא

דלקרי חת הריים כו'. כל חזין מניין די דהבא כו'. ורזא דא הריים ילאו כו'. עש"כ וכמ"ס. ויהי
מדי בא המלך בית ה' ישאום הריים והביטום אל חת הריים. כל שלמי הנבירים חזין דאזנה נבירי כח
כו'. (ת"ו ח"א חקונים כד"ה חכשיטין וכד"ה חרוזין) :

ברבלי

חליתא ה' דוכחא הוא נקרא חת הריים. (הוא) כחיו דדכבא גזין. והוא זכ
משו. ותמן גזוז כמה חילין ומברין ללא פליק לעילא. וכשעתא דכל הרוחין והגזרוין
וזיות וחזנים נלהו סלקין ומתעשרין לעילא כהיכלות שלמעה. וההוא דוכחא חת הריים שם כל מה
שנטוט כל השארין אחר שם. הם חזין שילין כלל למעלה. וכשהיכלות וכל אשר בהם עולין למעלה
הם שארים במקומן. יאז כלוה נשין מלין בדינא שמקום היכליות וכל אשר בהם נשאר שני. ואז
יוצין לאשמתא דינא כל האומות. והן שכר מהיכלת הן שרי האומות ומניחין בהן קיבא. (והחילין
ומשארין הג"ל) הקרוין חזרי תריסין. הן בשלי מלחמות. והכשלי תריסין הג"ל שליתו בשלחא מנו מארי
דינן די כהיכלא רביעא. כהאי דוכחא נחא הריים כה"ל. הליון בארבע סטרין שית מאה חלק
רטיין מנייט דדכבא בכל השר (פי') נכל לך כך (יב) מניין דדכבא. והן השגלן. והן מניין על
ישראל. ולן הן במספר זה. וכן לחתא מינייהו שורין מקפן. ואינון שיתין. ר"ל וכן למטה מחלות
המניין יש שלטים חקין את החומות אשר בתח הריים. והוא כמ"ס חלק המגן חלוי עליו. הן המניין
כל שלמי הנבירים הן המקפין שורין החומות. והא' ששים נבירים סביב לה. ח"ס והן ששים. וכן סביב
לה. ולכן אמר כאן י"ב דין מקפן. וזה אשר פשה שלמה המנייט והב'. ויתום בית יער הלננין. והוא
מגדל הלננין. כהקרא מגדל דוד. וי"ס כמגדל דוד צוואר כו' חלק המגן כו' כנ"ל. וכן ששה זנים
והב' ענן בשלי תריסין הג"ל. ולנה מזרמנין תריסין. וכשכדא לחתא לחשר עיכדא דלשילא. וכן
כל מה שפירכ בשלמה הכל ענן המרכבה (היכלות בראשית היכל ג' מ"ג ח' מד"ה חית דוכחא עד ד"ה
וכן לחתא) :

באמצעותא

דחילא דא (היכל ג') חית לחתא לחתא דקיימת לשילא. הוא חת הריים שאמר כמ'
בראשית כ' והוא למעלה למעלה. כמ"ס חלק המגן חלוי עליו כל כו'. ולפי שהוא
למעלה למעלה כאורח סביב לחומה שורין מקפן אמר חלוי (היכלות סקודי היכל ג' רמ"ס כ' ד"ה
והאי לקרי) :

שני

עַד הַמֶּשֶׁם שִׁיר הַשִּׁירִים ב עַד הַמֶּשֶׁם

(ה) שְׁנֵי שָׁדִיךְ . כִּס מִשָּׁה וְהֶאֱרַן שֶׁהִיוּ
 מְנִיקִים לִישְׂרָאֵל כְּשֵׁדִים וּכְלֹמֹדִים
 וְקָאֵל עַל הַמֶּלֶךְ וְהַכֹּהֵ"ן כַּמֶּלֶךְ בַּעֲהוֹ"ו וְהַכֹּהֵ"ן
 כְּשֵׁי עַמְרָה . שֶׁהִיוּ רָצִין לִפְנֵי יִשְׂרָאֵל
 כַּעֲפָרִים שֶׁהָיוּ לְבָאִים
 קַטְנוּ: הָאוֹסֵר צְבִיחָה .
 כַּמֶּ"שׁ הוּא מִשָּׁה וְהֶאֱרַן
 הוּא אֶהְרֵן וּמִשָּׁה מִלְמַד
 שֶׁהִיוּ שְׂנִיבֵס שְׂקוּלִים:
 הִרְעִים בְּשׁוֹשְׁנִים .
 כְּלוֹמֵר בְּרִטָּה כַּמֶּ"שׁ לֹא הִרְעוּתִי אֵלֶּה אֵל
 מִכֵּס אֵלֶּה כְּדַבְרֵים רַבִּים:
 (ו) עַד שִׁפּוֹח הַיּוֹם כו' . כִּלְךָ יִפֶּה כו'
 אֵתִי כו' עַד שִׁפּוֹח הַיּוֹם כו' . פֶּ"ב
 זְרִיכִין אֵת לִילְךָ כִּיֹּס אֵל מִקּוֹס אַחֵר אֶף
 שֶׁלֹּא הָיָה כִּיֹּס כַּפִּי
 רִטְנוֹעַ כְּמוֹ אֵל הַר
 הַמִּדְּרוֹלֵגְנֵבֶתהּ כְּלֹבֵנו'
 וְלִסָּס תִּבְחָא גַם אִסָּס
 שֶׁאֵתִי יִפֶּה וְסוֹס
 כִּךְ אֵתִי מִלְבַּנֵּן הַבּוֹרָה
 הַיּוֹם
 הַשּׁוֹרֵר מִרְאֵשׁ אַצְנָה עַל הַכֹּהֵן וְהַגְּבַעַה מִרְאֵשׁ
 אֲחִמֵּה

עַד הַגְּסֵי־לְקוּטִים

(ה) (שְׁנֵי שָׁדִיךְ כַּשֵּׁנִי עֲפָרִים חֲלוּמֵי לִילִי . וּמִשְׁחַלְלָה לִילִיָּה חוֹרֵה שְׂכַעֲסִים
 וְכֹאֵן אֲתִיבִינוּ כְּהֶרֶן לֹחֵץ לְחֹמֶר כְּהֵן שֵׁנִי שָׁדִיךְ כַּשֵּׁנִי עֲפָרִים חֲלוּמֵי לִילִי . שֶׁנִּי הַלּוֹחֹת
 הִיוּ שׁוֹת חֲלוּמֵי לִילִי (ת"ו מ"א חִיקִינִים סוּף קמ"ד פ"א) :

בְּהִיבֵל אֵת תְּרִין רוּחִין . רוּחַ מִלְּהַשָּׁא רוּחַ זְהָרִי וְאֵמֵר שֶׁס רוּחָא דֵּא אֲחֵלְלִי בְּרוּחָא אַחֵרָא .
 ר"ל רוּחַ מִלְּהַשָּׁא בְּרוּחַ זְהָרִי . וְאֲחֵחוּן תְּרִין כַּחֲדָא כו' . ר"ל לֹא כְּמוֹ בְּהִיבֵלוֹת קְדָמָאִין שְׂבִיבָה
 שְׁנֵי רוּחִין כְּלִילִין וְאִין רוּחִין רַק אֶחָד כְּמוֹ לִבְנֵה כַּסְפִּיר . אֲחֵל כֹּאֵן כְּלִילִין בְּחַ' וְנִרְאִי שֶׁהִיוּ . וְהָיוּ שְׁנֵי
 שְׂדִים כַּמֶּ"שׁ , כִּד אֲחַשְׁבֵּי רוּחָא בְּרוּחָא אֲחֵחוּן כַּחֲכִיבוּחָא כְּלִילִין מְכַלְלֵה חֲחָדִי . דֵּא אֵל רוּחַ דְּכַתִּיב
 שְׁנֵי שָׁדִיךְ כַּשֵּׁנִי עֲפָרִים חֲלוּמֵי בַּשֵּׁנִים . ר"ל שְׁנֵי שָׁדִיךְ הָיוּ כַּכּ' נְהוּרִין דִּשְׁפָּזִין מִחִיּוּתָא
 קְדָמָה כַּמֶּ"שׁ כַּפ' סְקוּדִי כַּשֵּׁנִי עֲפָרִים הָיוּ ב' רוּחִין אֵלֶּה שֶׁהָיוּ תְּלוּמִים . וְהָיוּ חֲלוּמֵי לִילִי כְּלִיל . וְאֵמֵר
 הַרְעִים בְּשׁוֹשְׁנִים שֶׁהָיוּ רוּעִים וּמְסַרְסִים לְהִיבֵל זְכוּת כַּמֶּ"שׁ . אֵלֶּיךָ אֶקְרוּ שְׂדֵי . וְאֵל דְּלִתְחַל מִתְּחַבְרִין כו'
 וְהָיוּ אֵל נְסִיב מֵאֲחֵר דֵּא כו' . וְהָיוּ הָיוּ שְׂתֵה כְּשׁוֹשְׁנִים . וְכֵן הָיוּ אֵל הַשּׁוֹלֵס כְּלִיל . דְּשִׁמְחָלָה נְסִיב
 מִיִּמִּינָה וְהָיוּ אֵל הַשּׁוֹלֵס . וְהַשּׁוֹשְׁנִים כְּלִילִין כְּחו"ל כְּלִילִין לֵב הָיוּ מְקַבְּלִין מֵאֵלֶּה ב' רוּחִין . וְהָיוּ הַרְעִים
 כְּשׁוֹשְׁנִים בְּשׁוֹשְׁנֵי רוּעָה אֵל הַשּׁוֹלֵס (הִיבֵלוֹת בְּרִאשִׁית הִיבֵל ה' מ"ד כו' בְּדִיָּה כִּד אֲחַשְׁבֵּי) :

בְּרוּחָא דְּהִיבֵלָה דֵּא (הִיבֵל אֲבִיבָה) כַּתִּיב בְּנֵי שָׁדִיךְ כַּשֵּׁנִי עֲפָרִים וְכו' . עִינִין דְּכִיבֵלָה דֵּא הִיבֵל רוּחָא
 דְּקָמָרָן וְהָיוּ חִיּוּתָא אֲשִׁיק תְּרִין נְהוּרִין . ר"ל הִיבֵל חִיּוּתָא (הַגָּן) זְהָרִי הַגָּל . אֲשִׁיק בְּדֵה
 הָיוּ רוּחָא . דְּהַכֵּל כְּלִיל בְּרוּחָא אֲשִׁיק ד' שְׂמֵכָה שֶׁהָיוּ שְׂדֵים לְבַד חוּפִין כְּתוּךְ אֲבוּזִין . וְהָיוּ (שָׂדֵה) כְּלִילִין
 דֵּא בְּדֵא . וּמִתְקַשְׁרִין דֵּא בְּדֵא . וְהָיוּ שְׁנֵי עֲפָרִים . וְהִיבֵל הָיוּ הָיוּ מִקּוֹס הַשְּׂדִים . כַּמֶּ"שׁ כַּפ' וְלִקְחֵן .
 וְהָיוּ הַהֵלֶךְ דִּינִיק לְכֵלָה כו' . (וְהַתְּרִין נְהוּרִין) אֶקְרוּן אֵל שְׂדֵי . אֵלֶּיךָ אֶקְרוּ שְׂדֵי . וְאֵל דְּלִתְחַל מִתְּחַבְרִין דֵּא
 בְּדֵא . וְאֲשִׁיל דֵּא בְּדֵא . וְאֶקְרוּ אֵל שְׂדֵי עִינִין דִּשְׁפָּזִין מְכַלְלֵה דְּלִילִין שְׂדִים . ר"ל הָיוּ רוּחָא דְּלִתְחַל בִּלְ
 הֵבֵל זְכוּת מִתְקַרְבָּן כֹּאֵן וְהָיוּ נְקָרָה אֵל וְלֵב זֶה הִיבֵל נְקָרָה אֵל שְׂדֵי כַּמֶּ"שׁ אֵתִי אֵל שְׂדֵי שְׂרָה וְזָכָה שְׂמֵכָה
 סוּד פ"ב כו' . וְגַם רוּחַ זְכוּת כַּמֶּ"שׁ אֵל שְׂדֵי דִּשְׁפָּזִין מְכַלְלֵה דְּלִילִין שְׂדִים . יִתְקַן מֵאֲבִרָהס . וְהָיוּ אֵל דְּלִתְחַל
 מִסְּטָרָה דִּימִינָה נְסִיב מֵאֲחֵר דֵּא כֹּל חִיטִין רַחֲמִין דְּקִימִי לְחֵחוּסָה הִיבֵל דְּלִתְחַל דְּלִיבֵה וְכוּתָה .
 ר"ל כִּי הִיבֵל זֶה חִיטִין הִיבֵל זְכוּת . וְאֵמֵר עַל שְׂמֵה דְּהָיוּ רוּחָא דְּשִׁים . ר"ל שְׂרָרָה אֵל וְיוֹנֵק מִשְׁדֵּי
 שֶׁלֵּב נְקָרָה אֵל שְׂדֵי . וְכִי"ו קָאֵל אֲלֵמְעָה . שְׁלֵמָה נְקָרָה הִיבֵל זְכוּת אֵל שְׂדֵי כו' הָיוּ שְׂדֵי יִנִּיק לְכֵל חִיטִין
 תְּחַלִּין וְלֵבֵל חִיטִין הִיבֵל כו' . ר"ל לְכֵל בְּרוּחִין תְּחַלִּין שְׂבִיבֵלוֹת וְהַצְּרוּרִין וְכֹל אֲחֵר שֶׁס כו' . וְעַל דֵּא
 אֶקְרוּ שְׂדֵי עִינִין דִּשְׁפָּזִין מִוֹחָל לְכֵלָה תְּחַלִּין . כַּמֶּ"שׁ דְּלִיבֵה מְקַבְּלָה מִסְּטָרָה דִּימִינָה . ר"ל שֶׁלֵּב נְקָרָה שְׂדֵי .
 שְׂדֵי כַּלְקוּתוֹ כַּמֶּ"שׁ וְלֵב וְהָיוּ כֹּאֵן שְׂמֵסִיק לְכֵל זְכוּתָה אֵתִי אֵל שְׂדֵי אֵתִי הָיוּ שְׂמֵסִיק לְכֵל זְכוּתָה דִּי . וְהָיוּ
 לְכֵן שְׂדֵי . וְהָיוּ כַּמֶּ"שׁ לְפִי שְׂמֵסִיק לְכֵל זְכוּתָה . וְאֵמֵר כַּמֶּ"שׁ דְּהָיוּ רוּחָא דְּשִׁים . ר"ל כְּמוֹ שְׂמֵסִיק לְכֵל זְכוּתָה
 דִּימִינָה שְׂמֵסִיק לְכֵל כֵּן גַּם הָיוּ מִשְׁפָּזִין וְהָיוּ חִיטִין לְכֵל זְכוּתָה אֵתִי אֵל שְׂדֵי אֵתִי הָיוּ שְׂמֵסִיק לְכֵל זְכוּתָה
 לֹא אֲחֵחָה לְכֵס אֲרוּבוֹת וְהָיוּ חִיטִין לְכֵס בְּרָכָה עַד כֵּלִי דִי . וְכַמֶּ"שׁ עַד שִׁכְלוֹ כו' . וְכִי"ו הָיוּ מִסְּטָרָה
 הַסְּטוּקָה שְׂדֵי שָׁדִיךְ . שְׂכָאֵן הָיוּ הַשְּׂדִים . שֶׁלֵּב נִק' הַמְּנִיקֵן שְׂדִים שְׂמֵסִיקֵן לְחִיטִין שֶׁלֵּב דְּבֵר אַחֵר . וְהָיוּ
 שְׂדֵים כְּלִיל . וְהָיוּ כַּשֵּׁנִי עֲפָרִים כו' . וְגַדְמָה לְכֵלִי עַל אֲלוֹתוֹ כַּמֶּ"שׁ מֵה הַלְּבִי קָל כו' כַּמֶּ"שׁ כְּתוּבָה עַל
 קָל וְחֹמֶר . קוּלָה מִסְּטָרָה דִּימִינָה כו' כִּי כֹּל הַחִיטִין מִיִּמִין הָיוּ קָל (הִיבֵלוֹת סְקוּדִי רַבִּין א') :

(ו) מוֹר דֵּא קְבִיָּה דְּאֲחֵר כו' אֵלֶּךָ לִי אֵל כִּד הַמּוֹר . דְּמוֹר דְּרוּחָא כו' כַּמֶּ"שׁ מְדַבֵּר עַל הַשְּׂדִים מִקְּדָן
 כו'

אמנה פי' אף שאוליך חוֹך כחוך הלננין מרוב אמנה חלך אחרי. מראש שני וחרכין הם שני הרים גדולים, והענין עד שיפוח כיום שנא חום היום שהוא קשה והוא בשעת

בדוד שנא לא"י לכך אמר כלה: תשורי מראש אמנה. פי' לפיכך עלו מראש הר אמנה שהוא הר ההר שבמערבית לפניה של א"י. והענין שלפית עלי על ים סוף שזה

ספירת משה ואהרן ונמו הצללים ונסתלקו פני כבוד כי אם היה משה בעלמו בנה בהמ"ק לא היה נחרב רק היה עומד למד כי היה מוריד להם בהמ"ק של מפלה וזה היה כל חסוקתו לבל אל אי' לביא אידך לי אל הר המיד כו' פי' אפי"כ אידך אל הר המור הוא יהושע ואל גבעת הלבונה הוא

היום ונסו הצללים אידך לי אר-
תר המור וארצ' גבעת הלבונה :
(ו) בלך יפה רעיתי ומום אין בך :
(ח) אתי מלבנון פלה אתי מלבנון
תבואי תשורי | מראש אמנה
מראש שניר וח' רמון ממענות
ארות מהררי נמרים : (ט) לבבתני
אחתי בלה לבבתני באחד באחת ק'
מעניך באחד ענק מצורניך :

כה

בהמ"ק ואהיה גם עד שימור משה כי מה שהיה הוא שיהיה ואז יהיה טיקה הגאולה. וקאל ירושלים בלשון זכר בכל א"י מקבלה השפע עברה ובהמ"ק קרא בלשון נקיבה שהיא מקבלה מבהמ"ק ש"ג כידוע :

(ו) בולך יפה רעיתי כו'. פי' עד כאן היה מדבר בדור המדבר ועכשו הוא מדבר בדור יחושע ואמר בולך יפה במ"ע ומום אין בך במל"ת ור"ל מ"מ בצורך לא אמע מליך אף אל בהמ"ק זה שחיתו לקיום :

(ח) אתי מלבנון בלה. פי' לבנון הוא מלריב שם הרף קב"ה אחס והלנין את שונותיהם ופירש מחסילת ירידה לבנון הלכתי עמך כמ"ס אנכי ארד עמך מלרים וירדו עמו כל הארבעות של מפלה: אתי מלבנון הבואי. פי' כשפית אחי הבואי שפית גם אני עמך כמ"ס ואנכי אמך גם פלה. ואמר עכשו כלה ולא קודם לכן כי פ"כ היה מדבר מה שנחל וכל דור נחל וזהו כמי שאין לו אלוה אבל עכשו מדבר

היה תחלת אמונה שאז כתיב ויאמיתו כה' ובמשה עבדו גם תשורי הוא לשון שירה ששדו לו: מראש שניר וח' רמון. הם הר סיני והר חירב כי בהר סיני קבלו התורה ובהר חירב היה המשכן כמו שכתוב בפרשה אלה דברים ובתורה כתיב כי על הירושלן עמך והמשכן היה מפורט עינותיהם של ישראל

כמ"ס אם יהיו חמאיכס כשנים כאלג ליבנו וח' רמון הוא הר הפל כמ"ס כעל ח' רמון שירד על הררי ליון כו'. וכתיב הוא הר השלג כהרמומו מורא הלגא: בסעונות אריות הם עבו וישמעאל שהיו יושבים על דרך ישראל: מהררי נמרים. הם סיחון ועוג שנמר הוא עו ואינו כ"כ גבור ואריה גבור בעלם כך ארץ סיחון ועוג חלו בקדושה וחלו בחול הייני חיה בל"י וחיה בחו"ל ככל הלכתי אני עמך מראש אמנה שיש לך עלי :

(ט) לבבתני אחתי בלה. פי' את לבנתה אחתי באחת מעניך ואף כבאתה מקיטת באחת ענק מצורניך. ור"ל כי בתורה לרף שני דברים קבלה ומעשה ותיקף כשקבלו התורה בהר גריזים ובהר סיני כשקבלו התורה בהר סיני ופירושו כשלקח בירון כתיב וימחר העם ויעבדו ומחמת זה נקבע אהבתך בלבי. ובאחת ענק מצורניך. ר"ל כששפית מ"ע אחת כמ"ס ומל יחושע נקבעה אהבתך עוד בלבי. ואמר

לקטים עד הנסיו

פי'. ועוד כי החילוק בין הרים לגבעות שכן זכרים ונקבות (ת"ז מ"א תיקנים סוף קמ"ד ע"ג) :

עד הפשט שיר השירים ר עד הפשט

ואחר ענק לפי שהמונה ואיסורו רומז על קיום המפסק כמ"ל שגלות הם כענקים לברנרותך. גלובאים אותו צטאר ח"ס פסוריד :

ואחר ענק לפי שהמונה ואיסורו רומז על קיום המפסק כמ"ל שגלות הם כענקים לברנרותך. גלובאים אותו צטאר ח"ס פסוריד :

לבושיו כלל התורה ויש עוד הלכות וכן גוסי הורה ויש עוד דרש וכן האגדות שם כמו נפש הטורה וזה פשט רמו דרוש. וסדר הוא בכ"א מהם מפר"ד חכו נופה ר"ל שמתוק כמו הטפת מס שהבינה שפחותך

(י) מה יפיו דדיך אהתי כלה מה פבו דדיך מיין וריח שמינה מכל בשמים : (יא) נפת התפנה שפתותיך כלה רבש וחלב תחת לשונך וריח שלמתך פריח לבנון : (יב) גן נעור אהתי כלה גל

(י) מה יפיו דדיך אהתי כלה מה פבו דדיך מיין וריח שמינה מכל בשמים : (יא) נפת התפנה שפתותיך כלה רבש וחלב תחת לשונך וריח שלמתך פריח לבנון : (יב) גן נעור אהתי כלה גל

זה קאי על הלכות שאומרים בזה. דבש וחלב זהו הדרוש תחת לשונך שראוי לבסות ולהנעים' תחת הלשון. וריח שלמותך הם הלבוש כריח לבנון :

זה קאי על הלכות שאומרים בזה. דבש וחלב זהו הדרוש תחת לשונך שראוי לבסות ולהנעים' תחת הלשון. וריח שלמותך הם הלבוש כריח לבנון :

גן נעור אהתי כלה בו. פי' כי בטורה שכתב הוא סמך ח"ס גן נעור הוא טורה שבהן ג' סדרים והוא נעור מאד וגל נעור הוא נביאים שהוא מעין הטובע ח"ס

גן נעור אהתי כלה בו. פי' כי בטורה שכתב הוא סמך ח"ס גן נעור הוא טורה שבהן ג' סדרים והוא נעור מאד וגל נעור הוא נביאים שהוא מעין הטובע ח"ס

לקוטים עד הנסתר

(יב) ראיון דו' פרטופים. ר"ל תורה שכתב וכע"פ ז"ל. איזה ג' סדרים. דלגבים וילך חד סדרה הוא רק שחלקין כשכיל כ"ג ר"ה. דאתמר בה גן נעור אחותי כלה. דכולן כליל כשכניה. תורה כע"פ כמ"ל דאיהי שכינתא בו'. גן כלילה תחלת ותמזן בו'. גן נעור מסתרא דמ"ס סתומה. ו' איזה נעיל נבית יומי דשכופ. בה"ד יהיה שפת ימי המכה וביני השנת יפתח. כמ"ל בתקון ה' דקדקיתא אידי מ"ס סתימא וכד התפסק קו דאיכו ו' כו' פ"ס דוא"ו כגיר לה. נבית יומי דשכופ. כגד הוא"ו (תיקון י"ט ל"ו כ' כג"ה) :

(יב) ראיון דו' פרטופים. ר"ל תורה שכתב וכע"פ ז"ל. איזה ג' סדרים. דלגבים וילך חד סדרה הוא רק שחלקין כשכיל כ"ג ר"ה. דאתמר בה גן נעור אחותי כלה. דכולן כליל כשכניה. תורה כע"פ כמ"ל דאיהי שכינתא בו'. גן כלילה תחלת ותמזן בו'. גן נעור מסתרא דמ"ס סתומה. ו' איזה נעיל נבית יומי דשכופ. בה"ד יהיה שפת ימי המכה וביני השנת יפתח. כמ"ל בתקון ה' דקדקיתא אידי מ"ס סתימא וכד התפסק קו דאיכו ו' כו' פ"ס דוא"ו כגיר לה. נבית יומי דשכופ. כגד הוא"ו (תיקון י"ט ל"ו כ' כג"ה) :

דז"ל ברש תיקון ה' כתיב נקודה נסיק מינה קו. והוא ע"ל דנסיק מחממה והוא ו'. והוא באדם הוס הגדרה דנסיק ממוח. דתחום הוא מחשבה. ר"ל כחלה קודם שנתפסק מן הכינה. והיה (ו' ע"ה) בתוכה נסיד הבינור. כעוול דא □. כ' עס ו'. נקדמותא אידי מ"ס סתומה. וכד התפסק קו דאיכו ו' מן המדה. אידי התפתח ותחננת ב. דאיהי קיימת לשאלה. והוא ע"י ע"ל מקצת בסמים. מש"כ כהיומו בתוכה כמ"ס כוהר אק"ק אשר אק"ק דומין בו'. עכ"ל :

דז"ל ברש תיקון ה' כתיב נקודה נסיק מינה קו. והוא ע"ל דנסיק מחממה והוא ו'. והוא באדם הוס הגדרה דנסיק ממוח. דתחום הוא מחשבה. ר"ל כחלה קודם שנתפסק מן הכינה. והיה (ו' ע"ה) בתוכה נסיד הבינור. כעוול דא □. כ' עס ו'. נקדמותא אידי מ"ס סתומה. וכד התפסק קו דאיכו ו' מן המדה. אידי התפתח ותחננת ב. דאיהי קיימת לשאלה. והוא ע"י ע"ל מקצת בסמים. מש"כ כהיומו בתוכה כמ"ס כוהר אק"ק אשר אק"ק דומין בו'. עכ"ל :

שכינתא תחתא התקיימת ג' כליל תחלת ותמזן כדרין דאורייתא. ועלה אתמר גן נעור אחותי כלה גל נעור מעין תחום. גל נעור הוא נקודה דידה (כבוד י' עול ככל) חית ברית הגמה שלמה והוא מעין תחום כל ימי הכנופ (תי"ס ל"ח א') :

שכינתא תחתא התקיימת ג' כליל תחלת ותמזן כדרין דאורייתא. ועלה אתמר גן נעור אחותי כלה גל נעור מעין תחום. גל נעור הוא נקודה דידה (כבוד י' עול ככל) חית ברית הגמה שלמה והוא מעין תחום כל ימי הכנופ (תי"ס ל"ח א') :

בראשית

כ' ראשית נקודה כביכ"ל. עליה אתמר גן נעור אחותי כלה גל נעור מעין תחום. גן איכו אורייתא דכתב דאיכו גן סדרים דאורייתא. גל איכו אורייתא דכע"פ. ומרוויכו כ' מבראשית. ש' הוא איה"ה אדני' היכלין (לי"ה) [לי"ו] והן תורה שכתב וכע"פ. והוא חלקים וכן גן גל ג' כ' שמות הג'ל וחלקים. והוא כ' דבראשית כמ"ס כתי' כ"ד. מעין תחום דא ראשית נקודה כביכ"ל. ובמאי איכו תחום כתי' ו'. ואתחננת כ' פס חתימו דו' □. ושירושו דקרא. גל גן נעור אחותי כלה והוא כ'. וכחוכו מעין נקודה ראשית. תחום כוא"ו והוא ו' אורייתא דבראשית וחתימת הוא"ו הוא דעת דתחום כגוה קודם דלתפסק כמ"ס כריש תי' ה' (תכ"ס ע"ה כ') :

כ' ראשית נקודה כביכ"ל. עליה אתמר גן נעור אחותי כלה גל נעור מעין תחום. גן איכו אורייתא דכתב דאיכו גן סדרים דאורייתא. גל איכו אורייתא דכע"פ. ומרוויכו כ' מבראשית. ש' הוא איה"ה אדני' היכלין (לי"ה) [לי"ו] והן תורה שכתב וכע"פ. והוא חלקים וכן גן גל ג' כ' שמות הג'ל וחלקים. והוא כ' דבראשית כמ"ס כתי' כ"ד. מעין תחום דא ראשית נקודה כביכ"ל. ובמאי איכו תחום כתי' ו'. ואתחננת כ' פס חתימו דו' □. ושירושו דקרא. גל גן נעור אחותי כלה והוא כ'. וכחוכו מעין נקודה ראשית. תחום כוא"ו והוא ו' אורייתא דבראשית וחתימת הוא"ו הוא דעת דתחום כגוה קודם דלתפסק כמ"ס כריש תי' ה' (תכ"ס ע"ה כ') :

ח"ס נולדו עילית וגולית תחתית שהיא נביאים
 ראשונים ונביאים אחרונים משני חתום היא
 כחובים כמשלוח'ל ביקש לנולית פדנט של
 כחובים ילזה בת קול ואמרה דייך מפני

ואוא ננר נמרה שהיא שמן מאד שמרתיב
 ההלכה וסקלא ופריא כפ עד פיעמד הדן
 על בוריה . כפרים הם הלכות שבנמרה . נרד
 ונרדים הם האגדות שהם כמו הכשמים . נרד

וכרכום הם חקופות
 ונימערטאלו' קנה וקנסון
 הם שיחה שדים ועופות
 ומ"ה ושיחה דקלים
 ומשלי שפעלים ומשלי
 כונסין עם כל עצי
 לבונה הסדקוקו תורה
 ודקדוקי כושרים . מר

נָרָד | נָעַל מַעֲיָן תַּתְּנוּב: (ג) שְׁרָחֵךְ
פָּרָדָם רְמוֹנִים עִם פְּרֵי מְנַדִּים
כְּפָרִים עִם-נַרְדִּים: (ד) נָרָד |
וּכְרָפֹם קָנָה וְקָנְמוֹן עִם פֶּרֶעַצִּי
לְבוֹנָה מֵר וְאֶהְלֹת עִם כְּלִרְאֵשִׁי
 בשמים

ואהלוה הסמע' בומשה מרכבה. עם כל ראשי
 בשמים . פי' סידות התנן והנקודות והפעמים
 של לחיות שהם הראשים . ע"א . שלחך
 אפילו בית השלחין שלך הם עיבים סלך וכן
 פדנס והוא גן שבו רימונים . ומשכ כאלן י"ג
 דברים ומעין גנים ובהר מיס חיים וגולים
 מן לבטן חובים כל' ויש כאלן י"ג שהם פ"ו .
 והגמל הוא י"ג מדות שהם בית השלחין של
 ישראל (וכן י"ג א) אל ב) רחום פי' שמרחת
 בלרה ג) ומתן פי' פשוטה מחמת חן אפילו
 שאינו

שבו קן משיח ובהקן
 כטוב ואסיה חתום
 סדכרים . והטובה גן
 נשל קאי על הסוד
 ר"ל כאלו אמר שש
 גן והוא נשל ובחובו
 גל והוא נהר עובר
 בגן והוא קאת רחוק

יחס לבא אליו שהוא חתום כהוך חתום
 ואפילו כשראה כגן לא יראה הפעין שהוא
 חתום מציני כל חי ר"ל מקום תחלתו נביעתו
 מן המקור כן הוא הסוד של ג' אלו פר"ד :
(ג) שְׁרָחֵךְ פדנס רימונים . פי' שלחך
 שחומך והוא תורה שבע"פ .

פדנס רימונים הוא המשנה כמו הפדנס שאין
 שש דברים בלתי נלכדים שלל פעם ועפע
 הוא לנודך כן המשנה כל דבור הוא דין
 ע"פ . עם פרי בגדים הוא פירות שמיים

לקוטי עיד הגמיר

בראשית בלא היא נקודה חדא . שכל חיבת בראשית רמזו על היא נקודה . ראשית על הנקודה
 פגשה . וכל על חלל דילה . ו' אותיות של בראשית הוא ו' כמ"ו . ו' איהו בעלה ביה
 איה נעירא ובתימא בנלותא . ה"ד יהיה פגיר שנת ימי המעשה . כנוונא דא' כמ"ו . ו' איהו בעלה ביה
 כחוס הוא נקרא ע"ס סתימא . מא"כ כמחשפט שנה' ב' פתיחא פע"ש כ"ה הוא בעת הדיון . וכ"ה
 ביסודה . בחול הוא בחולה וכשבת נפתח . והכל אחד כשזה נפתח . ודעה ויסוד הוא א' .
 ידע אדם כו' ועליו חתמר וכיום הבחל יפתח . אבל כיומן דחול גן נעול לחותי כלה פתימא כחות ו' .
בשנת [ימים] שהוא הנהגה ו"ק והיא נכללת בו היא חתימא בוא"ו . אבל כשבת הנבאחה . ואז היא"ו נכלל
 בה ועליו הוא בונה . ובמ"ש בוא"ה ש"ה ליה ב' כו' . ופנין הסתימה בחול שאחר לה מנחון דרך דוסן היסוד .
 וליה בה ג"כ הארה מנחון כדרך התינה . אבל כשבת כיוונא דעיל בנווה ומכניס השפע דרך פי
 היסוד דרך לחת כרית . וז"ש פטרה על כרית כו' . והיא פתיחה שאין פחד כשבת . שמסיר עלמא דחירו
 פתח שלום . וכ"ה כותן כתימא אשי' בחול . וז"ל בנלותא . ומ"מ אינה פתוחה לגמרי עד ביאת המשיח
 שתחמלא חור הלכנה . ולכן נאמר יהי' פגור בשנת ימי המעשה . וכיום הו' יפתח (ח"ל פ"ו ע"כ) :

בראשית ברא לקיים ב נקודה בהיכליה . נקודה חכמת גמרה . בהיכליה בינה דילה : עלה חתמר
 גן נעול לחותי כלה גל נעול מעין חתום . אחר עלה חתמר על ההיכל שהוא הבינה .
 והבינה הוא ב' שמות לקי"ק אדני' . ב' היכלן דכלילן בחד כנוו אלקי"ם כמש"ל ריש חכ"כ . וכן
 ב"ל ג"ל וכן פנים לקי"ק . והקודמים לדני' . לכד האלף כלה מתחלף כשנייה . דהוא (מקודם)
 [מקודם] (ואשמות הם חילוף דלקי"ק כפנים לכד האלף שהוא המקור בוא' שוב' . גי' ג"ל . חילוף אדני' ב'
 כקודמים לכד האלף הוא שם אצמ"ס גי' ג"ן) . והם גי' לשולם חשבון אלקים . והיא ב' דבראשית ב'
 השמות . ופעמ"ל חכ"ש . מאי מעין חתום דא נקודה . מאי ניהו נעול דילה דא ו' דחיים להיכלא . הוא
 בעלה דחיים לה ועביר לה . וע"ל חנ"ס וחל"ו ומש"ש וסס . ולמשלה ריש ח"ה ופתיחה הוא כדעת קו
 הכתה דחיים להיכלה בינה דילה עד דאחשט כו' כמ"ס (ריש חי' א' מי"א חיפזנים) :

עד הפשט שיר השירים ד עד הפשט

(א) עָרֵי צִפּוֹן וּבֹאֵי תִימָן כמ"ט האומר
 לנשן תני ולתימן אל תכלאי כי
 בנשן שם כל הנזכות כמ"ט מה רב טובך
 אשר נשנת ט' וכמ"ט אחת נבזר בו' שהוא
 מזה"ד סימך נופלים
 וט' אכל לתימן שהוא
 מזה"ד חסד א"ל לבקש
 ליתן רק אל תכלאי פי'
 שלא יפסיק חסדו ולכן
 נאמר כאן עירי נשן
 לפי שנשן עירך
 התפוררת אכל לתימן
 באחי

שאלו עריך כ"כ ד' ה' אך אפי' נחשכ
 לב' לרשעים ולדקיקים ו' ורב חסד ז' ואחמ
 ח' טלר הכד פי' זוטא אבות ט' לאלפים
 פי' שזכר זכות כל דור לאלפים י' טשא שון
בְּשָׂמִים : (ט) **מִעֵץ גִּזְיִים בְּאֵר**
מִיַּם דְּחַיִּים וְנֹזְלִים מִן־לְבָנוֹן :
(א) עָרֵי צִפּוֹן וּבֹאֵי תִימָן הִפִּיחֵי
גְּנֵי יָדָיו בְּשָׂמֵי יִבְאָה דְדוּדֵי לְגַזְזֵי
וַיֵּאבֵר פְּרֵי מְנַדְּיוֹ :
 רחמים כלל כמו אחר שיחמא וקאי על י"ב
 שפטים ועס יעקב הוא י"ג וכלל האבות אברהם
 ויחזק הכ ס"ו. וכן במשכן זכב וכסף
 וכחשת וכו' י"ב דברים והנה אבני שיהם
 ואבני מילואים ואמן היה טרך המשכן ומשלימים
 לפ"ו:
(א) מִעֵץ גִּזְיִים - נגד חכמה : באר סים
דְּחַיִּים - נגד בינה : וטוליים סן
לְבָנוֹן - נגד דעת :

לקוים עד הגמרת

(א) רִזָּא דמלה משין גנים באר מים חיים ונוולים מן לנשן. משין דא חכמה. כתר חיכו אמן
 מוסלא. ור"ל אמן מוסלא שהוא הומן דעלמא. ש"ל ואהיה אלנו אמן. כשא לנשעא חילנן
 בגמא חיכו בינה גן העליון וכמ"ו. אמר אפיק משין ולכתר אשע גן ואחרבי חילנא. ובגין דא משין
 גנים. בקדמיתא אדכר משין ולכתר גנים. ודא גין סדרים דאורייתא. וכמה דליח מן לתתא ר"ל מלכות
 דק"ג. כ"ה בינה ג"כ מן תאילנן דגמא הוא ת"ח. וז"ל ודא מן סדרים דאורייתא ר"ל כבינה דהא
 יתא דאורייתא. ומ"ט וכמה דליח גין לתתא הכי איה גין לעילא. ר"ל של"ה אגן הוא כמלכות. וקאי
 ויכמה בו'. והכו גנים שמשין הוא לשני גנים. והאי משין חיכו כמחא. פתח מפרש בגופא דכ"ג דקאמר
 למעלה כגממחא בגופא (ואמר משין הוא כמחא) חילנא גופא. וגן חיכו לכל דכה נשיעא גופא. והמשין
 יואל ממוחא ללכא כמ"ט בר"מ פ' טהא רל"כ ב' בארובה. שגפין דילי' דרופין ורגלין. וכן ישראל
 דחינן שגפין דחילנא שגן עמ"ס דחי"ט שבך השרה. ומס"ע דא"כ סיה השרה. כ"ל ח"ל. ונוולים מן
 לבטן דא לבנה. ר"ל כמו שחכמה של"ה הוא משין לגן עלאה. כן חכמה דידה דהיא סיבא נקודה מלגלו
 בת מלך פנימה כידוע. ובמ"ט בר"מ פ' טהא רמ"ה ב' נקודה דעירי עליה מלגלו היא חכמה כ' וההיא
 נקודה כ' ואחרי אחריתא לבנה פ"ט ב' כון הכלכה דחיה מלגלו כל כבודה בת מלך פנימה כ'
 סיבא דען החיים ההיא נקודה דלגלו מינה איכי כמבואר דל"ל סגן דכתיב וכמולא מים אשר לא כו'
 והיא בת מלך דלפיל סתי"ח ט'. (והלכנה) איכי דלה דלה בגלותא. ר"ל דנקדחת דלת חוח ד' פ"ט
 שהיא דלה. והוא ג"כ דלה דלה לו. כהוא ר"מ דלה לנו מינה. וז"ל ושלח אחר יול מים מדליו והוא
 סיבא דען החיים אשר לא יבזו בו. כ"ל. ואמר דליח דלת בו' לפרש מ"ט ונוולים. ובמ"ט י"ל
 בו'. וזה החילוק בין משין לבטן. דכאן לפי שהיא מלכנה דחיה (דלת) בו'. רק נוולים אכל מ"מ היא
 כגוונא דחכמה עלאש אגן השפוטות חכמה. ואמר כפ' ברשית ו' ב'. ר"ח פתח בו' ב' תרין חנינן
 דמהחבראן כחדא. ואינן תרין נקודין. חד גיחא וסמירא וחד כאלגליא. ובגין דל"ל סודא אקרין
 רשית חד ולא תרין. מאן דנעיל באי נעיל באי וכולא חד ט'. זה דאקיל קרא לתרווייהו כחדא משין
 ונוולים. וז"ל (מקווחא פ"ה) הוואים אגן הוואים. כמשין (הכ"כ ב' פ"ט) :

עד השם שיר השירים ה עד השם נמ

בשמן ונחלי רוח הדחוס להפיח לפני שחלו
 בשמיו לחן ויריח דודי ויבא לפני ויאכל פרי
 מגדיו. וקאי על ביהמ"ק שהיו הכהנים
 בדרום והלויים בלשון והם היו כמו הריח
 לישראל לשוררם ואלו

ה (א) בְּאֵתִי לָנֹנִי אֶחְתִּי בְּרֵחַ
 אֶרְיִתִי מִדְּרִי עִם-בְּשָׁמִי
 אֶבְלָתִי יַעֲרִי עִם-דְּבָשִׁי לְשִׁתִּי

לנני וגו'. פי' שהשיב
 הקב"ה באתי לפני כמ"ס
 אריתו פורי עם בשמי
 הוא הקשורת ששם
 היה המור. שבחורה
 לא כתיב רק נטף
 ושחלת וחלבנה סמים
 ולבונה זכה והיינו
 לרי היא הנטף ולשוקן

פי"ס וע"כ כמ"ס ותשל

אש מן השמים ותאכל את הצולה וכבוד ה'
 מלא אש המשכן דהיינו כמו האדם שהמאכל
 שאוכל טעם האש חמילה מה שראוי לו ואח"כ
 טען לכ"א מהיסודות כפי הראוי להם כן
 הוא כביטול ח"ם ותשל אש כי' ותאכל ח"ם
 את קרבני לחמי לאשי. וכבוד ה' מלא פי'
 ואח"כ היה כבוד ה' כי' ח"ם כאן יבא דודי
 לבנו הוא מ"ס וכבוד ה' מלא כי'. ויאכל
 ס'. פי' כמ"ס ותשל אש ותאכל ח"ם
 במדרש ויאכל מן דהוא סי' דלא קאי על יבא

לקוטים עד הגמרה

(א) תפלת שכינת רעות ירעק תיקן ששוא מחרי דביחא. וז"ס באתי לפני אחותי כלה אריתו
 מורי כי' שהוא סוד התפלות. כמ"ס בר"מ פ' ויקרא דף ג' ע"ב. ואח"כ אכלו רעים
 כי' אפי' ישנה ולבני ער קול דודי דופק פתחי לי אחותי כי'. (כל זה הכל לראוי שקאי על תפלת שכינת)
 פרחי נמלא כל כי' שלא דכדולח להשפיע לחתך חסותך קדישין כמ"ס ב"ר דף קכ"ט ע"ב פ"ט.
 והוא תפלת השכינת. וכן הקרא בקרבנות להק' חסותך קדישין כמ"ס ב"ר דף קכ"ט ע"ב פ"ט.
 שה' דרנן מורי בשמי יערי ודכשי ייני וחלבי. שהן נ"ר וג"א. אכלו רעים שחו ושכרו דודים הן
 י"ב כרמון כ"ב ששין [ויל' רע"מ שם פס ביאור רכינו. באתי לפני אחותי כלה. איהי מלכות אדני
 אריתי מורי דא חסד דרנא דאברהם דאתאר עליה אלך לי אל הר המור (ור"ל הר) המוריה. פס בשמי
 דא גלג דרנא דאהרן. דכתיב כי' ואתה קח לך בשמים ראש. כמ"ס אהרן ראש לכל המתחיים. ואינון
 דרועא ישינא בירכא ישינא כי' ואינון תרין כרנן לקבליה חד מנן אברהם ותניינא פאודס דהוא רבא.
 שעטרה היא דיוקא בזהרן. אכלני יערי דא גבורה פחד יתקן. (כי) יערי גי' פי"ר גבורות מנפ"ך.
 עם דכשי סוד, דרנא דדוד. דבאר הוא כשאל כידוע קרן היוכל. והוא שם אלהים במילואי (גי' ע')
 ופי'סו (גי' ע') וריטבו (גי' ר') ובשקח מתנו פי"ר היל' נשאר ש"ו גימ' דכ"ס. והן אחת גביר
 עם מודים הדי. והיינו דרועא במלוא עם ירכא שאלא. שחתי ייני עם מלבי נוק ונרות. כמ"ס שלח לו
 יין ישן שדעת נוחה הימנו. ור"ל ישראל סבא ת"ח. פי' ענשין כבוד פי' נפש דיעקב. והוא
 יינא דמטתא גדלות דאיתא. אכל יושב יסוד כבוד נשך וכן בלמה. והוא כבוד חלב. לפי שגדלות
 סאר יסוד יושב באשו. ובאר בניהיה. והן אחת קדוש עם שום שלום יסוד. לבתר אכלו רעים שחו
 הכרו דודים י"ב כנטי כ"ב כרנן. חוספת ברבא המינים מאן אכיל לה. ההיא דאתאר ביה באתי
 לגי' אחותי כלה. ר"ל מל'. ששם פניב רשעים כי' רנלי' כי' עכ"ל [ס] וענין אכלני ושתי כי' הי"ב ששין
 ק' י"ב גבולין של פד"א. וכן י"ב של פדע' דמתשפין פנינה. וכן י"ק דספס' ההסדים ו"ק דשפת הנבירות
 וזהו אכלו ושאו (היכלות בראשית סוף היכל ג' מ"ג ב')

באתי לפני אחותי כלה. מלכות אדני. דקדק למה פירש כאן יוזר מנכ"ל לומר איהו מלכות אדני
 ויין אלהי ויאמר. הנה יש ג' מדרגות. נ"ן. היכל. פי' ומתל' פי' היא שנימי כנכ"ל
 כ'

עיד הפשט שיר השירים ה עיד השמש

נקראו בשמים ונרמזו נמלה ובשמים לשמן
 המשחה הייט שחפשה מן הכשמים שמן
 המשחה ולאחן הכשמים חסן לקטורה כשמים
 לכן נקראו פ"ש הסמים שהם העיקר לפי
 שהסמים הוא עיקר לפי
 שהן היו כל מן פ'
 מנה שהם ר"פ מנה
 וה' שהוסיפו לא היו
 אלא פ"ה מנה אבל
 כאן אמר אריתי מורי

יְיָ עִם־חֲלָבֵי אֲבָרֹתַי רְעִים שְׁתוּ
 וְשָׁכְרוּ דוּדִים: (ב) אָנֹכִי יִשְׁנָה
 וְלִפְיָ עַר קוֹל דְּרוֹדֵי דוּפֶק פִּתְחֵי־

כלומר הרחתי אורח הכשמים שנקמרת לכך
 אמר מור שהוא הראש של כל בשמים עם
 בשמי שהוא שאר הכשמים: באחי לגני וכו'.
 לאמר הנה אני אריתי מורי וכו' כי בחדש
 אכילה ושתייה וריח ובלש בראש לכן הם ר"ח
 רא"ש כי ג' אלו נשארים בחדש מהחשים
 שבראש ובגל' חכו אריתי מורי זה הריח
 אכלה יערי זה האכילה שהיה ייני זה שתייה.
 ועפה אני מלוח אבלו רעים שתי ושכרו דודים
 על שמחתי. והפנין קאי על כלל הקרבנות
 שיש עולה שכולה כליל חכו אכילה וכן
 שלמים ושאר קרבנות שקרבים על המזבח
 אבל בחטאת נאמר קנישת כל בנדחתך
 פי' כשנדנה והבאת חטאת אין לי הגאה
 כ"א מריח החשובה חכו אריתי מורי עם
 בשמי. אכלפי יערי עם דבשי פי' יערי
 הוא שפושן ממנו נוקפ"ר והוא נגד טולות

שחמרו שירה על הין. ואמר אלל כלויס
 שהו ושכרו ב' דברים ואלל הכהנים לא אמר
 רק אבלו כמ"ש כהניך ילבושו יושעו וחסודך
 ישמחו בטוב שמחה וטוב הם ב' דברים
 כמ"ש לך אכיל בשמחה לחמך ושתה בלב טוב
 ייך. וע"פ הזהיר יש לפרש מורי עם בשמי
 הם פולות ומנחות. יערי עם דבשי הם
 חטאות ואשמות. ייני עם חלבי הם שלמים
 וטובה והם וא"י דברים ואח"כ אבלו וכו'
 ושכרו כ' הרי ח"י וכעגון ח"י ברכות וזה
 היה בזמן בהמ"ק:
 (ב) אָנֹכִי יִשְׁנָה וְגו'. פי' אח"כ גלו לבבל
 אמרה אר' ישנה בגלות ולכי ער
 כלומר הפ"ח שהיו בניכם כמה היו ער
 עגון דניאל וחכיריו. קול דודי דופק כו'.
 פי' פ"י נביאים בניניהם פהחי לי בובה
 אלי ופתחי לךך אפילו כחדה של מחס
 ואני

לקושים עיד הנסתר

ט'. והנה חלבי עולה ביכל כידוע. ואמיתות של פניו היינו חגמ"ס פילה ג"ן. ואמיתות שלחמיו היינו
 כהס"ך טולה פ"י עב"ל (כילחזו לר"מ ויקרא ג' ב'):
עמיש לפיל בשם רש"מ דפ' ויקרא עוד כ' שם וחיה דפליג לון כדא חז"ל. אריתי מורי עם בשמי
 ט"ו וברית. מורי כמ"ש נזר המור דודי ט'. בשמי יכוד מכבש לטק' יערי עם דבשי שוקא
 וימנה עם שמאלו (כי) יער ודגש הן שתי קרנות של היזבל כמ"ש כבוד שני רשעות של חש"ר שהן נביא
 שופר כג"ל (כי שופר גי' יער ודבשי) ייני עם חלבי דרומח שמאלה בימיא. דלויזן ייני נטרה חלבי
 מסד (ח"ג רש"מ ל' א'):

(ב) **בזמן** הגאולה יהיבת כנינתא חלה קלין לגבי רעיה מהימנא (ובן) מסס' דחלה חסכן שר"פ
 כלול מן. ויימא ל' קום רעיה מהימנא דכא ערך אחמר קול דודי דוסק לגבאי כדכרע חזיון
 דילי' (הודדי) ר"ל הקב"ה ת"ח. וזהו ולכי ער. ויימא כהן פתחי לו אחתי רשידי יונתי חמתי ד' שמיית
 כנגד ד' אחיות. אחותי מסס' דהכמה שנאמר אמור לחכמה אחותי אח רשיתי כנגד בניה שמו"ב כן
 רשית דלא מחפרסין. ועליהם נאמר אמר אללו רעים. וביניה נק' רשיתי נקבס. יונתי מסס' דח"ח חס כמ"ש
 לקמן אגינתא מסס' דנער יונה. חמתי מסס' דמלכות. שטלה נאמר ומס חן כן. ומאמר חס פוק בת
 זין כו'. פרחשי נמלה על. אמר קדשא כרוך הוא אנה הטיבת דמיומא דלמסריב כי מקדשא דלמלכות
 כניחא דילי. כן דזירין דקב"ה למעלה שנגדן כיה"מ למסה. לאו בני דלא חלמנא כל ומנא דלמנא
 בגלותא

עד הפ"ט שיר השירים ה עד הפ"ט

ואני אשחך לך כפתחי שמים : אחוהי בו' במאכלים יש ערב ומוציל וטוב הוא מה
 הס בעלי החכמה כמ"ס האור לחכמה שזוהר חורב. וכן בארז האבנת נשים הוא
 אחוסי את. רעיתי הם בעלי יראה כי ערב ואבנת הקרובים הוא מוציל ואבנת
 יראה השגימות להסדבק בה' היא יותר בעלי מדות טובות הוא טוב כמ"ס פעמו
 מיראה חילונת כמ"ס ורלו כי טוב. ויש
 ביבשים : יונה הם ל' אהתי רעיתי יונתי תפתי עוד אהבה שהיא כמים
 בפלי תורכסהסדבקים הפנים וכו' פי' כשאתי שראשי
 בטורה תמד ואינס מרגיש שהוא אהב
 מניחם אותה כמו שהינה אינה מניחה בן אחוסי גם אתי אהבו אף שאינו ערב ולא
 יונה : השתי הם בעלי מלות שבהם תמימים מוציל ולא טוב וזהו שחשיב כאן אחוסי
 ששבו כל המלות : ע"א. כי יש בשולם ג' מוציל. רעיתי ערב. יונתי טוב. תמתי
 מיניס ערב ומוציל וטוב ור"ת טפ"ס וזה בכתי' כמים הפנים בו' * כי היא מתלוות
 ומסדבקים

לקוטים עד הנסתר

נגלותה. כרי לך סימנא שראשי נמלא על. שלא נכנס להשפיע בהם. (כי ה"א שכינתא (דיהא) נגלותה.
 שלימו דילה וחיים דילה איבו ס"ל ודא איבו וי"ד הא' וא"ו (הקדמה ב' לת"ו) :
בסתיומן דשניין אתקריאת מראה כהלוס. ורזא דמלה אתי ישנה ולכי ער. ומפתיחו דשניין איבו
 מראה כהקן. (ופ"י) אתי מל' שמש' מראה כהלוס כמש"ו ישנה. ולכי שהוא עד"א כידוע
 פ"ד מס' מראה כהקן כה"ו יונה ג' ס"ה מס' דמל' ש"ה ל"ת כידוע. ומכ"ס דעד"א רמ"ח
 מ"פ. ועד"א הוא פ' כידוע פ' אגפן פ' שמות. פ' דער ולכי ר' ג' רמ"ח (תי"ח כ"ו ב' ד"ה
 ורזא דילה) :

בזמנה דההיא סתומה התפתחה לא התפתחה אלא כפזא. כד"א פתחי לי אחוסי רעיתי יונתי
 תמתי שראשי נמלא על. והאי פיוסא לגבי ו' דאיבו מתפתח דסתים לה (כי מ' סתומה היא
 הכינה. ומפתחה דסזיס פתחה הוא הו' ו"א והוא כבוד בן. ו' דתים לכ' נעשה ס' סתומה) ובגין
 דא פתחי לי כיומא קדמא (תמד דרנא דאכרסה) כמ"ס ביתו של אכרסה פתוח לרוחה. שבו פתוח
 את דידך. והוא בית של בראשית. שארפתה המ"ס ונעשה ב' כ"ל. והוא כיום ראשון. (שש נא'
 בראשית) וכן פתחי לי היא שבה אחיות של בראשית כתי' לקמן. פתחי ב'. אחוסי בו' עד בראשי
 ר"ת ראשית. למאן (אמר פתחי) לאז י' ר"ל (ו"ס) לי. הוא ליו"ד. דאידי נקודה דקמן ר"ל שבתוך
 בית (של בראשית) נקודה ה"ל. וכשהוא טור בוא"ו. או טור בוא"ו כתי' ונעשית מ"ס סתומה כ"ל
 והוא קמן. והיא לטן כתום וקמן. ובהפטר הו"ו כעין פתח. או נפתח וזהו פתח. ואז נתגלה
 הנקודה י' ה"ל. וזהו לאז י'. והוא כיום השבת שאז נתגלה הו"ו כמ"ס. וו"ס כד ארפתה ארפתה
 בפתח דאיבו ו'. כד סתים סזיס כקמן. ואיבו יו'. עפה ורע דאתמך מני'. עפה הוא חכמה ורע
 עד"א והכל כתי'. וקמן הוא כנסד כבוד וקמן הכין כידוע. וו"ס ובג"ד פתחי לי כיומא קדמא לאת
 י' דאידי נקודה דקמן. אחוסי כיומא תניינא. שהקירוב כשאל כבוד שאלו תתח בו'. אבל עיקר
 היינו אתי אלא כגוף כמ"ס אצל האבות כישקב. וישגש כמקום ויין בו'. ואמרו שאף יתקב לא יכול
 לתדוננה בה עד לתגלגל ביה ריחא דשבה כמ"ס בתוח"פ ע"א. וי"ס רעיתי כיומא תליהא והוא דרנא
 דר"מ וכן באלף השלישי נתגלה ר"ת. יונתי כיומא רבישאה. באלף היבשי שבו פמד ביה. ושכן השכינה
 כישראל ותגלה הינה מניח לבק רגלה. כי ג' שוחן של הינה מן הינה הוא ענ' כתי' מקדשים. תמתי
 כיומא תישאה חס טוין כז זיין נגלות. כמ"ס שבו נשלו אפיסוקן על פינתייה באלף התמימי. כל יום
 דו"ה כידוע. בראשי כיומא שתיגלה דלתער ורשתו ישראל על ראש המטה דאיבו יום השני. כמ"ס
 וברכות לראש דיקן. וליה ההשחוויה כידוע. כרע כנרוך. וכמ"ס כוהר על הפסק וישתחו בו'. נמלא
 על כיומא שבישאה. דא עפה י' ודאי. שמה הוא עלא דכדולחא (כפי מה ש' האריו"ל בו' תיקונים דנוגלת
 ו' מ"ס רבינו כסדרן כעין ו' תיקונים ה"ל) וכן השפה נקרא על. וידוע שהשפה הוא כבוד ג'
 טעם של ג' מוחן של יה' כבוד מ"ב ויוונן כמילתא ג' ס"ל (תי' י"ס ל"ה א' כה"ג) :

כד יחד ריחא לגבי לכה דתמן נפשא אחת ביה קול דודי דוקא. דשק לגבי תרע' דלכא בית דסיקין.
 לשתמוש. דאיבו ו' דייתי לגבי ד' דאידי נש. וכה אינן עברה. דשטיק הן דו'. ובלהי כפיוסא
 כמ"ס

(*) עתה טה כנ"ה"ג על פניו כ"ה כחמה.

עיד השמש שיר השירים ה עיד השמש

ומחזקת צבן וזנה : שראשי נמלא של . מחמה עמודתי בנחן וקיוצויה הם השערות נמלאו רסיפי לילה והוא הגשם המספסוף מטט מטט וזיוס ניכר ובלילה איט ניכר כ"א אחר שנפלתח וסמנין קאי אני ישינה צבנות ראשון ולבי ער סס אנשי כה"ג וקול דודי דופק פ"ו הנביאים פתחי כו' אחיהו כו' כנ"ל בהמשל : שראשי נמלא של . הפנין שבנותו אין לוט ששז כידוע והנה כל הנכרות מכונים בשם של ומער וו"ש

שראשי נמלא של פי' שיש אלגי שזך ליתן לך כשהיה מיכנת לקבל פ"ו : פזחי לי שראשי נאלא של מחמת עמידתי בחן והטל יזרד עלי וקולתי רסיפי לילה פי' שערות שלי מלאות מן הטיפות גשמים היורדים בלילה לכן סתחי לי והסנין שיש ב' מיני שזך שזך התורה ושזר המצות שזך התורה הוא של כמ"ש כי על אורות פליך והמצות הם כל מצוה בשני עלמה לכן דומים לטיפות הגשם וחורה ומצות הם פירותיהן כשז"ו והקבן כו' אך אס

לקוטים עיד הגמר

כמ"ס נפ' פנחס רכ"ה ב' ובר"מ סס וכו' בראשית ה"ס א' ב' מאן אוליכא מאן דמתזכר כו'. וזהו זיווג וו"ג כנ"מ סקן רוחא פס נשאל . הה"ד פתחי לי אחותי רשיתי יונתי חמתי שראשי נמלא של . שכן בסיפא וכן ביה דסיקון כמ"ס כו'. בראשית ליטן רמיון כנווגא דא פתחי לי נאח ב' דאיהו חרשח שזרתו חרשח . וכמ"ס ריש ת"א י"ג ב' ב' ראשית זה הסער כו'. אחותי נאח א' רשיתי נאח ר'. יונתי נאח י'. חמתי נאח ת' שראשי נאח ש'. נמלא של דא יו"ד נקודה דאח ב'. והיא השבשית , נשבת יו"ד על ו' כפרת בעלה ונעשית ו' תגא . אבל בימות ההול כלילא נו . קיוצויה חלק בית ספרין ר"ל בית ספרין הג"ל פתחו נו' . דנקודה השבשית נמלא של . יבשה קווצת רסיפי לילה לתייב לתיק' (תכ"ה ס"ס א')

כד רוחא דסיק בריא דאיהו לתייבא חמרי ציב קול דודי דופק פתחי לי אחותי להבוא דאחמרי ציב חמרי להבמה אחותי את . ר"ל חמת שלמה מס' דהכזה . והוא כמ"ס דהסד דתשס אבנה . וכד דסיק לבמלא דאיהו אה אחמרי ציב רשיתי . רביה חתיקד בנמה רשפים . דאיונין שרפים דאחמרי ציבון רשפיה רשפי אה שלבנת י"ה . (כי) מס' דנבירה היא חיות איה ואבה . דקן אה ואה חמיות חיוני . וכמ"ס דבי' חתיקד בנמה רשפים כו' רשפי אה כו' דקן מס' דנבירה . ורשפי אה לשון רבים ב' אבות דאיה ואבה . וי"ה דנבון הוא שלבנת י"ה . ומס' דר"ח חמתי כמ"ס בנין דאיהו דרנא דסיק דאחמרי ציב ביה ויעקב איהו הם . ודסיקו דילה חתן כמקל לא בליק ולא נחית . דנחמד נחית ובנבירה בליק כו' דקן האה בליק ומיס נחית ורוח נחמל כו'. וקן ג' אהנות . אהנת הערב איה ואבה . אהנת החושל קדובים . אה לגרה יולד . ואהנת הפוכ . אהנת החסידים והחמיונים . וקן ג' אהנה דכין . ועוד אהנה הרביעית מלד התקבל שהוא אמת . (סי' כי חלו ג') הם אהנה מלד הדבר ערב טוב מושל . משל"כ כן שהוא אהנה אמתית כלי ספ"ס) האויב מלד כמים הפנים לפניו . והוא יונתי . והוא מס' דקן ה' אחרונה . יונתי דאיהו נקדת סי'. וו"ש פינדק יונס דל עיני' לגבי דקב"ה (תי' ס"ס ק"ף ב' בצה"ה כד"ה להבוא דאחמרי)

אנני יבנה ולבי ער . אני יבנה מרחמיא דאחמרי מיני . ולבי ער כד אחיא לגבי . משל לכלה דחית בשואה לחתן ואחמרי מינה נפלת כבי מרשא כו'. הו מברקן לה אסיין אחרתין ולא הוו מהניקל לה עד דאחיא הווא אסיא כו' אסתכל כדסיקו דילה . ואיהו אסתמודשת כמ"ס ואמרת קול דודי דופק . (כי) אסיא דילה הווא ר"מ דידע כדסיקו דילה בכל עשר דסיקן . והוא חתן דילה . ועי' אחקריבת לבבלה . ואיהו אמר פתחי לי . פתחי לאתי דאיהו עשרה מיני דסיקו . קול דודי דופק דא ו' דסיק לחרשא כו' פרקן דדרופין כו'. ובלהו רמיון נמלא בראשית דאיהו בראשית ר"ל בית דסיקן אלו ועליהו אחמרי פתחי לי נאח ב' . ר"ל כל אלו בית דסיקן כלילא הכל באחיות של בראשית . פתחי לי נאח ב' (כמ"ס) פתחו לי שערי נדק שזן כ' שזרים . שזרי וכן (שז) שזרים ראובנס . פתחי עולם והוא ב' (הוא) כתיס . וכן זורתו (כמ"סדרה פתוח) כשער . כמ"ס למ"ה ב' פתוח מלפניו כו'. וכ' הוא דרנא לדקין . והוא זה הסער לה' . ודא אח ב' מן בראשית . אחותי נאח א' מן בראשית : רשיתי נאח ר' מן בראשית . יונתי נאח י' מן בראשית . חמתי נאח ת' מן בראשית . שראשי נאח ש' מן בראשית . נמלא של רוח המלא יקו"ק אחד דלתיק לחוסק ס"ל והוא יו"ד ה"א ואל' ושית דסיקן הוא ה' אחרונה והטל

אם רוב העולם אינו רואה אים טוב כ' שראש נמלא של בשכר האורח קוטחו כו' כשיהיו אף לנדיקים שבהם כדופ והשי"ם היוו שבר המטח ארי יסל ליון לך עסקה טוב הכל לישראל כפי"ב אף הפירות ח"ם ולא אלא החיבה כמ"ס כי נר מצוה ספד לי מעט כחשבה ואוכל לבא לא"י וטורח

לקחים עד הגמר

הכל מרומ כדגש שבתוך הכית : ד"ה נמלא של כאלקים וכי' איכו מליא"ה . דלקי"ם הוא מל"א י"ה . דהוא יה"ו כמ"ס למעלה והוא של כנ"ל כו' . ולמעלה מפרש חושבן ס"ל . וכאן מפרש חיבת נמלא . דהוא אלקים דבן אומות מליא"ה כו' . ואמר כאן אחר כיומא שביעאה . דלחיה שתיחאה ועל ריש"י ' עפרה כלילא משפחה . והוא דגש שבתוך הכית . דהוא יו"ד מעין חתום כו' . והוא יו"ד על ו' . ואחיון דבראשית שהוא (י' על ו' היא נורת) ו' . והוא נגד יוס ו' . דכל ו' ימי ברבשית מרומ כחיבת ברבשית . וכן כפ' שחיי לי הא"ל . וראשי הוא ראש לדיק ברית אית שבת יוס שביעי והוא מלא של . ושתה מפ"ו ג' אחיון יה"ו הג"ל דלחשר כדפיקו אליה . ואמר יו"ד איחיה עסה דלחמשכת מן מוחא כו' (דיו"ד) הוא מוחא . וה"ל ראשונה לבא . וה"ו רוחא דנפיק מינה . וכן ג' דרגין הא"ל . ומיד דרוח לחשר לגבה היא נחמלא מן י"ה ג"כ מליא"ה מלא י"ה . דמלא ו' היא י"ה כו' . ואמר דכדקפייחא אחרת ה' ועירא ארי ישינה מן י"ה (עד דלחשר ו' לגבי דלחיה רוח) . ר"ל דכחיבת ישינה י"ה בר"ם וס"ח . ואמרה קול דודי דוסק . גזאח ו' נשית דפיקין . ור"ל דכל הוי"ה מרומו כאן . ארי ה' כתראה . ישינה י"ה . קול דודי כו' ו' . וקוד פתיח לי ביימא קדמאה דלחיה ימינא . דעליה לחמר פותח אח ירך כו' ירך . דא' י' דלחיה לימינא דמכמה נחית בימינא . אחותי ביימא תינינא דחמן ה' . ר"ל דהוא נוק' ה' . דחמן נחמא בינה . וכאן סולא אחותי פתיח כחד . דהוא כינוי אחר . וכן יונתי חמתי (דהוא כינוי אחר) . דחמן תמה . ואמר יונתי ביימא מליא"ה דחמן וא"ו . דוא"ו כליל שניה דו"ב . וכן יונה משמש זכר ונקבה . ועוד דכתיב חמתי . וכמ"ל ק"ד ב' מס' דיעקב איש חס . שראש נמלא של ביימא רביעאה דלחיה כללא דיו"ד כ"ח וא"ו דלחיה חושבן ס"ל . ודא איחיה גוף וכרית דחשבינן חד כחושבן דלחיה וא"ו דסליק אחר . ו' שלאה עמודא דלחמשיחא ו' תחאה לדיק . א' אחיו על תרוויבי דלינין חד . (והכוונה) דכברית נחמלא הוא"ו כמ"ס כו' . והכרית נק' כל דכליל הכל . וכולל גם י"ה . והכל במילוי דוגמת הוא"ו . וכיה ה' אחר . אחר' מלך הוא"ו . וה' חושבן יו"ד ה"א . ואמר שראשי . דהוא ברית ראש לדיק דכליל יה"ו . נמלא . נחמלא לחושבן ס"ל . קונותי חלין שית קויות דלינין ה"א . ר"ל ה"א אחרונה כחושבן . וכן שית פריקן (דכלילן כתרין שוקין) וסס דרגא דנוק' ועמידהה שס . וכן שית כדרין דש"ס ג' נגד יוס חמשי ושאי לגב קא' לילה דסס ה' אחרונה לילה . וח"ס רסיסי לילה דא שבינחא תחאה וכמה כולל יה"ו כן היא כוללא כל הוי"ה (ו"ס) כלילא מיו"ד ק"א וא"ו ק"א . דלחיתקריאח לילה . דלחיה ליל שבת ליל שמורים וה"ל כזה דרסיכוי לילה רמז על"ל שביעי דלחיה ליל שמורים דנק' שמור כו' . והוא (ליל שמורים) ליה . כמ"ס כאן דכלילא כל הכי ועוד ארי ישינה כחשבה . ר"ל שנה לשון חשבה דסס דרגא דנוק' . ולכי פר באורייתא דכורא . ועכומ"ס ע"ג ד' קוס ר"מ כו' . דלחיה ר"ו א"ר כו' . והוא ארייתא דקא' כאן דהוא קבלה למשה . ועוד ארי ישינה כשס"ה פקודין דל"ת כחושבן אחיון ישינה . דהוא (הל"ת) כניק' ולכי פ"ר . כמ"ס פקודין דעשה . שהוא מן דכורא . וכן כמ"ס דידה . וע' כמ"ס ת"ת דילה דהוא לימינא (ולכן מתחבר הע' עם רמ"ה של ולכי פ"ר שהן ג"כ כשינא) ורמ"ח הוא כחושבן ולכי ור' מע"ר . וע' מע"ר דא עד"א דלחמר כו' . עין יעקב . דע' הוא עד"א דכליל ס' נשש עין יעקב ס' שמק . וכן ע' אנסין ואנ"י ס"א משכמות . וכן ד' דרגין מע"ס ומל"ת חושב"כ וחושב"ס . והוא כולל כל תרי"ג פקודין דימינא ואחמלא . והוא ג' דרגין יה"ו חג"ח דבה וסא ארייתא דע"ס דכלילא מכולא . והוא ארי . והוא ד' חיבות ארי כו' . כד' אחיון . ד' דרגין אלו . וקול דודי דוסק הוא אחיון דכורא דנק' תורה חושבן תרי"א . לאשלמא תרי"ג אהכליל כקו"ג דחמן י"ה . הרי דכליל יס"ו . ובה ה' דבה אשלים כנ"ל . ועוד ארי ישינה שני"ה ודאי לחכמה דלחיה' כדלחמיק מינה רוחא דלחיה וא"ו . ר"ל כורא דרקין פולה יורד הוא שניה ליה כזה יה"ו . וא"ו לחמיק מינה או . ולכן היא ישינה (כי או ה' תחאה סליק לגבי י' הוא עלאה נחית לגבי ו' וא"ו) וכומתא דיימי פורקא (קול דודי דוסק) דפיק סליק ומחית כו' סליק ה' עלאה לגבי י' ומחית ה' תחאה לגבי ו' . ומה דהוא יקא' אחזור יק"ה אבא עם אמא כרא עם כרמא : (תי' ס"ס לג' ל"ד) :

בכונה דלחי פירקא ופקודא לישראל . יאכדו מעלמא הכל העתופים דמחיים לגבי נשא ורוחא דקודשא של"ס כעלמא דלחיה קול דודי דוסק . דא דפיקו דרוח עפרה מתעבר מעלמא . (תפ"ס קי"ז כ') : **שכינה** לחמר כה ארי ישינה ולכי פר ארי ישינה שכינה שאקראת ארי . ולכי פר ר"מ שהוא לבי .

עד תשטט שיר השירים ה עד תשטט

המונח השטטים הוא פשטני את כסמטי
 איככה וכו' ר"ל היע המדות מוכות ואיככה
 טלל להלביש עליי. והו כתי על המדות
 מוכות. ואיככה אלבשה כי שנה ושירש
 קסה מטולס וכן הוא
 במדות. רחלתי אס
 רגלי פי' הלכתי סמיד
 במלוטי ואיך פתה
 אשנסס ואכיה פסה
 מחאק בפפר רגלי
 פ"ס :

(ד) דודי שלח
 ידו מן
 החור. כיון שראה

שאי מחטל לפסוח לו שלח ידו מן
 החור לבקשי יותר וסעי הסו עליו במשל
 הוא על בית שני שכתמ"ק הראשון היה
 להס שכינה וארון ואי"ס וזה הפנים אבל
 נבית שני לא היה כ"א כארס שזומד בתוך
 ומראה ידו לשנים ושישה מה שלריך אבל
 לא כאלו היה כאלו בפנים כי בגלות הוא
 בכסתר פנים כמ"ס ואגני הסתר אסמיר
 כיון שגלטס ספ' שנה היה הסקירה חרב
 בית גבוהנלר ומרנ בכל והיט כדי ליגאל
 את ישראל כמ"ס במפלת בכל כי ירחס ה'
 את יפקב כו' ומצי הסו עליו הוא דניאל שכיין
 שראה שכלה פ' שנה התפלל כמ"ס בדניאל :
 (ה) קמתי אני לפתוח וכו'. פי' כיון
 שנקשני ושורדני קמתי לפסוח לו

וסורה אור. ואור הוא אור הזס :
 (ג) פשטתי את כתנתי וכו'. משינה
 כנ"י פשטתי וכו' כי ארס

ההולך בחלוק ואיט פושאו יטל להלך זה
 כמה ימים אכל את
 פושמה נפשו קלה כה
 לחזור וללבושה ח"ס
 פשטתי וכו' כי כן רדך
 ההולכים לישן ואיככה
 אוכל לחזור וללבושה.
 והפטן כמ"ס היחמה
 איש אס וכו' אס יהלך
 וכו' כי כבר אמרנו כי
 המדות הם נקראים

תלוקא דרכן ובגדיו והמדות הם נחלקים
 לכו' א' שטלו בו כסנפ כ' מחמת ההרגל
 נפשו לו כסנפ ח"ס היחמה איש אס בחיקו
 שהולך במחנה רשות ובגדיו הם המדות
 שטלו עמו לא תשרפנה אס יהלך איש
 על הגחלים פי' אס מרגיל א"ס לילך במדות
 רשות. ורגליו הם המדות שהרגל כסס
 לא תכטייה אוחס. האך אפאר כי שני דברים
 המונעין את האדם מלקטת שלימות לנפשו:
 הא' הוא החלוח והיא עמו אף כשהיא
 לבדו ושאר מדות רשות שטובים אף לולאו
 ח"ס איהו ת"ח שמחירין לו וכו' המקפיד
 בחלוקו להפטו כדרט. והכוונה שאס נההפכה
 לו איזה מדה ומקפיד להחזירה וגם אמרו
 הו מסקם את רגלך לפני חכמים והו כיטי

לקוים עיד הגמור

פי' קוס לאחפרא לה ור"ל שנת פין הוא שכינה. ואור פד"א וכו' ג' אור בא אור פד"א לגני בת פין
 ור"ל היא יגנה והפין פחוס. ואלו אין האור בא אל הפין. (תוי"ט ע"ג ג' ד"ה אני יגנה וד"ה ולכי ער) :
 (ה) נפשתי דשמרים מלביש לנפשא דקדושה. פלה אחרת אלביש שמים דקדוה כו'. ועכו"ל נ"ס אי'
 וכדומה דברא רוחא ונפשא דקדושה כן ברא רוחא ונפשא דשמאלא. וכדומה דהוא
 היין כשמריו קר הוא כו'. והו הגלוחא ועכירו דלכא כשהמרים עולין למעלה ונפשו את הין כו'.
 ובשנת נריך למפסס הוא לבושא וק למעלה נגלוחא אלביש שמים ובשנת פשטתי את כתנתי כו' ולביש
 לבושין דכורסייא כו'. והבוא נוק' סחול. הוא דעסה סרוחה. דהוא מתלויה דכ"ז ומנהה מסרתת
 העסה. והוא יזה"ר. דעלה אחרת הן כעין חוללתי וכחטא כו'. דכל חובין אינן מאכרים דעסה
 סרוחה דבגינה אחר לגני הייבייא דע מאין באת מעסה סרוחה כו'. ועלה אחרת של נעליך מעל רגליך
 נעל מסונף דעסה סרוחה. כי המקום אשר אתה עומד עליו אדמת קודש הוא דא שנת. ועליה אמרם
 שכינתא פשטתי את כותנתי איככה אלבשה כו'. פשטתי את כותנתי הוא לבושא דחול דעסה סרוחה ובגין
 דא נריך בך נש בשנת לגיויי בלבושין. (תמ"ח כפוס) :

בריליא דכזא אחר קמתי אני לפסוח לדודי בכנת וכד נפיק שכת אחר דודי חמך פנר. וזהו עשיין
 הבדלה

וּן זכ"מ אַלל אִי"ם לֶשֶׁן פִּנְי :
 (1) **מִצְאוֹנִי** הַשּׁוֹמְרִים וְגו'. פ' אִח"כ
 כַּחֲסִים אוּ מִלְאֲוֵי הַסּוֹמְרִים
 הַס' ז' מִלְאֲוֵי הַמְלוֹךְ הַלְדִּים לְשׁוֹמְרוֹ וְכֵן פִּל

לִי וְדִי הִיוּ מְבֹשְׂמִים כְּמִוֶּדֶד עַד שֶׁחֲנֻכָּה נִס
 הַמְנַשֵּׁל כִּלְלוֹ נִשְׁפֹּי פִּלְח מִדֵּי הַיּוֹם וְהוּא
 כַּמִּשְׁכָּן בְּעוֹרָא וְקִימוֹ רִאשִׁי אֲבוֹת וְכו' לְפָתוּחַ
 לְדוּדֵי כְּתוּבָה שֶׁהִבְדִּילָהּ כִּסִּים נִכְרָזִים וְיִדִי

נִשְׁפֹּי מִדֵּי וְאַצְבְּעוּהִי
 וְכו'. יד הִיא פִּיקָר שֶׁל
 יד וְאַלְמַנְטוֹת הֵם סוֹף
 הַיָּד וְהִיטוּ וְיִדֵי נִשְׁפֹּי
 מִדֵּי כֹּחַ הַיָּסוּד שֶׁל
 כַּהֲמָ"ק שֶׁהִתְחַלְלוּ לְכַלֵּט
 כִּימֵי כֹרֶשׁ. וְאַלְמַנְטוֹת
 וְגו' הִיא מִה שֶׁנִּמְד
 דְּרִישׁ עַל כַּוֵּי הַבְּנֵי
 הֵם חֲמוּטֵי יְרוּשָׁלַיִם
 שֶׁעָשָׂה נִחְמִיה וְהִבְדִּיל
 אֶת שְׂעָרֵים
 (1) **פִּתְחֵתִי** וְגו'.

מִדֵּי עֲבָר עַל כַּוֵּי הַמְנַשֵּׁל :
 (1) **פִּתְחֵתִי אֲנִי דְדוּדֵי יְדוּדֵי הַמֶּלֶךְ**
עֲבָר נַפְשִׁי יֵצֵא בְּרִבְרוֹ
בְּקִשְׁתִּי וְלֹא מִצְאֵתִי קְרָאתִי
וְלֹא עֲנִי : (1) **מִצְאוֹנִי הַשּׁוֹמְרִים**
הַפְּכָבִים בְּעִיר הַכּוֹנֵי פְּצֵעוֹנֵי
נִשְׂאוּ אֶת דְּרִידֵי מַעְלֵי שְׂמֵרֵי
הַחֲמוּטֵי : (ח) **הַשְּׁבֵעֵתִי אֶתְכֶם**
בְּנֵי יְרוּשָׁלַם אִי־הַמְצִאוּ אֶת־
 דוּדֵי

כַּמִּשְׁכָּן לֵי כִּיּוֹן שְׂנֹא הַשִּׁינִיִּים לְכַתֵּב"ק נִשְׂא
 הַמֶּלֶךְ עֲמֹל לְעֹלֹת לְמַעֲלָה וְכוּלָּה מִיכָּאֵל
 וְגִבְרִיאֵל וְהַשְּׁלִיכוּ אִיבֵי חו"ש שִׁמְרֵי הַחֲמוּטֵי
 שֶׁהֵם הִיוּ שׁוֹמְרֵי יְרוּשָׁלַיִם כַּמִּשְׁכָּן עַל חֲמוּטֵי
 יְרוּשָׁלַיִם הַפְּקִידֵי שׁוֹמְרִים וְהֵם מִיכָּאֵל וְגִבְרִיאֵל
 וְשִׁכְשׁוּ גַם הֵם נִהַפְּכוּ וְנִשְׁלְוּ מִמֶּנִּי אֶת כַּתֵּב"ק
 (ח) **הַשְּׁבֵעֵתִי** אֶהֱכֶם וְכו'. עֲכָשׁוּ
 בְּגִלּוֹת אֲמָרָה מִכְּבִיעַ
 אֲנִי עֲלִיכֶם בְּנֵי יְרוּשָׁלַיִם הַמֵּה כִּי"ז מִלְאֲוֵי
 הַסּוֹמְרִים יְרוּשָׁלַיִם שֶׁלְמַעֲלָה כַּמִּשְׁכָּן.
 אִם הַמְצִאוּ אֶת דְּרִידֵי כַּה הַגִּידוּ לוֹ מִכָּל הַלְדֵי
 שְׂמֵלֹאֵי

אֲמָר הַבֵּט כַּתֵּב"ק כְּרוֹתֵי בְּרִי עַם הַקִּבְּ"ה וְחַתְמוּ
 עַל הַכְּרִית אֲנִי כְּנֵה"ג וְכו' כַּמִּשְׁכָּן נִחְמִיה.
 וְדוּדֵי הַמֶּלֶךְ עֲבָר וְכו' פ' כִּי בַּמֶּלֶךְ שֶׁנִּי אֶף
 שְׂכָרְתוּ בְּרִית וְהַסִּים הַקִּבְּ"ה עַל הַכְּרִית
 אֲעַפְ"כּ הִיָּה חֶזֶק ה' דְּכָרִים וְהֵם הָאֲרוֹן
 וְלֹא־תִרְוֶה"ק וְאֵשׁ שֶׁל מַעֲלָה וְשִׁכְנֵיהָ לֹא
 חִזְקָה וּ"ש וְדוּדֵי הַמֶּלֶךְ הוּא הָאֲרוֹן שֶׁנִּבְנוּ.
 עֲבָר הִיא הַשְּׂכִינָה שֶׁלְמַתָּה מִהֵם. נִשְׁפֹּי יֵצֵא
 בְּרִבְרוֹ כֹּחַ רוּה"ק שֶׁהוּא דְכָר ה' בְּקִשְׁתִּיהוּ
 כִּיטֵּי הָאֵשׁ וְלֹא מִצְאֵתִי. קִרְאוּהוּ וְלֹא עֲנִי.
 כַּל"ם כַּמִּשְׁכָּן יִשְׁפֹּכֵהוּ ה' וְכֵן וְלֹא עֲנֵהוּ ה'

לְקִטְיֵה עֵד הַנְּסִיחָה

הַכְּלָה כַּמִּשְׁכָּן. וְכֵן רָמִיז לְעֹלֹת דְּנִשְׁפִּיק שְׂכַת וְחַפְלָה. וּ"ש וְכֵהֱוֹל זִמְנָה בְּקִשְׁתִּיכֶם וְלֹא מִלְאֲוֵי. (ח"ו מ"א חִיקוּיִים) :

(1) **בְּהִיכְלָא** שִׁיחֲתָה שֶׁס נִשְׁפִּיק דְּרִחְמוּתָהּ וְהוּא מִיחַת נִשְׁפִּיק. שְׂמַחְדָּנָה בְּהִנֵּי נִשְׁפִּיק דְּהִיכָל זֶה וְהִנֵּי
 מִיחֲוֹתָה דְּנִשְׁפִּיק נִשְׁפִּיק רוּחָה כְּהִי נִשְׁפִּיק. כַּמִּשְׁכָּן אֵלָּה הִר פִּינֵי נִשְׁפִּיק יֵצֵא בְּרִבְרוֹ
 כַּפֹּד יִשְׁרָף מִנְּשִׁיבֵי פִּינֵי כֵהר פִּינֵי כִידוּשׁ. וְהוּא כַּמִּשְׁכָּן לְשִׁמְחָה דְכָר שֶׁלָּה אֲרוֹנֵל זֶה. וְכַמִּשְׁכָּן
 ד' סְבִירָה (כַּלְדָּרָה). אֲכַל מִשֶׁה אֲרוֹנֵל לֶכֶן אֲמָרוּ קִרְבֵי אֲחֵי וְעַשֵׂה. שִׁפְיָה לֵהֵם לְמַעֲלָה מִתְּדַרְחָס.
 לֶכֶן אִם יוֹסִיִּים אֲהִנֵּנוּ לְמַשׁוּבֵי כִי וְחַתְמוּ. וְכַמִּשְׁכָּן מִיחַת אִז חוֹסִף רוּחַס. וְלֶכֶן יִנְעוּן כֹּהֵה הַבְּשִׁיבָה וְלֶכֶן
 גְּדוּלִים לְדִיקָס כְּמִיחַתן יוֹתֵר מִכְּחִיבָס. שׁוֹכֵץ מִה שֶׁלָּה זְכוּ כְּחִיָּק : (הִיכָלוֹת כְּרִאשִׁית מִ"ד ע"ג כְּד"ב
 עַל הִיכָלָה)

(ח) **בְּגִלּוֹת** כָּל כַּמִּשְׁכָּן שֶׁעֲבָרְתִי מִסָּח (עַד שְׂמֵלֹאֵי) שֶׁנִּבְנוּ מִהֵרָה. אֲכַל בְּגִלּוֹת הִיָּה וְדוּדֵי הַמֶּלֶךְ
 עֲבָר כִּי. הַכּוֹנֵי פְּצֵעוֹנֵי כִי. הַכְּשִׁיחֵי אֲחֵכֶם אִם תִּמְלָאוּ כִי. וְהֵם חֲמוּטֵי אֲנִי הַלֵּךְ
 דוּדֵי כִי. (ח"ו מ"א חִיקוּיִים ק"ב ע"ג כְּד"ב וְהִיכָלָה שֶׁלָּה) :

עד ומשם שיר השירים ה עד המשם

שמצאנו אל בנינו לו יזכר רק שחולה אהבה
אני שזה קשה לי יזכר משלם מה שהוא
נפרד ממני :

ומשם כאלו מכסא סכנו ולמטה ומתחיל
בפז ומסיים בפז כמ"ס נשן סופן בתחלתן
ומתלפן בנסופן וכן כל הבורה כולה היא
שישיר קומה א' כי כל הטיבות והמיטריאות

והיצרופין של הסורס
טלסם שמותיו של הקב"ם
ומשם ג' כאלו שיפור
קומה של תורה ואמר
דודי צה נמ"ע ואדום
נמל"ם דגל פרנבנה
פ' שהוא יזכר מרנבנה
שלו והי"ט שנותרם
יש פ' פנים לטורס
ובכל א"א יש ששים

דודי מה התיציר לך שחולת אהבה
אני : (א) מה הירדך מירד היפה
בנשים מה הירדך מירד שפכה
השפעתני : (י) דודי צה ואדום
דגל מרנבנה : (יא) ראשו פתם
פז קצתיו תתלהים שחרות

כשרב

רבו פנים ואדום הכנים שלמד הקב"ה עם
משה רבינו פ"ה הוא על טלסם ויזכר מכל
המרכבה שט :

(יא) ראשו כהם פז . הוא בראשים והוא
נגד כתר שט ג' כתרים כתר
תורה וכתר כהלה וכתר מלסם ר"ח כ"ת"ס
והוא כהם פז והוא א"ה . קצותיו תלהים
והוא השערות כמה זה עשר תולדות אדם
ששם שורות לדיקום הכנה . שחרות כעורב
זהו

(ט) מה יודך שרוד וכו' . ב' פעמים .
פ' שנטת
ירושלים שאלו כ' שאלו
לישראל א' מה דודך
פירש מה מראהו של
דודך היפה בנשים
לפי ישראל אפיט
אמר הכורבן רודפים
ומפלים להיות נאים
בטורה ומפ"ס לכן
נקראים היפה בנשים .

ב' מה יודך שרוד . אחי טיבות פשה לך
שככה השנפטת :

(י) דודי צה ואדום . כאלו תשכ שיפור קומה
והענין כי הקב"ה עלה ונסתר
נסתר מלך עלמו עלה מלך מעשו דהייט
השגחתו ית' וכל העולמות מכסא סכנו
ולמטה נקרא שיפור קומה של הקב"ה כלומר
שהקב"ה פשה את השיפור קומה כמ"ל על
בשטרה ששטרה לו אמו"ס והשגחתו בטלן .

שער נפתלי

לקומים עד הנסתר

ד"ר בלר יתקן [דודי] מפרש כאלו רבינו תיקונים
דוא הנוכרים כשה"ס מפ' דודי נח ואדום
ט' ואלך על הסדר . ואמר דודי נח ואדום
סהדותא דלוא"א כדוע שהוא כב' תפוחין דל"ג
ששם נהיר הדעת סהדותא דלוא"א כמ"ס בלר
רז"ה אטפוי כתרין תקריבין דנוסמא כלהו
סהדותא כו' . דהא סהדותא כהו תליא כו' .
אלל הני תקריבנח דנוסמא חיורא וסומקא
סהדותא דלוא"א סהדותא לאחנא דירית ואחד
לון כו' . והם סוד חו"ב של הדעת שהם ב'
גווינן נח ואדום . והיא כללות של הו"א שהוא כב'
גוון חיור וסומקא רחמי ודינא שהוא אלקי המשפט
משא"כ פ"ק כולו חיור ששם הכל רחמים .
ואינו לפי הנגהת פתחונים לפי הנקודה רק
בחסד ורחמים גמורים כו' . ולכן נקרא עיד
אנפין . שבע"ק הם ש"פ נכורין בגווינן דלוא"א
ובוא"ק ק"ן נכורין לכד . והוא מ"ס ג"ח ואדום .
ג"ח אדום הוא גי' ק"ן נכורין פ"ה . והוא
בסוד י"ב . סהדותא דלוא"א . י' מחכמה שמשם
ק' נכורין . ונ' בנינה נש"כ שהוא ה' פכ"ל :

החלה

(י) ב"מ ת"ד דוא' תחויין תפוחין סומקין כורדא .
והוא תיקון ה' . והן סומקין כמ"ס דודי נח
ואדום . שכן הפנים . שאין נראין מכל הפנים אלא
הני תפוחין כו' . ובדף קמ"א א' תיקונא תמישאה
כו' (הני תרי תפוחין כד נהרין מנהירו דתליין תפוחין
קדישין עלאין דעתיקא אחמשך סומקא ואחי חיורא)
עד . הסדי פולס . ובא"ז רז"ה אטפוי כתרין תקריבין
דנוסמא כו' . (אלל הני תקריבין דנוסמא חיורא
וסומקא סהדותא לאנא ורחמא) עד כהדא גווינן .
ואש"ג דשם משמע דכן תרין גווינן דלוא"א מ"מ אבא
קמיר יתיר ונכלל בתימא והיא מתלבשת כו"א כדוע
(פ"ג דספד"ן ד"ה כהו) :

דודי נח ואדום סהדותא דלוא"א . ראשו כהם פ"ז
התחלה וסוף כפ"ז . ומזכיר ג' תיקונים .
ופור ב' תיקונים לחייו כו' . והם ב' אדם של מן
המינר והוא חסד ונהה ששם גי' פ"ב קב"ל של א"א
והוא סוד עניני במרחב יה . עניני בשפתותיו במרחב
בלהייו (לקוים כס' לקוים הנר"ל עם בלר יתקן) :
(יא) ראשו כהם כו' סוקין כו' על אדני פו . הענין
כי שם הו"ה ופניו ואחריו הוא גי' פ"ז .
והענין

זו חזר המטל וזרר הסלגה שהלדקים חזקו בהם כשנרנח הכוסם שגדלים שם שביניהם היו בללות כמותו והיו שמורות כשורב: מרקחים ומשפחות חזקו ניכר מחכות אדם (יב) עֵינָיו כִּינִים. הוא על האבות על אפיקי מים שם זכרים ולכנים כי שם הוא ירדו מלרים שהיה המחשבה

ללרוף אופן ככדי שיהיו יחלון לקבל את התורה: שפתחיו שושנים. הוא עשרת הדברות ומתן תורה היו שומעין דבר קדשו. נוספות פור עובר הוא ניכר קאי על מתן

פְּעֹרָב: (יב) עֵינָיו כִּינִים עַל-אִפְיקֵי מַיִם וְחֻצוֹת בְּחֹלֶב יִשְׁבֹּת עַר-מֵלֶאֱת: (יג) רָחֵוּ פְּעֻרֹתַת הַבָּשָׂם מִנְדֵּלֹת מַרְקָתִים שִׁפְתוֹתָיו שׁוֹשְׁנִים נְמֹסוֹת מֹד עַבְר

והוא אברהם. רוחות קחלב הוא יחזק שזריכים לרחוק ולמחק בחלב. יושבה על טלאת הוא יעקב איש עם יושב אורלים: (יג) רָחֵוּ כְּעִרְוַת הַבְּיֹשֶׁם

כי. פי' הלחיים שמנדלן השער של תורה כמ"ש כל דיבור ודיבור שלא מפי הקב"ה

שַׁעַר נִפְתָּלִי לְקִמִּים עֵיד הַנִּמְתָּר

והענין כי הוא כבוד כתר ת"ח מלכות שלו. הרי כתר לפניו של הוי"ה שהיא ת"ח באמצע. והוא שם טרד"ד. לכן אמרו שכבוד כ"כ אחיון כי שם זה בני' כ"ג. ומלכות הוא אחוריו. לכן כו"ו באחורי הוי"ה. וכל השמות בני' פ"ו. כבוד אני ה' אני ראשון כו'. ר"ל פניו ואחריו גי' אני. לכן אין ואני הם כבוד ומלכות. ומכלעדי היינו באמצע אין אלהים, וזהו ראשו כמ"ס פו. ר"ל ר"ח כתר ת"ח מלכות. ואדני' פ"ו הם כמ"ס. שהוא אחורי [אדני' גי' פו. וזהו אדני' פ"ו. שהיא עומדת אחורי רגליו. וזהו שאקו' כו' על אדני' פ"ו. פכ"ל (הוכח כס' באר יחזק על פסוק דודי לח):

הַתְּחִלָּה ויפין כפ"ו. כ' כס' באר יחזק. דבר זה ביארו רבנים כמ"ל בליקופי' ור"ל ראשו כמ"ס כו'. (כמ"ס לקמן פליקופים שהעיקר מתאן עד) וזהו שאקו' כו' על אדני' פו. עכ"ל הוהב. ור"ל שם טרד"ד כבוד שהוא האותיות שלפי הוי"ה. והוא כבוד התיקונים שבו הם י"ג. פ' וד' דאנא לחוד' אסתמכו. וכו"ל הם פ'. ה"ד כסיד שם כ"ג של ברכת קהלים. והם כ"כ אחיון שהם כבוד כבוד השם. ובמלכות הוא שם כו"ו שהוא אחורי ת"ח. ושם מקומה ושניהם בני' אני. והוא אני ואין

בַּל פקודם של נגויו הדעת נאמר למינה"ו שהן חו"ג וז"ל. וכן כפנים כדרך חסודים כמ"ס בא"ו דף רנ"ה פ"א אפיו כדרך הקרובין דבוסתא. כלבו סהדוחא (על מה דלמינה' כו'. אבל בני תקרובא דבוסתא סהדוחא דלר"א. סהדוחא לנאסא דירית יאחד לון). עד כל פלמין כלבו בחידו. ור"ל דעת כבוד עדות נווין דלר"א שהן חו"ג כבוד זה ולדום. זה כבוד לכן נחזי מחלב כו'. ואמר ועל האי הקרי גלים לכלא. דגלים הוא כח"ג והוא כמ"ס דעת סהדוחא דלר"א (פ"ג דס"ד כד"ה דעלגה רב חסד הקרי):

רֵאשׁוֹן כחם פו. פו הוא גי' אני ה'. ואני הוא גי' פנים והאחרים של ה'. והפנים טרד"ד הוא באור פני מלך היים שמאירים י"ג תיקונים דל"ג כס' דל"א וכן כ"ב. וידוע שמי"ג די לטרדו אסתמכו וע' לחוד. וזהו ס"ד. וע' תיקונים דל"א הן ה' מאו"א וד' מחו"ג כמ"ס כס' משפטים קכ"ב כ' דיקנא דמלכא יקרותא כו'. וזהו ה"ד. וכן כ"ב אותיות התורה כמ"ס כס' ובס' נא. והאחרים כו"ו הן כעמר נקי. זה כפנים וזה באחרים. והוא סוד העל בידוע שראשי נחלל על [על] אורות פלג גי' על. והוא ניכר חיים לפת"ל חחית המתים לאחר זה העולם. והוא גי' ה' אחד [יהם] הוי"ה הוא כמותא ב' תלוי דנגלגלחא] והכל הוא פ"ו (בליקופי' רש"מ פ' וחתכן רס"ג א'):

(השערות) איני ביורה דאחיון דלר"א. ר"ל הערות הן ביורה דאחיון דלר"א. ולכן נקרא שבר לשון שיעור. והערות הן אותיות הדין. והמבטין הן נקודין שהן יודין וכמ"ל ל"ה א' דנקודין הן מבטין לאחיון. ואחיון מבינה ונקודת מחמבה. שהן נגלגלחא ומוחא. ונקודת פנימות האותיות ורוחא להון. וכן מוחא לנגלגלחא. ואמר (כל נימא ונימא דיליה) דאחמר עלייהו קוטרתי תלמים דקאי על החורה תלי תלך כו'. וזהו שמורת. דהן שמירות על העיר שהוא לכן. כמו הערות על עור הגלגלחא. וכמ"ס אש שמירה פ"ג אש לכנה (ת"ע ק"ב פ"ב):

(יג) וסוד שושנים היא כמ"ס כס' משפטים דף קכ"ג דעת בניו כמותא דמלכא דלקרי חסארת. פנימותא דחסארת דכל נווין אחאחון כו'. דכתיב וכדעת הדרים תללו. וההוא דעת בני באמא

לקטים עד הגטו שיר השירים שער נפתלי

באמת ומלכא. ר"ל באו"מ תרין עשרין דגניזן בגווייהו ומליא כל אדרין ואבדבראין. וכד אחר הכירו דניה ונסיק דרין אקרי פה ה' . ושפון דלינן תרין נהורין מאלא ומאמא. כהפחא דאחרשן. כההיא נהירו דדעה מתחברן כחדא. ומלין אגורו בקאום כחמה כחזונה וכדעה. וו"ם שפתוחו שואנים. שה תרין גוויין דלוא"ל כג"ל. מה שפון תוור וסומק. נספיה מור בו. הוא נהירו דדעה. שהוא י"ב כוסמין עלאין שה בו שמתגלה כפה. וכד אחר נסיק דרין אקרי פה ה' כג"ל וזהו נספיה בו. (היכלות פקדי ה"ה ח' בד"ה וכתוב כחוס):

גמיל

ג' תיקונים דו"ם והס דודי לח בו' ראשו בו' עיניו בו' ואח"כ חושב בו' תיקונים ח' לחיו בו' והב' שפתוחו בו'. וכל אלו ה' תיקונים הם כראש דו"ם. ואח"כ גופא דילי' דיוו גלילי והב' בו'. ואלו הב' כבר נתבאר. ראשו כחם פו בו' הוא כתר גוויילא דילי' בו'. ואחר כחם פו שסם בגלגלתא דילי' כסלה דנחיה שם בגלגלתא דע"ק ארצותי שומקא גווי'. והוא אדום כוהב. אבל שם הוא והב' פ"ו והוא שם אלהים גבורה כליל בא' כתר. ולכן שם השערות שחורות. כמ"ס קוונותיו תלמיס שחורות כשורב האי שחור אדום הוא בו'. ומ"ס דודי לח ואלים הוא בדעה שלו שסם הוא הדינות דלוא"ל בו'. ותיקון ג' עיניו כיונים בו' כמ"ס באריכות באד"ר ואלד"ו. והב' תיקונים האחרים הם להיות בו'. והוא סוד רוח הדקנא שלי כמ"ס באד"ר ק"מ ע"ב תיקונא רביעאה בו'. ונק' כעונת הבושש כי לומחים שם השערות מאלן מתאן. והפנין כמ"ס ירח חז ריה גנדיו ויברכה בו'. ואמרו שוכנס עמו ריה ג"ע. והבגדים הם השערות שלו מדו מדותיו. וכמ"ס באד"ר לבישן דיקר בו'. וכן תיקונים דו"ם. ונק' גנד. והפעם כי דע"ק הם י"ג תיקונים י"ג הויית בני' לבו"ם. ודו"ם הם ס' בסוד גנ"ד. ובאן כתקובחא דבוסמא הוא עיקר הגנד שהם העדות שלי כנודע שכל שער ושער הוא מדה כפ"ס. ובפי מספר שרטי המדות הם שערות של הדקנא והם ככללים כמ' מדות והם גנדיו בו'. ותיקון הב' הוא מ"ס שפתוחו ששיניו נוספות מור עיבר והוא תיקון שבישי כמ"ס שם תיקונא שביעאה דלח תליין שפרא על פומא בו'. ומסא הדיבור ומסא מקבלים נביאי מהימני. וידוע כי הדבור הוא ע"י רוחא דנאיב מחוסמא לפה. וכמ"ס רוחי אשר עליך ודברי אשר במתי כסין בו'. וו"ם שפתוחו שוכנים נוספות מור בו'. וכמ"ס כל דביר שינא מפי הקב"ה נתמלא כל העולם כולו בשמים בו'. ומ"ס רכינו שהם בו' אדם של מן המזר בו' הוא כמ"ס באד"ר שם קל"ם בו' שתיקון ד' הוא מה יעשה לי אדם ותיקון ז' הוא במכות באדם בו'. והיא כידוע בסוד ד' מלכות שראה דינאל בדמות היות. מלכות ישראל וארץ עם ענני שמיא כבר אינא שלי בו'. ולכן בדעה דלדס נתגבר דוד ולאנשה שאלין ווא"ה החיו. ובוה ג"כ נתגבר יעקב על עש. וקיבל הכרתו מיתחק אביו כמ"ס ירח חז ריה גנדיו כמ"ס בהיא תקרובתא דכיפחא ואלים תיקונא דלדס. והם ג"כ גנדיו של אדה"ר לכן ויברכה הוה גביר לאהין בו' לאנשה שאלין מחותיו. וכן בתיקון ז' שם הדיבור דיוקנא דלדס משא"כ בשאר כפ"ס. והוא ענין הריח בב' תקומת הא"ל שאלן זה רק בלדס לחוד כמ"ס חזק דבר שהגמיה נהנה ממנה הוי אומר זה הריח. ובוה (וכד') [יכלד] האדם מנהמה וזיה בו'. והוא ריה ג"ע שוכנס עם יעקב כריח שדה הקל תסוחין בו' שהוא נלחיים שהשערות סכיב תקרובתא דבוסמא ושם תרין תסוחין בו'. ושמוך להם השערות של הפנים והם חילני ג"ע. ומ"ס רבינו שהוא חסד ויקה. ר"ל כמ"ס רבינו כפרסות רשכין פ' תיקוני דו"ם דפ' שלח לך שהוא געירו דרכות דקדיב דע"ק כמ' דו"ם והם. ארץ. ח'. חסיס. כ'. ורב. ג'. הסד. ד'. גבא פון. ה'. וספע. ו'. ונהק. ז'. בו' יעו"ם. ומאלא שחסד ויקה (שהם תיקון ד' ח') הם בו' תיקונים כג"ל (בו' אדם דמן המזר) והם כמו צדיקא דע"ק ונר ויקה ג' מאלות שבהם או"ם כמ' קס"ל. וכן חלק חסד ע"ב ויקה קס"א והוא נדרגא דדו"ם כידוע שניקבא הוא כפ"ס והוא מ"ס כאל שפתוחו ששיניו. והוא סוד שוכניה הידוע והוא תורה כפ"ס. א"ח שוכנים אלא שוכנים. ולכן הוא קס"ל ונק"ה חמא. ג"כ נדרגא דנוקבא בו'. וו"ם רבינו וו"ם פניו כמרחב יה בו'. ר"ל ש"ס הוא חו"ב שהם בו' דרגין אלי חס"ד ונק"ה שהם כמדרגת או"ם כבהם אומות י"ה. והוא מ"ס מן המי"ז בו' הוא מקמי פזחי לדודין. שסם ג"כ סוד חו"ב כידוע. שסם נספיו דמוסין לאתכחין בן סב לביס באודין דו"ם. והם ימינא ומאלא שהם בו' מיתקן חו"ב. אבל כס חני. אלא כסוד החסלה. אבל הפני' הוא כהפספות המדות למטה והם כב' תיקונים כג"ל שהם ג"כ כסוד י"ה. והם חו' כספון שסם הדבור. וע"י [אמר] עני. והב' כמרחב הוא כתקובין דבוסמין שסם מתרחב דדיקנא. ככ"ל באר יתחק נקיטר. ומסע בתיקון:

ואיין בו"ה כאלופ ככ"ה הוא אומות שאתרי שם אדני'. שהיא דרגא דסיבא. ככס"ה ליום מנינו. והיא סוד נקודה דסיבא. שירדות לכריאה כסוד סירח. ושם שם אלפים הכס"ח. ואל' הוא הנקודה ריבה הוא פ"ו. ושם אדני הוא לחיור רגלן דכ"ו. וזהו שקיו בו' מיוסדים על אדני פו. וזהו ג"כ כונת רבינו כאל מ"ס החמלה ושוק כפ"ו. ר"ל שהחמלה שקודם הוי"ה כתר וסופו מלכות פס שם הוי"ה כעלמו הוא ג' פ"ו. ושניהם נק' ראשו ממעלה למטה וממטה למעלה ככ"ל. ומ"ס ומזכיר ג' תיקונים בו'. כ' כס' הג"ל וו"ל. ר"ל שכלא משב כחמלה

ג' תיקונים דו"ם והס דודי לח בו' ראשו בו' עיניו בו' ואח"כ חושב בו' תיקונים ח' לחיו בו' והב' שפתוחו בו'. וכל אלו ה' תיקונים הם כראש דו"ם. ואח"כ גופא דילי' דיוו גלילי והב' בו'. ואלו הב' כבר נתבאר. ראשו כחם פו בו' הוא כתר גוויילא דילי' בו'. ואחר כחם פו שסם בגלגלתא דילי' כסלה דנחיה שם בגלגלתא דע"ק ארצותי שומקא גווי'. והוא אדום כוהב. אבל שם הוא והב' פ"ו והוא שם אלהים גבורה כליל בא' כתר. ולכן שם השערות שחורות. כמ"ס קוונותיו תלמיס שחורות כשורב האי שחור אדום הוא בו'. ומ"ס דודי לח ואלים הוא בדעה שלו שסם הוא הדינות דלוא"ל בו'. ותיקון ג' עיניו כיונים בו' כמ"ס באריכות באד"ר ואלד"ו. והב' תיקונים האחרים הם להיות בו'. והוא סוד רוח הדקנא שלי כמ"ס באד"ר ק"מ ע"ב תיקונא רביעאה בו'. ונק' כעונת הבושש כי לומחים שם השערות מאלן מתאן. והפנין כמ"ס ירח חז ריה גנדיו ויברכה בו'. ואמרו שוכנס עמו ריה ג"ע. והבגדים הם השערות שלו מדו מדותיו. וכמ"ס באד"ר לבישן דיקר בו'. וכן תיקונים דו"ם. ונק' גנד. והפעם כי דע"ק הם י"ג תיקונים י"ג הויית בני' לבו"ם. ודו"ם הם ס' בסוד גנ"ד. ובאן כתקובחא דבוסמא הוא עיקר הגנד שהם העדות שלי כנודע שכל שער ושער הוא מדה כפ"ס. ובפי מספר שרטי המדות הם שערות של הדקנא והם ככללים כמ' מדות והם גנדיו בו'. ותיקון הב' הוא מ"ס שפתוחו ששיניו נוספות מור עיבר והוא תיקון שבישי כמ"ס שם תיקונא שביעאה דלח תליין שפרא על פומא בו'. ומסא הדיבור ומסא מקבלים נביאי מהימני. וידוע כי הדבור הוא ע"י רוחא דנאיב מחוסמא לפה. וכמ"ס רוחי אשר עליך ודברי אשר במתי כסין בו'. וו"ם שפתוחו שוכנים נוספות מור בו'. וכמ"ס כל דביר שינא מפי הקב"ה נתמלא כל העולם כולו בשמים בו'. ומ"ס רכינו שהם בו' אדם של מן המזר בו' הוא כמ"ס באד"ר שם קל"ם בו' שתיקון ד' הוא מה יעשה לי אדם ותיקון ז' הוא במכות באדם בו'. והיא כידוע בסוד ד' מלכות שראה דינאל בדמות היות. מלכות ישראל וארץ עם ענני שמיא כבר אינא שלי בו'. ולכן בדעה דלדס נתגבר דוד ולאנשה שאלין ווא"ה החיו. ובוה ג"כ נתגבר יעקב על עש. וקיבל הכרתו מיתחק אביו כמ"ס ירח חז ריה גנדיו כמ"ס בהיא תקרובתא דכיפחא ואלים תיקונא דלדס. והם ג"כ גנדיו של אדה"ר לכן ויברכה הוה גביר לאהין בו' לאנשה שאלין מחותיו. וכן בתיקון ז' שם הדיבור דיוקנא דלדס משא"כ בשאר כפ"ס. והוא ענין הריח בב' תקומת הא"ל שאלן זה רק בלדס לחוד כמ"ס חזק דבר שהגמיה נהנה ממנה הוי אומר זה הריח. ובוה (וכד') [יכלד] האדם מנהמה וזיה בו'. והוא ריה ג"ע שוכנס עם יעקב כריח שדה הקל תסוחין בו' שהוא נלחיים שהשערות סכיב תקרובתא דבוסמא ושם תרין תסוחין בו'. ושמוך להם השערות של הפנים והם חילני ג"ע. ומ"ס רבינו שהוא חסד ויקה. ר"ל כמ"ס רבינו כפרסות רשכין פ' תיקוני דו"ם דפ' שלח לך שהוא געירו דרכות דקדיב דע"ק כמ' דו"ם והם. ארץ. ח'. חסיס. כ'. ורב. ג'. הסד. ד'. גבא פון. ה'. וספע. ו'. ונהק. ז'. בו' יעו"ם. ומאלא שחסד ויקה (שהם תיקון ד' ח') הם בו' תיקונים כג"ל (בו' אדם דמן המזר) והם כמו צדיקא דע"ק ונר ויקה ג' מאלות שבהם או"ם כמ' קס"ל. וכן חלק חסד ע"ב ויקה קס"א והוא נדרגא דדו"ם כידוע שניקבא הוא כפ"ס והוא מ"ס כאל שפתוחו ששיניו. והוא סוד שוכניה הידוע והוא תורה כפ"ס. א"ח שוכנים אלא שוכנים. ולכן הוא קס"ל ונק"ה חמא. ג"כ נדרגא דנוקבא בו'. וו"ם רבינו וו"ם פניו כמרחב יה בו'. ר"ל ש"ס הוא חו"ב שהם בו' דרגין אלי חס"ד ונק"ה שהם כמדרגת או"ם כבהם אומות י"ה. והוא מ"ס מן המי"ז בו' הוא מקמי פזחי לדודין. שסם ג"כ סוד חו"ב כידוע. שסם נספיו דמוסין לאתכחין בן סב לביס באודין דו"ם. והם ימינא ומאלא שהם בו' מיתקן חו"ב. אבל כס חני. אלא כסוד החסלה. אבל הפני' הוא כהפספות המדות למטה והם כב' תיקונים כג"ל שהם ג"כ כסוד י"ה. והם חו' כספון שסם הדבור. וע"י [אמר] עני. והב' כמרחב הוא כתקובין דבוסמין שסם מתרחב דדיקנא. ככ"ל באר יתחק נקיטר. ומסע בתיקון:

עד הפשט שיר השירים ה עד הפשט סד

הקב"ה נחמלא כל העולם שלו בשמים וכו' שנאמר נשמתו שיר עיבר :
 כצלי סאונה פס לנחם בער לבנון . בחד כארזים . הם הלדקים שמיום אולדס נזכרים
 המשק שהוא משעי ידעס . מלשבור על מל"ה הם חזקים כארזים .

ספולאי' בתרשיש הוא עבד כחשן ואשר וארזים וסמים . מעיו עשה שן הוא ספר ויקרא שהוא באלמט התורה מעולפת ספיר' פי' מיושנים באזכרס סובטו של ספירים

עבר: (יד) ידיו נדרי וזהב ממלאים בתרשיש מעיו עשת שן מעלפת ספירים (ש) שוקיו עמודי שלש מיסדים על אדני פו מראהו בלבנון

ועל קחטמיו אלו פ"ח שנשמתן מחתה כסה"כ ז"ש שחרשין על כל קץ וקץ חלי הליס . שחרות כעורב . שמשחרין פניהם על ד"ח כעורב : פעיו כיונים כו' הם המלאכים הנקראו פעיו ה' כמ"ש פעיו ה' משופטים בכל הארץ וידוע שקאי של המלאכים והם נ"כ תחת כסה"כ . על אפיקי מים פי' אחס שמשגיחים על צעלי חורב שנמשלה למים

והי"ט שיש בו רכה רנים מאד וכן אמרו במדרש אמר ר' אבא ספר ויקרא הוא באלמט ועל הלכות ודחי' מצי' פשה שן מעולפת ספירים :
 (ש) שוקיו עמודי שש . הוא ספר במדבר שמדבר בכל בהליכות ישראל לא"י . מוסרים על אדני פו . הוא ספר דברים שהוא מיוסד על אי' איך להתנהג

לקומים עיר הגסתר

(יד) ג' נחיל חסד פס ד' . שהן ספי' הסמכות יסוד פס מלכות . וכמצי' . ר"ל כמצי' סמך ג' לד' ונחיל הסדים עמה . ג' אייהו נגלל . ר"ל אור ראשון שבו . ויסוד הוא נגלל . שכל ה"ק מתנגלגלן ע"י למכות . ובה כל אחון כמנה גלילי דהבא . ר"ל פי' הג"ת . הה"ד דיו גלילי זהב מעולאים בתרשיש . מאי בתרשיש אלף בתרי שש . ר"ל בתרי שהן שש . ואינון בתרין דרועין גדולה ונצורה דבהון שרי אורייתא ככו' . ובהון שית פרקין דאינון ו' אחון כראשית . דכלילין כעמודא דאתנשייתא ר"ל שכו' הידים חו"ג בלינן בת"ת שהוא ימורא דתרווייהו (סוף הק' תיקוני הוברה) :
 גרי ימא דלשילא אינון פגרה נגלגלן ויהן עגד שיר פשום כו' שפולה לעשר כ"ל . עלייהו אחמר ידיו גלילי זהב מעולאים בתרשיש . ר"ל גלילי לשין נגלגלן (בתרשיש) בתרין דרועין דכרתא ובהון שית פרקין . ר"ל בתרשיש אחיות בתרי שש . ור"ל שידיו של פד"א מעולאים בידו' שהוא סליק בן . והוא סליק בידיו (חי"ג כ"ג ב') :

מראה האופנים ומפשיהם כעין חרשים . אחמר הכא חרשים ואחמר כשיר השירים ידיו גלילי זהב מעולאים בתרשיש . ידיו גלילי . כמ"ש ידך עשוני שהן עשו את הגוף . מעולאים בתרשיש . ר"ל כנסם שבה מאיפסרס מספרא דמלכות (כנ"ל שנאמר חרשים אלף אופנים) (תו"ח פי"ג ד')

(ש) שוקיו עמודי שש . ר"ל שש הוא שית פרקין שכשוקיים . וכדרועין הוא סליקא בשית . וכשיקין נחתא בשית : (חי"ג כ"ג ב' כד"ה ועלייהו אחמר) :

שית דרגין דנכואה דאחמר בהון שוקיו עמודי שש . גו"ה שהן נביאי קבוס שמהן נפיק נכואה ובהן שית פרקין כנ"ל ג' פרקין חו"ג שוקיו עמודי שש (ריש חיקון י"ח) .

נשמה ונפש כד בר נש אייהו מטייב כחובין ומתנכרין על איברין . נכמת ח"ס אחלקת מן נושא ונפש אחתארת חתן . ואחמר בה והגל מרגלותיו . דגולה מתקומה אל הרגלין . ומשרש למה לרגלין וקאמר לגבי מחן לגבי לדיק ודא ברית מילה . דהך דכל האיברים מלוכלכין כחובין , מ"מ הוחס הכרית מילה קיימת , ובשכילה אכרעה אכיו אינו מניחו ליכנס לגיבה , ולכן היא נפתרת שש , וכמ"ל ר"ת כ"ב דש אסילו נחש כרוך על עקבו לח' יסביק קינו של ד' , לצד המכניים בנת אל אמר דהוא עקרב דשופק אז מתלקת השכינה והנפש , וכמ"ל לכד די שגא על הכיאת כו' וכן בקרא מרגלותיו דנושו שהוא דרנף דלדיק

עד הפטם שיר השירים עד הפטם

השלים נחמד וברך כמ"ס החופה נשואים
 דגול מרכבה. פי' דגול מרכבה שלו והיינו
 כמ"ס חין כמוד באלהים ה' ואין כמעט
 ואמרו כמו שאין כמוד ק' חין כמעט חבו
 דגול מרכבה שלו
 במספיו יזכר ממסכה
 הדבנה שלו וכס
 המלאכים וכלל כאן כל
 השישור קומה ככסא
 והנשמות והמלאכים

בְּבִבְנוֹן בְּחֹד בְּאַרְזִים : (טו) חָבוּ
מִמַּתְקִים וּבְלֵוֹ סַחֲמִדִים זֶה דוּדִי
זֶה רֵעִי בְּנֹת יְרוּשָׁלַם :
 אנה

והשרפים וחיות ואופנים והרקיעים והעולם
 והארץ ואמר כאן כלל ד' דברים שהן כולל
 הכל מראה כלבטן כו' חו"ס אחד וה'
 ישעיה שזן בטלם והוא בלחד נגד כ"ע
 כמ"ס למעלה דודי בנ' רישא. מראה כלבטן
 פי' כשהדבר נחיישן הוא נשחטה בנ' דברים
 ח' במראה והנ' בחזקו וזכו מראה האפי'
 שהעולם הוא יזן אפ"כ הוא לכן כלבטן
 ואין בו שינוי במראה והנ' הוא בחור בארזים
 ואין בו שינוי בחזקו. וכמ"ס חוקים כראי
 מולק :

(טו) **חָבוּ** במתקים קאי על החורה כמ"ס
 מתוקים מדבש כו'. וכלו סחמדים
 המה המטעם כמ"ס הנחמדים מזהב כו' זה
 דודי מראהו של דודי. וזה רעי הסודות
 שעשה עמי שמחמת זה הוא רעי שלי מתחזק
 ומסאלל ומחלאת על התרחקו ממני : ע"א
 חבו סמחקים כו' פי' שהקב"ה ברא את
 העולם בנ' דברים וכן ויאמר יעש וזה
 חבו סמחקים היינו מה שברא בויאמר.
 וכלו סחמדים היינו מה שברא ביועש.
 ואמר רחמ"ת יושבות הכ בעלי סאונה ודוקים
 גאורים ואפיקי מוס כס בעלי חורה שאלו הנ'
 כן כלל הכל טורה ומעשים טובים ומ"ס
 ומל"ס. וספירים על שם מספרים כבוד ה'.
 ואמר

למים כיוצא. רחמ"ת נחלב פי' קאי על
 בעלי חסוכה ויושבות על מלאה הם אוסם
 שלא טעמו טעם חמא מוס הולס : לחו
 כו' השפר של כלחיים הן כעצונות שזועפין
 זו נשמים ורחים
 שיהו מטודרי' ומגדלות
 מרקחים קאי על לחיו
 פירש שסם מגדלות
 מרקחים והן כשפר.
 והענין זה במשל כי

עד הלחיים הוא גשול המחשבה כי מחלן
 ולמטה מחלן הדיבור יודע שמחשבתו של
 אדם ניכר משפר לידעים מחמת הפרטק
 כדוע לידעים ולזה כינה בחנה זו לחיים.
 שפתוחו שונים כו' פי' דיבור מוטעם
 ימתוק ונכנס אל הלב כמו הריח השואים
 הטעמות מור עובר. וענין זה קאי על
 השרפים בעלי גדפין המשגיחין על דבורו
 של אדם : ידו גלילי וזכ פי' ידו ואלבטעו
 הם כמו הגלילי וזכ שאלבטעו שגפנים
 מהודרים כן ידו מהודרים. וענין זה על
 המחגיחין על משעים טובים שכיני אדם
 עושים והם החיות. ממולאים בפרשים פי'
 מיוסדים באבנים טובות והוא הנמשל הנ"ל
 על המלכות ומע"ט. מעיו עשה שן כו' והם
 בגלגלים עם הטובים וחשב כאן כסדר
 כסא. ומ"ס. ומלאכים. ושרפים. וחיות.
 גלגלים : שוקין עמודי שש כו' זכו קאי על הג'
 יסודות ח' מ"ס שנקראו עמודי השמים וזכו
 מיוסדים על אדני פו והוא הארץ וקרא בלשון
 רבים שבה ז' חלקים כיוצא. ואמר עמודי
 שש שכל ח' מהג' יש שני איכות של קר
 ולח או להיפך כיוצא. והם שש. מראהו
 כלבטן כמ"ס כראי מולק כו' : ד"א דודי
 לח ואדום לח נחמד ואדום בדין שמכנה את

לקוטים עד הגבור

לדריק כמ"ס כו"ח רוח. וכמ"ס בושו חקף על יציה. דש לרץ וריות גדול להבחר כמ"ס תגור
 הרבן כו'. וקאמר מרגליתו כמ"ס וימד שש ששרים וישא עליה. שוקיו עמודי שש. שויאת לין
 עילאה לאגוז עלה. עכיה נקודה החימה כו' כמ"ס כהל"ו וש"מ נשאת ימי כמעכה שן מקיפות לה
 משיח ספרין לאגוז שלש. ויהא נקודה כאלמנזית שחוק כו' וכן שיה פרקין דרגלן (הל"א כד"ה ומגל) :
 ד"א ק' תפארת וק' כחור כמ"ס בחור בארזים (סדר"ך פ"ג) :

ואמר זה דודי הוא נגד י"ב דברים שכל השמים ששם כסף הקב"ה כמ"ג השמים כסאיו כו' יושב בשמים ישחק כו' השמים שמים לה'. וזה רעי הוא נגד הארץ שהיא נקראת רעיתי שלא נברא הארץ אלא בשביל לאהבי אל והיא כלולה מתולן נשון מחלתו בטופו וטופו בחלתו כחם פו ואדני פו ח"ם וזה רעי ואמר זה בוא"ו שהוא כוד בקיע המתנבן וקרא זה אל זה קורא אני אליהם יעמדו יחדו:

ואמר זה דודי הוא נגד י"ב דברים שכל השמים ששם כסף הקב"ה כמ"ג השמים כסאיו כו' יושב בשמים ישחק כו' השמים שמים לה'. וזה רעי הוא נגד הארץ שהיא נקראת רעיתי שלא נברא הארץ אלא בשביל לאהבי אל והיא כלולה מתולן נשון מחלתו בטופו וטופו בחלתו כחם פו ואדני פו ח"ם וזה רעי ואמר זה בוא"ו שהוא כוד בקיע המתנבן וקרא זה אל זה קורא אני אליהם יעמדו יחדו:

ו (א) אנה הלך דודך היפה בנשים
אנה פנה דודך ונבקשנו
עמך: (ב) דודי ירד לגנו לערוגות
הפטם קרעות בגנים ולקט
שושנים: (ג) אני דודי ודודי
לי הרועה בשושנים: (ד) יפה
את רעיתי פתרצה נאווה
בירושלם איפה פנדנלות:
הסבי

ע"א לרמות בנים ונו' ברובה כלדיקים שבננים ולוקט אחסם שהם נכאון כצוה' לשם: (ג) אני לדודי ונו'. פירש ומה שאמרתה וכבקשנו עמך

אני לדודי אני אחזין עליו כמ"ש ימים רבים חשבי לי ולא תזני ולא תהיה לאיש. ודודי לי הוא ג"כ ימתן עלי. הרועה בשושנים בין הדיקים שהם כצושים ואין לזר אהנו: (כהע"א) אני לדודי ודודי כו'. עתה מתחלה כפתויים והשתוקקת של עת הגאולה וזה אני לדודי ודודי לי הרועה בשושנים:

דודך ונו'. מחזקן וסאלק ב' דברים א' אנה הלך דודך פ' לאחזה מקום הלך וכב' אנה פנה דודך כלומר אנה מחשבתו ומה מעשיו פכשו ונבקשנו עמך. וכיון דאיך יודע מה אהה מרעים העולם משנינו: (ב) דודי ירד לגנו כו'. פ' חשיבה השוכה על שתי השאלות הכל. שאלו אנה הלך דודך אמרה שירד לגנו שאין עוה"ז כדאי לו פכשו שיהיה בשו"ו ונסתלק לג"ע לערוגה הבושם הם הדיקים שיוצאים כשורות של בשמים שורות שורות. לרעיה בגנים הוא פשינה ב' על שאלו לאיזה עסקים פנה לזה אמרה לרעות בגנים פ' להשתפשע עם

(ד) יפה אה רעיתי כו'. עתה מהחיל הקב"ה לשכחה ואומר לה הניע כעת שתגאל ואע"פ שאתה איך בוא"י אהה יפה במראה ברתצה. ונאווה אתה בחיבורך אברים בירושלים: איומה. פ' ואימתך על מי שרואה חוקך כנדנלות הם הדגלים שהלכו

לקומים עד הגמר במדבר

(א) כר ישראל כשאן כשחן למלכא אמרין לה (לשכיחא) אנה הלך דודך דאחמר ביה ברח דודי אנה פנה דודך ונבקשו עמך כגזה בקשות לדלותין וכעותין. ר"ל ששאל בקשות על ידך. וזהו עמך. וזו ונבקשו. ח"ם דנביך איהו נחית עלן. דלת זו מננה אלא בגין דלא נבגתא יקרא קר. וזהו היפה בנשים (תי' ו' י"ז ב'): כר שכינתא דאחקריאה זאח עם ישראל כו'. מאי אינון אמרין לה אנה הלך דודך היפה בנשים אנה פנה דודך ונבקשו עמך כגמה חתוננים וללוחין כלייתא ובתפילין כשכחות ובימים שינים. ר"ל בני ישראל אמרין לה ונבקשו עמך דהיא עמהם באות. דתפילין כו' כמ"ו. וע"ל י"ז ב' ונבקשו עמך דנביך איהו נחית עלן (תי' י"ט ל"א ח' ד"ה מאי אינון):

(ב) ולקוט שושנים ע' כר"מ פ' ואחזק רס"א ח' למלקט שושנים. תרי"ג רזא דווי"ג שמי וזברי. ופ"ו גי' שושנים. ונבקשנו ג' דרנין בינה ועד"א מלכות (ריש תי' כ"ו וכרפ"מ סס):

(ג) איהו עמודא דאמנעיתא הרועה בשושנים. וחושבני' אחד. ר"ל שהי"ה כ"פ אחד הוא כעד"א שהוא רועה בשושנים. רשע ר"ל מתחבר. שהוא כריח פתיכון מן העולם ועד העולם. בשושנים. ר"ל ב' שושנים. ונכללים כ"פ אחד אחד (ר"ל בכל שושנה י"ג עלין מלגו) כו' לאחד. וכוא וחי' של עם מלא. וי"ש ושושניה אחד (ריש תי' כ"ו):

(ד) השם (פ"ב) הזה נחלק לנ' חלקים. רישא וי"ו. והוא דרגא דנ"ד שרשא דלילתא. והוא שרש

עד השמש שיר השירים ו עד השמש

במדבר . ותראה היא שומרון מי' השננים
 שדכו בה מלכי ישראל עד אחאב כמ"ש
 בספר מלכים . וירושלים הוא מקום בהמ"ק
 ומלכות בית דוד והם הימים מכל ערי
 ישראל כי בטח באיולה
 ינאלו בראשונה י'
 השננים ואח"כ שבט
 יהודה ואח"כ ימיו דוד
 המדבר והענין שעל ג'
 דברים הטולס עומד
 על התורה ועל התורה
 ועל גמ"ח ואחר שגילוי
 מארלו ונאמחקה
 מפל אדמחט שהוא

(ה) **הַסְבִּי עֵינַי מִנְּגוּי שָׁהָם**
הִרְהִיבֵנִי שְׁעָרָה בְּעֵרֵי הָעָרִים
שְׁנַלְשָׁנוּ מִן־הַצָּרָה: (1) שְׁנַיִךְ
בְּעֵרֵי הָרְחִלִּים שְׁעָרָה מִן־הָרְחִצָּה
שְׁפָלִים מִתְאַיְמוֹת וְשִׁפְרָה אֵין
בָּהֶם: (1) בְּפִלְחַת הַרְסוֹן רִפְתָּךְ

מכעד

מדבר שקבלו את התורה כאלו יש כך כל
 כג' דברים ואומה ונאח ויפה ר"ח אני כו' :
 (ה) **הסבי עיניך** סגדרי טו' כי ישראל
 בזמן על נחום והקב"ה הוא
 מלא רחמים אך שאי
 אפשר לנאול קודם
 הזמן והקב"ה ואמרה קב"ה
 הסבי עיניך סגדרי
 פי' לא תכנה עוד אלי
 שהם הרהיבני כי
 באה להבנת עלי ומה
 שהזכרתי קודם הם
 הם כהכונני אליך ואיני
 יכול כביטול לסבול זאת

שערך בערר העדים והתחיל לשבח אותה
 ואחר שערך כמ"ש לעיל שהן הנזירים ולפי
 שכל' לא נשאר לו אלא הג' לבד לכך לא
 חשיב אלא אלו כג' ואין לו לא כהן גדול
 ולא סנהדרין, וגם אמר אלו הג' ששם
 בח"ל והם שערך נגד בני משה ששם מעבר
 לסמנטיין והם לדיקים ופרושים גדולים והן
 המושיעים שעליהם כתיב ועלו מושיעים
 בהר ציון:

(1) **שניך** כערר הרחלים וגו'. כמש"ל
 והם כנגד עשרת השננים ששם
 נצורים גדולים יש להן מלך וששן מלחמה
 והם ג"כ לדיקים כמש"ל . ולעיל אמר כערר
 הקצוצה ששם היו בעלי מלחמה בזמן :
 (1) **בפילח** הרסונו' . הם כנגד נפוליות
 יהודה ששם מפחרים בין הגוים
 והם ריקנים מהכלרק סבעד לצבהך כמש"ל
 שסרין

בהמ"ק אין לו לא תורה כמ"ש מלכה ושריה
 בגוים אין תורה , ולא עבודה ולכן אט
 אומרים אחר החפלה שהיא במקום עבודה
 שיבנה בהמ"ק במהרה בימינו ותהיה עבודה
 שלמה . וכן חלקנו בחורבן . ולא נשחיר כ"א
 גמ"ח כמ"ש רז"ל כשחרב בהמ"ק בבו ואמרו
 ח"ו שאין לו תקומה כי אין לו לא תורה ולא
 עבודה אמר ר' יוחנן בן זכאי ועוד נשחיר
 לו דבר אחד והוא גמ"ח כמ"ש שלם חסד
 יבנה ומלכי ישראל אע"פ שמהן היו רשעים
 מ"מ מלכי חסד היו כמ"ש כי מלכי ישראל
 מלכי חסד המה וכמ"ש רז"ל על אחזל
 המרשעה שהיחח מרקדת לפני הכלה ח"ש
 יפה אה רעהי אע"פ שאהה איך בא"י
 ואין לך כל הג' דברים מ"מ את יפה עלי
 כחלה שהמה מלכי חסד . נאזה כירושלים
 ששם מקום עבודה . איומה כנדגלות כדגלי

לקוטים עד הגמ"ח

של ו"נ כו' . וה"ו השני הוא ו"ק . אני הוא מלכות עשרת בעלה כחמש היכל הקדש . והיא איומה כנדגלות
 לג"ר (ביאורו לפ' בשלה כ"ב ח') :
 (ה) **ענינא** ימינא כד שריא נ"י הו"ה ונהיר ביה וכן נעינא שאלא ר"ל פינים דאדם . שהן וורקין אבנין
 בשכינה כג"ל . שהעין הוא קירטא (אז) שכינתא אמרה לגבי פינין אלן . מרחימו פני
 הסבי פינין מנגדי ששם הרהיבני . מוקדן לי בשלהובין דרחמו . כמ"ש רשפי אש שלהבת יה . וכן ה"ס
 אור . ה' נהרין ה' . ובה פינא י' . וזה שלהבת י"ה . שאש הוא כנינה כדופ וכן ה' אור כג"ל ובה
 האהבה כדופ כסוד דחילו ורחימו . (ו"ל) זרקא פגולתא מקף שומר הילך . שלהובין דרחימו) דורקין לכל
 עיבר וזה ורף . פגולתא היא שלהובין דרחימו כג"ל אבנין דרחימו . מקף הוא הקירטא כג"ל . הולך ו"ש
 הסבי פיניך כו' . באמר יפה את כו' הסבי טו' . וזה שומר הולך (ר"ל שומר יפה מלשון שופר) . הולך
 הוא הסבי (תו"ח פ"כג') :

עד המשם שיר השירים ו עד המשם מן

שמרין למשמעתן של ח"ח ועוין מש בלומרים
 לבס :
 (ח) שששים המה מלכות וגו'. ששים המה
 מלכות הם האומות שטלו
 אחר שנבחר אברהם
 להזם ממנו עם ה'
 וכן ס"ז בני קמורה
 וס"ז בני עשו וי"ב בני
 ישמעאל וי"ב בני נחור
 ועשו וישמעאל עמון
 ועמון ומואב כרי ס'.
 ושמונים פלגשים הם
 ע' אומות הייט י"ד
 של יפה וכ"י של סס
 ולי של חס וסס וחס
 ויפת ורצו ושרוג
 ונחור ותרח ונחיר והרן ולוט הרי שמונים.
 ובטלדים עד ח"א קראן פלגשים, ומאברהם
 וח"ב קראן מלכות שהיו לאברהם ויחוק. ועלמו'
 הם האומות שאח"כ אין מספר. ואשפ"כ
 (ט) אהת היא יונת. ה"א אברהם כמ"ס
 האחד הוא אברהם שהיה א'
 להקדוש ברוך הוא. יונתו שבק להקב"ה כיונה
 שהיא משמרת את בן זונה ונתדבקה בה ולא
 באחרת. הברי שנחנסה בעשרה נפשות
 ונמלא חמים בטולם וכמ"ס התהלך לפני והיה
 תמים : אחת היא לאמה. הוא יחוק שהיה

מבער לצמתה : (ח) שששים המה
 מלכות ושמונים פלגשים ועלמות
 אין מספר : (ט) אהת היא יונת
 תפתי אהת היא לאמה ברה
 היא לילדהתה ראה בנות
 ויאשרה מלכות ופילגשים
 ויהללה : (י) מיזאת הנשקפה
 כמו שחר יפה בלבנה ברה
 בחמה
 כמ"ס במדרש שלעמיד לבא יאמר הקב"ה
 יבואו רשעים וידאו במעלת הליקוים וכו' :
 (י) מי זאת הנשקפה בו'. פי' כי ד' זמנים
 הן תחילת היום ותמצה היום ותחילת
 הלילה ותמצה הלילה וזה שחר הוא תחילת
 היום. יפה בלבנה הוא תחילת הלילה. ברה
 בחמה הוא תמצה היום. בנגלות הוא תמצה
 הלילה, פי' שהם י"ב חלות שהם כנגד י"ב
 שבטים וכמו שהדגלים היו ג' לכל לך כידוע.
 ופי' מי זאת הנשקפה. שכהן להשקיף עליהן
 כש משקיפין על השחר וכו' ויזאת מלרים
 שהיתה

לקוטים עד הגסר

(ח) שששים המה מלכות וכו' אהתיות של הא"ב כמילואם עולים ס' כזה אל"ף ב"ת גמ"ל דל"ת ה"י וחי"ו
 ויך ח"ת ע"ת יו"ד כ"ף ל"ף ת"ד מ"ס נו"ן סמ"ך עי"ן ס"י ג"ד קו"ף ר"ש ש"ן תי"ו
 (ליקוט ריש פ' ויקרא):

הלכה לדיחי קבלה למשה חסדי. ר"ל שמקובלין איש מפי איש עד משה מסיבי [אשנשה שאין מורין
 ממנה היא ביי'. והלכות פסוקת של הגמ' הוא בנריאה. והלכה למזב חסיני הוא בשכינה.
 ח"ס הלכה למשה שהיא כלת משה] וכמה עולמותאן איח לה ר"ל נערוות הראויות לתח כו' שהן בנריאה
 לדינון הלכות פסוקות. דאחמר נהין ועלמות אין מספר. רישא דקרא ששים המה מלכות שהן הלכות כמ"ס
 לקמן כל מאן דוכי להלכה חד ריית עלמא חד. כל שן מאן דוכי לתסכת חדא או לתרין או לשתי
 דאחמר נהין ששים המה מלכות. דכל מסכתא פטרוניתא איחי בנרמה. ר"ל הל"מ של מס' אהת. וכמה
 איחו מאן דריית לה כהאי עלמא. דהלכה עולמותא דמטרוניתא לדיחי קבלה. ר"ל מי שזוכה לחס' של
 הלכות פסוקות וזכה לשלמות של מטרוניתא. ח"ס עולמותא דמטרוניתא (הק' ח"ל וזה פ"ג ח' ב') :
 שששים המה מלכות ס' מסכתות כלל פתורה. שהן ששים נטרים מנבורי ישראל מספ' דו"ק כש"ל
 כ"ג ח' גיין כעלה לדיחו עד"א כליל שית סדרין והוא חס"ס דו"ק דעד"א. ושמיים פילגשים
 חמנין ספרי דאגדחא חס"ס דיסוד. שכל הגדה מספ' דיסוד. ורזין דהכמתח ביה סוד מיסוד. ולכן קן
 חמנין כחושכן יסוד. פ' מסוד וי"ד מיו"ד. לדיק וברית. ועלמות אין מספר חס"ס דמלכות דסס ברכות

עד השש **שיר השירים ו** עד השש

סמיכה תחילה לכל הנאות. יפה כלבנה הוא
 קל היס וכן יסוד לעמוד לבא כמ"ס והכח
 לשבעה נחלים. ברה נחמה הוא מתן טורה
 לפי שאז פסקה מהן הזמחה והיו נרים
 כחמה צבורה. **פתחה אימה פנדרגלות**: (יא) אר-
 איוסה בנדרגלות הסמה
 שהז נמים שכתוב
 למשפוחת לבית
 אבותם לגלגלותם
 בחספר שמות הינו
 שלחן כולן והיה לריך
 משה בעלמו לראותם

המזולה כמים שמקבלת כל זרות קד המורה
 כוללת כמה חכמות וסובלת כמה פנים.
 לראות הפרחה הגפן הס בעלי חממה כמ"ס
 חמרה וריחני פקחין: הגזו הרשנים הס בעלי
 מטח שמלחים מטח כרמון:
 (יב) לא ידעתי נפשי פי' היתה אללי נסיח
 הדעה ולא היה דעתי על זה.
 נפשי פי' הקב"ה שהוא נשמה לנשמות
 או פי' אהבה נפשי. שכתני סרכבות עמי נריב
 פי' ומהימח הדעת שמוני במרכבות של
 כנדיבים

אח הס ראויים למנותם שיהיו כולם שלחן
 במדרגה העליונה של מלאכי' שאין למעלה הימנה
 וכן יסוד איה לעמוד לבא במהרה בימינו
 שיעלו במדרגה עליונה וזה איוסה:
 (יא) ועוד אומר לה הקב"ה אל גנת אנו
 ירדה וזה שאני בעלמי ירדתי
 נ"כ בעוככם. ומשלים לאנו כמשאחז' למה
 נחשלו לאנו מה האנו זה אפי' טעל כו'
 אין מה שכתוב נמאם ונכ כמו האנו מחתלק
 לר' הלוקים מפניס קן ישראל בעת הנאות

לקוטים עד הגמור

ואינו כולו רשותיה באיכלן דש. שזיס אילות נסחרני כו' (תכ"א נ"ב כ' בד"ה סס):
 מסכתות דעליהו אחר שלמה שזיס כמה מלכות. ואיה לה כמה בתולת אחריה רשותיה דהלכות
 פסוקות. (ואלו) הן צבריהה כמ"ס נח"ו. דאחר בהן ועלמות אין מספר. ושכינתא איהי תגא על
 כלבו. ר"ל דלעילות. שהיא הלכה על עלמות שכתריאה (תו"ח פ"ה א'):
 (יא) אר גנת אנו ירדתי) אנו כו' ד' קליפין שבו חיה קו ירוק כו'. ונתת הן התמורות והשינויים
 כו' כמ"ס בתכ"ו. אבל לע"ל פשטתי את כתנתי ולא יכנף שד מוריד והיו כו' (תכ"ד בד"ה אנו):
תריין שזני קשוס אינון תרי רמונים. אנו דא נדיק. גנת אנו דא שכינתא. ודא איהו דאחר שלמה
 אל גנת אנו ירדתי. גנתי. ג' נמסריאות דאיען פרפראות לחכמה. שהוא בחכמה דילה. צרכות
 כשכנון. פרפראות לחכמה שילאה כמ"ס כס' בלק. ג' נוסריקון. ת' תמורה. שהכל בה. גימטריאות דא
 אדג"י הוי"ה מליק כחושבן אמן כו'. איה אחרנין נמסריאות דלית להון חושבן. בנין דאיען פרפראות
 לחכמה דלית לה סוף. דשכנון וגי' הוא בחכמה דילה שהוא פרפרת לחכמה עליונה. שג' אמרו תקופות
 וגי' כו'. וחכמה הוא מים שאין להם סוף כו'. כי לכ"ד ששולס יש תכלית לכד לחשבון. והשעם הוא
 כנ"ל שחלוין בחכמה. תמורות איהן אלפ"א ביהמ"ח כגון כו"ו בשכס"ו כו"ו דאיען תמורות סוד"ה
 אלקיג"ו הוי"ה איה תמורות אחרות אחרות חכמה מינון. אחר ר' אלעזר והא כתיב איה ה' לא שנית (ס')
 וא"כ מה רומים תמורות (שמות) א"ל כרי כו' ודא איה חיה שכינתא כו'. איהי לא אשתי. ולא איהי
 תמורה מינה באחר. ואלו לא אשתי ולא אשתי מינה. ר"ל דכתיב איה ה' לא שנית. בין איה ובין
 ה' דלא אשתי דאמן לא. אבל לגבי חייבית אשתי קוב"ה ואשתי מינייהו. דאשתי בתורה ככמה
 כיונין. דלא לשפיעדע ליה כולא. אלא לנטיען והגוינין. וכן אשתי הקב"ה בעולמות ביע בעמה כיונין
 ולכוכין. ולרשעים סיגורכים חכדלים כייכס לכין אלקיכס ככמה קליפין המכדילים. וכן לכוכי קדרות
 דקב"ה אשתי כה. ודא קוב"ה ושכינת' לא אשתי דאמן דא כמ"ס בסמרי אותיות ס' בראשית
 ו' ג' כו'. דהא לא משמע בה אלא איהן שמתן שילחן ולא כיונין כו'. אבל לגבי אחרין אשתי ואשתי ככמה
 לנטיען

כדיבים כמ"ט מקים משפר דל מאשפות
 ירים אביון להשיבי פס נדיבים פס נדיבי
 עמו פי' הדל שאין לו כלום והאביון הוא
 החאב לכל דבר ואין לו מה שאבא ולכן אמר
 מקימי משפר דל מי
 שאין לו כלום ומאשפות
 שהוא מקום מטוק
 יריס את האביון שאבא
 לעמוד מתקום טיטופו.
 וכוא ההבדל עלמו

ז (א) שׁוֹבֵי שׁוֹבֵי הַצִּוְרִיָּה שׁוֹבֵי
 שׁוֹבֵי וְנַחֲזוּ בְּךָ מֵהַתְּחִיחוּ
 בַּצִּוְרִיָּה בְּמַחֲלַת הַמַּחֲנִים :
 מה

שם מחנים סביב והצנין כמ"ט לכו ונעלה
 טו' ואמר ד' פעמים שובי שובי נגד ד'
 גליות ונגד ד' כנפות הארץ שיתקבלו ישראל
 וישאלו כלם שובי וכו'. שובי שובי נגד
 ב' גליות הראשונים ואח"כ השולמית שהשכינה
 לא חזרה בבית שני שובי שובי נגד ב'
 גליות אחרונים ואח"כ ונחזה בך : ד"א
 שובי שובי טו' הם נגד ב' אומות כי כל
 האומות נחלקו לב' ישמעאל וכשו וכנגדם
 יהודא וישראל והם יאמרו לישראל שובי שובי
 ויפטו להם ישראל מה תחוו וכו' המחנים פי'
 מה ועלמה תקבלו כולם כמו שנתקבלו ב'כות
 של מלאכים אלל יעקב במחנים כן נאספתם
 לראות בי :

בין הקמה להרמה כידוע . והן נגד מי שהוא
 פרוס מן המטות והוא דל ומאשפות הוא מי
 שמטוק בשבירות ותאב לפנות מהן זוכה
 לפנות מהן הוא ירים להשיבי פס נדיבים
 הם האבות , פס נדיבי עמו הם הנביאים :
 ז שׁוֹבֵי שׁוֹבֵי השולמית . פי' כי ירושלים
 שם השלמי הוא שלם כמ"ט ומלכי
 דק מלך שלם ות"א מלכא ירוכלים .
 ואברהם קרא אותה יראה שהקנינה רואה
 דרך שם כל מעללי גבר ומעשריו כמ"ט ויקרא
 אברהם טו' אשר יאמר טו' וביאורו כי
 אברהם הוריד השכינה לארץ שידעו הכל
 אך שהוא משנית בכל וידע רוי עולם ומשה
 הוריד השכינה למשכן בנינו שישינו הכל

מה

לקומים עיד הגסתר

לבסוף זכמה כיסויין זכמה קליפין . ובנין דא אמר שלמה פ"ה אל גנת אנו ירדתי . דליהו הוה ידע
 בקליפין בלוו טו' ורעיא מהימנא איבו יתבר כל קליפין ויסיק מתמן מוחא דליהו יקו"ק . כמ"ט ולא
 יבג שד מורד . והיו פיניך רוחית את מורד הנה זה אלקיט קויעו לו טו' . כימי לאתך מארץ מגרים
 ארצו נעלאת . פנים בפנים דבר ה' פתכם . (והנה) אנווא עביר לארבע סטרין כעין ד' חיות ד' אתיין
 דהיי"ב . וביבך ד' קליפין . קליפא ירוקא תבו . והאכנא כבו . וקליפא דקה שבו השך . והללא דאנווא תבוס .
 והוא נגות הוה כמ"ט מקרא זה נוקב יורד פד תבוס טו' וכמ"ט הווס זו מלכות הרביעית . כמס
 שהווס אין לו סוף כך טו' ומתוט ורות אלקים טו' רווה של משיח רעיא מהימנא מ"ה שה"ה הו"א
 שיהיה . מוחא דאנווא יתגלה : (תיקין כ"ו פ' א' ב') :

ז (א) בְּהִירָא זמנא יימח לגבה שובי שובי השולמית בתרי בחים דאיון בית ראבון ובית שני לחתא .
 שובי שובי בבית ראבון ושני לעילא ומחיה כך . שנית ראבון ושני דלחתא כבר ראו . אבל
 דלעילא ונחזה כך . כמ"ט ולכבוד אהיה כתובה ועליך יורח ה' ובכבודו עליך יראה . שכן ב' ביהמ"ק דלעילא
 והלבו גיט לאורך והלבים לניגה זרחק . ד"א שובי שובי ארבע זימנן בארבע אתיין דליה דאיון ארנ"י
 והוא כך בארבע אתיין דליה דאיון יקו"ק כנ"ל דונחזה כך הוא דבר מלמעלה שיהיה בה וכמ"ט וראו
 כל עמי הארץ כי שם ה' טו' והוה ונחזה כך דכאן בד' טו' . אמר קב"ה לגבי ישראל ארבע זימנן שובי
 בשניטא בתיוכחא . ונחזה כך בארבע טיטא דשירקא דאיון כשסא טו' כנוונא דארבע נאולות . שובי שובי
 בארבע יסודין דלך ונחזה כך כמשיא יארעא ור"ל דל' יסודות דלך הוא ד' אתיין דארנ"י דהיא ארץ .
 ושמיה וארעא שהיא ארץ הכללית שהיא ה' אחרונה כשסא טו' והיא סוד רוח אלקים מרחפת בשיא כלל הארץ כתר
 הארץ כר"ה (יקו"ק) וכידוע כסיד ה' אחרונה וארנ"י והיא סוד רוח אלקים מרחפת בשיא כלל הארץ כתר
 דליה . והוא הארץ בקמך . דכירא דניק' (ת"ו מ"א תי' קמ"ב ב') :

עד השמש שיר השירים ז עד השמש

(ב) **מה** יפו פעמך כו'. פי' והם אומרים על אמתיותה כמו שניתן בסיני: ד"א מה לך פחה אט רחיס מה יש יפו פעמך בנעלים שאת בה נריב הולכת פעמך בנעלים בה נריב שהלכת ונעלת עמך כנ"כ להפגלל ט הפגלות שהקטו האבות הנקראו גדיבים (ב) **מה יפיו פעמך בנעלים פת** ונס חסוקי יריכך הולכת בנעלים והם שהם ז"מ מה יכך כנכ"ג וחמוקי יריכך הם כמ"ד כנ"ל .

שהסתרם עמך ללמוד תורה כסחר הם מעשה ידי אמן . פי' שנס הם היו במעשה כמו חלאים מעשה ידי אמן פי' הכבשטין ידיו של הקב"ה חה יהיה בשעה ששפי עשה ידי אומן והם כלוחם שעה הקב"ה כנסים וכמ"ד יוקבעו כו' כמו שאח"ל ר"ל הם מסתירין על ד"ת ויגעים עתידין כ"כ וכמ"ד שכת"ל שיקבעו בא"י :

שרך

לקטים עד הנסתר

(ב) **בשת** איהו כחלת גוונין חיוור וסומק וירוק כהאסין. דאחזר בהן לא עשה יבוש יסקב בגוון סומק וירוק. ולא עשה פניו יתוורו בגוון חוור. (כי) כשהאדם מתכזב סתמוס נעשה סומק. ואח"כ חיוור דלול סומק ורחק חורף וכשהאדם מתכזבש זמן ארוך הוא ירוק. וכן גוונין דאבהן. חוור אברהם דמשמשאל. ויחזק סומק מעשו אדמוני. ויסקב ירוק ויחזק כל פנים לירקון מע"ר. וכשיתחזק הע"ר ולא יהיה בגלות עשו וישמשאל שמה נבשן תמיד חיוור ויחזק כאלו כהם כו' או לא יבוש יסקב ולא כו', וכן ג' גוונין דמתכזבין בקליפין. ג' נגולין דלדס עב' חשי חיוון. אכל נגולא דלדס כחשה מ"ה. דמשה אחשש מנייהו ונאמר לו של נעלך כמ"י ואו זכו ישראל לתורה. וכן לע"ל וישכון ישראל כסח כדד עין יסקב. דכח עינא יתפסס מאלו ג' קליפין. ואלין חלה גוונין דלית כהן כשת אלין חיינן חלה גוונין דחלת קליפין דלגווא כו'. ודא רוא דפרלה דלית לה חלת קליפין כו'. ועל חלת קליפין אחרת של נעלך משל רגלך. והוא גוף כעסה פרוחה שהוא כחנות פיר דחיוויה. הערלה דילי' כמ"ל חל"ה שן ג' קליפין דלגווא. פיר תהו ובורא רע שהוא תהו. ובשר כהו קליפה הקשה מבולס קן כל כשר. ותאך גידין והדם וכידוש. ואמר ומיד ורליתיה. כמ"ל אל תקרב הלום ואח"כ ותמונת ה' יניש. וכן כמשה ידעתך כשם וכיה נחקרנה השכינה ודא רוא דקרבנא. ר"ל שנתקרב הקב"ה בכשינה וישראל ע"י הקרבן ששמו מוכיח עליו כו', ובגין דא תקיני חלת ליתין ככל יומא לאעברא חלה קליפין חיינן דערלה משח בריח דליהי שכנתא. וכדא שריא כחלת גוונין נהירין דליטון כהנים לויס וישראלים. שן עבד ג' אבהן כידוש. אחת כהן למוס. ושחד יחא וישראל. וכן העבירו ג' הגוונין כנ' לוחין דחקיו. וכן זריכין ישראל לאששטא מנ' דרגין אלו דכהון. דעלייהו אחרת מה ישו פעמך בנעלים כח נדיב. ואיטן נעילת הגן וזמנין ומופדין. דג' רגלך עבד ג' אבהן. וכל"י דש"ס חלונות כו'. ומ"ס הוא עבד דוד מלכא. וכן עבד גרי נדק וכו' אך שח. ואמר נעילת הגן כמ"ס מה ישו פעמך בנעלים כו' ודרשו כשעה שעולין לרגל. ר"ל נעלים על ג' רגלים. דנעל על הרגל. ור"ל דשח הוא מ"ס בנעלים. לכד זיה"כ דמתגלה כח עין (חי' נ"ח ז"ה ב') :

מה ישו פעמך בנעלים כח נדיב נעילה דילה נעילת הגן ונעילת הפסח. ור"ל כמ"ס מה ישו פעמך כו' כשעה שעולין לרגל. ונעלים הוא נעילת הגן שנגעלין בשורה. והוא נעילת דילה שישראל מתלבטין בהן ואבור שם בנעילת הפגלל. ולא נריך לאחחזה קדמה נעלים דחול דליטון שאור וחמץ דשני הנעלים הן שאור וחמץ כמ"י. דחמץ הוא נוכל הדי' דמנה (כי מ"י בשניהם. רק ההבדל כי במנה ה' וכחמץ ח'). והנעלים הן נוכל ופגלל כ' נעלים שן כמס"ס ואכל סמס"ס חוסר נעלים. וכחמץ סביב דילה: שאור וכנס [נ"ל וחמץ] ד"ו. אכל נעלים דידה דבריאה קדש אדמת קדש הוא (ת"ו מ"ס ח"י קמ"ד ב') :

מה ישו פעמך בנעלים כח נדיב רמון אל מ"ס לעיל בהשעמים בנעלים הוא מקיס האשה. ויש כח נדיב כח של אברהם אבינו דנקרא נדיב שאמר נדיבי עמים נאספו עם אלקי אברהם. אלקי אברהם ולא אלקי יחא ויסקב חלה אלקי אברהם שהיה חלה לגרים. שהיכל לבנת הספיר מקיס הנעלים הוא היכל הגרים גרי נדק ולא יחיר כידוש ולכן אומר כאן כח נדיב כו'. ושוד כעבין הנקרא כח נדיב ברתיה לאברהם חסידא. כי כדרינת האבות. כחמלה אברהם כחלכות לבנה חודרת. ויחא

(ג) שררך אגן הסדר וכו'. שררך הוא הטבור כמו אגן. פי' שכל מלא מים שהוא שומד נגד הסדר והוא בסיהרה זה הלכנה וגם הוא אל יחסר המזג שהוא מלא כן כריסך עם הטבור וזה בנמשל כיטי לירושלים כמו שהטבור באמצע הנוף ק ירושלים בטבור הארץ. אל יחסר וכו' כי כל הבא לאכול פירות מע"ש בירושלים היה רואה הכהנים בעבודתם וליים נשירם וישראל לומדים והונים בדת כי תפ"א נמ"ד היה בירושלים והיו משליכים אחרי גיוס פרנסהם וגמזו ונמשכו עמם בלימודם.

וכמו שדרשו ז"ל פסוק זה על סנהדרין שררך שיטבו בטבור של שלום אגן הסדר שיטבו בעיטל אל יחסר המזג שלא הי' זיין ממקומן: בספר. הוא א"י שהיא ג"כ באמצע העולם היא מלאה בתורה כמו ערסות חמים שהכל לריכים למארי דחטה וגם היא סוגה בשושנים שהמקום לה והחמים שני

מַעֲשֵׂה יְדֵי אֶמֶן : (ג) שררך אגן הסדר אל יחסר המזג במנהג ערמת חמים סוגה בשושנים:

יפן מאד עד שבוררים אוחס אל המלך והשירים ור"ל שהיא מלאה סנהדרי קטנה שהיה בכל פיר ועיר שהכל לריכים להם. וכן היא סוגה בשושנים שיש לה גדרים וסינים כמ"ע ול"ח כאשנה שהיא לח ואדום:

לקומים עיד הנסתר

ימקו ביסוד (כסוד קן חי). יעקב בת"ח. ואח"כ נתהפכי כידוע. אכן מלכות נקרא בת של אברהם. והעטם כי נר זקק מדרגתו במלכות. ואח"ך במעלתו הגדולה הגדיל מעשיו ועלה וזהו בת נדיב שהתנדב בתחלה כו' (היכלות סקודי רנ"ה א' ד"ה אלן אינין) :

ורזא דא כתיב המוקי ירכיך. ר"ל לכן אחר גלשון רבים על שני הרוחין ונהורין (בהאי היכלא מתיינא בהוא דרנא לודך) וכמ"ס בפ' סקודי: כמו תחלים. שכן תורי וזכ כמ"ס לעיל דף א' פ"ב ה"ד תורי וזכ נפשה כו': מעשה ידי חמן. הוא הנהיה כמ"ס בס' ברית מנוחה. וכמ"ס לירכתים ימה ירכתי נסון. ואחר המוקי ירכיך כמ"ס בפ' סקודי דא רוחא נסיל לעילא ונפיל לתתא. גרוא דכתיב חמוקי ירכיך כמו תחלים. ונפין כי בהיכל הזה הן ברכים ובהיכל דלעילא הן ירכים. ורוחא דכא נפיל בסתימו דהיכלא דלעילא. ולכן נקרא המוקי ירכיך מלשון חמק ועבר. שנסתר בסתירו דהיכלא דירכים. וכן הוד נכלל לעילא בנלא וכן חרין פלגי דניסא. וכן ברכין וירכין. ולכן נקראו על שם הירכתי. וכן נקראו בהרבה מקומות האוקיין ירכין כו'. כד נהיר בינה נבניה אנהיר האי רוחא. וזהו מעשה ידי אמן. דרוחא דא לא אנהיר אלא מניה. והיא נק' אמן כמ"ס בפ' וילך דף רס"ה פ"ב בסוד ואהיה אלו אמן וכמ"ס אמון סדנוג כו'. והוא אומא דבניינא כמ"ס לעיל דף כ"ב פתח ואמר למלכא כו' אימנא לעילא דא אימא עילאה: (היכל ב' דבראשית י"ב א' ד"ה ורוא) :

(ג) שררך אגן הסדר אל יחסר המזג. שררך דא זיין אות ברית כמס"ו דאיהו סבור פלמא. נקודה דמינה הושת העולם לארכט פשרין כו'. ולקבליהו רישא למורת נישא לעשרכ דרועין לדרום רגלין לנפון. אות ברית נקודה באמצעיתא כנוונא דטבור. אגן הסדר דא נקודה דסיהרא כנוונא דא ב' באמצע כנ"ל. והיא חמה דילה כמס"ו. וכן בתיקון י"ט והיא אות ברית דיליה שהיא עשרת היסוד והוא החמה דילה רוחא דנגוה דמשש שרשה. (תיקון י"ח ל"ב ב') :

בהיכר ד' אית רוחא הדא דאיברי וכותאל כו'. מניה נפין כשפין נהורין נלזין ובלהו בעינולא קיימי כו'. מתייבו נפקי חרין נהורין דקיימי קמייבו חדיר. וכן השני סופרים. ואלו פי' נהורין וחרין נהורין דקיימי קמייבו אינין לנו באמצעיתא דהיכלא. ר"ל כל אלו הש"ב נהירין. ועל רזא דהיכלא דא כתיב שררך אגן הסדר אל יחסר המזג כמ"ס בנמרח על הסנהדרין אגן הסדר שבזמדין בעגנולא. אל יחסר המזג. שאם נלשרך א' מהם לנאת כו'. והנפין כהן כמ"ס בני חלקים מים וא' יין וכן ג"ס כמס"י לקבל אגן נפקי פ"ב נהורין אחרונין מספרא דמינא וע"ב נהורין אחרנין מספרא דשמאלא. וכן ג"ס פ"ב נגד ג' גוינין אמ"ס סין אחיות יח"ל כמ"ס בפ"י פ"א כו'. וכן ג' גוינין דפ"ב כמ"ס בתו"מ. וכן ב"ס רחמים מים ואייר. וא' דן אש שהוא נד במאל וכן ב' חלקים כו'. וזהו המזג. ואמר אל יחסר ר"ל לשלם אצלו אגן עילא כותיקונא. בלבן (הקשת) נראה בני' הגוונים אמ"ס סימני אבות. וזהו אל יחסר לשלם. ומכ"ס אש הדור סוכ שהמזג יותר ויותר. (היכלות סקודי רנ"ה א' ד"ה שררך כו' כ"י):

בלשכה הנזיה וכס פני הכרס : כחשבון
 שהיו חשבין תקופות ומזלות ומקדשן החדש
 על שער בה רבים שהם היו למעלה מכל
 ההנהגות קמיות שישבין צפנים קמיות
 וכל דבר הקשה כביצו
 אליהם : אפך הוא
 מהודר בעובי ואורך
 כמו המגדל שליו
 עומד בטפה שיכול
 לראות פני דמשק
 בלריך להיות מושער
 כפי גובהו והענן קאי
 על ההיכל כמ"ש ישש
 קמורה וכו' . צופה

(ד) שני שריך בשני עפרים
 תאמי צביה : (ה) צוארך במגדל
 השן עיניך ברכות בחשבון ער
 שער פת רבים אפך במגדל
 ההבנות צופה פני דמשק :
 (ו) ראשך עליך בפרמל ודלת
 ראשך

(ד) שני שריך כו' . כאמר של הר הבית
 והחילשמהם היו יונקים כל העולם
 ומלאה . החיל לישראל והר הבית אף לשאר
 אומות ארשאלן לכנס שם וגם קאי על הנשיא
 ואב"ד : כשני עפרים
 שהם קלים לרוץ
 ושניהם היום שעלדו
 האומים וכמ"ש רז"ל
 היו קל כלני כו' :
 צוארך כו' . הגה
 בטאר חלוי
 חיות האד והוא כמגדל
 שבו חלוי חיווק העיר
 ששם אנשי חיל כנ"ל .

פני דבשך ר"ל כי עד פכסיו היה מקום
 חוץ לירושלים ששמו לופים בלשון משס ההיכל
 ולעתיד יגיע ירושלים עד דמשק ויהיה לופים
 ג"כ אלל דמשק כמ"ש ודמשק מטהמו :
 (ו) ראשך עלך בכרסל . פי' כר הכרמל
 הוא משופע ועגול וקאי על
 הק"ק שהוא הראש ויהיה ככרמל : ודלת
 ראשך . הם התאים שכניבות הק"ק כמו
 השערות הגדלה סביב הראש כארנמן שהוא
 מרכבה כידוע . ובהם מלך אמור ברהמים .
 פי'

כן היא המורה שהיא פיקר ששם היה מקריבין
 הקרבנות ולכך לא אמר כאן בנוי לתפוח .
 ואמר כמגדל השן כו' ר"ל לא זו שמה
 שחלוי עליו הוא יפה וגולה אלא הוא בעלמו
 נאה כמגדל שהוא של שן שהוא בעלמו
 יפה וחזק : עיניך מלאים חכים כמו ברכיה
 שעוברין בחשבון על שער שנקרא בת רבים
 שהמים זכים וברכות המים עומדים על
 מקום אחד ואף על פי כן הם זכים שם .
 והענן קאי על הסנהדרין שהיו יושבין

לקטים עד הגמר

בהיכלא הג"ל רוא דא כשך ערימת הים שנאן הוא כוד הנסן . וכאן הוא מקום הפרס שפרטו כס
 כמ"ש ככ"מ . וכאן גבורים כומדים כפרן . וטלם לא יכלו לעמוד שהוא סוד המור כידוע .
 ואפילו משה פ"ה לא יטל לעמוד כאן כסוד הפלע וכסוד מש עליו צור . ולכן יונס משה מפניו כו' . וכאן
 סודות גדולות ונוראות אשר אין רשות להעלות על הכתב . וז"ל נחש שגא על חיה . ואמרו ען שאל
 אלה"ד חסה ה' . וזהו (כסרך) ערימת חסיו . וכאן הוא המאלל כעטן סוד לחס הפנים על השלחן .
 שכל הוא סוד השלחן כמ"ש שלחן כעטן ט' . ואחר סינה כששנים . לפי שיש עוד כ"ל פ"ב נהורין ח' מסע'
 דמינא . וזו מסע' דשמאלא . וע"כ קדמתי הן לפנים בהם כמ"ש כפ"ס . ואמר לפיל דף כ' פ"א מה
 שזכה כו' אית כה סומק וחיוור אף כנ"י אית כה דינא ורחמי כו' . וזהו סונה כששנים כ"ל פ"ב
 נהורין הג"ל ימינא ושמאלא : (היכלות בראשית היכל ד' מ"ג כ' ד"ה ורוא דח) :
(ה) צוארך כו' מס' כל הפרשה דשבי שובי השולמית למסרע כסדר השיכור קימה (קאי על דברי הת"י)
 פחה כראשך ואח"כ שיניך ברכות בחשבון על שער בת רבים דאינון אבהו הלכה כרבים .
 דאינון חלת גוויין דעינא כמ"ש למעלה . ואח"כ הפנים שהוא מתקנהו כחושמא והוא אשך כמגדל הלכות
 שהוא בלתי מישור כמגדל הלכות ואח"כ צוארך ט' (תו"מ ח' קמ"ד ח' ד"ה צוארך) :
בעין שלשה חוסין שמקיסין את בת עין מלכות . ועין ענפו הוא שניה פילאה כמ"ש דל"ל כספק
 שהיא נכר ויולא מעדן . עליהו אחרת שיניך כרביה בחשבון על שער בת רבים . מאי בת רבים
 בת עין אליו חלת אבהו . שנקראו רבים . כמ"ש בה"ז הלכה כרבים . חלת גוויין אינון דעינא . עינא דמינא
 דלית לה הספק עין המים . ר"ל בינה והוא לשון עין המים . וז"ל שיניך שהוא בינה ברכות ט' ר"ל
 עין המים דל"ל הספק . על שער טו' . ר"ל על מלכות . דהיא שקלא לה פ"י ג' אבהו (תו"מ פ"ו ע"ג) :
 וזה

פי' השכינה הוא בתיך הק"ק אכור וכו'.
 ומשנ כאן כל השימור קומה מהפעמים
 עד הראש ומה שמושב כאן בתי כנסיות
 ובתי מדרשות שנחול' כי הם עתידין
 להיזח בא"י כנ"ל:
 ר"א צאריך קאי על
 הלויס שאף אס היו
 מאוררים לא היו
 טאריכס כואביס רק
 יש בהם כח עליון
 מאד. עינד בו' קאי
 על הנביאים שנקרא'

רֵאשֶׁתְּךָ כְּאַרְגָּמָן; מַלְךְךָ אֲסוּר
בְּרֵהוּטִים: (ו) מַה־יְפִית וּמַה־
נְעֻמַת אֶהְבֶּה בַּתְּעוּגִים: (ח) זֹאת
קַלְמֶתְךָ דְּמַתָּה לְתַמְר וְשִׁדְךָ
 לאשכולות

לשמור את מלוח ה'. והן לשומת
 חמשה חומשי תורה. וז"ש מה יפית הוא
 לשומת היראה כמ"ס בזוהר חדש לית לן
 שפירו לכל אחיון בר את יו"ד והוא יפה
 ושפירו בו' וכמ"ס שקר החן והכל היופי
 אשכ יראת ה' בו' והוא כפלים דב' דרגין
 עילאי וחסאי. ומה נעמת הוא לשומת
 ללכת בדרכי ה' כמ"ס דרכי דרכי נושם
 והוא צ' פעמים ורב חסד דנהיר עילאי
 בתחאי כי יקרא ג"כ ורב חסד. אהבה
 הוא כנגד לאהבה את ה' אלהיך בתעטגים
 כמ"ס הרולה להחכים ידרים אזו סתענע
 על ה' וכמ"ס בר"מ פ' טו וסליקא דיליה
 תהא לאבה דליאו ימינא חסד:
(ח) זֹאת קושחך דמה לחמר הוא לנגד
 עבודת ה' כמשרו"ל מה תמר
 אין בו פסולת בו' ועולה בקומה וקופה בלי
 עיקס כלל כן הוא הפוכדי ה"י אין בהם
 פסולת

רחאים ולופים והם מלאים שפע חלקי כמו
 בדריטת בו' וגם אף שהם שואביס
 מן הכריכה העליונה מתמלאות כידוע וזהו
 כבדיות נחשבין אף שמניחם המים לרוץ
 סלס לחוץ מתמלאות במים זכים שנית.
 אסף הענק קאי על הבהנים כמ"ס
 ישמו קסורה באסף: ראשך בו' קאי על
 המלך. אסור בו' זהו ממ"ה הקב"ה. והוא
 ככחמל שהוא על כל ההרים הרמים כן הוא
 על כל המלכים: דלת ראשך הם ס"ח
 שיושבים על שולחנו:

(ו) מה יפיה ומה נעמה בו'. זאת קומתך
 דמתה לתמר ושדך לאשכולות,
 באלו הב' פאוקים כולל כל דרכי היראה
 וכן ה'. א' ליראה אותו. הב' ללכת
 בדרכי ה' כמ"ס רו"ל מה הוא רחום
 אף אתה רחום וכו', הב' לנשוע אהבת
 ה' בלבנו עד שימסור נפשו בעטרו.

לקוטים עד הגסתר

(ח) זֹאת קומתך דמתה לתמר ושדך לאשכולות. מאי לתמר אלא להיחא דאתמר ביה לדיק כחמר
 יסרח. ר"ל לדיק (יסוד) כמ"ו. והוא איש בעלה דשכינתא. ואמר כפת חמרים. ר"ל כמ"ס
 בבביר דשם וז"ל כאסד. כפת דכורא לדיק. וחמרים נו"ק. דשיהס זכרים ונקיבות. והוא גביה בקומה
 יותר מכל חילנות. וכן הלוב מד' מינים. ואמר קומתך ודאי. דמיא ללוב דליח ביה קלון ופירוד.
 ר"ל דכלל חילן הענפים חסודים זה מזה משא"כ בלוב. וכן הקומה עד"א. משא"כ בידים ורגלים
 הענפים. ולכן נקרא יעקב איש חס. וכן חוט השדרה. וכן גוף וכרית חד. וכ"ה כאן עס ען האמצעי
 של העבות (ח"ע קל"ג א):

שכחא דנושא זאת קומתך דמתה לתמר סולל כסן ושרר כנ"ל. ומאן דידע שימור קומה דילב איבו
 ירית עלמא דחתי דליהו ו'. ר"ל ו' הוא עלמא דחתי. ה' הוא עלמא דין כמ"ס בר"מ פ'
 וקרא וס"מ. וקומה הוא ו' דכיה שימור קומה כמ"ס ריש תי"ס. ולורת הקומה הוא ו'. והוא
 תפארת ו'. ואמר דאתמר ביה מקוה ישראל ה'. ר"ל דמקוה הוא אלויות קומה. וגאמר ה' דהוא ו'
 בעלה

עַד הַשֵּׁט שִׁיר הַשִּׁירִים ז' עַד הַשֵּׁט

פסלת אף באכילתם וספייחם ושאר לרבי
 כגוף . ושדך הם המלחם עשה ול"ת המטח
 דומים לאשכלות של המר כרמי' בחיקונים
 דכמדין לפיקודין דליתן סרי"ג מטח דתלין
 כגס הי"ה כענבין
 באחללא . והענין
 שאומרים לה עמה אטו
 רואים שדקת שלא
 הכנעת והפסלת קומתך
 לע בגלות וכן שדך הוא
 המורה כמ"ס דדיה
 ירוח ככל פת דומים
 לאשכלות שאוכלים פירותיהם בשנה ז'
 והקדן קיימת לשנה אחרת כן הוא הנמשל
 במורה פירותיהם בשנה ז' והקדן לשנה ז' :
 (א) אמרתי אעלה בתמר בו' זהו תשובה
 על שאלתה מה החזו בשולמית
 ואמרים כיוון שאטו רואים גדולתך אטו
 דשקיס וחפלים לשלוח בתמר ולאחזו בסנסניו
 כמ"ס ואמרו לנו ונעלה אל ה' ה' .
 ארחו בסנסניו הוא בית אלהי יעקב ויהיו
 נא שדך כמ"ס ויורטו מדרכו חזו שדך
 כאשכלות הגפן . שמהפרי יולא פרין דבר
 שני והוא היין . וריח אשך כתשומים והוא
 תפוח בפלי היער שישבין בללו ואילולין
 מפירותיו כמ"ס כתפוח בפלי היער וכו' .
 והענין שאומרים לה האיתות שיהיה שדך
 כאשכלית הגפן שנסתה גם אנתנו מיינדך
 אחר שתכל אחת עיקר הפרי . וריח אשך
 כתשומים שנהינד יקריבו קרבנותיהם ויניע
 גם עלינו כערה כמו ה' פדים שהקריבו

ישראל על האומות . ואמר ויורטו מדרכו ונלכס
 באורחותיו אלל דרכו אמר מדרכו שביאורו
 קצת מהם ואמר באורחותיו שמורה על
 כל אורחותיו . לפי שהמטח יש בהן ז'
 דברים עשייתן וכחנתם
 ועשייתן וקזמתם הוא
 נקרא דרך שכל
 ישראל דורכים בהם .
 והכוונה נקרא אורח
 לפי שמתי מספר הם
 המטונים צם כראוי
 לכן יאמרו האומות
 שמי
 שאינם יודעים גדול הצורה להניע אל
 הכוונה יאמרו ויורטו מדרכו לפי שהמלחם
 הם רבים לכן לא יחשבו רק באשם קלהו
 ונלכס באורחותיו לפי שהכוונה משפט לפי
 ראות עיניהם יאמרו שילטו ויקיימו כל טונם
 המלחם חזו וריח אשך כתשומים הוא הכוונה
 והפנימית של השליה שטכל להריח שהוא
 מורה לדעת פנימית הדבר כמי שבת
 לבית ולא יראה שום דבר בבית אשם
 יריח כל אשר בבית :

לְאֲשַׁבְּלוֹת : (א) אִמַּרְתִּי אֶעֱלֶה
 בְּתֶמֶר אֲחֻזָּה בְּסַנְסַנְיֹו וַיְהִי־נֵינֵי
 שְׁדִיךְ בְּאֲשַׁבְּלוֹת הַגֶּפֶן וַרִיחַ־אֲשַׁךְ
 בְּתַשׁוּמִים : (י) וַחֲבֹךְ בֵּינֵי הַטּוֹב
 הַוַּלְךְ לְדוּדֵי לְמִישְׁרִים דְּרֹבֵב

(י) וחבך בין הטוב והכל מחמת שאנו
 רואים שחך מוטעם פרין כין
 הטוב שדודי ראהב אוחו והולך למשרים :
 דובב שפתי ישינים והוא היין שדוח זקנים
 טחה הימט . והענין קאי על המורה כמ"ס
 כי היא חכמתהם כו' ודובב שפתי ישינים
 שאשילו הלדיקים שג"ע טוסקים בה . וחבך
 כין פסיו זהו תורה שבכתב כמ"ס כי מליון
 תלא תורה . הולך לדודי זהו הלכה של
 תושב"ע

לְקוּטִים עַד הַנְּסִיב
 כעלה . מקוה דליהו קמה דליה שיעור דליה . כמ"ס איהו שיעורא כו' . ושיעור
 הוא (אומות) עשר ו' ו' דאחללא כעשר שהם שנים בעד"א כמ"ס ק"ג ב' . והתכלית הוא הולך
 דבי' ו"ד וכמ"ס וכו' דאחללא כו' השיעור וקומה . וז"ל שיעור קומה דא' לדיק דאחזר כיה לדיק
 כחזר ישיח . ר"ל כמ"ס דמכיו דתתה לתמר (תיקון ו') מי"א חיקונים קס"ד ב') :
 (א) וריח אשך כתשומים . ר"ל הריח שאת מריח באשך היא ריח של תשומים . ואמר כתשומים שקבלה
 הריח באש' . ומרתח אשה ג"כ באש' הריח . כי הוא חיר חזור . כזה דיהבין לה כו'
 (תכ"ו ע' א') :

(י) וחבך בין הטוב והולך לדודי למישרים
 שהיא מבריש והולך בעיסור וכמ"ס כש' בלאה דף ג"א ע"כ דהא חנין אזה טונת מישרים
 כו' (כסדרן ע"כ כד"ה כד אחגלי) .

עיד הפסח שיר השירים ז עד הפסח

תושבע"פ כמ"ט וכבר ה' מירושלם . דובב
שפתי ישנים כמ"ט ושפתי והוכיח כ' שפתי ישנים:

(יא) אני לדודי וכו' . ביאורו אפ"י
שהם אומרים לנו ונעלה מ"מ

אני לבדי לדודי נט
תשוקת עלי לבדי
כמ"ט ימים רבים חשני
לי וגם אני אל"ך :
(יב) רכה דודי וכו'
כאן הוא
שיעור קומה שלה. נצא
השדה אלו בעלי מ"ט
נלינה בכפרים אלו כלל
ישראל שהיה בל"ט
כמ"ט כאשר תלכי אלך
ובאשר תליני וכו' .
(יג) נשכימה
לכרמים אלו

שפתי ישנים : (יא) אני לדודי
ועלי תשוקתו : (יב) לכה דודי
נצא השדה נלינה בכפרים :
(יג) נשכימה לכרמים נראה א"ט
פרחה הגפן פתח הסמדר הנצו
הרמונים שם אתן את-דודי לך :
(יד) הדוראים נתנו-לית ועל-
פתחינו כר-מגרים חדשים גם
ישנים דודי צפנתי לך :
ס

חטוקת של בית רבן מפני שכרמים
כשפדין אינו ניכר כלל נקרא ג"כ כרם :
נראה אם פרחו הגפן . אלו בעלי מקרא
כי הפרח הוא כשמתחיל להסחראות וזהו מקרא
ראשית לימודים : פתח הסמדר בעלי משנה
סמדר הוא קודם שינמור : הגצו הרמונים בעלי
גמרא שנמרו ולכן נקרא התלמיד גמרא כמ"ט
במשלי ע"פ . ר"א נשכימה לכרמים הן מיני
נבאים וחז"ם פרחו הגפן אלו בעלי תורה פתח
הסמדר אלו בעלי יראה הגזו הימונים אלו
בעלי מלח כמ"ט בזהר ס' פקודי אלף
ורבוא רבבן דאיקרון כו' רימונים וכו'ן
זמינן בדחימו כו' דאלו רחימוחא בין

שבעלי דעת הם נשלמים בגדר החכמה וכן
הפרי טוקן ריח כשגמר בישילו : ושל פתחינו
כל מגדים . הם בעלי חכמה שהחכמה הוא
חלק ראשון מחלקי החכמה ולכן אמר ועל
פתחינו : חדשים . הוא בינה . וישנים הוא
חכמה מפני שהבינה והתבונה יחדשו לו בכל
עת ולא כן החכמה שלמד מולתו לא יוסיפו
לו והן ישנים לו כהמשך הזמן . ועל פתחינו
סוד תו"ב ושם כל התענוגים וכל המצויקות
כמ"ט ומתוקים מדבש וטפה לופים וזהו
חדשים וישנים סוד חדתין פתיקין ראשית
ואחרית וכמ"ט מה שהיה ומה שעתיד להיות :
דודי לפנתי לך . סוד כתר מלכות לכן אמר
בחוספת

לקוטים עיד הגמרא

(יג) כד ייתי לנבה יימח לגבי חרין משיחין נשכימה לכרמים דאיון ישראל די בהון דאמר כי כרם ה'
נבואות בית ישראל . נראה הפרחה הגפן דלחיה שכינתא דהון . הגזו הרמונים אלון אינון
דעלין מנות כרמון . קס ר' שמשון ואמר פכא פכא נשכימה לכרמים הא אית כרמים דלאו אינון ישראל
ס' . ואינון ערבוניא דערב רב דאיון מעורבין בהון כישראל בגלותא . וגינן דא כד ייתי קוב"ה לגבי
שכינתא . איהו יימח לנבה נשכימה לכרמים . נראה אם פרחו הגפן בהון דאמר נה כי כרם ה' נבואות
בית ישראל . הגזו הרמונים אלון דואי אלון דמליין מנות כרמונים . שם אהן אח דודי לך . אלון דאיון
רשמיין דילן אהן ייבנא לון לין . ור"ל אם (כפי' הראשון כי) נשכימה לכרמים קאי על ישראל . פ"ב
פרחה הגפן לא קאי על ישראל ולכן ס' . על שכינתא . אכל אין ענין הקרא פכוון שהכל קאי על ישראל
כמ"ט הגזו הרמונים (דקאי על ישראל . ומשמע דגם פרחו הגפן אהן על ישראל) לכן ס' לכרמים על כלל
כפ"ר . אם פרחו הגפן דאיון ישראל בנייהן (ת"ו מ"א חיקונים קמ"ב ב') :

עד הפסם שיר השירים ח עד הפסם

כתוספת יו"ד והא הי"ד וז"ל:

ח (א) מי יתגך באח לי וגו'. פי' כי אהבת האיש והאשה היא גדולה אבל היא אהבה מסוחרת מאד כי

אוי אביך אל בית אחי זה כהמ"ק ופי' תלמידי במה אכבודך וכו' אשקך מ"ן הרקח הם הקרבנות וכמ"ס רוקח מרקחת. מעשים רמוגי הם המלות אנדגן פי' הלכתי עמך

במדבר. אביך אל בית אמי הוא ח"י. שפירה שם שכנינו. תלמידי הוא בימי השופטים. אשקך מ"ן הרקח הוא בית ראשון כמ"ס למעלה בפסוק נזכרה חודך מ"ן שיש. מעשים רבוני הוא בית שני חף שחסרו ה' דברים מ"מ היו מלאים מלות כרשון ולא

ח (א) מי יתגך באח לי יונק שדי

אמי אמצאך בחיך אשקך

גם לא יבזו לי: (ב) אנהגה

אביאך אל בית אמי תלמידי

אשקך מ"ן הרקח מעשים רפני:

(ג) שמאלו תחת ראשי וימינו

תתפני: (ד) השבעתי אתכם

בנות ירושלם מהתעירו וימד

העירו

היה נחמד להם שום מטה. והשפיק נמשך למעלה על מי יתגך ופי' מי יתגך שיהיה עבדו כמו ששנים מאז כמ"ס כימי לאתך ממלרים ארצו נפלאות ויהיה כל כ"ל. (ג) שמאלו תחת ראשי בו. פי' ואז הנדל האהבה שמהיה שמאל דוחה וימך מקרבת כי כשדוחין האדם דוחין אוטו מאחוריו וכו"ל לו: וימינו תחבקי. כמסר"ל ילד חוטק ואשה קהא שמאל בו' וזהו שמאלו תחת ראשי וימינו תחבקי כמ"ס נגנה שגל לימך בו'. ד"א שמאלו תחת ראשי וימינו תחבקי פי' כמ"ס ואני אהיה לה חומת אש ולכבוד אהיה בתכה וזהו שמאלו שהוא האש יהיה סביב ראשי. ומ"ס ראשי ולמעלה אחר לראשי כי למעלה אירי באהבה שלא היה לנגח כי ל' מורה על סמוך ולא רבוק מתם אבל לשחיד לבא ח"ה יהיה לנגח לכן אחר ראשי. וימינו הוא ולכבוד אהיה בטובה:

(ד) השבעתי אתכם בו'. קאי על פת

ניג ותגוג. ואומרת מה תעירו ומה תעירו כלומר מה לכם לעבור אה' האהבה הלא בקרב הימים אעלה אל מדרגתי: השבעתי אתכם בו' כמס"ל: מה תעירו ומה תעירו בו'. מ"ס למעלה אה תעירו בו'

אדם אין טסק את אשתי בפריסיה אבל אחיו פס אחותו היא אהבה גלויה אבל לא בנשיקה אך הוא נושק לאחיו ולאחיותו הקטנה האפילו בחזקתו וזהו שאמר' האשה לבטלה פי יתגך באח לוכאשה את כחמ קצן אשר הוא יונק שדי אמי ולו היא אהבה גלויה כ"כ

חף אש אמצאך בחיך אשקך נם לא יבזו לי והענין שאחר התרכנן אין רשחק לנגות פנימיות התורה וכן הסודות כ"א פל"פ בלגישות ובמ"ס ישקני מנשיקות פיהו כמו הנשיקות של איש ואשה פל"ל בלגישות אך הש"ס והוא הפשיטין רשחק ללמוד וזהו מי יתגך כחח לי הן הפשיטין של תורה שבכתב ויונק שדי אחי היא תורה שבפ"פ ש"ס משנה כמ"ס וששפט יונק ט' ואז לתלך בחיך פי' בפריסיה אשקך פי' לתלמד השטרי תורה הנאונה בנשיקה פה אל פה גם לא יבזו לי פי' ולא הייתי מחיירא כלל שהמלא הארץ דפה שלא יבזו כמו פתה. ועוד מי יתגך כחח לי יונק הן באבות שבימי האבות היו גלוי ג"כ והיו אחים ורעים. יונק שדי אחי הוא בימי יוסף כמ"ס והוא נער בו' כי ה' אחי בו'. לתלך בחיך הוא בגלות מצרים ובסנה. אשקך בזה סיני. גם לא יבזו לי חף בלוחית שנייה שהיו לשמלה בקמיהם אשכ"כ לא יבזו לי:

(ב) אנדגן אביך בו'. פי' כשהיה

האהבה כ"כ אוי אנהגך אביך אל בית אחי שתלמידי ד"א אך להחנה עמך ואך אכבוד וכבית אחי אשקך מ"ן הרקח בו'. והענין קאי כשהמלא הארץ דפה

עיד המשמ שיר השירים ח עד המשמ עא

ס' היט שלמטלה השכים אותם שלא יפירו את האהבה ולכן אמר אם חבל לעמוד לבד אי"ה תהיה אהבה נלחית כמ"ס כרית חדשה אברות לכם אשר לא סופר ולכן אמר מה תפירו פי' מה יועיל לכם בזה שתפירו כי לא תוכלו שד להפיר את האהבה כיון שחסן בזה הקב"ה: (ה) מי זאת עולה מן המדבר. עתה מספר' גאולה אמינית שכל העולם יסמחו ויאמרו מי זאת עולה מן המדב' שהיתה עד עתה מתרפקת על דורה כמ"ס לכתך אחרי במדבר: תחת התפוח. פי' הצ"פ שצוררתך כ"פ כשאת חמת התפוח חמת לטו כמ"ס ל' כתפוח בעלי היער כו' ושמה ט': מי זאת עולה מן המדבר כו'. פי' כי לעמיד לבד יגאל ה' את ישראל כמ"ס הנה אנכי מפסיה והלכתיה במדבר ונחתי לה כרמיה כו' לפתח חקיה כו' וענתה שמה כו' וכייה עלתה מארץ מצרים ויאמרו האיומים מי זאת כו' מתרפקת על דורה. כי עכשיו היא תמיד דופקת ומבקשת לדורה כמ"ס קול ברמה נשמע שמוע שמשתי אפרים כו' השינוי ואטובה כו': החת התפוח צוררתך. פי' בתפוח הוא ג' גיונין וכן לעמיד לבד אי"ה

תַּעֲרֹר אֶת־הָאֵהָבָה עַד־־־ שְׁתַּחֲפֵץ: (ה) מִי זֹאת עֹלָה מִן־הַמְּדָבָר מִתְרַפֶּקֶת עַל־דֹּדָה תַּחַת הַתְּפוּחַ עֹרְרֹתֶיךָ שָׁמָּה חֲבַלְתֶּךָ אִפְּךָ שָׁמָּה חֲבַלְתָּה יִרְדְּתָה: (ו) שִׁימְנֵי בְּחֹתֶב עַל־לִבֶּךָ בְּחֹתֶם עַל־זֹרְעֶךָ פִּי־עֵזָה כמות

שאלו אומרים בקדים יתגדלו ויתקד' בו' וימליך ט' והן הג' קדושים שהן קדוש וברוך וימלוך כי ברוך הוא גדולה שהוא רבו' יאדטלוהו' ש' לזר ודיר נגיד גדלך ולגלח נלחיס קדושתך נקדים: שמה חבלתך אמך. שיאחו חבלים לארץ שנקראת אמו וכמ"ס

פיר הכשררה ארץ כו' מוט התמיטטה ארץ כו' ניש חניע ארץ כשיכור וזהו חבלתך שהיא חבלי לידה של הארץ שנקראת אמו: שמש חבלה ירדתך. פי' כי שמים הוא נקרא אביו כמ"ס ל' ולכן ירדתך כמו וכוש ילד את נמרוד וזהו חבלי השמים כמ"ס וחפרה הלבנה וכו' וגנולו כספר השמים כו' כי שמים כעשן נחלחו ישקוד ה' לבא המרום במרום ועל כו': (ו) שִׁימְנֵי בְּחֹתֶם כו'. הוא פ'ד כחכם על לוח לבך וכתיב כן על כפיס חקיתך וזהו עד עתה לא היטה אהבה שלמה חקוקה בלבך לך לא היטה נלמי ופעה שימני כמותם כו' כי עתה עזה כמות אהבה פי' כמו שבצת מית האדם קשה פדירות הנפש מהנוף

קריבים עיד הנסתר

(ה) דא חיבו רוח מי זאת שילה דחיבי קרבנא דקב"ה ור"ל מי זאת הוא שכינה עלאה ותחאה. ומש' עולה ר"ל קרבן דחיבי קרבנא דקב"ה. ר"ל התפלה. ומש' דודאי שכינתא חיבי קרבנא דילי' ובגין דא תקוני לנתיב בקרבנא. וזהו זאת שילה בני. דעולה היא עד הכינה כמ"ס בר"ס ו' ובש' ויקרא. היא העולה העולה ודאי. ר"ל דעולה למעלה. ובאה חיבו מאן דסליק לה לגבה כדקא יחית דחיבי שאל בנינה מי זאת שילה ר"ל מי כו'. פי' מי שילה זאת. ואמר עולה ודאי כג"ל דשלקא כו'. והוא קרבן עולה כג"ל מן המדבר. מן המדבר ידאי דשימני השיב קוב"ה כפירא דשיני ובגין דא מי זאת עולה מן המדבר מן דבורא כו'. וכמ"ס בקדמת הוהר (הכ"ס ל' ג' בג"ה): (ו) שִׁימְנֵי כמותם על לך. שימני כמותם לא כתיב אלא כמותם. דחייתם עמני הוא עד"א. ובמותם הוא החתום כשכינה דהוא כמותם. וכמ"ס למטה כמותם דא לנתיב כו' ויתמח דא עד"א כו'. (אלא) אחת שכינתא רכין שלחן שימני כמותם כהוא רשימי דהיתמח דילך. דאש"ג דהיתמח אבתלח בידך. רשימי דיליה כשתקא חיבו. ומתהוא רשימו מודעוסיין עליון ותחזין כו'. עאכ"ו אי הי סומחא. בזמן ביהמ"ק ולש"ל. והתהלכתי בתוכם כו'. שימני כמותם על לך. וכי מאן שיי חותמא

עַד הַפֶּשַׁם שִׁיר הַשִּׁירִים ח עַד הַפֶּשַׁם

לד ומשך כן קשה עלי קנאתי שאני טאח עליך:
 רשפיה רשמי אש. פי' כמו הנחלים של אש כן
 אהבתך צופר עלי: שלהבת יה ומנחון גיב
 אהבתך עלי כמו השלכנה ואמר יה לפי שכל
 מי שרונה להגדיל דבר
 אומר על שמו של
 כקב"ה כמו הררי
 אל והענין כחומס על

כְּמוֹת אֱהָבָה קָשָׁה בְּשֵׁאוֹל קְנָאָה
רְשְׁפִיָּה רְשְׁמִי אֵשׁ שְׁלֵהֲבַתְיָהּ:
 סים

לכן היא התורה שמהא קבועה בלב כחומס.
 כחומס על זרושך הוא המטת שכן גלויין
 וכמ"ש שהבט על לוח לנך קשרם על אלבשותך.
 בי עזה במות אהבה היא הקריחה שמש
 שמיחדין שמו באהבה ואז קשה אהבה ישראל
 אללו כמות ר"ל לפי שהם מוסרים נפשם על
 יחודו נחשב כאלו הם מומחים ממש על יחוד
 שמו בגדול: קשה כשאויל קנאה היא הפסלה
 שישראל בוכין על פניו ושאר דברים ואז
 הוא מקנא על ישראל: רשפיה רשמי אש הם
 הבצלי יראה. שלהבת יה הם הבצלי אהבה.
 סד חומס הוא סימחא סוד החברותם

המנוף כי אין אהבה וחבור מורכב וממחז
 כנפש עם הנוף: קשה כשאויל קנאה. כינה
 אהבה כשאויל כי אין קנאה בשולם כמו שהמת
 סוּךְ לְשֵׁאוֹל וְרָאָה כָּל הַשֹּׁלֵם נִשְׁאָרוֹ חַיִּים:
 רשפיה רשפיה שלכנה
 טו'. פי' כמו שהאש
 דבוק בגמלת רק שאינו
 נראה כן האהבה

התה תקופה בלבי ופתה להבנה כמו שלהבת
 שכבר האש לפעמים כ"כ פחה אהבתי כנכרה
 לפעמי כל: שימני כחומס על לבך כחומס על
 זרושך. פי' שהיה אהבתי קבועה על לנך
 כחומס כי חומס אש"פ שטמלין החתימה
 נשאר החומס כן תהיה אהבתי אלנך וכמ"ש
 צוהר: כחומס על זרושך. פי' במקום מגולה
 שמהא אהבתו חמיד גלוייה לפניך. כי עזה
 כמות אהבה. שאהבתך עזה עלי כמו אהבה
 הנפש להנוף בשעת מיתה: קשה כשאויל
 קנאה. פי' בשעה שמוליכין אותו לקבר או
 קנאטו גדולה שמוליכין אותו מן השולם למקום

חמיד

לְקוֹמִים עַד הַנְּסִיר

חומתא על לבא. אלא אלן חסילין דאינון רופין דליון חליין על לבא. ואלן חסילין דרישא. וחסילי
 דיד דליוה כשאלא לקבל לבא. דלף דה' מסחיר פניו מארזו כנלוחא. רשימו דיליה צידינו מססי
 דמטות דלינון אות כמו הפלן ומילה בו' דכתיב אות בן. ואות הוא רשימו. ודא חיוב כחומס על לבך
 כחומס על זרושך חסיל דוד. (כ) חסילין דרישא דרופין על לבך. אבל דיד חסיל אלף ננד. אלא
 ואל על הלכ. ווי' ודא על רוד. ולא אחר לתעלה דליוה כשאלא לקבל לבא אלא לומר דרופין
 חליין על לבא לאתאשרה בתשי' שן כנגדן. והענין כי חס"ר הוא החומס עמנו. ושם לא אחר כחומס
 על הראש. וקשר של ראש הוא דטורא דנה לאה. והוא גאה גאה בגלילת מזרים ועל"ל. והרעפות דחליין
 סופן עד הלכ שנגסין בראש רשל עד חס"י. וזהו כחומס על לבך עד חס"י. ומחס"ר וראו כל פמי
 הארץ. כמש"י בה"ד וראו בו' אלן חסילין דרישא וכמ"ש בנח"ג. והוא לפ"ל. אבל בגלוחא דהוא
 כחומס חס"י הוא מכוסה עמנו בגלות. ומ"מ ואף גם זאת בו' נסים נסחירם עכיד עמנו בהסתר. ואנכי
 הסתר בו'. יהו נפיה עלינו. חס"י בהסתר. דלינון רשימי דשמא קדישא בו'. חוור לתעלה (על) אלן
 חסילין. ומשהוא רשימו מדועסין אומין דשמא בו'. שימני כחומס דא אות כרית מילה ואות דיומין
 עכין דליוה רשימו דשמא קדישא בו'. מאן דנסייר האי רשימו כאלו נסיר שמא קדישא בו'. דכתי
 אהקרי חומתא דגוישנאק דמלכא (והוא) עכפת. עכפוי העסרה עכין עכפת. והוא עכפת המלך. והוא
 חומתא דגוישנאק דחתים שמים וארץ כר"ת את השמים ואת הארץ נדשא. יחודא דהוי"ה חק"ק.
 בחכמה יחד ארץ כוין שמים בחכונה (פי' כי שם אהו"ה ר"ת את השמים ואת הארץ והוא שם הדעת
 והוא כליל שני שמות חק"ק הוי"ה. ויה' מאק"ק. וה' מהו"ה. והנה הוי"ה הוא נחמה כידוע -
 מ"ה שמו ומ"ה שם בנו. כ"ח מ"ה. ואהי"ה כבינה. נמאל ר"ת את השמים הוא ח"ה מאק"ק שהוא
 מבינה וזהו כוין שמים בחכונה. אהמס ואת הארץ ר"ת ו"ה פהי"ה דחכמה וזהו בחכמה יחד ארץ.)
 והוא גי' גי'ד. סו"ב. שגן הסיב. דכל בר נש דנסייר האי רשימו לחתא דליוה ואת כרית אות שפת

שימני כחומס דא נשמחא דליוה רשימו דילה גליפו לעילא. דחומס הוא החקיקה ככפא סכוד.
 וכחומס דא הנשמה לחתא כמש"י (דכל נשמחין דלינון גיירין מתחן גליפו דליון חסיל
 חקוק

עיד המשט שיר השירים ח עד המשט עב

לכל מ"ב ו"ח קגאה. רשפיה רשפי אש הוא
 שהדעת תחפשא בהן בג' גוזנין ג' כללנין מג'
 ואז היא השבועות רביעית לכל תלת מספרא
 לחמא היא חסרה הו' בגילופין ומספרא
 לחבא יו"ד שהן כלולים בדיבורא וכן אחרים
 ד"ה ושלבהת י"ה הוא הפנים ושלבהת הוא
 גלפין וגלופין דגלופין שהם הסדרים והפסוקים
 של חירה שהם בחי"ב וחוה י"ה וכן י"ה
 דאש

תמיד וכן חותם בתוך חותם פיוס דב' שמות
 אחרותם כי אות הד' הוא כן הד' דכליל כולא
 וכולא כלילין ב' ו"ח כן ב"פ כחותם ואמר
 כחות"ם שהוא בסוד הדפ"ח ב' יעות כמ"ס
 למעלה בסוד חכמה ודעת שהוא בסוד חותם
 מלא וחצר ח"י שמות דתשלח י"ח סוד שם
 פ"ב וחיות דחכמה חסר סוד יח"ד הוא
 ל"ב נחיתות ואהבה סוד י"ג חיקינן וכל א'

לקומים עיד הגסתר

חקוק לפעלא ורשימו דלהון לחתח) וההוא גלישו דלפעלא חיבה חותם ורשימו דלחתח רשימו דחותם כו' (סס) :
שימני כחותם דא גלותא . עד עתה פי' כב' גיונין חותם ורשימו . ושהה מש' כ"ג כחותם דהוא
 המחכת . ורשימו כחותם ורשימו על השפיה (וזהו שימני כחותם דא גלותא) דבה חיבה חקון
 ורשימ ח"י עלמין בח"י כרכאין דלגלותא . ודא חיבה רשימו דחותמא כפתחא דחיבי גלותא . ר"ל הלגלותא
 היא הפתחא . והוא כחותם דגלישו דלדיק שאדוק בגוף שהוא חותם כמ"ס . ובה רשימו דח"י מלך ח"י
 כרכאין . אנל באמת התשלה מלך המלכות כידוע . וז"ל גלישו דלחתיין דחותמא דא לדיק ח"י עלמין .
 חותמא דא עמודא דלחמשיחא דחיבי ק"ש (סס) :

חזרו לפרש הגמרא כב' גיונין כמ"ס ויהן כב' עלמין בי"ע כב"י (ואמר) שימני כחותם דא נשמתא
 דחיבה חקוקה ככרשי"א . כחותם על לכך דא רוח . ור"ל כחותם דא נשמה והיא תש"ר החותם
 עמנו . והוא ככסא דרנא דראש . נ"ר דמקנן כו' . מוחא . ועל לכך הוא ריאה שמרחק על הלב .
 ורוח אלקים . דחמן רוח . גייה . ייירה . וזס כחותם רעיות שמכשין על הלב על ורועך הוא כנפש
 דשם וירידין דלכא דשם נפשא דמקנן שם יד ה' (סס ע"ב) :

איהו חותם דיליה ופלה אחר שימני כחותם על לכך . דהכי אחרין ישראל בגלותא אש"ג דלגת חסתלק
 לפעלא . דיוקך לא חשפדי מחאי פלס . ר"ל שנוגף לא חסתלק מחני . כהבואו חותם דבההוא
 אחר דלחדנכו ביה רשימו דמחרי חותמא לא חשפדי מחני דיוקא דחיתא לאשחמודעא ביה . ובג"כ
 אמרו ישראל בגלותא . שימני כחותם על לכך כרשימו דחיבי דיד דלחיון לקבל לבא . כי המקום שאנו
 מניחין שם הוא קשורא דשכינתא ככ"ה . וז"ל על לכך . כחותם על ורועך כחשילין דרשא דלחיון חליין
 רעיון לכל שרין על לבא ודרועא כו' (תי' א') :

כי עזה כמות אהבה תקיפא חיבי מחיתה אפרשותא דקב"ה מכניו . ר"ל חולת אהבה דאין מחזיין
 ואהבה . ובמ"ס נשפי יאה דכברו בקשתינו כו' . שחולת אהבה חני . ומנא לן דאשפושחא חית
 כין קב"ה ובניו . ר"ל (מנא לן) דאית אפרשותא ומיירי בזה (כיון) דלא נאחר כין אפרשותא (ומשני)
 ומניא ריאה שנאמר כי אש פינותיכם היו מנדילים כו' ונאמר כי הבית ישריד כו' . ולכן כמות דנאמר
 כן הוא מדבר על אפרשותא . וכזמנא דישאל מקיימי סקדינא דלורייתא כרחימו . קשה כשאל קגאה
 דמקני הקב"ה עליהן . הוי מחיה חיבי לילית מ"ה . והיא שאל חיבה ית"ר . דנוקבא חיבה עם
 דבורא . ודבורא עם טוק' . ור"ל דאהבה שהוא קשה עלינו על מהייה הנשפית בפני הקב"ה נק' מחיה
 דהיא טוק' . וקגאה דמקני הקב"ה על י"ה . שמדביל חיתוי והשכינה מחזין נק' שאל דבורא (וקגאה)
 דהיפק היה נרדף להיות . ומשני דנוק' חיבי כו' . ובמ"ס בוח' פי' יתרו כ"ס א' בת וזני' דיש"ר לילית
 פני לאדם כו' . וי"ה עזי ליהוה כו' ובגינוא דא חתלנן אדם כו' ע"ס . ועוד כי עזה כמות אהבה .
 חס ישראל יתשרן לה להאי אהבה קדם ומנא לי כין לאשפית לה כדקא יאית דלרדך למיחיי עזה ביותר
 בדחילו ורשימו רבה דהיא י"ה . וז"ל דלחמא חיבי ללא שריא על כרשי"א עד דנשיל נוקמא משתלק
 דהלל חרין חזון דלחיון י"ה ולכן לית לאהבה לן . חל"ל כדחילו ורשימו דגילה . ובגין דא כי יד על
 כסיה ודאי . וכד משא ומתא לנקמא מחיה בלחיון דלאא נשקין מחאי ו"ה כד"א רשפיה רשפי אש בלבהת
 י"ה . ולחיון בלחיון דאש ויאה אש וזא יתקני (ר"ל) שהן אש ואש דאיש ויאה . וי"ה דכהן כמ"ס והוא
 רשפיה רשק י"ה רשפי אש וכן בלבהת . אש כד"א ה' אש מלחמה דנשיל נוקמין משרעה ומשמה דהוא
 מקני כשנילני . אשה דא שכינתא דלחמרה כה מלא אשה מלא סיב . דלחמנו דנקום כה כה' . וישק . לן .
 ומנא טוב שמה . טוב ה' לכל . (תנ"כ ס"ו ע"ב) :

דאיש ואשה כמ"ס בגמרא : יכלו לקיים התורה בגלוי חוה שדים אין לה
 (ז) מים רבים לא יכלו בו. כשמדמה את מה נעשה לאחוזיני ביום
 האהבה לאש לאמרת שאהבה גדלה שידוכר בה והוא קאי על עת שיאמר הקב"ה
 כד שאפי' מים רבים לא יכלו לכבותה מי בכס יגד זאת כבון ויודיענה ויהיה לו

וכהרות לא ישפיה. ואומר לה
 והטנין שיש ב' מיני מים א' שהוא הרבה רק עומדת בכלי במקום א' והמים שאינה הרבה כ"כ רק הולכת סמיד יום וילילה לא יצטוו ואין פוסקת תמיד והכיווי הוא על האומות הקדמונים שמהם היו חזקים כנהר שוטף ומהם רבים ועכ"ל לא יכלו לכבות כו' : מים רבים לא יוכלו בו. פי' שהיא האהבה גדולה כ"כ שלא יוכלו מים רבים לכבות אותה כמ"ס בגמרא שהשפתי להם רוב טובה כו'. ועוד מים רבים פי' הן האפיקורסים שמשחדין במזון שילבו אחריהן בדרכיהם וז"ל אם יקח איש את כל הון בניהו באהבה ביו פי' שלא צפניו ויצוו לו שיהיה כ"כ מאוס בעיניו עד שיצוה אותו בעניו וצפניו. ועוד מים רבים כי באדם הוא ג' דברים והן הנפש וגוף וקנין ואמר כאן נגד כל אלו הג'. מים רבים וכו' הוא נגד הנפש שהוא מצפניים אמר לא יוכלו לכבות, ונהרות הוא נגד הגוף שהוא מבחין אמר לא ישפיה, ונגד הקנין אמר אם יקח איש את כל הון בניהו כו' :

(ז) מים רבים לא יוכלו לכבות את האהבה ונהרות לא ישפיהן אסיהן איש את פליתון ביתו באהבה בזה יבזוז לו : (ח) אחות לנו קטנה ושדים אין לה מה נעשה לאחותנו ביום שידבר ביה : (ט) אסיהן היא נבנה עליה מירת פסח ואסיהן היא נצור

פי' שלפסיד לבא קודם שיהגלה משיח יאמר המלאכים אחות לנו קטנה נגד הסורה שהיא חכמה וכמ"ס אשור לחכמה אחותי את והיא נקראת גדולה כמ"ס ופכשו היא קטנה בסורה. ושדים אין לה הן המלכות המורידים לנו שש. מה נעשה לאחוזיני ביום שידוכר בה פי' בשעה שיהיו מדברין אחדותיה כמ"ס והיא עת לרה ליעקב כו' ונהפכו כל פנים כו' כי יהיה מקטרינק ואומרים אלו מפשי ידי כידוע :

(ט) אם חוסה היא נבנה עליה מרת כסף פי' שבישראל הן ב' מינים א' שיושב סגור ומסוגר מצני אדם ולומד כפ"ע והב' שיושב ולומד עם רבים והייט אופן הגדולים מאלו בתורה ומפ"ס ואינן מתייראין כלל מן האנשים שילכו ויבואו שלא יסו ח"ו מן הדרך הם שלומדים עם רבים ומקרבים אחס

ועכ"ל לא יכלו לכבות כו' : מים רבים לא יוכלו בו. פי' שהיא האהבה גדולה כ"כ שלא יוכלו מים רבים לכבות אותה כמ"ס בגמרא שהשפתי להם רוב טובה כו'. ועוד מים רבים פי' הן האפיקורסים שמשחדין במזון שילבו אחריהן בדרכיהם וז"ל אם יקח איש את כל הון בניהו באהבה ביו פי' שלא צפניו ויצוו לו שיהיה כ"כ מאוס בעיניו עד שיצוה אותו בעניו וצפניו. ועוד מים רבים כי באדם הוא ג' דברים והן הנפש וגוף וקנין ואמר כאן נגד כל אלו הג'. מים רבים וכו' הוא נגד הנפש שהוא מצפניים אמר לא יוכלו לכבות, ונהרות הוא נגד הגוף שהוא מבחין אמר לא ישפיה, ונגד הקנין אמר אם יקח איש את כל הון בניהו כו' :

(ח) אחות לנו קטנה כו'. אמרה כמ"ס נגד אופן שנגדלו בהלנע ולא

לקושים עד הגמרא

(ז) נר ה' נשמת אדם נריבא לאוקרא ליה בליל שבת באחשירו דשלוכין דאשא דרחימו לנני בעלה. ורזא דמלה מים רבים לא יוכלו לכבות את האהבה. מ"ס באחשירו דשלוכין דאשא כמ"ס רשפי רשפי אש שלהבת י"ה וכתוב אח"כ מים רבים כו'. ח"ס ורזא דמלה כו'. ור"ל רשפי רשפי רשפי רשפי אש ב' אבות של איש ואשה שכן רשפי י"ה שאלו ב' אשות. וז"ל שלהבת י"ה. והוא דווקא בליל שבת כידוע שבש"ס יורד שלהבת מן י"ה ומפריש הקליפות ונשאר ה' נקיה. וז"ל דשלוכין דאשא. אש של אשה. וה' דילה ה' של י"ה שהוא בינה שנק' רחימו ח"ס דרחימו. ואז לא יוכלו לכבות את האהבה שלא יוכלו לכבות אש דילה כיון שה"א בתוך האש של אשה. וכן אש שלו כיון שאל ה' כנ"ל (כסוד הפרשת מלה פ"ט) כיון שהוא מאהבה לא יוכלו לכבות אותה (סוף תיקון י"ז) :

ואם לא תצא אל ארון שמחיראין מהתקבצת ותצורה אנשים שלא ימו ח"ו מן הדרך הם יצאנים מסוגרין וזהו אם יחמה היא היט שם תקיפים נחמה ודאי שלא ימו מן הדרך

ואם הוא פליאה גם בעיני הקב"ה וזהו או הייתי בעיניו או כשיעשה לי הנסים אלה בעיניו כאיש אשר מולא שלום פי' ודבר השם ומלאה שלא היו מעולם נסים כאלה והוא

בבנה עליה מירח כסף סרקלקין נאה שיהיו הכל נחספין אליהם כמ"ש והחיקו פשרה אנשים פי' לכו ונלכד נהר ה' ואם דלם היא היט שם ראיים כדלת שאנך ושכ ומחיראין שלא ימו ח"ו. נליר פליה לוח ארו פי' נעשה מטר עליה שח

נַצֹּר עַלֶיךָ לְזֶחַ אֲרוֹן : (א) אֲנִי חֹמַתְּ וְשָׂרִי פְּמַנְדְּלוֹת אֲזוּ חֵייתִי בְּעֵינָיו פְּמַנְצֵאת שְׁרוֹם : (א) פְּרָם הָיָה לְשִׁלְמָה בְּבַעַר הַמִּזֵּן נָתַן אֶת־הַפָּרִם לְנֹטְרִים אִישׁ יָבֵא בְּפָרְיוֹ אֶלֶף כֶּסֶף : (ב) פְּרָמִי שְׂרָי לְפָנַי הָאֵלֶּף לְךָ שְׁלֹמָה וּמֵאֵתִים לַנְּטְרִים

השלום כמ"ש וגר ואז עם כבש פי' וזה כמולאת שלום : (א) כרם היה לשלמה כו'. זה הקב"ה והגרים היא התורה כמשח"ל שכנכנסו חכמים לכרם ביבנה כו' : נתן את הכרם לנוטרים . הם ישראל : איש יבא

יזכרו חובאים לטוא פליהן להכשילם : (א) אֲנִי חֹסֶה כו'. פי' משיבה היא אני בתורה חסיד . ושדי הן המלית כמנדלית וח"ל אמרו על כתי כנסיות וכתי מדרשות : או הייתי בעיניו כמולאת שלום פי' כמ"ש והיה ביום הוא יפלא בו' בעיני יפלא בו' והיט דבר נפלא הוא מה שלא ראה מימיו כמו אדם שלא ראה דבר זה משולם אף שהיה בימי אבותיו מ"מ הוא לא ראה מימיו והוא פלא בעיניו וזהו והיה ביום הוא יפלא בעיני הפסם הזה והיינו שיעשה לכם הקב"ה נסים מה שלא ראו מימיהם אבל אין זה דבר גדול כי אפשר שהיה לאבותיהם ג"כ נסים כאלה לו"א גם בעיני יפלא שאפי' להקב"ה הוא חידוש כי לא עשה הקב"ה נסים כאלה עדין לשום אדם בעולם

בפריו אלף כסף . הם אלף עלמין דכסופין . וזהו יאמר הקב"ה כרמי שלי לפני ופתה מי בכס יגיד זאת כו' כשרו"ל כש"ו וישנו טלם האלף לך שלמה כו'. והוא פי' דליחא כזוכר פי' קודם ישראל לה' ראשית הבואה כל אוכליו וט' כמ"ש ואיש כי יאכל קדש כשגנה ויסף חשישו ובמ"ש במשנה שתיש משלם לטויה שירצה וזהו האלף לך שלמה זה הקרן ומאחיס הוא החומש לנוטרים בו' כמ"ש פי' נלר תאינה בו' כמשח"ל פירות בעוה"ז והקרן לפיכ"ב : כרם היה לשלמה כו'. הוא כמו ששינו כרסם ביבנה ואי' בת"ז תיפן פי' ת"ח חשב וימנין הוי"ה בו' לכן נחנה תורה במ' יום וכמ"ש חלבה עמודיה ו' והוא מ"ש כי זי ירבו ימין כמ"ש שם : היה לשלמה פי' להקב"ה : בבועל המזין פי'

לְקֹטְבִים עַד הַנְּסִיחָה

בשדה

(א) כל החסדים שחבבלת מן דבורא מנהר דעגיד ונסיק אתגנו כאן . והיא נעיר שלא ילאו לחיזונים . וזהו שומר הנרות . שהעשה הוא עוד החסדים . וזהו שמירת הנרות שלא ילאו החסדים לחון חסד דמתגלי כפוש אמה כמ"ש בא"ר . ולכן ניתן המילה לאברהם . וכל שמירת הנרות הוא כבוד זה . ובמ"ש שומר הנרות והחסד . וז"ל נתן את הכרם לנוטרים . שאין הוא עוד שמירת הכרם כמ"ש לקמן כהכל ה' דמ"א דף רס"ו . וכד ישרא עבדי חסד אתכסית ההוא סע"א וזחחלם . וספ' דקדושה אלתהק . וכד ישרא לא מתערי כחסד בו' וכדין אינון כרכאין דנחצי מלעילא מסער ימינא ינקי לון שאר שמיין וקיימא להוהא סערא . הד"א שמוני טערה את הכרמים כרמי עלי לא נערתו בו' איש יביש כפריו אלף כסף . הן אלף עלמין דכסופין שהן כחסד כידוע . והן אלף יאודין דנפקין ככסד דמינא . והוא שומר אהם למאן דלארצין לאחדקבא כ"י כנ"ל . וזהו האלף לך שלמה ומאחיס לנוטרים את פרוי לאותן שזומרים את הנרות : (היכלות סקודי רנ"ג ח' ד"ה רוחא דא) :

(ב) האלף לך שלמה . אלף שנין דיידר דנפיל מחכמה דרגא דלדב"ר (שם רנ"ה ב' ד"ה ת"ח) :

עַד הַשֵּׁם שִׁיר הַגִּירִים הַ עַד הַשֵּׁם

בשדה של המון והוא השמים ששם תמיד
 קמון כמ"ש השמים מפערים כבוד אל והשמע
 קול רעש גדול, ואח"כ נתן את הברם לטורים
 ע"י ששקב"ה נתן אלם המורכ לישׂראל אמרו

הקב"ה ללדיקים שנג"ש
 את הישנה בגלים
 הלא חבירים מקשיבים
 לקולך השמיטיני ויאלמרו
 ברח ודדי כו' לא
 אהה כראשונה מכלן:
 על דרי בשמים. סי'
 בימ"ק שינכס כבי"א:

לְנִטְרִים אֶת-פְּרִיָו : (ג) הַיּוֹשֶׁבֶת
 בְּגִיָּים תְּבָרִים מְקַשְׁיָבִים לְקוֹלְךָ
 הַשְּׁמִיטֵנִי : (ד) פָּרַח דּוּדֵי דְרֵמְדָה
 לְךָ לְצִבְיָ אִוּ לְעֶפֶר הָאֵילִים עַל
 הָרִי בְּשָׁמַיִם :

קה"ש תן לט המורה
 כו' כלום ילמד כו'
 כמ"ש כמס' שבת והיינו
 שהמלאכים אמרו
 להקב"ה שיהן לכם
 הקורה ללמוד ולפשות
 אותה והיו נתן את הכר'
 לטורים היינו למי

חם ושלם בעזה"י פי' הגר"א ז"ל. בריך רחמנא דסייען.

* נראה שחבר כאן וכו' (והבי' לטס שיהן המורה למי שיש לו ילד שיזיל ללמוד) ולפחות כו

הלכות ליל שבת

לקטי דינים מהגרא מעשה רב

- (א) ברכת מעין שבע אין היחד אמר
 אותה (דלא כמו שטובין לאומרה
 עם ש"ן בלא פסחה ותסימה) שלא נתקנה
 אלא לש"ן. כמ"ש ש"ן הוורד ס' וק
 פיקר (סי' רס"ח ס"ק ט')
- (ב) צריך ליטב בשעת הקידוש. ע' סוס'
 ברטות מ"ג א' ד"ה סוף. וק
 פיקר. (סי' רפ"א ס"ק כ"ה):
- (ג) בקידוש מחליץ יום הששי. והפעם (דלא כמ"ש המג"א להבליס ע"כ תיבות.
 דהא לפי מהביט י"ס יוסר מפ"ב דהא אט ואמרים כי כט בחרה ס'. אבל
 הפעם

לקטי דינים וביאורים

- (א) מ"ש חפלה שרביית כו'. כבר נתבאר לעיל כדיני חפלה מנהג וערכית ספי' ג':
- (ב) מ"ש שרביית בשבת מחליץ ברכו בציבור. פי' ואין אומרים והוא רחום. כמ"ש בעור סי' רס"ז
 דבאשכנז אין נוהגין לאומרים. דהפעם שאומרים כחול הוא מחמת שבי' מנהגם ללקוח עברית
 לכפר על עוונות של כל היום. משא"כ בשבת ולק ראווי שלא לאומרו:
- ומ"ש ולאחר חפלה י"ח חוזר כו' ויכולו. פי' במג"א סי' רס"ח ס"ק י' שכתב משני שהעדים לרובים
 להעיד בידד ומשומד. לסיך צריך שיעמדו ויאמרו אותו בידד שכן מעיד על הקב"ה שברח
 אח העולם ושנפ בשבת. והקשה המג"א דכ"מ סי' כ"ה כתב דכל עד אומר בפ"ע ומיין המג"א דאפי"ן
 דקיי"ל כו' נתן כשהדרין דף למ"ד מ"מ בעדות של ויכולו עבדיק על דז הוורד טוב כת"ק דר' נתן
 דס"ל דאין העדות מתקיימת אלא א"כ מעידים יחד. וכתב רבינו דזה שאמרו גמ' שבת קי"ט ב'
 אפילו יחיד המתפלל בפ"ע ז"ל ויכולו. דלכאורה מ"ש יחיד מלבור. ולפי זה נראה דאשמעין דסמכין
 א"ר נתן כשהדרין דף למ"ד אבל יחיד עדיף כת"ק. והכו כוונתו כאן שכתחלה יאמרו הש"ן והלבור
 ויכולו ור"ל בידד. — מ"ש ומגן אבות כו' נתבאר בלקוטי דינים מהגר"א כו' א' מ"ש

הלכות ליל שבת

עד

פעשה" רב

לקומי דינים מהגריא

(ג) ז"ל הרב המאה"ג המפורסם המנוח מהו' חיים ב"ן. מ"ן דקהלתינו ותבקש בישיבה של מעלה בצפת תוב"ב. על ס' רע"א במ"א סק"ת. שכתב: ז"ל דאם רתה כו'. ושטעתי בשם הגאון האס"ד שאמר שזה אינו נכון. מדאמרינן בברכות (ד"י"ז ע"ב) רב צלי של שבת כו'. ח"ש א"ד נחמן אמר שמואל כו' שלטעם דווקא בשמחלל תחלה או יבול-לקרש סבעי". אבל כשאני מתפלל אינו יכול לקרש. וכן מצאתי בראמ"ן ס' ק"ע שפ' ההסתכל של שבת בע"ש סבעי" מדעת מקדש נמי על א"כוס סבעי". משמע דווקא שהתפלל תחלה עכ"ל הרב ר' חיים ב"ן:

(ד) בשעת קרוש על היין לא יהא הלחם על השלחן:

(ה) טוב לעשר כוס של קרוש ובהמ"ז והנדלה בששה כוסות סביב.

וה"ח לכל היו"ד דברים ור' לעכוב: לזר

פטעם) משום דקאי אחוספת שנת כמ"ם כבראשית רבה פ' בראשית ע"ג מרשה ס' וע' מ"א ס"ק כ"ב. וברמב"ם פ' כ"ט מה"ש הלכה ב' ליתא להני ג' חיבות כי הוא ז"ס. וכן עיקר שמויתרים הם (על פי הפסק. דלאו נתינת טעם הוא) אבל כי בנו בתרס און לרלב וכ"ה ברמב"ם שם. (ואטעי דהוי יזתר מע"ב חיבות לית לן בה) וע' ברא"ש פ"ד דר"ה ס' ג' אבל לענין חוספת כו' (ומפורש שם ברא"ש דכל דבר שנתקן כנגד מה אס' נח' להוסף מוסף: ולא עדיף חיקוק זה שאזרש בדבני המקובלים מחיקון המפורש במשנה וגמ') (ס' רע"א ס"ק כ"ו)

(ד) העיקר כדעת הסו"ע דטעל דיוו של הפה אחר שקידש על היין (ודלא כרמ"א שג' דלכתחלה יש לשול קודש-קידוש) וכן דעת הט"ז (ע"ג כס' רע"א ס"ק ל"א ובט"ז ס"ק י"ד):

(ה) העיקר כמ"ס רש"ל ושל"ה. לחתוך שניהם (שני הלחמים) כפי'

כרשב"א ורש"ג (הא דבלע) אכולה שירוחא (דהייט כל הלחמים הל"ך. לסעודה דהיינו לחם משנה). דלפי' רש"י (שפ' פרוסה גדולה שבי' די לו לכל הסעודה) ק' מאד מאי (פרך והא) מיחוי כרעבתנותא (דמאי רעבתנותא יש צוה) נס הלשון אכולה שדוהא

לקומי דינים וביאורים:

(ג) מ"ש שהביא הרב"ג ר"ח כ"ן בשם רבינו. רח"מ. בהגהת משנה רב. בקו' פעולות שכיר. שהעיר על רח"מ של רבינו. וכ' שאם לדין יש תשנה. דמשי' אחר שם כברכות דדווקא מלוי וחס"כ מקדש. מפני שלא היו הנילך לקבל שבת כו'. אלא דק כזה דקרא"ש שם כברכות פ"ד ס' ו' כתב: שס' פולק הנר ומקבל עליו שבת מכבוד יוב. וכיינו פ"ב קודם שהתפלל כמו שהגהה ברא"ש שם דבא לחמה שהתפלל אסור להדליק הנר. וכיון שהדליק הנר זה בעלמו קבלה לשבת כמ"ס הר"ן נפ' כמה מדליקין בשם בעל הלכות. והבסיס עמו הר"ן. אע"ג דהרא"ש סוף פ' הני"ל כתב דקבלה לא ישיהי אלא בתפלה. וע' בסוף ס' רס"א דכרטי הוי קבלה לשבת ולדין כו' פ"ג. מ"מ כיון דלדעת הר"ן מוכח בודאי שקבל עליו שבת כהדלקת הנר ומ"מ אחרו כגמ' דווקא מתפלל וחס"כ מקדש וא"כ ה"ה להרא"ש דמהיבי תיחי לן לנשוח פלוגתא חדשה בין הרא"ש והר"ן ודו"ק:

(ד) מ"ש בשעת קרוש על היין לא יהא הלחם על השלחן. פ' חוס' שבת ק"פ ב' כ"ה ומ"ג ע"ב כו' וא"ת דאמר כריש פ"ג וסוין שאין מביאין את השלחן אחר קידוש. וי"ל דלערוך הוא במקום אחר. אלא שאין מביאין אותו עד אחר קידוש כי היכי דתיחי שדוהתא ביקרא דשבת עכ"ל. וע' כס' רס"ג כביאור הגר"א ס' א':

(ה) מ"ש טוב לעשר טעם של קידוש פ' מ"ג לעיל כהל' בהמ"ו. וע' כפי' רע"א כביאור הגב"ם ס' א' כ"ב ואמרוני צירושלמי פ"ו דכריתת ומודים חמיס' לר"ח נכוס של בלכה ס' וכפי' נהגין דתקן כנכא דקדושה עכ"ל. וע"ג: דלדעת הרמב"ם כל עשרה דכריש קאי אכוס של קידוש וכל הדכריש כשטעון כוס. דלרד"י כהמ"ו אינה טעויה כוס:

הלכות ליל שבת

לקוטי דינים מתגרא

מקשה רב

- (ו) **לְעוֹד** סוּד בֵּין קִדּוּשׁ וּמְקַדְשֵׁין וְהוֹחֵץ
 גּוֹמְלִין לַיּוֹם :
 (ז) **מְקַדְשֵׁין** מִיּוֹשֵׁב . וְקוֹרֵן שְׁלוֹשׁ חִיבוֹת
 כִּי הוּא יוֹם . וְשׂוֹתָה כּוּלָּךְ רַק
 שְׁמַעְיָד קָנָה שְׁמַעְנָר לְדִבְתָּהּ . וְהוֹחֵץ
 בְּרַבָּה אַחֲרָנָה :
 (ח) אֵלֶּךָ בְּקִדּוּשׁ הַיּוֹם אֵיט מְקַדְשֵׁין אֵלֶּךָ
 בַּמָּקוֹם מַעֲוֶדָה נְבוּרָה . וְלֹא מִיָּנִי
 תְּרַנְּסֵם אוֹ יָן :
 (ט) **וּבִצְעָה עַל שְׁתֵּי חֵלוֹת שְׁלִימוֹת** . וְהָיִית׃ חוֹתֵךְ שְׁתֵּיחַן בִּיחַד (וּבֵן כָּל מַעֲוֶדָה וּבֵן בִּירְשׁ)
 בְּרַבָּה הַרְשֵׁב־א וְלִ . נִמְצָא לְכָל חֶשְׁבֵּה כּוּלָּה שְׁשֵׁה חֵלוֹת . וּמְכוּזֵן עִלְּם הַחוּד .
 וּפְעַם אַחַד הָיָה מִנְחָמָה לַפְּנֵי כַּסֵּה חֵלוֹת וּבְצַע אֵת כּוּלָּךְ :
 (י) **מִתְקַנֵּת עוֹרָא לְאֵבֹל שׁוֹם בְּלִיל שַׁבָּת בֵּין נָשִׁי בֵּין שְׂאִיט נָשִׁי** . וְהַשֵּׁם יִזְוָה מְכַוֵּשׁ :

לקוטי דינים ובאחרים

- (א) **מִיָּשׁ** לְוֹדָה מֵאֵד בֵּין קִדּוּשׁ עֲבוּרָא נְגַמ' דְּוֹכָה וּמְמַלְל גְּרַנִּי יָן וְהַמְרוּ וּזְכָרָה עַל סִיָּן וְהַמָּה דְרַב
 הַמָּה דְּלֹאֵר רִיתָא :
 וּמִיָּשׁ וּמְקַדְשֵׁין וְהוֹחֵץ טַעֲמִין לַיּוֹם ע' מִיָּשׁ כְּלַקְוִי דִּינִים מְהַרְלָא מ' ד' :
 (ב) **וּמִיָּשׁ** מְקַדֵּשׁ מִיּוֹשֵׁב . ע' מִיָּשׁ שֵׁם סִי' ב' :—וּמִיָּשׁ וְהַמָּה ג' חִיבוֹת כִּי הוּא יוֹם ע' מִיָּשׁ שֵׁם סִי' ג' :
 וּמִיָּשׁ וְשׂוֹתָה טַעֲמִין הוּא מְשׁוֹם חִיבוֹב מְטוֹק . וְע' נַעֲמֵן ד' טוֹסַת מִיָּשׁ שֵׁם נְכַהֲמִי :
 וּמִיָּשׁ שְׁמַעְנָר לְדִבְתָּהּ הוּא ח' מְעַמְרָה דְכָרִים שְׁמַעְנָר כְּטוֹם וְלִדְעַת הַרְגָנִים קָרָא לְכַסָּה דְקִדּוּשָׁה
 כְּנִלְל :—מִיָּשׁ וְהוֹחֵץ בְּרַבָּה אַחֲרָנָה . ע' נְכִי' עִרְיָב סַפִּיק י' וּבְנִיחָוֹר הַגְּרָלָא סִיָּק ג' . וְלֹא פִּשְׁקָא
 מִדְּעַת רַב פְּמַרְס הַבִּיחָה הַמְרוּ שֵׁם :
 (ג) **וּמִיָּשׁ** חָף בְּקִדּוּשׁ הַיּוֹם אֵיטוּ מְקַדֵּשׁ אֵלֶּךָ בַּמָּקוֹם מַעֲוֶדָה ע' נְכִי' רַעֲמִי סַפִּיק ח' . וְע' נְכִי' רַעֲמִי
 סַפִּיק ה' הַחוּקָא אֵלֶּךָ לֹחַם אוֹ שַׁחַה יָן . וְהַחֵב רִבִּית שֵׁם מְדַקְאֵמֵר (נְגַמ' אֵין קִדּוּשׁ אֵלֶּךָ)
 בַּמָּקוֹם מַעֲוֶדָה חֲמַשֵּׁה דְוֹקָא דְבַר שְׁמוּעָה . וְהִיָּה לִיָּן שְׁמַעֲיָד כְּבָרִים כְּנִרְכּוֹת לִיָּה עִיָּב סַבִּל . וְהַמְנַלְל
 כ' נְכִי' ק יֵאֵד דְכֹאֵבֵל מִיָּנִי תְרַנְּסֵם אֵת מִיָּנִים יֵאֵד . דְּהֵא סַכִּים חֲסִיבִי שֵׁם לְמַעֲוֶדָה שַׁבָּת מִיָּן וּכְמִיָּשׁ
 סִי' רַנְּסֵם סַבִּל . וְהַמְנַלְל רַעֲמִיָן כְּדִדְוִשׁוֹ הַבִּיחָה דְכָרִי תְרַנְּסֵם כְּנִרְכּוֹת ע' אֵלֶּכָה אֵלְוֹ לַפְּנֵי אֵת שֵׁמֶם
 כְּנִרְכּוֹת וְלֹא הַכִּיר אֵל שַׁחַה דְבַדֵּר לְרִישָׁה מְשׁוֹם שְׁנַב' מַעֲוֶדָה דְלִילָה וְהַשְׁתִּיחַ כִּיָּן שְׁחִיבִי לְקַדֵּשׁ נְרִיךְ
 שִׁיחֵלֵךְ פֶּת דְוֹקָא מְהַרְבֵּי כְּמַעֲוֶדָה ג' דְּלִיָּט חִיבִי לְקַדֵּשׁ אוֹ כְּפִי לֹא אֵחִיל פֶּת כְּרִי מוֹסֵם סְהָרִים דְכְּמַעֲוֶדָה
 מְסַרְיָה אֵינִי יוֹמָה רַק כְּפֶת . דְּלִיָּט יֵאֵד כִּיָּן אוֹ כְּמִיָּנִי תְרַנְּסֵם לֹא הִי' נְרִיךְ לְחוּדֵה דְהֵא אוֹ כְּפִי לֹא אֵחִיל
 פֶּת . אֵלֶּךָ וְהוֹחֵץ לֹא יֵאֵד רַק כְּפֶת . סַבִּלֵךְ הַמְנַלְל אֵיֵלֵךְ הַבִּיחָה הַבִּלֵךְ רַחֲמֵה דְלִדְעַת מְהַרְבֵּי גִיָּב
 לֹא יֵאֵד כִּיָּן עִיָּבִים וְלֹק פְּסַק רִבִּית דְּלִיָּט יֵאֵד כְּמִיָּנִי תְרַנְּסֵם אוֹ יָן :
 (ד) **מִיָּשׁ** וְכַוֵּשׁ עַל כ' חֵלוֹת שְׁלִימוֹת מְהַרְבֵּי כְּלַקְוִי דִּינִים מְהַרְבֵּי סִי' ה' .
מִיָּשׁ וּמְכוּזֵן עִיָּבִים הַחוּדָה יִתְבַּר כְּבַהֲרִי בַּמָּקוֹם עִיָּבִים הַמְרוּ —וּמִיָּשׁ וּפְעַם אַחַד כִּי וְכַוֵּשׁ אֵת כּוּלָּךְ
 וְכֹה פִּירִישׁ כְּבַע אֲבוּלָה שִׁירְחָה . כָּל מַה עִיָּבִים לַפְּנֵי כְּבִילֵי הַמְעֻדָה . וּמְפַנֵּי שְׁחִיָּר רַק גִּנִּי לְמַמִּים
 כּוּזַע עַל שְׁתֵּי כְּנִרְכּוֹת . אֵלֶּךָ אֵת יָן לַפְּנֵי הַרְבֵּה נְרִיךְ לְכַוֵּשׁ כְּטוֹם שְׁמוֹה כְּכַלל כּוּלָּה שִׁירְחָה :
 (ה) **מִיָּשׁ** מִתְקַנֵּת עוֹרָא לְאֵבֹל שׁוֹם כְּלִילֵי שַׁבָּת . מְשַׁרְשׁ עַגְמ' כְּכִיָּק סִיָּב ח' . וְהַבִּיחָה כְּמִיָּשׁ כְּכִיָּי
 רִיָּם :—וּמִיָּשׁ כִּיָּן נְכִי' וְכִיָּן אֵיטוּ נְכוּי . הוּא מְשׁוֹם דְּתַקְנָתָה דְרַבְנָן אֵיֵשׁ שְׁכַלֵּל הַמְעַמֵּם
 הַמְעַמֵּרִים . נְרִיךְ לְשַׁמֵּר אוֹתוֹ . מְפַנֵּי עִיָּבִים הַרְבֵּה עַמְמִים אֵינֵם מְפֹרְשִׁים . מְפַנֵּי נְכִי' רִבִּית כְּמַקְוִים
 אַחַר . וְהוֹחֵץ לֹוֹה מְתַנְּגִי דְנִדְרִים לִיָּד . הַמְרוּ מְשַׁכְּלֵי שׁוֹם אַחַר כִּי־יֵאֵדֵל . וְהֵא אֵיחָה סַבִּל לְמִיָּשׁ
 אַחַר כִּי־יֵאֵדֵל נְכוּי . אֵלֶּךָ וְהוֹחֵץ גַּם אֵיטוּ נְכוּי מְשַׁכְּלֵי שׁוֹם :—וּמִיָּשׁ וְהוֹחֵץ אֵיָּהֵם מְכַוֵּשׁ . לִיָּע דְהֵא
 כְּנִרְכּוֹת לִיָּה אַחַר דְּהוֹמִי וְכַרְתִּי הַם מְהַדְכִּים עַמְמִים חִיִּים חוּזַר מְכַוֵּשׁלִים . וְיֵלֵךְ דְּוֹדָה לְכַוֵּשׁ כְּטוֹם
 מוֹכִיחַ חִיִּים יוֹחֵר מְמַטְסָלִים . וְהוֹחֵץ לַפְּנֵי כְּרִימָתָה הַמָּה וְלַמְרוֹת וְעַם הוּא לְהִיָּךְ כְּכִיָּב . וְהַמְעַמֵּם דְּלִמְרָה
 נִכְחַת

הלכות לקיפי דינים וביאורים ליל שבת עה

שבת קב"ס כ' דממלי שבתא דשו רביס להקיו דס שיהו קרוכיס לטענתא שבתא שמוכחוס דניס ומי
 לדס דג כמ"ס כסיר"ט פס . וכנרכוז מ"ד פ"ב אמרו כל ירק מי מוריק וא"ר יתכן שס דפינו כמקודס
 ראשונה של אחר הקזה . א"כ לפי' מנהג רז"ל אין לאכול ירק מי בליל שבת שהיא סעודה ראשונה של אחר הקזה .
 וכענין דף ל"ו אמרו שום ירק . וא"כ אין לאכול שום מי בליל שבתה מפני שהיא סעודה ראשונה של אחר
 הקזה כזמן קב"ס שהו מקוים כמ"ס . וא"כ איך הביא בגמ' תנאן פורח דמטמט דטובג גם כזמנא ומי
 מחקי רבן מילתא דלמי כ' לילי מקלה . אלא ודאי הו' דלמרו לאכול שום בלילי שבתא סימ' מבוש' . ודוק :

ענייני לקיפי הנרא שבת

שבת נה"י מלאך מורס . ג"ס מלאך . שבתא דמרגלא . אל אדני' . פשרה מלמרוס
בנקודות . ה' דס"ג וע"כ . ס"ו דמ"ג וע"כ . וק' ג' שמים ב"ס מי"ט השמ"ל
מי"ט אור פניאל . ו' טרפ"ו ו"ק : ע"א אסון וא' בללא דכלא . רכ"סודעס (ספן פשרה
כ'

שער נפתלי

כ' תרא בן רבינו ורל . נה"י מלאך מורס . ביאורו כי איזו בגנה ושרי בתוך הוא שלוב הי"ח אדר תרשן
 מלאך . וחורג ביסוד כי פנין תנא תורה . וחורה עם מלאך הם נה"י תרשן שבת . עכ"ל . ולי"ג כי
 כי שמה של גנה חוד הם הי"ח אלקים צבאות כידוע והם נ"י תורה . רשם של יסוד חו"י אדני' . יסוד
 ופשרה . ג"י מלאך . הי"ח מלאך תורה . ג"י שבת ומ"ט ג"ס עליון כ' הי"ח תביל . הם תר"ך עשרין דבתר
 ה"כ נתיבות הכמה ונשיב הוא תרשן שבת : שבתא דמרגלא . הוא תרע"א של אדני (במילוי) עם אל
 הוא תרשן שבת . ולי"ג אל אדני' . עכ"ל . ולי"ג כזמנא רבינו כמ"ס כחוד יתרו ז"ב בענין ו' שמה דמרגלא .
 וחשיב סס ג' שבתא . שבת עילאה תב"ד . ושבת תתאה דליליא מל' . ושבת ריבוא ו"ק . ותרין סרגלין
 הם שבת עילאה ותתאה . ושבת ריבוא נקרא שם חד סיבתא דקאים בן האי ובין האי . וז' אותיות דו'
 סרגלין הן אח"י בג"ס וצ"ח . סדר . ויהיו בג"ס נה"י סמטה לסעלה . וז' ראשונה בכלכות באמצע . וה'
 הוא משלמת לשהי רצו"ת לשם אח"ה . ומשלמת ליה"ז רגתי לשהי . ומז' אותיות אלו יוצאין ו' שמה
 ששהי רצו"ת יוצאין ג' שמה . כחוד סאלף הי"ח . סה' הי"ח בניקוד אלקים . והן בתוס אבודה . ס'
 סלה היא שם סעפין . וכן סיה'ו בנה"י . ו' בגנה נפיק סיני שם אל . סה' כחוד נפיק שם אלקים . סי
 ביסוד נפיק שם סעפין . וסה' אחרונה אדני' . נמצא בת"ת יסוד שני חזן שמה יוצאים שני סעפין ג"י ת"ר
 כי ת"ת יסוד בכללין זה כזה ולכן תרשן שני סעפין . ובגנה חוד הם ו"ה . כ' י' ביסוד כנ"ל . ובשנבף
 חד עם ת"ד חרי תורה ובה' אחרונה אדני' . וכשתבף ת' וחת עם הי"ו וסם אדני' ג"י מלאך . הי"ח לעיל
 כמאן נה"י מלאך תורה כנ"ל . כי תורה . הוא ת"ד ש"כ סעפין ביסוד ו"ה שבתה . ומלאך צ"א הי"ח
 אדני שבת אחרונה כנ"ל וכל זה הוא שבת תתאה . שבמכות כנ"ל . אמנם שבת עילאה כג"ר כנ"ל . עוד
 יש שבת בכלל סרגלא כמב וחר שם כדברי רבינו כי בסרגלא עלאה אחיישב שם שם י"ה . וגדוברים ית
 רדיני שם י"ה סעלמא עלאה ושם אדני' בסרגלא תתאה ושניהם כג"י פ' כמנן יסוד . והאחרית הסתגרוניס
 סב תצדדין הם ב"ס חד . היינו ר"ה רע"ח ששם הי"ו . ויה רע"ח ששם אח"י . כי א"ה הם בתב"ל וא'
 דחסר סחלבס כח"ז רגנא כמבאר שם . וכשתם סתלכישם זה כזה סתגל העליון כמו הלבוש שעל
 ולכן גם האלף נעשה חלו ונמצא גם בתב"ל ו"ה . והם כ"ה ר"ה ג"י כ"ב . וב' חודין שבת"ת יסוד הם כ'
 סעפין ג"י ח"ד ועם תב"ל תג"ל הוא תרכ"ב . ועם יסוד הסתב"ל י"ה עם אדני' שמה פ' עם תרכ"ב כנ"ל
 הוא מנן שבת . הי"ח כמנן שבתא דמרגלא . וכיש אל אדני' הוא ענין כמ"ס וכמ"ס הי"ח . ומ"ס עשרה
 סמסחה כנקודה כתב תרא תג"ל . וז"ל נקודה של אלקים הוא סספר שכעים ובקשרה סמסחה הם הי"ח
 ועם י' אותיות (של ת"ס) הם תרשן שבת : י רס"ג וע"כ . י"פ ס"ג הוא תר"ל עם ע"כ הוא תרשן שבת
 ח"ד ס"ב ת"ב . ח"ו פקס"ס ס"ב הוא ג"כ תר"ל עם ע"כ הוא תרשן שבת . והוא (ס"ו ס"ב הוא) ל' אח"ת
 כנ"ל ומ"ס ו"ק ג' שמה ב' פקס"ס ג"כ כזמנא . ואולי פ"ס וצ"ל ו"ק ב' שמה ב' פקס"ס . וקזנתו כ"י ג'
 שמה הי"ח אלקים כנ"ל כזה יוד' היא וז"ל היא אלף למ"ד ת"ה יוד ס"פ ג"י ס"ג . (או הי"ח אדני' ג"י
 שם) ועם רק רדינו ר"ה י"ה ג"י ע"א . וב' פקס"ס שנה"י ג"י שבת רשמי השמה תג"ל הם כמ"ס ר"ה של שם
 כידוע : עוד כ' תרא תג"ל . וז"ל סיפ"ס חספ"ל סיפ"ס אור פניאל . סיפ"ס סלא ח"ד עם חספ"ל תרשן
 שבת . וכן סיפ"ס אור פניאל תרשן שבת . ו' תרפ"ו . ג' מילי דאלק תג"ה . קס"ג קמ"א קמ"א . וז"ל ד'
 סלתיין דשהי . תג"ה עם ר"כ הוא תרפ"ו והם ר' סלויין . ועם י"ה הוא תרשן שבת : ע"א אסון . הם

ענייני דקטי הדין שבת

ס' לקבל סי' המרכבה) סי' ומכ"א זולא הוי"ה והוא שרשם כמו במ"ב ופ"ב. וכן הוי"ה
ס' כ"ז חתון. וכן המערים של כ"ז חתון כמו ספ"ב של כ"ב חתון. חרי"ג ופ"ס. שבת
ס"ג כפלו וס"ג ופסומו. כ' חלקים חלקיט דס"ג דשליש בשבת. ג' נקודין לרי שנה סגול.
ס' פס דם. וכן כנ"ל ח"ס ג"ס וז' כנ"ל כלל פכל. ספ"ד וכ"ח. פלס וכסר. כסר י"ב
פלס ט': (בלקטים שכתוף לגדות בדכית אית ט' ס' ח') :

סוד

שער נפתלי

של דני הדין ולמדני דאקליה הם פט' הם כי מתוך של י"ה הם ג"א מתוך הם ע' מתוך דמרגל
תל מתוך דקדוש הם ע' שני דוד. וא' כללא וכלא הם ע"א. (הסגולא במילואן הם ע"א אוהות כמ"ש
רבינו בתרו שם. אלא שא' כללא וכללא. ולכן חושב שם בזהו ע' ענין): רכ"ס ודעה. אנה"א ודמ"א
הם חושבן רכ"ב שתי ג' מתוך ראשונים דה"ה. ודעה חז"ל. ר"ל ע"א אנה"א ודמ"א הוא חושבן שבת
(ע"ה) עכ"ל. ה"ג דצ"ל רכ"ב דעה והוא סתון כמנין שבת. ור"ח מבוואר לעיל. (שם בלקטים) בסוד
סוף שהוא צ"ח חס"ד ג' ברוך והוא ו' הדין ג' ציון וע"ב חס"ד. והן ז"ח או ו"ק עם חכמה ע"ש. והנה
הדעה כלל ג"ד ונסמך רכ"ב ודעה כלל כל העשרה. ומבוואר שם בסוד ברוך שהם כסוד המרכבה. ו'
שבת ג' כלילין בג' נה"י עם ת"ת. וע"ב ת"ל הוא אחרים כמ"ש רבינו והוא נגד כתר ג"ב כידוע.
הם עתה כנגד שהים. כי דעה הוא לת רכינה כמ"ש רבינו והוא נגד כתר ג"ב כידוע.
המלכות כנגד חכמה וכשנתם ע"ב כנ"ל. ובמבואר יסר ברתא. נמצא הם ה' נגד ה' ח"ס רכ"ב ברתא שתי
עשרה ה' לקבל ה' המרכבה. והוא כנ"ל חנה"ה נגד נה"י ו' שבת. וע"ב מלכות נגד חכמה. ודעה כינה
נגד כתר. ועוד כ' ה"א ה"ה וכנ"ל יצא ה"ה והוא שרשם. ה"ה היא כ"ז כ"ז פקטים כ"ז הוא תרע"ז
שכ"א יצא ה"ה. ועם שרשם שהוא ה"ה כ"ז ע"א תרע"ז הוא חושבן שבת. כמ"ש בפ"ב. שהוא כמ"ש
ופ"ז הוא ל"ו ע"א שרשם ו' הוא כ"ב. וכן שם ע"ב הוא ר"ב י"ב ע"ב כ"ו. ש"ס וש"ס נשמות דעקב עם יעקב
ו' הכולל ע"ב עכ"ל. ה"ג דחזונו בשם ע"ב שהוא ה' פקטים ה' ג"י ס"ד ועם הדין ה' ג"י ע"ב והוא
בסוד ה' ס"ד ע"ב נפתלי וס"ד כמבוואר בתל': ע"ד כ' ה"א ה"ל: וכן ה"ה ע"ב כ"ו מתוך. אית א'
הוא חסידה הוי"ה. והוא כמלגול ע"ב כ"ז מתוך כ"ז פקטים כ"ז הוא חושבן שבת עם א' הכולל (ס"ש עם א'
הכולל הוא כחית): וכן השערים של כ"ז מתוך ר"א שערין פ"ס אחרון יש כ"ב"א מתוך: וכנ"ל מתוך הם
חש"ב שערין חושבן שבת. ובכ"ב מתוך הם חש"ב כ"ב ר"א (ש' כ"ב חושבן אהות יש ר"א שערין
בפנים וכן באחר. כן בכ"ז אהות יש שא"ן שערין בפנים וכן באחר. והם כ"ב שא"ן ג"י שבת. כידוע
כשנצרך א' עם כ' או עם ג' כ"ז ע"ד כ"ז אהות הם כ"ז שערין וכלם בפנים שהם אהות. שלפני א' אהות
ג' כשתצרו עם אהות שלפני כנן ג' או ר' כ"ז ע"ד סוף ה"ז הם כ"ה צירוף בפנים. אהות ג'
כשתצרו עם אהות שלפני כנן ר' או ה' כ"ז הם כ"ד צירוף וכן להלכה כל האהות מתקיימים
המלכות בצירוף הג"ב. ע"ד שתי אהות האחרונים הם רק צירוף אחר. נמצא יש בפנים סודי הצירוף
כ"ז צירוף וכה' וכ"ד ופ"ג וכ"ב כ"ז ע"ד א'. וכשנצרך להשבין בית ס"א ע"ד כ"ז הם כ"ג ש"א בפנים.
וכן באחר. והם כ"ג שבת): תרי"ג ופ"ס. ביאורו הוא חושבן שבת. והש"ס ואח"כ תרי"ג הוא ס"ג ככפלו
כידוע י"ד פקטים ה"ה הוא ש' והן י"ד פקטים ה"ה הראה הוא ג"ב ה' ח"ל ועם וא"ז הוא תרי"ג
עם ס"ג שרשם ושעורו הוא ה' הם חושבן שבת. עכ"ל. (והנה מ"ש בחשבון תרי"ג לא ה"ל לולא שהפנימא דת'
אמינא דכוותו ס"ג כפלו ה"ה כמבואר שהם ג' ע"ה כוח כל אית כוכבא דהי"ד י"ד. פקטים י'.
פקטים ר'. ג"י ק"ב. וכן ספ"ה. ה' פקטים ה'. י"ע פקטים י'. ג"י קב"ה וכן ה"ה השני. וא"ז ו' פקטים ר'.
או פקטים א'. ו' פקטים ו'. ג"י ע"ב ק"ב. ג"א קב"ה ר"ב. הרי ח"ב. עם ע"ב תרי תע"ה. ועוד
קב"ה שהוא כ' ה"ה ל"ב חלקי או אהות ארזי ג"י פ"ז שחן פ"ז ככ"ל. ג"י קב"ה. ואח"כ נרשם כדברי רבינו במהות
כפלו אהות פ"ז ככ"ל. תע"ה וקב"ה ג"י תרי"ג. ואח"כ חסר אהות תיבה בבאן. ועוד י"ל כי כפלו פ"ז
ג' כפלו. כמ"א והוא החשבון תע"ה ת"ל ועוד כמ"ל ס"ג קב"ה. ועם י' אהות ו' כוללים ג"י קב"ה): ה'
אלהים אלהנו רס"ג. כי ה"א הג"ל ביאור ס"ג של ה"ה עם ש' של אלהים. ושל"ס דאלהנו רס"ג והוא
חושבן שבת: (א"ז ה' כמילוי י"ד. ואו כמילוי אלפין כזה אלף לסר ה"י י"ד נון ו"א"י) ו' שבת א'
שליש בשבת. וכן ג' נקודין צ"י שבת. כנ"ל הם חושבן שבת: ש' ע"ב הוא שבת. ש' ה'
בת מלכות. וכן שבת וסגול ה"ה בת ו' הוא צ"ר. וכן א"ת כ"ש אהות שבת ו"א כנ"ל הכל
כללם כשחשבים לאחת: תרע"ז ופ"ז. ביאורו שם של ס"ג ג"י של י"ד הוא ח"ס (כה י"ד ו"א ח"ל)
ושל ו"ז הוא קל"ו (כה הוא ו"א) ושל ג' תרין הוא ע' (כי כל ה"י הוא ל"ה כוח ה"י ח"ר) וד'
תרע"ה ובג"י ג"י הוא כ"ח מתוך. א"ת עם תרע"ד (חושבן שבת): וכן ע"ב וקב"ה חושבן שבת. כמ"ש
באהות י"ה. יצאם הוא באמתון וק. עכ"ל: ס"ש תרי"א כי כסר ב"ה מצד ל"ה כמ"ש החי"ה כ"ז

סוד שבת . כי שרש הגננה הטולם בחו"ל ו' הימים . והנה דו"ג הפעולה בזכר . והמנחה נקבנה שקרקע פולס היא . וכן האיש סובב וסובב ומביא לבית . והאשה כל כבודה כו' לשבת בית . וכן היום סובב סובב הולך והאריך לשלם עומדת . וכן ברוח ונפש . וכן בשמים וארץ . בשמים סובב להאיר לארץ . וחלת היא פאוקת השמים . כמו זכר לנקבה . וכן הוא כו' ימים ושבת הוא מנוחה . ונקרא קדש כי שרשה בג"ר . לכן הם כבוד ו' ד' . כי הוא צדיק והוא בד' עם ג"ר . וחס שבת שלילה מתר"ך עמודים . ול"ב נתיבות ונש"ב (הן חשבון שבת) ונגנן ג' פשוטות . ומלך פלמה נקרא שבתון ולאסור שבת מד"ם (תורה שבע"פ) ונגדה פשוטת מ"ש נגד חוד : (בלקוטים סס) :

סוד השבת כס נקודה וס' אצבון דמעטרי לה כבוד אלוהים בבגדה ראשונה ששם הנקודה ברוך כו' . והיא נקודה שנק"ק והיא היכל פלמח דלמי היכלא לו סוד נקודה בהיכליה . וכן שם הגדול בפלמח דדטרמא נקודה פילמח סמימא בהיכליה . ואצבון דמעטרין בה ולמטה דמעטרין באצבון . וששם ימי המול הן ו' היכלות דמסאחרין בנקודה . והיא ששה ימים חול לגמרי לבר כס"א . והנקודה שם כבוד הכרית דדכורא . ולכן שבת כבוד הכרית . ופיין כספרא דלנישואה . ולמטה היא נקודה שבסך כס"א . וע"ס אבי וסוא י' שאלדג"י . וכן י"ד שביה"ה יודע כמו למעלה דכורא . וסוד הנקודה בלחך ד' דרגין סביב זה לזה לוקוטס וח"ל וה"י וירושלים פס כהמ"ק שבתו . הנקודה בלחן שמה אבן ססיר . והירושם של סד' סלמא ורגמנן ס' הן ארקיטין שנקדושה . וכן ששה היכלות דכריאה וכן המשכן כידוע שהירושם אלו הן המשכן כמ"ש בפסוקים . ומכלל הן ג' היכלות הראשונות סוד המלכות .

וס

שער נפתלי

יוד פעמים ח"י ג"י ש' יוד פעמים ח"ה ג"י ר' תרי ש"ר דפשו וב' אותיות יה תרי בש"ר . וכן י"ד פעמים יוד ג"י ח"ה פעמים ח"ה ג"י ק' ועם כ' אותיות תרי בש"ר . וס"ש ועצם ו"ק כססע שכן היתה גירסתו בדברי רבינו . וכוננו בדרך אפשר כי וא"ו פעמים ח"י ג"י קצ"ה . ועם ה' אותיות וא"ו ח"י ג"י ר' כספרא ע"ס . ויש לפרש לחיפך ואמ"ל . ועי' בהק' ח"ו ע"ב א' ברי"ה גלע המשכן :

כ"ש בה נקודה ר"ל כי שבת ש' בת ובה היא נקודה בת עין והיא מל' כבוד נקודה ציון . ושי' הוא תג"ת כמו ג' קיין רשין שוק אבתן כידוע : ומ"ש דמעטרי לה כבוד אבות כו' . עמ"ש לעיל בלקוטים לכרמא אבות מה"י ח"ע ע"ש וחבין . וע"ש כבוד האל הגדול הגבור והגורא כמ"ס רבינו במ"ס דברכות כ"י ל"ו כי בת היתה לו לאברהם כי היא אל דמתחבר עם הגדול הגבור והגורא שהם תג"ת כידוע : ומ"ש ע"ס הנקודה פ"י אצל תג"ת ועי' בביאור ק"ש ברי"ה בתחלה היו כורכין את שמע שב"ש שם כי האבות העלו הנקודה כתר על ראשם בג' כתרין כו' והן ג' אבגין כו' ולכן אמר יעקב בשכמל"ו דתן ג' אבגין כו' והוא דא ברוך כל חכמה שם כו' בינה כבוד כו' ר"ל רעת ותן חב"ד ותן תלת אבתן ע"ש ור"ש ברוך כו' ר"ל ברוך שם כבוד הג"ל : ומ"ש והיא נקודה שבק"ק ר"ל מל' הירדת בכריאה ומתלבשת בהיכל ק"ק דכריאה שהיא בינה דכריאה ור"ש והיא היכל עלמא דאתי כו' : ומ"ס וכן שבת הגדול בעלמא דכורא חייט בינה דאצילות שבתא שבת הגדול והיא עלמא דכורא כידוע . ונקודה עילמא סמימא כהיכלי' . הייט יוד רחמיה המתלבש בבגת' . ויוד הייט נקדה . רחמיה היא עילמא סמימא כידוע . והיא בהיכלי' בינה עילמא כידוע : ומ"ש ואבתן דמעטרין בה הוא כג"ל כי האבות העלו הנקודה כתר על ראשיהם : ולמטה דמעטרין באבתן . כידוע שהיא סבלת המוחין מתג"ת שלו שוק אבתן כבוד האל הגדול הגבור והגורא כבוד אל מלכות המתחברת עם ג' אמתן שנק' גדול גבור גורא וכג"ל . יודוע שחג"ת שהם אבתן הן נעשין חב"ד דתק' . וששת ימי החול הן ו' היכלות כו' ר"ל דכריאה שוק דמעטרין בנקודה בהיכל ק"ק ששם יש הנקודה כג"ל : והיא ששה ימים חול כו' ע"ב בראשית י"ו ע"ב ובביאור הספרשים כי הם זה לעומת זה : והנקודה שם כבוד הכרית . חוור להחלין דכריאה כי הנקודה של המלכות שם בהיכל ק"ק נעשית דכורא לתם כידוע (יודוע ג"י היסוד עני ג"כ לא יפיר מסנה . כבוד טוב שכן קרוב כי היסוד עניק טוב הוא שכן קרוב אבל את ח"ת רוחן בגלותא) : ומ"ש וע"ס אני והוא י' שבארני כו' . נראה דג"ל וה"ס אני' וה"ו ר"ל כי הנקודה הוא כבוד אני' וה"ו שבשמות ע"ב והכל במלכות שהיא נעשית דכורא כג"ל . והוא אני' שהוא מל' וגם נג' וה"ו לשון זכר : י' שבארני . פ"י הנקודה הג"ל היא חכמת שלהם והוא י' שבארני וכן י' שבתו"ח שבמל' שהוא חכמת שלה : ומ"ש והירושם של תרי כו' על בארדת אליהו ע' תרומת על פ' ועשו לי מקדש ע"ש בבאר יצחק מ"ש בשם חזק וקול ע"ש : ומכלל הן ג' היכלות הראשונות סוד המלכות . כידוע כי המלכות

סוקס

עניני לקושי הגרא שבת

ותם וארגמן ותולפס שני סן ג' היכלות אחרים כידוע. וסוד שם נבחראל ואני במיכאל
 וארגמן ד' חיוס. ובכ' בנזון אחר ארגמן חזקה דמקרא סדרה ארס פדריאל (נא' אר"י)
 ואני חסם השני רטן. ח' היכלות ומסאבוסא שכן סוף פ' פקדי פקן עזון קן ירישום פדים.
 ח' רקיעין שנבציה. סן חילוס וחחסים. וכן ג"כ שמה נוככי לכת (שם בליקסטים הג"ל) :
שבת סוד שכ"ד שש"ח. כג"ל שכן דמ"ה דס"ג וידוין הוא סוד נאמה וכן א"ק חסר
 כ' פס הפעירות כלילא מהס הוא סוד פ' נאמה וסוד נכרי נפשי אה פ' :
שבת מנן נאדין דג"ר ומקן בכסא. וימי החל הוא אל ענד ולקן חפסוד. וששס
 כליות של שמה. אכל שנס אן זס ויליה רק ג' שכישי שאלל כל הפים שפולין
 ז'ג' לשכישי וק' שכישי : (שם בליקסטים הג"ל) :

שבת נקראת כי השכינה היא העולה מד ג"ר בסוד ושחרסם אה הפנס כי קודש היא
 והגה בכס"ר יש סר"ך פמודי אר ונחמה ל"כ נתיטוס וכרינה גיסי וסך פכל
 עולה שנה (פכל סדרת קודש) :

היא של כינה מחסלק לא"י ח' פרטעין. ו' לפד"ח ו"ק. ד' מל' כידוע. ו' שולג כל
 ימי החל ו' ימים. ד' מל' שולפס ביזס השנה. לכן שנס ל"ל מנרמה כלוס. דלס
 לש מל'. רק מה שמקבלת ש"ק. לכן כל שנה ימי השמשה לר"ך להיין לשנת : קחד שנתך
 לשנתך. וכל ימות החל פגור הד' שהיא ולת וכשנת נפתחה ואלפא. ומ"מ הכל מחסרכים
 סל יזה. דקשמשפטים לה מחסרכין למשלה. וכן כל ימי השמשה. מחסרכים על ידי שנס
 כשחכינים לה. והיא פארת וכלילא משלש ראשוסת כידוע. וכן מורים לאיחיה אר"י.
 א"ן סן ג"ר כידוע ד' מל' וכן בכסא ו' דרגין לכסא נגד ו' הג"ל ו"ק ד' רגלי הכסא נגד
 7

שער נפתלי

סקיפת נגד נה"י שהן ג' היכלות התחתונות. והיכלות היא נון תכלת כידוע ועל כרש חק' ת"ז : ומ"ש
 ושש וארגמן ותולעת שני וכן ג' היכלות כר. הוא כרש לקסן : וסוד שש בגבריאל שהוא בגבורה היכל
 זכות וסדינו בגבריאל שהוא לברש ברש. כמבואר ברזיאל שהוא האיש לברש הגרים. ובר הוא שש : ושני
 במיכאל. היינו היכל הרשון כרש לקסן. ואבר כפ' פקדי היכלא שחיתתה כר היכלא דרשון
 כר והבא איהו רעוא דרעיון כרוא דתיב כחוס השני שפתחך ע"ל : וארגמן ד' היח בסוד סרכבו
 ארגמן : ומש ו"ב' (ר"ח ובאי כולל) בנזון אחד ארגמן חזקה דמקרא. הוא בהיכל אהבה כמ"ס ב"מ
 פקדי היכלא חמישאה כו בהיכלא רא קייסא חד רוחא דכליל בארבע. רוחא רוחא דא כליל בארבע בנזון
 חזון וארבע ירוק ופסק. והוא אהו רוחא דקייסא כליל בכלל ואקרי פורי' כו. ועי' בקיצור היכלות ח"ל
 במיכל ה'. רוח אחד שולט על הכל וכן פורי'. ועי' בקיצור היכלות ח"ל בהיכל ה' רוח א' שולט על הכל
 ונקרא פורי' כו' ומכאן כמי. נהורא כפראה ארגמן שכולל ד' נזינין לבן שחד ואדום וירוק כו' ונעשה הי'
 אחת סרכבת וכללו בת ירוק ואדום. ותחתיה כמורה אדם שכולל הכל ע"ל. ובהו סביארם דברי רבינו בבבן :
 כ"ש שבת סוד שכ"ד כו שהן רמ"ה דס"ג כתב הגרא כן רבינו ח"ל ביאורו כי שבת הוא בג"ד והם ג' שמות
 דהב"ד הי"ח אה"ה אה"ה רפ"ה. הוא פיה קפ"ג ק"ל. הוא חושבן שכ"ד. דס"ג הוא ס"ג קס"א
 קפ"ד הוא ש"ח : וידוין הוא סוד נאמה. ביאורו ג' שמות תג"ל בעירוף יודין הוא ע"ב קפ"א קס"ג הוא חושבן
 נאמה : וכן אלק וסאה חסר כו'. כי שכ"ד ושעיה רש"ה עם החולל של נאמה הוא אלק וסאה חסר כו' :
 עם העשירות כלילא סתם הוא סד ה' נאמה. פ' עש סלכות סוד שבת שמה כ' לילא סתם הוא אלק צ"ש
 השבן נשח הוא נאמה חת היורה הוא חושבן אלק צ"ש. וחושבן רכ"ב נפשי את ה' (ג"כ גי אלק צ"ש)
 שאמרו ח"י' הנה נאמה רכ"ב נשח הם נאמה נפשיה הג"ל. שהם ג' תחית רג"ר. כי סוד שבת הוא שאמרו
 ספ"ט בוא ו"ק שש ימי השמשה סד כגון ששים ו'א כחבונת איסא וכחמשה יסר ארין אבא יסר ברחא.
 לכן שבת כולל ג' שמות של תב"ד עם כללות העשירות שישן של ו"ק ונוק. מנין נהורין תר"ך של כתר
 ר"ב של תבנה ו" של בינה שולין שבת : והקין בכסא. הוא כבריאה שש ג"כ סקנין. וכן שבת כבריאה.
 וימי החל הוא של עבר כמ"ס בעיריה. וששה הלילות של שמה בעשית : אבל שבת אן זס ויליה כי
 לילה כיום יסד. ולכן לא נאמר בשבת וחד ערב ויזי בקר : רק ג' שכישי נאמר בו חן ג"ד שכולל כל העים :
 שעלין ח"י' לשכישי לבינה שנקרא שביעי שכוללת בשביעי של ח"י. ונקרא שכישי שכולל כג"ל וכולל ששה
 ימי החל וששה הלילות : ע"ל הר"מ : (ועי' כמאר יתק מ"ס על באריכות) :

ד' הנ"ל שכלולה מר"ם . והן ביחד פ"ם . וכן בהיכלות ו' היכלות והיא היכל הו' ק"ק
וטללה כל ג"ר כידוע . והיא משלמה לו פ"ם . שהוא נ"ק . וכן אף שהיא נבחינה ספירה
אחת משלמה לפ"ם . כי וא"ו ראשו של וא"ו הוא ג"ר רק בדקות והיא משלמה לעשר .
רק שאז ג"ר בדקות ועששו משלמה ג"ר בפועל . והכל בטוה"ב . ואח"כ מקבלת ממנו
מו"ק שלו ונעשית ה' . ו' בחיך ד' . ונעשית פ"ם נמלא ג' בחיטת בה . ובחינה הראשונה
בהיותה כלולה זו בוא"ו בדקות הרגל שבו כידוע . ואח"כ ד' . ואח"כ ה' כנ"ל . וכל הנ'
נחטת בשבת . בשלש סטודות . סעודה הראשונה נמלכות . שני' בעתיקא . בינה נג"ר .
כמ"ש בר"מ פ' בא . ואח"כ בוא"ו . והכל נמלכות כנ"ל . וסי' לג' בחי' אלו הו"ד מל'
(שכ"ל בחי' י"ט ל"ז ב' בהג"ה בד"ה כניעל דלת) :

מעלי שבתא הוא נמל' . וכמ"ש בפ' בראשית ה' ב' . ואיבי אחפחת בע"ש . וביום
השבת לדיק . (אז) שריא אימא על הלשון בתוך פה והוא הללוחא . פה ולשון .
היה פה תורה שבע"פ וכמ"ש ל"ג א' . פומא מל' . וני"ה קיימן עלה . ג' עדרי בו' . וכן
לשון ושפתים (תי' כ"א ל"ו ב' בהג"ה בד"ה בע"ש) :

יום השבת הוא בלדיק ועליה אחמר אוח והוא אוח . ואמר אוח הוא . ר"ל הוא ה"א .
דהלדיק הוא שלימו דאוח ה"א . ולדיק ועצרה ביחד הם אוח ה' . והוא שבת בכללו .
יום שבת ולינו . לדיק ועצרה . והוא ה' דיום הששי . דששי שהוא ו' הוא משלים לאוח
ה"א . ולכן כתיב ה"א ביום הששי דווקא . (שם נ"ד ב' בהג"ה בד"ה ועלי' אחמר) :

כמה נפשות יחריין קא נחתיין עמה (דשכינתא) לדירא בישראל בו' . ובשכינתא תהא
בו' . ויהיב לון נפשאן יחריין . דאינין בתולות אחריה רעוטיה דקא אחיין עמה
ט' ואחקריאו אלין נפשות אושפיין . בנין דלא שריין בישראל אלא ביום השבת . ולבך הכנסת
שבת הוא הכנסת אורחים כמ"ש ננמ' אלו מקלפי ר' יוחנן בו' (תי' וא"ו י"ח ב'
בד"ה ואחקריאו) :

צריכיין שפון לקבלה לה . ר"ל לקבל שבת מעב"י . דשבת בא ממילא והוא שכינה
תהא וכידוע . דחיקון התפלה דחל הוא בשבת ממילא . ולכן אין תשלין
בשבת . וקבלת השבת הוא שכינה עליה . והוא הכנה לתפלת השבת . והוא קבלת נשמה
יטירה . ונשמה הוא מבינה בו' . והקבלה והתפלה הוא בפה ולשון שהוא בין השפתים .
ובן נהי"ם שהן חיקוני שכינה תהא . ופה הוא שבת . וכלילא מנ' אבהן כמ"ש ל' שבת
איבי שכינתא תהא כלילא ט' . והן ז"ת . ועליהו שריא אמא עלאה (תכ"א ל"ו ב' בהג"ה
בד"ה דלריכיין) :

ידוע שנקרא (הלדיק) שלם . ואחרו לא מלא בו' אלא שלם שהוא כולל כל הנרכות של
כל הס' שנכללין בו . והוא ל"ל מנרמה כלום ונק' עני . אבל מדרגתו שלום . וברית
שלמי בו' . ושלום הוא בשלמו אין דבר מחשי' : אלא מנוחה בשב ואל תעשה . אלא שאין
שום מחנה בצולם וזלחו . כי המלחמה משבית הכל . ולכן השבת כולל הכל . ויכל ביום השביעי
וטו שבת בו' . מה היה העולם חסר מנוחה בא שבת בו' (שם כ"ג ב' ד"ה ועיר שמעו) :

צלותא דשבת היא אמא עלאה אבל שבת בעלתא איבי שכינתא תהא כלילא
מחלת אבהן דלא אשחבקות מנייהו לעלמן . ובוה הנערה בו' כמ"ש בפ'
פקדי פ"ט . דאינין (חלת אבהן) חלת ענפיין דש' דשבת . ב"ת יחידה איבו נקודה בחלל
דלפ . ר"ל בת דשבת נקודה בו' . והיא השבת כמ"ש לקמן בפ"ל ותל"ו . והיא רגל הרביעי
המחננת באבהן ושם הוא מקום קיטלה מנעלה (שם כ"א א' בהג"ה בד"ה אבל בו' כלילא
ט' בת בו') :

בבר זום המוסף יש לו לאדם נשמה יטירה . והיא המוסף חוספת נשמה . והוא מבינה .
דכחל

ענייני לקושי הגרא שבת

דבחול משכינתא סתמא . והבלל כי הנשמה לפי החפלה . והנשמה יתירה [הוא] שנימוסף
רוח הקודש (שם ד"ה אלזל נשמחא) :

מוסף שבת דליכו נק' שבת . ואיני מוספחא . ואמר (מוספה שבת) דמוסף לעני
כו' . ר"ל לדריק נק' עני . ואמר עני על עני דדעת . כמ"ש אין עני אלא כו' .
ואמר לקמן ס"א ב' . ואלין דמוספאין לפתחא קרישה בע"ש ירתון לון ת"ח ביומין דחול כו'
והוא בע"ה בשבחה ומספ' דלחון לדריק נק' עני . ומספ' דלחון ל"ל בחול כלום . ולכן דיוונא
דשכינתא בחיל ע"י מט"ע . ואמר דל"ל מדילי' כלים דה"ח מהחלקין נה"ס . והוא (הלדריק)
יתום מאמו . ואינו בחוקפו מי רק בעת היוונ דטעל מכולם כו' . וא"ל אלא מה שמקבל
מהס . והוא בשבת . ובת"ח אפילו בחול כנ"ל . והמוספה הוא בשביל השכינה שהוא
בשעת היוונ ליתן לטוק' כו' . ואמר דהקרי מוסף שבת דתפלת מוסף הוא ביסוד . (סכ"א)
ס"א א' בהג"ה ד"ה ועוד שמעו) :

ארין דמוספין לעמא קרישא בצרוב שבת ירהון לון ת"ח ביומין דחול . וירוחא דלחון
מלך המורה כו' . וכ"ז מלך שכינתא התאה . וכנ"ל דמוספת דרדי' בנין שכינתא .
אלזל מוספת דת"ח ביום הוא משכינה עילאה (שם בד"ה ואלין דמוספין) :

ד' שבת . א' שבת בראשית . וב' שבת מזלרים שבת להס משה במזלרים . וכמ"ש בלוחות
הראשונות . כי ששה ימים עשה וכו' ויגח ביום השביעי ובשניות כתיב וזכרת כי עבד
הייתי במזלרים וכו' . והג' כנגד שבת לע"ל כמ"ש מוזמר שיר ליום השבת ליום שכולו שבת
ומנוחה לחיי העולמים . והדביעי נגך קרבנות המוספין שש' פנחס . והן ד' הפלות . אחת
קדשת גנד שבת בראשית . ישמח משה כו' וכני לוחות הוריד בידו נגד שבת מ"ת . אחת
אחד נגד שבת לע"ל . שאז יתחד שמו של הקביה . תכנת שבת גנד מוספי הקרבנות .
ועיקר הקרבנות המה בא"י . וג' שבתות הן נגד ג' סעודות . והד' בסוד מוספה והוא סעודת
מלוח מלכתא . והן נגד ג"ר . והן העמודים והנתיבות והשערים : (עכ"ל באדרת אליכו
בלק מהדורא חמישאה כ"ג פ' וסתי אחריתי) :

סוד של ג' תפלות קדושין וחופה כליל סיהא הכלילה . שאז זמן שמחתו של חתן וכמ"ש כחמן
יולא מחופתו . והג' ייחוד . קדושין של ליום חופה של כהנים . שהוא ברזא דשמח
של

שער נפתלי

ס"ש באדרת אליהו ד' שבתות כו' כ' ע"ז בס' באר יצחק וז"ל . א' שבת בראשית . נגד י' חכמה שבו היה
בריאת העולם כ"י סמכות וכמ"ש כולם בחכמה עשית . וב' שבת מצרים לנוח סעודה שבת לחם
משה והוא ברזא רבינה עלמא דחירו והסם הננוחה : והג' כנגד שבת לעת"ל . יום שכולו שבת . שאז
הוא יום אחד יודע לה' כו' לא יום ולא לילה שהוא ברזא דא"י . שכל ו"ק העלז לאימא . בתר דינקא לון
הדרת אתערות מנייהו שאז נחתיל זכן גולת דו' לקבל ג"ר סוד הכוחין ג' אלפים שנה כמ"ש רבינו בס"י
לפי' ודביעי נגד קרבנות המוספין . נגד ה' אחרונה שהיא בסוד הוכחה דהיא ה' נסודה והיא סדרת
יותר עליונה כמ"ש אבן סנא הנונים היתה לראש פנת דהיא סלקא לעילא סבל דרגין . והוא ס"ש
רבינו ועיקר הקרבנות המה בא"י . ר"ל שהיא נוקבא ארץ העלינה כמ"ש בכ"ס : הן נגד ג' סעודות . סבואר
שהן ג' איתון יהיו דג' רשבת . וסעודת מלוח סלקא בנק' סעודתא דרזר מלכא . וג' רשבת הם ראבתן כמ"ש
בוורה בכ"ס . וז"ס רתחיה ע"י עצם לזו בית אל שהיא ע"י סעודת מלוח מלכתא . שהם רתחיה במלכות
דסלקא לעילא כמ"ש רבינו למעלה ותהי אחריתי כמות כו' והיא בית אל סוד ביהמ"ק : ותן העמודים ותנתיבו'
והשערים . ר"ל דרגא דג"ר שהם תרין עמודי אור בכתר וז"ב נתיבות חכמה . ונש"ב . שהם כולם בני'
שבת . שהם שלשה סעודות שבתם נגד יח"ז . שדעת במקום בתר (תנ"ח ועיקר היא ג"כ בסוד שבת . ש' בת
דסלקא לג"ד אבן ראו ודייקת כו') עכ"ל :

ומ"ש בילקוט טב"כ כ' הרי"א בני של רבינו חז"ל . קדושין הוא תפלת ערבית אתה קדשת לשכך . ותפלת
כליל . הוא תפלת שחרית . שהיא הכלילה . כמ"ש כליל תפארת בראשו נתת . וכן שמחתו של תתן
הג' יחוד . זו תפלת מנחה אתה אחד ושכך אחד ומי כו' : קדושין של ליום . לאמור ברין על כל עלמא .
חופה של כהנים . חסד . שהוא ברזא דשמחתו של כהנים ויחוד של ישראל ס"ש סעודת ישראל כו' : וכן
כנגד

ענייני לקושי הגרא שבת עח

של כהנים. ויחוד של ישראל כמ"ס שמצ ישראל ה"א ה' אחד. וכן נזר ג' שבתות. שבת צדאשים ושבת מ"ח ושבת לעיל: (כ"ק ל"ב ב' דר"ה בואו):

תלת ללותין אינן בשבת. ורביעאה ללותא דמוסף ללותא דערצית אחת קדשת ודא שכינתא תפלה. דאיבי מסערא דשמאלא דתמן ליוזי דאתמר בהון וקדשת את הלויס. ללותא דשמרית יסמח משה במחנת חלקי. שוכה לבינה. ושס השמחה יין המשמח. ודא נשמח כל חי דאיבי אימא שילאה שהיא חייס וממנה נשמה דפרח לכל חי ליסוד. ללותא תליטאה אחת אחר ושמן אחר דא יקו"ק עמודא דאמלעטיא דאחיד בתרווייבו. ואינן נשמה יתירה וזוח יתירה ונפש יתירה. שהן ג' שבתות דשריין בשבת כמ"ס בר"מ פ' יתרו. וכן ג' סעודות ג"כ. (והנה) נפש יתירה (היא) בערב שבת אחת קדשת. נשמה יתירה נשמת כל חי דאתמר בה ישמח משה במחנת חלקי. רוח יתירה אחת אחר ושמן אחר כו'. תפלת מוסף דא דריק דכליל כלתין ללותין (תי' תי"ח ל' א' בהג"ה. וכניאורו סס):

שער נפתלי

כנגד ג' שבתות. שבת בראשית נגר קדושין שנאמר ויקדש אותו לאסור קל כל עלמא במלאכה כ"א לעבוד את ה'. ושבת סתן חורה. נגר תפלת יתרות ישמח משה בשבת הלך כליל תפלת שהוא סתן חורה. ושבת לעתיד כנגד יחוד שנאמר ביום ההוא יהיה ה' אחד וכמו אחר. ונרכבו במלת שבת. השני בורה על שבת לעתיד יום שכולו שבת. ב' בראשית. ת"ז תורה: עכ"ל:

דיני ערב שבת

אין עושין מלאכה בע"ש מן מנחה (קטנה) ולמעלה. והעושה מלאכה אינו רואה בה כיומן ברכה. והוא שעושה להשתכר ודרך קבע אבל לזורך שבת עושה כל היום. וה"ה לכיחב ספרים דרך לימודו. מזהו לנלח בע"ש ומסתפרין לכבוד שבת כל היום אשילו מספר ישראל. והאר"י ה' נוהר מלגח אחר מנחה. מזה ליסול ספרים בע"ש. ולשג האר"י ז"ל על המקפידין שלא לישלן כסדרן. גם לא מנינו שחשש שלא ליסול דיד ודרגל ביום אחד. רה"ה בחמין ע"ש מזה. אחר תלות קורין שנים מקרא ואחד תרגום והיינו שקורין פרשה שלמה שנים מקרא ואחד תרגום ופרשה נקרא שתיהם או סתומה. או ככל מקום שנראה הספק ענין. על הכעל מוטל הכנת הנרות והשמן והפתילות. והאשה מדליקת. שמן זית מזהו מן המוכתר להדליק באירו ללול. כשמדליקין אחד האיש ואחד האשה מברכין

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ לְהַדְלִיק נֵר שַׁלְשֶׁת:

והנהיג הנשים להדליק תחלה ולגרום כשיהם בין הנרות וכן עיניהם ואח"כ מברכין הברכה. מי שאין לו אשה ידליק בעצמו:

סדר תפלת מנחה בע"ש וקבלת שבת

נע"ש מתפללין מנחה בזכור כמו כהול והס"ך חוזר התפלה. ואין אומרין תחנון. ואח"כ מקבלין שבת ושוחחין ואומרין לבו נרגנה וכו' ונומריין ו' ונומריים כנגד ששת ימי המעשה. וקודם קבלת שבת יש לקרות שיר השירים כולו כש"א לא ספקי פסקי. ומי שאין לו פגזי לגמרו כולו יאמר לפני קבלת שבת ד' פסוקים אלו:

ישקני בששיקה פירו כי טובים דודך סין: עורי צפון ובואי הימן הפיחי גני יולו בשמחי יבא רחמי לגני ויאבל פרי סגריי: קול דודי הגה זה בא מדלג על הדמים סקפץ על הגבעות: באתי לגני אחורי כלת אריתי מדי עם בשמי אכלתי יערי עם רבשי שתיחי ייני עם חלבי אכלורעים שתי ושכרו דודי:

קבלת שבת

כִּי נִרְנְנָה לִיהוָה נְרִיעָה לְצוּר יִשְׁעֵנוּ : נִקְדָּמָה פָּנֵינוּ בַתּוֹדָה
 בְּזִמְרוֹת נְרִיעָנוּ : כִּי אֵל גָּדוֹל יְהוָה וּמִלֶּךְ גָּדוֹל עַל-כָּל-אֱלֹהִים :
 אֲשֶׁר בָּיְדוֹ מַחְקֵי-אָרֶץ וְתוֹעֲפוֹת הַיָּם לוֹ : אֲשֶׁר-לוֹ הַיָּם וְהוּא עֲשֵׂתוֹ
 וַיְבַשֵּׁת יַדָיו יַצְרוּ : בָּאוּ נִשְׁתַּחֲוֶה וְנִבְרָעָה וְנִבְרָכָה לְפָנֵי-יְהוָה עֲשֵׂנוּ :
 כִּי הוּא אֱלֹהֵינוּ וְאַנְחֵנוּ עִם מְרֵעֵינוּ וְצִאֵן יְדוֹ הַיּוֹם אִם-בִּקְלוֹ תִשְׁמָעוּ :
 אֶל-תִּקְשׁוּ לְבַבְכֶם בְּמַרְיָבָה בְּיוֹם מִסָּה בַמִּדְבָּר : אֲשֶׁר נִסּוּנִי אֲבוֹתֵיכֶם
 בְּחַגּוּנֵי גִבְרָאוֹ פִּעְלֵי : אַרְבָּעִים שָׁנָה | אֶקְוֵט בְּדוֹר וְאָמַר עִם תַּעֲי
 לֵבָב הֵם וְהֵם לֹא-יִדְעוּ דַרְכֵי : אֲשֶׁר-נִשְׁבַּעְתִּי בְּאִפִּי אִם-יִבְאוּ אֶל-
 מְנוּחָתִי :

שִׁיר לַיהוָה שִׁיר חֲדָשׁ שִׁירוֹ לַיהוָה כָּל-הָאָרֶץ : שִׁירוֹ לַיהוָה
 בְּרָכוּ שְׁמוֹ בְּשִׁירוֹ מִיּוֹם-לָדוּם יִשׁוּעָתוֹ : סִפְרוּ בְּגוֹיִם כְּבוֹדוֹ בְּכִרְהֵעַמִּים
 נִפְלְאוֹתָיו : כִּי גָדוֹל יְהוָה וּמְהִלָּל מְאֹד נוֹרָא הוּא עַל-כָּל-אֱלֹהִים :
 כִּי | כָּל-אֲרֻזֵי הָעַמִּים אֲמִילִים וַיהוָה שָׁמַיִם עָשָׂה : הוֹדִי-וְהִדִּיר לְפָנָיו
 עוֹ וְתִפְאֵרַת בְּמִקְדָּשׁוֹ : הָבוּ לַיהוָה מִשְׁפַּחוֹת עַמִּים הָבוּ לַיהוָה כְּבוֹד
 וְעוֹ : הָבוּ לַיהוָה כְּבוֹד שְׁמוֹ שְׂאוּ מְנַחָה וּבְאוּ לְחַצְרוֹתָיו : הִשְׁתַּחֲוּ
 לַיהוָה בְּהַדְרַת-קֹדֶשׁ חִירוֹ מִפָּנָיו כָּל-הָאָרֶץ : אָמְרוּ בְּגוֹיִם | יְהוָה
 מִלֶּךְ | אֶת-תְּכוֹן תִּבְרַךְ כָּל-תְּמוֹט יְדָיו עַמִּים בְּמִישְׁרִים : יִשְׁמַח הַשָּׁמַיִם
 וְתִגַּל הָאָרֶץ יִרְעַם הַיָּם וּמְלֵאוּ : יַעֲלוּ שָׂדֵי וּכְלֵי-אֲשֶׁר-בּוֹ אוֹ יִרְנְנוּ כָּל-
 עֲצֵי-יַעַר : לְפָנֵי יְהוָה | כִּי בָא כִּי בָא לְשֹׁפֵט הָאָרֶץ יִשְׁפֹּט-תִּבְלָה בְּצַדִּיק
 וְעַמִּים בְּאִמּוֹנָתוֹ :

לקוטי הגרא

ישמחו השמים ותגל הארץ. י"ב הוא כס"ח וטק'. ויק' בלדיק וטק'. דידוע ש"ק
 סללין הוי"ה שלימה. וצ"ח הן מקיס חימח שביכ נעלמת בכן. ונהי" מקוס
 הטק'. וכידוע כבוד ק' המדה מן העולם ועד העולם ואין בין מים למים ס'. לכן חנ"ת
 נק' שמים ע"ש הבינה דלוי"ה שמים. ונהי" ארץ ע"ש הטק'. וחוה ישמחו השמים י"ב בשמים
 [ותגל הארץ] ו"ה בלדיק (תג"ח פ"ט ב' בדיה ורח"ה) :

שמים וארץ תצדקו בשמחה ויק"ק דהוא בר"ח ישמחו השמים ותגל הארץ (ת"פ
 קג"ז ב' ד"ה דלדיק וטק') :

תריין שמח הוי"ה אר"י מהיחידן בלדיק יסוד בולס. ועל חרין שמח אלן אומר אז
 ירנט כל עלי יער. דלזו בגי' ח' דכן ח' אופיוס דפרין שמחן הכל'. ירנט סן
 קול ודבור. (קול הוי"ה ודבור אר"י) עלי היער שחן נקראין עין החיים ועה"ד (שחן ו"ג
 כידוע (בת"ז ג' א' בדיה אז. ירנט. עלי) :

גם מסע' דקוב"ה יש יראה. והוא יראה דלורייתח והוא סורה שבע"פ טקבל ח"א :
 וכלה בקוב"ה דלוי"ה סורה. דפרין טקבין. חד בשכינתא סחאה מלכות. וחד טקבל
 ח"א

יהוה מלך תגד הארץ ישמחו אים רבים : ענן וערפל סביביו
 צדק ומשפט מכון פסאו : אש לפניו תלה ותלהט סביב צריו : האירו
 ברקיו תבר ראתה ותחד הארץ : הרים פדונג נמפו מלפני יהוה
 מלפני ארון פל הארץ : הגידו השמים צדקו וראו כל העמים פבודו :
 יבשו כל עבדי פסל הפתהללים בפאילים השתחוו לו פל אלהים :
 שמעה ותשמח ציון ותגלנה פנות יהודה למען משפטיה יהוה :
 פו אתה יהוה עליון ער פל הארץ מאד נעלית ער פל אלהים :
 אהבי יהוה שנאו רע שמר נפשות חסריו מיד רשעים יצילם : אור
 זרע לצדיק ולישרי ילב שמחה : שמחו צדיקים ביהוה והודו לזכר
 קדשו :

מומר

לקוטי הגריא

ד"א. והיא ה' דכויה. ובנינה אמתר חמן או ירנטו עלי היער. כי גס ב"א יש ב' שמות
 כו"ה חר"י רכן ח' לרמיות מנן או (פ"ק ח"ז ז' א' בהג"ה ב"ה דיכא ובד"ה אמתר) :
 אור זרוע לנדיק ולישרי לב שמחה. לדיק בדכורא ושס אור כידוע. וישר בטק' ושס
 שמחה דלויס [נמ"ס ד"ה ב'. כ"ט ל"ד. כי הלויס ישרי לבב להקדש מהכנהיס].
 שמחה (נא' שמתו את) ירושלם. אמרו דורשי ראמות כי י"ב חדשי בשנה בה. כי היא הירח
 ובה י"ב בקר. והן י"ג והוא חדש העיבור שנשמות פס (אור) החמה. אור הלכנה כלאר
 החמה. ואין פחות בשנה משני. ולא יותר משפ"ה. והוא שלימותה גי' שכינה. לשנייה
 הבאה בירושלם. הבאה הוא י"ג חדש. ובנייהס הוא ל"ב ימים. וזהו לב שמחה.
 ולב הוא נקודה אמלטיס. בחי' ג' (ס"א י"ג) שבה שממנה השמחה כמ"ס לב שמת'
 ו'

שער נפתלי

אעתיק על סמך אור ורת קושב פי' הגאון ר"א בבאר יצחק. ידוע כי ה"ח הם ח"פ אור ריוס ראשון והם נכנסין
 בצדיק ונגנזין בו. ח"ס רבינו כי אור הוא בצדיק שהוא דכורא כידוע. הנזק בנינה מנבורות כידוע
 והם מנצנץ פירשים. ושם הוא שמתה כידוע שהוא נבורות פחותים כפ"ה דינה יין המשבח. וכל שמתה כפ"ה
 דנבורה בסוד יצחק. והיינו שכל שכותה הוא בסוד תחורת הרע לפונ ופירורו למתיקי. והוא בהארת הבינה
 שלמה דהיור. והשמותה חליל כלל הוא הרחבת הלב. שיוצא הרוח והדפס באברים והדכונים. ולהיפוך עצבת הוא
 תחטוף תרוח או חלב ובינה אינה כמדדה בניפא. ח"ס שר הלויס שהם בס"ה דשטאלא לפתור להדוא אתר. ושם
 הוא השיר בסוד ישר. כי אהעבר האי עקיסא דקאים לרגליו (דהיינו) הוא נעשה כשי"ה שר והוא כור ישר.
 ע"י השקיקא נפתלך והקיקא הוא מ"ש לפתח הפתח רובן. כמ"ס בל' הלויס שבלב. א' נופח ליסין לדרך
 ישר או' לצפון לקיקא בו'. והצדיקים אשר מהפכים יצח"ר לפונ או נקראים ישרי לב ששגרים נעשו ישרים.
 הוא לום שמתה. והוא מ"ש שמתו את ירושלם כו' כי היא חקבא אשר עכשוו הקיקא קאים לרגלה. כי אהצתם
 שם ננבורות אשר בה. והבל בסוד אלקים במילי יודין והאחרים וששופו שהוא ירושל"ם (צל ירושל"ם) ולעתל
 או שמתו בו שנתבסם פנת"ד: כי היא הירח. כידוע שז"ג הם ששס ורח. ועקר התעשים ארז נינו רק בירח
 ולכן י"ב חדשי השנה נגד טק' ירח. ולכן בעוק' י"ב בקר ורדא בעצמם עליהם והוא י"ג כנגד חודש העבור כמסבאר
 בפנים: ואין פחות בשנה משני גי' שמתה: לשנ"ה גי' שכינה. והשלימות נעשה ע"י תב"ה גי' י"ג שהוא
 חודש העבור שבו נשרגלם השנה לספרי שכינה שהוא גי' לב' שמתה. וליב הוא היתרון משנת העבור על
 החובן שני. והם ל' של חודש העבור. ובי' פתורים המלאים השון וכולל: ולב הוא נקודה האמצעית. כל הגריא
 חל"ל כי נבו בי"ב פלורת חל"ל הוא הי"ג. הכולל כל י"ב חמלות ופתחם לדבוע. וכן י"ב אברים נבשל חלב
 כולל טלם. וכן בשנה י"ב ידשים חז"ג כולל כולם. והוא נקודה אמצעית חלב שבתם ופכט השבתה כמסבאר

קבלת שבת

מזמור שירו ליהוה | שיר חדש פיי-נפלאות עשה הושיעה-לו
 ימינו וזרוע קדשו : הודיע יהוה ישועתו לעיני הגוים גלה צדקתו :
 זכר חסדו | ואמינותו לבית ישראל ראו כדאפסי-ארץ את ישועת
 אלהינו : הריעו ליהוה כרה-ארץ פצחו ורגנו וזמרו : זמרו ליהוה
 בכנור בכנור וקול זמרה : בהצצרות וקול שופר הריעו לפני | המלך
 יהוה : ירעם הים ומלאו תבל וישבי בה : נהרות ימחאו-כף יחד
 הרים ירגנו : לפני יהוה פי בא לשפט הארץ ישפט-תבל בצדק
 ועמים במישרים :

לקוטי הנרא

ור' עקיבא שהוא העקב מגרי הדרק זכה לסופן של שניהן . ולכן הוא צסוף פסוק הנ"ל .
 והוא התשמיל שנתחלף לקדושה . אלא שאכן הוא ביה"א ושם באלף . ומשמ"ל הוא בשניהם
 חש מל פתים כו' כידוע . והן ב' השמות שביצירה ועשיה . והוא סליק ולא נחית באלב"ם .
 ולכן נכנס בשלום וילא בשלום (עכ"ל בלקוטי הנרא שנסוף אנ' ברכות אות א' סו' ג"ב) :
דרועא דימינא ההי"ד מזמור שירו כו' הושיעה לו ימינו כו' וזאת דמלה חרוע ה' על מי
 נגלתה . כי הקן תליא דימינא . למי נגלה . שסחוס מכל . ואמאי חקרי זרוע
 ס' . ורל אמאי נכלל ב' כל השם . בנין דכף היר ב' יו"ד . חמש אלכמאן ס' . קנה
 דימינא ו' . כסף ביה ה' . והא פמודא דאמלציתא דאחקשר דימינא לאקמא ב' שכינתא מנלוחא
 וכיון דפריא טלל כל השם והוא אחקשר דימינא לכן דימינא נכלל ג"כ השם (סו"ג כ"ד א') :

קול

שער נפתלי

לכולם והוא ברנא דיבנה כידוע שהם בסוד י"ב תיקונים והי"ג הוא כולא יהא בסוד התלמוד יקים לון ברחמי
 ואז וכן עקר השמחה : ומ"ש רבינו ור"ע שהוא העקב פניו הצדק ר"ל שס"ת של פסוק עיר ורוע לצדיק
 לישרי לב שפחה הוא ר' עקיבה כמ"ש הקדמונים . היינו כי בתחלה הו' בסמ"א והוא העלה החופה
 על הברית וכן בקב דילה ששם ואתה תשופני עקב . ולכן נק' עקיבה . וצא לסבא דקדושה ע"י התגלות
 תברית שיצא כהנתת עור לכתבת אור . והוא גילוי האור בשבא דאבה . שהוא אור ורוע לצדיק . וגם זכה
 שנתבסמו הרינים על ידו והוא השמחה . ולכן הוא בס"ת כל שניהם . ומ"ש רבינו שהוא החשמ"ל שנתחלף
 לקדושה . זה נתבאר בדברי רבינו בסמ"א . שהחשמ"ל בא"ל ב"ם עקיבא . שה' גר צדק . קלוי' נגה שחור
 לקדושה בסוד כריתת הערלה . וחזון סכתנות עור לכתבת אור כנ"ל . וחשמ"ל הוא סלבר"ש . ושמא"ה קליש"א
 דברת שכלל שם ותגלה האור . ומ"ש רבינו אלא שכאן הוא כה"א ושם באלף . ר"ל עקיבא בא' הוא
 החשמ"ל ובשנתחלף לקדושה וכה ל"ה שהוא דרנא דצדק ה' דאכנתם שהוא אב הבון גי"ם . והיינו שעקיבא
 בא' הוא כלשון חרנוס שהוא בקלוי' נונה . ועכשיו שנכלל בקדושה הוא כה' כלשון הקדש : וחשמ"ל
 הוא בשניהם ר"ל באור ושמתה דרנא דרז"ג והוא חשמ"ל עתים חשות עתים מסללה שהם בסוד
 יהודא דשמע ישראל כדבור בקלא . ובשככל"ז בלחישו . וכן ידוע שחשמ"ל כגלה ואיהו כנצח ואיהו כחוד
 ח"ש כנצח ומ"ל כחוד : ומ"ש והם ב' השמות שביצירה ועשיה . כידוע שיצירה ועשיה הם ב' התערים
 שהם בסוד ב' צבאות נו"ה והם ג"כ ברנא דרז"ג ו"ד . ומ"ש שהם ב' שמות שביצירה ועשיה הוא סתום .
 ואפשר שכוונתו על סמ"ס ומגד"ל שהם ס' וס' . וכן הם ס' וס' . ס' בסמ"ס כנגד יהודא דשמע ישראל
 שהוא בקלא . וס' בעשיה כנגדל נגד בשכמל"ז שהוא בלחישו עכ"ל בקיבור . ואפשר שכוונתו על שם
 שורי ביצירה וארגוי' בעשיה בני' שיע"ם כמנין חשמ"ל ע"ה : ומ"ש והוא סליק ולא נחית באלב"ם כי ב'
 במ' הנ"ל . כמ"ש רבינו כי עקיבא באלב"ם הוא החשמ"ל . ואלב"ם הוא סליק ולא נחית כמ"ש רבינו בסוד
 זה ישיאל וזה ירעם שהם ב' העצים ע"ה ועד"ה . שמא"ה ב"ש הוא סליק ונחית . ולכן יש בו כנצחו סו"ג
 עה"ד . שמא"ב אלב"ם הוא רק סליק ולא נחית כלל והוא ע"ה"ה עכ"ל בקיבור :

יְהוָה מִלֶּךְ יִרְגֹזוּ עַמִּים יֹשֵׁב פְּרוּבִים תָּנוּט הָאָרֶץ : יְהוָה בְּצִיּוֹן
 גָּדוֹל וָרֵם הוּא עַל־כַּלְהֶעַמִּים : יוֹדוּ שִׁמְךָ גָּדוֹל וְנוֹרָא קְדוֹשׁ הוּא :
 וְעוֹ מִלֶּךְ מִשְׁפָּט אֱהִיב אֶתְּךָ פּוֹנֵנֶת מִיִּשְׂרָאֵל מִשְׁפָּט וְצַדִּיקָה בְּיַעֲקֹב |
 אֶתְּךָ עֲשִׂיתָ : רוּמְמוֹ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְהִשְׁתַּחֲוּוּ לְהֵרֵם רַגְלֵינוּ קְדוֹשׁ הוּא :
 מִשָּׁה וְאֶהְרֵן | בְּכַתְּבֵנוּ וְשִׁמּוֹאֵל בְּקִרְאֵי שְׁמוֹ קְרִיאִים אֶל־יְהוָה וְהוּא
 יַעֲנֵם : בְּעִמּוֹד עֵנָן יִדְבֵר אֲלֵיהֶם שְׁמְרוּ עֲדָתוֹ וְחַק נִתְּן־לָמוֹ : יְהוָה
 אֱלֹהֵינוּ אֶתְּךָ עֲנִיתָם אֵל נִשְׂא הָיִיתָ לָהֶם וְנִקָּם עַל־עֲלִיזוֹתָם : רוּמְמוֹ
 יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְהִשְׁתַּחֲוּוּ לְהֵר קְדוֹשׁוֹ כִּי קְדוֹשׁ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ :

מְזֻמָּר קְדוֹד הָבו ליהוה בני אלים הבו ליהוה כבוד ועז: הבו
 ליהוה כבוד שמו השתחוו ליהוה בהדרת־קדש: קול יהוה ער־
 המים אל־הכבוד הרעים יהוה ער־מים רפים: קול־יהוה בפח קול
 יהוה בהדר: קול יהוה שבר ארזים וישבר יהוה את־ארזי הלבנון:
 וירקיעם כִּמְר־עַגֵר לְבָנוֹן וְשָׁרִיּוֹן כִּמֹּן בְּן־רֵאמִים: קול־יהוה תִּצַּב
 לְהַבֹּת אֵשׁ: קול יהוה יחיד מדבר יחיל יהוה מדבר־קדש: קול
 יהוה | יחולל איכות ויחשף יערות ובהיכלו פלו אמר כבוד: יהוה

לסבול

לקושי הגריא

קול הוא עדיא . רוק הן תורה (ולכן איהו) קול ה' על המים וליה מים אלא תורה .
 ואיהו קול ה' בהדר עד שיה קלין . ומש"ס הוא קול השביעי לרוק דאיהו שלים
 עליהו (ביומן דחול שכן ויק דילורה) כי מלך אימא הסחחונה היא קול השביעי . ולכן
 נאמר יחולל איכות (הק' ת"ז ב' ב') :

קול ה' על המים דא חסד . שהוא בספי' החסד ומחסד נפיק מיא דאורייתא . קול ה'
 כנח דא גבורה . כנח לשון גבורה . קול ה' בהדר דא תפארת . קול ה' שובר
 ארזים דא גלח . דשם שרה דרכתי כו' וזו נלחש . קול ה' חובב להבות אש דא הוד . דשם
 ספ' דשמאלא להבות כו' . קול ה' יחיל מדבר איהו יסוד . הר סיני . ור"ל דיסוד ידוב
 שהוא הר סיני שמשם יולא התורה . כמ"ס כי מלין תלא תורה (לין גי' יוסף שהוא יסוד)
 והיא ספר התורה . והוא יחיל מדבר דכאן . שמדבר על מדבר סיני . דנק' מדבר קדש . כמ"ס
 ה' שמות . מדבר קדש שנתקדשו כו' ח"ש מדבר קדש . קול ה' יחולל איכות דא מלכות
 דפלה אחמר למנחם על אילת השחר (תכ"א ג"ד ב' כנב"ה דר"ה ז' קלין) :

קול הראשון (שהוא קול ה' על המים) הוא כחמה מוחא מים . קול ה' כנח חויג כמדא
 כלילין וכן ט"ה . קול ה' בהדר ת"ס : קול ה' שובר כו' כנח קול ה' חובב כו'
 כבינה . קול ה' יחיל ביסוד . קול ה' יחולל בט"ה שכן איכות . ומלכות כלילא מכלסון .
 ומסחל מחמה שהוא ראשית . וכסר וכינה חביב קודם נה"י כבינה אפיק ט"ה כרובים זהב
 וכסר ליסוד . ויסוד קודם לט"ה . וקול כליל הכל ואחיד כלא . (והקול הוא ע"י כרוח) ורוח
 הוא

קבלת שבת

למפגד ישב וישב יהודה מקד לעולם: יהודה עז לעמו יתו יהודה | יברך
את עמו בשלום: אגא בכח בו.

רחמי המרוזים שלמה הלוי.

הש"ן מען כנטימה

לכה לכה דודי לקראת בלה. פני שבת נמברה: לכה

שמור וזכור בדרך אחר. השמיענו אר המיחד. יהודה
אחד ושמנו אחד. לשם ולתפארת ולתהלה: לכה

לקראת

לקומי דגרא

הוא ממונע בין שניהם (מיא ואשא) וכלילא מן שניהם. וכד רוחא אחיד במיא אסמר בי' קול ה' על המים (שהוא חכמה. מוחא מים) וכד אחיד באשא אסמר בי' קול ה' חולב להבות אש (והוא בינה) וכד אחיד ברוחא איכו רוח חזק מפרק הרים ומשבר סלעים. ועלי' אסמר קול ה' שובר ארזים (והוא בכתר) דהגילוי של הכתר הוא צמו"ס צוליגא בו'. וכד אחיד בין מיא ואשא דאינון סריין דרועין אסמר בכו קול ה' בכח. וכן חו"ג. ואיטן קול ה' בכח דהן כ"ח פרקין בכ' ידין. וגאמר בלשון יחיד בכח. דשמאלא נכלל בימינא וכל הכח הוא בימינא. וזכו הסכללות בו'. ולכן הימין נקרא כח. ימינך ה' נאדרי בכח. וכד האי רוחא אחיד בעד"א אסמר בי' קול ה' בהדר. כמ"ס בו"ח דאינון מלך הדר ע"ש. כד אחיד בסריין בוקין. אסמר בהן קול ה' יחולל אילות ידיים יבליים לשמש זה בלא זה. ושם שמאלא נכלל בימינא והוא עיקר. משאי"כ [ברגלין] דשניהם כחדא נמנים. והן אחים תאומים (סריין עיולי דאילתא) ולכן נאמר בהם לשון רבים אילנות. קול ה' יחל מדבר רח לדיק (סס"ט ק"ז א' בהג"ס):

בענין דפיק קלא ואסמר בי' קול ה' על המים. והוא בענין כמ"ס הרעים ה' ס'. וכמה קלין מהפוללין מני'. ולכן נאמר הרעים ה' על מים רבים. ומסמרא דגבורה דסמן

אברי שפר

מה שכ' בלקוס המתחיל קול הראשון והוא מתס"ט. וכד רוחא אחיד בעד"א אסמר בי' קול ה' בהדר כמ"ס בו"ח דאינון מלך הדר צ"ע דמלך הדר הוא מלך הח' משמונה מלכים והוא עשרת היסוד כמ"ס רבינו בספרא דגניעותא ס"א ע"ש. וכל כי השמונה מלכים כתב רבינו שם בד"ה ומלכין קדמאין מיתו. וז"ל. ואמר מלכין לפי שיאלו בולם בסוד המלכות שבהם לכד. שיאלו כספ' דנוק' בו'. וענין המלכים הוא כידוע ו"ק של ז"א שכל ישראל בני מלכים שז"א נק' מלך. ודעת כולל כל הו"ק. והן ז' מלכים שנאמר בהן וימת. עד שזא מלך השמיני הדר שהוא ו"ק של המלכים בספר דברורא וכן ו"ק של הנוק' שהיא אשתו מהיפכאל ע"כ נמצא שמלך הדר כלולים בו ו"ק מכל א' מהמלכים וז"ש רבינו כאן דעד"א אינו מלך הדר היינו כלל כל הו"ק מכל א' מהמלכים.

ודנה ענין זה שכתלה מלכו המלכים פתק הנוק' לכד במל' שבהם ואח"כ ניתקו בגילוי הו"ק בכל אחד לריך להבין ענין זה היסב. והענין כי עולם הנקודים ששם מלכו המלכים הגיל ידוע שהוא התחלה עולם האצילות ובי"ע והיינו שכלל בתוכו כל ההנהגה שיתגבר כניכול מראשית הכריאה עד סופו ותכליתו. והנה ידוע שהמלכות יש לה שתי בחינות. אחד כמו שהיא פחה מקבלת ומזיאה מכה אל הפועל את ההנהגה בכלל. כי זה מדהה להוציא מכה אל הפועל אל התחתונים. ועוד בחינה אחרת שהיא עשרת עשרה. דהיינו שאחר כל הסיבוכים אחר שיתוקנו כל העולמות אז תהי' המלכות עשרת להנהגה. והענין כי צמדת המלכות שם הוא כח הציור כניכול שמשמח את ההנהגה שתהא ראוי להוציא לתחתונים. וכן להיפך שם נשאר תמיד רושם כל המעשים מהתחתונים. ואח"כ אחר כל התקונים

קבלת שבת פא

ל קראת שבת לכו ונלכה. כי היא מקור הפרכה. מראש
 מקדם נסוכה. סוף מעשה במחשבה תחלה: ^{לכה}
 מקדש מלך עיר מלוכה. קומי צאי מתוך ההפכה. רב
 לך שבת בעמק הבכא. והוא יחמוד עליך חמלה: ^{לכה}
 התנערי מעפר קומי. לבשי בגדי תפארתך עמי. עלייד
 בני ישי בית הלחמי. קרבה אל נפשי נאלה: ^{לכה}
 התעוררי התעוררי. כי בא אורך קימי אורי. עורי עורי
 שיר הברי. כבוד יהוה עליך נגדה: ^{לכה}
 לא תבשי ולא תבלמי. מה תשתו חחי ומה תהמי. בך
 יחסו עניי עמי. ונבנתה עיר על התלה: ^{לכה}
 הונו למשפה שאסוף. ורחמו כל מב לעיך. ישיש עליך
 אלהיך. במשוש חתן על פדה: ^{לכה}
 מין ושמאר תפרוצי. ואת יהוה תעריצי. עלייד איש
 בן פרצי ונשמחה ונגידה: ^{לכה}

בואי

לקוטי הגרא

דסמן חסך ט'. נפיק קלא דאחמר ב' קול ה' מוצב להבות אש דהוא גבורה (כידוע דפיקר האש
 הוא חסך. והאור הוא מקרה נוכל אל האש). ומסערא דערפל נפיק קלא דאחמר ב' קול ה' בדהר.
 והב' הוא בסגול והוא ב' הירוע. לישראל סבא. יעקב (ס"ח) כמ"ט (יש לו) אבזקן. הכ"ד ודררת
 פני זקן. תלת קלין אחרתין מנלח חיד יסוד. קלא שביעאה מאימא עילאה נפקא (סו"ח ע"ג ג'):

אמרי שפר

התיקונים. הרי ישר כדחת המלכות רושם כל התיקונים של הקוללים וכל המעשים. ומהו יהי
 כבוד והדר להקב"ה. שיהי ניכר כי כל השלימות שהיו בעולם הכל כלא היו וגשאר הוא הגליע על כל
 וזה עשרת של ההנהגה. שניכר שלימות של ההנהגה. שאחר כל הנחירות וההפלים והקוללים
 כל זאת לא יעלה ההנהגה מהתכלית הגרבה. וזה נקרא עשרת בעלה. אמנם בעולם הקודים שיער
 כביטל את כל ההנהגה מראש ועד סוף רק לתכליתו הגרבה. שהוא סוף כל הסיכונים. כי סוף מעשה
 במחשבה תחלה. ולכן שיער את ההנהגה באופן היותר נעלה. דהיינו שהמלכות עשרת בעלה ככל שאז
 שוכחת כל ההנהגות רק שמתעשים על החכמה הנעלה והגליעה הגדולה שיחגלה אז. וכן שיער
 כביטל את ההנהגה באופן כזה. באופן הגליעה הגדולה והמלכות עשרת בעלה. אמנם פרס שהי'
 הנחירה ופרס שהי' הקוללים אשר יבא התיקון עליהם. לא הי' אפשר להנהיג
 הזאת להתקיים בפועל. וכדי שיבא הדבר בפועל הולרטה המלכות להתקן ונפלה ממדרגתה הזוכרת
 למדרגה השני' שלה. שהיא מדרגת נוק' המקבלת דהיינו שנתגלו רק מנהיגים בסוד ההנהגה שיהי'
 ושהי' אשר כבר נבחר עניינם. והמלכות מקבלת מהם ומולאה ההנהגה מחד אל הפועל אל החתומים.
 ואחר התיקון האמיתי אז תסור להיות עשרת בעלה:

קבלת שבת

בואי בשלום עמרת בעלה. גם בשמחה ובצלה.
 הנה אמוני עם סגלה. בואי בדה. בואי בדה: לכה

מזמור שיר ליום השבת: טוב ההודות ליהוה ורומר לשמה עליון:
 להגיד בפניך חסדך ואמונתך בלילות: עלי עשור ועל ינבל עלי הגידון
 בכנור: כי שמחתני יהוה בפעקה במעשי ידך ארנן: מה צדדו
 מעשיה יהוה מאד עמקו מחשבתיה: איש בער לא ידע וכסיל לא
 יבין את זאת: בפרח רשעים | כמו עשב ויציצו כרפעי און
 להשמדם עדי-עד: ואתה מרום לעלם יהוה: פי הנה איביה יהוה
 פי-הנה איביה יאברו יתפרדו כרפעי און: ותרים פראים קרני
 בלתי בשמן רענן: ותבט עיני בשורי בקמים עלי מרעים תשמענה
 אזני: צדיק פתח יפח פארו בלבנון ישנה: שתולכים בבית יהוה

בחצרות

לקוטי הגרא

בואי כלה. הפנין של כלה ידוע כמ"ש לכל נחת בן זוג כי יום א' וד' נכרא בס אור
 ויום ב' וה' מים. ויום ג' ו' ארץ. רק שבת לכר אין לה בן זוג רק ישראל. לכן
 הולכין לקראת כלה ח"ס של ג' חפלות כו' (כמ"כ לעיל בענין ג' חפלות דשבת):

וא"ל לקראת שבת כו' הן ב' דרגין. כי לה' המלוכה והיחה לה' המלוכה. ולכן ר' ינאי
 אמר בואי כלה בואי כלה כנגד שניהם. והן נשמה ונפש שרית מחסטר בהן. שכן
 זכור ושומר. קידוש ויכלו. שכן כנגד חס"ר ושל יד. וכבר פי' שלמה בשה"ש תיקון שניהם
 יהיה ה' אחד ושמו אחד. פע"י ב' אחדים נשלם שם הוי"ה א' בעליונים וא' בחסותונים
 והוא שם הדעת שם בכפל ופשוט. וזה בא"י כלה בא"י כלה. והן בחושבן חיים נשמת
 חיים לנפש חיב. וקול מחבר שניהם. ושניהם ב"ג תיקוין כששנה בין החוחים כן רעיתי
 כו' (עכ"ל בב"ק פ"ק ג' ל"ב ע"ב):

בג

שער נפתלי

מ"ש הן שני דרגין כי לה' המלוכה והיחה לה' המלוכה. כי תרא רל. פי הן ר"ו פרצופין ב' ההין שכינת
 עילאה ותתאה רחל ולאה. שהן זכור ושומר דבר ונוק: קידוש ויכלו שהן חסותין של ראש ושל
 יד. כי הנה ה' אחד ושמו אחד הוא ח"ת ומלכות. כי הגהנת מלכות היא נקבה דלית לה סגופה כלום:
 פע"י ב' אחדים נשלם שם הי"ה. פי' אחד עולה מספר י"ג וב' פעמים עולה סגין הי"ה: והוא שם
 הדעת. פי' אה' השמים ואת הארץ. במילוי אלפין עולה מספר קל"ז: שם בכפל ושש. פי' כפל שם
 הי"ה עולה ק"י. כיצד י פעמים ה' עולה ג'. ה"פ ו. ר"פ ה' עולה ס'. ושש שלו עולה כ"ז נמצא
 עולה קל"ז: וזה באי כלה באי כלה. פי' עולה ג"כ מספר קל"ז. כי באי באי עולה מספר ב' פעמים
 אחד שהוא מספר הי"ה. וכלה כלה עולה מספר ק"י: והן בחושבן חיים. נשמת חיים לנפש חיה. פי'
 ב' פעמים חיים עולה מספר קל"ז. רחמי לנשמה ונפש שהן זכור ושומר: וקול מחבר שניהם. איש
 ומים (נשמה ונפש) כי ב' פעמים חיים עולה מספר קל"ל: ושניהם ב"ג תיקונים. פי' כי אחד רחמי ל"ג
 תיקונים. והי"ג הם בתמן י"ג בכלה עולה מספר הי"ה. שכינת עילאה ותתאה. ח"ש כבר פי' שלמות
 המלך בש"ה תיקון שניהם. שור חתן וכלה. עכ"ל:

בְּחֻצוֹת אֶלְהִינוּ יִפְרִיחוּ: עוֹד יִנּוּכּוּן בְּשִׁיבָה דְּשָׁנִים וְרַעְנָנִים יִהְיוּ:
 לְהַגִּיד כִּי־יִשְׂרָאֵל יְהוָה צוּרֵי וְלֹא־עוֹלָתָהּ בּוֹ:
 יְהוָה מֶלֶךְ גָּאוֹת לְבֶשׂ לְבֶשׂ יְהוָה עֵז הַתְּאוֹרָה אֶתְהַבּוֹן יִתְבַּל בְּלִי־
 תְּמוּט: נִכּוֹן בְּסִפָּאָה מֵאֵז מַעֲוֹלָם אֶתָּה: נִשְׂאוּ נְהָרוֹת | יְהוָה נִשְׂאוּ
 נְהָרוֹת קוֹלָם יִשְׂאוּ נְהָרוֹת דְּכִיּוֹם: מְקַלּוֹת | מִיּוֹם רַבִּים אֲדִירִים מִשְׁבְּרֵי־
 יוֹם אֲדִיר בְּמָרוֹם יְהוָה: יַעֲרִיתָ נְאֻמָּנוּ | מֵאֵד לְבֵיתָ נְאֻהָ קֹדֶשׁ יְהוָה
 לְאַרְךָ יָמִים:

נרוב הקלות אין אומרים כ"מ לא כ"ט שחל להיות בשבת או כ"ט נס לא בשבת חה"מ , וככל מקובל אין אומרים אותו כ"ט שחל להיות בשבת .

במה מדליקין וכמה אין מדליקין. אין מדליקין לא בלכש ולא בחזן ולא בכלך. ולא בפתילת האידן ולא בפתילת המדבר. ולא בירוקה שעל פני המים. ולא בזפת ולא בשעווה. ולא בשמן קיק ולא בשמן שריפה. ולא באליה ולא בחלב. נחום המדי אומר מדליקין בחלב מבשל. וחכמים אומרים אחד מבשל ואחד שאינו מבשל אין מדליקין בו: (ג) אין מדליקין בשמן שריפה ביום טוב. רבי ישמעאל אומר אין מדליקין בעטרן מפני כבוד השבת. וחכמים מתירין בכל השמנים בשמן שמשמין בשמן אגוזים בשמן צנונות בשמן דגים בשמן פקעות בעטרן ובנפט. רבי טרפון אומר אין מדליקין אלא בשמן זית בכרד: (ד) כל היוצא מן העץ אין מדליקין בו אלא פשתן. וכל היוצא מן העץ אינו מטמא מטמא אהלים אלא פשתן. פתילת הבגד שקפלה ורא הבהבה. רבי אליעזר אומר מטמא היא ואין מדליקין בה. רבי עקיבה אומר טהורה היא. ומדליקין בה: (ו) לא יקוב אדם שזיפרת של ביצה וימלאנה שמן ויתננה על פי הנר בשביל שתהא מנשפת ואפילו היא של חרס. ורבי יהודה מתיר. אבל אם חברה היוצר מתחלה מתר מפני שהוא כלי אחד. לא ימלא אדם קערה שמן ויתננה בצד הנר ויתן ראש הפתילה בתוכה בשביל שתהא שואבת. ורבי יהודה מתיר: (ה) המכבה את הנר מפני שהוא מתירא מפני נים מפני למסים מפני רוח רעה או בשביל החולה שישן פמור. כחם על הנר כחם על השמן כחם על הפתילה חייב. רבי יוסי פוסק בכך חזן מן הפתילה מפני שהוא עושה פחם: (ז) על שלש עברות נשים סתות בשעת לדתן. על שאינן והיחות. בגדה בחלח ובהולקת הנר. (ז) שלשה דברים צריך אדם לומר בתוך ביתו ערב שבת עם השכנה. עשרתם ערביתם הדליקו את הנר. ספק חשכה ספק אינה חשכה. אין מעשרין את הדוד. ואין מביילין את הכלים. ואין מדליקין את הנרות. אבל מעשרין את הדמי. ומערכין וממנין את החמץ:

קבלת שבת

תניא תניא אומר חייב אדם למשמש בבגדיו בערב שבת עם השינה שזא ישבח ויצא, אסר רב יוסף הלכתא רבתא לשבתא :

אמר רבי אלעזר אמר רבי חנינא. תלמידי חכמים טרבים שלום בעולם שנאמר וכל בנך למדי יי ורב שלום בנך: אל תקרא בנך אלא בונך: שלום רב לאהבי תורתך ואין למו מבשול: יהי שלום בחילך שלוח בארמונתך: למען אחי ורעי אדברה-נא שלום בך: למען בית-י אלהינו אבקשה טוב לך: יי עז לעמך יתן יי | יברך את-עמך בשלום:

כשיש אבל עומד בחדר ביה"כ החשוב שנקהל יוצא לקראתו ומכניסו לביה"כ קודם שמתחילין ברכו ואומרים לו הסקם יתחםך עם שארי אבילי ציון וירושלים:

תפלת ערבית לחול ולשבת ויו"ט

כשנת מקדימין להתפלל ערבית יותר מימי החול.

בחול והוא ארתום יכפר עון ולא ישחית והרבה להשיב אפו ולא יעיר פל חמתו: יהוה הושיעה המלך יעגנו ביום קראנו:

כשנת ויו"ט מתחילין כאן. והש"ן אומר ברכו בקול רם ונעשמה.

ח' ברכו את יהוה המברך:

לוי"ה ברוך יהוה המברך לעלם ועד:

ברוך אתה יהוה אלהינו מלך העולם אשר בדרך מעריב ערבים בחמה פותח שערים ובתבונה משנה עתים ומחליף את-המנים ומסדר את-הכוכבים במשכבתיהם בקיץ פריצונו פורא יום ולילה

לקושי הגרא

בגין דא מללין והוא רחום בערבית. שאו הוא שליטה דלהון צו חרמוש כל חיתי כו' יכפר עון דא סמאל דליהו נחש. ר"ל ניק' דליה. והיא נק' עון שיהא המחטאת לאדם כי נפת חספנה כו' כמי' לקמן ס"ב ע"ג כחשאו נוק' כו' דא נחש דפתי כו'. וסיה עגד כו' חמרוה. ולא ישחית דא משחית. וסרבה להשיב אפו דא חף. כל חמסו דא חומה. עגד ג' ארומזת ראשונה שהן ד' חיון דס"א כידוע (ומללין) בגין דלא ירדפון בחדר גלותא (חז"ח פ"א ג')

לבושין דילה בגלותא חסוכין וכזמנא דליהו מחלכש ביהון חיבו חמרה אל סדאויני שאני שמחורום. ואלין קליפין אינין עון משחית חף וחמס. נוקבא בישא. עון קניה סרמ"ש כמו נוק' דקדושא נק' חממה בשם אבוה כי אכא יסד ברחא (ובשבת שיהא סעולה) לשם צמוד ושמרחם את השנת כי קודש היא לכן נקראת שבת. כי הנוק' הנק' בשם שילה

וְלֵילָה גַּלְגַּל אֹרֶךְ מִסְגְּרֵי-חֹשֶׁךְ וְחֹשֶׁךְ מִסְגְּרֵי-אֹרֶךְ . וּמַעֲבִיר יוֹם וּמַבְיֵא לַיְלָה וּמַבְדִּיל בֵּין יוֹם וּבֵין לַיְלָה יְהוָה צְבָאוֹת שְׁמוֹ . אֵל חַי וְקַיִם תָּמִיד . יַמְלֹךְ עָלֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד . פְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה הַמַּעֲרִיב עַרְבִים :
 אַהֲבַת עוֹלָם בֵּית יִשְׂרָאֵל עִמָּךְ אַהֲבַת . תּוֹרָה וּמִצְוֹת חֻקִּים וּמִשְׁפָּטִים אוֹתָנוּ לְפָדֶת . עַל-כֵּן יְהוָה אֱלֹהֵינוּ פִּשְׁכָּנוּ וּבְקִוְיָנוּ נְשִׁית בְּחֻקֶּךָ . וְנִשְׁמַח בְּדַבְרֵי תוֹרָתְךָ וּבְמִצְוֹתֶיךָ לְעוֹלָם וָעֶד . כִּי הֵם חַיֵּינוּ וְאֵךְ יַמֵּינוּ וּבָהֶם נִתְּנָה יוֹמָם וְלַיְלָה . וְאַהֲבַתְךָ אֶל-תָּסִיר מִפָּנֵינוּ לְעוֹלָמִים . פְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אוֹתָב עִמּוֹ יִשְׂרָאֵל :

שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יְהוָה אֶחָד :
 פְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מְלִכּוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד :

וְאַהֲבַת אֵת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּכָל-לִבְבְּךָ וּבְכָל-נַפְשֶׁךָ וּבְכָל-מְאֹדֶךָ :
 וְהוּא הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר אֲנֹכִי מְצַוֶּה הַיּוֹם עַל-לִבְבְּךָ : וְשׁוֹנְתָם לְבָנֶיךָ וְדַבַּרְתָּ בָם בְּשַׁבְתְּךָ בְּבֵיתְךָ וּבְלַכְתְּךָ בַדֶּרֶךְ וּבְשֹׁכְבְּךָ וּבְקוּמְךָ : וְקִשְׁרָתָם לְאוֹת עַל-יְדֶיךָ וְהוּא לְטַמְּפַת בֵּין עֵינֶיךָ : וּכְתַבְתָּם עַל-מִזְוֹת בֵּיתְךָ וּבְשַׁעֲרֶיךָ :

וְהִיא אִם-שָׁמַעַתְּ תִשְׁמְעֵנִי אֶל-מִצְוֹתַי אֲשֶׁר אֲנֹכִי מְצַוֶּה אֶתְכֶם הַיּוֹם לְאַהֲבָה אֶת-יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם וּלְעֲבֹדוֹ בְּכָל-לִבְבְּכֶם וּבְכָל-נַפְשְׁכֶם : וְנִתְּתִי מִמֶּנּוּ-אֲרִצְכֶם בְּעַתּוֹ יוֹרֵה וּמַלְקוֹשׁ וְאִסְפַּת דִּגְנָה וְתִירֹשֶׁה וְיִצְתָרְךָ : וְנִתְּתִי עֵשֶׂב בְּשֹׁרֶךָ לְבַהֲמֹתֶיךָ וְאִכְלֹת וּשְׁבַעְתָּ : הַשְׁמֵר לְכֶם מִן-יַפְתָּה לְבַבְכֶם וּמִרְתָּם וּמִרְתָּם אֱלֹהִים אֲחֵרִים וְהַשְׁתַּחֲוִיתֶם לָהֶם : וְתִרָה אֶף-יְהוָה בְּכֶם וְעֲצֹר אֶת-הַשָּׁמַיִם וְלֹא-יִהְיֶה מִמֶּנּוּ וְהֵאדְמָה לֹא תִתֵּן אֶת-יְבוּלָהּ וְאִבְדַתֶּם מְהֵרָה מֵעַל הָאָרֶץ הַזֹּאת אֲשֶׁר יְהוָה נָתַן לְכֶם : וְשָׁמַתֶּם אֶת-דְּבָרֵי אֱלֹהֵי עַד-לְבַבְכֶם וְעַד-

נפשכם

לקוטי הגר"א

עולה עד אכא י"ה יו"ד ה"י במילוי . וככהאז יו"ד פ' ה' ג' ש' הרי שנת) כן נוק' דקליפה נק' עון כשם חכמה דקליפה כידוש . ינק' שנתאי כבוד כל המוסף נורע וכסוד שנת תלמוד ג' לילית ששם האונג עולה זון שהוא סוף . גם אחרי"ם דארכ"י ג' עון . פ"כ (ו"ט) שפחה כישא שנתאי כו' דשליטה כיום השנה . ושפחה כי חידש נגורחה דלחי' שנת מלכא . ולכן א"א ויהא רחום כשנת (והוא כג"ל דשפחה לא הירש נכירחה ואין שלשין כיום השנה) (ח"ג רפ"מ רכ"ט פ"ב) :

תפלת מעריב

נַמְשֶׁכֶם וּקְשַׁרְתֶּם אֹתָם לְאוֹת עֲרִידְכֶם וְהָיוּ לְמַטְפֵּת בֵּין עֵינֵיכֶם :
וּלְמַדְתֶּם אֹתָם אֶת־בְּנֵיכֶם לְדַבֵּר בָּם בְּשִׁבְתְּךָ בְּבֵיתְךָ וּבְלִכְתְּךָ בַדֶּרֶךְ
וּבְשֹׁכְבְךָ וּבְקוּמְךָ : וּכְתַבְתֶּם עֲרִימוֹזוֹת בֵּיתְךָ וּבְשַׁעְרֶיךָ :
לְמַעַן יִרְבּוּ יְמֵיכֶם וַיְמֵי בְנֵיכֶם עַל הָאָדָמָה אֲשֶׁר
נִשְׁבַּע יְהוָה לְאַבְתֵּיכֶם לָתֵת לָהֶם כִּי־יֵמֵי הַשָּׁמַיִם עַל־
הָאָרֶץ :

וַיֹּאמֶר יְהוָה אֱלֹהֵי־מֹשֶׁה לֵאמֹר : דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ
אֲלֵהֶם וַעֲשׂוּ לָהֶם צִיצִית עַל־כַּנְפֵי כְנֻדֵיהֶם לְדֹרֹתָם וּנְתַנּוּ עַל־צִיצִית
הַכְּנָף פִּתְיֵי תְכֵלֶת : וְהָיָה לָכֶם לְצִיצִית וּרְאִיתֶם אֹתוֹ וּזְכַרְתֶּם אֶת־
כָּל־מִצְוֹת יְהוָה וַעֲשִׂיתֶם אֹתָם וְלֹא תִתְּרוּ אֹתֵי לִבְבְּכֶם וְאֹתֵי
עֵינֵיכֶם אֲשֶׁר־אַתֶּם זֹנִים אֹתֵיהֶם : לְמַעַן תִּזְכְּרוּ וַעֲשִׂיתֶם אֶת־כָּל־
מִצְוֹתֵי וְהֵייתֶם קְדוֹשִׁים לֵאלֹהֵיכֶם : אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם אֲשֶׁר הוֹצֵאתִי
אֶתְכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לֵהוֹיֹת לָכֶם לֵאלֹהִים אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם :

יש לרף מלהיכס לחמת . והש"ן יסיים בלחש מלהיכס ובקול רם יאמר ה' מלהיכס לחמת .

אָמֵת וְאִמּוֹנָה בְּלִזְאוֹת וּקִים עֵינֵינוּ כִּי הוּא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאִין
זִלְתוֹ וְאִנְחָנוּ יִשְׂרָאֵל עַמּוֹ הַפּוֹדֵנוּ מִיַּד־מַלְכִים מִלִּפְנֵי הַגּוֹאֲלֵנוּ מִכַּף
כָּל־הָעַרִיצִים הָאֵל הַנּוֹפֵרֵעַ לָנוּ מִצְרֵינוּ וְהַמְשַׁלֵּם גְּמוּלָה לְכָל־אֹיְבֵי
נַפְשֵׁנוּ הָעֹשֶׂה גְדֻלוֹת עַד־אֵין חֶקֶר וְנִפְלְאוֹת עַד־אֵין מִסְפָּר : הַשֵּׁם
נַפְשֵׁנוּ בְּחַיִּים וְלֹא־נָתַן לְמוֹט רַגְלֵנוּ הַפּוֹדֵרֵכֵנוּ עַל־כַּמּוֹת אֹיְבֵינוּ
וַיִּרֶם קַרְנֵנוּ עַל־כָּל־שֹׁנְאֵינוּ : הָעֹשֶׂה־לָּנוּ נִפְסִים וְנִקְמָה בַּפֶּרַעַה אֹתֵת
וּמִוִּפְתִּים בְּאֶרֶם בְּנִיחָם הַמִּפְּהָה בְּעִבְרַתוֹ כָּל־כְּבוֹרֵי מִצְרַיִם וַיּוֹצֵא
אֶת־עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל מִתּוֹכָם לְחֵרוֹת עוֹלָם : הַמַּעֲבִיר בְּנֵיו בֵּין גְּזֵרֵי יַם־
סוּף אֶת־רוֹדְפֵיהֶם וְאֶת־שׁוֹנְאֵיהֶם בְּתַהוֹמוֹת טַבַּע וְדָא בְּנֵיו בְּבוֹרַתוֹ
שְׁבַחַו וְהוֹדוּ לְשִׁמּוֹ וּמַלְכוּתוֹ בְּרִצּוֹן קָבְלוּ עֲלֵיהֶם מִשָּׁה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל
קָה עָנוּ שִׁירָה בְּשִׂמְחָה רַבָּה וְאָמְרוּ כֵלָם :

מִי־כִמְכָה בְּאַלֶם יְהוָה מִי כִמְכָה נְאֻדָר בְּקִדְשׁ נֹרָא
תְהִלַּת עֲשִׂה פְלֵא . מַלְכוּתְךָ רָאוּ בְּנֵיךָ בּוֹקַע יָם לְפָנַי
מִשָּׁה זֶה אֵלֵי עָנוּ וְאָמְרוּ :

יְהוָה | יִמְלֹךְ לְעוֹלָם וָעַד : וְנֹאמַר כִּי־פָדָה יְהוָה אֶת־

יעקב וגאלו מיד חזק מפנו. ברוך אתה יהוה גאל ישראל:

השפכנו יהוה אלהינו לשכום והעמידנו מלכנו לחיים ופרוש עלינו סבת שלומך ותקננו בעצה טובה מלפניך והושיענו למען שמך והגן בעדנו והסר מעדני אויב דבר וחרב ורעב ויגון והסר שטן מלפנינו ומאחרנו ובצל כנפיק תסתירנו כי אל שומרנו ומצידנו אתה כי אל מקד חנן ורחם אתה ושומר צאתנו ובאינו לחיים ולשכום מעתה ועד עולם. כחל ברוך אתה יהוה שומר עמו ישראל עד:

לשבת ויום ופרוש עלינו סבת שלומך ברוך אתה יהוה הפורש סבת שלום עלינו ועל כל עמו ישראל ועל ירושלים:

הפסוקים האלה וכן ברוך ה' לעולם אמן ואמן. לצי דעת הגר"א יותר נכון שלא לאוסרם:

לשבת ושומר בני ישראל את השבת לעשות את השבת כדחתם ברית עולם: ביני ובין בני ישראל אות היא לכם ביום ששת ימים עשה יהוה את השמים ואת הארץ וביום השביעי שבת וינפץ: לשלש רגלים וידבר משה את מועדי יהוה ארבעי ישראל: לראש השנה תקעו בחדש שופר בכסה ליום חגנו: כי חק לישראל הוא משפט לאלהי יעקב: ליום כפור בייביום הזה יכפר עליכם לטהר אתכם מכל חטאתיכם לפני יהוה תטהרו:

ברוך

לקומי הגריא

נשמתיך ואיטן מסטרא דשכינסא עלאה חקריאו אפרוחין. וגששן מסטרא דשכינסא חמאה חקרון ביים. ודא חיבו רזא דכפירם סוכת שלום עלינו חמא פלאה דחיבי סוכת שלום ומסכך עליינו ושלוס עמא. ר"ל דלכך אמר סוכת שלום. והיא חקך דכעלום שלו וכן שנת כדוש. שכינסא פלאה מסכך דלדיק מלמסה למעלה. כדדיק מלמסלה למטה. (ר"ל כי כבינה היא שביעית לדיק מלמטה למעלה. וכן הדדיק שביעי לבונה מלמסלה למטה) (ביאורו להיקון ו' י"ח ב' ד"ה ושלום):

תפלת מעריב

כחול בְּרוּךְ יְהוָה לְעוֹלָם אָמֵן וְאָמֵן : בְּרוּךְ יְהוָה מִצִּיּוֹן שֶׁכֵּן
 יְרוּשָׁלַיִם הַלְלוּהָ : בְּרוּךְ יְהוָה אֱלֹהִים אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל עֲשֵׂה נִפְלְאוֹת
 לְבָדוֹ : וּבְרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד לְעוֹלָם וַיִּמְלֵא כְבוֹדוֹ אֶת־כָּל־הָאָרֶץ אָמֵן
 וְאָמֵן : יְהִי כְבוֹד יְהוָה לְעוֹלָם יִשְׁמַח יְהוָה בְּמַעֲשָׂיו : יְהִי שֵׁם יְהוָה
 מְבֹרָךְ מִעַתָּה וְעַד־עוֹלָם : כִּי לֹא־יִפְּלוּ יְהוָה אֶת־עַמּוֹ בְּעִבּוּר שְׁמוֹ
 הַגָּדוֹל כִּי הוֹאִיל יְהוָה לַעֲשׂוֹת אֲתָכֶם לֹו לְעַם : וַיֵּרָא כְּרַהֲעֵם וַיִּפְּלוּ
 עַד־פְּנֵיהֶם וַיֹּאמְרוּ יְהוָה הוּא הָאֱלֹהִים יְהוָה הוּא הָאֱלֹהִים : וְהִיא יְהוָה
 לְמִלְכָּךְ עַל־כָּרְהָאָרֶץ בַּיּוֹם הַהוּא יְהִיהַ יְהוָה אֶחָד וְשְׁמוֹ אֶחָד : יְהִי
 חִסְדְּךָ יְהוָה עִינֵינוּ כַּאֲשֶׁר יִחַלְנוּ לָךְ : הוֹשִׁיעֵנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וּקְבֹצֵנוּ
 מִן־הַגּוֹיִם הַהוֹדוֹת לְשֵׁם קְדוֹשְׁךָ לְהַשְׁתַּבַּח בְּתִהְלֶתְךָ : כָּל גּוֹיִם אֲשֶׁר
 עָשִׂיתָ יְבוֹאוּ וַיִּשְׁתַּחֲוּוּ לְפָנֶיךָ אֲדֹנָי וַיִּכְבְּדוּ לְשִׁמְךָ : כִּי־גָדוֹל אַתָּה
 וְעֲשֵׂה נִפְלְאוֹת אַתָּה אֱלֹהִים לְבָדְךָ : וְאַנְחֵנוּ עִמָּךְ וּצִאֵן מִרְעִיתְךָ
 גֹּדֵה לָךְ לְעוֹלָם לְדוֹר וָדוֹר נִסְפָּר תִּהְלֶתְךָ . בְּרוּךְ יְהוָה בַּיּוֹם . בְּרוּךְ
 יְהוָה בְּלִילְךָ . בְּרוּךְ יְהוָה בְּשַׁכְּבֵנוּ . בְּרוּךְ יְהוָה בְּקוּמֵנוּ . כִּי בְיָדְךָ
 נִפְשׁוֹת הַחַיִּים וְהַמֵּתִים אֲשֶׁר בְּיָדוֹ נִפְשׁ כְּרַחֵי וְרוּחַ כְּלִבְשָׁר אִישׁ :
 בְּיָדְךָ אֶפְקֹד רִחְוֵי פְרִידָתָה אוֹתִי יְהוָה אֵל אֲמֵת : אֱלֹהֵינוּ שֶׁבְּשָׂמִים
 יִחַד לְשִׁמְךָ וְקִיָּם מִלְּכּוֹתְךָ תָּמִיד וּמִלְכָּךְ עִינֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד :

יֵרָאוּ עֵינֵינוּ וַיִּשְׁמַח לְבָבֵנוּ וְתִגַּל נִפְשָׁנוּ בִּישׁוּעָתְךָ בְּאֵמֶת בְּאֵמֶר
 לְצִיּוֹן מִלֶּךְ אֱלֹהֶיךָ יְהוָה מִלֶּךְ יְהוָה מִלֶּךְ יְהוָה יִמְלֹךְ לְעוֹלָם וָעֶד .
 כִּי הַמַּלְכוּת שְׁלֶךָ הִיא וְעוֹלָמִי עַד תִּמְלֹךְ בְּכְבוֹד כִּי אֵין לָנוּ מִלֶּךְ
 אֲלֵא אַתָּה . בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה הַמִּלְכָּה בְּכְבוֹדוֹ תָּמִיד יִמְלֹךְ עִינֵינוּ
 לְעוֹלָם וָעֶד וְעַד וְעַד כָּל מַעֲשָׂיו :

הַשֵּׁן אֹמֵר ח"ק . וְהַח"כ מְחַפְּלֵין חִסְלָה כְּלַמֵּשׁ .

שִׁמְעַם שֶׁל חוֹל חִמְלָה לְעִיל . אַחַר שִׁמְעַם קָדִישׁ חִתְקֵנִי . עֵלִינוּ קָיִי .

אֲדֹנָי שְׁפָתַי תִּפְתָּח וּפִי יַגִּיד תִּהְלֶתְךָ

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ אֱלֹהֵי אַבְרָהָם
 אֱלֹהֵי יִצְחָק וְאֱלֹהֵי יַעֲקֹב הָאֵל הַגָּדוֹל הַגְּבוּר וְהַנּוֹרָא אֵל

פה ערבית לשבת

עליון גומל חסדים טובים וקנה הכל וזכר חסדי אבות
ואביא גואל לבני בניהם למען שמו באהבה .

נמצאת ימי תשובה מוססין וברנו מי בסוך . וכ"כ ובספ"י ח"ג . ואם כתי וחסס ככרנה ליט חזר .

זכרנו לחיים מלך חפץ בחיים . וכתבנו בספר החיים ?מענה אלהים חיים :

מלך עוזר ומושיע ומגן ברוך אתה יהוה מגן אברהם :
אתה גבור לעולם ארני מתיה מתים אתה רב דהושיע .

בחורף בטיב הרות ובריד תגשם : בקיץ מוריד הגל לא שכיב תרוח ומוריד המל .

מכלכל חיים בחסד מתיה מתים ברחמים רבים
פומך נופלים ורופא חולים ומתיר אסורים ומקים אמונתו
לישני עפר . מי כמוך בעל גבורות ומי דומה קד מלך
מטית ומתיה ומצמיח ישועה :

בעש"ה מי כמוך אב הרחמים זכר יצוריו לחיים ברחמים :

ונאמן אתה לתחיות מתים ברוך אתה יהוה מתיה
המתים :

אתה קדוש ושמוך קדוש וקדושים בכל יום יהללוך
פלה . ברוך אתה יהוה האל (בעש"ה הגדוק) הקדוש :

אם שכת ולא החלל חסלה מנחה בע"ש מחסלל ערבית שמים של שכת . אם טעה והתחיל חסלה
טול גומר אותה כרכה בזכר בה טעפה ומתחיל של שכת . ומשאתר תיבת אתה אדעתא דחול אש"פ
אזכר מיד הוי ל" החמיל כשל חול וגומר הנרכה . אבל אם הי' זכור שהוא שכת ושלא כוונה החמיל
ושכת אתה ולא במחשבת חול אלא כשספס דלישנא אשילי הוא בחסלה שחרית שאינה פותחת באתה . אינו
גומר כרכת חוקן . ונראה כדאי הראב"ד דס"ל שאין הכרעה נעשית בחסרון כוונת שעתה לסמוך עליו .
היטכן כשהתחיל רק תיבת אתה לא הוי החתלה ולעולם אינו גומר . כל שכן כדערבית ודמנחה כשהתחלות
שנות . החסלל חסלה של חול כשכת ולא הזכיר של שכת לא יאל . ואם הזכיר של שכת בחוך י"ח אש"פ
שלא קבע כרכה לשכת יאל . טעה והחסלל של חול כשכת ולא הזכיר של שכת או שלא החסלל כלל ושמע
מש"ן כרכה מש"ן ו' יאל . ועוב שיאמרנה עם הש"ן מלה במלה . ואם כבר אמרנה הש"ן נריך הוא להחסלל
וי ברכות שלמות , שהיחיד אינו ראוי לאמרה לכחלה . מיהו כדעבד יאל בה . הטועה כחסלה שכת
והחליף ו' כזו אינו חוזר חוץ משל מוסף שאם החליף אחרת בה לא יאל וכך להסך . (יעב"ז) .

אתה קדושת את יום השביעי לשמוך . תכלית טעשה שמים

וארץ

לקוטי הגר"א

שבת כראשיה איחי מלכות דאיהי ראשיס כידוע (כי ג' שנתות הן . שכת כראשיס . שכת

ערבית לשבת

וְאָרְץ וּבִרְכָתוֹ מִכָּל הַיָּמִים וּמִדְּשֵׁתוֹ מִכָּל חוֹמָצִים וְכֵן פְּתוּב בְּתוֹרָתָהּ :
וַיְכַלֵּה הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וּבִרְצוֹנָם : וַיְבָרֵךְ אֱלֹהִים בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי
מִלְּאֲבֹתָו אֲשֶׁר עָשָׂה וַיִּשְׁבֹּת בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי מִכָּל מְלָאכְתּוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה :

ויברך

לקוטי תורה

מ"ס. שבת לעתיד לבא) זה שבת דליליא. ולקח את מחסללן בלילה אחת קדשת בו' חגלים
מעשה שמים וארץ (יכל לור ח"ב ל"ב ע"ב מה"ס) :

ויברך השמים והארץ וכל נבאם. הודיעה לנו התורה כשם שיש לבא הארץ אשר נברא
בששת ימי המעשה כן נברא בששת ימי בראשית לבא השמים : ויכל בו'. הסביל

בין כילו לשבתה הוא. כי שבתה מונה לאורו על העדר המלאכה והספק באמצע מלאכתו.

וכתי נאמר על גמר מלאכה הוא רגע אחר גמר המעשה. כי אין ניכר גמר המעשה אלא

אח"כ כשאין עוד לפעוה. לך מן ההכרח לומר ויכל וישבות. אלו נאמר ויכל הייתי לומר

שכלה את מלאכת הנוכרים ואח"כ החיל מלאכה אחרת לכן נאמר וישבות השונת על העדר

והספק באמצע המלאכה. לך לזרות נלשונו כאשר יניח שבת לפסוק באמצע ושלא לחשוב

על מלאכת חיל אף לעשות עוד : ויברך אלקים. רז"ל דרשו ברו בו' קדשו במו' מפני

ששבת לא מלאכה בטהרה והוא הקדוש. ח"ס על כן הוא טמן לבס ביום הששי לחם

זמים הוא הברכה וכן לזרות מה שאט שובתים בו ממלאכה הוא הקדוש. כי קדוש הוא

לשון פרישה. והברכה הוא שאט משכימים ביום השבת ואין את נזכרים להשתדלות פרנסת

היום כי הוא שוכן מיום הששי ; מכל מלאכת אשר ברא אלקים לעשות. ביאורו כי לעשות

משמשולעמיד. והוא כי הקב"ה מחדש בכל יום תמיד מעשה בראשית ומחדש מעשה בראשית ליום

השבת בוקן מיום החמול וביום השבת שבת חף ממט ח"ס מכל והבן : ובליקוים כחוב ח"ל. אשר

ברא אלקים לעשות. ענין השבת הוא כי בכל שעה ימים בראשונים הוליו כ"א פשוטו.

וביום השבת נחו כולם. ואע"פ שהכל נברא ביומן שעה ימים ח"ס כלל בכה. אבל בשפעל

הקב"ה מחדש בכל יום תמיד מעשה בראשית. והוא הולאחן לפעל. וכ"א הוליו פעלו

ביומן תמיד. ובשבת שובתים. ח"ס הכתוב אשר ברא אלהים לעשות. פי' שבתה הכל לכד

לגמור בשפעל (פ"ל באר"ח) : ובביאורו ע"ד רמז כ'. ח"ל ויסלו השמים ט'. ראש ונף

וטלודותיהם. ויכל בו'. אר"ל מה ה' אחר מטעה בו'. והוא כינה בג"ד ג"פ השביעי

ג"ס כלל כל הנתיבה. ג"פ אלהים ואין בו מעשה לשבת יורה : וישבות. יחוד : ויברך.

ברכה : ויקדש. קדושה. כרי יב"ק בג"ד. ויכל חגלית מלכות. וקאן נגלס פ"ס שכלל
כל ל"ב נתיבות : פ"ל :

שישי הוא אלק שמיאחא יסוד. ביה אחלילו ואחיימדו שים ספירן יום הששי. הה"ד ויכלו

השמים והארץ דא קב"ה ושיבתא ויה. דעליה אחמר כי כל בשמים ובארץ. וסרנמו

דאחד בשמיא ובארעא. ור"ל הששי הוא יסוד וביה ויכלו השמים והארץ ח"ג דאיון ו"ה.

דששי. ששי ו' הששי ה'. חבו הששי. וסוד וחומר ויכלו דהוא פנין אחד. אלא דתמלה

חיל ו' לה'. והוא יום הששי באלף שמיאחא בדרגא יסוד. ואח"כ בזמן הגולגה דהוא

ספרת היסוד כנ"ל יום השביעי וחז ויכלו השמים והארץ שכללין באחד חבו לשון ויכלו

שכללין כא' : ודא חיו כ"ל. ועליה אחמר וכל נבאם. ר"ל שמים וארץ וכל. (ר"ל ח"ג

יסוד). אלו ג' נכללין כא' גם נבאם. כג"ס מאי נבאם כרי ספרי קשות. ונקראתן

לנבאם. ח' דשמים וח' דארץ. מלאכים וישראל כמ"ס למעלה. ח"ס נבאם. והן מעלה

ומטה. ח"ס חיו בנחא וחיו בחד : וביה אסקריוו תלת אבנן שביעות כר"ה ויכל
אלקים

ערבית לשבת

וַיְבָרֶךְ אֱלֹהִים אֶת־יוֹם הַשַּׁבָּת וַיְבָרֶךְ אֶת־שְׁמֵהּ אֵתוּ בַּיּוֹם שָׁבַת מִפְּלִי מְלֵאכֶתוֹ
אֲשֶׁר־בָּרָא אֱלֹהִים לַעֲשׂוֹת :

אלהינו

לקוטי הגרא

אלקים ביום השביעי וישנות ביום השביעי ויברך אלקים את יום השביעי. כמש"ל ס"ה
ב' סלח זמנין שביעי כו' דאחכלילו בבת. ולכן נקראו על שמה והוא ש' בת כמש"ס :
ויברך מסע' דברכה. סן ג"ר. דאזכין אהברכו משם וכן יום השבת. והרי אחכליין כל
הפ"ס בה: ויקדש ארש. פסע' דקדושה. וישנות מסע' ריחוד. שזהו סוד השבת ימודא
דכלאו והוא המיחה. וכמ"ס ומלאן מנוחא אשה כו'. אל הזנוחה כו'. וע' בר"פ נח
ג"ס ב' ודא גייחא כו' כד"ח כי בו שבת טו': ודא חיבו ויכלו דאחכלילו ב' סלח אזכין
דאיטן ברוא דשמא דע"ב. טתן טעם במה ויכלו חושבן ע"ב כולל ג' אזכין דנאחר בכל
סכל כל (הכל כולל בלשון ויכלו) ואימר דכ"ח מאזכין כולל ע"ב כמש"ו דאיטן כו':
(הן) כנווחא דא גדולה אהקרי חסד והוא ראיא לע"ב. בגין דאיבו כללא דע"ב טיבין
(ג' חסד) גבורה כללא דר"ו אטון דאיא בשמא דע"ב (דחוא) ג"כ ע"ב אלא שהוא
ברוא דאחיין פרטא דהוא רינא. פד"ח ג"כ ע"ב כמש"ו דכליל מויעבור ה'. שכן ג'
דרגין ע"ב ר"ו ה' והן כלילין על פניו. דפנים הוא וא"ו (שהיא עד"ח) ווא"ו כולל ע"ב
בר"ס וה"ו (אני והו) י"ג טבלין דרחשי. ולכן מפרש הקרא אחריו י"ג מילין דרחמי.
ומביא רא' שברחמים שהוא פד"ח הוא מסע' דגדולה שהוא חסד שנא' וברחמים גדולים
(אקבץ) וכמש"ו גדולים ודאי מסע' דחסד דאיבו האל הגדול. וכלא אחכליל בשביעים
דאיבו מלכות חזו ויכלו יום השביעי. ונאמר בה ג' יום השביעי כנ"ל. דג' השביעי הן
ג' אזכין. וה' כלילא עם כל חד וחד (ת"כ"ב ס"ז א' וביארורו שם):

ויברך השמים והארץ וכל זבאם. ויכלו בדריק אסכליין כל אברין וכל ספירן. כל אברין
דאיטין פקדין דעשה וכמש"ל ריש חל"ס דאיטין פטר כל רחם טו'. וכמו שהוא
ביצירה כלל כל האברים (כמש"ל ל"ח א' ואיבו ברית דכליין ביה כל אברים דגופא). כ"ה
במטה. מטה מילה כלל כל המטה. ולכן נקרא ברית שכולל מרי"ב מטה: דביה אשר
קדשט במטותיו וטו למיעבד כל פקדין. דאיבו כל. כליל כלל. ואיבו כלל. ומינה חלוי
כלל. דדריק פיקרו פ"ס הנבר כמש"ל. והנה הנבר הוא בג' מקומות. בדעת. מיני' חלוי כלל.
כמש"ל ל"ח א' שיה זיטרין איטין דפלין מיני' כו'. ובו' הוא כלל. וביסוד הוא כליל
כלל. ח"ס וביה אספידו כלל ופרט וכלל (ור"ל דעת ח"ס יסוד) (והוא) פמודא דאיבו
סביל שמא וארעא עליה. ובגין דא ויכלו כליל שמא וארעא. ר"ל דכתיב ויכלו. לשן
סלל השמים והארץ דכתיב בחריה. ומפרש כל ו' ספירות דבפרשה. שמים תגי' כי
שמים אש ומים. ודא שמאלא וימינא. שמים פמודא דאמלטיחא כליל סרוויבו. והארץ
שכימא חמאה. וכל זבאם נחא וסוד. דאיטין זבא השמים והארץ. דנכאם קאי על שמים
(שמים וארץ) והן רי' כידוע דשני זבאיות. ומש"ל בנכ"ב. ויכלו סללם בגין דאיבו
כליל שבת ספירן דשבת דוד כהן להקב"ה. יה"ד ק"ה' הגדולה והגבורה וגו'. ר"ל
דכתיב שם כי כל טו' אלמא דכולל טלס. וכן כתיב כל בשמים ובארץ וכן כאן ויכלו השמים
והארץ. דטללם. ויכלו אלקים ביום השביעי דא אימא פילאה דאיבו אלקים. בחר דכליל
ב' שבת ספירן אהקריאו על שמה כללא שבתם שבתם. ל"ל דעל שמה נק' ז"ס
שבת שבתם בטריה. ואמר זה לפרש ג' שביעי בג"ר. דג"כ נקראים על שמו כמש"ו.
לנבחר כליל ביה סלח ספירן פלאין דכליל באימא פלאה וקרא לן שביעי שביעי שביעי

ערבית לשבת

אלהינו ואלהי אבותינו רצה במנוחתנו קדשנו במצותיה ותן
חלקנו בתורתך שבענו מצובה ושמחנו בישועתך ופטר לבני
לעבדך באמת והנחילנו יהוה אלהינו באהבה ובכבוד שבת קדשה
ונתנו בה ישראל מקדשי שמה . פרוק אלה יהוה מקדש השבת :

רצה יהוה אלהינו בעמך ישראל ובחפדתם . והשיב
את העבודה לרביב ביתך ואשי ישראל ותפלתם באהבה
תקבל ברכון ותהי לרצון תמיד עבודת ישראל עמך :

אלהינו

לקושי הערא

על שמה . כה"ד ויכל חלקים ביום השביעי הא חר דלילי ביה . וישטח ביום השביעי
הא חניינא . ויברך חלקים את יום השביעי הא חלח לאחללח בעשר ספירן (פי' מ"ז
פ"ו ב' פ"ז א') :

ברא אחרמיו בלדיק דביה גלגול יסור . ר"ל דביה גלגול דחושבני' פ"ב כמנין ויכלו
דחא ביסוד כמ"ל חכ"ב פ"ב . ובי' נח כמ"ז שהוא שבת כי בו שבת כו' .
וסמן יו"ד דאחלגלל ביה ונח ביה מכל גלגלין דאחלגלל . ר"ל כי ד' דיסוד הוא נפש דל"ג
עברתה כלום . ס"ו הוא הרוח [ההפוליות הרוח . הוא בס"ו . שראשית החפולות הרוח
הוא בפ"ב נפש . במנין נפש שבעים וכו' דאבהן בידוע . והנה הוא ס"ו נפש כמ"ש כל הנפש
כו' . והן ס"ו דיעקב ויוסף . וששה הן ג' דאבהן מרכבתא פלחה דחג"ס שהן דיעקב .
וג' דיוסף ובניו שהן מרכבתא הפשה כו' . ואלו ששה הן דעמ' ו' הנהר כו' והן שם פ"ב
כלל ופרט וכלל כו' . ששה דרפת וכן ביסוד וששים בח"ח [יו"ד הוא נשמתא . וכד מחר
בו הנשמה או לא ילסרך לבא בגלגול כמ"ש ואתה חטח ותעמוד כו' והוא באות ברית דבי'
שהא יו"ד . ח"ש ובנין דא ויכל חלקים ביום השביעי מלאכתו אשר עשה . והוא יו"ד פ"ג
ואזי דחא ו' יום השבת (חמ"ס ק"ג פ"ב) :

ויכלו הוא שבת יום השביעי . וחו ויכלו דלילי השמים והארץ וכל לבאם . ועלב אחמך
באו ונלא לקראח שבת מלכהא (חמ"ס פ"ט ג') :

ויק שלו הן פ"ס כי עשרה מאמרות נכללין בו' ימים . ואח"כ באין לו ג"ר ג' אלהים
דויטלו . עתה ג"ר . ביום ה' . וזה מ"ה (ר"ל י' מאמרות ול"ב וג' חלקים) והג"ר
טולות כל הש"ס כו' . וכעוד ל"ב כתיבות (ל"ב אלהים דמעשה בראשית) פ"ס השלשה .
שקן ל"ה אלהים . יש בויטלו ל"ה חיות . שהן ל"ב חיות (ס"א נחיות) וג' אלהים .
ועוד עשרה מאמרות יש בו ג"כ עשרה מאמרות . ויכלו . ויכלו . עשק . וישבת . עשה
ויברך . ויקדש . שבת . ברא . לעשות כו' . וח"ס שמות השבת (ג"ב . ר"ל אהייה יהוה
ששם בני' מ"ב שמות המרגלא כידוע) שבת"ב גברא היזולס . ובשבת נשלים עוד ג' ששם
ג"ר . ולכן שם ג' אלהים להשלים המ"ה . וג' יום השביעי להשלים פ"ס . שלא היו רק
ו' ימים . ועוד ו' ליתת שקן א' . שבה הכל לאחר (פי' שכל ה' ליתת נשבים לאחד) הן
ז' . ונשלים שמא חפרש ביו"ד . איתיות ומספרם מ"ה (ביאורו לספר יצירה פ"א מ"ב חופן ג') .
ע"י מ"ש בליקוט מחשלי ח' . פ' ה' הבא לקמן בעה"י כפלה מנחה דשבת עשם מה
שאמרים בליל שבת ויטח בה ובשמיים בו ובמנחה בס' :

נִרְאָה וּכְחוּמָהּ אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ . יַעֲלֶה וְיָבֵא וְיַגִּיעַ וְיִרְאֶה וְיִרְצֶה
 וְיִשְׁמַע וְיִפְקַד וְיִזְכֵּר וְזָכְרָנוּ וְיִפְקֹדֵנוּ וְזָכְרוֹן אֲבוֹתֵינוּ . וְזָכְרוֹן מְשִׁיחַ
 בֶּן דָּוִד עֲבֹדָה . וְזָכְרוֹן יְרוּשָׁלַיִם עִיר קְדוֹשָׁה . וְזָכְרוֹן כְּלֵי-עֹמֶד בֵּית יִשְׂרָאֵל
 לְשִׁנְיָה . לְפִלְמֹתָה לְמִזְבֵּחַ לֶחֶן וּלְחֶסֶד וּלְרַחֲמִים לְחַיִּים וּלְשָׁלוֹם בְּיוֹם
 לַיְלִית רֵאשֵׁי הַחֹדֶשׁ | לַסֵּס חַג הַמִּצּוֹת | לַסִּיכּוֹת חַג הַסֻּכּוֹת

יְהוָה זָכְרָנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בּוֹ לְמִזְבֵּחַ וּפְקֻדָּנוּ בּוֹ לְבְרָכָה וְהוֹשִׁיעֵנוּ בּוֹ
 לְחַיִּים . וּבְדַבַּר יְשׁוּעָה וּרְחֻמִּים חוּס וְחַנּוּנוּ . וּרְחַם עָלֵינוּ וְהוֹשִׁיעֵנוּ .
 פִּי אֱלֹהֶיךָ עֵינֵינוּ כִּי אֵל מְלֶכֶךְ חַנּוּן וּרְחוּם אַתָּה :

וְתַחֲיוּנָה עֵינֵינוּ בְּשׁוּבְךָ לְצִיּוֹן בְּרַחֲמִים . בְּרוּךְ אַתָּה
 יְהוָה הַמַּחְזִיר שְׂכִינָתוֹ לְצִיּוֹן :

מִדָּבָרִים אֲנַחְנוּ לָךְ שְׂאֵתָה הוּא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ
 לְעוֹלָם וָעֶד צוּר חַיִּינוּ מִגֵּן יִשְׁעֵנוּ . אַתָּה הוּא לְדוֹר וָדוֹר גּוֹדֵל לָךְ
 וְגִסְפָר תְּהִלָּתְךָ עַל חַיֵּינוּ הַמְסוּרִים בְּיַדְךָ וְעַל נַשְׁמוֹתֵינוּ הַפְקוּדוֹת לָךְ
 וְעַל נַפְשֵׁךָ שֶׁבְכָל-יוֹם עִמָּנוּ וְעַל נַפְלְאוֹתֶיךָ וּמְבוֹבוֹתֶיךָ שֶׁבְכָל-עֵת
 עָרַב וּבִקֵּר וְצַהֲרִים . הַטּוֹב כִּי לֹא-כָלוּ רַחֲמֶיךָ וְהַמְרַחֵם כִּי לֹא-תִפּוּ
 חֲסָדֶיךָ מֵעוֹלָם כְּיֵנוּ לָךְ :

כתנוכה וכסורים למוקטין אומרים כאן על הנסים .

וְעַל-כֵּלָם יִתְפָּרֵךְ וְיִתְרוֹמֵם שְׁמֶךָ מְלַכְנוּ תְּמִיד לְעוֹלָם
 וָעֶד :

בעשיה וכתוב לחיים טובים בל-בני בריהק :

וְכָל הַחַיִּים יוֹדוּךָ סֵלָה וַיְהִלְלוּ אֶת-שְׁמֶךָ בְּאַמֶּת
 הָאֵל יְשׁוּעַתָּנוּ וְעֲזָרְתָנוּ סֵלָה . בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה הַטּוֹב
 שְׁמֶךָ וְלָךְ נָאִה לְהוֹדוֹת

שְׁלוֹם רַב עַל-יִשְׂרָאֵל עִמָּךָ תָּשִׂים לְעוֹלָם כִּי אַתָּה הוּא מְלֶכֶךְ
 אֲדוֹן לְכָל-הַשָּׁלוֹם וְטוֹב בְּעֵינֶיךָ לְבָרֵךְ אֶת-עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בְּכָל-עֵת
 וּבְכָל שָׁעָה בְּשָׁלוֹמָה :

בעשיה בטהר חיים ברכה ושלום ופרנסה טובה נזכר ונכתב בפניך אנתנו וכל עמך
 ביום יצא אל לחיים טובים ולשלום :

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה הַמְבָרֵךְ אֶת-עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּשָׁלוֹם :

ערבית לשבת

אֵלֵהי נְצוֹר לְשׁוֹנֵי מַרְעַ וְשֹׁפְטֵי מַדְבַּר מְרֻמָּה וְלִמְקַלְלֵי נַפְשֵׁי
 תְּדוּם וְנַפְשֵׁי כַּעֲפָר לְכֹל תְּהִיָּה פֶתַח לְבִי בְּתוֹרָתְךָ וּבְמִצְוֹתֶיךָ תִּרְדּוּף
 נַפְשִׁי וְכֹל הַחוֹשְׁבִים עָלַי רְעוּ מְהֵרָה הַפֵּר עֲצָתָם וּקְלַקְל מַחֲשַׁבְתָּם .
 עֲשֵׂה לְמַעַן שְׂמֶךָ עֲשֵׂה לְמַעַן יִמְיֶנָּה עֲשֵׂה לְמַעַן קְדוּשַׁתְךָ עֲשֵׂה
 לְמַעַן תוֹרָתְךָ לְמַעַן יִחַלְצוּן יְדִידֶיךָ הַלְשִׁיעָה יִמְיֶנָּה וְעַנְנֵי : יְהִי לְרִצּוֹן
 אִמְרֵי פִי וְהַגִּיזוֹן לְבִי לְפָנֶיךָ יְהוָה צוּרֵי וְגוֹאֲלֵי . עֲשֵׂה שְׁלוֹם בְּמִרוֹמֵי
 הוּא יַעֲשֵׂה שְׁלוֹם עֲלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן : יְהִי רִצּוֹן
 לְפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שִׁבְנָה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ בְּתוֹרָתְךָ
 בְּיָמֵינוּ וְתֵן חֻלְקֵנוּ בְּתוֹרָתְךָ :

אין החזן מחזיר התפלה אבל אומר ברכה מעין שבע ואומר חמלה ויכילו בקול רם והקהל עונים
 עמו . ברכה מעין א' אומרים גם בשבת שאחר י"ט וכן ב"ט שחל להיות בשבת (חזן מליל ראשון
 דספח) . ואין מזכירין בה של י"ט . בבית פתנים ואכלים אין אומרים אותה ולא בכל מקום
 שמחטלנין באקראי :

הַש"י בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ אֱלֹהֵי
 אֲבֹרָהּ אֱלֹהֵי יִצְחָק וְאֱלֹהֵי יַעֲקֹב הָאֵל הַגָּדוֹל הַגְּבוּר
 וְהַנּוֹרָא אֵל עֲלִיזוֹן קִנְיָה שְׁמַיִם וָאָרֶץ :

גם מנן אבות יאמר ה"ק ולא האבוד :

מִנְּנוּ אֲבוֹת בְּדַבְּרוּ מִתִּיהַ מְתִים בְּמִאֲמוֹר הָאֵל (בַּעֲשִׂיַת הַבְּלָקָה) הַקְּרוֹשׁ
 שְׂאִין כְּמִזְהוּ הַמִּנִּיחַ לְעַפְוֹ בְּיוֹם שַׁבַּת קָדְשׁוֹ כִּי בָּם רָצָה לְהַנִּיחַ לָהֶם
 לְפָנָיו נַעֲבוֹד בִּירְאָה וּפְחָד וְנוֹדָה לְשִׁמּוֹ בְּכָל־יוֹם הַמִּיד מֵעַן הַפְּרָכּוֹת
 אֵל הַהוֹדָאוֹת אֲדוֹן הַשְּׁלוֹם מְקַדֵּשׁ הַשַּׁבַּת וּמְבָרֵךְ שְׂבִיעֵי וּמְנִיחַ
 בְּקִדְשָׁה לְעַם מִדְּשֵׁנֵי עוֹנֵג זָכַר לְמַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית :

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ רָצָה בְּמִנְחָתֵנוּ קְדֻשָׁנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ וְתֵן
 חֻלְקֵנוּ בְּתוֹרָתְךָ שִׁבְעֵנוּ מִשׁוֹכָה וְשִׁמְחָנוּ בִּישׁוּעָתְךָ וְסִיחַר לְבַנּוּ לְעַבְדֶּיךָ
 בְּאֵמֶת וְהַנְחִילֵנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה וּבְרִצּוֹן שַׁבַּת קְדֻשָׁה . וְיִנְחַתֵּנוּ
 בְּהַ יִשְׂרָאֵל מְקַדְּשֵׁי שְׂמֶךָ . בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה מְקַדֵּשׁ הַשַּׁבַּת :

הש"ן מקדש בבית"כ בשבתות וי"ט חזן מליל א' וב' של ספח . ואומרים עלינו . ק"י .

מנהג של ישראל לברך הילדים בלילי שבתות וי"ט אחר התפלה או בפניסה לבית . וגם הבנים הגדולים מקבלים
 ברכה מאבותיהם ונכניהם הוא . והמזכירים (אחד האבות ואחד הרבנים) מניחים יד אחד על המתנכך (שמעתי
 בשם יצ"ח באשר לברך בנ' ידים לכד מכב) ואומרים

יְשִׁימָה אֱלֹהִים כְּאִפְרַיִם וְכַנְעַנְשָׁה

ואומרים ברכה כה"ס יברכך ונ' . וכל אחד יוכל להוסיף ברכה משלו כפי נחות לשוט .

חיקף כניחתו לכיתו יחמר .

שְׁלוֹם עֲלֵיכֶם מִלְּאֲבֵי הַשָּׁרֵת מִלְּאֲבֵי עֲלוּיֹן מִמְּלֶךְ
 מִלְּבֵי הַמְּלָכִים הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא : גיפ
 בּוֹאֲכֶם לְשֵׁלוֹם מִדְּאֲבֵי הַשָּׁלוֹם מִלְּאֲבֵי עֲלוּיֹן מִמְּלֶךְ
 מִדְּבֵי הַמְּלָכִים הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא : גיפ
 בְּרִכּוּנֵי * לְשֵׁלוֹם מִלְּאֲבֵי הַשָּׁלוֹם מִלְּאֲבֵי עֲלוּיֹן מִמְּלֶךְ
 מִדְּבֵי הַמְּלָכִים הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא : גיפ
 (צִאתְכֶם לְשֵׁלוֹם מִלְּאֲבֵי הַשָּׁלוֹם מִלְּאֲבֵי עֲלוּיֹן מִמְּלֶךְ
 מִלְּבֵי הַמְּלָכִים הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא) : גיפ

פי מלאכי יצוה לך לשמרה בכל הדרכה :
 ו ייחמר צאתך ובוואך מעתה ועד עולם :

וחל"כ יחמר זה :

אֵשֶׁת חַיִל מִי יִמְצָא וְרַחֵק מִפְּגִינִים מִכְרָה : בְּמַח בָּהּ לֵב בְּעֵלְהָ
 וְשָׁלַל לֹא יִחָסֵר : גַּמְלֹתָהּ טוֹב וְלֹא יִרְעֶה כֹּר יָמֵי חַיֶּיהָ : דְּרָשָׁה צִמּוֹר
 וּפְשָׁתֶיהָ וְתַעֲשֶׂה בְּחֶמֶץ בַּפִּיהָ : הִיתָה כְּאֵינִיּוֹת סוֹחֵךְ מִמְּרַחֵק תְּבִיא
 כְּחֶמֶה : וְתִקְּם בְּעוֹד לֵילָה וְתִתֵּן טָרֶף לְבֵיתָהּ וְחָק לְנַעֲרֹתֶיהָ : זְמִמָּה
 שְׂדֵה וְתִקְּחֶנּוּ מִפְּרֵי כַּפִּיהָ נִמְעָה פָּרִם : תַּגְרָה בְּעוֹז מִתְּנִיָּה וְתֵאמָר
 וְדַעַתֶּיהָ : מַעֲמָה פִּרְטוֹב סַחְרָה לֹא יִכְפֶּה בְּלֵילָה נֶרְהָ : יְדִיהָ שְׁלֹתָהּ
 בְּפִישׁוֹר וְכַפִּיהָ תִּמְכּוּ פֶקֶד : בַּפִּיהָ פִּרְשָׁה לְעֵנֵי וְדִיהָ שְׁלֹחָה לְאֲבוּיֹן :
 לֹא יִתִּירָא לְבֵיתָהּ מִשְׁלֹג פִּי כְּדִבְרֵי בֵיתָהּ לְבָשׁ שְׁנַיִם : מַרְבָּרִים עֲשֹׁתָהּ
 לֵה שֵׁשׁ וְאַרְבָּעֵן לְבוּשָׁה : נוֹדַע בְּשַׁעְרִים בְּעֵלְהָ בְּשִׁבְתָּהּ עִם-זִקְנֵיהָ
 אֶרֶץ : סִדִּין עֲשֹׁתָהּ וְתִמְכּוֹר וְתַגּוֹר נִתְּנָה לְכַנְעֵנִי : עוֹדוֹתָהּ לְבוּשָׁה
 וְתִשְׁחַק לְיוֹם אֲחֵרוֹן : פִּיהָ פִּתְחָה בְּחֶמֶה וְתוֹרַת חֶסֶד עַל-לְשׁוֹנָה :
 צוּמְיָה הִלְכּוֹת בֵּיתָהּ וְחָסֵם עֲצֻלֹת לֹא תֹאכַל : קָמָו בְּנִיָּה וְיֵאֲשֵׁרָהּ
 בְּעֵלְהָ וְיִהְלָלָה : רַבּוֹת בָּנוֹת עֲשׂוּ חַיִל וְאֵת עֲלִית עַל-כְּלָנָה : שִׁמְר

החן

(*) ראוי בשם "תורה" שקרא תגר מיד במקשים בקשה סמלית . אבל נראה ששם השומע והשומע
 כי נראה שרבות, וכל הוא על פסוק סמלית רחמים . אבל כגון אין זה בקשה אלא שאנו אוסרים שהם
 מחדשים ממך מלכי חללים לברך אותנו וכן יעשו כמבואר בש"ס שבת ק"ח ע"ב :

ערבית לשבת

הַיָּהוָה וְהַבָּרָה הַיְיָ אֱלֹהֵי יִרְאַת יְהוָה הִיא תַתְּהַלֵּל : תְּבַרְכֶּנּוּ מִפְּרֵי יָדֵי
וַיִּהְיֶה בַשָּׁעִרִים מַעֲשֵׂיהָ :

סדר קידוש

מצות עשה לקדש על היין בכניסת ש"ק. גם הנשים חייבות בקידוש היום ומזילות את האנשים בשפת הדמק. וקטן אינו מוציא אותן. ואסור לעשות כלום קודם שיקדש אפילו מים. לריך שיהיה מפה על השולחן תחת הפת ומפה אחרת פרוסה על גביו. לכתחלה לריך שהיה הפת קודם קידוש על מקום אחר. ואחר הקידוש מביאין הפת על השולחן. נוטלין הגוס ואומרים פרוסה ויברכו ואומרים מתחלה בלחש ויהי ערב ויהי בקר כדי שלא נחלק פסוק לשנים לכל פסוקא דלא פסקי' חרע"ה אגן לא פסקינן. ומתחילין בקול יום הששי ומ"מ לריך להסמית מעט בין יום הששי לויכילו כדי להניד שאינו פסוק אחד שאין ראשון לעשות משני פסוקים פסוק אחד. וקודם קידוש יאמר זה :

הריני מוכן ומוזמן לקיים מצות עשה לקדש על היין כדכתיב וזכור ושומר זכרו על היין.

בלחש ויהי ערב ויהי בקר

יום הששי : ויכלו השמים והארץ וכל צבאם : ויכל אלהים ביום השביעי מלאכתו אשר עשה וישבות ביום השביעי מלאכתו אשר עשה : ויברך אלהים את יום השביעי ויקדש אתו כי בו שבת מלאכתו אשר ברא אלהים לעשות :

ברוך

לקומי הנרא

יום הששי חושבנו מילוי אדני (חרע"ה) שנתמלאה שפע ברכה ומספעת לשש ימי המעשה : וח"ל שלם משפעת בנה. הוא חושבן שנה. (פי' ח"ל וחרע"ה) : ויכלו הוא פ"ב שנה. כי סלית שש ימי המעשה הוא שנה. וקלרו לפי החסד שנה מע"ב שנה. השמים והארץ במית הוי"ה והדנ"י. ובחושבנס הוי"ה ומילוי אדני הם חשבן השמים והארץ (כי הוי"ה וחרע"ה גי' סרל"ז כמס' השמים והארץ) כי מלא כל הארץ כבודו. לכן נחשב אדני במילואו : וכל לבאס הם ט"ם שנכללן ביה"ו ומושלגן פ"ב ס"ג מ"ה (שזולאן מג' איתחת יה"ו) הוא ק"פ נכללן. ובפרטן ט"ם חשבן וכל גנאס (גי' קפ"ט כמנין פ"ב כ"ג מ"ה פס ט"ם) (חל"ה החדש בראשית ב' בליקוט) :

שכינה עילאה ותפלה עליהו אמתר את שכוותי תשמרו ט'. ולריך לברכא לון ולקדש לון לב' בכחוס הנ"ל. ולכן ברכה וקדוש ביום וכלילה. וביום נקרא קידושא רבא מלך רב. ולריך לקדש לון בקדוש על היין בשכטנין חייבין דקדוש חיללו. ל"ה מתיבא ול"ה משמאלא חז"י וה"ו דו"נ. והבכרה וקידוש הוא לאמשאכא נהירו דלוח"א [ג"כ בג"ה בכ"ק

שער נפתלי

מש רבינו בשבעין תיבות דקידוש שהן ליה ביום הששי ול"ה בברכה, מע"ג דאיכא יוחר לא איכפת לן כמ"ש רבינו בב"ס כי מה שיש יחר מהרבו לא איכפת לן כמ"ש הרא"ש בראש השנה בענין מלכותו כו', ולכן א"צ למחוק ורגי' שלנו כי בנו בתרה : ועוד גיל כי גם בברכה לוי' נוסח שלטו כדוקדק המספר ליה. כי ושבת קדשך באהבה וברצון הנחלתו לא נחשב בכפסר. ספני שאינו סעיק הברכה. רק מעין חתימה ספדן לחתימה. וכ"ה בפסוק ק"ד לענין ו הברכות ולא השיב בכפסר מה שהוא מעין חתימה ע"פ ונגר ה' תיבות אלו נכנס בכפסר אלו חתיבות כי בנו בחרת ואיתנו קרשת מכל העמים. והם ג"פ ה' תיבות יי תיבות כי בנו הוא בכפ"ק וכן מכל העמים דוק : ופ"ש אג"י וח"י דו"נ, ר"ל כי הע"ב שבת

קידוש לשבת

פט

סברי סגנן ורבנן ורבנתי

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם בּוֹרֵא פְּרֵי הַגֶּפֶן :
בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו
וְדָצָה בְּנוֹ וְשִׁבֵּת קִדְּשׁוֹ בְּאַהֲבָה וּבְרָצוֹן הַגְּחִילָנוּ וּזְכָרְנוּ לְמַעֲשֵׂה
בְּרֵאשִׁית תְּחִלָּה לְמִקְרָאֵי קִדְּשׁ זִכְרֵ לְיִצְיָאֵת מִצְרַיִם כִּי־בָנוּ בְּחֶרֶת
וְאֹתָנוּ קִדְּשָׁתָּ מִכָּדֵה־הָעַמִּים וְשִׁבֵּת קִדְּשָׁךְ בְּאַהֲבָה וּבְרָצוֹן הַגְּחַלְתָּנוּ .
בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה מְקַדֵּשׁ הַשַּׁבָּת :

וישמה מיושב. ככהארי. לריך להשאר ככום של קידוש מעש יין ולהניחו על השולחן עד סעודה של שחרית.

לקוטי הגר"א

כני"ק. שכן ברכה וקדושה. ברכה חכמה נחיה כו'. קדושה טו' פ"ב ס"ג. דעמח קל"ה.
 ודעמח הוא י"ה דב' כ"ל. שכן בר"ח יום הששי וכן תשכן פ': כחשכן יין. והוא
 נקודות דאלקיס ששם היין לכך הוא ב' יודין וטן. וכום הוא אלקיס בעלמו. ויין המשמח
 הוא הוי"ה בניקוד אלקיס (ביאורו למיקון כ"ד ס"ח א' בר"ה דקידוש ובריה כחושבן):
וַיִּכְרְוּ דַאִיּוֹ לְדִיק אִיּוֹ כְּלִיל שֶׁנֶּעַ סְפִירָן דְּשִׁבַּח דִּוּד בְּהוֹן לִקְבִיס. הַהִ"ד לֶךְ ס'
 הגדולה והגבורה וגו'. דכתיב שם כי כל (בשמים ובארץ) אלמא (דהלדיק שנק'
 כל) טלל כולם. ובנין דא חקרי יום השביעי כלל שבע. וסלקין לשבועין חבין דקדוש
 ויכלו כו'. דליה ספירה דלא אחכלילת בעשר כל חדא בממשלה דילה. אבל ממסלה
 דלדיק יום השביעי ביה אחקריאו כל ספירן שביעיות. שבעין חבין איטון בקדוש ויכלו
 חסר ושומר הא שבעין וחרין כחשכן ויכלו. ר"ל דזהו שבעין חבין דקדוש ויכלו דהוא
 טלל כל ז"ס. דכל ספי' כולל עשר. חסר ושומר. דקידוש ויכלו הן ב' דז"כ זכור ושומר.
 וכן שבעין חבין בז"ס בשמים וארץ. (תמ"ז פ"ז א')

שער נפתלי

הם ל"ז סוה"ו עד אני ול"ו סאני עד סוף נמצא לכר משם אני יש אצלו ל"ח שכות, וכן אצל שם וה"ו
 הם שני חלקים של ז"כ. כי אני הוא נוק' כידוע, וה"ו דבורא' ו"ש לכך הן ב' יודין וטן, ר"ל כמו
 הנקודות דאלהים שהן חמש נקודות שוא סגול תחת אות א' דאלהים, ולכן הן ג' ביהר, ואח"כ ב'
 יודין כבו שתי נקודות על שני אחתות ל' ה':

סדר השלחן

אחר הקידוש יסול דיו ומכרך על נטילת ידים ואח"כ מכרך על לחם משנה

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם הַמּוֹצִיא לֶחֶם מִן־הָאָרֶץ :

בשבת ויו"ט כוונת על שתי ככרות והוחתכן שתיים לקיים מאדו"ל כנס אכולה שירוחא. ומזהו לכנס
 סרוסה גדולה שחפיק לכל הסעודה.

לקוטי הגר"א

שבת לדין לחקנא ב' פטורא בארבע רגלן כנוונא דפתורא דלעילא דהוא שכינתא
 כמ"ס למטה פטורא דקוב"ב דא שכינתא. ואי ב' רגלן שכן ד' רגלן דכורסייתא
 וכמ"ס

כג

סדר לקמי הגרא השלחן

וכמ"ס למטה פזורה איבי סמכא (על ארבעה סמכין דאיבי ענוונא דגופא דסמכין לס דרושין וסוקין דאיטין ארבע) וכן ד' רגלי המרכבה באבסן וזור. וכן גד' דגלים ט'. וזכו (זה השלחן) אשר לפני ה'. דהוא שכינתא. שהיא לפני ה'. ואמר זה שאו י"ב פרקין די גד' סמכין כמ"ס למטה: ועלה אמר חשך לפני שלחן. ר"ל בשמורא דלעילא דזכי בטובי בשכינתא והיא בהיכל הראשון מו' היכלות כמ"ס במוזר. ועד שם קיימא ס"א וממחין אש נדחה נשמה מהיכל הראשון כמ"ס בפ' פקודי רמ"ה ב'. וזכו נגד לוררי: פטורא דקיב"ה דא שכינתא איבי מספרא דלפין דאיבו גטרה. ר"ל כמ"ס בריש פ' בראשית דחשך אשיק לילה. (ר"ל גטרה שנק' חשך אשיק לילה שסיה מל' שנק' לילה) והיא דינא. ומטרה אימא פילאה. ומשה עד"א. וכמ"ס בסמכ"ד. וז"ש ובגין דא תקינו מארי מתניסין שלחן בלפון ונר דליק לימנא. כנוונא דלעילא דאמזר ביה מטרה דדרוס. מטה בלמנעיתא סמכ' דעד"א: והל"כ משרש (בתיקונים) הכל בשכינתא סמכא דכלילא מג' אבסן. ח"ס ס"ה שכינתא אחקרייתא פאיירא מספרא דשמאלא. ומנחתא מספרא דימינא. ומשה מזולתא מספרא דעד"א כו'. פטורא איבו סמכא על ארבעה סמכין דאיבו ענוונא דגופא דסמכין ליה דרושין וסוקין דאיטין ארבע. ולריך שיה נהמין מהאי ספרא ושיה נהמין מהאי ספרא ורזא דמלה זה השלחן אשר לפני ה'. זה בחושבן ו' ו' דאיטין שיה פרקין דמריין דרושין ושיה פרקין דמריין וסוקין. דהא שכינתא אחשבידה גופא למלכא בכל חיקולא דילה. (ר"ל) דמ"ס הוא ו' כולל ב' דרושין שיה פרקין. וכן לדיק ו' כולל ב' וסוקין וסוקין עמודי שש עמודים של שש. וכמ"ס בא"ר קמ"ג סאלא כתיב ולדיק כו' וכן ברכבה מקומות. וכן בעד"א. וז"ש בחושבן ו' ו' דהן בעד"א ולדיק. דהן כלולין כל כו"ק. וז"ש דהא שכינתא אחשבידה כו' דאיבו גופא דמלכא בשיה סקונין דאיטין ו"ק כמ"ס ס"ג ב' ומספ' דגופא אחקרי ט'. אבל בר"מ פ' פנחס אמר דא"ל אלל חרין לחשין בכל סעודה כדברי הגמ'. ואמר (שם) דהן שיה בלמנעילא ושיה בלמנעילא. וי"ל שגם כהן מיירי כה"ג. דוא"ו דעד"א שכן דמ"ס הן גוומן סמימין דלא אחגליין. ודנכ"י הן דשכינתא דאהגליין. ופן בפטורא דשכ"ס. וז"ש כהן שיה מהאי ספרא יש לפרש על שלחן דכתיב ב' המערכות: ולדיק לחברא להאי פטורא לורייתא דאיבו קב"ה. דפטורא איבי שכינתא: (תמ"ו פ"ו א')

סוב לומר זה בחוך הסעודה.

זכור את יום השבת לקדשו. רבי יצחק פתח ואמר כתיב ויברך אלהים את יום השביעי וכתוב בגן ששת ימים הלקמיהו וביום השביעי שבת לא יהיה בו כיון דלא משתבח ביה מונא מה ברכתא אשהבך ביה אלא הכי תאנא כל ברכאן דלעילא ותתא ביומא שביעאה תליין ותאנא אמאי לא אשהבך מנא ביומא שביעאה משום דההוא יומא מתברכאן סגיה כל שחא יוסין עילאין וכל חר וחר יהיב מוניה לתתא כל חר וחר ביומיה סההוא ברכה דמתברכאן ביומא שביעאה ובגניי כך מאן דאיהו ברגנא דסהיסנותא בעי לסדרא פתורא ולאחקא סעודתא בליליא דשבתא בגין דיתברך פתוריה כל אינון שתא יוסין דהא בההוא זמנא אודמן ברכה לאתברכא כל שתא יוסין דשבתא וברכתא לא אשהבך בפתורא ריקניא ועל כך בעי לסדרא פתוריה בליליא דשבתא בהמא ובמוזני רבי יצחק אמר אפי' ביומא דשבתא נמי רבי יהודה אמר בעי לאתענגא בהא יומא ולמיכל הלח סעודתא בשבתא ועל כן דישתבח שבעא וענונא בהאי יומא בעלמא: ר' אבא אמר לאודוונא באינון יוסין דלעילא ומתברכאן מהאי יומא והאי יומא סליא רישיה דועיר אנפין סמלא דנחת סעתיקא קדישא סתיסא דכולא ואפיל לחקלא דתמוחין קדישין תלת זמנין סכר עייל שבתא בגין דיתברכין כוליהו כחדא ועל דא בעי כר נש לאתענגא תלת זמנין אלין דהא בהא תליא

חליא מהימנותא דלעילא בעתיקא קדישא ובויער אנפין ובחקלא דהפוחין ובעי בר נש לאתענגא בהו ולמחר בהו וסמן דגרע סעודתא מנייהו אחוי פנימותא לעילא ועונשיה דההוא בר נש סני בניי כך בעי לסררא פחוריה הלה ומני סכר עייל שבתא ולא ישתבח פתוריה ריקניא וחשרי ברכתא עליה כל שאר יומי דשבתא ובהאי מלה אחוי והלי מהימנותא לעילא. רבי שמעון אומר האי מאן דאשלים תלת סעודתי בשבתא קלא נזיק ומכרזא עליה או ההענג על יתרה דא סעודתא חדא לקבל עתיקא קדישא רכל קדישין והרכבתך על במתי ארץ דא סעודתא תנינא לקבל חקלא דהפוחין קדישין והאכלתך נחלה יעקב אביך דא הוא שלימו דאשהלים בויער אנפין ולקבליהו בעי לאשלמא סעודתיה ובעי לאתענגא ככולהו סעודתי ולמחדי בכל חד וחד מנייהו. משום דאיהו סהימנותא שלימתא ובגין כך שבתא אהיקר מכל שאר זמנין וחנין משום דכולא ביה אשתבח ולא אשתבח הכי ככולהו זמני וחני. אמר רבי חייא בגין כך משום דאשתבח כולא ביה ארכר תלת זמנין דכתיב וכל אלהים ביום השביעי וישבות ביום השביעי ויברך אלהים זה יום השביעי. רבי אבא (ניא רב הסמוא סבא) כר היה יתיב בסעודה דשבת' הוי חרי בכל חד וחד והוה אמר דא היא סעודתא קדישא דהיק' קדיש' סהימא דכולא. בסעודתא אחרא הוה אמר דא היא סעודתא דקודשא בריך הוא וכן ככולהו סעודתי והוה חרי בכל חד וחד. כד הוה אשלים סעודתא אמר הכי אשלימו סעודתא דמהימנותא. ר"ש כד הוה אתי לסעודתא הוה אמר הכי אתקיט סעודתא דמהימנותא עילאה אהקיטו סעודתיה דמלכא והוי יתיב וחדו כד אשלים סעודתא הליחאה הוו מכריזו עליה או תתענג על ה' והרכבתך על במתי ארץ והאכלתך נחלה יעקב אביך אמר רבי אלעזר לאבוי אילין סעודתי היך סתתקנן אמר ליה ליליא דשבתא כתיב ביה והרכבתך על במתי ארץ ביה כליליא סתברכא מפורינותא וכלהו חקל הפוחין ומתברכא פתוריה דבר נש ונשסתא אתוספת וההוא ליליא חרוה דמפורינותא הוי ובעי בר נש למחדי בחרותא ולמיכל סעודתא דמפורינותא :

ועיין כספר הווהר פרשת פקודי עמוד קכ"ג ושם מנואר סודו ועוד מזה כפ' יתרו עמוד רכ"ו קכ"ח :

אַתְּקִינּוּ סְעוּדַתָּא דְּמַהֲיִמְנוּתָא שְׁלִימָתָא חֲדוּתָא דְּמַלְכָּא קְדִישָׁא :
 אַתְּקִינּוּ סְעוּדַתָּא דְּמַלְכָּא דָּא הִיא סְעוּדַתָּא דְּחַקְל תְּפוּחִין קְדִישִׁין
 וְזוּעִיר אֲנַפִּין וְעֵתִיקָא קְדִישָׁא אַתִּין לְסַעְדָּא בְּהַדְּהָ :
 אֹמֵר בְּשַׁבְּחִין . לְמֵיעַל גּוּ פִתְחִין . דְּבַחְקֵךְ תְּפוּחִין דְּאֲנִין קְדִישִׁין :
 גּוּ זְמִין דְּהַ הִשְׁתָּא . בְּפִתְחֵרָא חֲדָתָא . וּבְמַנְרֵתָא מְבַתָּא . דְּנַהֲרָא עַרְרִישִׁין :
 י מִינָא וּשְׁמָא לָא . וּבִינֵיהוּ פְלָה . בְּקִישׁוּמִין אֹזְלָא . וּמְאֲנִין וּלְבִישִׁין :
 י חֲבַק לָהּ בְּעָדָה . וּבִיסוּדָא דִּילָהּ . דְּעֵבִיד נִיחָא דָּהּ . יְהֵא פִתִּישׁ פִּתִּישִׁין :
 צוּחִין אַף עֵקְתִּין . בְּמַלְחִין וּשְׁבִיתִין . בְּרַם אֲנַפִּין חֲדָתִין . וְרוּחִין עִם גַּפְשִׁין :
 חֲדוּ מְגִי יִיתִי . וְעַל חֲדָא תְּרַתִּי . נַהֲרָא דְּהַ יִּמְטִי . וּבִרְכָּאן דְּנִפְיִישִׁין :
 קְרִיבוּ שׁוּשְׁבִינִין . עֵבִידוּ תִיקוּנִין . לְאַפְשָׁא זִינִין . וְנוּגִין עִם דְּחִשִׁין :
 קְמַעְבַּד נִשְׁמַתִּין . וְרוּחִין חֲדָתִין . בְּתַרְתִּין וּבְתַתִּין . וּבְתַלְתָּא שְׁבִישִׁין :
 וְעַמּוּרִין שְׁבַעִין דְּהַ . וּמַלְכָּא דְּלַעֲיָא . דִּיתַעְמַר כְּלָא . בְּקְדִישׁ קְדִישִׁין :
 רְשִׁימִין וּסְתִימִין בְּגוּ פִל עֲלִמִין . בְּרַם עֵתִיק וְיִמִין . הֵלָא בְּפִישׁ בְּפִישִׁין :

סדר השלח

יִהְיֶה אֲרַעֲוֹא קַמִּיָּה . דִּישְׁרֵי עַל עַמִּיָּה . דִּיתַעֲנַג לְשִׁמְיָה . בְּמַתִּיקִן וְדוּבְשִׁין :
אֲסִדֵּר לְדִרוּמָא . מְנִרְתָּא דְסַתִּימָא . וְשִׁלְחִן עִם נְהָמָא . בְּצַפּוֹנָא אֲרִשִׁין :
בְּחַמְרָא גּוֹ כְּסָא . וּמְדַאנִי אָפָא . לְאַרְזִים וְאַרְזִסָא . לְהַתְקַמָּא חַלְשִׁין :
נְעִבֵד לְהוֹן כְּתִרִין . בְּמַלְיִן יְקִידִין . בְּשִׁבְעִין עֲשׂוּרִין . דְּעַל גְּבֵי חַמְשִׁין :
שְׁכִינְתָּא תַתְּעַפֵּר . בְּשִׁית נְהָמֵי לְסַטֵּר . בְּזוּן הַתְקַמְטֵר . וְזִינִין דְּכַנְיִשִׁין :
שְׁבִיתִין וְשִׁבְיָקִין . סַסְאָבִין דְּרַחִיקִין . חֲבִידִין דְּמַעִיקִין וְכַר זִינֵי חֲבוּשִׁין :

ויהי רעוא כן קדם עתיקא קדישא דכל קדישין ממירא דכל סמירין סתימא דכולא דחמשך
מלא עילאה סיניה למליא רישיה דועיר אנפין ולהטיל לחקל תפוחין קדישין בנהירו
דאנפין ברעוא ובחדותא דכולא ויתמשך סן קדם עתיקא קדישא דכל קדישין ממירא דכל
סמירין סתימא דכולא רעותא ורחמי חנא וחסדא בנהירו עילאה ברעותא וחזותא עלי ועל
כל בני ביהו ועל כל הגלויס אלי ועל כל בני ישראל עמיה ויפרקינן ככל עקתן בישין
דייתון לעלמא ויוסין ויתיהב לנא סוונא ופרנסתא סבהא בלי צרה ועקתא ססולא דכל
סוונא ביה תליא וישובינן סעינא בישא ומחרבא דסלאך הסות ומדינה של גיהנם ויתי
לנא ולכל נפשחנא חנא וחסדא וחיי אריכי וסוונא ריחי ורחמי סן קרמיה אמן כן יהי
רצון אמן ואמן :

זמירות לליל שבת

כָּל מְקַדֵּשׁ שְׁבִיעֵי כְּרָאנֵי לוֹ . כָּל שׁוֹמֵר שֶׁבֶת כְּרָת מַחְלָלוֹ .
שְׁכַרוֹ תְּרִבָּה מְאֹד עַר פִּי פִּעְלוֹ . אִישׁ עַל מַחְנֶהוּ וְאִישׁ עַל הִנְכוֹ :
אוֹהֵבֵי יְהוָה הַמְּחַבִּיבִים בְּבִגְנֵן אֲרִיאֵל . בְּיוֹם הַשְּׁבֶת קוֹדֵשׁ שִׁישׁוֹ וְשִׁמְחֻהוּ
כְּמִקְבְּלֵי מַתָּן נַחְרִיאַל . גַּם שְׂאֵי יְדִיכֶם קוֹדֵשׁ וְאִמְרוּ לְאֵל . כְּרוּךְ
יְהוָה אֲשֶׁר נָתַן מְנוּחָה לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל : דוֹרְשֵׁי יְהוָה זְרַע אַבְרָהָם אוֹהֵבוֹ .
הַמְּאַחֲרִים לְצִאת מִן הַשְּׁבֶת וּמִמְדָּרִים לְבָא . וְשִׁמְחִים לְשִׁמְחֵי וְלְעֵרֹב
עֵרֹבוֹ . זֶה הַיּוֹם עָשָׂה יְהוָה נִגְיָלָה וְנִשְׁמַחְתָּהּ בּוֹ : וְכִרּוֹ תוֹרַת מֹשֶׁה
בְּמִצְוֹת שֶׁבֶת נְרוּסָה . תְּרוּתָה לְיוֹם הַשְּׁבִיעֵי כְּכֹלָה בֵּין רַעוּתֶיהָ
מִשְׁבָּצָה . מְתוּרִים יִירָשׁוּהָ וְיִקְדְּשׁוּהָ בְּמֵאֲמָר כָּל אֲשֶׁר עָשָׂה . וְיִכְלֹ
אֱלֹהִים בְּיוֹם הַשְּׁבִיעֵי מְלֹאכְתּוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה : יוֹם קְדוֹשׁ הוּא מְבֹאֵר
וְעַד צִאתוֹ . כָּל זְרַע יַעֲקֹב יִכְבְּדוּהוּ כְּדָבַר הַמִּלְלָךְ וְדָתוֹ . לְנוּחַ בּוֹ
וְלְשִׁמְחָה בּוֹ בְּתַעֲנוּג אֲכוֹל וְשִׁתּוֹ . כָּל עַרְתֵּי יִשְׂרָאֵל יַעֲשׂוּ אוֹתוֹ : מְשׁוּךְ
חֲסִידָה לְיוֹדְעִיקָה אֵל כְּנֵא וְנִיקָם . נוֹמְרֵי לְיוֹם הַשְּׁבִיעֵי זְכוֹר וְשִׁמּוֹר
לְהִיקָם . שְׁמִיחָם בְּכִנְיֵן שְׁלֵם בְּאוֹר פְּנִיקָה תְּבַהִיקָם . יְרוּן מְדֻשֵׁן בִּיתְקָה

וְנַחַל עֲדֻנְיָה תִשְׁקֶם : עֹזֹר לְשׁוֹבְתִים בְּשִׁבְעֵי בְּתָרִישׁ וּבְקִצִיר עוֹלָמִים .
 פּוֹסְעִים בּוֹ פְּסִיעָה קָמְנָה סוֹעֲדִים בּוֹ לְבָרֵךְ שְׁלֹשׁ פְּעָמִים . צְדָקָתָם
 תִּצְהָר כְּאוֹר שְׁבַעַת הַיָּמִים . יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֶהְבֵּת תָּמִים . יְהוָה
 אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל תִּשְׁוַעַת עוֹלָמִים :

זה הזמר עם המחבר משה והתם שמו נג' ראשי המרוות הראשונות מנוחה שמי הוא :

מְנוּחָה וְשִׁמְחָה אוֹר לַיהוּדִים . יוֹם שְׁפָתוֹן יוֹם מַחְמָדִים . שׁוֹמְרֵי
 וְזוֹכְרֵי הַמָּה מְעִידִים . כִּי לְשֵׁשָׁה בַל בְּרוּאִים וְעוֹמְדִים : שְׁמֵי שָׁמַיִם
 אֲרִץ וַיָּמִים . כָּל צָבָא מָרוֹם גְּבוּהִים וְרָמִים . תִּגְוִן וְאָדָם וְחַיִּת רְאֵמִים .
 כִּי בִיהַ יְהוָה צוֹר עוֹלָמִים : הוּא אֲשֶׁר דִּבֶּר לְעַם סְגוּלָתוֹ . שְׁמוֹר
 לְקִדְשׁוֹ מְבֹאוֹ וְעַד צֵאתוֹ . שְׁבִית קוֹדֵשׁ יוֹם חֲמֻדָּתוֹ . כִּי בּוֹ שְׁבִית אֵל
 מְכַל מְלֹאכְתּוֹ : בְּמַצּוֹת שְׁבִית אֵל יַחְלִיצֶךָ . קוֹם קְרָא אֱלֹהֵי יַחְלִישׁ
 לְאִמְצֶךָ . נִשְׁמַת כָּל חַי וְגַם נַעֲרִיצֶךָ . אֲכֹל בְּשִׁמְחָה כִּי כִּבֵּר רִצְּךָ :
 בְּמִשְׁנֵה לָחֶם וְקִידוֹשׁ רַבָּה . בְּרוּב מְטַעְמִים וְרוּחַ נְדִיבָה . יוֹפּוֹ לְרַב
 טוֹב הַפְתֵּעַנְגִים בָּהּ . בְּבִיאַת גּוֹאֵל לְחַיֵּי עוֹלָם הַבָּא :

זמר נאה לשבת

יוֹם זֶה לְיִשְׂרָאֵל אוֹרָה וְשִׁמְחָה . שְׁבִית מְנוּחָה : יוֹם יְהוָה
 צְוִיַת פְּקוּדִים . בְּמַעֲמַד סִינֵי . שְׁבִית וּמַעֲדִים . לְשִׁמּוֹר בְּכָל
 שְׁנֵי . לְעֶרְוֶךָ לְפָנַי . מִשְׁאֵית וְאֵרוּחָה . שְׁבִית מְנוּחָה : יוֹם יְהוָה חֲמֻדָּת
 הַדְּבָבוֹת . לְאִמָּה שְׁכוּרָה . לְנַפְשׁוֹת נִבְאָבוֹת . נִשְׁמָה יִתִּירָה . לְנַפְשׁ
 מְצִירָה . יִסִּיר אֲנָחָה . שְׁבִית מְנוּחָה : יוֹם יְהוָה קִדְשֵׁת בְּרַכְתָּ . אוֹתוֹ מְכַל
 יָמִים . בְּשֵׁשֶׁת כְּלִיַּת . מְלֹאכֶת עוֹלָמִים . בּוֹ מְצִאוּ עֲגוּמִים . הַשְׁקַט
 וּבְמַחָה . שְׁבִית מְנוּחָה : יוֹם יְהוָה לְאִסּוּר מְלֹאכָה . צְדִיתְנוּ גּוֹרָא . אֲזוּבָה
 הוֹד מְלוּכָה . אִם שְׁבִית אֲשִׁמּוּרָה . אֲקָרִיב שֵׁי לְפָרָא . מְנוּחָה מְרַקְחָה .
 שְׁבִית מְנוּחָה : יוֹם יְהוָה חֲלִישׁ מְקוֹדְשֵׁנוּ . זְכָרָה נְתַרְבֵּת . מוֹבְךָ מוֹשִׁיעֵנוּ .
 תָּנָה לְנַעֲצָבַת . בְּשִׁבְתֵּי יוֹשְׁבַת . בְּזִמִּיר וְשִׁבְחָה . שְׁבִית מְנוּחָה : יוֹם יְהוָה

אמר הסעודה ילמוד ד"ת על שולחנו ויאמר מומור שיר המעלות בשב"י אח שבת ציון וגו' ויסיל
 ידיו ויכרך כה"מ על הכוס כדיונו . ומכרך על כיון כסה"ג ואחריו כרכה מעין שלש כמחשבת .

לקוטי בום של ברכה הגרא

איהי בום של יין. ר"ל טום של ברכה והוא על כג"ל דחיי (הסנינה) כטסיה דברכאין
 (וכמו שמתכנס ביין בכום) דחיה יין. משכן ס"ד מן יסוד. ולריך ביה עשרה
 דברים: כמה דלוקמוהו מארי מחיתין. ואיטן כחשכין י' מן יסוד. דהיא עשרה שלו.
 דחיה כטסיה דברכאין. כלילא בה י' דברים כחש"ו. וזיין בה דהוא סוד. דטורא דברית
 (והי' דברים) איטן. עטור. ועטוף. הדחה. ושטיפה. חי. ומלא. מקבלו בתרי ידיו.
 וטוטו בימין. ויביב פניו ביה. ומסלקו מן הקרקע טפה. ומשגרו במתנה לאנשי ביתי.
 והוא כ"ח דמ'. (בסוף שלשה שאכלו דחייב גם משגרו במתנה) ולרדיה מקבלו בשתי
 ידיו וטוטו בימין דבר אחד. דלר"ה עשרה דברים נאמרו בה. עטור מספרא דעטרה
 דברית מילה. עטוף עופה אור כשלמה. ר"ל דרגא דיסוד דבי' אור הגנוח. והוא עטוף
 שנתעטף בו. ואמר בפ' בראשית א' א' אור דאתברי (ואתגנוז) ט'. ואם הוא עני דלית
 ביה אלא רביעית לוג דחיהו שיעורא דאת ד' אחרת ביה תפלה לעני כי יעטוף. ר"ל
 דעטור הוא כנטלי מלאים יין. ואם ל"ל רק טום של ברהמ"ו לבר א"ל עטור ויולא
 בעטוף. והענין כי היא דלה דל"ל מגרמה כלום רק מה שמקבלת ממנו. ואז (אם היא
 עני') הוא ג"כ עני. כי נק' פשיר אס טותין לו להשפיע לה חלקה. לא מה שכלולה
 מכולם והוא חלקה והוא מלך החתונים. אבל אס הוא עני נכלל עיטור בעיטוף וזהו
 תפלה לעני. שהיא תפלה לעני (כמ"ס שם בת"ו אית טפל בט' ואית תפל בת' פ"ט) יסוד.
 ששם העטוף. כי יעטוף: הדחה ושטיפה הדחה מלגלו ושטיפה מלבר ורזא דמלה וטהרו
 וקדשו: קס סבא כו'. ואמר ר' ר' שפיר קאמר. אבל האי טום לריך לסלקא ליה בדרגוי.
 ר"ל אמת כדברין מלך הדבורא הוא עטור במלכות שהיא עטרה כבדית. אבל האי טום
 הוא בנות' ולריך לסלקא לה בדרגין דטוק'. ולכן עטור בכחר כי הפערת הוא כחר מלכות
 יעטוף בחכמה כחש"ו עיטוף כגון עופה אור כשלמה. מאי עופה דא' דאתעטף באור
 ואתעביד אייר. והאי דאתעטף איבו חכמה (דאתעטף) באור הוא בינה וכחש"ל ת"ל ע"ו
 פ"ב ועיקר האור הוא בחסדים דעת. דהוא אור הגנוח. וביה נהעטף כו' והוא איירא
 עילאה וע' בא"ו רל"ב ב' וביה אתגנוז האי איירא והוא מאירא עילאה: הדחה ושטיפה
 דחיהו וטהרו וקדשו. עהרה מס' דכהנא טו' וקדשו מס' דשמאלא כה"ד וקדשת את
 הלויס. עהרה הוא הדחה אבל קרושה מבפנים כי כל קדושה מבפנים. והוא סמוך לין.
 וטהרה סמוך לימין חסד יסיבטו: חי. מס' דלריק חי עלמין טו'. ומלא מס' דעד"א
 שהוא מקום אחד דחיהו כנישו דכלא כו"ה מקו"ס למילואו כחש"ל תמ"ב (דהיינו כו"ה
 בהכאה יפ"י כפ"ה ופ"ו הפ"ה גי' מקו"ס) וזהו מלא. וכ"ה בחשכין מלא (ר"ל כו"ה
 פשוט ומלא דמ"ה גי' מל"ה): ומקבלו בשתי ידיו וטוטו בימין. דא כהוא דאתמר ביה
 מימיט אש דת למו. ר"ל הדעת דעליה כתיב מימיט אש דגבורות נכללים בחסדים ואסבדר
 כלא ימינא ולכן מקבלו בב' ידיו ואח"כ טוטו לימין ובח"ס נפ' יחרו פ"ד ב' הכי תאנא
 חמשה קלין כו' דהא הנינן שמאלא אחזור ימינא דכתיב מימיט אש דת למו וכן כ"ה
 וה"ג שבו כו'. וכן כאן ה' אלנבטאן דימינא ושמאלא וי"ס חרין ידן אינן ה' ה' חד שמאלא
 וחד ימינא ובגין דא לריך לאחיהבא בחמש אלנבטאן משום כום ישועות אשא דחיינן חמש
 חרעין כח"ס נפ' בראשית א' א'. ואמר בפ' הרומה קס"ט א' מאן דנטל טום של ברכה
 וקמברך עלי' כתיב טום ישועות אשא. מאן ישועות דא ימינא דחיהו מושיע מכל מקסרעין
 דעלמא דכתיב ומושיע לו ימיט וכתיב הושיע ימינך כו'. אבל נפ' בראשית אחר דאינן
 חמש חרעין ואינן ה' עלין תקיפין וכן אחר למעלה ה' ב' ישועות איבי סדר נויקן מס' ד
 דגבורה דתמן כו'. ונראה שנק' הגבורות ישועות כשנכללין בימינא. וכן הוא על י"ד פרקין
 ריד נגד י"ג מכלין כו': וטוטן פניו בו. ועלייהו אתמר עיני כל אליך ישכרו ואינן חרי

סמכי קשט כו' ובינייהו ו' ועירא ז"ח דליהו שקיין עמודי שש . ר"ל יסוד (דליהו בין ט"ה) דכללי שית דתרין שוקין כו' . ומסלקו מן הקרקע טעם מסטרא ד' ועירא חכמה שלמה י' דלדני והיא נקודה ביהיליב . דהיהו נקודה כלולה מטלס ואפ"ג דהיא חכמה שנה . מ"ט היא הכלולה מטלס דהיהו נקודה מקבלם מכל ע"ס דז"ח ומחלקת לכל ע"ס דילה לכ"ח מדרגיה . אבל היא הכלולה והיא ביהכל ק"ק נקודה דשסכמ"ש בפי' סקודי וצמ"ש . ואמר למעלה דו"ק בן אמה . ע"ל ל"ט ב' בכל אחר אמה איבו ו' ובג"ד (אמר) [אמה] בת ששה טפחים (נמלא כל ספי' טפח) . וכ"ה ביהילין דילה . והנה קרקע הוא בת"ס דילה עפר דרפאל ת"ס דמלטס (משום דקשה) דאמר שהוא בת"ס . ובמ"א (אמר) שהוא במלטס (אלא) ודאי שהיא במלטס חיה רביעית אדם . אלא שהוא בת"ס דנק' אדם . וכ"כ הראשונים (ר"ל ת"ס דמל') : וידוע ששם הוא קרקע . ובין יוד זה ובין היכל הראשון שהן דעולמחאן הוא היכל ק"ק שהוא לאו למדורא והוא שיצורא דטפח (כג"ל דו"ק אמה נמלא כל ספי' טפח) וז"ש בפי' כי תשא כוּם דברכה כו' . וכשא מגבשות אלמריך למיהוי זקף שיצורא דורת . זקף מן פטורא ט' . אלא בינה ובין בחילוס אחריה רשותיה שיצורא דורת הוא . נשא כוּם דברכה מגבשות ודאי . וע' בפי' משפטים ק"ב ב' מאן גבשות ט' : ומשנרו במחנה לאנשי ביטו דא' אימא עלאה דאחמר בה ישמח משה במחנה חלקו . דניסן לו בינה כמ"ש מ"ט ש"ב ט' וזו לאנשי ביטו . בית דבראשית נקודה ביהיליב בכל ביטו נאמן הוא . רק שער הטון (לא השיג) דהוא גיגע בחכמה כי לא יראנו האדם וחי : ובגלותא לית לן אלא ארבעה . ח"י מל"א שפי"ה דחמ"ה כמ"ו בגין דאסחלק מינה ו' דליהו שית דרגין . והסנין דה' דילה איטן ד"ו פרטופים ו"ד דהן ע"ס ו' דטרורא והוא גאה גאה דאסחלק בגלותא ו"ס העליוטת . והן ד' נהים שהן דילה ג' עדרי האלן ט' ושם קומתה . ובגלותא ירדו הדרגין כ"א . מדרגה דחסד בגלח וכן בטלס וזהו אלו הארבעה דחה כו' וסימניך חמשה ממטה למעלה ומשום דהיא ה' לכן הסי' חמשה . אבל באמת אינה אלא רביעית בשם וטוללת כל הד' וכמ"ל פ"ז ע"ב ואיסי ד' כלילא מארבע אמות דאטן הוייב כו' לכן הס ד' : (תמ"ז פ"ז ב' ובביאורו שס) :

דיני שחרית בשבת

מעשה רב

לקוטי דינים מהגריא

- (א) **כתב** הב"י צו"ד סי' קל"ט בשם הכל בו דאסור לטבול בשבת . וסמך ח"ך אשה יכולה לטבול בשבת ויו"ט . ואיך סגלל מסמיסת עשר ולכך איזי אומר שרמיהו הסבילה לדתם עד מולאי שבת וזו"ט פג"ל . וכן כ' התג"א בפי' שכ"ו בשם ת"ה סי' רנ"ה שהמנהג לאסור לרחוץ בט"ן . ולכן אפי' לטבול אסור דמיחוי כמתקן . דהפיתר הוא רק משום דמיחוי כמיקר . ובזון לדיון רחילת

לקוטי דינים וביאורים

(א) **מ"ש** סבילה בשבת כו' זה מנואר בלקוטי דינים מהגריא ו"ל : **ומ"ש** ופיטא אס לריך לעבור דרך בית המרחץ כו' ודין של כפרים הם . בגמ' פ' כירה דקמ' פ"ב אשכנזיאות של כפרים מטייל בהן ואינו חושש אחר רבא דווקא דכרכין אבל דכפרים לא . ת"ס כיון

דיני שחרית בשבת

לקוטי דינים מהגריא

מעשה רב

(ג) בשבת שחרית מחפלין בפרוד עד שכן עד. ומשוכן עד מתחיל הש"ץ. והוא בעצמו מתחיל ב"ש ואומר פד"ץ בקול רם עד שוכן עד וכן ביום"ם:
 (ג) א"י אומרים אצלו קרוב"ץ בשום שבת של כל ימות השנה רק בארבע פרשיות ובשה"ג אומרים הקרוב"ץ אחר

תפלת שחרית קורם אין כסוד וא"א ובכן לך תעלה קרושה בו' רק הפיוט שאחריו וש' פוסק פ' שקלים ופ' הדרש א"א כלל:

(ד) דיוקים בהפלת שבת סאלף אלף אלפי בו' בסגול האלף והלמד. בי"ח. וגם במנוחתו לא ישכנו ערלים. בנוסח על הכל הגוסס ובכן יתקדש שמך ה' אלהינו בנו לעיני בו' :

לקוטי דינים וביאורים

כיון דזוטרין נפוש הנליהו. וכתב הר"ן ונ"ל שהרב אלפסי ונ"ל השמיטה לפי שאין השיעור שבין כרכים לכפרים כבוד עכ"ל וא"כ לדין השיב הכל ככפרים. ועי' כס"י שכ"ו סעיף י"ב בהג"ה ובניאור הגר"א ס"ק פ"ב :
 (ב) בשבת שחרית בו' ומשוק עד מתחיל הש"ץ. לאסוקי מתי"ש כס' עטרת זקנים כס"י רס"א ונ"ל אין להתחיל החזן לנגן בשבת שזכן עד אלא כפי ישרים תתהלל. והמנהג מתפשט מן התנאים ועמות יש בידם ועורה ליבור שלא לנוד"ך (ספר הסידים) עכ"ל : — גם ואומר פסד"ו בקול רם עי' כס"י רפ"א בניאור הגר"א ס"ק ו' :

(ג) אין אומרים אצלו קרוב"ץ בו'. עי' מ"ג לשיל בהל' ק"ש וברכותיה בלקוטי דינים מהגר"א סי' י'. והוא כדעת הבי"י כס"י קי"ב סעיף ב' :

(ד) מארף אלף בו' דלא כמניקד בסידורים מאלף אלף כי נקוד קמץ מורה על הספס ענין ובאמת הם ענין אחד. כי אם מפסיק בנקודת"י קמץ נראה סירושו כאלו אנו אומרים שאין אנו מפסיקים להודות. כי על אחת מאלף של ההודאות נחשב אלף אלפי ורבי רבנות פעמים הטובות שעבית וא"כ הרי נתנו גבול להודאות נגד הטובות. וד"ל :

ומ"ש וגם במנוחתו לא ישכנו ערלים. הטעם לזה מנאר בלקוטי הגר"א פ"ט סוד בלקוט מאד"א ראה י"ב פ' י"ט ע"ג :

סדר תפלת שחרית לשבת ויום

בשחר כנכסין לביה"כ ואומרים כל סדר הנכרות ופ' הקרננות כמו בימות החול (אלא שמוסיפין וביום השבת) שבת ויום לאו זמן תפילין הוא. אבל מתעטפים בניית. מתחילין ברוך שאמר כנועס קיל זמר. ואומרים פסוקי דזמרה ומדלגים סומר לתדה ומפסיים לבצח סומר לרוד ושאר המזמורים המדברים ממעשה בראשית שכלו בשבת ועתן תורה שה' בו. ואומרים יהי כבוד ואשרי והלליה וכו' עד ישתבח ומתחילין כאן נשמת.

נְשַׁמַּת פְּרַחֵי תְּבָרְךָ אֶת־שִׁמְךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ. וְרוּחַ פְּלִי־בְּשָׁד תִּפְאָר וּתְרוֹמָם זְבָרְךָ מְלִבְנו תְּמִיד. מִן־הָעוֹלָם וְעַד־הָעוֹלָם אֵתָה אֱלֹ.

וסבלעדך

לקוטי הגריא

נשמת כל חי. ר"ל מזינה אל יסוד כיוצא. (סכ"ל כס"י ל"ב ב' בהג"ה) :
 קבלת השבת הוא שכינה עילאה. והוא הכנה לתפלת השבת והוא קבלת נשמת יסירה

וּמִבְּלִעְרֵיהָ אֵין לָנוּ מֶלֶךְ גּוֹיָאֵל וּמוֹשִׁיעַ פּוֹרֵה וּמַצִּיל וּמַפְרֵגִים וּמְרַחֵם
 בְּכָל־עֵת צָרָה וְצוֹקָה אֵין לָנוּ מֶלֶךְ אֶלָּא אַתָּה : אֱלֹהֵי הָרִאשׁוֹנִים
 וְהָאַחֲרוֹנִים . אֱלֹהֵי כָל־בְּרִיּוֹת אֲדוֹן כָּל־תּוֹלְדוֹת הַמְהַלֵּל בְּרַב
 הַתְּשׁוּבָהּ הַמְּנַהֵג עוֹלָמוֹ בְּחֶסֶד וּבְרִוּוֹתָיו בְּרַחֲמִים . וַיְהִי לֹא־יָנוּם
 וְלֹא־יִישָׁן . הַמְּעוֹרֵר יְשׁוּנִים וְהַמְּקַיֵּץ נִרְדָּמִים . וְהַמְּשַׁיֵּחַ אֱלֹמִים . וְהַמְּתִיר
 אֲסוּרִים וְהַסּוֹמֵךְ גּוֹפְלִים וְהַזּוֹקֵף כְּפוּסִים . קִי לְבָרְךָ אֲנַחְנוּ מוֹדִים .
 אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ שִׁירָה בְּיָם וְלִשְׁנוֹנָה רִנָּה כְּהַמּוֹן גִּלְיוֹן וְשִׁשְׁתּוֹתֵינוּ שְׂבַח
 כְּמִרְתְּבֵי רְקִיעַ . וְעֵינֵינוּ מְאִירוֹת כְּשֶׁמֶשׁ וּבִירְחָה . וְיָרֵנוּ פְרוּשׁוֹת
 כְּגִשְׁרֵי שָׁמַיִם . וְרַגְלֵינוּ קְלוֹת כְּפִאֲלוֹת : אֵין אֲנַחְנוּ מִסְּפִיקִים לְהוֹדוֹת
 לְךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ . וּלְבָרְךָ אֶת־שִׁמְךָ . עַל־אֲתַת מַאֲלַךְ

אלף

לקוטי הגר"א

יסירה . ונשמה הוא מבינה . ולכן אומרים נשמת כל חי כו' . דכל ח"י הוא לדיק כידוע
 והוא יוס השבח כו' . (מכ"א כ"ו ב' בהג"ה בדי"ה לדריכות) :

נשמת כל ח"י . ר"ל נשמה הניטוספת בשבח על הדיקים . כמ"ש (נתי') על ראש
 לדיק . ר"ל למטלה דרגא דדיק וכן למטה על הדיקים . ור"ל דלבן אומרים
 נשמת כל חי . וכל הוא לדיק דכילל כל האברים וכל הסקודים כו' . וכן נקרא ח"י ח"י
 עלמן דכולל ח"י סורי אפרסמוני דכ"א שכן ח"י חולין . והוא אבר ח"י דכל דאביל מני'
 הוא ח"י כו' . והוא ע"י בינה נשמת ח"ס . ומנה פרחן נשמתן לכל ח"י . והוא כל חי
 דכליל כל ח"י . והכל ע"י הבינה דמינה הן הנשמתן דשריון ביה (שם ב"ה דל"ה
 נשמת) : — איכה (אימא עילאה) מקננת בללוחא דשבת . ולכן אומרים קודם ישבת
 דלחין שרפים" נשמת כל חי . מסע' דלהון : (תו"ח ע"ג ג' ד"ה איכה) : — כתב רבינו
 בליקוטיו (שנרפס אחר אגרות ברכות אוח"כ) וז"ל נש"ב כו' . כ"ס וכ"ה ג' שמוח דג"ר באלפין
 ויודין ובאלפין שכ"א דעת אק"י"ה י"ו וי' וי' נ"י נשמת כל חי דשבת יוס השביעי . עכ"ל :

עד

שער נפתלי

מ"ש רבינו בענין נש"ב"ב כתב הר"א ז"ל בנו של רבינו חז"ל . כ"ה וכ"ה . פי' דיתוד כ"ה אהון כפסוק
 ששע ישראל וביתוד בשבמליו כ"ה אהון עם הכלל . ג' שעות דג"ר באלפין ויודין . פי' ג' שעות
 דג"ר הן אהיה . יהו' אלהים . אהיה י' אהון (פי' בסילוי) יהו' ח' אהון . אלהים דאלפין י"ג אהון וכן
 דיודין י"ג אהון הם מ"ש אהון (דברים) אלו הם משוללי הכנה ואולי מ"ס כאן וכצ"ל פי' ג' שעות דג"ר
 הן אהיה יהו' יק"ב אלקים (פי' הו"ה בניקוד אלקים) . אהיה י' אהון יהו' ח' אהון יק"ב י' אהון אלקים
 דאלפין י"ג אהון וכן דיודין י"ג אהון הם מ"ש אהון כצ"ל . והכוונה כי אלקים כיון שחשבנו מספר י"ג
 אותיות באלפין או לא נחשוב ביודין רק המילוי לבד כי השמות כבר חשבנו בסילוי אלפין ובשמות אין הכול
 ביניהם רק בסילוי . א"כ י' אהון דאק"ב ח' אהון דיהו' הרי ח"י י' אהון דהו"ה הרי כ"ה . י"ג אותיות
 דאלקים דאלפין הרי מ"א . ח' אותיות דסילוי אלקים דיודין כי השמות כבר חשבנו כצ"ל הרי מ"ס) . ובאלפין
 שהוא שם תרעה : נשמת כל חי דשבת יוס השביעי . פי' שבת יום השביעי היא נשמת כל יששת ימי הכנין .
 והם ח' שעות אל אלהים הו"ה שדי אדני . רש בהן ח"י אותיות פשוטין וענן אותיות גילופיהם והיו נשמת
 כ"ל ח"י פשוטין וגילופיהן עכ"ל : ומ"ש אהיה יק"ב תי' ותי' ג"ל כתב הר"א הנ"ל . פי' השמות של אהיה
 ד' אהון . התי' י' אהון . גי' תי' הוא כ"ז אהון הם מ"א אהון תושבן מ"ס כל ח"י . והגי' של יהו' ח'
 אהון הם מ"ש ש"ב עכ"ל . ולעילך נראה לפרש מ"ש כ"ה וכ"ה קשי ארלקסיה שהם ג' שעות דג"ר באלפין
 דיודין . פי' כי תי' שעות תג"ל באלפין יש כ"ה אותיות וכן ביודין . והגי' שעות אהיה י"ח אהיה (או תי"ח)
 וכשתכלאם

שחרית לשבת

אֶלֶף אֱלֹמֵי אֱלֹמִים וְרַבֵּי רַבּוֹת פְּעָמִים הַפּוֹבוֹת שְׁעֵשִׂיתָ עִם־אֲבֹתֵינוּ
 וְעַמָּנוּ: מִפְּצָרִים נֶאֱלָחֵנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וּמִפִּית עֲבָדִים פָּרִיתָנוּ .
 בָּרַעַב וְנָתַנוּ . וּבְשֹׁבַע כִּלְכַלְתָּנוּ . מִתְרַב הַצִּלְתָּנוּ . וּמִדְּבַר מַלְּטָתָנוּ
 וּמִחַלְוֵי רָעִים וְנִאֲמָנִים דִּלִּיתָנוּ: עַד־הִנֵּה עֲזָרְנוּ רַחֲמֶיךָ . וְלֹא־עֲזָבוּנוּ
 חַסְדֶּיךָ . וְאֶל־הַמַּשָּׁנִּי יְהוָה אֱלֹהֵינוּ לָנֶצַח: עַל־כֵּן אֲבָרִים שִׁפְלֵנוּתָ
 בָּנוּ . וְרוּחַ יְגִשְׁמָה שֹׁנֵפֶתָהּ בְּאַפֵּינוּ וְלָשׁוֹן אֲשֶׁר שָׁמַתָּ בְּפִינוּ: הֵן הֵם
 יוֹדוּ וַיְבָרְכוּ וַיִּשְׁבְּחוּ וַיִּפְאֲרוּ וַיְרַמְּמוּ וַיַּעֲרִיצוּ וַיִּקְדְּשׁוּ וַיְמַלִּיכוּ אֶת־
 שְׁמֶךָ מִלְּבָנוּ: כִּי כָל־פֶּה לָךְ יוֹדֶה . וְכָל־לִשׁוֹן לָךְ תִּשָּׁבַע . וְכָל־פֶּה־
 לָךְ תִּכְרַע . וְכָל־קוֹמָה לִפְנֶיךָ תִּשְׁתַּחֲוֶה: וְכָל־לִבָּבוֹת יִירָאוּךָ . וְכָל־
 קָרֵב וּכְלִיזוֹת יוֹמְרוּ לְשִׁמְךָ . כִּדְבַר שְׁפֹתֶיךָ כָּל עֲצֻמוֹתֵי תַאמְרָנָה יְהוָה
 מִי כְמוֹךָ . מַצִּיל עֵינֵי מַחֲזֵק מִמֶּנּוּ וְעֵינֵי וְאֲבִיוֹן מִנּוֹלָו: מִי יִדְמֶה־לָּךְ
 וּמִי יִשְׁוֶה־לָּךְ וּמִי יַעֲרֶךְ־לָּךְ . הַיֵּאל הַגְּדוֹל הַגְּבוּר וְהַנּוֹרָא אֵל עֲלִיּוֹן
 קִנְיַת שָׁמַיִם וָאָרֶץ: נְהַלְלֶךָ וְנִשְׁבַּחֶךָ וְנִפְאֲרֶךָ וְנִגְבַּרֶךָ אֶת־שֵׁם קִדְשֶׁךָ .
 כְּאֲמֹר לְדוֹד בְּרַכֵּי נַפְשֵׁי אֶת־יְהוָה וְכָל־קָרְבֵי אֶת־שֵׁם קִדְשׁוֹ:

כתב מהרי"ל. כשכונות מתחיל הש"ך האל. וכסוכות וש"ע וש"ה הגדול (ובק"ק ענגלא כש"ת האל) וכספס הגבור. וחזור אל ההדלות עכ"ל. וכן טוהנין כרוב קהלות אשכנז. אכן כרוב קהלות סולין מתחיל הש"ך האל ככל ג' רגלים. אכל ככל מקום כר"ה וי"ב מתחיל המלך. ובכל שבתות השנה הש"ך מעטן שוכן עד עד התקדש והקל טונים ובסקהלות:

הַיֵּאל בְּתַעֲצֻמוֹת עֲזָרָה: הַגְּדוֹל בְּכְבוֹד שְׁמֶךָ: הַגְּבוּר לָנֶצַח וְהַנּוֹרָא
 בְּנוֹרְאוֹתֶיךָ: הַמְּלֶךְ הַיּוֹשֵׁב עַל פְּסָא רָם וְנִשְׂא:

שׁוֹכֵן עַד מְרוֹם וְקְדוֹשׁ שְׁמוֹ. וְכַתּוּב
 רַנְּנוּ צְדִיקִים בִּיהוָה לְיִשְׂרָאֵל נְאוּהַתְהַלֵּה:
 בְּפִי יִשְׂרָאֵל תִּתְהַלֵּל. וּבְדַבְּרֵי צְדִיקִים תִּתְבָּרַךְ .
 וּבְלָשׁוֹן חֲסִידִים תִּתְרוֹמֵם . וּבְקִרְבַּי קְדוֹשִׁים תִּתְקַדֵּשׁ:

ובסקהלות

לקושי העריא

עַד הנה מצונו רחמך ולא מצונו חסדיך ולא חסעט כ' אלהיט לנח. כלומר מה שאספ
 עד הנה מצונו. הוא רחמך. ולא לחפניט. ומה שאספ לא מצונו הוא חסדיך.
 ולכן

שער נפתלי

וכשחלמא כידון יודי כ"ה אותיות וכן אם חלמאם כאלפין. ומ"ש ובאלפין שדחא דעת אקליה יודו וגי'
 גני גי. פי כשנחשוב באלפין הוא דעת כידוע כי הדעת הוא אלף והוא אלף מדרין ואכסדראין כידוע.
 ולכן חושבין כאלף. וגם שם ייה נעשה יח"ו כידוע שדעתה חו"ו. וידוע כי דעת במקום כתר. ולכן י"ה
 רחבסה

שחרית לשבת

צד

וּבְמִקְהֵלוֹת רַבּוֹת עָמְדָה בֵּית יִשְׂרָאֵל בְּרִנָּה יִתְפָּאֵר שְׁמֶךָ מְלַכְנּוּ
בְּכָל־דּוֹר וְדוֹר שֶׁכֵּן חוֹבֵת כָּל־הַיְצוּרִים לְפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֵלֵינוּ
אֲבוֹתֵינוּ לְהוֹדוֹת לְהַלֵּל לְשַׁבַּח לְפָאֵר לְרוֹמֵם לְהַדָּר לְבָרֵךְ לְעַלֶּה
וּלְמַלֵּם עַל כָּל־דְּבָרֵי שִׁירוֹת וְתַשְׁבְּחוֹת דָּוִד בְּנוֹיֵשֵׁי עֲבָדֶיךָ מְשִׁיחֶיךָ :

יִשְׁתַּבַּח שְׁמֶךָ לְעַד מְלַכְנּוּ הָאֵל הַמְּלִיךְ הַגָּדוֹל
וְהַקְּדוֹשׁ בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ כִּי לָךְ נָאָה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֵלֵינוּ
אֲבוֹתֵנוּ שִׁיר וְשִׁבְחָה הֵלֵל וְזִמְרָה עִז וּמִמְשָׁלָה נִצַּח גִּדְּדָה
וְגִבּוֹרָה תִּהְלָה וְתִפְאָרֶת קִדְשָׁה וּמַלְכוּת בְּרָכוֹת וְהוֹדָאוֹת
מֵעַתָּה וְעַד־עוֹלָם : בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֵל מְלִיךְ גָּדוֹל
בְּתַשְׁבְּחוֹת יְהוָה הַנְּפִלְאוֹת הַבוֹחֵר בְּשִׁירֵי
זִמְרָה מְלִיךְ אֵל חַי הָעוֹלָמִים : חצי קריש

חיון בָּרְכוּ אֶת יְהוָה הַמְּבָרֵךְ :

קו"ה בָּרוּךְ יְהוָה הַמְּבָרֵךְ לְעוֹלָם וָעֶד :

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מְלִיךְ הָעוֹלָם יוֹצֵר אוֹר וּבוֹרֵא
חֹשֶׁךְ עֹשֶׂה שְׁלוֹם וּבוֹרֵא אֶת הַכֶּל :

כשואמרים יולר מוסיסים זה . אור עוֹלָם בְּאוֹצַר חַיִּים אוֹרוֹת מְאֹפֵל אָמַר וַיְהִי :

כשתל י"ס כחול חומרים המאיר לארץ . ומשנת הגדול עד ימי המלכות מננטים הכל זירוך .

הַכֶּל יוֹדוּךָ וְהַכֶּל יִשְׁבְּחוּךָ . וְהַכֶּל יֹאמְרוּ אֵין קְדוֹשׁ בְּיְהוָה : הַכֶּל

ירוסמוך

לקומי הגרא

ולכן אט כסומים שאל תסטי ה' חלקט לגלח . כי אם היה כשנילנו היינו מתייראם
שמה ינרום הכסא . אבל כאשר הוא לתמן חסדיך אין אנו מתייראין כלל . כי חסדיך המה
קיימים חמיד . (פכ"ל משלי כ"ה פ' ס"ו) :

לח

שער נפתלי

דחכמה עש' רענה שהוא כסוקם כתר ועם אהיה רבינה נעשה משלשה השבת הגל רק שם אקיה יהו.
לכן אם נסלאם כאלפין אקיה' א' אותיות ויהו' ח' אותיות הוא ח"י . ויש אקיק וק'ו גי' . פי' כשנחשוב
הגילופין מהשמות הכל יהי' ח"י . ויש גי' גי' . פי' כשנחשוב גי' דגי' דהיינו סילוי סילוי או יהי' ג'
אותיות כסגן כל . כיצד אליף למד פ"א ח' אותיות . ח"א אליף ח' אותיות תרי י"ג . י"ד וא"ו דלית
תרי לב . ח"א אליף תרי כ"ו . י"ד וא"ו דלית תרי ל"ו . ח"א אליף תרי ס"א . וא"ו אליף וא"ו תרי ג'
אותיות כסגן כל . ויש נשמת כל ח"י . כי הבינה הוא נשמת הרעה שכולל כל ח"י אותיות כנל ותוא
שבת יום השביעי בינה כידוע : ח"א

שחרית לשבת

יחזקאל פתח יוצר הכל . האל הפותח בבל יום דלתות שערי מורח :

ובקע

אמרי שער

הפּוֹתַח כַּל יוֹם דְּלוּחַת שַׁעֲרֵי מוֹרַח וּבִקְעַת חֲלוּנֵי רְקִיעַ . דַּע כִּי כַּבֵּר כִּתְנוּ כִּי כִּז הוֹרִיחָה בֵּא מִחַת
הַעֲלוּיִן הַשְּׂגֵלָה אֲזוּרָה לְמַסָּה . דַּהֲיִינוּ שְׂכֵלֵת מִתְּלַבֵּשׁ עֲלוּיִן בְּחַחֲזוֹן . וְכֵל הַעוֹלָמוֹת הֵם בְּאוֹסֵן
זֶה . דַּהֲיִינוּ שֵׁשׁ כְּחוֹת וּנְבֵרָאִים שֵׁשׁ לֵהם הַשְּׂגֵלָה לְהַשִּׁיב הָעוֹלָם בְּצוּרָתוֹ הַרוּחָנִיּוֹת וְהַשְּׂכֵלִיּוֹת . שְׂהוּא הַהֲשֵׁבָה
שְׂמַשְׁנַת הַשְּׂגֵמָה וְרוּחָה אֵת הַעוֹלָם לְפִי בְּמִינֵתָה שְׂחִינַת הַשְּׂכֵל . וַיֵּשׁ פּוֹד לְמַסָּה מִמֵּנָה כְּמַעֲלָה .
שְׂחִינָה יִכְוֵלָה לְרִאשׁוֹת אֵת הָעוֹלָם בְּצוּרָתָה הַרוּחָנִיּוֹת הַגִּל . וְהֵם יִצְרִים כֹּאֲלֵה שְׂרִיאִים וּמְשִׁינִים אֵת
הָעוֹלָם בְּצוּרָה חֲיִזוּנִית מִתְּלַבֵּשׁת אֵת הַצִּירָה הַרוּחָנִיּוֹת . וְצוּרַת הָעוֹלָם מוֹשֵׁב לֵהם כְּהַשְּׂגָה קִשְׁנָה מִמֵּנָה .
וַיֵּשׁ עוֹד הַשְּׂגָה נִמְכָּה שְׂכֵל הַנְּעֻשִׂים מְשִׁינִים אֵת הָעוֹלָם בְּהַשְּׂגָה זֹאת וְהִיא הַשְּׂגָה נִשְׂמִיּוֹת . וְהִיא הַצִּירָה
הַחוּסֶפֶת מִבְּחוּץ עַל כָּל הַצִּירוֹת הַרוּחָנִיּוֹת שֶׁמְבַנִּים . וְהוּא נִמְקִים עוֹלָם הַשְּׂעִיָּה . וְכֵן הָעוֹלָם הַשְּׂעִיָּה
בְּעִשְׂמָה מִתְּחַלֶּקֶת הַהֲשֵׁבָה לְכַמָּה פְּרָשִׁים . וּמִתְּלַבֵּשִׁים בִּיכּ זֶה מִיךְ זֶה בְּאוֹסֵן הַגִּל . וְכֵל אֶחָד מְשִׁיב
בְּמִדְרַעְתּוֹ וְלֹא יוֹתֵר . רַק שִׂיּוּדֵשׁ שֵׁשׁ פְּעִימִיּוֹת בְּצוּטוֹ רַק שְׂחִינָה מְשִׁיב מֵהוּמוֹ . וּבְקִרְאָה שְׂמַשְׁנֵי יִשׁוּמוֹ וְלֹא
מֵהוּמוֹ . כְּמוֹ הַאֲדָם שְׂמַשְׁנֵי שֵׁשׁ כְּפִעִימִיּוֹת נִשְׂמָה אֶחָל חֲיִנָּה מְשִׁיב מֵהוּמוֹ . וְאַתְּמָם לְשַׂמְעִים כְּשִׂיבָה הַעֵת
לְקַשְׁיֶת צוּרָתָה הֵלֵא אִזּוּ יִשְׂלַח מִמַּעֲלָה כַּח גְּדוֹל שִׂיּוּדֵי הַתְּחַזְּיָנִים מִשֶּׁשׁ מְשִׁימִיּוֹת . וְזֶה יִזְכֵּן כָּל הַד' **הַד'**
מִלְקִים דּוּמֵם לּוּמָה חֵי מְדַבֵּר וְכֵן כַּד' יִסְדוּת אֵשׁ מִיֵּם רוּחַ עַזֵּר [יִשְׂקִירוּ בְּצִירָה כְּסוּד אֲזוּר י' כְּמִכְוֹתָר
כַּס' אֲדִיר בְּמִרוֹם] וְכֹאֲשֶׁר יִשְׂנוּ מִשֶּׁשׁ מֵהַלְקִים הַגִּל אֵת הַהֲשֵׁבָה מְשִׁימִיּוֹת מִשֶּׁשׁ מִשֶּׁשׁ יִתְשַׁעֲלוּ מוֹה עַד
אֲשֶׁר יִשְׂלַח וְיִחֲדוּ עִיבֵיהֶם וְדַעֲתָם מִרֹב שְׂמָחָה . וְזֶהוּ הַאֲזוּר אֲנִרְאָה בְּעוֹלָם . יִכְבֵּר בִּיאֲרָטוֹ כִּי הַאֲזוּר הוּא
תְּקוּמָה כְּמַשֵּׁ . וְהֵם שְׂנֵי הַלְקִים . חֲמָה וְנִרְחִיקָה . יַחַד נִי' ג' צִירָה בְּגַד נ"ן סְדָרִין דְּלִיְרִיחָה מְקוּר
הַחֲכָמָה וְהַשְּׂכֵלָה . וְהַחֲמָה הוּא עֵין הַאֲרָן וְתַרְגוּמוֹ עֵין שְׂמַשֵּׁל דְּלִרְשָׁא . וְהִיטָּה כְּמוֹ הַעֵין כִּי שׂוֹשֵׁעַ
כַּח הַשְּׂכֵל מִהִמּוֹת הַשְּׂעִיָּה וְלִרְאֻת . כֵּן הַחֲמָה כִּי שׂוֹשֵׁעַ הַשְּׂכֵלָה הַשְּׂעִיָּה לְהַשִּׁיב וְלִרְאֻת מֵהַ שֵׁלֵה הִי' מוֹשֵׁב
מְקוּדָם . וְלוֹה אֲזוּרָה ר"ל שְׂמַרְגְּלוּיֹת שׂוֹכֵה הַיָּמָה תְּלוּיָה בְּצוּרָתוֹ שֶׁל אֲבִרְהָם חֲבִיטוֹ וְכַשְׂמַת נִתְּלָה בְּגִלְגַּל
חֲמָה . וְהוּא כִּי אֲבִרְהָם הִי' מְגַלְהַת הַחֲכָמָה בְּעוֹלָם וַיְחַדּוּ שֶׁל הַיָּמָה וְאַשְׁמִי . וְזֶהוּ מְרַגְּלִית הַסּוֹכָה שְׂחִינָה
תְּלוּיָה בְּצוּרָתוֹ וְדוּבָרוֹ שֶׁל אֲבִרְהָם חֲבִיטוֹ . וְכַשְׂמַת כְּאִרְחָה הַמְרַגְּלוּיֹת הַגִּל בְּגִלְגַּל חֲמָה שְׂכָה חֲרַד הַחֲכָמָה
לְעוֹלָם כַּל . וְהַשְּׂעִיָּה שְׂמַרְגְּלָה כֹּה שְׂחִינָה הַעֲלוּיִן כְּתַחֲזֵק מְשִׁי שְׂהוּא פְּעִימִיּוֹתוֹ וְמוֹה נִדַּפ נֵם שְׂחִינָה
הַקְּבִ"ה הַעֲלוּיִן עַל הַכֵּל . וְאַתְּמָ"ל . אֲתֵמָם זֶהוּ עַלֵּם אֲזוּר הַחֲמָה . אֲזֵן מֵהַ שְׂמַשֵּׁל לֵנוּ חֲיִנָּה אֵלֵא נִרְחַק
הַחֲמָה . וְהַנִּרְחַק הוּא הוּא הַסּוֹכָב אֵת הַאֲרָן בְּגִלְגַּל הַיּוּמִי . כִּיּוֹם לְמַעֲלָה מִן הַאֲרָן וְכִלְיָה לְמַסָּה מִמֵּנָה .
אֲתֵמָם עַלֵּם הַחֲמָה חֲיִטוֹ כֵּן כִּי הוּא יוֹלֵאת כִּיּוֹם מִחֲלוּנֵי הַרְקִיעַ לְמַשֵּׁה מִמֵּנָה . וְכִלְיָה לְמַעֲלָה מִכִּסֵּית הַרְקִיעַ .
כִּי הַרְקִיעַ הוּא מִסָּךְ הַמְכַדִּיל בֵּין הַשְּׂגָה לְהַשְּׂגָה שֵׁלֵא יוֹכֵל הַמְשִׁיב לְהַשִּׁיב רַק בְּאֲדִרְגָּמוֹ . יִהְיֶה"ה בְּרַחֲמֵינוּ
שׂוֹלַח כָּל יוֹם הַשְּׂגָה מִלְמַעֲלָה . מִמְּדִרְגָּה הַעֲלוּיָה לְהַנְבֵרָאִים וְהַיְזוּרִים וְהַנְּעֻשִׂים שְׂמַדְרִיגִיּוֹת הַתְּחַתּוּנוֹת
וּבְדִלְגָּאִים . וְהֵמָּה מְשִׁינִים הַהֲשֵׁבָה וּמִתְשַׁעֲלִים מִמֵּנָה וְהֵמָּה נִשְׂרָדִים לְחַלְקִים שׂוֹנִים . יֵשׁ מֵהֵם שְׂהַשִּׁיב
הַמְּדִרְגָּה וּמִתְכַסִּים לְמִדְרַגָּה הַעֲלוּיָה וְעוֹלִים כִּלְיָה לְמַעֲלָה לְמַקּוֹם הַמְּדִרְגָּה הַעֲלוּיָה כִּיחַד עִם הַאֲזוּר שִׂרַד
כִּיּוֹם שׂוֹלַח כִּלְיָה לְמַעֲלָה מִכִּסֵּית הַרְקִיעַ שִׂהִיא מִיָּסִם מְדִרְגָּה הַעֲלוּיָה שְׂקִרְיָה מְכַדִּיל כִּיִּיבֵיהֶם . יֵשׁ
מֵהֵם שֵׁלֵא יִתְכַסּוּ . רַק שְׂהֵם מִתְשַׁעֲלִים וּמִיִּכְנִים לְהַתְשַׁעֵל וְלִהְתְּכַסֵּל לְמַחַר כְּשִׂיבָה עוֹד הַשֶּׁשׁ הַשְּׂגָה . וַיֵּשׁ
מֵהֵם שֵׁלֵאִים מוֹכִינִים רַק קָחַת עַד שְׂחִינָה שֵׁן הַשְּׂגָה לְמַחַר וְלִיּוֹם שְׂלִאֲזִירוֹ . וְכֵן כְּהֵם חַלְקִים וְאוֹשְׁטִים
עַד אֲזֵן קָן . כִּי כַּסֵּל כַּח הַקּוֹלָמוֹם לְכַתוּב הַכֵּל . וְכֵל זֶה בְּצִיפָה אֶחָד וְכַהֵ כַּל אֲוֶסֶף וְאוֹפֶק . וְהַשְּׂעִיָּה
הוּא מִתְּחַנֵּה כָּל חַלְקִים וְחַלְקִים מִשְׂכַּע חַלְקֵי הַאֲרָן . וְאֲזֵן כֹּאֵן מְקוֹם לְהַאֲרִיךְ יוֹתֵר . וְהֵנָּה כֵּל זֶה כִּיּוֹם .
אֲתֵמָם כִּלְיָה לֹא יִבֵּא הַאֲזוּר הַגִּל לְמַסָּה אֲתֵמָם יוֹרֵד בְּבִחֵי אֲחֵרָה וְהֵם בְּשֵׁנֵי אוֹשְׁטִים . וְהַעֲנִין כִּי אֵלֵה
הַחַלְקִים שְׂקִבּוֹ הַאֲזוּר הַגִּל כִּיּוֹם שְׂמַמְנוּ כֹּה הַסִּיּוּר כֵּן הַחַלְקִים שְׂמַתְשַׁעֲלִים וּמְשִׁינִים הַשְּׂגָה גְּדוֹלָה
וְרוּחִים לְהַסְרָד מִלְמַסָּה וְלִהְבֵּדֵק לְמַעֲלָה . אֲךְ מִחַחַח שֵׁלֵא הַגִּיעַ עַדִּין הַשְּׂגָה אֵת לְחִלְיָה הַהֲשֵׁבָה שִׂיכְלוּ
לְעוֹלוֹת . וְכַשְׂפֶּסֶק הַאֲזוּר הִרִי הִיּוּ יִכְוִלִים לְשׂוֹב וְלִישׁוּל מֵהַשְּׂגָה . וְיִהִי' כָּל פְּעוּלַת הַיּוֹם בְּהֵם כִּלְיָ
תּוֹעֵלָה . וְכֵן כִּלְיָה שְׂהוּא עַת הַפֶּסֶק הַאֲזוּר הַגִּל כֹּה מִלְמַעֲלָה אֲזוּר אֲחֵר . וְהוּא חֲיִנָּה מִיּוֹסֵף הַשְּׂגָה .
אֵלֵא שְׂמַחִיק לְהֵם הַשְּׂגָה וּמְדַבֵּק לֵהֵם שֵׁלֵא יִתְסַרְדוּ הַחַלְקִים זֶה מֵהַ . וְהֵנָּה זֶה הַאֲזוּר מְקוֹם שְׂמַשֵּׁל שְׂכָה
כִּי הַאֲזוּר הוּא הַלְכָנָה . שְׂהוּא מְקוֹם קִבּוּן הַאֲזוּרִית הַגִּל . וְאֵם תְּשַׁלַּח מֵאֲזֵן כֹּה לֵה הַאֲזוּר הַיָּם . אֲתֵמָם
וְאוֹתֵר לָךְ כִּי נִשְׂת הַנְּבִרָאָה כֹּה לֵה הַאֲזוּר מִלְמַעֲלָה מְעוֹלָם הַעֲלוּיִן כְּמוֹ כַּחֲמָה . וְלוֹהוּ שְׂקִרְיָה אֲזֵן שְׂחִי
מִלְכִים מִשְׂחַשְׂחִים כְּחֵת אֶחָד . וְאַתֵּר לֵה הַקְּבִ"ה שְׂמַמְשֵׁם עֲמָה וַיְרִידָה מִשְׂדֵרְנָתָה שְׂחִינָה מְקַבֶּלֶת מְעוֹלָם
הַעֲלוּיִן כִּי אֵם וְהַחֲמָה . וְהִיטָּה כִּי נִרְחַק הַחֲמָה שְׂהוּא הַשְּׂמַכּ כֹּה הַאֲרָן כָּל יוֹם לְמַעֲלָה וְלְמַסָּה .
וְכִי בְּנִרְחִיק מְקַבֵּל כָּל אוֹסֶף וְאוֹפֶק אֲזוּר מִלְמַעֲלָה . וְכַלְנֵנָה עוֹמֶדֶת עַד הַנְּרִחִיק בְּגִלְגַּל מִרְסִיק כְּמַקְּסֵם

שְׂוֹלַח

ובקע תלוי רקיע. מוציא חמה ממקומה וילבנה ממכון שביתה:
 ומאיר עולם כלו וילושביו. שפרא במדת רחמים: המאיר לארץ
 ולקדים עליה ברחמים: ובטובו מתדש בכל יום תמיד מעשה
 בראשית: הפלך תמרום לבדו מאז. המשפת והמפואר והמתנשא
 מימות עולם: אלהי עולם ברחמיך הרבים. רחם עלינו ארון עינו
 צד משגבנו מן ישענו משגב בעדינו: אין בערפך ואין זולתך.

אמ

אמר שפר

שרואה את החמה גם בלילה. והחמה משלח קוי אורה מעולם העליון מה שבאו לה לפי טבע האקלים
 שהיא שמה. והאור הזה בא עד הלכנה שהיא באקלים אחר. ושמה הלכנה מקבלת האור הזה. ואלהיה
 מתקנים כל החלקים שקבלו האור ביום, ועומדים ומתחוקים ומתלכדים שלא יחלש כחם ככל. ונמצא כי
 הלכנה זה נעשה האור וכחמה שלא ישנה רק להחיות ולהחלוד כל האקלים ככל. וזהו פני משה כפי
 חמה ושני יהושע כפי לבנה שכמו שהחמה בא לה אור חדש בכל פעם מלמעלה ומולידו לעולם כן מרש"ת
 קיבל אור החכמה והאורה מלמעלה. וככל פעם היו מוכיפין תורה והלכות וכו'. מש"כ ביהושע כמו
 שפנינו בש' הלכות שנשחכחו בימי אבנא של משה. שאמר לו הקב"ה לומר לך אי אפשר. ולא ה' לו כח
 משם וחילך רק מה שקיבל ממה בתורה שכ"כ ובע"פ להוסיף לקח ופסול. ולחוק את הפולם לבלי
 ישחכחו מהם ולקבלם יחד לתורה ולעבודה. וכמו שפנינו בעתניאל בן קנו ששחזיר הש' הלכות בעלפולו.
 דהיינו שפלט בהלכות הידועות עד שחוכם נזכר והכיר גם הלכות הנשכחות. וז"ל רז"ל (עירובין ס"ה)
 לא איברי סיהרא אלא לגירסא. והיינו ככל. שסיהרא דהיינו לבנה אין לה כח להוסיף אורות חדשות.
 כי אם לחזור ולחוק את אורות דימחא שלא יתפרו ולא ישכח מהם ככל. וזהו גירסא לחזור על הישנות
 שלא שחכחו. וזהו שאנו אומרים בתפלה. קרא לשמש ויורה אור. סי' ביום השמש זורחת באור חדש.
 אבל מפני שיש כמה וכמה שהיינו את האור ולא נגמר פעילתם עד למחר וליומא אחרת ככל ויובל להיות
 קלקול שישכח מהם כל הרגש האור. לזה אמר. ראה הקב"ה הקלול הזה שיוכל להיות: והתקן
 לזה זורת הלכנה. שהיא מקבלת האור מפני רמה. ומחלקת להם לתחומים לחוקם ככל. והנה אור
 החמה בא ע"י מה שקרא לשמש. דהיינו ששקרא אותה להקרב ולבא אלנו כביכול וע"י תרבה אורה
 והשגחה וכמו כן ממילא נחפרנו כל העולמות והלקיחם והנהו מאורו. וזהו קרא לשמש וע"י הקריאה
 והקירוב ויורה אור. אמנם הלכנה ראה ולא קרא לה להקרב. אלא שבתפלה לא ה' לה שום זורה.
 כי הזורה איננו החומר. כי אם החכמה והנפש שהוא האור. אור החכמה. וזה לא עשה רק למה
 ולא ללכנה ככל. ולכן עשה לה חיקויים שחול לקבל זורה ונתן לה כח קיבוצ האורות וקיבולם ככל.
 וזהו ראה והתקן ככל. והיינו שהתקן לה זורה ז"ל זורת הלכנה. והנה כל זה הוא למשה. ודונמחם
 למעלה בהצגה שליונה ז"ל ונוק'. כי לז"ל יש אורות ובלים והוא שמש ומגן ה' זבאות. והאור שבחיותו
 הוא הרצון כביכול כח"ש רביט. והרצון בקיום העולמות ואידורם בהדרגה הוא המקיים העולמות כמו
 שהם. והרצון היה תלוי ברצון פינמי הנלתי מושג לנו פחה. והוא הרצון שיחגלה בעוה"ב שהיא עלמא
 דחירו בינה. ויולא ע"י יסוד הבינה דעת שנקרא רקיע. והרצון הזה עוד הוא התחיק הרצון של העולם
 בהצגת הז"ל. ואין כחן מקום להחריך יותר. וע"י כח"ש רבינו לקמן שבנין קרא לשמש ויורה אור.
 ושנה עבא לכיחור התפלה השותת בכל יום דלתות בערי מורה וכוונת תלוי רקיע. דע אם ההבדל בין
 דלת ושער לחלון. כי הדלת והשער שונים לכניסה ויציאה. והחלון איננו עשוי כי אם לאור בלבד.
 מאי שהכותל מספיק האור ועוץ חלון ששגם האורה. וכבר נתבאר כי רקיע הוא גם המבדיל ומספיק
 את ההשגה שלא יוכלו התחומים להשיג מדרגה העליונה. ולכן כשהאור נרץ לבא אל התחומים זה
 נק' חלון. שביקע את הרקיע המספיק שיוכלו להשיג את המדרגה העליונה גם במקומם למטה. אמנם
 כבר אמרנו כי החלקים המחזירים. היינו מחמת שהיינו כבר את המדרגה העליונה. ומרוב חשקם
 למדרגה ההיא מחזירים פניהם כי חכמת אדם חזיר פניו. והם מתכנסים למדרגה העליונה. ועולים בכל
 יום. ומתחילים לפלות נהרים נחום היום וגומרים פלייתן בלילה. וזה נקרא כניסה ויציאה. והוא
 הלא והשער שממו נכנסין למדרגה העליונה. אמנם ההבדל בין דלת לשער הוא זה. כי דלת הוא

שחרית לשבת

אָפֶס בְּלִתֵּךְ וְיִי דוֹמָה לָךְ : אֵין כְּפָרְךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּעוֹלָם הַיּוֹם .
 וְאֵין וּדְלִתְךָ מְלַכְנוּ לְחַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא : אָפֶס בְּלִתְךָ גּוֹאֲלֵנוּ לְיָמוֹת
 הַמְּשִׁיחַ . וְאֵין דוֹמָה לָךְ מוֹשִׁיעֵנו לְתַחֲתֵת הַמַּתִּים :
 אֵל אַרְזֵן עַל כָּל־הַמַּעֲשִׂים . בְּרוּךְ וּמְבָרָךְ בְּפִי כָּל־נְשָׁמָה :

גדלו

לקימי הגרא

אל ארון של כל המעשים ט' (שנת זה הוא בסוד המרגלאן ברש"מ וישמע יתרו ליב) .
 סוד המרגלאן . חרין מרגלן איטון . והן בינה ומלכות . והם שנת פילאה ושנת
 דליליא . שנת פילאה בינה ובה כלוליס ג"ר . ושנת דליליא מל' . וחד סיכתא בנוייהו קאים
 בין האי להאי . וכן ו"ק והוא שנת דימחא . דקאים בין האי ובין האי . כד"א מן העולם
 הוא שנת פילאה ועד העולם הוא שנת דליליא . כי יעקב איש סם יושב אהלים . מרגלא
 פילאה לים ב' גוון לים ב' חיו באחגליא ט' . וכד שארי לאחגליא . נהרין ו' אחרון
 גליפין ט' . ואיטון ו' אחרון איטון חרין שמהן מחקקין בהוא מרגלא . ובזמא דשנת גלזין
 ונהרין ופחחין פחחין . ונפקי ושלטי . ואיטון אה"ה יה"ו . מחגלזי אחרון . ובגלזי דילסון
 פאלין דא דברא ונהרין דא דברא ט' בשרין גוויני . חד גוון חוור וחד גוון סימק . ומאיטון חרין
 גוויני אחטבידו חרין שמהן אחרנין עד דסלקין אחרון לשבע שמהן . וכו' אריות וו' שמהן דנפקין
 מנהון הן בזה"ה . אה"ה בג"ס חג"ס . יה"ו בנה"י . מתשה למזלס . יוד דיה"ו הוא יסוד .
 ה' דיקיז הוא הודו' דיקיז נלח . וכו' דאקי"ס במלכות באמצע . משלמת לאה"ק למעלה
 ולכו"ה למטה שהיא חיה רביעית מתהלכת בין החיות . והן כולם במרגלא פילאה . (והנה
 האיותות הם פאלין דא דברא) וכל ב' איותות דפאלין זה בזה הן בקו אחד . א' סס ו' בקו
 ימין בחסד נלח . ב' ההין בקו שמאל גבורה הוד . ב' יודין באמצע ספארת יסוד . והנה
 בס"א דז"ח ובווהר שלך לך איתא שאלף הוא רזא דז"ו . ולכן א' מחסד בוא"ו ונהרין
 חרוייהו

אברי שפר

מקום הגניסה לרוב הנכנסים ככל פסם ופסם . ושפר הוא מקום כניסה לפתחים רחוקים . כשיצאו אורחים
 נכבדים ככל משאותיהם פותחים השפר . וכמו כן כאן ככל פסם ופסם שאינם נכנסים רק החלקים הג"ל
 זה נקרא דלת שהוא מוכן לכל העולם כולו כשהם באיטון ה"ל הם נכנסים . אך לפתחים רחוקות על ידי
 יחודים שששים באדיקים הם משגיגים את המדרגה העליונה גם בחיים חיותם כלא ההכנסות ונכנסים
 לפרד"ס . וזה נקרא שפר . שהוא שפר רהב שיכנסו במדרגה העליונה שם כל מבאיותיהם ונשמיותם של
 ידי יחודם כפבואר בדכרי הגאון רמח"ל ז"ל כס' אדיר כמרום ביחוד הגן . ולכן נאמר זה בשפר לה'
 לדיקים יבאו בו . כי השפר אינו פשוט רק לדדיקים ע"י יחודם כנ"ל . והנה השפר והדלת הם הכל ענין
 אחד ובמקום אחד . אלא שהדלת איננו גדול כמו השפר כנ"ל . וזהו הפירוש בכל יום דלחות שער
 סודר שאיטו פותח רק הדלתות של השפרים שהוא מקום הכניסה להחלקים המתכנסים למדרגה עליונה
 מהמת הגנתם שמהם בא הורחה . וזאת הפתיחה הוא בכל יום . אמנם האור בא על ידי בקיעת החלון
 בקיעת המכדיל ומספיק ההשגות כנ"ל :

ואמר מוציא חסה ססקומה ולבנה ססבין שבתה והוא כי כבר ביארנו כי החמה איננה השמש
 הגרחה לנו כי הוא רק הנרתק . והחמה היא איר השיימי הנא מלמעלה . והחמה שהיא אור
 העליון משתיק עצמו ממקומו למעלה ויוצא למקום אחר למטה להחיות ולכן אמר מוציא חסה ססקומה .
 אמנם הלבנה הוא פנס הגרחה לנו והאיר מקבלת מהחמה כנ"ל . ונמצא שהיא מקשת העולם רק על ידי
 הגלגל ואינה מתנתקת ממקום למקום . רק שיושה לה תנועה . כי מטני שהיא יושבת בגלגל מתנועת
 פס הגלגל . אבל מקומה הכל אחד כי באותו מקום שנחונם בגלגל כן שומדת חמיד רק שהגלגל מתנועת
 עמה . ולכן לא אמר שמוציא הלבנה ממקומה שהמקום אינו משתנה . רק ממקום שנתה . שאינה יושבת
 הקום כי אם מתנועת . ועוד יש לראש מתיין לשון בגלגל כמו מוכני שלה (שנת פ' כירה פ"ג ברש"י) :

סרווייבו בפרין גווינן . חד גוון חיורר הוא הוי"ה שבחסד היולא מאות א' שבחסד . וחד
גוון סומק הוא אל שבגלגל היולא מאות ו' שבגלגל שהוא סומק נגד חסד . כי לג' ראשונות
מג"ם קורא גוון חיורר ולג' נה"י קורא גוון סומק . לפי שמג"ם חסדים נגדס כידוע . ס'
נפיק ונלץ ועאל ב'אות ה' . הן גבורה סוד . וגפרין סרווייבו בפרין גווינן . ואיטן פרין
שמהן . חד אקרי ידוה רחא דאלהים (ר"ל הוי"ה בניקוד אלקים) וחד אקרי אלקי . ונהדין
כחדא . — י'עאל ב' הן הים ויסוד גוף וזכרים חשבינן חד . ועאלו דא ברא ונהדין
סרווייבו ב' . ואלין פרין אטון דנהרן מתחבוקן דא ברא . ואיטן ידוה ידוה מלש"ן
מלש"ן . כי כאן הוא סוד החיבוק . כי מאלו הכ' יודין יולא ב' שמות מלש"ן שהן ג' אלקים
במילי יודין . והוא סוי"ה ב'אחב"ש . הרי הוי"ה הוא האלקים . כי הוי"ו הוא שהדוכרא
נכלל בניק' לא הטק' בדוכרא . אבל החיבוק הוא שגיהס מתחבוקין ומתכללין זכ"ל : ענפין
סלקין מהאי סערא ומהאי סערא . ואיטן חד סרי ענפין . והוא כי ידוע שב' איתיות דעאלין
דא ברא מגדיל אות הקטן כמו אים הגדול כידוע בסוד נח נח (גיל שהוא מה שמבואר בע"ס
שער אח"פ פ"ד) וכל האותיות כאן הן שוין חוץ מן הא' פס הו' כו' . וכשעאלין (זה בזה)
מתגדל הא' ונעשה ו' . נמלא בדר ימין ו"ה וכן בדר שמאל והן י"א ענפים מכל לר . פי' הן
ו"ה רישי (שהן בט"ה כנ"ל) שהן בגי' חד סרי מלד זה . וא' דאיה"ה שהוא רחא דו' כנ"ל
(וע' מ"ש לכיל בשם זוהר שלח) וה' דאיה"ה שהן בגי' חד סרי (והן בחו"ג) וי' דאיה"ה
ודיה"ז ב'אמנע שהן בסוד ח"ת ויסוד ק' אמנעי . והנה ה"א ענפים מכל לר הן נכללין בשני
הזרדין . כי יוד הוא פשר וכללוא א' . והן כ"ב אותיות הסורה : ה' דאשאר כו' . פי' ה'
אחרונה של איה"ה דמרגלא . איהו סלקא בשמא חד לאתחברא בהדיהו . ואיהו ארזי . וכל
איטן שמהן בלשין ונלזין ונפקי ושלטי בהאי יומא (פי' דשבתא) . ביון דאלין שלטי נפיק
ההוא מרגלא שילאה בלמא מנללא ט' . כד נפקא בטס באלין שמהן חד שמא מנייבו ארזי
דאיהו שביעאה מתשערא ועאל במרגלא מתאה . (ושמהן דנטש בזה) הן שמות הששה אלו
שהן הוי"ה בניקוד אלקים והוי"ה פאוסה ואל אלקים ומלש"ן מלש"ן היולאים משמות איהו
יה"ו הגיל : ומכח הכפישו נתמלאו אלו השמות ונעשים ע' אשפין אטון . כי ב' היות
במיליייהו ה"ס כ' אטון וכן ב' מלש"ן ג"כ כ' אטון כזה מ"ס לר"י פ"א לר"י . וכן השני סרי
מ' אטון . ואל אלקים י"ט אטון וארזי י"ב אטון . ס"ה עולין ע"א אטון והן ע' ענפין
ובכלל . כי הן סוד ע' סנהדין וא' על גביהם . והע' ענפין הן מתחלקין לכל סער . מפני
שהם יולאים מהשמות שהן בכל הוי"ק ומתחברין כלה כחדא ואתעביד רתיבא וכרסי"א חדא
למרגלא שילאה : ואיטן פרין אהוין י' י' (שבת"ס ויסוד) בטשי בפרין אטון קרמאין .
ר"ל ב'אותיות א"ב של כ"ב אותיות . וע"י כח שני ווין הג"ל דהיינו א"ו . כי גס א' רחא
דו' . סלקי לחד לגיש שבטין . ולחד נשים שבטין אחרנין . ואלין איטן י"ב שבטין דישראל
עלאה . שמת' ויסוד כ"א כלול מ"ק כידוע והן י"ב . ותו אלין פרין אטון . ר"ל שני ווין הג"ל
(כ"ל דג"ל שני יודין הג"ל) בטשי בפרין אטון דכופא רכ"ב אטון . ר"ל בש"ס סוף כ"ב אותיות .
וסלקי חד בחמש דרגין וחד בחמש דרגין ככה ב' ההין כבלד שמאל (ובמ"ס סרמ"ש בשמו כסוד
ב'אטן אחר) ואלין איטן עשר איתין (ב"פ תמש הג"ל) לאכללא לכ"ב אטון . י"ב שבטין
בפרין אטון כללא דאורייתא (וכן ב'אותיות א"ב) ועשר איתין דפרין אטון דסיפא (ש"ת)
הא כ"ב אטון דאורייתא . ורחא דא ריית מרגלא עלאה כהוא כרסי"א דע"ב . ור"ל כרסי"א
הג"ל של שבטין אשפין . וכי אותיות הג"ל הן כלל כל הכעט שמהן הן ע"ב וככ"ב אותיות
הסורה נשארן ח"י אטון האמנעיים . וד' אותיות רישא וספא דאטון נהרין בזה ככה ד'
אותיות דיתין ושמאל הג"ל . נמלא כל א' כלול מד' והן ע"ב . ולפי שד' אותיות הג"ל
כללים מכ"ב כנ"ל (בסוד שית ושית חמש חמש) לפיכך הן נהרין בכל הכ"ב אטון ומתנהדין

מנייבו

שתרית לשבת

צז

הַחֵד וְרַחֲמִים לְפָנַי כְּבוֹדוֹ: מֵוֹכִים מְאֹדוֹת שִׁפְרָא אֶלְהִינוּ. יִצְרָם
 בְּדַעַת בְּבִינָה וּבְהַשְׁלֵל: כֶּחַ וּגְבוּרָה נָתַן בְּהֵם. לְהִיּוֹת מוֹשְׁלִים
 בְּקֶרֶב תְּבַל: מְלֵאִים זֵיו וּמְפִיקִים נוֹגֵה. נָאָה זֵיוֹם בְּכָל־הָעוֹלָם:
 שְׂמֵחִים בְּצִאתָם וְשֹׁשִׁים בְּבוֹאָם. עוֹשִׂים בְּאֵימָה רִצּוֹן קוֹנָם: פֶּאֶר
 וְכְבוֹד גּוֹתָנִים לְשִׁמוֹ. צָהָלָה וְרָנָה לְזִכֵּר מַלְכוּתוֹ: קָרָא לְשִׁמְשׁ
 וַיִּזְרַח אוֹר. רָאָה וְהִתְקִין צוּרַת הַלְבָבָה. שִׁבְחָה גּוֹתָנִים־לָוּ בְּלִי־צָבָא
 מְרוֹם תְּפָאֶרֶת וּגְדֻלָּה שְׂרָפִים וְאַפְסָיִם וְחִיּוֹת הַקֶּדֶשׁ:

לאל

לקוטי הגריא

והבינה מתנאה עליהם. וזהו המתנאה על חיות הקודש. ושם מקום הגאה. דהא לית
 גבהות באורייהא אלא בעלמא דחמי בינה. (ביאורו לחי' ע' קי"ט ב' בד"ה דחיהו גאה):
קרא לשמש ויזרח אור. ראה והתקין זרם הלבנה. (כמ"ס) ויקרא אלקים לאור יום.
 שמקבל חסדים כמ"ס (ריש פסחים) קרייה לנהורא ופקדיה אמלוות' דיממא
 שימש ביום. ר"ל שיקבלום הדכורא. ולחשך קרא לגבורות שיקבלום הנוק' שלא ע"י
 הדטרא עכשיו כידוע. ואמר קרא בסחימו שהוא חכמה שע"י חקקה. לכן לא אמר קרא
 אלקים לילה כו'. ח"ש בחפלה קרא לשמש ויזרח אור שהוא קבלת הדכורא ה"ח. ראה
 והתקין זרם הלבנה. כמ"ס (בא"ר אפיל דרומימא לז"א ופריש לעוק' כו') והתקין לה כל
 תקינהא כו'. ופלקא והתקנא. שנחלה היתה סתומה בלי תיקון כמ"ס בא"ר קמ"א ב'
 וענד לגלחא דטק' כלל סתימא מכל סטרוי. וח"ש זרם הלבנה. וכמ"ס ויבן ה' אלקים
 את הללצ כו' (פכ"ל בסוף פ"א דכר"ל בד"ה אחא מפסחא):

סוד שם כ"ב וע"ב דשנת. הוא כמו שם מ"ב דהוא ג"ס עם א' דכ"ע. והן ל"ב וי'
 גילוף לכד ופשוט ונ"י גי' והן מ"ג דיו"כ ל"ב וי"א. וכן כאן בשילוב כ"ב בגי'.

לכן

שער נפתלי

כ"ש רבינו על קרא לשמש ויזרח אור ע" מה שכתבתי לעיל באמרי שפר על השחח בכל יום דלתות
 שערי מרח:

כתב הגריא בנו של רבינו ו"ל. שם כ"ב וע"ב רשבת. פי' שיר של אל אהון יש בו שם כ"ב וע"ב. כי
 תרווי א"ב הם של ה' תיבות הם י. ותרזוי ש"ת הם של ו' תיבות הם י"ב. עם ה' הוא כ"ב. ומאות
 ג' עד אות ר' ה' תרויים של ר' תיבות הם ע"ב תיבות נגד שם ע"ב: הוא כמו שם ס"ב. פי' פשוטו של
 תי"ה הוא ר' אהון וגולדו הוא י' אהון. וגולף גילופי הוא כ"ח אהון. ר"י וכ"ח הוא שם ס"ב. ועם
 א' דבתר עליון שהוא קצו של יוד הוא ג"ס אהון. וכן א' עם שבת הוא א"ת ב"ש. ב' תרויים הראשונים
 וב' תרויים האחרונים הם א"ת ב"ש. אהיות א' עם שבת: והן ל"ב וי' גילוף לכד. פי' השמות עם גי' גי'
 הם ל"ב. ר' עם כ"ח. וי' אהון של הגי' בלכד הוא באמצע. כן בשרי חוה שם כ"ב הוא כראש השיר
 וסופו. ושם ע"ב באמצע שהוא מאות יוד של הוי"ה. כמו בשם ס"ב גי' של יוד באמצע: והן ס"ג דיו"כ.
 פי' בפסוק כי ביום הזה יכפר עליכם עד תתרוו הוא ס"ג אהון (הוא חמיה וצ"ע כוונתו). נגד ל"ב של
 פשוט וגי' גי'. וי"א של הגי' עם א' דכ"ע. עכ"ל. ול"ג שכונת רבינו על ס"ג הואות דיוה"כ שהן כנגד
 זה השם שהוא ס"ב עם א' ג"ס. והס"ג הואות הוא כמ"ד מערבין לקרנות כמבואר בנבחים ס"ב ע"ב וע"ש
 ברש"י שם ע"א כר"ח אבל ברבים ו"ל אחא למעלה ושבע למטה על בין הכדים מרם הפר וכנגדן מרם
 השעיר הרי יז' וכנגדן על הפרכת הרי ל"ב. וארבע על קרנות מזבח הפנימי סנייתם כמ' מערבין כדכתיב
 כו' הרי ל"ו. ושבע הואות על פתרו הרי ס"ג עכ"ל. הרי ר' וי' הם י"א ועם ל"ב הוא ג"ס. ותק כנגד
 ל"ב תג"ל ויוד עם ב"ע: וכן כאן בשילוב כ"ב בגי'. כתב הגריא תג"ל ו"ל. פי' ב' תרויים ראשונים הם
 כ"ה

שהרית לשבת

לֹאֵל אֲשֶׁר שָׁבַת מִכָּל-הַמַּעֲשִׂים בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי הַתְּעֵלָה וַיָּשָׁב
 עַל-כִּפְסָא כְבוֹדוֹ תְּפָאֶרֶת עִמָּה לַיּוֹם הַמְּנוּחָה עֲנֵג קָרָא לַיּוֹם הַשְּׁבִיטָה :
 זֶה שֶׁבַח שְׁלֵוִים הַשְּׁבִיעִי שָׁבַו שְׁבִיט אֵל מִכָּל-מַלְאכְתּוֹ : וַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי
 מְשַׁבֵּחַ וְאוֹמֵר מְזוֹמֵר שִׁיר לַיּוֹם הַשְּׁבִיט מִזֶּכֶר לַהֲדוּת לַיהוָה : לְפִיכָּה
 יִפְאָרוּ וַיְבָרְכוּ לֵאלֹהֵי כָּל-יִצְוֵיהֶוּ . שְׁבַח יִקָּר וְגִדְלָה יִתְּנוּ לֵאלֹהֵי מֶלֶךְ וַיִּצָּר
 כִּר הַמְּנַחֵל מְנוּחָה לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּקִרְשָׁתוֹ בַּיּוֹם שְׁבִיט קָדָשׁ : שְׁמָה

לקוטי הגרא

לכן נתחלקו בסתלה ב' פעמים ס' ואח"כ ב' פעמים ו' ופשוט וני' גי' עס א' דכ"ע פ"ב .
 וכמו מלא ואל' . וז"ס פסקו בסכת תשנו ג"כ ל"ד כו' (לקוטי הגר"א שאחר הג"כ אות
 ט' סי' ט') :

סוד רתיכא דשכח בכ"ב אהוון ג"כ כנ"ל שז"ק משולש כנ"ל . לכן כל משולש מסמרי' .
 וכו' ג' אהוון כרח"ל דר"ב רתיכין . ח"ס שאמר בז"ח דרתיכא דר"ב כיה . ח"ס
 טס פ"ב ב"ב . וח"ס שמחולק בג' ואל' וב' כרוז דפערין א' ב' ג' ונ' . ויסוד כרוז דלמי כרית
 קרישא באמצעיתא . ורוז דר"ב כפסרה ה' ג' ה' ימינא ושחללא שמשס הליחות והמאמרות .
 ודעס ב"ב כוסמין י"ב כפסמס שפמי יה פדות כו' . ויסוד כרוז דדעס י"ב . ומסמ' דר"ב
 כפסרה . ח"ס כפערין וע"ב . פ' המריס וי"ב פיעט מיס . ח"ס כ"ב לפילא וע"ב כרתיכא
 דלכפן ודוד : (פכ"ל טס) :

אהבה

שער נפתלי

י' תיבות . וב' תרוזים אחרונים י"ב הם כ"ב והם ג' רז ה"ה י' עם י"ב . ולכן נתחלקו בסתלה בב' תרוזים
 הראשונים ב"פ ה' ואח"כ בב' תרוזים האחרונים ב"פ ו' . וד' תרוזים אלו הם ג' אהוון של פשוט והם בשילוב
 ב' הראשונים והאחרונים . ושם ע"ל שבאמצע הוא סתי' תרוזין . ד' פעמים ח"י וע"ב . וגי' ג' הוא כ"ח
 ובהסר מסנו י' שהוא ג' . גשאר ח"י הם ח"י תרוזין . ור' שבוזלץ בהם הח"י הוא ג' הפשוט . והשמשות הוא
 כבל תרוז ד' תיבין . והכל עם א' דכ"ע שהוא קצו של יו"ד כי שם ע"ב סתי' דרתי' . וקיצו נסתר . כמו
 מלא . הוא ע"א וע"א א' שהוא נסתר כתיבת מלא הוא ע"ב : וח"ס פסקו בסכות תשבו וכי' למען ידעו עד אני
 וכי' יש בו צ"ה תיבות הוא כנגד שם כ"ב וע"ב עם א' דכ"ע הוא צ"ה : בכ"ב אהוון . פי' הם ח"י אהוון של שיר
 אל אדון שהם בארבעה תיבות . ב' אהוון הראשונים הם של ה' תיבות וב' האחרונים של ו' תיבות . ח"י
 אהוון האמצעים של ד' הם ע"ב : שז"ק משולש . פי' ח"י אהוון של דעת ת"ת יסוד . ג' וזן פשוט וגי'
 (של א') [נרמא שצ"ל שלי'א והוא ר"ת שלכן אסר] לכן כל משולש מסמרי' דרעת כרוז דמות ש' . וכן שם
 ע"ב משולש כג' אהוון . ח"ש . והוא ג' אהוון . פי' ג' וזן פשוט וגי' : כרוז דר"ב רתיכין . כי רז' דרשכג
 י"ב : וח"ס ע"ב ב"ב והם י"ב חזן : שכתולק בג' ואל' וב' . פי' שם ע"ב יוצא מאות ו' כנ"ל . פשוט הוא ר'
 אהר . כגי' רז' ב' וזין [ובכל] [צ"ל ובכלל] כפשים עם ג' הוא ג' וזין כמו עשוון א' לכבש ב' לאל' ג' לפר' :
 ויסוד כרוז דאני . הוא ר' השני כי שם ע"ב יוצא מאות רז' . ר' פעמים ו' הוא ל"ו אהוון סתי' ג' אני
 יקוד' ו' פעמים ו' הוא ל"ו אהוון סתי' ג' ורז' . ויסוד הוא ו' השני ב"ת קרישא באמצעיתא והו' אני והו'
 אני באמצעיתא (מ"ש מאני עד והו' ל"ו צ"ע כי אין שם אלא י"ב . ואפשר שכונותו על שניהם ביהו דהיינו
 מאני עד והו' וכן פה שהו' כולל והוא עד סוף שהם ל"ו סמות . או אפשר שהי"ב סמות מאני עד והו'
 כל שם כג' אותיות הרי ל"ו אותיות) : ורוז דר"ב בעשרה . פי' ב' אהוון הראשונים א' ב' הם תר"ב . והם
 של ה' תיבין ה' ג' ה' ימינא ושחללא שמשס כו' : ודעת כ"ב כוסמין . ועס הפשוט הוא ח"י ג' ח"י אהוון
 האמצעים : ויסוד כרוז דדעת י"ב . הן ב' אהוון האחרונות של ו' תיבין . ג' י"ב שבכ"ן י"ב כוסמין : וח"ש
 כ"ב לפילא וע"ב כרתיכא וכו' . פי' ב' אהוון הראשונים של ה' תיבין הם עשרה . וב' אהוון האחרונים של
 ו' תיבין הם י"ב . עם עשרה הם כ"ב אהוון לפילא : וע"ב כרתיכא דאבהן ודוד . הם ח"י אמצעים של ד'
 תיבין הם ע"ב : עכ"ל הר"א ול' כגו של רבינו ול' בתוספת נוסף :

שחרית לשבת

יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יִתְקַדֵּשׁ . וְזָכְרָה מְלַכְנּוּ יִתְפָּאֵר . בְּשָׁמַיִם מִמַּעַל וְעַל
הָאָרֶץ מִתַּחַת : תִּתְבָּרַךְ מוֹשִׁיעֵנו עַל־שִׁבְחָה מַעֲשֵׂה יְדִידָה וְעַל־מְאוֹרֵי־
אֹר שְׁעֵשִׂית יִפְאָרוּךְ סֵלָה :

תִּתְבָּרַךְ צוּרֵנוּ מְלַכְנּוּ וְגֹאֲלֵנוּ בּוֹרֵא קְדוֹשִׁים יִשְׁתַּבַּח שְׁמֶךָ לְעַד
מְלַכְנּוּ יוֹצֵר מְשָׁרְתִים וְאֲשֶׁר מְשָׁרְתִיו כְּפֹס עוֹמְדִים בְּרוּם עוֹלָם
וּמְשִׁמִיעִים בְּיִרְאָה יַחַד בְּקוֹל דְּבָרֵי אֱלֹהִים חַיִּים וְיִמְלֹךְ עוֹלָם : כְּפֹס
אֱהוּבִים כְּפֹס בְּרוּרִים כְּפֹס גְּבוּרִים וְכֹלָם עֲשִׂים בְּאִמָּה וּבְיִרְאָה רְצוֹן
קוֹנֵם וְכֹפֵם פּוֹתְחִים אֶת־פִּיהֶם בְּקִדְשָׁה וּבִמְהִירָה בְּשִׁירָה וּבְזִמְרָה
וּמְבָרְכִים וּמְשַׁבְּחִים וּמְפָאֲרִים וּמְעֲרִיצִים וּמְקַדִּישִׁים וּמְמַלְכִים :

אֶת־שֵׁם הָאֵל הַמְּלֹךְ הַגָּדוֹל הַגְּבוּר וְהַנּוֹרָא קְדוֹשׁ
הוּא : וְכֹלָם מְקַבְּלִים עֲלֵיהֶם עוֹל מִלְּכוֹת שָׁמַיִם זֶה מִזֶּה .
וְנוֹתְנִים רְשׁוֹת זֶה לָזֶה . לְהַקְדִּישׁ לְיוֹצֵרָם בְּנִחְתָּרוֹת
בְּשִׁפְהַ בְּרוּרָה וּבְנַעֲיָמָה קְדִישָׁה כָּלָם בְּאַחַד עוֹנִים
וְאוֹמְרִים בְּיִרְאָה :

קְדוֹשׁ | קְדוֹשׁ קְדוֹשׁ יְהוָה צְבָאוֹת מְלֵא כְלֵי־הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ :

וְהַאֲוִפְנִים וְחִיּוֹת הַקִּדָּשׁ | וְהַחִיּוֹת יִשְׁוֹרְרוּ וְכַרְבָּיִם יִפְאָרוּ וְשָׂרְפִים יִרְנּוּ
בְּרַעַשׁ גָּדוֹל מִתְנַשְּׂאִים | וְאַרְאֵלִים יִכְרֹכוּ פָּנָי כְּלַחֲתִיה וְאוֹפְנִים וְכַרְבָּיִם
לְעַמַּת שָׂרְפִים לְעַמַּתָּם מְשַׁבְּחִים וְאוֹמְרִים :

(כְּשֹׂאֲמִים אִפֵּן יֹאמַר זֶה .

בְּרוּךְ כְּבוֹד־יְהוָה מִמְּקוֹמוֹ :

לֵאל בְּרוּךְ נַעֲיִמוֹת יִתְגַּו . לְמַלְכֶךָ אֵל חַי וְקַיִם וְזִמְרוֹת יֹאמְרוּ
וְתִשְׁבְּחוֹת יִשְׁמְעוּ . כִּי הוּא לְבָדוּ פּוֹעֵל גְּבוּרוֹת עֹשֶׂה חֲדָשׁוֹת בְּעַל
מְלַחְמוֹת זֹרַע צְדָקוֹת מְצַמִּיחַ יִשׁוּעוֹת בּוֹרֵא רְפוּאוֹת נוֹרָא תְהִלּוֹת
אֲדוֹן הַנְּסֻלָּאוֹת הַמְחַדֵּשׁ בְּמַיְכוּ בְּכָל־יוֹם תְּמִיד מַעֲשֵׂה בְּרָאשִׁית :
כְּאִמּוֹר לְעֹשֶׂה אוֹרִים גְּדֹלִים כִּי לְעוֹלָם חֲסִדוֹ : אֹר חֲדָשׁ עַל־צִיּוֹן
תֵּאִיר וְנוֹכַח כָּלֵנוּ מְהִירָה לְאוּרוֹ . בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה יוֹצֵר הַמְּאוֹרוֹת :

שחרית לשבת

אֱהָבָה רַבָּה אֶהְבֶּתְנִי יְהוָה אֱלֹהֵינוּ הַמְלֵא נְדוּלָה וַיִּתְּרָה חַמְלַתְךָ
עָלֵינוּ : אֲבִינוּ מַלְכֵנוּ בְּעֶבֶר אֲבוֹתֵינוּ שְׁפָטוּנוּ בְּךָ וּתְלַמְּדֵנוּ חֲקֵי חַיִּים
בֵּן הַתְּנַנֵּנוּ וּתְלַמְּדֵנוּ : אֲבִינוּ הָאֵב הַרְחֵמֵן הַמְרַחֵם רַחֵם עָלֵינוּ וְתֵן
בְּלַבְנוּ לְהִבִּין וְלִהְיוֹת לְשֹׁמֵר לְלַמֵּד וּלְלַמֵּד לְשֹׁמֵר וְלַעֲשׂוֹת וּלְקַיֵּם
אֶת־כָּל־דְּבָרֵי תְלַמְּדוּתְךָ בְּאֱהָבָה : וְהָאֵר עֵינֵינוּ בְּתוֹרָתְךָ וְדַבֵּק לְבַנּוּ
בְּמִצְוֹתֶיךָ וַיְחַד לְבַבְנוּ לְאֱהָבָה וְלִירְאָה שְׂמֵחָה וְלֹא־נִבּוֹשׁ לְעוֹלָם וָעֶד :
כִּי בְשֵׁם קְדֻשָּׁתְךָ הַגָּדוֹל וְהַגּוֹרָא בְּמַחְנֵנוּ נְגִיזָה וְנִשְׁמַחָה בְּיִשׁוּעָתְךָ :
וְהִבִּיאֵנוּ לְשָׁלוֹם מֵאֲרֻבַּע בְּנִפְאוֹת הָאָרֶץ וְתוֹלִיכֵנוּ קוֹמְמִיּוֹת לְאַרְצֵנוּ :
כִּי אֵל פּוֹעֵל יִשׁוּעוֹת אֲתָהּ וּבְנוּ בְּתוֹרַת מַצְרַיִם וְלִשׁוֹן וּמִרְבֵּתְנוּ
לְשִׂמְךָ הַגָּדוֹל סֵלָה בְּאַמֶּת . לְהוֹדוֹת לָךְ וְלִיְחֻדְךָ בְּאֱהָבָה : בְּרוּךְ
אֲתָהּ יְהוָה הַבּוֹחֵר בְּעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּאֱהָבָה :

שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יְהוָה אֶחָד :
גלגל בְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מְלֻכּוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד :

וְאֶהְבֶּתְךָ אֵת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּכָל־לִבְּךָ וּבְכָל־נַפְשְׁךָ
וּבְכָל־מְאֹדְךָ : וְהָיוּ הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר אֲנִי מְצַוְךָ
הַיּוֹם עַל־לִבְּךָ : וְשָׁנַנְתָּם לְבִנְיָהּ וּדְבַרְתָּ בָּם בְּשִׁבְתְּךָ
בְּבֵיתְךָ וּבְלִכְתְּךָ בְּדֶרֶךְ וּבְשֹׁכְבְּךָ וּבְקוּמְךָ : וְקִשְׁרָתָם
לְאוֹת עַל־יָדְךָ וְהָיוּ לְטִטְפֹת בֵּין עֵינֶיךָ : וּכְתַבְתָּם עַל־
מְזוּזוֹת בֵּיתְךָ וּבְשַׁעְרֶיךָ :

וְהָיָה אִם־שָׁמַעְתָּ שְׁמֵעוּ אֵל מִצְוֹתַי אֲשֶׁר אֲנִי מְצַוֶּה אֶתְכֶם הַיּוֹם
לְאֱהָבָה אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם וּלְעֶבֶדוֹ בְּכָל־לִבְּכֶם וּבְכָל־נַפְשְׁכֶם :
וְנִתְּתִי מִמֶּנּוּ אֲרֻצְכֶם בְּעָתוֹ יוֹרֵה וּמַלְקוֹשׁ וְאִסְמַת דְּגָנָה וְתִרְשָׁף
וַיִּצְתְּרָהּ : וְנִתְּתִי עֵשֶׂב בְּשָׂדֶךָ לְבַהֲמֹתָהּ וְאִכְלָתָּ וְשָׂבַעְתָּ : הַשְׁמֵר
לכם

לקושי הגרא

אהבה רבה אהבתנו וכו' חמלה גדולה ויחסה טו'. פי' דחמלה בימי כאנות ומוסד
לאחטו ממנרים היה אהבך רבה עלינו. ואח"כ כשעשו בעגל אמרת אכלה אוסם
כרנע. ואח"כ חמלת עלינו וסלחת לעוונתי. כי החמלה כוא אחר הכעס. ואמר גדולה
ויחסה. פי' שהפשת עלינו עוד יותר טובה מזכראשונה שנחת לחות וטית לעשות המשכן
לכי תקן שוק בדינו שלא היה לנו מקום (עכ"ל כביאורו לשה"ש א' ס' יז) :
שמח

לְכֶם פָּרִיפְתָה לְבַבְכֶם וּסְרַתֶם וּעִבַדְתֶּם אֱלֹהִים אֲחֵרִים וְהִשְׁתַּחֲוִיתֶם
 לָהֶם: וְחָרָה אַף־יְהוָה בְּכֶם וְעָצַר אֶת־הַשָּׁמַיִם וּלֹא־יִהְיֶה מִטָּר
 וְהָאֲדָמָה לֹא תִתֵּן אֶת־יְבוּלָהּ וְאִבְרָתָם מִהָרָה מֵעַל הָאָרֶץ הַטְּבֵה
 אֲשֶׁר יְהוָה נָתַן לָכֶם: וְשַׁמְתֶם אֶת־דְּבַר־יְהוָה אֱלֹהֵי עַל־לְבַבְכֶם וְעַל־
 נַפְשֵׁיכֶם וּקְשַׁרְתֶּם אֹתָם לְאוֹת עַל־יַדְכֶם וְהָיוּ לְמוֹשַׁפֵּת בֵּין עֵינֵיכֶם:
 וְלִמְדַתֶּם אֹתָם אֶת־בְּנֵיכֶם לְדַבֵּר בָּם בְּשַׁבְתְּךָ בְּבֵיתְךָ וּבְלִכְתְּךָ בְּדַרְךָ
 וּבְשֹׁכְבְךָ וּבְקִיּוּמְךָ: וּכְתַבְתֶּם עַל־מְזוּזוֹת בֵּיתְךָ וּבְשַׁעֲרֶיךָ:
 לְמַעַן יִרְבוּ יְמֵיכֶם וְיָמֵי בְנֵיכֶם עַל הָאֲדָמָה אֲשֶׁר
 נִשְׁבַּע יְהוָה לְאֲבֹתֵיכֶם לֵאמֹר לָתֵת לָהֶם כְּיָמֵי הַשָּׁמַיִם עַל־
 הָאָרֶץ:

וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר: דַּבֵּר אֶל־פְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ
 אֲלֵהֶם וַעֲשׂוּ לָהֶם צִיצִית עַל־כַּנְפֵי בְגָדֵיהֶם לְדֹרֹתָם וּנְתַנּוּ עַל־צִיצִית
 הַכְּנָף שְׂתִיל תְּכֵלֶת: וְהָיָה לָכֶם לְצִיצִית וּרְאִיתֶם אֹתוֹ וּזְכַרְתֶּם אֶת־
 כָּל־מִצְוֹת יְהוָה וַעֲשִׂיתֶם אֹתָם וּלֹא תִתְּוּרוּ אַחֲרַי לְבַבְכֶם וְאַחֲרַי עֵינֵיכֶם
 אֲשֶׁר־אֹתָם זָנִים אַחֲרֵיהֶם: לְמַעַן תִּזְכְּרוּ וַעֲשִׂיתֶם אֶת־כָּל־מִצְוֹתַי
 וְהִייתֶם קְדוֹשִׁים לֵאלֹהֵיכֶם: אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם אֲשֶׁר הוֹצֵאתִי אֶתְכֶם
 מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לְהִיוֹת לָכֶם לֵאלֹהִים אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם: יג לנרף אלהיכם לחמת.

אֶת וַיְצַיֵּב וּנְכוֹן וּקִים וַיִּשֶׁר וַנֶּאֱמַן וְאֶהוֹב וְחָבִיב וּנְחַמֵּד וְנָעִים
 וְנִרְאָ וְאֶדִיר וּמְתַקֵּן וּמְקַבֵּל וְטוֹב וְיֹסֵף הַדְּבָר הַזֶּה עָלֵינוּ לְעוֹלָם
 וָעַד: אֶת אֱלֹהֵי עוֹלָם מְלַבְּנוּ צוּר יַעֲקֹב מִגֵּן יִשְׁעָנוּ: דָּדוּר וְדוּד
 הוּא קִים וְשָׂמוּ קִים וְכֶסֶף נָכוֹן וּמְלֻכוּתוֹ וְאֶמּוֹנָתוֹ לְעַד קִימָת:
 וּדְבָרָיו חַיִּים וּקְיָמִים נֶאֱמָנִים וּנְחַמְדִּים לְעַד וּדְעוֹלָמֵי עוֹלָמִים עַל־
 אֲבוֹתֵנוּ וְעָלֵינוּ עַל־בְּנֵינוּ וְעַל־דּוֹרוֹתֵנוּ וְעַל כָּל־דּוֹרוֹת זְרַע יִשְׂרָאֵל
 עַבְרֶיךָ:

עַל־הַרְאֵשׁוֹנִים וְעַל־הָאֲחֵרוֹנִים דְּבַר טוֹב וּקִים לְעוֹלָם וָעַד:
 אֶת וְאֶמּוֹנָה חוֹק וְלֹא יַעֲבוּר: אֶת שְׂאֵתָה הוּא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
 וְאֶלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ מְלַבְּנוּ מְלַךְ אֲבוֹתֵינוּ גּוֹאֲלֵנוּ גּוֹאֲלֵ אֲבוֹתֵינוּ יוֹצְרֵנוּ
 צוּר יִשׁוּעָתֵנוּ שׁוֹדֵנוּ וּמְצִילֵנוּ מֵעוֹלָם שְׂמֵךְ. אֵין אֱלֹהִים וְזוֹלָתְךָ:
 עֲזַרְתָּ אֲבוֹתֵנוּ אֵתָה הוּא מֵעוֹלָם מִגֵּן וּמֹשִׁיעַ לְבַנְיָהֶם אַחֲרֵיהֶם

שחרית לשבת

בְּכַל־יְדוּר וְדוּר : בְּרוּם עוֹלָם מוֹשְׁבֵךְ וּמִשְׁפָּטֶיךָ וְצִדְקָתְךָ עַד אֲמִס־
אֶרֶץ : אֲשֶׁר־יֵאֵשׁ אִישׁ שְׂשִׁמְעַ לְמִצְוֹתֶיךָ וְתוֹרָתְךָ וּדְבָרְךָ יֵשִׁים עַל לְבוֹ :
אֲמַת אֶתְּךָ הוּא אֲרוֹן לְעַמְּךָ וּמִלְכֶךָ גְּבוּר לְרִיב רִיבֶם : אֲמַת אֶתְּךָ הוּא
רֵאשׁוֹן וְאַתְּךָ הוּא אֲחִירוֹן וּמִבְּלַעֲדֶיךָ אֵין לָנוּ מִלְכֶךָ גּוֹאֵל וּמוֹשִׁיעַ
מִמִּצְרִים גְּאֻלְתָּנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וּמִבֵּית עֲבָדִים פְּדִיתָנוּ : פֶּר־בְּכוֹרֵיהֶם
תְּרַגַּת וּבְכוֹרֶךָ גְּאֻלְתָּ וַיִּסְסוּךָ בְּקַעֲתָ וַיְוִדִים סִבְעַת וַיְדִידִים הַעֲבַרְתָּ
וַיִּכְסּוּ מַיִם צַרְיָהֶם אַחַד מֵהֶם לֹא נוֹתֵר : עַל־זֹאת שִׁבְחוּ אֱהוּבִים
וְרוֹמְמוּ אֵל וְנִתְּנוּ יְדִידִים וּמִירוֹת שִׁירוֹת וְתִשְׁבְּחוּת בְּרוּכוֹת וְהוֹדְאוֹת
לְמִלְכֶךָ אֵל חַי וְקַיִם רֵם וְנִשְׂא גְּדוּל וְנוֹרָא מִשְׁפִּיר גְּאִים וּמִגְּבוּיָה שְׁפָלִים
מוֹצִיא אֲסִירִים וּפּוֹדֶה עַנְוִים וְעוֹזֵר דְּלוֹים וְעוֹנֶה לְעַמּוֹ בְּעֵת שׁוֹעֵם אֱלֹהֵי :
תְּהַלְלוֹת לְאֵל עֲלִיוֹן בְּרוּךְ הוּא וּמְבֹרָךְ מִשָּׁה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל קֵה עֲנֵה
שִׁירָה בְּשִׂמְחָה רַבָּה וְאָמְרוּ כָלֶם :

מִי־כִמְכָה בְּאֵלִים יְהוָה מִי כִמְכָה נְאֻדָר בְּקִדְשׁ נוֹרָא
תְּהַלְלוֹת, עֲשֵׂה פֶלֶא : שִׁירָה חֲדָשָׁה שִׁבְחוּ גְּאֻלִּים לְשִׁמְךָ
עַל־שִׁפְתַי הַיּוֹם יַחַד כָּלֶם הוֹדוּ וְהִמְלִיכוּ וְאָמְרוּ : יְהוָה
יִמְלֹךְ לְעוֹלָם וָעַד :

צוּר יִשְׂרָאֵל קוֹמָה בְּעִזְרוֹת יִשְׂרָאֵל וּפְדֵה כְּנַאמְךָ יְהוּדָה וַיִּשְׂרָאֵל
(גְּאֻלְנוּ יְהוָה צְבָאוֹת שְׁמוֹ קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל) בְּרוּךְ אַתְּךָ יְהוָה גְּאֵל יִשְׂרָאֵל :

אֲדֹנָי שְׁפָתַי תִּפְתָּח וּפִי יַגִּיד תְּהַלְלוֹתְךָ :

בְּרוּךְ אַתְּךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ אֱלֹהֵי אֲבֹרָהֶם אֱלֹהֵי
יִצְחָק וְאֱלֹהֵי יַעֲקֹב הָאֵל הַגְּדוֹל הַגְּבוּר וְהַנּוֹרָא אֵל עֲלִיוֹן גּוֹמֵל חַסְדִּים
טוֹבִים וְקַנְיָה הַפֶּלֶא וְזוֹכֵר חַסְדֵי אֲבוֹת וּמִבְּיֵא גּוֹאֵל לְבְנֵי בְּנֵיהֶם לְמַעַן
שְׁמוֹ בְּאַהֲבָה .

נַעֲשֶׂה יְמֵי תְּשׁוּבָה מוֹסִיפִין וְזִכְרוֹנוֹ מִי כְּסוּד . וְכַתוּב וּבְסַפֵּר חַיִּים . וְאֵלֶם זִכַּח וְחַתֵּם כִּכְרַכְכָּ לֵיט וְחַל .

וְזִכְרוֹנוֹ לְחַיִּים מִלְכֶךָ הַגָּבִיז בְּחַיִּים . וְכַתְּבֵנוּ בְּסַפֵּר הַחַיִּים לְמַעֲנֶה אֱלֹהִים חַיִּים :

מִלְכֶךָ עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמְגִן בְּרוּךְ אַתְּךָ יְהוָה מְגִן אֲבֹרָהֶם :
אַתְּךָ גְּבוּר לְעוֹזְרֵם אֲרָנִי מְתִיב מִתִּים אַתְּךָ רַב דְּהוֹשִׁיעַ .

שחרית לשבת

בחוץ משיב הרוח ומזריד הגשם : בקוץ מזריד הפלל לא משיב הרוח ומזריד המל .

מְבַלְבֵּל חַיִּים בְּחֶסֶד מַחִיה כִּתִּים בְּרַחֲמִים רַבִּים סוֹמֵךְ נוֹפְלִים
וְדוֹפֵא חוֹלִים וּמְתִיר אֲמֹרִים וּמְקִים אֲמוֹנָתוֹ לִישָׁנֵי עֶפְרַיִם . מִי כְּמֹדֵךְ
בְּעַל גְּבוּרוֹת וּמִי דוֹמֶה קֶדֶךְ מְלֶכֶךְ מַמְיִת וּמַחֲיֶה וּמְצַמִּיחַ יִשְׁעֶיךָ :

בַּעֲשִׂיחַ מִי כְּמֹדֵךְ אֵב הַרְחֵמִים וּזְכַר יִצְחָרְיוֹ לְחַיִּים בְּרַחֲמִים :

וְנֶאֱמָן אֶתְּךָ לְתַחֲיוֹת מֵתִים בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה מַחִיה הַמֵּתִים :
אַתָּה קְדוֹשׁ וְשִׁמְךָ קְדוֹשׁ וְקְדוּשִׁים בְּכָל יוֹם יִהְיֶה לְךָ פֶּלֶא . בְּרוּךְ
אַתָּה יְהוָה הָאֵל (בַּעֲשִׂיחַ הַמְּקֶדֶךְ) הַקְּדוֹשׁ :

יִשְׂמַח מִשְׁחָה בְּמַתַּנֵּת חֶלְקוֹ כִּי עֶבֶד נֶאֱמָן קָרָאתָ לוֹ .

בליל

לקוטי הגרא

יִשְׂמַח מִשְׁחָה בְּמַתַּנֵּת חֶלְקוֹ . ר"ל מה שטמן לו חלקו כלת משה . עכ"ל רבינו בתי'
י"ח (דרפוס ווילנא . ל"ה ע"ג בד"ה במתנת) : — בלילא עילאה דאמר בה
ישמח משה במתנת חלקו . דניקן לו בינה כמ"ש . מ"ע שערי בינה . וידוע בר"מ ובס'
בכ"מ . וע"ל למ"ד א' . ללותא דערבית אהה קדשת כו' . ללותא כו' ישמח משה במתנת
חלקו . ודא נשמת כל די דליה אימא עילאה כו' (עכ"ל בסוף תי' מ"ז בד"ה דאמר) :
ובתי'

קדושה לש"ץ בחזרת התפלה .

נְקַדְּשׁ אֶת שְׁמֶךָ בְּעוֹלָם בְּשֵׁם שְׁמֶךָ יִשְׂרָאֵל אֱוֹתוֹ בְּשֵׁמי מְרוֹם
בְּפִתּוֹב עַל יַד נְבִיאֶךָ וְקָרָא זֶה אֵל זֶה וְאָמַר : קו"ח קְדוֹשׁ קְדוֹשׁ קְדוֹשׁ
יְהוָה צְבָאוֹת מְלֵא כָּל הָאָרֶץ בְּבוֹרוֹ : חוּן אֵן בְּקוֹר רַעֲשׁ גְּדוֹל אֲדִיר
וְחֹזֵק מְשִׁמֵּיעִים קוֹד מְתַנַּשְׂאִים לְעַמֵּת שְׂרָפִים לְעַמֵּתְךָ בְּרוּךְ יֹאמְרוּ :
קו"ח בְּרוּךְ בְּבוֹד יְהוָה מְפָקוֹמוֹ : מְפָקוֹמְךָ מְלַבְּנֵנו תּוֹפִיעַ וְתַמְרוּךְ
עֲקִינוּ כִּי מַחֲכִים אֲנַחְנוּ קֶדֶךְ מְתִי תַמְרוּךְ בְּצִיּוֹן בְּקָרוֹב בְּיַמֵּינוּ דְּעוֹלָם
וְעַד תִּשְׁבוֹן : תַתְּגַדֵּל וְתַתְּקַדֵּשׁ בְּתוֹךְ יְרוּשָׁלַיִם עִירְךָ דְרוֹר וְדוֹר וּלְגִיצַת
נְצֻחִים : וְעֵינֵינוּ תִרְאִינָה מְלֻכוֹתֶךָ בְּדַבַּר הָאֲמוֹר בְּשִׁירֵי עֶזְרָה עַד יְדֵי
דְרוֹר מְשִׁיחַ צְדָקָה : קו"ח יְמַלֵּךְ יְהוָה דְּעוֹלָם אֶלְהוּךָ צִיּוֹן דְרוֹר וְרוֹר הַלְלוּיָהּ :

ח"י לחד וחדו גניד גודקה ולגיצת נצחים קדשתך נקדיש ושכחך אליהנו
כפינו לא יבוש לעולם ועד כי אל מלך גדול וקדוש אמת . ברוך אמת יהוה האל
(בַּעֲשִׂיחַ הַמְּקֶדֶךְ) הַקְּדוֹשׁ :

שחרית לשבת

כָּרִיל הַפָּאָרֶת בְּרֵאשׁוֹ נְתָתָּ. בְּעֶמְדוֹ לְפָנֶיךָ עַל הַרְסִינִי.
וְשָׁנִי לְחַת אֲבָנִים הוֹרִיד בְּיָדוֹ. וְכָתוּב בָּהֶם שְׁמִירַת
שֶׁבֶת. וְכֵן כָּתוּב בְּתוֹרָתְךָ:

וְשָׁמְרוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת־הַשֶּׁבֶת לַעֲשׂוֹת אֶת־הַשֶּׁבֶת
לְדוֹרָתָם בְּרִית עוֹלָם: בֵּינִי וּבֵין בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֹתָהּ הִיא

לעולם

לקוטי הגר"א

— ובתי' י"ח ל' א' בהג"ה לזו"ח דשחרית ישמח משה במהנה חלקו. שזכה לבינה ושם
השמחה יין המשמח. וז"ל נשמח כל מי שהיה חיים. וממהנה נשמח דפרח לכל מי ליסיד.
עכ"ל שם: וע' בהכ"א ל"ו א' בד"ה במתנה:

בְּרִיר תפארת בראשו נחת כו' ז"ל רבינו. ועיין מש"ל דבית הוא ב' חכמה כח מה
שכן רוח וגפש. והשם עלמו הוא הנשמה. והן הלחות. והוא סוד א"ס ה' לא
יבנה בית כו'. שציקרא הוא נשמתא. וז"ל כליל תפארת בראשו נחת שהוא הנשמה.
ושני לוחם העדות כו' (טכ"ל בלקוטי הגר"א שגדפס אחר אג' ברכות א"ס ד' ס"ו ט'):
וְשָׁמְרוּ בני ישראל א"ס השבת לעשות א"ס השבת וכו'. תרין זמנין אדכיר הכא שבת
לקבל שכינתא עלאה וספאה. לדרתם מאי לדרתם. אלא זכאה איהו מאן
דעבד לון דירה בשבת בתרי בתי לבא. וע' מ"ג בתיקונים ס"ב א' (וטרין בסין א"ס
בלבא ט') ואיטן ה' פילאה ה' תמאה בתרי בתי לבא [לקבל בית ראשון ושני וכו' בתי
לבא. ולבא איהו ביה"מ לבא דכל עלמא] ואהפני מהתן יצר הרע דאיהו חלול שבת כמ"ס
בריש תכ"ד דאיהו חללה זונה ובעלה ט'. ובתי' ל"ו (מתלליה מות זימת) למאן דפאל
טוכראה בחלל דילה. דאיהו רה"ל י"ג (זונה). ובתכ"ט מעין חתום ט' קנקן דהאי יין דא
לבא דב"נ. א"ס הוא קנקנא דתמא ואתנסך בילרא ב"טא ט' (ולכן לר"ך לפנאה מתמן
יב"ד), ברית עולם. דא לדיק דשריין תכווייכו עליה. כמ"ס דאקרי מי וקיס בסרין
שלמין. הד לאמלאה ל"י. וחד לאתמליא מניה. בני ישראל איטן סרין כליון ט"ה בתי
דישראל

שער נפתלי

מ"ש דבית הוא ב' חכמה כח מה. ע' מ"ש על זה הר"א וז"ל ודבריו רחוקים. ול"ג כמ"ס רבינו בספיק
אחר על אות ב' בביאורו לא"ב נרפס שם. וז"ל שפ"ז כ"ח אתון עם מ"ה. וזהו בחכמה יבנת
בית, עכ"ל. וע' מ"ש הר"א שם. וגם שם דבריו דחוקים. וז"ל כי ג' דיות הם בתג"ח כמ"ס בתי. וב'
ידות הראשונות הם הוי"ה אלהי הוי"ה. י"ד אותיות. וז"ל במוכס"ו טר"ו. י"ד אותיות. וכ"ה אותיות
אלו ג' שפ"ו והם כ"ח אתון. ועם מ"ה ג' בית. וזהו בחכמה יבנת בית דהיינו עם כ"ה אותיות תג"ל
תמ"ה מהם נבנת הבית. וז"ל רבינו ח"ו"ש הוא סמליו שם הוי"ה והיינו כי הוי"ה השלישי הוא בת"ת והוא
י"ד אותיות רשם. פשיט וסלא. וזהו המלא הוא שם מ"ה של בחכמה הגר. שנבלל בבית ונשאר ב"ד
תג"ל השם עצמו בפשוטו. וז"ל רבינו כי השם עצמו הוא הנשמה. וכתב הר"א תג"ל וז"ל והם ב' דברים
בחכמה כח מה. כח הוא רוחו של אדם. ומה נפשו של אדם. וז"ל שהן רוח ונפש והשם עצמו הוא
הנשמה. כי רוח ונפש הן בתים לתנשמה. והנשמה היא העצם. כי נשמה הוא תושבן שמי מ"ה כי הוא
שם מ"ה עכ"ל. ונראה כי הוא שם מ"ה הנשימי שקיו דאילנא וסתפשא בכל ע"ש כידוע: ומ"ש חזק
הלחות כתב הר"א תג"ל. הלחות הן ג"ר על התורה. והורה היא הנשמה עצמה: וז"ל א"ס ה' לא
יבנת בית. פ' החכמה ש"ל אדם שבפשי ורוחו א"ס אנגו סת'. שוא עסלו בתי. כי עקרא הוא נשמתא
שבת

לְעֹלַם כִּי־שֵׁשֶׁת יָמִים עָשָׂה יְהוָה אֶת־הַשָּׁמַיִם וְאֶת־
הָאָרֶץ וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי שָׁבַת וַיְנַפֵּשׁ :
וְלֹא נָתַתּוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ לְגֹוֵי הָאָרְצוֹת. וְלֹא הִנְחִילָתוּ

מלכנו

לקושי הגריא

דישראל פנא . ואמר חרין כליון דיהון תדוויכו דכין . דכליות יועלוה האמת כו' . וביום השביעי דא עד"א כליל תלת תלת שבועי שבועי . ר"ל וביום השביעי שבה . ביום השביעי רומז על תלת יום השביעי דויכלו דקן תלת תלת אהבן כח"ס בתי" ס"ו ב' . וזכה אחקרו תלת אהבן שביעיות . (כל זה מבורח בריש תי' מ"ח עם ביאוריו) :

ושמרו כני ישראל את השבת כו' לדורותיה . לדורות כתיב חסד . לשון דירה (כי לריך לתקן תיקוני דירה . שלחן בלפין . ומטרה בדרוש . ומשה במערכ בין לפין לדרוש) וכל אליון תיקונין לדיכין לתקנא כליל שבת . דאיהי ממע אוח ברית מילה . וכפי' הנ"ל ושערו ט' לדורותיה כו' ברית עולם כו' אוח הוא כו' טוק' ליל שבת שמרת הכרית (תכ"ד ס"ח ב') :
ושמרו בני ישראל את השבת וכו' . והא אוקמיהו דליון פרי שבתות . אימא עילאה בתלת דרגין ואימא תתאה בתלת דרגין . עמודא דאמלציתא כליל שית סמרין דליון שית דרגין . ור"ל דכתיב ב"פ שבת כהאי קרא . שאמרו אלמלי שמרו ישראל ב' שבתות כו' והוא ב' שבתות ו' ימים בינתיים דקן ו"ק . ג' ימים בתר שבתא ג' ימים מקמי שבתא . והיו זוכים לשבת עילאה דהוא עלמא דחירו . ולכן היו מיד נגאלין : (ת"פ קב"ה א' בד"ה והא אוקמיהו) :

י' זעירא שלימו דה' עליה אהמר בני ובין בני ישראל אוח הוא לעולם . אוח ה' ודאי . דיום השבת הוא בלדיק ועליה אהמר אוח . והוא אוח . ואמר אוח הוא ר"ל הוא ה"א . דהלדיק הוא שלימו דאח ה"א . ולדיק ועטרה ביחד הם אוח ה' . והוא שבת בכללו . יום שבת ולילו . לדיק ושערה והיא דיום השבי . דשבי שהוא ו' הוא משלים לאוח ה"א ולכן כתיב ביום השבי דווקא : (תי' כ"א ג"ד ב' בהג"ה בד"ה ועליה אהמר) :

כי ששת ימים עשה ה' את השמים ואת הארץ . וה"ל למכתב בשעת . אלא ה"ק] ששת ימים עשה אימא תתאה . ומאן נינהו ששת הימים . ומפרש קרא את השמים כו' . ואימא תתאה שבת דידהו . וכן אימא עילאה שבת דאליות . וגמה דאימא עילאה אפיקה שית הכי אימא תתאה אפיקת שית . ומאי ניהו את השמים ואת הארץ . דשמים הן ו"ק ו' היכלין . והיכל לבנת הספיר כולל יסוד ומלכות כידוע חוהו ואת הארץ : (ד"ש תי"א) :
ישלשה דגרים נתן [הקב"ה] לישראל . מנוחה . נחלה . מחנה . מנוחה זו שילה . ונחלה זו בית ראשון ושני שאז ירכו כל שנט ושבע מקימו . מחנה זה בית שלישי . שהקב"ה בעלמו יחלק כל אי לכל שנט ושבע . וכן הוא בחפלת שבת . ולא נתתו לגויי הארצות

שער נפתלי

שבת מהקב"ה שהוא שותף השלישי לאב ואם שנותנים נפש ורוח : ושני לוחות הם נפש ורוח . ולכן אמר בידו שהוא היוד חכמה . וכליל תמורת בראשו הוא הנשמה שהיא כליל של תמורת לפעולה תמורת בינה בראשו נגת . ונת"ת הוא תושבן לוחות הנשמה [שהן נפש רוח] ונשמה . עכ"ל :
כתב הגאון ר"א ול בכאר יצחק . שלשה דברים נתן לישראל הם בינת וו"ג . שהם מנוחה בנוק ותארין לעולם עומרת . נחלה ברכותא כח"ת נחלת יעקב כו' . כתנה בינה . בסוד הכותין שהם בתום בסוד מתנה . וק' ג' שרשין של הנוק' . ג' נקודין חש"ח . בעט' היסוד . ובחווה כח"ת . ובדעת בה' עילאה .

שחרית לשבת

מִלְכָּנוּ לְעֹבְדֵי פְסִילִים. וְגַם בְּמִנְחָתוֹ לֹא יִשְׁכְּנוּ עֲרִילִים.
 כִּי לְיִשְׂרָאֵל עִמָּךְ נָתַתָּה בְּאַהֲבָה. לְזֶרַע יַעֲקֹב אֲשֶׁר בָּם
 בְּחַרְתָּ. עִם מְקַדְּשֵׁי שְׁבִיעֵי כָּלָם יִשְׁבְּעוּ וְיִתְעַנְּנוּ מִטּוֹבָךְ.
 וּבְשִׁבְעֵי רִצִּיתָ בּוֹ וּקְדָשְׁתָּו חֲמִידַת יָמִים אוֹתוֹ קָרָאתָ
 זָכָר לְמַעֲשֵׂה בְרֵאשִׁית :

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ רְצֵה בְּמִנְחָתֵנוּ קְדָשְׁנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ וְתֵן
 חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ שְׁבַעְנוּ מִטּוֹבָךְ וְשִׁמְחָנוּ בִּישׁוּעָתֶךָ וְיִטְהַר לִפְנֵינוּ לְעֹבְדֶיךָ
 בְּאַמֶּת וְהִנְחִילֵנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה וּבְרִצּוֹן שֵׁבֶת קְדֻשָׁה וְיִנְחֵנוּ בּוֹ
 יִשְׂרָאֵל מְקַדְּשֵׁי שְׁמֶךָ. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה מְקַדֵּשׁ הַשַּׁבָּת :

רְצֵה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּעִמָּךְ יִשְׂרָאֵל וּבְתַפְלָתָם. וְהַשֵּׁב
 אֶת הָעֲבוּדָה לְרִבְרִיר בֵּיתְךָ וְאֲשֵׁי יִשְׂרָאֵל וְתַפְלָתָם בְּאַהֲבָה

חֲקַבֵּל

לקובי הגריא

הארצות. ולא הכחלתו לשיבדי פסילים. וגם במטחמו כו'. דג' ברייתו נמן הקב"ה
 לישראל. ברייתו כו'. ובריתו ע"ז. ובריתו מילה. ולכן אמר ולא נחשו לנוי הארצות זו
 ברייתו חורה. ולא הכחלתו לשיבדי פסילים זו ברייתו ע"ז. לא ישכטו כו' זו ברייתו מילה.
 ונאמר מטחה נחלה מתנה. מפני שיש לאמר מיתה ג' דברים לנפש ורוח ונשמה. לנפש
 הוא מטחה כמ"ש ונתן וגו' והשביע בלחמות וגו'. ונחלה לרוח והוא נחלת ג"ע שזאת
 ירושה מאדם הראשון ומיעקב. ומתנה הוא לנשמה. וכן נאמר בפסוק או חסעע וגו'
 והרכבתיך וגו' והאכלתיך וגו': (אד"א ראה י"ב פ' ט')

כז

שער נפתלי

זהו ג' ברייתו. ברייתו התורה ברעת ברייתו השון. ברייתו מילה בעש' היסוד. ברייתו ע"ז באמצע. להיות
 קשור בבהמותה שהוא הוי"ה בח"ה בו יח'. ולא ח"ו בס"ס וסרייתו' והוא כלל כל ע"ז בו' עכ"ל :
 והנה ברייתו התורה הוא מתנה כשחז"ל בעידובין על פסוק וסבדבר מתנה. ולכן ולא נתתו בו על בריית
 התורה. ואמר לגויי הארצות סני' שחז"ל תקב"ה על כל האומות לקבל התורה ולא רצו כמ"ש ספארן
 הדפיץ. ולא הנחלתו נגד בריית ע"ז. שהאומות נחלו מאבותינו ולכן כסיום ולא הנחלתו לעובדי פסילים.
 ובאותה נגד בריית מילה. להכריח שיש הקליפות העולה בו'. וע"ז הבטחה באה ודל'. ולכן ספיים
 במנחתו לא ישכנו ערלים. שהוא נגד בריית מילה. ולכן זל חוקא הנוסח לא ישכנו ערלים: וס"ש כי
 לאחר סתה יש ג' דברים לנ"ג. כ' הגריא הגיל שזן ג"כ בג' דרגין בינה וו"ג. שהם נפש רוח ונשמה.
 כנחה ונפש בכלכות והארץ לעולם עומדת שנה שבת וינפש ביום השביעי בו'. ונחלה לרוח ב"א והוא
 נחלה מאדם הראשון כמ"ש ויבט ג' בו' וישם שם בו'. שהוא רכורא ו"א בג"ע התחתון. וכן יעקב דרגא
 ד"א. וע"ז נאמר והאכלתיך נחלת יעקב אביך. מתנה בכינה רבא ונשמה שהם ג"ר כוחין שהם באים
 בסוד מתנה בידע בסוד עולם התיקון. והבן :

וינחמו בו. ע' ס"ש בל"קס סס"י ח' פסוק ח' תבא לקמן בעה"י בתעלת כנחה דשבת. טעם מה שאומרים
 בלל שבת וינחמו בה. ובשחרית וינחמו בו. ובמנחה וינחמו בש :

כז

תִּקְבַּל בְּרָצוֹן וְתִהְיֶה לְרָצוֹן תָּמִיד עֲבוֹדַת יִשְׂרָאֵל עִמָּךְ :

בר"ח וכה"מ אלהינו ואלהי אבותינו יעלה ויבא ויגיע ויראה וירצה

וְיִשְׁמַע וְיִפְקֹד וְיִזְכֵּר וְזָכְרֵנוּ וּפְקֻדֹתֵינוּ וְחֶרֶן אֲבוֹתֵינוּ . וְחֶרֶן מְשִׁיחַ בֶּן דָּוִד עֲבֹדָה . וְחֶרֶן יְרוּשָׁלַיִם עִיר קְדוֹשָׁה . וְחֶרֶן כָּל עַמּוֹת בֵּית יִשְׂרָאֵל לְפָנֶיךָ . לְפִלְטָה לְמִזְבֵּחַ לְחֵן וּלְחֶסֶד וּלְרַחֲמִים לְחַיִּים וּלְשָׁלוֹם בְּיוֹם לַיִּטָּה רֵאשׁ הַחֹדֶשׁ | לַסַּח תַּג הַמִּצּוֹת | לַסּוּטוֹת תַּג הַסְּפּוֹת

הַזֶּה זָכְרֵנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בּוֹ לְמִצְבֵּה וּפְקֻדָּתֵנוּ בּוֹ לְבִרְכָה וְהוֹשִׁיעֵנוּ בּוֹ לְחַיִּים . וּבְדַבַּר יְשׁוּעָה וְרַחֲמִים חַיִּים וְחַנּוּן . וְרַחֵם עָלֵינוּ וְהוֹשִׁיעֵנוּ . כִּי אֵלֶיךָ עֵינֵינוּ כִּי אֵל מִלְּךָ חַנּוּן וְרַחֵם אֲתָה :

וְתַחֲזִינָה עֵינֵינוּ בְּשׁוֹבְךָ לְצִיּוֹן בְּרַחֲמִים . בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה הַמַּחְזִיר שְׂבִינָתוֹ לְצִיּוֹן :

מודים לרבנו

מודים אנחנו לך שאתה הוא יי אלהינו ואלהי אבותינו אלהי כל בשר ויצרנו ויצר בראשית ברכות והודאות לשמך הגדול והקדוש על שהחיינתנו וקיסמתנו כן החיינו ותקיסטנו וחאסוף את גליותינו לחצרות קדשך לשמיר חקך ולעשות רצונך ולעבודך בלבב שלם על שאנחנו מודים לך ברוך אתה יי אל ההודואה :

מודים אנחנו לך שאַתָּה הוּא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד צוּר חַיִּים מְגִן יִשְׁעֵנוּ . אַתָּה הוּא לְדוֹר וָדוֹר גּוֹדֵל לָךְ וְגִסְפָּר תִּהְיֶה לְתוֹךְ : עַל חַיֵּינוּ הַמְּסוּרִים בְּיַדְךָ וְעַל גְּשׁוּמֹתֵינוּ הַפְּקוּדוֹת לָךְ וְעַל גְּסִיךָ שֶׁבְּכָל יוֹם עִמָּנוּ וְעַל גְּפִלְאוֹתֶיךָ וּמִזְבוֹתֶיךָ שֶׁבְּכָל־עֵת עִרְבֵי וּבִקְרֹךְ וְצַהֲרָיִם . הַטּוֹב כִּי לֹא־כָלוּ רַחֲמֶיךָ וְהִמְרַחֵם כִּי לֹא־תָמוּ חַסְדֶיךָ מֵעוֹלָם קִיַּינוּ לָךְ :

כתובת וכו' למוקשין אומרים כאן על הגמים .

וְעַל כָּלֵם יִתְפַּרֵּךְ וְיִתְרַוַּם שְׁמֶךָ מִלְּפָנֶיךָ תָּמִיד לְעוֹלָם וָעֶד : בְּשִׁיחַ וּכְתוּב לְחַיִּים טוֹבִים כָּל־בְּנֵי בְרִיתְךָ :

וְכָל הַחַיִּים יוֹדוּךָ סֵלָה וְיִתְלַלוּ אֶת שְׁמֶךָ בְּאֵמַת הָאֵל יִשׁוּעַתְנוּ וְעֻזְתֵנוּ סֵלָה . בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה הַטּוֹב שְׁמֶךָ וְלָךְ גְּאוּה לְהוֹדוֹת :

(ג) יי אלהינו ואלהי אבותינו ברכנו בברכה המְשַׁלֶּשֶׁת בַּתּוֹרָה הַבְּתוּכָה עַל יְדֵי מִשְׁחָה עֲבֹדָה הַאֲבוֹתָהּ כְּפִי אֲדָרִן וּבְנָיו כְּתוּבִים עִם קְדוּשָׁה כְּאֹמֵר : יְבָרְכֶךָ יְהוָה וְיִשְׁמְרֶךָ : יָאֵר יְהוָה פְּנֵיו אֵלֶיךָ וְיַחַנֶּךָ : יֵשֶׁא יְהוָה פְּנֵיו אֵלֶיךָ וְיִשֶׁם לָךְ שָׁלוֹם .

שהרית לשבת

שִׁים שְׁלוֹם טוֹבָה וּבְרָכָה תָּן וְחֶסֶד וְרַחֲמִים עָלֵינוּ וְעַל כָּל־
 יִשְׂרָאֵל עַמּוֹךְ בְּרַכְנֵנוּ אָבִינוּ בְּלִנּוּ בְּאֶחָד בְּאֹר פְּנִיָּה כִּי בְּאֹר פְּנִיָּה נִתְּתָה
 לָנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ הַתּוֹרַת חַיִּים וְאַהֲבַת חֶסֶד וְצַדִּיקָה וּבְרָכָה וְרַחֲמִים
 וְחַיִּים וְשְׁלוֹם וְטוֹב בְּעֵינֶיךָ לְבָרֶךְ אֶת־עַמּוֹךְ יִשְׂרָאֵל בְּכָל־עֵת וּבְכָל־
 שְׁעָה בְּשְׁלוֹמָה :

בעשיית בְּמִסְרַר חַיִּים בְּרָכָה וְשְׁלוֹם וּפְרֻמָּה טוֹבָה נָזַכְר וְנִכְתָּב לְפָנֶיךָ אֲנִיחֵנוּ וְכָל עַמּוֹךְ
 בֵּית יִשְׂרָאֵל ? חַיִּים טוֹבִים וְשְׁלוֹם :

בְּרַחֵם אֶתְּהָ יְהוָה הַמְּבָרֵךְ אֶת־עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּשְׁלוֹם :

אֱלֹהֵי נְצוּר לְשׁוֹנֵי מָרַע וְשֹׁפְטֵי מַדְבַּר מְרֻמָּה וְלִמְקַלְלֵי נַפְשֵׁי
 תְּדוּם וְנַפְשֵׁי בְּעַפְר לְכָל תְּהִיָּה פֶתַח לְכִי בְּתוֹרָתֶךָ וּבְמִצְוֹתֶיךָ תְּרַדּוּךְ
 נַפְשֵׁי וְכָל הַחוֹשְׁבִים עָלַי רָעָה מִתְּרָה הַפֶּר עֲצַתְּם וּקְלַקְלֵ מַחֲשַׁבְתְּם .
 עֲשֵׂה לְמַעַן שְׁמִיךָ עֲשֵׂה לְמַעַן יְמִינֶךָ עֲשֵׂה לְמַעַן קִדְשֶׁתָּךְ עֲשֵׂה לְמַעַן
 הַתּוֹרָתֶךָ לְמַעַן יִחַלְצֵנוּ יְדִידֶיךָ הַיְשִׁיעָה יְמִינֶךָ וְעַנְנֵי : יְהִי רָצוֹן אֲמֵרֵי
 פִּי וְהִגְיוֹן לְכִי לְפָנֶיךָ יְהוָה צוּרֵי וְנוֹאֲלֵי : עֲשֵׂה שְׁלוֹם בְּמִדְמוֹתֵינוּ
 יַעֲשֵׂה שְׁלוֹם עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן : יְהִי רָצוֹן לְפָנֶיךָ
 יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שִׁיבֵנָה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ בְּמִתְרָה בְּיָמֵינוּ
 וְתָן חֲלֻקָנוּ בְּתוֹרָתֶךָ . וְשֵׁם נְעַבְדְּךָ בִּירְאָה פִּימֵי עוֹלָם וּבְשִׁנִּים קְדֻמוֹנוֹת .
 וְעֲרֹבָה לִיהוָה מְנַחֵת יְהוּדָה וִירוּשָׁלַיִם פִּימֵי עוֹלָם וּבְשִׁנִּים קְדֻמוֹנוֹת :

הפ"ן חזור התפלה בקול ואומר קדושת נקדש וגומר התפלה ואומר חמריה קדיש תתקבל . אכן בר"ח
 וחגיגה ו"ט אומרים מיד הלל אחר גמר תורת התפלה קודם קדיש :

דיני קריאת התורה ומפטיר ומוסף

לקובי דינים מהגרי"א מעשה רב

(א) אין קוראין כ"א ו' קרואים . ואין (א) ר"ח אב שחל להיות בשבט מפטירין
 מסיימים בפשיית הגרשמים שמשו . כי מדינא דגמרא נמית
 בשמים כסאי מפני פורענותא דר"ח אב כ"מ"ט בחוסם
 במנילה שם ל"א ע"כ . וה"ה לדין שמפטירין שמשו . וכ"ה בתוס' ט"ז ד"ה ר"ח ט' .
 ונחמ"ד

לקובי דינים וביאורים

(א) אין קוראין כ"א ו' קרואים נראה דפסיק להלכה כר' ישמעאל מנילה כ"ג ח' דאמר אין מוסיפין
 עליהם והפעם בזה נראה דהנה בנמ' כ"ב איבעיא להו ח"ל בכמה דכיון דאיכא מוסף
 חסלה נרץ ארכעה או לא . ושם מדתיא זה הכלל כל שיש בו כישול מלאכה לעס כגון ח"ל קורין
 '2

ובתה"ד כ' שגדול אחד פסק בתחלה להפטיר בחומש. כ"א במקום שהוא פתוחה או שמש וא"ל א' מתלמדיו שחום' פ' כל שפה [מ' ע"ב סוף ד"ה אהל] כחכו להפטיר השמים כסאי. וחזר ואמר הואיל ומימי התום' אנו שותין יש לנהוג כדבריהן. וכ' תה"ד ונראה

דכ"ו

לקומי דינים וביאורים

ג'. ופרך רב אשי והא אן לא חק הכי דתן כל יום שיש בו מוסף ואינו יו"ט קורין ד' לאו לאתויי ת"ג ומסיק לאתויי ר"ח וחובה' ופרך הא בהדיא קתני לה ומשני סימנא בעלמא יהיב ללא תימח יו"ט וחובה' כהדדי אלא נקום האי כללא בידך כר"ח ומופד כו' כיו"ט כו' כיו"ט כו' בשבת כו'. והנה להבין דברי חכמים דרב אשי ס"ד לאתויי כזה הכלל ומסיק דאינו בא לאתויי רק סימנא נקט. ונראה דמתקנתם תלוו כזה דהנה הא דתן אהל מוסיפין עליהו פליגי בה רכרכחא הרמב"ם סי' דקאי אכולהו גס איז"ע ויו"ט. והר"ן סי' דרק אשבת קאי אהל מוסיפין ולא כיו"ט ויו"ט ולכאורה קשה דדף כ"ג הכי פלוגתא דר"י. ור"ע. דר"י אמר כיו"ט חמשה וביה"ט שנה ובשבת ו'. ואין מוסיפין עליהו והא אין מוסיפין ע"כ אכולהו קאי דליכא למימר אשבת בלחוד אהל בשאר מוסיפין דהא ליכא למ"ד. וע"כ אכולהו קאי. וא"כ דומיא דכ"ו הא דאמר ר"ע אהל מוסיפין עליהו אכולהו קאי. ועוד דלר"ע דמוסיפין אשבת דהוי שנה לר"ע כ"ג דמוסיפין כיו"ט דהוי שנה וע' בכהגרא סי' רפ"ב וכדבר' ותבין דדומיא דכ"ו תנא דבי ר"י אכולהו קאי ומתני' אוקימנא כתנא דבי ר"י וא"כ ע"כ אכולהו קאי גס במתני'. ועוד דאל"כ מאי פריך ואי ר"ע קאי שנה ושבעה שמש דלחוספת לא קשה א"כ ע"כ במתני' סי' דאהל מוסיפין כמי אליכא דר"ע. וע"כ כרב אשי פליק האי סוגיא. והיינו דהנה לסוגיא הש"ס דלפיל דתנא סימנא יהיב א"כ הכל מאמר אחד מר"ח עד שבת וא"כ הא דמסיק אהל מוסיפין עליהו מהיכי תימי להק בניינא ולומר דקאי איז"ע ויו"ט ושבת ולא אר"ח וחובה' דהיינו אארבעה דקתני כזה הכלל דהא פסח קאמר מוסיפין עליהו. וליכא למימר דקאי אר"ח נמי דבר"ח בהדיא תנו לעיל דאין מוסיפין אלא ודאי רק אשבת דפליק מיני' קאי. אמנס לרב אשי ס"ל כשיפת הרמב"ם. ולכן פירש ר"ח דזה הכלל לא קאי רק אהל דקורין ד'. ור"ח וחובה' תנו בהדיא וע"כ זה הכלל לאתויי ת"ג והא דתני כיו"ט חמשה כו' הוא מאמר בס"ע ואינו קאי על זה הכלל. וא"כ הא דתנן אהל מוסיפין חוזר על כל המאמר דהיינו מיו"ט ויו"ט ושבת. וא"כ לא קשה הקושיא שהקיינו מסוגיא דדף כ"ג. דהסוגיא הג"ל כרב אשי והר"ן כסתמא דסוגיא כ"ב ע"כ וכזה מתורץ קושיא תיח' דהנה דף כ"ג כפי הש"ס הני שלשה חמשה ושבעה כנגד מי ואמרו כנגד ב"ב וכו' וכתבו בתום' קאי אחאי לא כפי מד' של ר"ח וי"ל דקים ליה דשעמא דמוסף חשיב לספויי חד נכרא אהל לספויי כל כך ב"ט וביו"ט ובשבת משום כנה ופיקלה לא ס"ל ע"ס בתום' וחירוז' דחוק. אהל לט' דכרינו נישא דהסוגיא הג"ל ע"כ כרב אשי ס"ל כ"ג דקאי אהל מוסיפין אכולהו ולכן כפי הש"ס שלשה חמשה ושבעה כנגד מי. ועיקר קושיא על חמשה ושבעה דכיון דמוסיפין עליהו ע"כ לא הוי שעמא אלא משום דהוי כנגד דבר מה וקוי"ל דכל דבר שנתן כנגד מה אם מוסיף לית לן בה כג"ש הרא"ש כפ"ד דר"ה והכי שם הרא"ש סוגיא דכאן ע"ס ואגב דאמר כנגד דבר מה על ה' ו' אמר נמי על ג' דאיכא כנגד. אהל באמת על ד' איכא שעמא דמוסף. וכן בת"ל לר"ח. ולשעמא דמוסף ע"כ אין מוסיפין עלי'. דשעמא דמוסף אין מושל רק להוסיף חד נכרא כמ"ש התום'. ואם מוסיף יותר אין ניכר דמשום מיפך הוא. אהל לר' ישמעאל אין מוסיפין על כולם דלרד"י שעמא משום מוסף הוא ואין מוסיפין נס על ו' ושבת דכיון דתקנו רבנן שיהי' ניכר ההוספה דלידעו דשני מילתא דמלכיה דכרת וסקילה לא נוכל להוסיף ולכיל הסימן דתקינו רבנן אמנס לסוגיא דהש"ס לעיל דפליגי ארב אשי וא"ל כדש"ה הר"ן דאין מוסיפין אכולהו רק אשבעה דשבת מוסיפין א"כ מתניחין דיון פליגי אכולהו דלכילה תנאי או דמוסיפין על כולם או דאין מוסיפין כלל. וכ"ה ל"ל לה"ס לדחוקי טליה האי לזה קאמר הש"ס לעיל דנס לרב אשי מתניתין לא ת"ק ולא ר"י ע"ס. והנה כיון דאין קוי"ל דכח"ך קורין ג' א"כ ע"כ מתניתין כהר"ן ובסוגיא דהש"ס דפליגי ארב אשי ואכל מוסיפין אשבעה דשבת קאי א"כ הוי מתניתין כיהידלה ללא ככל הני תנאי. ואפשר דהש"ס ס"ל כדי שלא לפשות מחלוקת רחוקה בין ר' ישמעאל לתנא דבי ר"י הוי סי' תנא דבי ר"י דמוסיפין רק אשבת. והנה אן נהניין שלא להוסיף כיו"ט ויו"ט כדכתב רמ"א. והוא כי כיו"ט ויו"ט לר' ישמעאל ולתנא דבי ר' ישמעאל אליכא דסוגיא הש"ס ולתנא דמתני' לכולהו אין מוסיפין. אמנס בשבת לרב אשי לטולה תנאי אין חילוק בין שבת ליו"ט ויו"ט דלכילה או דמוסיפין בכלם או דאין מוסיפין. ולסוגיא

דש"ס

דיני קריאת התורה ומפטיר ומוסף

לקוטי דינים מהגרא

מעשה רב

- (ב) **בכל שבת הוא עולה לששי**. ובארבע פרשיות הוא עולה לספטיר. ופ' זכור קורא בעצמו הפרשה בתורה: ופ' כשהוא קורא פ' זכור קורא זכר בסגול תחת הייץ:
- (ד) **הגבה** הוא בעצמו ואין הספטיר מתדל עד שגוללין הס"ת:
- (ה) **הפטרה** בניגון ופעם סנכיא נבהב בגליון כס"ה עם עמודים. וא' ידוע שכן ע"פ חוס' שלט ולא הזכירו כלל תימ' דפ' כל שעה. וכ' מה"ד שכ"מ בא"ז ככ'

לקוטי דינים וביאורים

הס"ס לר"י ולר"ע אין חילוק. ורק לתנא דבי ר"י יש חילוק ביניהם. וא"כ בודאי יש לנו לסמוך כהאי סברא שלא לתקן ביניהם. וכיון דאין נהנין כיו"ב ויו"ש שלא להוסיף לריבין אלו לנהוג גם בשבת שלא להוסיף. כג"ל ודו"ק: ובפרט שהא"ז כתב לדודין כתב אחד מהקרואים מנכר לפניו ולאחריה אין להוסיף גם בשבת שלא לגרום כה"ז בודאי ראוי לנהוג כן ושלא להוסיף בשבת:

(ב) **מ"ש** בכל שבת הוא עולה לששי. לפי פשיטו נראה מפני שהוא ז"ל לא היה פרנס. ומרוב ענותותו לא היה מחזיק עצמו להיות שולחן אוחז דבר הלכה בכ"מ וזוהרה שיהי' ראוי למנותו פרנס ולכן לא עלה לשלישי ולרביעי ולחמישי פשוט בלא הי' מבני ת"ח הממונים פרנסים שאביו ז"ל כבר נפטר אבל לראשי כנסיות הי' מחשיב עצמו ולכן עלה לששי כמבואר בגמרא דגיטין יבס"י קל"ו:

מ"ש ובארבע פרשיות עולה לתפטיר ואפשר שהטעם כי אלו הפרשיות מבוארים במ' משא"כ מספיר של שאר המועדים וע' ברא"ש סוף מגילה שהוא תקנת הגאונים. אמנם כפי' זכור שהיא דאורייתא קרא בעצמו הפרשה דס"ל דפרשת פרה לא היו דאורייתא וע' בס"י תרפ"ה בניאור הגרא"ל ס"ק כ"ב שכ' דניסחא משבשבת היא ע"ש. דפ' פרה לאו דאורייתא:

(ג) **מ"ש** זכר בסגול כתב בפעילת שיר בשם הגאון מהר"ה מוואלאזין ששמע ממנו זכר בנייבי:

(ד) **מ"ש** הגבה הוא בעצמו הוא. מבואר בסוף מגילה הגדול שנהם גולל ס"ת. והוא כמ"ס המג"א בס"י קמ"ו ס"ק ב' דפי' הגמ' הג"ל הוא הגדול שכב"ה גילל אע"פ שלא קרא בתורה. והגדול שנהם על פעשה קאי ע"פ במ'. וההגבה אוליגו הוא עיקר הגלילה מפני שגולל ג"כ כמבואר ברמ"א ס"י הג"ל ספ"י ד':

מ"ש ואין המפטיר מתחיל עד שגולל הס"ת. ע' בס"י הג"ל ספ"י ו' והוא גמ' כסופה ל"ש ב' ופירש"י. עד שתגולל ס"ת במספחותיו שלא יהו הגוללים טרודים מלשמוע הפערה מפי המפטיר ולא ידעתי מה חידש כאן:

(ה) **הפטרה** כו' מניחא נכתב כס"ת בגליון ע' בריש ס"י רפ"ד מ"ס המג"א בשם הלבוש ובשם הגהות יש נוהגין. ומ"ס המג"א אינו אלא לפנין בלא לקרות נקונטרסים של הפטרות אבל בכניאיים שלמים כחזקים כספר על הקלף כתיב בודאי יותר טוב כמ"ס הלבוש כג"ל. מ"ס בגליון עם עמודים. ס"י בני עמודים לכל נכיא. וז"ע דהנה דין זה פלוגתא דרברבנא בפ"ק דב"ב י"ד א' לפי הגרסאות שם. דרש"י ג' שם כל הספרים עוללין מתהלין לפסוק וגרם שם בראשו כדי לגולל עמוד ובסופו כדי לגולל היקף. והתוס' כתבו דנ' להיך ופושא בראשי כדי היקף ובסופו כדי עמוד. ולשני הגרסאות א"צ לשנות כשאר ספרים רק עמוד אחד או בראשו או בסופו חנל לעשות שני עמודים לא מצינו רק כס"ת כמבואר שם במ' רב אשי אמר כי תינה היאם כס"ת כתיבא כי' וס"ת נלל לאחתיטיו ופושא לו עמוד אילך ואלך. ונראה דהנה כפימין תר"א פסק המחבר כננין מגילה דלריבה עמוד כסופה. וחלק בראשה כדי להקיפה בו. וע"פ מ"ס רבינו בס"ק י"ח שהביא שם דברי החס"י ב"ב י"ג ב' - ע"ש. והרמ"א כ' שם דנהגו שלא לשנות לה עמוד וכ' הס"ו דנראה הפסד דיש מחלוקת בין הגדולים הראשונים

מעשה רב

לקוטי דינים מהגרי"א

כס' ראשונה וכ"ה במנהגים שלנו וכ"פ בד"מ וא' קורא וכולם שימעים. ואם הצבור קוראים בקול רם עם הקורא נעשה ברכת הקורא ברכה לבטלה. ומ"ש הס"א בשם

ס' הכוזבת (סי' רפ"ד ס"ק ה') מיירי כשקוראין בחומש. שאז צריכין הצבור לומר בנחה עם הקורא מלה במלה :

(ו) בהפטורת פ' פרה בסוף פסוק וקראתי את שמי הגדול כו' הנוסח בהקדשי בכס לעיניהם :

(ז) יקום פורקן. ומי שבירך. ואב הרחמים. וכששברכין החדש א"א א"ה. רק כששברכין ר"ח אב אוסרין אותו :

(ח) בקדושת נעריצך ליסר להיות לכם לאלהים אני ה' אלהיכם בלי הפסק כלל. כי הוא פסוק אחר :

לקוטי דינים וביאורים

הראשונים אם לעשות עמוד בראשו או בסופו ע"כ לא נהגו כלל לעשות עמוד עכ"ל וכ' רבינו שם דהוא חמיה גדולה ולפ"ג עכ"ל והנה חכ"ח הביא בשם דרשת מהר"ל שיש טעם אחר למנהג הרמ"א ולא כתבו הכ"ח. ולכאורה נראה מפני שהמנייה נקראת איגרת לא נוכל לפצותה שזה לשאר ספרים ולכן אין עושין עמוד כלל להקורא משאר ספרים. ונראה דרבינו ו"ל ס"ל להיטך מדעת הט"ו דלדברא כיון דליכא כפיקא דדינא דיש אומרים שצריך לעשות עמוד בתחלתו ויש אומרים בסופו ולכן פסקין לתומרא. ועושה עמוד בתחלתו וסיפו. וכ"ת דנפיק מניה קולא דאינו עושה כדי לגול היקף. זה אינו קולא דהא חזין בס"ת דחומרא שלה הוא דנגלל לאתנעוהו ועושה עמוד חילך ואילך. חש"ג דאינו עושה כדי היקף. וא"כ ה"ה בספרים. אמנם במנייה כיון דנקראת איגרת נחתין דרנא ואין לנו להחמיר כשני השיטות ודי לנו אם נחמיר כשיטה המחמורת דהיינו בראשו כדי לגול היקף ובסופו עמוד כמו שהביאו התוס' והרא"ם כנה ראיות וכמ"ש רבינו שם בס"ק י"ח :

מ"ש וא' קורא וכולם שומעים כו' ע' כס"י רפ"ד ס"ה בהנהגה ושנים לא יאמרו ההפסדה בשעם אחת דתרי קולא לא משתמעי כמ"ש במנינה כ"א ונכניא לא יהו שנים קוראים ומ"ש המג"א בס"י רפ"ד ס"ק ה' בשם האר"י שאין די בשמיעת ההשקרות אלא צריך לקרות מתוך הספר והקשה המג"א מהגמרא ומצד לחלק בין בקול רם לבנתת אבל מ"מ נכחת צריך גם הבקי לומר פ"ש. וא"כ אם אומר בקול רם כדאי נעשה ברכת ההפסדה לבטלה כמבואר בגמרא דתרי קלי לא משתמעי. ומ"מ מ"ש המג"א דגם הבקי צריך לימר עם הש"ץ. לדעת רבינו אינו כן. דהא מבואר בגמ' דשנים לא יקראו כנביא ולא חילקו בין קול רם לבנתת. ועיקר ראית המג"א הוא מדברי האר"י"ל וכבר כתב רבינו לתרץ דהתם מיירי כשקורין בחומש :

(ו) מ"ש יקום פורקן כו' ע' כס"י רפ"ד ס"ק י"ט והוא כמ"ש הגה' מרדכי בס"ק דשבת מהא דאתרין בס"ק דר"ה כחזון מלניא אקנירי ואמריי כד' יוסי דאמר אלם נידון בכל יום וכתב הגה' מרדכי הג"ל ואליבא דר' יוסי אתרין יקום פורקן בכל שבת פ"ש. והעשב שכל שבת מפני שאז מתקבצין הכל בביהכ"נ. וע' מ"ש רבינו בענין מה שנהגו להזכיר אחר קריאת התורה. וכ' רבינו בס"ק י"ו שהוא מספרי. כפר לעמך ישראל אלו החיים אשר שדית אלו המתים מאין שהמזים גייבים כפרה. וקבעו כשבת שכל בנה"ט וההי יתן אל לבו עכ"ל :

מ"ש ומי שבירך. ע' כס"י הג"ל עכ" רמ"א ונהגו כו' ולכרך העוסקים בלרבי זבור כל מקום לפי מהנהגו יליין רבינו שם בס"ק י"ח ע' בס"ק דכתובות ז' ב'. וכונתו מה שתקנו שם ברכה וכוס לבניד הזבור ולכבוד ר"ג. ולכבוד פרנסי העיר. והוא דבר ח' ע"כ ע"ש :

סדר קריאת התורה

בקלף קהלות אומרים זה .

אין כְּמוֹד בְּאֵלֹהִים אֲדֹנָי וְאֵין כְּמַעֲשֵׂיהֶּ: מְלֻכּוֹתֶיךָ מְלֻכּוֹת כָּל
עוֹלָמִים וּמְמַלְּצֹתֶיךָ בְּכָל דּוֹר וָדוֹר: יְהוָה מְלֻךְ יְהוָה מְלֻךְ יְהוָה יְמַלְּךְ
לְעוֹלָם וָעֶד: יְהוָה עֹז לְעַמּוֹ יִתֵּן יְהוָה יִבְרַךְ אֶת עַמּוֹ בְּשָׁלוֹם:
אֵב הַרְחֵמִים הַיְטִיבֶהָ בְּרִצּוֹנָהּ אֶת צִיּוֹן תְּבַנֶּה חַיּוֹת יְרוּשָׁלָּיִם
כִּי כִּה לְבַד בְּמַחְנֵנו מְלֻךְ אֵל רַם וְנִשְׂא אֲדוֹן עוֹלָמִים:

סוּחָמִין אֲרוֹן הַקֹּדֶשׁ וּמוֹלִיחִין ס"ת וְאוֹמְרִין זה .

וַיְהִי בְּנִסְעֵ הָאָרֶץ וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה קוּמָה יְהוָה וַיִּפְּצוּ
אִיבֹיךָ וַיִּנָּסוּ מִשְׁנֵאִיךָ מִפְּנֵיךָ: כִּי מְצִיּוֹן תֵּצֵא תוֹרָה וְדַבֵּר
יְהוָה מִירוּשָׁלָּיִם: בְּרוּךְ שְׁנַתֵּן תוֹרָה לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל
בְּקִרְשָׁתוֹ:

אמר רבי שמעון כד מפיקין ספר תורה כלנורא למקרי ביה מפסחי תרשי דשמיא דרחמינ ומעוררין את
הההנה לעילא ואכעבי ליה לבר נש למימר הכי:

ברוך שמיא דסרא עלמא בריך כתרך ואתרך . יתא רעוהך עם עמך ישראל לעלם .
ופורקן ימיך אחזי לעמך בכיה סקדשך ולאכסוויא לנא מטוב נהורך ולקבל צלותנא ברחמינ
יתא רעוא קדשך דהורך לן חזין בטכותא . ולהוי אנא פקידא בנו צדיקיא . למרחס עלי
ולכנמר יתי וית כל די לי ודי לעמך ישראל . אנת הוא ון לכלא וספרנס לכלא . אנת הוא
שליט על כלא . אנת הוא רשלים על סלביא ומלכותא דילך היא . אנא עבדא דקודשא
ברוך הוא דסנידנא קמיה ומקסה דיקר אוריתיה בכל עדן ועדן . לא על אנש רחיצנא .
ולא על בר אלהין ססיכנא . אלא כאלהא דשסיא . דהוא אלהא קשום . ואוריתיה קשום .
ונביאוהי קשום . ומסני למעבר סכון וקשום . ביה א:א רחיץ . ולשסיה קדישא יקירא אנא
אמר הושבחן . יתא רעוא קדשך דהפהח לבי באוריתא (והיהב לי בנין דברין דעברין רעוהך)
והשלים משאלין דלבי . ולכא דכל עמך ישראל . למב ולחזין ולשלם:

בעש"ת אומרים זה . חבל לא בר"ה .

יְהוָה | יְהוָה אֵל רַחִים וְהַנּוֹן אֶרֶץ אֲפִים וְרַב חֶסֶד וְאַמֶּת
נִצַּר חֶסֶד לְאֲלֹפִים נִשְׂא עֹן וּפִשַׁע וְחַטָּאָה וְנִקְבָּה: גִּישׁ
רַבּוֹן הָעוֹלָם מֵילָא מִשְׁאֵלוֹתֵינוּ לְטוֹבָה וְהִפְק רְצוֹנֵנוּ וְתֵן קִנּוּ
שְׂאֵלְתֵנוּ וּמְחוֹל עַל כָּל עוֹנוֹתֵינוּ וְעַל כָּל עוֹנוֹת אֲנָשֵׁי בְּתֵינוּ מְחִילָה
בְּחֶסֶד מְחִילָה בְּרַחֲמִים וּמְהַרְנוּ מַחְטָאֵינוּ וּמְעוֹנוֹתֵינוּ וּמִפִּשְׁעֵינוּ וּזְכָרְנוּ
בְּזָכוֹן טוֹב לְפָנֶיךָ: וּפְקַדְנוּ בְּפִקּוּדֵי יִשׁוּעָה וְרַחֲמִים וּזְכָרְנוּ לְחַיִּים
טוֹבִים וְאֲרוֹכִים וְלִשְׁלוֹם לְפָרְנִסָּה וְכִלְכִּלְתָּהּ וְתֵן קָחַס לְאֶכּוֹל וּבְגָד

לְכַבֹּד וְעוֹשֵׁר וְכָבוֹד וְאֶרֶךְ יָמִים לְהַגִּיט בְּתוֹרָתְךָ וְלִקְיָם מִצְוֹתֶיךָ
וְשָׂכַר וּבִינָה לְהַבִּין וְלִהְיוֹת עִמָּךְ סוּדוֹתֶיךָ וְשִׁלַּח רְפוּאָה לְכָל
מִכְאוּבֵינוּ וְתַבְרִיךְ אֶת כָּל מַעֲשֵׂה יָדֵינוּ וְתַגְזֹר עָלֵינוּ גְזֵרוֹת טוֹבוֹת
יְשׁוּעוֹת וְנַחֲמוֹת וְתַבְטַח מֵעַלְיֵנוּ כָּל גְּזֵרוֹת קָשׁוֹת וְתַמָּה לֵב הַמַּלְכוֹת
וְיִזְעַצֵּה וְשָׂרִיחַ עָלֵינוּ לְטוֹבָה . אָמֵן וְכֵן יְהִי רָצוֹן :

יהוה לרצון אמרי פי והגיון לבי לפניך ה' צורי וגואלי :

וְאֲנִי תַפְלִיתִי לָךְ יְהוָה עַתְרָצוֹן אֱלֹהִים בְּרַב חַסְדֶּךָ עֲנֵנִי בְּאַמֶּת יִשְׁעֶךָ : ג"ס

(*) אין אומרים זה . ולתועלת הנוכחים לאזערו בשלש הנליס הדפסנו מוקף .

יְהוָה | יְהוָה אֵל רַחוּם וְחַנוּן אֶרֶךְ אַפַּיִם וְרַב חַסֵּד וְאַמֶּת
נִצֵּר חַסֵּד לְאַלְפִים נִשְׂא עֵוֹן וּפִשַׁע וְחַטָּאָה וְנִקְיָה : ג"ס

רְבוּנוּ שֶׁךְ עוֹלָם מִלֵּא מַשְׁאֲלוֹת רַבִּי לְטוֹבָה וְהַפֵּק רְצוֹנֵי וְתֵן
שְׂאֵלְתֵי לִי עֲבָדֶךָ פ' בר פלוניא אַמְתָּךְ וְזַבְנֵי (ואת אשתי וכני וכנותי) לַעֲשׂוֹת
רְצוֹנֶךָ בְּלִבְךָ שְׁלֵם . וּמְלַמֵּנִי מִיֵּצֵר הַרְעֵ . וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתְךָ . וְתַכְנֵנוּ
כְּדֵי שֶׁתְּשַׁרְה שְׂכִינְתְּךָ עָלֵינוּ . וְהוֹפֵעַ עָלֵינוּ רוּחַ חֲכָמָה וּבִינָה וְיִתְקִים
בְּנוּ מִקְרָא שְׁפָתוֹב וְנַחֵה עָרְוֵי רוּחַ יְהוָה . רוּחַ חֲכָמָה וּבִינָה . רוּחַ
עֲצָה וּגְבוּרָה . רוּחַ דַּעַת וְיִרְאַת יְהוָה . וְכֵן יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה
אֱלֹהֵינוּ וְאַלְהֵי אֲבוֹתֵינוּ שְׂאוּזָפָה לַעֲשׂוֹת מַעֲשִׂים טוֹבִים בְּעֵינֶיךָ .
וְלִלְכֵת בְּדַרְכֵי יִשְׂרָאֵל לְפָנֶיךָ . וּמִקֵּד שְׁנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ . כְּדֵי שֶׁנִּזְכָּה לְחַיִּים
טוֹבִים וְאַרוּכִים לְחַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא . וְתַשְׁמְרֵנוּ מִמַּעֲשִׂים רָעִים .
וּמַשְׁעוֹת רָעוֹת הַמְתַּרְגְּשׁוֹת לְבֹא לְעוֹלָם . וְהַבּוֹטַח בִּיהוָה חַסֵּד
יִסְבְּבֵנוּ אָמֵן :

יהוה לרצון אמרי פי והגיון לבי לפניך ה' צורי וגואלי :

וְאֲנִי תַפְלִיתִי לָךְ יְהוָה עַתְרָצוֹן אֱלֹהִים בְּרַב חַסְדֶּךָ עֲנֵנִי בְּאַמֶּת יִשְׁעֶךָ : ג"ס

המוציא ס"ת נוסף ביד ימין וס"ת מקבלו כב' ידיו והחזירו לימין ועומד לפני הויכל ואמר בקול רם גדלו . ונסולין וקץ קהלות אשכנז אומר הס"ת שמע ישראל ואחריו הקהל .

שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יְהוָה אֶחָד :

אֶחָד אֱלֹהֵינוּ גְּדוֹל אֲדוֹנֵינוּ קָדוֹשׁ (וְנִזְרָא) שְׁמוֹ :

הש"ץ לוקח ס"ת ואומר גְּדִלְנוּ לַיהוָה אֱתֵי . וְנִזְרָמְמָה שְׁמוֹ יַחְדָּו :

לך

כו

(*) מעשה רב . בשעת הוצאת ס"ת אין אוכרים רק ברוך שמי' ולא שים רבש"ע (כמו שנהגין בירושלם) וכנגנים על הכל כל פסוק בש"ע בי"ש היינו הש"ץ סגנון על הכל כו' עד ויתנשא . ואח"כ חוזרין והצבור וענין אותו פסוק . וחזרו הש"ץ וסגנון שכו' כו' וחזרוין הצבור . וכן עד גמירא :

סדר קריאת התורה

הקהל עונה לך יהוה הגדלה והגבורה והתפארת והנצח וההוד פי כל
 בשמים ובארץ לך יהוה הממלכה והמתנשא לכל לראש: רוממו
 יהוה אלהינו והשתחוו להדום רגלו קדוש הוא: רוממו יהוה אלהינו
 והשתחוו להר קדשו פי קדוש יהוה אלהינו:

מנביה הספר כידו למעלה והולך עם הס"ת וסונה דרך ימינו ועולה עמו למנדל שקורין עם. וכל מי
 שס"ת עובר לפניו חייב לעמוד מפניו ולחבוקו כשתי ידיו אם אפשר לו ולנשקו כפה מלא. נודמן לו
 רוק כסיו ירוק תחלה כהסוך פניו אל הצד ואח"כ ינשק. ולא ינשק ואח"כ ירוק. (ועריך להשניח על
 הילדים הקטנים כשכבאים לנשק הס"ת שלא יהיו מלוכלכים בזוהר החופס ורירי השפה אלא ינקו אוחס
 תחלה יפה שלא יהי' עונש למכזיבים) וכל הסוגע בס"ת צריך ללוחו עד הכימה. וכדרך הליכתו אומרים:

על הכל יתגדל ויתקדש וישתבח ויתפאר ויהרומם ויתנשא: שמו שר-
 מלך מלכי המלכים הקדוש ברוך הוא: בעולמות שפרא העולם הזה
 והעולם הבא: פרצונו וכרצונו וריאיו וכרצונו פל-בית ישראל: צור
 העוקמים ארון כל הפריות אלוה פך הנפשות: היושב במרחבי מרום
 השוכן בשמי שמי קדם: קדשתו על החיות וקדשתו על פסא
 הכבוד: ויבן יתקדש שמו יהוה אלהינו בנו לעיני פרחי: ונאמר
 לפניו שיר חדש כפתוב: שירו לאלהים זמרו שמו סלו לרוכב
 בערבות ביה שמו ועלוזו לפניו: ונראהו עין בעין בשובו אך נוהו
 כפתוב: כי עין בעין יראו בשוב יהוה ציון: ונאמר ונגלה כבוד יהוה
 וראו כל בשר יחדו פי פי יהוה הבר:

אב הרחמים הוא ירחם עם עמוסים ויזכור ברית איתנים ויציל
 נפשותינו מן השעות הרעות וינער ביער הרע מן הנשואים ויחון
 אותנו לפדימת עולמים וימלא משאלותינו במדה טובה ישועה
 ורחמים:

כנגיע הש"ן על הכימה מניח הס"ת על השולחן ופותח ואומר

ויעזור ויגן וישעי' לכל החוסים בו ונאמר אמן: הכל הבו גוד-
 לאלהינו ותנו כבוד לתורה בהן קרב. יעמוד בר פלוני (הבהן):
 ברוך שנתן התורה לעמו ישראל בקדשתו:

קהל ואתם הדבקים ביהוה אלהיכם חיים בלכם היום:

וקורין ו' גברי ומספיר אינו ממנין. ואחר שנרך הכנישי כרכה אחרונה אומר הש"ן ח"ק ונותן
 מי שצריך לשניתי ואח"כ קורא למספיר ג' שסוקים שסוף הפרשה. ואם אי אפשר להתחיל עם מתחיל
 אם קורא כל שקרא הכנישי.

סדר קריאת התורה

אם לא נמצא מי שידע להפסיד אלא אחד מאותן השכנה שעלו כבר. וכבר אמר הש"ך קדיש
אחר קה"ת. זה שרונה להפסיד אפילו הוא אותו שעלה לכביש לרדף לתווך ולקרוא ויכרך על הקריאה
תחלה וסוף. אבל אם עדין לא אמר הש"ך קדיש יפסיד מי שיעלה לכביש אם יודע ולא יאמר קדיש עד
אחר ההפסדה.

בשבת שיש ב' סדרות מחוכרות נוהגין להקרות לרביעי מסוף סדרה לתחלת סדרה. ומפסידין
בהפסדה של בני' שסיימו. חוץ מן אחרי וקרושים שמפסידין בשל אחרי. אם עשה הש"ך וסיים הפרשה
עם כשני ואמר קדיש אין לרדף לקרות עוד אחר אלא יקרא עם המפסיד ממה שקרא השני. דמפסיד
פולה למנין שכנה.

ר"ח שאל כה"ל בשבת מפסידין סתם חרש. חוץ מן עיניה פוערה שאינה נדחת. אבל בק"ק
פס"ד גם היא נדחת. כשמפסידין ב' ס"ת לעולם קורין ו' גברי בסדר השבוע ולאחר פסכך השכיבי
ברכה אחרונה מניחין ס"ת ב' אלא הראשון ואומר ח"ק על שניהם. ומגביהין וגוללין ס"ת ח' ופותחין ס"ת
ב' ונותנין מי שבירך לשביעי וקורין למפסיד כס"ת שני.

בשבת ור"ח קורין כס"ת ב' ובימים השבת ומפסידין השמים כסאי. חוץ מן ר"ח אז בשבת
שנוהגים כמדינות אלו להפסיד שמעו. ולעולם אין מוזכרין ר"ח כנרכת הפסדה.

בש' שקלים קורין למפסיד מתחלת פ' כי השא עד סוף פסקא. ובס' זבור קורין זכור את
אשר עשה שנסוף פ' כי הצא. ופ' פרה מתחלת פ' ואת חקת התורה עד סוף פסקא. ופ' החרש
כסדר בא מן ויאמר ה' אל משה ואל אהרן עד סוף פסקא.

כשמפסידין ג' ס"ת כגון בשבת ר"ח וחגיגה קורין כראשון ו' כסדר השבוע. ומגביהין וגוללין
ס"ת ח' ופותחין ס"ת ב' ונותנין מי שבירך לשבי וקורין לכביש בשל ר"ח. ומניחין ס"ת ח' מלד הסגן
וס"ת ב' מלד המקרא וסורסין המעיל על כולם ואומרין ח"ק על שלשת ולוחקין ס"ת ח' למקומו. ומגביהין
וגוללין ס"ת ב' ופותחין ס"ת ג' ונותנין מי שברך לשביעי וקורין למפסיד כסדר חנוכה ומפסידין רני
ושמחי. וכן הדיון אם אירע ר"ח כאלה מן ד' פרשיות לעולם קורין כשלישי כסדר הפרשה ומפסידין
בשל פרשה.

העולה לתורה יאחז בשני ידיו כיריעות התורה (ויש נוהגין לאחזו כעמודים) ע"י מפה של ס"ת. וקודם
הכרזה פותח הכסר ורואה השכיב שרדף להתחיל בו וינגק הש"ת ואומר בלשם עץ חיים היא לפתוחיקים
בה. (ולעיל כתבתי שאל' להפוך פניו) והופך פניו ללד שמאל ומכרך בקול

בְּרַבּוֹ אֶת־יְהוָה הַמְּבָרֵךְ :

והפע עינים בְּרוּךְ יְהוָה הַמְּבָרֵךְ לְעוֹלָם וָעֶד : וחוזר המכרך ב"ה'ל'ו.

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר בְּתַרְבֵּנוּ מִכָּל הָעַמִּים וְנָתַן
לָנוּ אֶת־הַתּוֹרָתוֹ בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה נוֹתֵן הַתּוֹרָה :

וכשמחיל הקורא לקרות בתורה יסיר ידו השמאלית מהס"ת וישאר יד ימינו לכדו אחות כס"ת כל זמן
הקריאה. וגם הוא יקרא בלשם עם הקורא מלה במלה. ואחר הקריאה גולל ומכרך.

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר נָתַן לָנוּ תּוֹרַת אֱמֶת וְחַיִּי
עוֹלָם נָטַע בְּתוֹכֵנוּ : בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה נוֹתֵן הַתּוֹרָה :

גרסינן כפ"ק בכרכות. ועוזבי ה' יכלו. זה המניח ס"ת כשהיא פתוחה ויואל. אבל בין גברא לגברא
מוצר לנאצ ע"י דחוק ואונס. אבל כלאו הכי אין לנאצ :

ברכת הגומל וברכת שפטרני חמלא כסדר חול.

ומגביהין וגוללין. כשמגביהים הס"ת מניסין נגד הכתב של ס"ת ואומרים.

וְזֹאת הַתּוֹרָה אֲשֶׁר שָׂם מֹשֶׁה לְפָנָי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל עַד פִּי יְהוָה יִחַנּוּ
וְעַד פִּי יְהוָה יִסְעוּ. אֶת מִשְׁמַרְתּוֹ יְהוָה שְׁמָרוּ עַל פִּי יְהוָה בְּיַד מֹשֶׁה :

סדר קריאת התורה

קודם קריאת ההפטרה ולאח שגמר הגולל יברך המסעיר ברכה זו .

בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר בְּתוֹךְ בְּנֵי־אִיִּם טוֹבִים
וְרָצָה בְּדַבְרֵיהֶם הַנְּאֻמִּים בְּאֵמַת בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַפּוֹתֵר בְּתוֹרָה
וּבְמִשְׁחָה עֲבָדוֹ וּבִישְׂרָאֵל עִמּוֹ וּבְנֵי־אֵי הָאֵמַת וְצַדִּיק : ומסעירין כנביא .

המסעיר יברך ברכות אחרונות .

בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם צוֹר כָּל־הָעוֹלָמִים צַדִּיק
בְּכָל־הַדְּיוֹת הָאֵל הַנְּאֻמָּן הָאוֹמֵר וְעוֹשֶׂה . הַמְדַבֵּר וּמְקַיֵּם . שְׂפָר־
דְּבָרָיו אֵמַת וְצַדִּיק :

נְאֻמָּן אַתָּה הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְנְאֻמָּנִים דְּבָרֶיךָ וְדַבַּר אַחַד
מִדְּבָרֶיךָ אַחֲזוֹר לֹא־יֵשׁוּב רִיקָם כִּי אֵל מֶלֶךְ נְאֻמָּן (וְרַחֲמָן) אַתָּה .
בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ הָאֵל הַנְּאֻמָּן בְּכָל־דְּבָרָיו :

רַחֵם עַל־צִיּוֹן כִּי הִיא בֵּית חַיֵּינוּ וְלַעֲלוּבַת נַפְשׁ תּוֹשִׁיעַ בְּמַתְרָה
בְּיַמֵּינוּ . בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ הוּא מְשַׁמַּח צִיּוֹן בְּבִגְיָה .

שְׂמַחְנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּאַלְיָהוּ הַנְּבִיא עֲבָדְךָ וּבְמַלְכוּת בֵּית דָּוִד
מְשִׁיחֶךָ בְּמַתְרָה יָבֵא וַיְגַל לְפָנָנוּ עַל־כִּסְאוֹ לֹא־יֵשֵׁב זָר וְלֹא יִנְחַלְנוּ
עוֹד אַחֲרֵיהֶם אֶת כְּבוֹדוֹ . כִּי בְשֵׁם קִדְשֶׁךָ נִשְׁבַּעְתָּ לֹא שְׂלֵא יִכְבֶּה גֵרוֹ
לְעוֹלָם וָעַד . בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ הוּא מַגֵּן דָּוִד :

(*) ככל שנתות השנה גם בשבת חה"מ פסח וסוכות אומרים זה .

עַל־הַתּוֹרָה וְעַל־הָעֲבוּדָה וְעַל־הַנְּבִיאִים וְעַל־יּוֹם הַשַּׁבָּת הַזֶּה
שְׁנַת־תְּלָנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ לְקִדְשָׁהּ וּלְמִנוּחָהּ לְכָבוֹד וְלַתְּפָאֶרֶת . עַד־הַפֶּךָ
יְיָ אֱלֹהֵינוּ אֲנַחְנוּ מוֹדִים לָךְ וּמְבָרְכִים אוֹתְךָ יְתִבְרַךְ שְׁמֶךָ בְּפִי כָל־
חַי תָּמִיד לְעוֹלָם וָעַד : בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ מְקַדֵּשׁ הַשַּׁבָּת :

בשלוש רגלים ובר"ה ויו"ט אומרים זה .

עַל־הַתּוֹרָה וְעַל־הָעֲבוּדָה וְעַל־הַנְּבִיאִים וְעַל־יּוֹם הַשַּׁבָּת הַזֶּה וְיוֹם
לַפְסַח תַּג הַמִּצּוֹת הַזֶּה לַשְּׁבוּעוֹת תַּג הַשְּׁבָעוֹת הַזֶּה לַסּוּכוֹת תַּג הַסּוּכּוֹת הַזֶּה
לַיּוֹם וּשְׁמֵי הַשְּׁמִינִי תַּג הָעֲצֵרֶת הַזֶּה לַיּוֹם הַזֶּה לַיּוֹם הַזֶּה (לַיּוֹם הַבְּפֹרִים הַזֶּה)
שְׁנַת־תְּלָנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ לְקִדְשָׁהּ וּלְמִנוּחָהּ לַיּוֹם לְשִׁשּׁוֹן וְלַשְּׂמִיחָה (לַיּוֹם לְמַחֲיִקָה
וּלְמַלְחָה וּלְכַפָּרָה) לְכָבוֹד וְלַתְּפָאֶרֶת : עַד־הַכֹּל יְיָ אֱלֹהֵינוּ אֲנַחְנוּ

מודים

(*) מַעֲשֶׂה רַב . בְּשַׁבַּת חַה"מ אֵין שָׁלוֹם תּוֹחֵם תַּסְבִּיר מִקִּדְשׁ הַשַּׁבָּת לְכַד וְאֵינוּ מוֹכִיר שֶׁל תַּג :

שחרית לשבת

קו

מוֹדִים לָךְ וּמְבָרְכִים אוֹתְךָ יִתְבָּרַךְ שְׁמֶךָ בְּפִי כָּל־חַי תָּמִיד לְעוֹלָם וָעֶד . (לר"ה ולי"ג ודברך אמת וקצם לעד). בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה (לר"ה מְקַדֵּךְ עַל כָּל הָאָרֶץ) (וני"ג יש טובהו לומר מלך סחל וסולח לעונותינו ולעונות עמו בית ישראל ומעביר אשמותינו בכל שנה ושנה מלך על כל הארץ) מְקַדֵּשׁ הַשַּׁבָּת וְיִשְׂרָאֵל לַיּוֹם וְהַיּוֹמִים : לר"ה ויום הזכרון : לוי"ג ויום הכּפָּרִים :

אחר שסיים המסמיר כרכה לחזונה אומרין יקום פירקן .

יְקוּם פּוֹרְקָן מִן־שְׁמִיָּא חֲנָא וְחַסְדָּא וְרַחֲמֵי וְחַיֵּי אַרְיֵכִי וּמְזוּנֵי רוּיְחֵי וְסִיעֵתָא דְשְׁמִיָּא וּבְרִיּוֹת גּוֹפָא וְגַהוּרָא מַעֲלִיא : זְרַעָא חַיָּא וְקִימָא . זְרַעָא דֵי לֹא־יִפְסוּק וְדֵי לֹא־יִבְטוּל מִפְתַּגְמֵי אוּרִיתָא : לְמַרְנָן וּרְבָנָן חַבְרֵתָא קַדִּישָׁתָא . דֵּי בְּאַרְעָא דִּישְׂרָאֵל וְדֵי בְּבַבְלָא . לְרִישֵׁי כְּלֵי וְלְרִישֵׁי גְלוּתָא וְלְרִישֵׁי מְתִיבְתָא וְלְרִישֵׁי דֵי־נְבָא : לְכַל־תְּלַמְדֵיהוֹן וְלְכַל־תְּלַמְדֵי תְלַמְדֵיהוֹן וְלְכַל־מִן דְּעַסְקוֹן בְּאוּרִיתָא . מְלַכָּא דְעַלְמָא יְבָרַךְ יִתְהוֹן יִפִּישׁ חַיֵּיהוֹן וַיִּסְגָּא יוֹמֵיהוֹן וַיִּתֵּן אַרְכָּא לְשַׁנְיָהוֹן . וַיִּתְפָּרְקוֹן וַיִּשְׁתַּזְבּוּן מִן כְּלַעֲקָא וּמִן כְּלַעֲרֵין בִּישׁוּן מָרְן דֵּי בְשָׁמִיָּא יְהֵא בְּסַעֲדָהוֹן כְּלַעֲרֵין וְעַדְן וְנֹאמַר אָמֵן :

המתפלל ביחידות א"ן אומר יקום פירקן זה ולא מי שכרך .

יְקוּם פּוֹרְקָן מִן־שְׁמִיָּא חֲנָא וְחַסְדָּא וְרַחֲמֵי וְחַיֵּי אַרְיֵכִי וּמְזוּנֵי רוּיְחֵי וְסִיעֵתָא דְשְׁמִיָּא וּבְרִיּוֹת גּוֹפָא וְגַהוּרָא מַעֲלִיא : זְרַעָא חַיָּא וְקִימָא . זְרַעָא דֵי לֹא־יִפְסוּק וְדֵי לֹא יִבְטוּר מִפְתַּגְמֵי אוּרִיתָא : לְכַל־קַהֲלָא קַדִּישָׁא הַדִּין . רַבְרַבֵּיא עִם וְעֵרִיא . מַפְלָא וְנִשְׂיָא . מְלַכָּא דְעַלְמָא יְבָרַךְ יִתְכּוֹן יִפִּישׁ חַיֵּיכוֹן וַיִּסְגָּא יוֹמֵיכוֹן וַיִּתֵּן אַרְכָּה לְשַׁנְיָכוֹן . וַתְּתַפָּרְקוּן וַתִּשְׁתַּזְבּוּן מִן כְּלַעֲקָא וּמִן כְּלַעֲרֵין בִּישׁוּן . מָרְן דֵּי בְשָׁמִיָּא יְהֵא בְּסַעֲדָכוֹן . כְּלַעֲרֵין וְעַדְן . וְנֹאמַר אָמֵן :

מי שפירך אבותינו אברהם יצחק ויעקב הוא יברך את־כָּל הַקָּהָל הַקָּדוֹשׁ הַזֶּה . עִם כָּל־קַהֲלוֹת הַקָּדוֹשׁ . הֵם וְנִשְׁיָהֶם וּבְנֵיהֶם

שחרית לשבת

וּבְנֵיתֵיהֶם וְכָל־אֲשֶׁר־לָהֶם. וּמִי שְׁמִיחִים בְּיָמֵי כְּגִסוּת לְתַפְלָה .
 וּמִי שֶׁבָּאִים בְּתוֹכָם לְהַתְּפִילָה וּמִי שֶׁנֹּחַתִּים גַּר לְפֶאֱוֹר וַיֵּן לְקַדוֹשׁ
 וְלַהֲבַדְּלָה . וּפֶת לְאוֹרְחִים וְצַדִּיקָה לְעֵגִיִּים וְכָל־מִי שֶׁעוֹסְקִים בְּצַדִּיקָה
 צְבוּר בְּאִמּוּנָה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא יִשְׁלַם שְׂכָרָם וְיִסֵּר מֵהֶם כָּל־מַחֲלָה
 וְיִרְפָּא לְכָל־גּוּפָם וְיִסְלַח לְכָל־עוֹנֵם וְיִשְׁלַח בְּרָכָה וְהַצְלָחָה בְּכָל־
 מַעֲשֵׂה יְדֵיהֶם עִם כָּל־יִשְׂרָאֵל אַחֵיהֶם וְנֶאֱמַר אָמֵן :

מי שברך להקטיר יד"ח.

הנותן השועה למלכים וממשלה לנסיכים מלכותו מלכות כל עולמים הפוצה את דוד
 עבדו מחרב רעה. הנותן בים דרך ובמים עזים נתיבה. הוא יברך וישמור וינצור. ויעזור
 ויורם ויגדל וינשא למעלה את ארונינו פלוני ירום הודו. סלך מלכי המלכים ברחמי יחידו
 וישמרו ומכל צרה ויגן ונוק יצילהו וידבר עמים תחת רגליו ויפיל שנאיי לפניו ובכל אשר
 יפנה יצליח סלך מלכי המלכים ברחמי יתן בלבו ובלב כל יועציו ושריו רחמנות לעשות
 טובה עמנו ועם כל ישראל. בימיו ובימינו הושע יהודה וישראל ישכון לבסח ובא לציון גואל
 וכן יהי רצון ונאמר אמן :

לוח על עשרה שנים

אב ר"ח יוס' ד'. מולדו ליל ג' ג' שעות
 י"א דקיס.

אלול ר"ח ה' ו'. מולדו יוס' ד' ג' שעות
 כ"ה דקיס.

תרנ"ט זח"א

תשרי ר"ה ז' א'. מולדו ליל ו' ד' שעות
 ט"ז דקיס.

חשוון ר"ח א' ב'. מולדו יוס' ז' ה' שעות
 כ"ג דקיס.

כסלו ר"ח יוס' ג'. מולדו ליל ב' ו' שעות
 ז' דקיס.

טבת ר"ח יוס' ד'. מולדו יוס' ג' ו' שעות
 כ"א דקיס.

שבט ר"ח יוס' ה'. מולדו ליל ב' ז' שעות
 ז"ה דקיס.

אדר ר"ח ו' ז'. מולדו יוס' ח' שעות
 י"ט דקיס.

ניסן ר"ח יוס' א'. מולדו ליל א' ט' שעות
 ג' דקיס.

אייר ר"ח ב' ג'. מולדו יוס' ב' ט' שעות
 ח"ז דקיס.

תרנ"ח בש"ה

תשרי ר"ה ב' ג'. מולדו יוס' א' ז' שעות
 י' דקיס.

חשוון ר"ח ג' ד'. מולדו ליל ג' ח' שעות
 ל"ד דקיס.

כסלו ר"ח ה' ו'. מולדו יוס' ט' ט' שעות
 י"ט דקיס.

טבת ר"ח ז' א'. מולדו ליל ו' י"ד שעות
 ג' דקיס.

שבט ר"ח יוס' ב'. מולדו יוס' ז' י"ד שעות
 ח"ז דקיס.

אדר ר"ח ג' ד'. מולדו ליל ב' י"א שעות
 ל"א דקיס.

ניסן ר"ח יוס' ה'. מולדו ליל ד' ט"ו דקיס
 משעה ראשונה.

אייר ר"ח ו' ז'. מולדו יוס' ה' כ"ט דקיס
 משעה ראשונה.

סיון ר"ח יוס' א'. מולדו ליל ז' ט"ז א'
 ח"ג דקיס.

תמוז ר"ח ב' ג'. מולדו יוס' א' ב' שעות
 כ"ו דקיס.

זוה על עשרה שנים

קח

סיון ר"ח יוס ד'. מולדו ליל ד' יו"ד שעות
 ל"ב דקיס.
תמוז ר"ח ה' ו'. מולדו יוס ה' י"א שעות
 י"ו דקיס.
אב ראש חודש יוס ז' . מולדו ליל ז'
 י"ב שעות.
אלול ר"ח א' ב'. מולדו ליל ב' מ"ד דקי'
 משעה ראשונה .

תר"ם גכ"ז .

תשרי ר"ה ג' ד'. מולדו יוס ג' שעה א'
 כ"ח דקיס .
חשוון ר"ח ד' ה'. מולדו ליל ה' ב' שעות
 י"ב דקיס .
כסלו ר"ח ו' ו'. מולדו יוס ו' ב' שעות
 ג"ו דקיס .
טבת ר"ח ז' א'. מולדו ליל א' ג' שעות
 מ' דקיס .
שבט ר"ח יוס ב'. מולדו יוס ב' ד' שעות
 כ"ד דקיס .
אדר א' ר"ח ג' ד'. מולדו ליל ד' ה' שעות
 ח' דקיס .
אדר ב' ר"ח ה' ו'. מולדו יוס ה' ה' שעות
 ג"ב דקיס .
ניסן ר"ח יוס ז' . מולדו ליל ז' ו' שעות
 ל"א דקיס .
אייר ר"ח א' ב'. מולדו יוס א' ז' שעות
 כ' דקיס .
סיון ר"ח יוס ג' . מולדו ליל ג' ח' שעות
 ד' דקיס .
תמוז ר"ח ד' ה' . מולדו יוס ד' ח' שעות
 מ"ח דקיס .
אב ר"ח יוס ו' . מולדו ליל ו' ט' שעות
 ל"ב דקיס :
אלול ר"ח ז' א'. מולדו יוס ז' יו"ד שעות
 י"ו דקיס .

תרס"א בש"ה .

תשרי ראש השנה ב' ג' . מולדו ליל ב'
 י"א שעות .
חשוון ר"ח ג' ד' . מולדו יוס ג' י"א שעות
 מ"ה דקיס .

תרס"ב זח"ג .
תשרי ר"ה ז' א'. מולדו יוס ו' ז' שעות
 מ"ט דקיס .
חשוון ר"ח א' ב'. מולדו ליל א' ח' שעות
 ל"ג דקיס .
כסלו ר"ח יוס ג' . מולדו יוס ב' ט' שעות
 י"ז דקיס .
טבת ר"ח יוס ד'. מולדו ליל ד' יו"ד שעות
 דק א' .
שבט ר"ח יוס ה' . מולדו יוס ה' יו"ד שעות
 מ"ה דקיס .
אדר א' ר"ח ו' ז' . מולדו ליל ז' י"א שעות
 כ"ט דקיס .
אדר ב' ר"ח א' ב' . מולדו ליל ב' י"ג דקי'
 משעה ראשונה .
ניסן ר"ח יוס ג' . מולדו יוס ג' כ"ח דקי'
 משעה ראשונה .
אייר ר"ח ד' ה' . מולדו ליל ה' שעה א'
 מ"ב דקיס .
סיון ר"ח יוס ו' . מולדו יוס ד' ב' שעות
 כ"ו דקיס .

לוח ער עשרה שנים

שבט ר"ח יוס ב'. מולדו ליל ב' ה' שעות
ו' דקיס.
אדר ר"ח ג' ד'. מולדו יוס ג' ה' שעות
ג"א דקיס.
ניסן ר"ח יוס ה'. מולדו ליל ה' ו' שעות
ל"ה דקיס.
אייר ר"ח ו' ז'. מולדו יוס ו' ז' שעות
י"ט דקיס.
סיון ר"ח יוס א'. מולדו ליל א' ח' שעות
ג' דקיס.
תמוז ר"ח ב' ג'. מולדו יוס ב' ח' שעות
מ"ז דקיס.
אב ר"ח יוס ד'. מולדו ליל ד' ט' שעות
ל"א דקיס.
אדר ר"ח ה' ו'. מולדו יוס ה' יו"ד שעות
ט"ו דקיס.

תרס"ה זש"ה.

תשרי ר"ה ז' א'. מולדו ליל ז' יו"ד שעות
ג"ט דקיס.
חשוון ר"ח א' ב'. מולדו יוס א' י"א שעות
מ"ג דקיס.
כסלו ר"ח ג' ד'. מולדו יוס ג' כ"ז דקיס
משעה ראשונה.
טבת ר"ח ה' ו'. מולדו ליל ה' שעה א'
י"א דקיס.
שבט ר"ח יוס ז'. מולדו יוס ו' שעה א'
כ"ה דקיס.
אדר א' ר"ח א' ב'. מולדו ליל א' ב' שעות
ט"ל דקיס.
אדר ב' ר"ח ג' ד'. מולדו יוס ב' ג' שעות
כ"ד דקיס.
ניסן ר"ח יוס ה'. מולדו ליל ד' ד' שעות
ח' דקיס.
אייר ר"ח ו' ז'. מולדו יוס ה' ד' שעות
כ"ב דקיס.
סיון ר"ח יוס א'. מולדו ליל ז' ה' שעות
ל"ו דקיס.
תמוז ר"ח ב' ג'. מולדו יוס א' ו' שעות
כ' דקיס.
אב ר"ח יוס ד'. מולדו ליל ג' ז' שעות
ד' דקיס.

תמוז ר"ח ז' א'. מולדו ליל א' ג' שעות
י"ד דקיס.
אב ר"ח יוס ב'. מולדו יוס ב' ג' שעות
כ"ד דקיס.
אדר ר"ח ג' ד'. מולדו ליל ד' ר' שעות
ל"ח דקיס.

תרס"ג הש"א.

תשרי ר"ה ה' ו'. מולדו יוס ה' ה' שעות
כ"ב דקיס.
חשוון ר"ח ו' ז'. מולדו ליל ז' ו' שעות
ו' דקיס.
כסלו ר"ח א' ב'. מולדו יוס א' ו' שעות
ג' דקיס.
טבת ר"ח ג' ד'. מולדו ליל ג' ז' שעות
ל"ד דקיס.
שבט ר"ח יוס ה'. מולדו יוס ד' ח' שעות
ח"י דקיס.
אדר ר"ח ו' ז'. מולדו ליל ו' ט' שעות
ב' דקיס.
ניסן ר"ח יוס א'. מולדו יוס ז' ט' שעות
מ"ז דקיס.
אייר ר"ח ב' ג'. מולדו ליל ב' יו"ד שעות
ל' דקיס.
סיון ר"ח יוס ד'. מולדו יוס ג' י"א שעות
י"ד דקיס.
תמוז ר"ח ה' ו'. מולדו ליל ה' י"א שעות
ג"ח דקיס.
אב ר"ח יוס ז'. מולדו ליל ז' מ"ב דקיס
משעה ראשונה.
אדר ר"ח א' ב'. מולדו יוס א' שעה א'
כ"ו דקיס.

תרס"ד גכ"ה.

תשרי ר"ה ג' ד'. מולדו ליל ג' ב' שעות
י"א דקיס.
חשוון ר"ח ד' ה'. מולדו יוס ד' ב' שעות
ג"ט דקיס.
כסלו ר"ח יוס ו'. מולדו ליל ו' ג' שעות
ט"ל דקיס.
טבת ר"ח ז' א'. מולדו יוס ז' ד' שעות
כ"ג דקיס.

תרס"ז הבז .

תשרי ר"ח ה' ו'. מולדו יוס ג' ה' שפז
כ"א דקיס .

חשוון ר"ח ו' ז'. מולדו ליל ה' ו' שפז
ה' דקיס .

כסלו ר"ח יוס א'. מולד יוס ו' ו' שפז
מ"ט דקיס .

טבת ר"ח ב' ג'. מולדו ליל א' ז' שפז
ג"ל דקיס .

שבט ר"ח יוס ד'. מולדו יוס ב' ח' שפז
י"ז דקיס .

אדר ר"ח ה' ו'. מולדו ליל ד' ט' שפז .

ניסן ר"ח יוס ז'. מולדו יוס כ' ט' שפז
מ"ה דקיס .

אייר ר"ח א' ב'. מולדו ליל ז' י"ד שפז
כ"ט דקיס .

סיון ר"ח יוס ג'. מולדו יוס א' י"א שפז
י"ג דקיס .

תמוז ר"ח ד' ה'. מולדו ליל ג' י"א שפז
כ"ז דקיס .

אב ר"ח יוס ו'. מולדו ליל ה' מ"א דקיס
משעה ראשונה .

אלול ר"ח ז' א'. מולדו יוס ו' שפז א'
כ"ה דקיס .

אלול ר"ח ה' ו' . מו' יוס ד' ו' שפז
מ"ח דקיס .

תרס"ו זש"ג .

תשרי ר"ח ז' א'. מולדו ליל ו' ח' שפז
ל"ב דקיס .

חשוון ר"ח א' ב'. מולדו יוס ז' ט' שפז
י"ו דקיס .

כסלו ר"ח ג' ד'. מולדו ליל ב' י"ד שפז .

טבת ר"ח ה' ו'. מולדו יוס ג' י"ד שפז
מ"ד דקיס .

שבט ר"ח יוס ז'. מולדו ליל ה' י"א שפז
כ"ה דקיס .

אדר ר"ח א' ב'. מולדו ליל ז' י"ב דקיס
משעה ראשונה .

ניסן ר"ח יוס ג'. מולדו יוס א' כ"ז דקיס
משעה ראשונה .

אייר ר"ח ד' ה'. מו' ליל ג' ש' א' מ' דקיס .

סיון ר"ח יוס ו'. מולדו יוס ד' ב' שפז
כ"ד דקיס .

תמוז ר"ח ז' א'. מו' ליל ו' ג' ש' ח' דקיס .

אב ר"ח יוס ב'. מולדו יוס ז' ג' שפז
ג"כ דקיס .

אלול ר"ח ג' ד'. מולדו ליל ב' ד' שפז
ל"ז דקיס .

סדר הפרשיות לכר השנים חבוריהן והפרדתיהן .

ט ע ו ב ר ו ת

- (ח) **בש"ז** כולם נפרדות חוץ ממטות ומסעי
- בחו"ל ובא"י גם הם נפרדות .
- (ט) **בח"ה** חקת ובלק, מטות ומסעי, נלכיס
- וילך, מחוברות בחו"ל . ובא"י
- גם חקת ובלק נפרדות .
- (י) **גכ"ז** כולם נפרדות בא"י חוץ ממטות
- ומסעי בחו"ל .
- (יא) **הש"ג** כולם נפרדות חוץ מנלכיס וילך .
- (יב) **הח"א** כולם נפרדות .
- (יג) **זש"ה** חקת ובלק, מטות ומסעי, נלכיס
- וילך, מחוברות בחו"ל . ובא"י
- גם חקת ובלק נפרדות .
- (יד) **זח"ג** מטות ומסעי, נלכיס וילך מחוברות

פ ש ו מ ו ת

- (א) **בש"ה** כולם מחוברות בחו"ל . ובא"י
- חקת ובלק נפרדות .
- (ב) **בח"ג** כולם מחוברות חוץ מחקת ובלק .
- (ג) **גכ"ה** כולם מחוברות בחו"ל . ובא"י
- חקת ובלק נפרדות .
- (ד) **הש"א** ויקהל ופקודי, חקת ובלק,
- נלכיס וילך, נפרדות .
- (ה) **הב"ז** כולם מחוברות חוץ מחקת ובלק
- נלכיס וילך בחו"ל . ולכני א"י
- גם בהר ובחקתי נפרדות .
- (ו) **זש"ג** כולם מחוברות חוץ מחקת ובלק .
- (ז) **זח"א** כולם מחוברות חוץ מחקת ובלק
- נלכיס וילך .

שחרית לשבת

כשמרכיב החדש נוהגין לומר תפלת רב בתר גלוותא . (דברות 77 ס"ו ב')

יהי רצון מלפניך יהוה אלהינו ואלהי אבותינו שתחדש עלינו את החודש הזה למנוחה ולברכה ותתן לנו חיים ארוכים חיים של שלום חיים של מנוחה חיים של ברכה חיים של פרנסה חיים של חלוצי עצמות חיים שיש בהם יראת חמא חיים שאין בהם בושה ובלמה חיים של עושר וכבוד חיים שתהי בנו אהבת תורה ויראת שמים חיים שימלאו משאלות לבנו למנוחה אמן סלה :

בשנת שלפני ר"ח מרכיב ומכריזין החדש הבא למנוחה ואומר הש"ך מי שעשה .

מי שעשה נסים לאבותינו ונאל אותם מעבודת לחרות . הוא ינאל אותנו בקרוב ויקבץ נדחינו מארבע בנפות הארץ . חברים פרי ישראל ונאמר אמן :

נכון לידע המולד כי הוא במקום קידוש החדש ומנואר בר"ה כ' ע"ב מחשנין את תולדתו . הש"ך לוקח ס"ת בידו ואומר ר"ח פלוני יהי' ביום פלוני הבא עלינו ועל כל ישראל למנוחה .

קו"ח יחדשהו הקדוש ברוך הוא עלינו ועל פלעמו בית ישראל . לחיים ולשלום . לששון ולשמחה . לישועה ולנחמה . ונאמר אמן :

יחדשהו

לקוטי הגר"א

רב בתר כו' חיים שממלא לנו הוא כלל הכל יחודא וכלכו (ביאורו לפרק ב' דברכות ס"ח) : בקדושה

שער נפתלי

כתב הר"א ח"ל . חיים שתמלא לנו הוא כלל הכל שחשב בתחלה עשרה דברים . ואח"כ אמר חיים שתמלא לנו כו' שקאי על כולם יחודא וכלהו עכ"ל . וכן כתב רבינו שם לעיל ויל' חנה ר"א ור' יוחנן התפללו בתפלתן ו' דרגין ור' יורא ור' חייא ג' דרגין ורב רובי עשרה דרגין עכ"ל . ונראה כי חיים ארוכים הוא נגד הכתר שהוא אריך אופן . חיים של שלום נגד החכמה כי החכמה הוא המביא שלום בבית שמכבדו בא הסיפה . וכידוע שהיסוד נקרא שלום וכל בנינו מחכמה . ואין לו מסיבה כי אם ביסוד אבא חכמה . ונקרא יתום סאבו . כי יפד אימא מסתיים בת"ה . נמצא השלום תלוי בחכמה . חיים של מנוחה נגד הבינה עולם הבא עולם שכולו טוב . חיים של ברכה הוא ההסדר שמכבדו דברכה כי הברכה הוא רק בחסדו ולא כבוד הרין . חיים של פרנסה כגבורה כירוע כי פרנסה שסמאל מצד הגבורה כסוד גבורה גשמים . ופרנסה גשמים הכל אחר כמו שארז"ל בריש תענית . חיים של חלוצי עצמות בת"ח ששם הרטואה כסוד רפאל . חיים שיש בהם יראת חמא הוא כנצח ששם מתחלת הנוק' . כי בשליש ת"ח אינו מתחיל רק הכתר דילה אבל ראשיתה היא מחכמה כנצח והיא נקראת יראה . חיים שאין בהם בושה וכליטה נגד הוד ששם עיקר אחיות הקליפות כסוד כל הזים דוה . ואין לך כליטה גבולה יותר מהם ור"ש שאין בהם בושה וכליטה דהיינו שלא יהא להם אחיזה . חיים של עושר וכבוד . הוא נגד היסוד שנק' עשיר שהיא וכל חסד עם מלכות כסוד צדיק חונן ונותן . חיים שתהא בנו אהבת תורה וי"ש . הוא כנגד המלכות כסוד היראה ואחבת רחל וראה . חיים שתמלא לנו כל משאלות לבנו למנוחה הוא כלל הכל כפ"ש רבינו כאן :
הנה

שחרית לשבת

קי

כ"י אומרים זה היחלשהו .

ק"ח יחד־שהו הקדוש ברוך הוא עלינו ועל כל־עמו
 בית ישראל בכל מקום שהם . לטובה ולברכה . לששון
 ולשמחה . לישועה ולנחמה . לפרנסה ולכלכלה . לחיים
 טובים ולשלום . לשמועות טובות ולפשוטות טובות .
 (כחורף ולגשמים בעתם) . ולרפואה שלמה ולגאולה
 קרובה . ונאמר אמן :

כרוב קהלות פולין אומרים ככל שכתב אב הרחמים חוץ מכימים שא"ל לו"ץ ולא כשיש חתונה ומילה .
 ולא כשמכריזים החדש [לפי מנהג הנר"א ח"א] חוץ מבימי הספירה . וכשמברכין חודש אב נוהגין
 בק"ק פראג לאומרו [וכן מנהג הנר"א] וכרוב קהלות אשכנז א"ל אותו כ"ל בשבת שלפני שבועות
 ושלפני חשעה באב .

אב הרחמים שוכן מרומים . ברחמי העצומים . הוא יפקוד
 ברחמים . החסידים והישרים והתמימים . קהלות הקדוש שמסרו
 נפשם על קדשת השם . הנאהבים והנעימים בתייהם ובמותם לא
 נפרדו . מגשרים קלו ומאירות גברו . לעשות רצון קונם ותפין צורם :
 יזכרם אלהינו לטובה . עם שאר צדיקי עולם . וינקום לעינינו נקמת
 דם עבדיו השפוף : בכתוב בתורת משה איש האלהים . הרנינו
 גוים עמו כי דם עבדיו יקום . ונקם ישיב לצדיו וכפר אדמתו עמו :
 ועל ידי עבדיך הנביאים כתוב לאמר : ונקתי דמם לא נקיתי .
 יהיה שכן בציון : ובכתבי הקדוש נאמר : למה יאמרו הגוים איה
 אלהיהם . יודע בגוים לעינינו . נקמת דם עבדיך השפוף : ואומר
 כי דורש דמים אותם זכר לא שבת צעקת עניים : ואומר ידון בגוים
 מלא גיזות מחין ראש על ארץ רפה : מנחל בדרך ישפתה על גן
 ידים ראש : אשרי וכו' .

הש"ן לוקח ס"ח בידו להוליכו מן הכימה ולהניעו בהיכל ואומר

יהללו את־ישם יהוה כי נשגב שמו לבדו :

והקהל שונים הודו על ארץ ושמים : וירם קרן לעמו תהלה לכל־חסידיו
 לבני ישראל עם קרובו חללויה :

שחרית לשבת

כִּשְׁנָה

כִּי יֵט כִּשְׁחַל כְּחֹל

מוֹמָד לְרֹדֵד הַבּו לִי בְנֵי אֱלִים הַבּו
 לִי כְבוֹד וְעֹז: הַבּו לִי כְבוֹד שְׁמוֹ הַשְׁתַּחֲוֹ
 לִי בְהַדְרַת קֹדֶשׁ: קוֹל יי עַל הַמִּים אֵל
 הַכְבוֹד הַרְעִים יי עַל מִים רַבִּים: קוֹל יי
 בְּכַח קוֹל יי בְּהַדָּר: קוֹל יי שֶׁבַר אַרְזִים
 וַיִּשְׁכַּר יי אֶת אַרְזֵי הַלְּבָנוֹן: וַיִּרְקִדֵם כְּמוֹ
 עֵנַל לְבָנוֹן וּשְׂרִיזִן כְּמוֹ בֶן רֵאמִים: קוֹל יי
 חֲזַב לַהֲבוֹת אֵשׁ: קוֹל יי יַחֲלֵל מְדַבֵּר יַחֲלֵל
 יי מְדַבֵּר קֹדֶשׁ: קוֹל יי יַחֲלֹל אֵילֹת וַיַּחֲשֶׁף
 יַעֲרֹת וּבְהִיכְלוֹ כְּלוֹ אֹמֶר כְּבוֹד: יי לַמְּבוֹל
 יֵשֵׁב וַיִּשָּׁב יי מֶלֶךְ לְעוֹלָם: יי עֹז לְעַמּוֹ יִתֵּן
 יי יִבְרַךְ אֶת עַמּוֹ בְּשָׁלוֹם:

לְרֹדֵד מוֹמָד לִי הַאֲרָץ וּמְלֹאָהּ תְּבַל
 וַיִּשְׁכַּבְיָהּ: כִּי הוּא עַל יַמִּים יִסְרָה וְעַל נְהַרֹת
 יִכּוֹנֶנָה: מִי יַעֲלֶה בְּרֵר יי וּמִי יִקּוֹם בְּמִסְפָּם
 קִרְשׁוֹ: נָקִי כַפַּיִם וּכְרֵ לִבִּי לֹא נִשְׂאָ
 לִשְׂוֹא נַפְשׁוֹ וְלֹא נִשְׁבַּע לְמַרְסָה: יִשְׂאָ בְּרַכַּת
 סֵאתָ יי וְצֹדֵקָה סֵאלָהִי יִשְׁעוּ: זֶה דוֹר דְּרִשְׁוִי
 סִבְקֵשׁ סִנְיָד יַעֲקֹב מֵלָה: שְׂאוּ שְׁעָרִים
 רֵאשִׁיכֶם וְהַנְּשֹׂאוּ פִתְחוֹ עוֹלָם וַיּוֹבֵא מֶלֶךְ
 הַכְבוֹד: מִי זֶה מֶלֶךְ הַכְבוֹד יי עֹזוֹ וּגְבוּרַת
 יי גְבוּרַת מַלְחָמָה: שְׂאוּ שְׁעָרִים רֵאשִׁיכֶם וְשֹׂאוּ
 פִתְחוֹ עוֹלָם וַיּוֹבֵא מֶלֶךְ הַכְבוֹד: מִי הוּא זֶה
 מֶלֶךְ הַכְבוֹד יי צְבָאוֹת הוּא מֶלֶךְ הַכְבוֹד מֵלָה:

כְּשִׁמְחֹרֵץ הַסֵּפֶר תוֹךְ הַהֵיכָל אֲזַמְרִים

וּבְנִחְזָה יֹאמֶר שׁוֹבָה יְהוָה רַבּוֹת אֱלֹפֵי יִשְׂרָאֵל: קוּמָה יְהוָה
 לְמִנּוּחֹתֶיךָ אֲתָה וְאַרְזֵן עֹדֶךָ: בְּהַגִּיעַ יִלְבָּשׁ צֶדֶק וְחִסְדֶּיךָ יִרְנְנוּ:
 בְּעֵבֹר דָּוִד עֲבָדֶךָ אֶל־תֵּשֵׁב פָּנָי מִשִּׁיחָה: כִּי לָקַח מִוִּב גַּתִּי לָכֶם
 תִּזְרַתִּי אֶל־תִּעֲזֹבוּ: עֵץ חַיִּים הִיא לְמַחְזִיקִים בָּהּ וְתוֹמְכֶיהָ מֵאֲשֶׁר:
 דְּרָכֶיהָ יִדְרִיכֵנָם וְכֹל־נְתִיבוֹתֶיהָ שָׁלוֹם: הַשִּׁיבֵנו יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְנִשְׁוֹבָה
 הַיָּדֵשׁ יִמֵּינוּ בְּקָדָם:

סדר תפלת מוסף

כל יחיד חייב בתפלה מוסף בין יש לבור בעיר בין לא. וזמן תפלת מוסף אחר תפלת שחרית
 ואין לאחרת יותר מוסף ו' שעות. אם התפלל אותה קודם תה"ש ילא. שכן ילא התפלל כזמנה אין לה
 תשלומין. היו לפניו שתי תפלות אחת של מנחה ואחת של מוסף. כגון שאיחר להתפלל מוסף עד שש
 ומנחה נרץ להתפלל של מנחה תהלה וז"ל של מוסף. אע"פ שאין להתפלל מנחה גדולה לכתחלה כח
 שאנו כיון שרצך להתפלל של מוסף. מיהו אם קוראין לביה"כ אין נרץ להקדים של מנחה אם עדיין לא
 קרא השמש למנחה. אבל משהגיע זמן מנחה קטנה נרץ להקדימה למוסף. וכתיב לך לא יעשו כן. ואם
 הוא סמוך לערב ואין שעות להתפלל שחיהן הורה במג"ח שיחלל מוסף וישלים של מנחה בערבית שחיים.
 עשה וההליף של מוסף באחרת. אם עקר רגליו חוזר לראש ואם לא עקר רגליו חוזר לשל שנת כלכל.
 התפלל של חול ולא הזכיר של שנת לא ילא. ואם אמר רק ונעשה לשבך חובתינו בתמיד יום
 ובקרבן מוסף ילא. עשה ולא התפלל שחרית אינו משלים במוסף אלא במנחה. כך נ"ל שהיא קרויה
 סמוכה. מותר לשעוס קודם תפלת המוסףין אבל סעודה אסורה אלא למחן דהלש לכו'.

ה"ך אימר ח"ק. כשנת וזמ"מ מתפללן מוסף של י"ט תפליהו לקמן כשדר המועדים.

כִּי שֵׁם יְהוָה אֶקְרָא הַבּו נִלְ לְאַלְהֵינוּ:

אֲדֹנָי שְׁמַתִּי תִפְתַּח וּפִי יִצִּד תְּהַדְּרֶתְךָ:

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאַלְהֵי אֲבוֹתֵינוּ אֱלֹהֵי אַבְרָהָם אֱלֹהֵי

יִצְחָק וְאַלְהֵי יַעֲקֹב הָאֵל הַגָּדוֹל הַגְּבוּר וְהַנּוֹרָא יֵאל עֲלֵינוּ גּוֹמֵל הַסְּדִים
שׁוֹבִים וְקִנְיָה הַפֶּלַח וְזוֹכֵר חַסְדֵי אָבוֹת וּמְבִיא גּוֹאֵל לְבָנָי בְּנִיחָם לְמַעַן
שְׁמוּ בְּאַהֲבָה .

כַּעֲשֶׂת יְיָ תַזְכֶּנּוּ מוֹסֵפִין זְכַרְנוּ מִי כְמוֹךְ . וּכְתוּב וּבְשֵׁנֵי חַיִּים . וְאִם שָׁכַח וְחַתָּם כִּנְרַכָּה לֵאמֹר חַזַּק .
וְזָכַרְנוּ לְחַיִּים מְלֶכֶה חַפְזֵי בְּחַיִּים . וְכִתְבֵנוּ בְּסֵפֶר הַחַיִּים לְמַעַנְךָ אֱלֹהִים חַיִּים :

מְלֶכֶה עֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמַגֵּן בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה מִגֵּן אַבְרָהָם :
אַתָּה גְּבוּר לְעוֹלָם אֲדֹנָי מַחִיָּה מִתִּים אַתָּה רַב דְּתוֹשִׁיעַ .

כַּחֲזוֹן מְשִׁיב הַרוּחַ וּמְרִיד הַגְּשָׁם : בְּקִיץ מְרִיד הַפֶּלַח לֵאמֹר שׁוֹב הַרוּחַ וּמְרִיד הַמַּל .

מְכַלְכֵל חַיִּים בְּחֶסֶד מְחַיֶּה מֵתִים בְּרַחֲמִים רַבִּים סוֹמֵךְ לַפְּרִים
וְרוֹפֵא חוֹלִים וּמְתִיר אֲסוּרִים וּמְקַיֵם אַמְוָנָתוֹ לִישְׁנֵי עָפָר . מִי כְמוֹךְ
בְּעַל גְּבוּרוֹת וּמִי דוֹמֵה לָךְ מְלֶכֶה מִמִּית וּמַחִיָּה וּמַצְמִיחַ יְשׁוּעָה :

בְּעֵשִׂית מִי כְמוֹךְ אֵב הַבְּרַחֲמִים זוֹכֵר יְצוּרֵי לְחַיִּים בְּרַחֲמִים :

וְנִאֲמֵן אַתָּה לְהַחֲיוֹת מֵתִים בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה מַחִיָּה הַמֵּתִים :
קְדוּשָׁה לְשֵׁן כַּחוֹרֵת הַתַּפְּלָה

יְנַעֲרִיצְךָ וְנִקְדִישְׁךָ בְּסוּד יי' שְׁיִחַ שְׂרָפֵי קָדֹשׁ הַמְקַדִּישִׁים שְׁמֶךָ
בְּקָדֹשׁ כְּפִתּוּב עַל יַד גְּבִיאָךְ וְקָרָא זֶה אֵל זֶה וְאָמַר : קִיָּה קְדוֹשׁ קְדוֹשׁ

קְדוֹשׁ

לקוטי הגר"א

(בקרדושה דמוסף דנוסח ספרד) אַחֲמַר בִּי בְיוֹם שַׁבַּת כְּתוּב יִתֵּן לָךְ ה' אֱלֹהֵינוּ .
מֵאֵן ה' אֱלֹהֵינוּ אֱלֹהֵינוּ . בִּי מְכַסְרִין לְעַד"ל וְשִׁכְנִסְתָּ לְדִלְיֵי קְדוּשָׁה .
וְרַל

אמרי שפר

שער נפתלי

הַגָּדָה בְּשֵׁנֵי הַבּוֹנוֹת עֵינֵי תַפְלַת מוֹסֵף כְּתוּב שֵׁם
חֵל וּכְחוֹרֵת תַּפְלַת מוֹסֵף אִם זֵי עוֹלָה
בְּכַתֵּר
כֹּחַת כ"ג וְנַעֲשֶׂה מ' הוּא מוֹסֵף ג' מִקּוֹם כַּמ"ג הַאֲרוּיָל כַּעֲשֶׂ"ח שֵׁם . וְהַעֲנִין בִּי כַּעֲשֶׂת יֵשׁ פְּלִיית
הַעוֹלָמוֹת

(לְדַעַת הַגְּר"א יֵאמַר זֶה הַשֵּׁן לְכַדוֹ .

י"י כְּתוּב הַרְוִיחָה וְחַל . כְּתוּב הַרְבַּח חוֹקֵנֵי בַּ"ח תְּאוּיֵנו חֵל כִּי שֵׁם ה' אֲקָרָא מְתוֹרַנִם בְּתַרְנוֹם יִרְשָׁלַיִם
אֲמַר מִשָּׁה נְבִיאָה זְכוּ וְהַנְתִּין יְלִיף מִשָּׁה דְלֵא הוּי מְרַבֵּר שְׂמַא מְפָרְשָׁא עַד וְזֵן דְּרֵוּי מְתַנֵּן פּוֹמִי בְּעֵשְׂרִין וְחַד
מִלִּין דְּאֵינֵן תַּמְנִין וְחַמֵּשׁ אַתִּין פִּי מִן תְּאוּיֵנו עַד הַזְכָּרַת הַשֵּׁם יֵשׁ עֲשִׂירִים וְאַחַת תִּיבּוֹת מִן שְׁמֹנִים וְחַמֵּשׁ
אַחֲזִיזוֹת . וְהַכִּי אֵימָתָּה בְּמִפְרֵי אֲמַר מִשָּׁה דִּי לִי וְכוּ' לְמִיכַךְ תַּקְּנוּ חַמֵּסִים כ"א תִּיבּוֹת בְּקְדוּשָׁה שְׁכַל יוֹם קְדָם
חֲזוֹרַת הַשֵּׁם זֶה מִרְדֵּן נִקְרָשׁ וְכוּ' וּבְקְדוּשָׁה יוֹצֵר שַׁבַּת פִּי"ה אַחֲזִיזוֹת וְהָאֵן מִרְדֵּן נִקְרָשׁ וְנַעֲרִיצֵךְ כְּסוּד שִׁיחַ
וְפִי עֲכָל וְהַרְבֵּים חַמֵּסִים שְׂחֵרֵי כֹד נְחִיחַ לְמַנְיָא אֵינֵן כ"א פִּי"ב אַחֲזִיזוֹת . וְעַתָּה דְּבַרְתָּ ה' לִפְנֵי מִי חוֹקֵנֵי
מִבַּיִת דִּי וְהַנְחִיחָה בּו זְלִי וְהָאֵן מִרְדֵּן נִקְרָשׁ וְנַעֲרִיצֵךְ כְּסוּד שְׁכַל שִׁיחַ וְכוּ' . וְהוּא פְּלֵא . עַלֵל תְּרוּחָה . אֲבַל
אֵינֵן כֵּן דְּרֵאִיב הַסֵּם כ"ב תִּיבּוֹת . וְיֵל דְּחִשְׁבֵי קְדָם בְּקוּשׁ מֵלֵא וְכֵן נְבִיאִיךְ מֵלֵא וְדֵלֵא .

מוסף לשבת

**קדוש יהוה צבאות מלא כל הארץ כבודו : חן כבודו מלא עולם
משרתיו שואלים זה לזה איה מקום כבודו . לעמדתם ברוך יאמר :
י"ח ברוך כבוד יהוה מפקדו : חן מפקדו הוא יפן ברחמים ורחון
עם הפיחדים שמו ערב ובוקר בכל יום תמיד פעמים באהבה שמע**

אומרים

לקושי הגריא

ור"ל שה' אלקינו או"א נותנין כתר לך עד"א . וכן לשכינה שג"כ נקראת לך . כמ"ש
לך ה' הגדולה ב' שהוא ו"ק עד"א לך ה' הממלכה כו' מלכות . ואחמר בה קדושה לך
ישלשו . ור"ל קדושה שהוא השכינה לך ישלשו בחלת אבהן . וכל הו"ק כלולין בה כידוע .
ומכתיבין אותה בצעלה ו"ק וזהו בכללות . ואח"כ בפרט קדוש כו' . ואינו קדוש קדוש
קדוש חלת אבהן . ה' לצלות מאן לצלות נלח והוד . מלא כל דא לדיק . ב' מלא כל
הארץ כבודו דאיהו שכינתא (תו"ח ע"ו ע"ג) :

נתיב לא ידעו עיט ולא שזפתו עין איה . עיט הן השרפים שנאמר בהם ובשמים יעוסף
ועוף יעוסף . ואיה הן החיות כמ"ו . מאן עין איה אלא מאיטון מלאכין דאמרין
איה מקום כבודו להפריעו והן האומרים כמ"מ דלא ידעו מקומו . ואמרין ממקומו וכמ"ש .
כד איהו בהאי נתיב לית לון ידיעה בה . דאיהו סמיכא מחיוון דמרכבתא . דלזו היא
סגורא

שער נפתלי

אמרי שבר

בכתר דאריא כו' . ופ"א שפתי בי כה עליית דא
עתה הם כבאב ועליית רחל נוק' הם בא א בלבר .
ובמצא כי בחזרת תפלת מוסף ירש דא קום אביה .
ונוק' סקום א" . והנה הנכון . והנה עליית דא
בכתר דאבא נרמז בקדושת חזרת . ק"ף שהיא
כתר יתנו לך ה' אלהינו כו' ובמ"ש ב' . ופ"א לך
ה' אלהינו שהוא דא אלהי התחתונים . לך או"א
הנק' כלאבים הסוני מעלה בח' . ופ"א לך
וסרסו ודרשהו . לך ה' אלהינו יתנו . ופ"א לך
מעלה כתר . וכבר נת' בס' הת"ת . ופ"א לך
מלאכים של א"א כתר דאצ"ל כו' . ופ"א לך
הנוק' רחל עליו' א' היא בקק"ק . ופ"א לך
ולכן תבנינו כי בקדוש א' עולה בחס' . ופ"א לך
בגבורה . ובג' עולה בת"ת עכ"ל . ופ"א לך
הואת בפע"ח שער שבת פרק ב' . ופ"א לך
יתבארו דברי רבינו בכאן . רק ע"א לך
אלקינו על או"א והארזיל ספרע . ופ"א לך
רבינו נרמז ו"א בתיבת לך כמו שצ"ל . ופ"א לך
וכן הנוק' בתיבת לך כמ"ש לך ה' אלהינו . ופ"א לך
לפי ענין נראה . לפי נוסח אשכנז . ופ"א לך
בת"א היינו שלשי האמת דא כן . ופ"א לך
סקדישים בקדושת מוסף או נש"א . ופ"א לך
וסקבלים הבתר סמיא בג"ל . אבי

השלמות . התחתונים עולים כמקום העליון מהם .
והעליון עולה עוד יותר וכן כולם . וז"ל נ"כ עליית
זו"ל במקום או"א . וע' בפע"ח בהקדמה לשער שבת
בכה' ו' ו"ג פ"ט . והנה כבר ביארנו ענין ירידת
השלמות ע"י שצירת הכלים . ותיקונים אה"כ . וכבר
מבאר בדברי הארז"ל ובדברי רבינו בספר' . כי
בתחלה היו העולמות רק בכה' מלכות וה' השבירה .
ולכן היו ו' כלבים מלכי אדום . והא"כ נתקן ע"י
יסוד שכל לכל חלק ופלק חלק היסוד שבו (ונכלל בו
כל הו"ק) פ"ט . והענין כי תבאר כבר כי המלכות
היא המדה של הקב"ה שבה מלייר מעשה התחתונים
אם לסיב או להיפך ה"ו . ולכן בה תלוי בה הבחירה
שיש בה נתחתונים להיטיב מפניהם וכו' . וכבר
ביארנו כי ענין השבירה והירידה למטה היינו שכן
הקב"ה להיטיב לבחיותיו נפל למטה בין התחתונים
שתלוי בבחירתם . (כי כן רצה הקב"ה שיהי' תלוי
בבחירה) שאם יטיבו מפניהם אז ייטיב להם . וכן
כה הבחירה בעלמו נפל ממדרגתו . שנאמת כל הכחות
של הקב"ה המה . רק שנעת השבירה נפל הכח למטה
בדברים הטובים לבחירה . שיש בה לתחתונים לעשות
כרצונם . ואכמ"ל . וכאשר בא אח"כ התיקון . היינו
שאע"פ שנתון הבחירה לתחתונים . מ"מ שולח
לתחתונים אזהרות וציונים ע"י התורה הקדושה .
ויחזור הכל לקדושה שהכל בידו של הקב"ה . ומחוייבים
כלם לשמור פקודיו . כי כולם תאמינים שהכל בידו של
בעלמינו שיש כח . רק אהנו מקבלים פה מאתו ית' .

ואין לנו
הוא כח

אומרים: קו"ח שמע ישראל יהוה אלהינו יהוה אחד: חזן הוא אלהינו הוא אבינו הוא מלכנו הוא מושיענו. והוא ישמיענו ברחמי שנית לעיני פרחי להיות לכם לאלהים: אני יהוה אלהיכם:

(ל"ט וכו') אדיר אדירנו יהוה אדירנו מה אדיר שמה בכל הארץ: והיה יהוה למלך על כל הארץ ביום ההוא יהיה יהוה אחד ושמו אחד): חזן ובדברי קדשך פתוב לאמר: קו"ח ימלך יהוה לעולם אלהיך ציון לדור ודור הגלויה:

חזן לדור ודור נגיד נדקה ונצח נצחים קדשתך נקדיש ושבתך אלהינו כפינו לא ימוש לעולם ועד כי אי מלך גדול וקדוש אתה. ברוך אתה יהוה האל (נשי"ח המלך) הקדוש:

אתה קדוש ושמה קדוש וקדושים בכל יום יהדקך סלה. ברוך אתה יהוה האל (נשי"ח המלך) הקדוש:

הכנת

לקוטי הגרא

סניחא כמש"ל בתל"ו. והאי נקודא איבי סתימח כו'. וכד איבי סתימח כו'. והענין כי אז היא נקודה א' בלבד. והיא חכמה דבה שהיא נעלמה. וכמש"ל סוף ת"ח ל"ו א'. דהאי נקודא עמירא גניחא דאחמר בה כו' ועלה אחמר נתיב כו'. אבל כד איבי בנתיב דאחבה דאחפתחח לבטלה. והיחיא נקודה אחפסה בעגולא. אז משיגין לאחפשטותא. וכן בשאר נתיבות (ת"ל ע"ו א'):

כ'

אמרי שפר

שעה נפתלי

התורה שנתגלה בעולם אור הגנוז שגנוז לדיוקים נדוק ונדק והוא אור התורה. ובכל דור ודור עומדים דיוקים שמתגלים חלקי התורה על ידם. והם הם במדרגת היסוד ומה נעשה התיקון. וכן למעלה נתגלה ההנהגה ה' ית' שהוא המובל גם בעת הבחירה. והוא כמשפיע הכל. ויקרא המדרגה הזאת בשם יוסף על שם שהשפע הולך ומוסף המיד. כי אש"ס שההנהגה מונבלת לפי מעשה התענוגים מ"מ יוכל להוסיף עד א"ס כי ידוע כי היסוד עולה עד א"ס. והנה ביום השבת נתגלה הנהגה יותר עליה. וכפרע בשם מוסף ואז לא נקרא עוד יוסף שהוא לשון עתיד שיוסיף ה' ית' הנחתו וכפשו. כי אם מוסף. שפי' שכבר ניתוסף בו השפע. והוא המוסף בעלמו הוספת השפע. והנה ידוע כי השפע הגנוז בשם. מכונה בשם טיפה. והיא יוד'. וכשעולה בלוח"ס הם הוא מ' דחבניה. כנה' סו"מ דבניה והבניה כדיוט ואכמ"ל: ורק זה נתברר לנו כי מתחלה השפע מ' למ'. וזה מרומן בהתקפות האותיות מ' למ'. מיוסף למוסף. והנה מוסף גי' הקים יהוה רומן לעליית השילוח שהוא השתיית הקיום. והיא כי כל עולם ועולם. מדרגה

אנחנו צריכים לומר כך. כי לא נעשה למעלה שום דבר עד שאנחנו מקדישים למטה. ואז ע"י חבנת הקדושה שהוא נעריך שאנו אוסרים או ע"ז נותנים א"מ למעלה כתר לזו"ג כנ"ל. ובפרט נעשה העלי' לטוב בקק"ק שאנו אוסרים. וא"כ העיקר צריכין אנו לומר שאנחנו מקיימים הסודו של קדושת השם שאנחנו מעריצים ומקדישים אותו. ואוסרים קדוש וברוך. וזהו פי' נעריך ונקדישך. ור"ת כסוד שיח שרפי גי' כתר. שהוא הנתר דאר"ת ה"ל. וגי' כי סלסעלה למטה הוא כתר יתנו לך ה' אלקינו. בתחלה לה ז"א ואח"כ אלקינו נוק'. והוא כמו שנותנים למעלה. אבל אנחנו משיגים חחלה כתר דנוק' ואח"כ דז"א. ולכן אנו אוסרים בתחלה נעריך כסוד הנוק'. שעולה עד איכא כפי"ש הארז"ל. כי נעריך גי' ת"ם שהוא הס"ל כסוד יצקב איש ת"ם. ונקדישך הוא ה"א שיעלה עד אבא הנק' קדש: כתב

והנה מוסף גי' הקים יהוה רומן לעליית השילוח שהוא השתיית הקיום. והיא כי כל עולם ועולם. מדרגה

מוסף לשבת

לשבת

לד"ח

אתה יצרת עולמך מקדם
 כלית מלאכתך ביום השביעי אהבת
 אותנו ורצית בנו ודוממתנו מכל
 השונות וקדשתנו במצותך
 וקרבנתנו מלכנו לעבודהך ושמך
 הגדול והקדוש עלינו קראת. ותתן
 לנו יהוה אלהינו באהבה שבתות
 למנוחה וראשי חודשים לכפרה.
 ולפי שהטאנו לפניך אנחנו
 ואבותינו הרבה עירנו ושם בית
 מקדשנו וגלה יקרנו ונטל כבוד
 מבית חינו. ואין אנחנו יכולים
 לעשות חובתינו בבית בחירתך
 בבית הגדול והקדוש שנקרא שמך
 עליו מפני הוד השלוחה במקדשך.

תבנת שבת רצית
 קרבנותיה. ציית פרושיה
 עם סדורי נסכיה. מענגיה
 לעולם כבוד ינחלו.
 טועמיה חיים זכו. וגם
 האוהבים דבריה גרדה
 בחרו. אז מפני נצטוו
 עליה. ותצונו יהוה אלהינו
 להקריב בה קרבן מוסף
 שבת פראי. יהי רצון
 מלפניך יהוה אלהינו ואהי
 אבותינו שתעלנו בשמחה

לארצנו

לקוטי הגרא

ב' שנים דחמה סוד ב' שמות בני' דח"ג. כ' רבינה הוא בשכינה ושניהם יחדו נגדלים
 במוסף דשבת. סוד ב' כבשים כמ"ג בר"מ. ח"ס תנח"ס שבת: (לקוטים שכסוף
 אגדות ברטת אום ש' סי' י"ג):

רענג את השבת במאכל ומשקה ולכבדו בכסות נקיה. ושיהי' כוונתו לשם שבת ולא
 להנאת עלמו. ע"ז אמר וקראת לשבת עוב. לשבת דייקא. וכן אמר וכל המעט
 את השבת. וכן סדרו לנו בתפלה מענגיה לעולם כבוד ינחלו. מענגיה דייקא. היינו
 הגשמה היחירה. שזוכין לה המשמרים את השבת כדת. ולכן כשאמרו ח"ל כל המעט את
 השבת

שער נפתלי

אמרי ישר

כתב הר"א בנו של רבינו. ב' שעות בני' דח"ג
 הוא תפ"ה. גי' אל אלקים בסלוי. א"ל
 קפ"ה. אלקים ש'. ביהר תפ"ה. ב' רבינה הוא
 בשכינה. ה' אלהינו רבין וחשבן שכינה. גי' שפ"ה.
 ביהר תפ"ה ושפ"ה גי' תבנית שבת. הוא כתובת
 אור. עכ"ד: וע' משל בתפלת שחרית דחול בר"ח
 שפתי תפתח בלקוטי הגרא ובשער נפתלי ע"ש.
 ס"ש

מדרגה התחתונה של עולם הפליון הוא הנותן מקום
 לעולם התחתון ממנו. וכן ככל עולם ועולם. והיינו
 דרך משל בעולם האצילות. המדרגה התחתונה הוא
 המלכות. ומה הוא המלכות. היינו מדה של הקב"ה
 שפוא ארון ומושל על הכל. וח"כ כיון שיש אללו
 כביכול מדה הזאת. ע"כ צריכין להמלא תחתונים
 שהוא יהי' מושל עליהם. דאל"ה איך יאז מדה
 המלכות מכה אל הסופל ולכן זה נק' מקום. דהיינו
 שהמדה הזאת נותנת מקום שיהי' נבראים תחתונים. ממלא ככל מדרגה ומדרגה המלכות של העליונה הוא המקום
 למדרגה התחתונה. ולכן בתפלת מוסף ששולה הנהגת העולמות אל מדרגה העליונה. אשר נחמלה הי'
 במדרגה התחתונה אשר המלכות העליונה של הבינה היחה מקומם. ועשה עליו הם למדרגת המלכות
 הריא. ונעשה הם מקום לשלמטה מהם. ואמ"ל:

מוסף לשבת

ל"ח

לשבת

וּבְרֵאשֵׁי הַדְּשִׁיכֶם תִּקְרִיבוּ
עֹלָה לַיהוָה פָּרִים בְּנֵי-בָקָר שְׁנַיִם
וְאֵיל אֶחָד כִּבְשִׂים בְּנֵי-שָׁנָה שִׁבְעָה
הַמִּימָם : וּמִנְחָתָם וְנִסְפִיָּהֶם כַּמִּדְבָּר
שֶׁלֹּשָׁה עֶשְׂרִים לָפָר וְשְׁנַיִם עֶשְׂרִים
לְאֵיל וְעֶשְׂרֹן לְכֶבֶשׂ וַיִּזֶן כְּנֶסֶף
וְשֶׁעִיר לְכֹפֵר וְשְׁנַיִם תְּמִידִים
כֹּה לַכֹּתֶם :

וְשְׁנַיִם עֶשְׂרִים סֹלֶת מִנְחָה
בְּרֹאֵה בַשָּׁמֶן וְנֶסֶף. עֹלֶת
שִׁבְת בְּשִׁבְתוֹ עֹלֶת
הַתְּמִיד וְנֶסֶף :

יִשְׁמְחוּ בְּמַלְכוּתְךָ שׁוֹמְרֵי
שִׁבְת וְקוֹרְאֵי עֲנֵג עִם מְקַדְּשֵׁי
שְׁבִיעֵי . כֹּלֶם יִשְׁבְּעוּ וַיִּזֶן עֲנֵגוֹ
מִטַּוְבָּה וּבְשִׁבְעֵי רְצִייתְךָ וְקִדְּשִׁתוּ
חֲמִדַת יָמִים אוֹתוֹ קִרְאת . זְכַר
לְמַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית :

יִשְׁמְחוּ בְּמַלְכוּתְךָ
שׁוֹמְרֵי שִׁבְת וְקוֹרְאֵי עֲנֵג
עִם מְקַדְּשֵׁי שְׁבִיעֵי . כֹּלֶם
יִשְׁבְּעוּ וַיִּזֶן עֲנֵגוֹ מִטַּוְבָּה
וּבְשִׁבְעֵי רְצִייתְךָ וְקִדְּשִׁתוּ
חֲמִדַת יָמִים אוֹתוֹ קִרְאת .
זְכַר לְמַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית :

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ רְצֵה
בְּמִנְחָתֵנוּ וְחַדֵּשׁ עֲלֵינוּ בְּיוֹם הַשִּׁבְת
הַזֶּה אֶת-הַחֹדֶשׁ הַזֶּה לְטוֹבָה
וְלְבִרְכָה . לְשִׁשּׁוֹן וְלִשְׂמִיחָה .
לִישׁוּעָה וְלִנְחִמָה . לְפָרֹגְסָה
וְלִכְלָפְלָה . לְחַיִּים וְלִשְׁלוֹם .
לְמַחֲלֵת חֲטָא וְלִמְלִיחַת עוֹן (בשנת
העבור וְלִכְפָּרַח פֶּשַׁע) . כִּי בַעֲמֻךָ יִשְׂרָאֵל
בְּחַרְתָּ מִכָּל הָאֲמוֹת . וְשִׁבְת
קִדְּשָׁה לָהֶם הוֹדַעְתָּ וְחָקוּ רֵאשֵׁי
חֲדָשִׁים לָהֶם קִבְּעַת : בְּרוּךְ אַתָּה
יְהוָה מְקַדֵּשׁ הַשִּׁבְת וְיִשְׂרָאֵל
וְרֵאשֵׁי חֲדָשִׁים :

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ
רְצֵה בְּמִנְחָתֵנוּ קִדְּשֵׁנוּ
בְּמַצּוֹתֶיךָ וְתֵן חֵן לְקַנּוֹ
בְּתוֹרָתְךָ שְׁבִיעֵנו מִטַּוְבָּה
וְשִׂמְחָנוּ בִישׁוּעָתְךָ וְטַהַר
לְבָבֵנו לְעִבְדֶּךָ בְּאֵמֶת
וְהִנְחֵלֵנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
בְּאַהֲבָה וּבְרָצוֹן שִׁבְת
קִדְּשָׁה . וַיְנַחֲנוּ בּוֹ יִשְׂרָאֵל
מְקַדְּשֵׁי שְׁמֶךָ . בְּרוּךְ אַתָּה
יְהוָה מְקַדֵּשׁ הַשִּׁבְת :

רְצֵה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בַעֲמֻךָ יִשְׂרָאֵל וּבְחַפְּדָתְךָ . וְהַשֵּׁב
אֶת הָעֲבוּדָה לְרִבְרִיר בֵּיתְךָ וְאֵשֵׁי יִשְׂרָאֵל וְתַפְּלָתָם בְּאַהֲבָה

מוסף לשבת

קיד

תִּקְבַּל בְּרָצוֹן וְתִהְיֶה לְרָצוֹן תְּמִיד עֲבוֹדַת יִשְׂרָאֵל עִמָּךְ :
וְתַחֲזִינָה עֵינֵינוּ בְּשׁוֹבְךָ לְצִיּוֹן בְּרַחֲמִים . בְּרוּךְ אַתָּה
יְהוָה הַמַּחְזִיר שְׂכִינְתּוֹ לְצִיּוֹן :

מודים לרכנ

מודים אנחנו לך שאתה הוא יי אלהינו
ואלהי אבותינו ואלהי כל בשר ויצרנו
ויצר בראשית ברכות והוראות לשם
הגדול והקדוש על שהחייטנו וקיסמתנו
כן תחינו ותקיסנו ותאסוף גלויותינו
לחצרות קרשך לשמור חקך ולעשות
רצונך ולעבדך בלבב שלם על שאנחנו
מודים לך כבוד אתה יי אל ההוראות :

מִדְרִים אֲנַחְנוּ לָךְ שְׂאֵתָה הַיּוֹם
יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ לְעוֹלָם
וְעַד צוּר חַיֵּינוּ מִגֵּן יִשְׁעֵנו אֵתָה הַיּוֹם
לְדוֹר וָדוֹר . נִוְדָה לָךְ וְנִסְפַּר תְּהִלָּתְךָ
עַל חַיֵּינוּ הַמְסוּרִים בְּיַדְךָ וְעַל גְּשׁוּמֵינוּ
הַמְקוּדוֹת לָךְ וְעַל נַסִּיךָ שֶׁבְּכָל יוֹם

עִמָּנוּ וְעַל נַפְלְאוֹתֶיךָ וְטוֹבוֹתֶיךָ שֶׁבְּכָל־עֵת עָרַב וּבִקְרָב וְצַהֲרִים .
הַטּוֹב כִּי לֹא־כָלוּ רַחֲמֶיךָ וְהַמְרַחֵם כִּי לֹא־תָמוּ חַסְדֶיךָ מֵעוֹלָם
קִיַּינוּ לָךְ :

כחוכה וכפורים למוקפץ אומרים כאן על הגמים .

וְעַל בְּרָכָה וְיִתְרוֹמֵם שְׁמֶךָ מִלְּפָנֶיךָ תְּמִיד לְעוֹלָם וְעַד :
בְּשֵׁימָה וּבְחֵיב טוֹבִים לְחַיִּים טוֹבִים כָּל־פְּנֵי בְרִיתְךָ :

וְכָל הַחַיִּים יוֹדוּךָ סֶלָה וַיְהִלְלוּ אֶת שְׁמֶךָ בְּאֵמַת הָאֵל יִשׁוּעַתְנוּ
וְעִזְרַתְנוּ סֶלָה . בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה הַטּוֹב שְׁמֶךָ וְלָךְ נֶאֱמָה לְהוֹדוֹת :

י' לַיְי אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ בְּרַכְנוּ בְּבְרָכָה הַמְשַׁלֶּשֶׁת בְּתוֹרַה הַבְּתוּבָה עַל יְדֵי
מִשְׁחַ עֲבָדְךָ הַאֲמֹרָה מִפִּי אֲדָרָן וּבְנָיו בְּהַגִּים עִם קְדוּשְׁתְּךָ כְּאֲמַר : יְבָרְכֶךָ יְהוָה
וַיִּשְׁמְרֶךָ : יָאֵר יְהוָה פְּנֵיו אֵלֶיךָ וַיְחַנֶּךָ : יִשָּׂא יְהוָה פְּנָיו אֵלֶיךָ וַיִּשֶׂם לָךְ שְׁלוֹם .

שִׁים שְׁלוֹם טוֹבָה וּבְרָכָה חֵן וְחֶסֶד וְרַחֲמִים עָלֵינוּ וְעַל כָּל־
יִשְׂרָאֵל עִמָּךְ בְּרַכְנוּ אֲבִינוּ בְּלִפְנֵי בְּאֶחָד בְּאֹר פְּנִיךָ כִּי בְּאֹר פְּנִיךָ נִתְּתָה
לָנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ תּוֹרַת חַיִּים וְאַהֲבַת חֶסֶד וְצַדִּיקָה וּבְרָכָה וְרַחֲמִים
וְחַיִּים וְשְׁלוֹם וְטוֹב בְּעֵינֶיךָ לְבָרֶךְ אֶת־עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בְּכָל־עֵת וּבְכָל־
שְׁעָה בְּשְׁלוֹמְךָ :

בְּשֵׁימָה בְּמִסְרַח חַיִּים בְּרָכָה וְשְׁלוֹם וְטוֹבָה נִזְכָּר וְנִכְתָּב לְפָנֶיךָ אֲנַחְנוּ וְכָל עַמְּךָ
בְּיַת יִשְׂרָאֵל לְחַיִּים טוֹבִים וּלְשְׁלוֹם :

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה הַמְבָרֵךְ אֶת־עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּשְׁלוֹם :

אלהי

מוסף לשבת

אלהי נצור לשוני מרע ושפתי מדבר מרמה ולמקללי נפשי
תדום ונפשי כפער לכל תהיה פתח לבי בתורתך ובמצותך תרהוץ
נפשי וכל החושבים עלי רעה מתרה הפר עצתם וקלקל מחשבתם .
עשה למען שמך עשה למען ימינה עשה למען קדשתך עשה למען
התורה למען יחלצון ידיך תשיעה ימינה וענני : יהי רצון אמרי
מי והגיון לבי לפניך יהוה צורי ונאלי : עשה שלום במרומי הוא
יעשה שלום עלינו ועל כל ישראל ואמרו אמן : יהי רצון לפניך
יהוה אלהינו ואלהי אבותינו שפינה בית המקדש במתרה בימינו
ותן חלקנו בתורתך . ושם נעבדך ביראה בימי עולם ובשנים קדמוניות .
וערבה ליהוה מנחת יהודה וירושלים בימי עולם ובשנים קדמוניות :

קוה אל ה' חוק וימץ לבך וקוה אל ה' : אין קדוש כה' כי אין בלתיך ואין צור כאלהינו :
כי מי אלוה מבלעדי ה' ומי צור וולחי אלהינו :

אין באלהינו . אין באדונינו . אין כמלכנו . אין כמושיענו : מי
כאלהינו . מי באדונינו . מי כמלכנו . מי כמושיענו : נודה לאלהינו .
נודה לאדונינו . נודה למלכנו . נודה למושיענו : ברוך אלהינו .
ברוך אדונינו . ברוך מלכנו . ברוך מושיענו : אתה הוא אלהינו .
אתה הוא אדונינו . אתה הוא מלכנו . אתה הוא מושיענו : אתה
הוא שהקטירו אבותינו לפניך את קמרת הפסים :

פסום הקמרת הצרי והצפון והחלבנה והלבונה . משקל שבועים
שבועים מנה : מור וקציעה שבלת נרד וכרכם משקל ששה עשר
ששה עשר מנה הקשט שנים עשר . וקלופה שלשה . וקמון תשעה .
ברית פרשינה תשעה קבין . יין קפריסין סאין תלתא וקבין תלתא .
ואם אין לו יין קפריסין מביא חמר תורן עתיק : מלח סדומית
רבע (הקב) . מעלה עשן כל שהוא : רבי נתן אומר אף כפת הירדן
כל שהוא ואם נתן בה דבש פסלה . אם חפר אחת מכל סמניה חיב
מיתה : רבן שמעון (בן גמליאל) אומר . הצדי אינו אגא שרף הנומף
מעצי הקמף : ברית פרשינה ששפין בה את הצפון . כדי שתהא
נאה : יין קפריסין ששורין בו את הצפון . כדי שתהא עזה : והלא

מי רגלים יפין לה אלא שאין מכניסין מי רגלים בעזרה מפני הכבוד :
 השיר שהלויים היו אומרים בבית המקדש : ביום הראשון היו
 אומרים . ליהוה הארץ ומלואה תבל ויושבי בה : בשני היו אומרים .
 גדול יהוה ומחלל מאד בעיר אלהינו הרקדשו : בשלישי היו
 אומרים . אלהים נצב בעדתיאל בקרב אלהים ישפוט : ברביעי היו
 אומרים . אל נקמות יהוה אל נקמות הופיע : בחמישי היו אומרים .
 הרנינו לאלהים עוזנו הריעו לאלהי יעקב : בששי היו אומרים .
 יהוה מלך גאות לבש לבש יהוה עז התאזר אף-תבון תבל בל--
 תפוט : בשבת היו אומרים . מזמור שיר ליום השבת : מזמור שיר
 לעתיד לבא . ליום שפלו שבת ומנוחה לחי העולמים :

תנא רבי אליהו כל השנה הלכות בכל יום סבטח לו שהוא בן עולם הבא שנאמר הליכות
 עולם לו אל תקרי הליכות אלא הלכות :

אמר רבי אלעזר אמר רבי תנינא . תלמידי חכמים מרבים
 שלום בעולם : שנאמר וכל בניה למודי יהוה ורב שלום בניה : אל
 תקרא בניה אלא בניה : שלום רב לאהבי תורתך ואין למו מכשול :
 יהי שלום בחילך שדוה בארמנותך : למען אחי ורעי ארברה--נא
 שלום

לקובי הגרא

אריא אר"ח ת"ח מרבין טו' לפי שעי הכליות והביעים מרבים שלום בעולם שהוא
 הטק' . ח"ש שנאמר וכל בניך למודי ס' . וכן הבנוין אותה כידוע . וח"ש א"ה
 [בניך טו'] שניך מל' בניך דילס . ואמר ז' שלמות עם שלום וטוב ז' דכללין כולן . שלום
 רב בדרגא רמרה . יהי שלום כו' ושליה כו' חו"ג . ונכללין כפסוק אחד ב' (הקלוות) למען
 כו'

שער נפתלי

כ"ש לפי שעי הכליות כו' פ"י כי ת"ח הם גויה כידוע שהם ירכין . וידוע כי יש בהם ג' פרקין .
 ופרקין הראשונים הם הכליות והביעין כמ"ש הארז"ל . וכאם באה השפע ליסוד שנק'
 שלום כידוע . והיסוד נותן השפע לנזק' מל' שנק' עולם . ח"ש ת"ח מרבים שלום בעולם . כי תת"ח
 שהן גויה הם מרבים השפע ביסוד שנק' שלום וכאם בא בעולם דהיינו מל' : ומ"ש שנאמר וכל בניך
 למודי ה' שהן הבנוין אותה . כידוע שגויה נק' למודי ה' וכאם בנין הנזק' מל' . וכן היסוד נק' על
 שם . וידוע שקומתה נגד גויה רז"א . ונ' פרקין דגויה נגד ג' פסיות שבכל קו רילה . תח"ג דילה נגד
 ג' פרקי נצח שלו . כג"ה דילה נגד ג' פרקי הר שלו . וכן קו אמצעי נגד יסוד : ומ"ש ואמר ו שלמות
 עם שלוחטוב . הם א' ורב שלום ב' שלום רב . ג' יהי שלום . ד' בלוח . ה' שלום כך . ו' טוב לך .
 ז' יברך את עמו בשלום : ומ"ש ז' דכללין כולן . כתב הר"א בן רבינו ח"ל . פי' מלכות היא השביעית
 שכללת כולן וכן בניך הם גויה כידוע : למען . פי' לשען אחי ורעי הם ג' . [רעין] א"א ולא מתפרדן .
 ח"ח

מוסף לשבת

שְׁלוֹם בְּךָ : קָמְעַן בֵּית יְהוָה אֶלְדֵינוּ אֲבַקְשָׁה מִבְּךָ קָדֹ : יְהוָה עֵז
לְעַמּוֹ יִתֵּן יְהוָה | יִבְרַךְ אֶת עַמּוֹ בְּשָׁלוֹם : קִדְשׁ דְּרַבְנָן

והא"כ אומרין עלינו. ואומרין עליו ק"י. והא"כ אומרין היום שבת קודש שבו היו הלויים אומרים
במקדש מוסר שיר ליום השבת וגו' תמלאהו לעיל. ואומרין עליו ק"י.

לקטי הנריא

כו' ג' ראשונה אור"א רעים. חו"ג שכדעת אחיס. למען כו' דרגא דמוכ. ה' פז ס'
כיה מלכות שהיא פז וכה ינכך את עמו בשלום (ביאורו למופ' מס' ברכות): ת"ח מרכיב
שלום בעולם כלומר ט"ה שכן ב' כלזת חרין בעין מרכין שלום יכוד בעולם מל'. שנאמר וכל
בניך למדי ה' ט"ה. וכך שלום ט'. בונך שנוגן את הבית מל'. והן עמודים של הבית
דעלייהו קיימא כבוד יכין ובעו (ביאורו למי' ס"ד ר"ה פישנין):

שער נפתלי

חו"ג שכדעת אחיס. אלו הכה נ"ר א"א רעה. ובמצא שכלולן כאן כל העשרה דרגין. ועוז הוא
מלכות ויהן עוז למלכו ובה יברך את עמו בשלום. עכ"ל:

סדר מעודת שחרית

ביום השבת קודם מעודת שחרית יאמר זה.

עשר קדושות הן ארץ ישראל מקודשת מכל הארצות ופה היא קדושתה שמביאים ממנה
העומר והבכורים ופתי הלחם מה שאין מביאין כן מכל הארצות: ז עירות המוקפות
חומה מקדושות ממנה שמשלחין מרוכבם את המצורעים ומסבבין להוכיח מה עד שירצו
יצא אין מחזירין אותו: ח לפנים מן החומה מקדש מהם שאוכלים מהם קדשים קלים
ומעשר שני הר הבית מקדש ממנו שאין זבים חבות נדות ויולדות נכנסים לשם החיל
מקדש ממנו שאין נכרים ומסאי מהם נכנסים לשם עזרת נשים מקדשת ממנו שאין
מכול יום נכנס לשם ואין חייבין עליה חטאה עזרת ישראל מקדשת ממנה שאין מחוסר
כפורים נכנס לשם וחייבין עליה חטאה. עזרת הכהנים מקדשת ממנה שאין ישראלים
נכנסים לשם אלא בשעת צרכיהם לסמיכה לשחטה ולהנפה: ט בין האולם ולמזבח
מקדש ממנה שאין בעלי מוסין ופירעי ראש נכנסים לשם. ההיכל מקדש ממנו שאין
נכנס לשם שלא רחוק ידים ורגלים. קודש הקדשים מקדש מהן שאין נכנס לשם אלא
כהן גדול ביום הכפורים בשעת העבודה אמר רבי יוסי בחמשה דברים בין האולם ולמזבח
שהו להיכל שאין בעלי מוסין ופירעי ראש ושתויי יין ושלא רחוק ידים ורגלים נכנסין לשם
ופורשין מבין האולם ולמזבח בשעה הקמרה:

פיק ב כ"י עץ וכלי עזר וכלי עצם וכלי זכויות פשוטיהם מהירים ומקבליהן ממאין נשבר
מהרו חזר ועשה מהם כלים סקבלין מימאה מבאן ולהבא כלי חרס וכלי נתר מימאתן
שהו מתממאין ומממאין באיר ומממאין מאחוריהן ואינן מממאין מנביתן ושכירתן היא מהרתם:
ב' ד' רשבתא במעודתא הניינא כתיב אז תתענג על ידה על יהוה וראי דהוא שעתא
אתגליא עתיקא קרישא וכלהו עלמין בחרוותא ושלימו וחרוותא דעתיק' עברינן
ומעודתא דיליה היא וראי במעודתא הליחאה רשבתא כתיב והאכלתיך נחלת יעקב אביך
דא היא מעודתא דועיר אנפין דהוי בשלימותא וכלהו שאת יומין מהואו שלימו מתברכין
ובעי בר נש למחדי במעודהיה ולאשלמא אלין מעודתי דאינן מעודתי מהיסנותא שלימתא
דורעא קרישא דישאל. די מהיסנותא עילאה דא דילחן היא ולא דעמן עכ"מ ובג"כ
אמר

אמר בני ובן בני ישראל . תא חזי בסעודתי אלן אשתמודעין ישראל דאינן בני מלכא דאינן מהכלא דמלכא דאינן בני מהימנותא ומאן דפגם חר סעודתא סניידו אחזי פנימוחא לעילא ואחזי גרסיה רלאו מבני היכלא דמלכא עילאה הוא דלאו מורעא קרישא דישראל הוא ויהבין עליה חומרא דתלה סילין דינא דניהנם וכו'. תא חזי בכולהו שאר זמנין וחגיגין בעי בר נש לחרי ולמחדי למסכני ואי הוא חרי בלחודי ולא יהיב למסכני עונשי' סני דהא בלחודיהו חרו ולא יהיב חרו לאתרא עליה כתיב ווריתי פרש על פניכם פרש תניכם ואי איהו בשבתא חרי אע"ג רלא יהיב לאחרא לא יהבין עליה עונשא כשאר זמנין וחגיגין דכתיב פרש תניכם פרש תניכם קאמר ולא פרש שבתכם וכתיב (ישעיה ה) חדשיכם ומועדיכם שגאה נפשי ואלו שבת לא קאמר ובגניי כך כתיב ביני ובין בני ישראל ומשום דכל מהימנותא אשתכח בשבתא יהבין ליה לבר נש נשמתא אחרא נשמתא עילאה נשמתא דכל שלימו בה כדגמא דעלמא דאחי ובגני כך אקרי שבת מהו שבת שמת דקודשא ברוך הוא שמת דאחיו שלים מכל סמרי אמר רבי יוסי ורואי כך הוא ווי ליה לבר נש רלא אשלים חדותא דמלכא קרישא ומאן חדותא דיליה אלן תלת סעודתי מהימנותא דאברהם יצחק ויעקב כלילן בהו וכולהו חרי על חרי מהימנותא שלימותא מכל סמרי תאנא בהדין יומא מתערין אבהן וכל בני יעקב מה דלא כן בכל שאר חגיגין וזמנין בהדין יומא חייביא דניהנם ניחין בהדין יומא כל דינין אהכפין ולא מתערין בעלמא בהדין יומא אורייהא מתערין בעשרין שלסין בהדין יומא חדותא והפנוקא אשתמע במאתן וחמשין עלמין ברוך ה' לעולם

אמן ואמן

ואח"כ יאמר זה .

אַתְּקִינּוּ סְעוּדַתָּא דְמַהִימְנוּתָא שְׁלִימְתָא חֲדוּתָא
 דְמַלְכָּא קְדִישָׁא . אַתְּקִינּוּ סְעוּדַתָּא דְמַלְכָּא דָּא הִיא
 סְעוּדַתָּא דְעֵתִיקָא קְדִישָׁא וְזַעִיר אַנְפִּין וְחַקְל תְּפוּחוֹ
 קְדִישִׁין אַתְּן לְסַעְדָּא בְּהַדִּיהַ :

אַסְרֵר לְסְעוּדַתָּא . בְּצַפְרָא דְשַׁבְתָּא . וְאַזְמִין בְּהַ שְׁתָּא . עֵתִיקָא קְדִישָׁא :
 גְּהִירִיהַ יִשְׂרָי בְּהַ . בְּקִדּוּשָׁא רַבָּא . וּבְתַמְרָא מְבָא דְבִיהַ תְּחַדִּי נַפְשָׁא :
 י שְׁדַר קֵן שׁוּפְרִיהַ . וְנַחֲזִי בִיקְרִיהַ . וְיַחֲזִי לָן סְתָרִיהַ . דְאַתְּאִמַר בְּחַיִּישָׁא :
 י גִּיהַ לָן סַעְמִי . דְבְּתַרְסֵר נְהִמִי . דְאַיִגֵּן אֶת בְּשָׁמִיהַ . כְּפִילָא וְקִלְישָׁא :
 צוּרָא דְקַעֲלָא . דְבִיהַ חַיִּי כְּלָא . וְיִתְרַבִּי חִילָא . וְתַסַּק עַד רִישָׁא :
 חַדוּ חַדְדִי חַקְלָא . בְּדַבּוּר וּבְקַלָּא . וּמְלַח מְלָחָה . מְתִיקָא כְּדוּבְשָׁא :
 קָדָם רַבּוֹן עַלְמִין . בְּסִילִין סְתִימִין . תְּעַלּוּן פְּתַגְמִין . דְרִתִּימְרוּן חֲדוּשָׁא :
 לְעַמְר פְּתוּרָא . בְּרוּא יְקִירָא . עַמִּיקָא וּמְמִירָא . וְלֹא מְלַתָּא אִוְשָׁא :
 וְאַלִין מְלִיא . יְהוֹן לְרַקִיעֵיא . וְתַפְּן מָאן שְׂרִיא . הֲלָא הֵהוּא שְׁמִשָׁא :
 רַבּוּ יִתִיר יַמְגִי . לְעִילָא מֵזוּ דְרַגְיָה . וְיַסְבַּ בַּת זַוְגִיהַ . דְהַתּוּת פְּרִישָׁא :

סדר מעודת שחרית

חַי יְהוָה וּבְרַךְ צַדִּיק. בַּיהוָה תִּתְהַלֵּל נַפְשִׁי. כִּי יְהוָה יְאִיר נְרִי.
בְּהַלֹּךְ נִירוּ עָלַי רַאשֵׁי: יְהוָה רוּעִי לֹא אֲחָסֶר. עַל מֵי מְנוּחֹת יִנְהַלְנִי.
נֹתֵן לָחֶם לְכָל בָּשָׂר. לָחֶם חֶן הַמְרִיפֵנִי: יְהִי רִצּוֹן מִלְּפָנֶיךָ. אֲתָה
אֲלֹהֵי קְדוֹשֵׁי. תַעֲרוֹךְ לְפָנַי שְׁלֹחֶנְךָ. תַדְרֹשֵׁן בְּשִׁמּוֹן רַאשֵׁי: מִי יִתֵּן
מְנוּחָתִי. לְפָנַי אֲרוֹן הַשְּׁלוֹם. וְהִיְתָה שְׁלָמָה מִמֶּנִּי. הַחַיִּים וְהַשְּׁלוֹם:
יִשְׁלַח מִלְּאֲכֹו לְפָנַי. לְלוֹהֵי לְיָדֶיךָ. בְּכֹסִים יִשׁוּעוֹת אֲשָׂא פָנַי. מִנֶּת
כּוֹסֵי רוּחַ: צִמָּאָה נַפְשִׁי אֶל יְהוָה. יִמְלֵא שׁוֹבַע אִסְמִי. אֶל הַדְּרִים
אֲשָׂא עֵינַי. כְּהַלֵּל וְלֹא כְשִׁמְאִי: הַדּוֹת יָמִים וְשָׁנוֹת עוֹלָמִים. עוֹרָה
כְּבוֹדֵי עוֹרָה. וְעַל רַאשֵׁי יְהוּוֹ תָמִים. יַר מְצוּה וְאוֹר תּוֹרָה: קִיּוּמָה
יְהוָה לְמְנוּחָתִי. אֲתָה וְאֲרוֹן עֲדָךְ. קַח נָא אֶל אֶת בְּרַכְתִּי. וְהַחֲזֹק
מִגֵּן חַיִּיךָ:

מְזֻמָּר לְדוֹד יְהוָה רוּעִי לֹא אֲחָסֶר: בְּנֹאוֹת דְּשָׂא יִרְבִּיצֵנִי עַל
מֵי מְנוּחֹת יִנְהַלְנִי: נַפְשִׁי יִשׁוּבֵב יִנְחִי כְּמַעְגְלֵי צֶדֶק לְמַעַן שִׁמּוֹ:
גַּם כִּי אֵלֶיךָ בָּנִיא צְלָמוֹת לֹא אֵדָא רַע כִּי אֲתָה עַמְדִי: שְׁבַתְךָ
וּמִשְׁעַנְתְּךָ הֵמָּה יִנְחַסּוּנִי: תַעֲרוֹךְ לְפָנַי שְׁלֹחֵן נֶגֶד צוּרְרֵי דְשִׁנְתָּ בְּשִׁמּוֹן
רַאשֵׁי כּוֹסֵי רוּחַ: אֶךְ טוֹב וְחֶסֶד יִרְדְּפוּנִי כָּל יְמֵי חַיִּי וְשִׁבְתִּי בְּבֵית
יְהוָה לְאוֹרֶךְ יָמִים:

אִם תָּשִׁיב מִשְׁבֶּת רַגְלֶיךָ עֲשׂוֹת חַפְצֶיךָ בְּיוֹם קְדוֹשֵׁי וּקְרֵאתָ
לְשִׁבְתָּ עוֹנֵג לְקְדוֹשֵׁי יְהוָה מְכַבֵּר וּכְבֹרָתוֹ מְעֲשׂוֹת דְרָכֶיךָ מְמַצּוֹא
חַפְצֶיךָ וְדַבֵּר דָּבָר: אֲזוּ תִתְעַנֵּג עַל יְהוָה וְהִרְבַּבְתִּיךָ עַל בְּמַתִּי אֶרֶץ
וְהִאֲכַלְתִּיךָ נַחֲלַת יַעֲקֹב אָבִיךָ כִּי פִי יְהוָה דָּבָר:

וְשִׁמְרוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת הַשְּׁבֶת לְעֲשׂוֹת אֶת הַשְּׁבֶת לְדוֹרֹתָם
בְּרִית עוֹלָם: בְּיַמֵּי וּבֵין בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אוֹת הִיא לְעֹלָם כִּי שִׁשְׁתַּת יָמִים
עָשָׂה יְהוָה אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי שָׁבַת וַיִּנְפֹּשׁ:

דיני קידושה רבא של שחרית

א סור להתענות עד שש שעות. ולבס תענית חסילו עשה אהת חסור. יהא זולחנו פרוך כמו כסעודת
לילה. ומקדשין על היין. והוא נקרא קדושה רבא ע"ד בני נהור כי אינו מה"ת. ואפס"כ נוהג בו כל
מה שנוהג בקדושה הלילה. ולא יעסום עד שיקדש. במקום שאין יין מנוי אז כל המשקין הם חסר מדינה
חוץ מהמים. וא"ל להתחין חסילו מנסה שינוא לו יין.

זכור את יום השבת לקדשו: שלשת ימים תעבוד ועשיתָ כָּל
מלאכתך

מְלֹאכְתָּהּ . וְיִזְם הַשְּׂבִיעִי שֶׁבֶת לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ לֹא תַעֲשֶׂה כָּל מְלֹאכְתָּהּ
 אֹתָהּ וּבִנְיָהּ וּבִתְהַלְּכָהּ עֲבֹדָהּ וְאִמְתָּהּ וּבִהַמְתָּהּ וְנִדָּה אֲשֶׁר בְּשַׁעֲרֶיהָ : כִּי
 שְׁשַׁת יָמִים עָשָׂה יְהוָה אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ אֶת הַיָּם וְאֶת כָּל
 אֲשֶׁר בָּם וַיָּנַח בַּיּוֹם הַשְּׂבִיעִי :

עַל כֵּן בֵּרַךְ יְהוָה אֶת יוֹם הַשַּׁבָּת וַיְקַדְּשֶׁהוּ

סוּרֵי־מִדָּן וּרְבֵנן וּרְבֵנחִי

בֵּרַךְ אֹתָהּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם בּוֹרֵא פְרֵי הַגֶּפֶן :

זמירות ליום השבת

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ . יַעֲמֵם לָנוּ יֵשַׁע וּפְדוּיוֹם . וּבְשִׁמּוֹ נִגְדֵל כָּל
 הַיּוֹם . וּבִישׁוּעָתוֹ נָרִים רֵאשׁ עֲלִיּוֹן . כִּי הוּא מְעוֹז לְדָד וּמַחֲסֵה
 לְאֲבִיוֹן : שְׂבִיעִי יֵה לְיִשְׂרָאֵל עֲדוּת . בְּצַרְתָּם לוֹ צָר בְּסִבְלוֹת וּבְעֲבָרוֹת .
 בְּלִבְנֵת הַסִּפְרֵי הָרָאם עוֹז יְדִידוֹת . וְנִגְלָה לְהַעֲלוֹתָם מֵעוֹמֵק בּוֹר
 וְדוֹת . כִּי עִם יְהוָה הַחֲסֵד וְהַרְפָּה עִמּוֹ פְדוּת : מִה יִקָּר חֲסֵדוֹ בְּצִלוֹ
 לְנַגְנָמוֹ . בְּגִלּוֹת בְּבִלְהָ שְׁלַח לְמַעֲנָמוֹ . לְהוֹרִיד בְּרִיתִים נִמְנָה
 בִּינֵינוּ . וְהִתְנַם לְרַחֲמִים לְפָנַי שׁוֹבֵימוֹ . כִּי לֹא יִשׁוּשׁ יְהוָה אֶת עַמּוֹ .
 בְּעֵבֹר הַגְּדוֹל שָׁמוֹ : עֵינָם שֶׁת בְּסֵאוֹ לְהַצִּיל יְדִידוֹ . לְהַעֲבִיר מִשָּׁם
 מְעוֹנֵי מוֹדֵיו . מֵעֵבֹר בְּשִׁלַּח פָּדָה אֶת עֲבָדָיו . קָרַן לְעַמּוֹ יָרִים
 תְּהִלָּה לְכָל חֲסִידוֹ : כִּי אִם הוֹנָה וְרַחֲמֵינוּ וּכְרֹב חֲסִידוֹ : וּצְפִיר
 הַעֲדִים הַגְּדִיל עֲצוּמוֹ . וְגַם חֲזוֹת אַרְבַּע עָלוּ לְמְרוֹמָיו . וּבְלִבָּם דָּמוֹ
 לְהַשְׁחִית אֶת רַחֲמָיו . עַל יְדֵי כֹהֲנָיו מִגֵּר מִתְקוּמָיו . חֲסֵדֵי יְהוָה כִּי
 לֹא תִמְנוּ . כִּי לֹא כָלוּ רַחֲמָיו : נִסְתַּרְתִּי לְאֵרוֹם בְּיַד רַעֵי מְדֵנִי . שֶׁכֶּכֶל
 יוֹם מִמְלָאִים גָּרַסם מֵעֲרֵנִי . עוֹרַתִּי עָמִי לְסִמּוֹךְ אֶת אֲרָנִי . וְלֹא
 נִשְׁתַּתְּנִי כָּל יְמֵי עֲרֵנִי . כִּי לֹא יִזְנַח לְעוֹלָם אֲרָנִי : בְּבוֹאוֹ מְאֹדוֹם
 חֲמוּץ בְּגָדִים . וְכֹחַ לוֹ בְּבִצְרָה וּמִבַּח לוֹ בְּבוֹגְרִים . וְיִזְנַח מִלְּבוּשָׁיו
 לְתַאֲדִים . בְּכוֹחוֹ הַגְּדוֹל יִבְצֹר רוּחַ נְגִידִים . הִנֵּה פְרוּחוֹ הַקִּשְׁתַּת בְּיוֹם
 קָדִים : רְאוּתוֹ כִּי כֵן אֲרוּמֵי הָעוֹצֵר . יִחְשׁוּב לוֹ בְּבִצְרָה תְּקַלּוֹת בְּבִצְרָה .

זמירות ליום השבת

ומלאך באדם בתוכה ינצר. ומיזיד בשונג במקלם יעצד. אהבו את
 יהוה כל חסדיו אמונים נוצר: יצוה צור חסדו קהלותיו לקבץ.
 מארבע רוחות עריו להקבץ. ובתר מרום הרים אותנו להרצץ.
 ואתנו ישוב נדחים קובץ. ישוב לא נאמר פי אם ושב וקבץ: פרוק
 הוא אליהנו אשר טוב נמלנו. פרחמי וברוב חסדיו הגדיל לנו.
 אלה וכאלה יוסף עמנו. להגדיל שמו הגדול הגבור והנורא שנקרא
 עלינו: פרוק הוא אליהנו שבראנו לכבודו. להללו ולשבחו ולספר
 תודו. מפל אום גבר עלינו חסדו. לכן בכל לב ובכל נפש ובכל
 מאודו. נמליכו וניחדו: שהשלוש שלו ישים עלינו ברכה ושלוש.
 משמאל ומימין על ישראל שלום. הרחמן הוא יברך את עמו
 בשלוש. ויזכו לראות בנים ובני בנים עוסקים בתורה ובמצות על
 ישראל שלום. יועץ אל גבור אבי עד שר שלום:

זה הזמר עם המזמר (ברוך חוק) וזוחס שמו כראשי מרווח ברוך. רוכב ואשרי. כל חמדת זכור. קודש.
 פרוק אל עליון אשר נתן מנוחה. לנפשנו סריוס משאת
 ואנחה. והוא ידרוש לציון עיר הנצחה. עד אנה תגיון נפש נאנחה.
 השומר שבת הין עם הבת. לאל ירצו כמנוחה על מחבת: רוכב
 בערבות מלך עולמים. את עמו לשבות און בנעמים. במאכרי
 ערבות במיני מעצמים. במלבושי כבוד ובה משפחה: השומר ואשרי
 כל תוכה. לתשלימי כפל. מאת כל סוכה. שוכן בערפל. נחלה
 לו יזכה בהר ובשפלה. נחלה ומנוחה בשמש לו ודחה: השומר כל
 שומר שבת פרת מתללו. תן הכשר חבת קודש גודלו. ואם יצא
 חובת היום אשרי לו. אל אל ארון מתוללו. מנוחה היא שזוהה: השומר
 חמדת הימים קראו אלי צור. ואשרי לתמימים אם יהיה נצור. פתר
 הלומים על ראשם יצור. צור העולמים רוחו בם נחה: השומר זכור
 את יום השפתי לקדשו. קרנו פי נבחה נוד על ראשו. על פן יתן
 האדם לנפשו. עונג וגם שמתה בהם למשחה: השומר קודש היא
 לכם שפתי המלכה. אל תוך פתיכם להניח ברכה. בכל משבותיכם
 לא תעשו מלאכה. פניכם ובנותיכם עבר וגם שפחה: השומר

זה הזמר שם המחבר (ישראל) והתם שמו בראשי התרומות יום. שבת. ראשון. אטול. לא.

יום זה מכבוד מכל ימים. פי בו שבת צד עולמים: ששתי ימים
 תעשה מלאכתך. ויום השביעי לא תעשה בו
 מלאכה. פי כל עשה ששתי ימים: יום זה ראשון הוא למקראי קודש.
 יום שפתון יום שבת קודש. על פן כל איש ביינו יקדש. על שתי
 לחם יבצעו תמימים: יום זה אכול משמנים שתה מסתקים. פי אל
 יתן לכל בו דבקים. פגד ללבוש לחם חקים. בפער ורגנים וכל
 מטעמים: יום זה לא תחמר כל בו ואכלת ושבעת. וברכת את יהוה
 אלהיך אשר אהבת. פי ברכה מכל העמים: יום זה השמים מספרים
 כבודו. וגם הארץ מראה חסדו. ראו פי כל אלה עשתה ידו. פי
 הוא הצור פערו תמים: יום זה

הלכות שבת

מעשה רב

לקומי דינים מדגרא

א) אם יש לו מכה ברגלו יולא במנעל אחר (א שבת לשמור סאר שלא לדבר כ"א
 בלחיו שיש בו מכה (דהלכה כר'
 יוחנן. והא דלמרו בשבת ס"א א' ודלמח
 כחייא בר רב ס"ל) הוא דחייב בעלמא. ודעת הרי"ף תמוה. וכבר השיגו הרז"ה (וכ'
 דר' יוחנן כרב הונא) וכ"ה מפורש להדיא בירושלמי פ"ו הלכה ב'. הא יש ברגלו מכה
 הוא נישן. על אחז מהן הוא טסן. שמואל אמר על אזהה שאין בה מכה הוא טסן כו'.
 ר'

לקומי דינים וביאורים

א) מ"ש במעשר שנת לשמור מאד שלא לדבר כ"א דברי תורה. עי' כפי ש"ו סעיף א'. שכל שם
 ואפי' בשיחת דברים בטלים אסור להרבות. וכ' רבינו שם כ"ק ב'. (דווקא להרבות)
 אבל בלח"ה מותר. וכן בירושלמי שם (הביאו התוס' והרא"ש ק"ג ב'. והביאו שם מהא דויקרא רבה.
 ר"ש בן יוחי היה לי' אימא סתחא דהוה משתעי סני. אמר לה. אימא. שנתח הוא. ושחקה. הרי
 דווקא משום) דהוה משתעי סני (הא לזו הכי שרי) וכן לשון הרמב"ם. עכ"ל רבינו שם. ועי' כפי
 ש"ו סעיף ס"ו. וע"ש כפי ס"ק י"ג שהשיג על הרמ"א והביא דברי הב"ח שאסור לקרות בלחון מלחמות
 אטילו אם כתובים טלשין הקודש. ובחול מותר. וכ"כ במג"א ס"ק כ"ד. ובסעיף י"ז כ' דאסור ללמוד
 בשבת וי"ט זולת כד"ה ואטילו בספרי חכמות אסור. ואע"פ שיש מתירין בספרי חכמות. נראה דכיינו
 דווקא למי שנחול אינו נזהר משאר דברים ושיחת חולין שאין בהם קלות ראש (דשיחת ילדים וקלות
 ראש אסור אפי' בחול. דהא פשח שיחת חולין עובר בלאו ופשה כח"ש בסוף פ"ק דיומא. ופי' רש"י
 שם דהיינו שיחת הילדים וקלות ראש) אמנם מי שנוהר נס משיחת חולין שאינו של שחוק וקלות ראש
 אפי' בחול. רק שנשאר חכמות הוא עוסק בחול. להאי גרסא פשיטא דנשבת לכו"ע אסור ללמוד בשאר
 חכמות. דהא מחוייב לקיים שלא יהא דיבורך של שבת כדיבורך של חול. א"כ נריך להחמיר בשבת יותר
 מבחול. והוא פשוט:

מ"ש ולהרבות נרות. הוא כמו שאר"ל שבת כ"ג ב' דהוי רגיל בשרני פוכא פ"ט:

הלכות שבת

מעשה רב

לקושי דינים מתערא

ושלש לזנות מאותן דברים שנעשה עי"ם ר' יוחנן אמר על אחת שיש בה מכה הוא א"י או הביא דרך כרמליה שלנו (ע"י בש"ע טסן. שמתוך בר נח הוא משמש קומי ר"י. וכוה משיט ליה סגוליה כו'. ואל"ל ר"י של) כבלה לא ספידו כן. שהראשונים לא היו עושין כן כו'. הוא אמר על אחת שיש בה מכה הוא טסן. אל"ל אין כבליה דקמחיה עליה. והוא רב שמן בר חבא בגמרא דילן (פ"ט) ש"א ס"ק כ"ו):

(ב) משמע

דעתו נטיה כדעת הרמב"ם דאסור ללאח בחוט או משיחה שצריך על רטיה. ובאגוד שפ"ג מכה עלמה יולאין) וזה לשון התוספתא (פ"ו דשבת ברייתא ג') יולאין במוך (ובסוגו שפ"ג מכה). ובלבד שלא יכרך עליהן חוט או משיחה ט'. יולאין באגוד שפ"ג מכה ט'. שיטת הרמב"ם שמה' דרישא על הרטיה (אמר שלא יכרך חוט או משיחה) וסיפא של המכה (בעלמיה). וז"ל (הרמב"ם) ובמוך וספוג שפ"ג מכה. ובלבד שלא יכרך עליהן (פ"י ש"ג מוך וספוג) חוט או משיחה. שהרי החוט והמשיחה חשובין אללו ואין מועילין למכה. ויולאין בקליפת השום כו' ובאגוד שפ"ג המכה (פכ"ל). ומ"ם חשובין הן כו' תרתי בשי. חשובין ואין מועילין. או אסור. ודייק לשון התוספתא. שברישא אמר שלא יכרך עליהן (פ"י ש"ג מוך או ספוג. שאו אין הכריכה מועיל למכה) ואמר חוט או משיחה (דהיינו שהן חשובין. ואו אסור). ובסיפא אמר שפ"ג מכה. ואמר אגוד. (משמע שאין מקפיד על אגוד אחת שיהיה. ולמה) אל"ל. דאין איסור אל"ל שפ"ג הרטיה (שאין מועילין) וזוקא בדבר חשוב. דדבר שאין חשוב בטל לגבי רטיה. ובסיפא אמר אגוד (כ"ו) בכל אגוד מותר (והטעם) כיון שהוא שפ"ג מכה מועיל שלא ישרע המכה (והוא היסך ממ"ם בשו"ע סעיף כ"ב) (ביאורו לסי' ש"א ס"ק כ"ו):

(ג) משמע

דטעו דעתו לדעת הרמב"ם פ"ט שתיקן דבריו. בענין תכלת. דאפי' מלאן שזרין ומופסקין פסול. דמרה אינש. וא"כ ה"ה בתפילין טרם אינש לעשות קמיע בעין תפילין ורעופת. וא"כ המולא תפילין רבים אפי' בסכנת לסטים אינו מוליכין פחות פחות מד"א עד שילא מספק קמיע. ולא מהני הרעופת רק אם הם מקישרות כתפילין. דהנהגה הרמב"ם פ'. המולא תכלת בשוק אפי' עושין שזרון ומופסקין פסולין. והשיג עליו הראב"ד שהוא נגד מסקנא דעירובין ז"ו א' והשאלה ט' דכ"ע ס"ל דלא טרם כו' א"כ דינא דגמ' לטיסק דכשרין כו'. אל"ל האמת יורה דרש שבדבריו הראשונים צדדים וקיימים (והוא פ"ט) שיטת הר"ף בפ"י דעירובין שם על מחנ'.

לקושי דינים וביאורים

מ"ש של ליהנות מאותן דברים שנעשה עי"ם א"י או הביא דרך כרמליה בל"ט ע"י מ"ם כפי' סעיף ד' דאם אפי' עו"ג פה לפננו יש אוסרין ויש מחירין. וממ"ם כחן פסח שנעשה עי"ם א"י. משמע אפי' אם עשאן העו"ג לפננו. ומשמע אפי' בפת. ודלא כ"ם מחירין הג"ל ועי"ם בס"ק ס"י. טעם מהלקוחים. וכ"ז במלאכה דאורייתא. אל"ל במלאכה דרבנן כגון הביא דרך כרמליה מבואר שם בסעיף י"ד דהגו היתר לומר אף לכתחלה לפ"ג להביא שבר או שאר דברים דרך כרמליה או בלא עירוב. ועי"ם במג"א ס"ק כ"ה דאין להקל אל"ל לצורך וכאן כתב סתם שלא ליהנות מאותן דברים שנעשה עי"ם ש"ג ומשמע אפי' באיסור דרבנן ובמ"ם או הביא דרך כרמליה. ועי' במג"א שם שהביא בשם תשו' מהרי"ל וז"ל ובמקום שוה שבר יש נוהגין היתר להביא בלא עירוב וסומכין שהש"ג עלמנו שותה ממנו. כמו שפסה שכתב. ואפי' יש גמגמים וי"ש כחם עכ"ל. ונראה דדווקא ככה"ג אמר כן שלא ליהנות אם עשה הנכרי. דמשמע אפי' שפסה לפננו. היינו לכאורה. אל"ל הדבר ידוע דעיקר אדעתא דישאל קפניד. אל"ל אם ידוע שפסה הנכרי בשביל עלמנו שסיפא דשרי ואסילו במלאכה דאורייתא מותר אל"ל דכמדי דלתי ממילא ובמלאכה דאורייתא איכא פלוגתא ביני רבותא. וכן בדבר קל. דיש דנורק דלמא אפי' ישראל.

הלכות שבת

קט

לקטי דינים מהגרי"א

מעשה רב

מתני' דכמילא מפליגין . ח"ל חדשים מאי טעמא לא ט' דלמא קמיש כו' אבל ביטעט דמקושרות פן לא טרח אינש ט' . והאי אטרי דרב שמואל בר יצחק ח"ל פן (ישטע כל שיש צפון) רטעט ומקושרות . חדשות (יש כפן רטעט) ולא מקושרות . פ"כ . וכ"כ הרא"ש שם . ולכאורה סתרי בני תרי טעמא אהדדי . דטעמא דקמיש הוא טעום דטרח . ומימרא דאבוה דרב שמואל בר רב יצחק פ"כ ס"ל דלא טרח כמ"ש בגמרא שם . והטעמא (דחיי אבוה דרב שמואל בר רב יצחק אלו פן ישטע כו' דכ"פ לא טרח אינש) . אלא דשיטת (הרי"ף והרא"ש) בסיניא דשמעתין שם כך פוה . דהא פ"כ מהני' דלא כר"מ דאמר (ג"ז ח') א' חדשות (וא' ישטע . ובשתי' סגן בד"א ביטעט אבל בחדשות פטור) . וגם (אתי' מתני') דלא כר"י (שם) דלא מסתבר לזקמא מתני' כר' יהודה ודלא כהלכתא . דר"י לפעמי' דעניבה קשירה מצלייחא . (ולכן הדושה אפור דא"א למילבטינהו . כיון דאינן מקושרות כמו דתני אבוה דרשב"י דהיינו חדשות . וגם ליעבדינהו א"א . דהא עניבה קשירה מצלייחא לר"י) כדאמר אביי . דתי' דאביי מסתבר יותר מחי' דרב חסדא שם (דעניבה פטולה כחשילין) כקושית חוס' שם (בד"ה אמר ר"ח) דלא מסתבר לאוקמי' כר"י ולא משמתי' אלא מתני' דלא כר"מ ור"י וכנ"ל . ומתניתין ס"ל דטרח (ולכן בחדשות פטור) ומטעמא דקמיש . וכ"כ ס"ל למתני' הא דתני אבוה כו' . אלו פן חדשות כו' (שההבדל בין חדשות לישטע היינו בין מקושרות לבלתי מקושרות) אך לא מטעמא דקשירה (שלא יוכל ללבוש בלא קשירה) אלא מטעמא דטרח . וכל שאינן מקושרות אינן לן למיחש דלמא קמיש נינהו דטרח אינש ט' . (ואש' עס רטעט לא מהני דגם בזה טרח אינש . רק במקושרות . ודאי לא קמיש נינהו . יתלמא תנאי נינהו . ר"מ אינו מחלק בין חדשות לישטע כלל דלא טרח כלל . וכן ר"י ס"ל דלא טרח אלא שמחלק בין חדשות לישטע דהיינו בין מקושרות לבלתי מקושרות מטעם דא"א ללבוש . דגם עניבה אפור נשבת לר"י ותנאי דמתני' מחלק ג"כ בין מקושרות לאינן מקושרות . דמקושרות יולאין מכלל ספק קמיש . והאינן מקושרות חיישיין לקמיש דטרח לעשות כעין מפליגן אפילו ברטעט) . ודאי' מדרתא דמתני' ס"ל דטרח . דאל"כ היכא תנן אבל חדשות (דהיינו מפליגן עס רטעט ולא מקושרות) פטור . (דמשמע דא"א אפי' להחשיך) הא מפליגן נינהו אי ס"ל דלא טרח . אלא הכי כנ"ל אבל חדשות או מלאן כו' מחשיך (דהא החילוק בחדשות הוא מפני שאינו יושל ללבוש . אבל להחשיך יכול ולא גרעי מלכתים או כריכות) אפי"כ ס"ל למתני' דטרח ט' . ולפ"ז דברי הרי"ף והרא"ש ברורים שהביאו טעמא דקמיש על מתני' . וגם (כריתתא דאבוה

לקטי דינים וביאורים

ישראל למיעבד בידים . ועי' בתום' בינה ג' א' וברי' ס' אין לדין . ועי' בביאורי הגר"א סי' שכ"ה ס"ק י' . ועוד יש מהמירין במידי דאבילה דנזרינן שפא יעשה ישראל . ולכן יש להחמיר בכל כהל' : [ועי' בליקוטי דינים מהגרי"א כאן סי' י"ד] :

וב"ש ופשיטא שלא לנזות לא"י לעשות שום דבר כמ"ש בתשובת מהרי"ל הג"ל בכ' יוסר כחם על המנענים מזה כנ"ל . ועי' בפי' ש"ו ספיק' ה' דבר שאינו מלאכה ואינו אסור לעשות נשבת אלא טעום מותר לישראל לומר לטורג' לעשות נשבת . והוא שיהי' שם מקצת חולי . או יהי' גידך לדבר טורג' הרבה . או משני מטה וכו' יש חוסרין . גם בזה . ול' רבינו שם ס"ק י"ד דלא שרי אלא במילה שהיא עומת דוחה שבת . או טעום יסוב א"י . משמע אבל במטה אחרת אסור . ומדטורג' לומר טעום יסוב כו' (דייקק דמלואו אחרת אסור) וחילוק בין שבות לשבות אינו אלא במילה כלכד . ותדע שאמרו בסוף פ"כ דיו"ט אמרר כחיל פיעא משני' נשבת ח"ל רב תשי מאי דעתך כו' . אלמא אפילו שבות פ"י נכרי אינו נעשה אלא טעום מולה דמותר גם שבות נמור עכ"ל ועי' בגמ"א ס"ק ו' : ומ"ש

הלכות שבת

מעשה רב

לקושי דינים מצריא

שלח לו ישראל ע"י א"י אסור לבני ביתו . דאבנה דרשב"י) אלו כן טו' . לשמיטת מה
 קן חדשים וגם שיטת הרמב"ם ממש כשיטת
 הרי"ף כדרס . וכן הרא"ש טו' . ונחלא דלשיטת
 הרי"ף והרא"ש והרמב"ם אפי' יש בהן רזופים חיישין לקמיט עד שיזיו מקאזרות כנ"ל .

וי"מ לבגנא לסמיא לסולין פתוח מד"א או לשומרם (שם ס"ק ק"ד) :

(ד) **אמרו** כפ' במה בכהה ג"כ א' ארומיא דכ"פ מיהא מרדעת מותר ליתן פ"ג חמור .
 מ"ש מגטילת אוכף מע"ג חמור דאבור . ואמר ר"פ כאן לחממה כאן לנגנה .
 לחממה איה לה לערה [לפיכך נתינה מרדעת מותר . ונעילת אוכף אסור . כי] לנגנה לית
 לה לערא . והיינו דאמרי אינשי חמרא אפילו בתקופת סמוז קרירא לי' . לפי הפת"ג
 מפ' דאמרי אינשי קאי ארישא על לחממה איה לה לערא (היינו משום דחמרא אפילו
 בתקופת סמוז קרירא לי' . ולכן מותר ליתן על חמור מרדעת לחממה) משא"כ בסוים
 (כיון דליט לי' לער לינה אסור ליתן עליו מרדעת) אבל בגטילת האוכף א"ל שום פעם
 (ולאו דווקא חמרא) ואפילו לבסו אסור ליטול ממט (והא דאמרו בגמ' לנגנה ל"ל לערא .
 מפ' דה"ב בכל הבהמות אין לער בחימוס . דלא כפירש"י (דפי' לנגנה ל"ל לערא אחמור
 דווקא) מחמת דאמרי אינשי . אלא שאין לער לבמה בזה (אפי' לשאר בהמות) אבל
 שיטת רש"י דאין אסור אלא ליטול המרדעת מן החמור . אבל מן הסוים בין ליטול בין
 ליתן מותר . דמפרש (כא דאמרו) חמרא (אפילו בתקופת סמוז קרירא לי' . הוא נטינת
 טעם אסיפא) לפיכך אסור ליטול . שכתב בד"ה כאן לחממה כו' . אבל נעילת אוכף כו'
 (לכך אסור) שהרי הוא יבטן מאליו דאמרי אינשי כו' משמע אבל סוים מותר (ליטול .
 דכרי אית מטקן מאליו . ודלא) כסמ"ג דמפרש דאמרי אינשי כו' קאי ארישא כנ"ל . אבל
 בגטילת האוכף א"ל שום פעם ואפילו לבסו אסור . אבל לרש"י הוא להיפך . דלחממה
 א"ל שום פעם (ואפי' בסוים מותר ליתן עליו מרדעת) ולפ"י הסוים קל . והכל מותר בסוים .
 ופשטא דשמעתין משמע כדברי רש"י דאסיפא קאי . (וזהו דברי רש"י במהני' ג"כ ב' ד"ה
 מרדעת . ולבאורה נראה דרש"י מפרש על שניהם דגם בנתינת מרדעת ריך לטעם דאמרי
 אינשי . ויש לפרש דהתם בינייהו לרה"ר מיירי . ומפרש רש"י הטעם . דהא בקאורה ביה
 מע"ש מיירי . וכשבא בשבת ללאת לא יסירו דהא דרבו להניח עליו שלא יעטן ואוי כמו
 מלבוש ומותר ללאת בו . אבל בשאר בהמות כיון דאין דרכו להניח עליו . ומותר להסיר
 ממנו בידים . לא ילא במרדעת . דלא הוי מלבוש שלו) . (סו' ש"ה ס"ק כ"א כ"ב . וע"ש
 ס"ק כ') :

(ה) **הא** דפסק בש"ע . דאסור להכריח בשבת על קרקע הנמכר שכל מי שיז לו זכות
 עליו

לקושי דינים וביאורים

וב"ש ואם שלח לו ישראל ע"י א"י אסור לבני ביתו ומותר לישראל אחר . לפיל כתב דיש להחמיר
 שלא ליהנות ממעשה עבדים אפי' במלאכה דרבנן וכ' פתחא אפילו לא נעשה כשכיל ישראל זה .
 אבל אינו רק שצריך להחמיר . וכאן כחז דאם נעשה כשכיל ישראל אסור מזד הדין אפילו לבני ביתו
 של אותו ישראל . וראי' לדבר במלאכה דאורייתא מההוא בר טביא (פירוכין ל"ס ב') דלאת לריש גלותא
 ביז"ס שני של גליית ולא אכל רב ששה . ואפי"ג דהדר נ"י עמתי משום י"ס אפי' אכל כיו"ס ראשון
 לכו"ס אסור אפי"ג דלא בא רב כשכיל ריש גלותא אלא ודאי כנני ביתו והיינו דאמרו שם בגמ'
 מ' ה' סבר כל דאחי לבני ריש גלותא אדעתא דלוליה רבנן אחי ופי' כפי' תקפו' ספיף ה' דאחי בתחומין
 שהוא מלאכה דרבנן אסור לבני ביתו . והוא מסוגיא כנ"ל . ולישראל אחר מותר אפילו אם עשה הכרד
 על ידי צווי ישראל כיון דלא הוי רק אסור דרבנן ואמריק בהם הכא כשכיל ישראל זה מותר לישראל
 אחר ואחירה לכרי כאן אית אלא שכח דשכות :

לקוטי דינים מדגריא

מעשה רב

(ב) שלא לישא בשבת כלל אפי' במקום שיש עירוב אפי' בחצר. ובבית לא ישא כ"א בידו (ע' ש"ע שלו ס' ש"ג ס"ק ס"א ומ"ז):

פלוי יבא וינד ואם לאו יאכר זכור. דווקא בכס"ג אסור דכיו כמו החלטה. אבל בלא"ה מותר כמו בסיקריקון שאמרו בירושלמי. שהיו מכריזין ס"ב חדש ד' שבועות: (ס')

ש"ו ס"ק כ"ח):

(ו) (אין) לשלול כלי שמלאכתו לאיסור מחמתו ללל ע"י ככר או חיטוק. כמ"ש בגמ' (שבת קמ"ב ב') לא אמרו ככר או חיטוק אלא למה בלבד. כדפח ה"ט"ו) והאמה דכדרי. וכמ"ש דלא התירו ככר כו'. וכמ"ש בסי' ש"א ס"ה (וכא דתניא [שם קכ"ו] מדוכה אם יש בה שום מטלסלין אוסיה) מדוכה שאני כמ"ש הרשב"א בעבודת הקודש. בזמן שיש בה זום למה מטלסלה והלא לא אמרו ככר או חיטוק אלא למה בלבד. לפי שלא נאסרה המדוכה אלא מחמת מלאכה זו של שחיקת שום וכיוצא. ועכשיו ה"ה משמשה היחר במלאכה נמלא האוסרה מחירה. כקדרה המטלסלת עם התבשיל עכ"ל. ולפ"ז אין מטלסלין אלא אם יש בתוכו דבר המיוחד לו. וכן דייק לשון הברייתא שום דווקא. (כ"ו ש"ח ס"ק כ"ה):

(ז) הרשב"א מחיר למטל האצטרלוב בשבת. וכן ספרי החכמה. ומסתברא כוונתו: (שם ס"ג ק"ח):

(ח) מותר ליגע במקולס. ונלמד מהא דמותר לטוך את המס. שפ"ק קנ"א. ומ"ש בירושלמי ובלבד שלא יגע בבניה. הסיקר כחירוק המ"מ דחיישינן שלא יגענע בבניה. וכמ"ש בס' רס"ה ס"ג דאסור ליגע בנר חלוי שחא יתכונר. אבל במקום דליכא חשש זה מותר ליגע חש"פ שהגניעה אינו לצורך היחר ועי' במ"א ובפ"ו ס"ק ה': (ס')

ש"י ס"ק י"ח):

(ט) נגר אם אין כראשו גלוםסרסר ואיט קשור גדלס אלא בבריח לריך שיהא הקשר חמין שיהא רחוי לינטל בו ס'. הא לאו הכי אסור בכל ענין (לנטול בו) אפילו חלוי: (כ"ו ש"ג ס"ק י"ג):

(י) העיקר כשיטת רש"י דאין בנין וסמירה בכלי קטן שאין מחזקת מ' סאה דלא הוי אוהל

לקוטי דינים וביאורים

(ב) שלא לישא בשבת כלל כ"ו אפי' בחצר. כ"ל מפני שיש כמה דינים חלוקים שיש מחלוקת בין הסופקים. ח'. אם הטיירות בלנו דין חצר יש להם או דין מבוי. ועי' בסי' שס"ג סעיף כ"ו ויש אומרים כו' דכל המבואות שלטו יש להם דין חצרות. וע"ש בגמ"א ס"ק. כ"ו דמזה ילא קולא דנפקימתוהו אין עובין שום תיקון. והטעם דלא חשבינן להם כמבואות. מאוס דאין בתים וחצרות פתוחים לתוטי. וזה אינו מספיק דיש כמה מקומות שעשוי כדה מבוי וכו' הי' לריך תיקון בעקמומית ועי' בגמ"א ס"ק כ"ה. וע"ש בסעיף כ"ו בהג"ה. ועוד בעירובי חצרות עי' בסי' שס"ו דהמנהג בזמן הזה להניח העירוב בבית הנכנס ע"ש מאוס דדין שיחוף להם וזה לדעת י"א דסומכין על שיחוף במקום שירוב כסי' שס"ו. ולדעת שאין סומכין לא מהני. ועי' בפ"ז שם ס"ק ג' דכ' דאם כדכ"ג הוא בענין שאסור לסתל שם כו' אין כלום באותו עירוב. ולפי מה שכתבתי דהעירוב כמבואות יש לפסקו בו ח"כ אין לסתל כמבואות ח"כ גם העירובי חצרות כמאל דליתא כיון שמונה כביה"ג ולכן כ' שגם בחצר אין לסתל. ובפרט שיש הרבה בעיה שאין מודה בעירוב ומבטלין את העירוב. וגם הרבה יש לפסקו על העירובות שזכרים את הרשות מהמשל:

ומ"ש שכנית לא ישא כ"א בידו עי' שבת י"ב ח' חנינא אומר חייב אדם לתבש בעגדו ע"ש עם חשכה. והיינו שלא ימלא בתוך כוטי הנגדים שום דבר דחיישינן שחא ישכח וילא. ולכן אין לסתל שום דבר דרך כוטי הנגדים בשבת אפילו בבית דחיישינן שחא ישכח וילא שמהם. אבל כשהם כידו חוי להו ולא ישכח. ועי' בתום' שבת ל"ו ח' ד"ה כמה חשה:

חלכות שבת

לקוטי דינים מתורא

מעשה רב

(ג) וכן אשה אם יודעין בה שהקבלה דברים ואפי' שלא נמוסחין. ואם מחקן
 מצוה לאמר לה שכל החבשיטין לכלי חייב משום מכה נפטיש והא דמסקרין
 אסורים
 בביצה ל"ג ב' הא דשנר אה תבנית (דמירר)
 נמוסחין. לר"א שוקמין הכי. אבל להנמיס כיון דפסור אבל אסור. במקלקל מוסר
 לכחלה (סי' ש"ד ס"ק ג')

(א) אם ה' סבך תקוע תבנית מטרב שנס מותר להוליח ולהכניס בשבת שהרי אינו
 מתכוין להסיר. ואפי' שלא הוליחו מבפ"י מותר. ואפי' דבוי פסיק רישא
 דעשה נקב ופתח תבנית) ספיקר כמ"ש התג"א בשם מ"מ בס' שי"ח ס"ק ל"ו (שכל
 שאינו מתכוין אין ראוי למר פסיק רישא הוא וליחייב. מפני ששכחו מתכוין עושה מלאכה.
 וכשאינו מתכוין אין בו מלאכה כלל. שהרי אינו רוצה לפשות ממש כליו) וכ"ש כאן דאפי'
 לר"י אין כאן מלאכה שמקלקל: (שם ס"ק י"א):

(ב) המבשר בשבת בשוגג יאכל במזיד לא יאכל כר"מ. כמיש הסוס וסיפחם. ודברי
 הכוס' עיקר להלכה. וכן יש להביא רא' לרדכו מירושלמי פ"ג דז"ס
 ח"ל של בית ר"ג היו שוחקין פלפלין ברחיים שלכן. אראב"ז פ"א אבל אכל ר"ג
 וכביאו לפניו לאניגרון. וכמוכ פלפלין שחוקין. כיון שסעמין מסך דיו מכן. ח"ל אל תחוש
 לכן מש"ס הן שחוקין. ושאלו הם ויעשה ר"ג חלל ר' זלוק כשוגר ויאכל. -אלא שלא
 להתיר מלאכה פ"י ר"ג כו'. ופוד דבהדיא אמר בירושלמי פ"ב דפרושום בזמן קומי ר'
 יוחנן את מה את אמר ח"ל אין לי אלא משנה. המעשר והמנשל בשבת בשוגג יאכל במזיד
 לא יאכל. וא"כ הלכה כר"מ. כו'. ויש שם ר' אבא בשם ר"י כל האסורין כו' היינו
 בין דארייחא בין דרבנן. ולכן סתם רבי נהרומזה שם המעשר והמנשל. שהמעשר הוא
 דרבנן. וכן המטביל כלים כו' והמנשל הוא מן התורה. וככחם זה פ' ר' יוחנן כנ"ל.
 ומ"ש הגאונים וכן הרין והרמב"ן דלהכי יש לפסוק כר"י משום דנפיש ע"ה גנן כו'.
 וכן כתב הרא"ש פ"ק דחלוין. ליחא. דכבר כתבו סוס' בפ"ק דז"ס וש"מ דאין חשיב
 בני תורה כו'. וכן עיקר להלכה (סי' שי"ח ס"ק א')

(ג) מותר לימר לחטונוי תן לי ד' בליס וכו' רמונים ובלבד שלא יוכיר לו שם דמים
 ולא סכים מדה ולא שם מדה (אפילו בלא סכום מדה) (סי' שכ"ג שפנים
 בניאורו שם ס"ק י')

(ד) עבדים שזד הגיס או ליקט פירות לפלמו בשבת אסורים לישאל אפילו בעלמול
 משום מוקלה וכמ"ש בפ"ג דז"ס כ"ד א' ב' מעשה כו' (סי' שכ"ה ס"ק י"א):

(ו) בסי' שכ"ו ס"ק פ"ז כ' דהעיקר דאין לפטול בשבת. וע' לפיל בלקוטי דינים
 מהכר"א ברבי שמריה בשבת כוזאו דבריו באריתוט:

(ז) מצירין מפני הדליקה בלילה מזון ג' סעודה ובשחרית ג' סעודה. ובמנחה
 מזון סעודה אחת. ושיעור סעודה לחולה ולזקן כביטוי) ולרפנתן כמאז
 (ביאורו סי' של"ד ס"ק ו')

כס'

לקוטי דינים וביאורים

(ג) מיט' וכן אשה כו' שכל התבשיטין אפ"י בחצר ובנית. ע"י כה"י ש"ג ספיק י"ח ויש אומרים
 דכל שאסרו ללאת בו. אפי' להתקטט בו בכית אסור. וע"ש דכברי רבינו ס"ק מ"מ.
 וע"י בשבת ס"ד פ"ב בתום ד"ה ר' עני בר ששון כו'. ואיך דבר אמרו הקדמונים דמתורת ללאת
 כסס דמוקט יה שוגגות ולא יה מודות עכ"ל. וח"ש בש"ע שם ויש שאמרו דעדינא אסורות אלא שכוין
 שלא יאמרו מוסב שיסו שוגגות ולא יהיו מודות וע"ש בניאורי רבינו ס"ק לאו:
 ומ"ש

הלכות שבת

קבא

לקטו דינים מצוריא

מעשה רב

אורים אפילו בחצר ובבית . וכן שלא
לישא חינוק דרך כרמית שלנו (עי' ס"א
ס' ש"ח ס"ק ע"א) :

אין

(בס' פסקי גר"א הביא בס' של"ד
סעיף ס"ז בשם רבינו ס"ק י"ח
לכתחלה מותר להביא חרנקו עם משתה ולהביא
בס הפליג ולהליל עם הפליגין . וע' מה שכתבתי

בפנינו לס' שטם הליאו בפ' כל כתבו שכתבתי שם שאין משם ראי' והדרכא פסק כדעת
המ"א שאסור ע"ש הי"ב) :

(ח) (ב') בש"פ סי' של"ד סעיף כ"ו ודווקא לכבוד הדליקה והוי מלאכה שא"ל לנוסא .
ויש סנהא אם לא יבנה . אבל אסור לחלל שבת כדי להליל ממון . פכ"ל
ש"פ . סא דנקט מלאכה שא"ל לנוסא) משום שיפא נקטא (ראפילו מלאכה שא"ל
אסור לחלל שבת בשביל ממון) אבל כרישא בכל ענין מותר (כיון דיש סנהא) כמ"ש פ"כ ל'
א' . (סי' של"ד כביאורו ס"ק מ"א) :

(ט) העיקר

נראה כירושלמי (דהשמשא קול אסור אפילו איט דרך שיר) וישנו מותר .
רק אם איט מסתין לקול כלל כמו סר הגלגל וכדומה לו (וא"כ אסור
להקיש על הדלת) (סי' של"ח ס"ק א')

(כ) (סיפוק) אינו קפ על יד . כי) הרא"ש פ"ה דיו"ט כתב בשם הירושלמי . ששניין
(סיפוח וסיפוק) קפ אל קפ . אלא סיפוח מרטינו . סיפוק הבא מחמתו
כמ"ש יתיר (אף בלק) וסיפוק (את כפיו) וכוה מתורן קושיה החיס' (דמו"ק כ"ו ב' ד"ה
אבל . אהא דסקן אין מטפתין ביו"ט ופירש"י משום שיר ומשום אבל . והקשו דא"כ מאי
אירי' יו"ט אפילו בתורה"א אסור משום ג'ר . אבל השתא ניחא . כי לפי הירושלמי הג"ל
כמו שסיפוק אינו שייך באבל קן אין מטפתין ג"כ לא מיירי באבל רק משום שיר) ולכן לא
מכר אלא אבל (כמו"ק כ"ח ב') סיפוק וכן עיקר . (שם ס"ק ד')

(כא) (נשואין בפ"ש) העיקר שאין חלוק בין בתולה לאלמנה (וסני בחושה קידם השבת)
(סי' של"ט ס"ק ע"ז ובאה"פ סי' ס"ד סעיף ה')

(כב) נעין

קנה בר"ה ובראשו טרסקל . והזרסקל עלמו גבוה י' ורחב ד' (אצ"פ שטרסקל
עלמו רה"י) אין תחתיו רה"י . כמ"ש שגלים תחתיו כו' ועי' תוס' שם .
אבל עמד גבוה י' ורחב ד' ואין בעיקרו ד' . אף תחתיו רה"י כי ליכא בקישה גדיים .
והיינו שפיקרו רחב ג' כמ"ש בתוס' ק"א א' . (סי' שמ"ה ס"ק א')

(כג) (היא) דיש אומרים דבעינן רוחב רה"י ארבעה על ארבעה קן ואלכסונו דהיינו ה'
וג' תומשים על ה' וג' תומשים) וזה דעת ר"ח לבד אבל אין הלכה כן (סי'
שמ"ה ס"ק ה')

(כד) (זה) לשון הרשב"א בס' עבודה הקודש . ומה מורי רה"י חור שכתבתי (של רה"י
וטוברים כלפי פנים) . היו בהם חורים פתוחים כלפי חוץ ואין טוברים כלפי
(פנים) בין פתוחים לרה"י או לכרמלים . אין אלו חורי רה"י אלא נדונין לפי גבהן . פכ"ל)
והביאו ב"י . אבל הרשב"א לא מיירי אלא למעלה מעשרה (והן פתוחים כלפי פנים ג"כ)
ואין החור רחב ד' . דאפ"ה היו רה"י משום חורי רה"י . ואפילו לרבנן . דקי"ל כרב חסדא
דכרה"א ח"ל הכתם מקום ד' . אבל למטה מעשרה היו חורי רה"י . כמ"ש תוס' (שבת) ז'
ב'

לקטו דינים וביאורים

וכן עלה לישא חינוק דרך כרמית שלנו עי' כתב"א סי' ש"ח ס"ק ע"א שכתב דאפילו בכרמית
אסור לישא את החינוק וכרמית אפי' כתיטק שטול א' ומניח א' את נושאו חייב . פ"ה :

הדבות שבת

מעשה רב

לקושי דינים סגורא

(ד) אין לילך חוץ לתחום עם עירוב האינבער ב"א שתי סעודות לכא"א פת. או ללפת בו את הפת: עירובי

ארבעה על ארבעה. היו כהן מרזין סתומין כלפי. חוץ בו. וז"ל כוונת רבינו להביא שם דל"ל למעלה. ומהב"י נראה שלא הי' כבוד לפניו מחיבת אצ"ס בו. ומה שכתב מ"א כאן קשה להולשו (שכתב בס"ק ב' ואשי' הם למטה מו'. ומ"ש התוס' דלמטה מו' שיך לרה"ר היינו לפי הס"ד עכ"ל. וכבר השיג עליו בעל קרבן נתנאל בס' נתיב חיים ח"ל. וזה אינו דלפי האמת ג"כ קשה אח"י קאמר ר' חי"א זרק למעלה מעשרה והלכה ונחה בחור כ"ש וט'. אפילו למטה מעשרה נמי. אלא ש"מ שלמטה מעשרה לא היו חורי רה"י עכ"ל. ועי' בסמ"ג ח"ש על דברי המג"א אלה) ועוד ראוי' דאמרינן בעירובין ל"ח ב' ומשמע בכל (הכותל עד עשרה התחומים) ועי' סוספות שם ד"ה ומשמע בכל כי' (ומפרש ר"י דבחורין שכתובל קאמר דמשמע עכ"ל. כרי דבחורין אינו משמע רק עד עשרה ולא למטה) ועי' תוס' (שבת) ה"ל ד"ה והלכה (שכתבו) והא דלא מוקמי מחינתין ט' דסתם חורין כך הם (פי' שמפולגין לרה"י ג"כ. כת"ש התוס' שם בראש תירולם. שמפולגים לגד רה"י ברוחב ד'. פ"ש. וכן בס' דברי חיים ה"ל הביא לראי' מדברי התוס' ה"ל) (שם ס"ק ו')

(ה) דאם הו"א ידו מליאה אסור להחזירה כתב הכ"י דלא נאמרו דברים אלא במזליא לרה"ר כדדייק לשון הרמב"ם ולשון רא"י (שכתבו הו"א ידו לרה"ר) אבל במזליא לכרמלים לא גזרו דא"כ הוה ליה גזירה לגזירה עכ"ל) ומה שדקדק מלשון לרה"ר עי' ברא"ש פ"ז דשבת סי' ג' (ח"ל והא דדייק מדקמתי ולא בכבול לרה"ר המשמע הא בכרמלים שפיר דמי. לאו דיוקא היא דבה"ה דלא יעמוד אדם ברה"ר וישתה ברה"י קאמר חב"י דה"ה בכרמלים. ואשי' רנא דפליג עליה לא משום דקמתי לרה"ר אלא כדקאמר היא גופא גזירה כי'. ובה"ה דלא יעמוד אדם ברה"ר וישתין לרה"ר וכן לא ירוק כ"ע מרזי דה"ה בכרמלים. עכ"ל) ולקמן סי' ש"ג ס"ב. (ועוד) למד כן (הכ"י) מדברי רבא י"א ב' (דל"ג גזירה לגזירה) אבל ל"ד. דשם מצט"י לרבא מותר. כמש"ש מאי לאו בע"ש. לא בשבת. וכן המסקנא. וכמש"ל סי' רנ"ב ס"ז. וכאן אסור (מצט"י) כמבואר בע"ש כאן). וכן עיקר (וגם אם הו"א לכרמלים אסור להחזירה): (ביאורו לסי' ש"מ ס"ק ו')

(ו) ה"ה קורא בספר על האסקופה ונתגלגל ראש האחד מהספר מידו וגשאר ראש השני בידו גוללו אללו. ונראה להלכה כחירוק דאב"י (עירובין ל"ח א') דדוקא בכרמלים מותר (פי' שהיתה האסקופה כרמלית ורש"י הרבים שוכרים לפניו). ולא ברשות היחיד (כ"ל שם בביאור הגר"א). וכ"כ התוס' בשבת כ' ב' ד"ה היה. וא"א לאוקמה אלא באסקופה כרמלית וכדמסיק חב"י כפ' בגר"א דעירובין (סי' שג"ב ס"ק א')

לקושי דינים וביאורים

(ד) מ"ש חץ לילך חוץ לתחום פ"ס עירוב האינבער. הסעס דהוי תכלין יאין מערבין טו כמבואר בס' ס"ו ספיק ה'. ועי' בס' ת"ס ספיק ו'. ועי' עירובין כ"ס א' תכלין לאו בני אכילה נינהו:

ו"ש שתי סעודות פת או ללפת בו או ללפת כו' פי' כשי' ת"ס ספיק ו': ומ"ש לכל אחד ואחד עי' בע"ז סימן ת"ג ס"ק א' ובמג"א שם ובס"י סי' ת"ס ס"ק ו':

לקומי דינים וביאורים

מעשה רב

ב) דא דאמרינן שגוללו אללו נראה להלכה (ה) עירובי חצירות אין לסמוך על הסנה דלאו דוקא כסבי הקודש אלא ה"ס בכל דבר ונקט ספר לרבותא דכראש נגו לא

יגולו. כמ"ס (התום) בשבועה שם ובעירובין ל"ח ד"ה אלא וכמ"ס בעירובין ק"ג ולא לוקימנא באיסקופת כרמליה ור"ס לפניה דכיון דאיעודו זינו אפי' שבות נמי ליכא (שם ס"ק ב') : (ח) ה"י קורא בספר על הגג שהוא רה"י ונתגלגל ראש אחד מהספר מידו. אם אין הכותל משופע אינו יכול לגוללו רק קודם שהגיע בסוף ג' טפחים. אבל הגיע לסוף ג' טפחים לא יגולו. דנראה להלכה כר' חלקיה בר טובי בשבת ל"א ח' דסוף ג' כ"ט לא פליגי דחייב ט' דמיא כווסיה שם פ"ט (שם ס"ק ד') :

בג) כתב הרא"ש בפ"ק דעירובין סי' י"ח ח"ל כחב הרשב"א ז"ל דקורה שהיא משוכה למטה מעשרה טפחים פסולה. דכיון שיש שיטור מחילה נפקא מתורת קורה. ומחילה אין כאן דהיא מחילה שהגדיים בוקעים בה. ולימא דכא דווקא [גבי פירם שליש מחללת] אמר קורה אין כאן משום דמכסיא ואינה נראית וסבורים דבמחללג המבוי נהר. אבל כשהקורה נראית בשביל גודלה לא נפקא מתורת קורה. עכ"ל. ועי' בב"י ובב"ח סי' שס"ג ובט"ז ס"ק י"ג ובס' אכן בעשור. ורבינו כתב) ולי נראה כדברי הרשב"א שפ' דאם נמשך פסול כמ"ס בגמרא צהדיא ג' ב' חללה עשרה. ומ"ס דהא מכסייא איירי למטלה מעשרה. ופסול משום דמכסייא. ומחילה נמי ליכא דהוי מחילה שהגדיים ט'. ונשחלקה קושיא הרא"ש. עכ"ל. (ונראה פי' דברי רבינו כך לפסוק כדברי הרשב"א דקורה שנמשכה עשרה נטל' מתורת קורה ופסולה. והנה הב"ח הבין בדברי הרא"ש שנחלק על הרשב"א דפוסל משום דכיון דיש בה שיכור מחילה נפקא מתורת קורה והביא (הרשב"א) ראייה ממחללת. ודחה הרא"ש דבריו ואמר דאין ראייה ממחללת שאין הקורה נראית ט'. וכן הוא לבין הב"ח ממש. וכנה הרוואה יראה כס' עבודת הקודש להרשב"א שהרשב"א לא הביא ראייה ממחללת כלל רק שכ' דין בפ"ט ח"ל שם בשער הראשון הל' ה'. הגיה קורה על המבוי ופירם עלי' מחללת אם היחה המחללת גבוה מן הקרקע ג' טפחים לא עשה ולא כלום ט'. היחה מחללת משולשלת בשתיים מג' לקרקע הרי זו מותרת משום מחילה ט'. סיחה קורה עלמה משולשלת עשרה טפחים אם גבוה מן הקרקע ג' טפחים יראה לי שצריך להביא הקורה אחרת. שכל משולשלת עשרה ילאה מתורת קורה ומחילה היא אלא שגבוה מן הקרקע שלשה. עכ"ל. הרי שלא הביא ראייה ממחללת כלל. רק שפרט דיני הקורה כדרכו שם בספר הג"ל. ואמר לשון יראה לי בלא שום ראייה כלל. ואיך גפרש דברי הרא"ש שבה להשיג על ראיית הרשב"א מה שלא עלה על דעת הרשב"א כלל. אלא ודאי פי' דברי הרא"ש כך הם. דאדרבא הרא"ש הביא ראי' מסיניא דפירם עלי' מחללה דלא כדניני' דהרשב"א. ולהקשות עליו דאם כדברי הרשב"א למה נקט הש"ס דווקא פירם מחללת על הקורה. ה"ל רבותא דאפילו לא כסה הקורה רק שנמשכה הקורה עד למטה שהיתה גבוה עשרה

לקומי דינים וביאורים

ה) מ"ט שאין לסמוך על המה שכתביה"ג עמ"ס לפיל בשם הס"י כס"י שס"ז ס"ק ג'. ומשום שהש מילכין נחבטל העירוב מכל וכל דהא אינו ראוי לאכילה לשום אדם ואין מערבין בו. ולכן נרדף לשמות עירובי חצירות. ויש לברך עליו ג"כ. דהא זה שכתביה"ג אינו פירוב כלל. וב"ח מוכח בשנת הראשונה שאמר הספס שהיחמו המלם עדיין לא יש מילכין בודאי. וח"כ הוי ספק ברכה לכתלה : י"ל דש השם אחר כמ"ס כאן ויש עוד השמות. דכיון דמעשה מליכור. ובדואי אם יבא אחד לחובלו לא ישימו לחובל משום שירחא דליצודא לפסחא ככל שבת פ"ח. וכיון שכן בטל העירוב כדאמרינן (עירובין מ"ט

הלכות שבת

מעשה רב

קופי דינים מתרא

בבל ע"ש ולבדך. כי יש חשש שלבין. ועוד במה חששות:

(ו) אין להחזיר שום דבר לתנור אחר שהעמיד הדבר ההוא. ואם לא העמיד רק על התנור סוהר: בענין

עשרה כמו המחללת סיחה פסולה. דהא במחללת גביה עשרה עסקין דהא קאמר מחילה אין כאן דה"ל מחילה שהגדלים בוקשים בה. משמע הא לא"ה היו מחילה מפלי"תא דהיי לה שיפור מחילה עשרה. וכיון דבעשרה עסקין ה"ל למקט רבואה דאם ה"ה הקורס

כשיפור הנ"ל אפילו בלא כיסוי המחללת סיחה פסולה ומה דייק הרא"ש דליחא לדברי הרשב"א דהכא דווקא אמר קורה אין כאן משום דמכסיה ס' אבל כשהקורה נראית בשביל גדולה לא נפקא מתורת קורה. וזה עיקר דברי הרא"ש. ועל זה כתב רבינו דאין זה דיוק. דהא המחללת מיירי שנמשכה למטה מעשרה דהא קאמר בסם ופרס עליה מחללת והגביה מן הקרקע שלשה הרי שנמשכה המחללת עד שלשה. ובקורה אם נמשכה חוץ עשרה פסולה דאמרין בהדיא חללה עשרה דהייט שלריך שיהי' חלל למטה מהקורה עשרה. וא"כ יש לדקדק לכאורה ג"כ למה נקט הש"ס משום דמכסיה. בלא כפי אס היתה קורה בגוונא דמחללת נמשך בחוץ עשרה פסולה כנ"ל אלא דהיי' ג"ל דהייט חללה לאורוין לן דאם הניח הקורה שלא במקומה. ובפ"כ הולך לאורוין בגוונא שהניח הקורה במקומה למעלה מעשרה וכיון דדפי בגמרא לאורוין דינא דגם לענין עירוב לא מהני מחילה תלו' למעלה מג' שיהי' במקום קורה. וא"כ לא יוכל לאורוין הוי דינא אלא בכה"ג. דהקורה למעלה מ'. והמחללת נמשכה למטה עד ג' ועל זה קאמר דקורה אין כאן דהא מכסיה אבל בלאו הכי הוי קורה מפלי"ת. ומחילה של המחללת אין כאן דה"ל מחילה שהגדלים בוקשים בה. וכסתלקה ג"כ קושיא הראשית על הרשב"א דלמה נקט הש"ס דקורה מססה בלא"ה נמי אס היתה הקורה כי הוי גוונא דמחללת סיחה פסולה בלא כיסוי. זה לא קשה דהא ע"כ הקורה לאו בגוונא דמחללת קאמר דהא הקורה למעלה מיי והמחללת נמשכה בחוץ עשרה והטעם כנ"ל. וא"כ שפיר נוכל לומר דלעולם בהרשב"א דאם הקורה משכה עשרה נפיק מתורת קורה ופסולה. והא דקאמר דהא מכסיה לאו בגוונא דמחללת מיירי ודפי לאשמעינן דאם היתה הקורה קורה אס מכסיה פסולה) (ס' ע"ג ס"ק מ"ד):

(ל) **כותר** שבין שתי חזירות גבוה'. ובחל"ה כפי אהל הכותל סתל שיש בו ד' על ד' וגבוה כל שהוא ומיטע בו גבשו מעשרה. עתה אחרו חלל להשתמש בכותל

למעלה אפילו שלא כנגד המיטע. ובלבד שיחברט בטיט (ס' ע"ג ס"ק מ"ח):

(יא) **מערבין** בכמהין ופטריות מבושלין. דפר"ך סתמא דגמרא שירובין כ"ו א' והאיכא כמהין ופטריות. יבוא תמוה מאד. דהיי' דמי. אי בכמהין ופטריות

חיין א"כ מאי פריך מכמהין בו' שאיט נזכר בשום מקום שאין מערבין בהן. ה"ל מתבואה שאין מערבין בהן חיין כה"ש כ"ט א' חיין ושזורין ללא בני אכליה בו'. וכן כל הדברים שאין ראויין לאכליה כשהן חיין. ואי קאי אכמהין בו' מבושלין קשה ביותר מאד. דוראי הוי אוכל

לקופי דינים וביאורים

מ"ט א' המקפיד על עירובו בו' ואם ס"ח א' כיון דהיי' בעו לה מיניא ולא אפשר בו'. ועי' בס' ע"ג ס"ט עסיף ה' ואם מקפיד איט עירוב:

(ו) **מ"ט** אין להחזיר בו' עי' בס' רנ"ג עסיף ד' בה"ה דהמחבר כתב דווקא לא היתה ע"ג קרקע מותר להחזירה. והרמ"א כתב דה"ה דאפילו היתה ע"ג קרקע מותר. ופייס וכן טעמן לפקל בתנורים שלנו וסומכין טעמן על דברי המקל"ן. ומ"מ כתב שטוב להחמיר. ועי' בס' ע"ג ס"ק י"ב. והנה יש עוד דעה ג' שהביא הרמ"א ע"ס דווקא עתה בידו. ועי' בגמ"ל ע"ס ס"ק כ' וכדברי רבינו ע"ס

לקוטי דינים מהרמ"א

מעשה רב

בגדי בענין בגדי שבת מנהגו להחליף כל בגדיו סבף רגל ועד ראש כל יעדר דבר שלא להחליף :

אוכל כדמוכח בשבת ס"ח א'. כל שהוא אוכל למטויו סמיט פטים כו'. וגידולו מן הארץ למטויו כמהין ופטריות. ומלוא ממטוניהו מכל שהוא אוכל מוכח דודאי הי אוכל רק

שאין גידולו מן הארץ. ולעירוב ודאי לא בעינן גידולו מן הארץ כדקאמר שם ל' א' מפרבין בנשר ובי"ט ט' וכמ"ס בס"ז. לכן נראה עיקר דודאי מערבין בכמהין ופטריות מבושלין דודאי אוכל הן כנ"ל. וכן לענין ברכה חשיבין להו אוכל ככל האוכלין. ואם מערבין בכמות ט' כ"ס בכמהין כו' דהוי מאלל חשוב. כמ"ס בברכות מ"ז אלו מייתי ארדיליו' כו' ופירש"י שם. וכן אמרינן בשלמא דעולה על שולחן מלכים. וט"ם בספריים (שם בגמ' הכ"ל כ"ז א') ותשר חיבת וכו' ועיקר ראייתו מוכיח מסיפא הכל ניקח (בכסף מעשר) ופרין והאיכא כמהין כו' דאין ניקחין בכסף מעשר כדחגיגא להדיא בספרא פ"א פסקא ח' מכלל ופרט כיצד ט' אף כל פדי מערי כו' ילאו כמהין ופטריות. ושייך שפיר לישא דקאמר והאיכא. שהיה להם ברייתא ידועה הובא בכ"מ בש"ס וירושלמי (שכ"ל רביט כסי' שפ"ו ס"ק י"ח) :

(וראיתי כס' ליון ירושלים על הירושלמי פ' בכל מערבין שהשיג על רבינו בזה. ח"ל ובמחכת"ה הריס ראש נגד רבותינו הקדושים דמ"ש להביה בש"ס ח' וכו'.

אחת שכן כהבו חוס' גיטין דף פ' פ"ב ד"ה זו דברי ר"מ. אבל בחוספות ברכות דף מ"ה א' ד"ה שלשה דחו זאת דא"כ אחאי לא מקשה מסיפא בהדיא. אמנם גוף קושייתו לא קשה מידי. דנהי דהוה אוכל אבל איט ראוי בלא סיקון דכה"ג לא הוי ראוי לעירוב. ק כתבו החוס' שם בעירובין ד"ה מאן. גם מ"ס דכמהין ופטריות אינן ניקחין בכסף מעשר וט"ם הכ"ל כתבו להיפך כו'. ומ"ס הנאון ראייה מהספרא הוא חמוה דזה נמלא בש"ס דינן בעירובין כ"ז וב"ק ג"ד וס"ג ורש"י פ' שם בענין אחר ובש"ס לא סיים ילאו כמהין ופטריות. שכ"ל. ואני אומר אדרבא במחכת"ה הוא הריס ראש נגד רבינו הגר"א ז"ל. דמ"ס דהחוס' ברכות מ"ה א' לא רעו לפרש כמו וכו' פ"ט. הלא החוס' בשלמא כתבו דכה"ג המלא בהרבה מקומות. ואם שמה מלאו החוס' לפרש בלא הדוחק. מי לא יודה דודאי יותר טוב לפרש כפשוטו במקום שאין ראיות להיפך מפשיטו. ומה יענה לסוגיא דנזיר ס"ז א'. ושי' שם בתום ד"ה אלא ברין שפירשו ג"כ דהוה כמו וכו'. והסא א"א לפרש בענין אחר לפי דרכי. ומה שתיקן קושיית רביט משום דאינו ראוי בלא סיקון. והביא דברי החוס' בעירובין שם כ"ז ד"ה מאן דמתני לא ידעתי מי הגיד לו דהחוס' אכמהין ופטריות מבושלין קאמרי דלמא בחיין. וקאמרי דאין מערבין בהן דלריכין סיקון. ורבינו לא אמר אלא במבושלין. ומ"ס לענין דאין נקחין בכסף מעשר ופטריות כתבו להיפך לריך אני להיציט סוגיא דירושלמי בפ' בכל מערבין ויתבאר הכל בזה"ל. ח"ל הירושלמי והכל נלקח בכסף מעשר חוץ מן המים ומן המלח כר' עקיבה ברם כר' ישמעאל הני ר' ישמעאל ונתת הכסף בכל אשר תאווה נפשך כרי זה כלל. בבבבא ובגלאן ביין ובשכר כרי זה פרט. ובכל אשר השאלך נפשך כרי זה כלל אחר. כלל ופרט וכלל ואין אחת דן אלא כעין הפרט. לומר מה הפרט מפורש

לקוטי דינים וביאורים

שם ס"ק מ"א. ואם אינה נידו אש"ס שלא העמיד פ"ג קרקע מתח אסור להחזיר. והוא מהא דאיכפיה לן הציחה פ"ג משה. פ"ג ססל. חלה ביחד מהו. ושם לחומר. ומשמע הא לא העמיד במקום אחר. רק על החטור כעלמו השמים ממקומו מעט מותר להחזיר והוא טעום :

(ו מ"ש בענין בגדי שבת כו' ע"י כמג"א ס' רס"ב ס"ק ב' וז"ל ובכתבים איתא טוב שלא ילבוש בחול מכל מה שלבש בשבת אפי' חלוק. שכ"ל. והוא נמרא מפורשת שבת קי"ג א' וכדחתו מלא יכא מלבושך של שבת כמלבושך של חול. וסתמא קתני משמע שכולל כל המלבושים .

הלכות לקחי דינים מהר"א שבת

מפורש דבר שהוא וולד וולדו הארץ. אף אין לי אלא דבר שהוא וולד וולדו הארץ. ר' עקיבא מפרש. מה הפרט מפרש שהוא פרי וולד פרי ומכשירי פרי. אף אין לי אלא דבר שהוא פרי וולד פרי ומכשירי פרי. מה נפק מציניהון. דינים ומצבים כמהין ופטריות. כר' עקיבא נלקחין בכסף מעשר. כר' ישמעאל אינן נלקחין. עכ"ל היושלים. ופ' הק"פ ומכשירי פרי. סקן מכשירין לפירות אחרים שנאכלים עמהם. מה נפיק מציניהון. מאי איכא בין ר"י לר"פ. דינים ומצבים כמהין ופטריות. שאינן נבראו מן הארץ. ודינים ומצבים מן המים נבראו. כמהין ופטריות מן הארץ נבראו. עכ"ל. וכן פ' השני משה. ומה דכריסם ל"פ מ"פ דדינים ומצבים מן המים נבראו. והפ"מ כחכ דדינים מן המים נבראו ומצבים מן הרקק. ול"פ בחולין כ"ז ב'. דינים דמן המים נבראו הכשירין בלא כלום סוף שנברא מן הרקק הכשרו כסיומן אחד. והרי מצבים אינן טעוין שמיטה. ואם נבראו מן הרקק ה' לריך סיומן אחד ואכת"ל. אמוס מ"ט דכמהין ופטריות לר"ב ניקחין בכסף מעשר דהוה פרי מפרי ומכשירי פרי ולר' ישמעאל אין ניקחין דלא הוה וולדו הארץ ובאמת קשה מאד לך יעלה על הדעת דכמהין ופטריות הוה פרי מפרי. דהא פרי מפרי פירש"י בגון פגבים מתרנגים שזרעין מתרנגים וכן פגל מאמו. משא"כ בכמהין ופטריות. וכן פירש"י בבבלי בב"ס פ"ג א' דפרי מפרי למטוין כמהין ופטריות (דברי רש"י אלה הביא בהגהת הרש"ס כאן על דברי רבינו הגר"א ברא"ן). ובגיהולי קרקע פירש"י שם למטוין דינים משמע דכמהין ופטריות לא מתטוין מגדולי קרקע. ומ"ט בשבט ס"ח א' גידולו מן הארץ למטוין כמהין ופטריות. ע' בבבב"מ מ' פ"ב למימרא דכמהין ופטריות לאו גדולי קרקע נינהו. והתניא הנודר כו' ואם אמר כל גדולי קרקע עלי אסור אף בכמהין ופטריות אמר אב"י מירבא רבו מארשא מינקי לא ינקי מארשא כו'. וע' בחומ' גדה כ' א' ב"ד"ה ונידולו מן הארץ למטוין כמהין ופטריות וז"ל בפ' כיצד מברכין פריך כו' ומשני מירבא רבו מארשא מינקי לא ינקי מארשא. והא כל דבר שאין גידולו מן הארץ קטני. תני וכל דבר שאין יונק מן הארץ. איכא נמי בשמעתין לריך למיתני יונק מן הארץ. עכ"ל. וא"כ לשנין מעשר שני לריך להבין אס בעיק גידולו מן הארץ או יונק מן הארץ. ונפקא מינה לכמהין ופטריות כ"ל ובאשר יתבאר בפ"ה. עוד יש לרקדק דמהירושלמי הג"ל משמע דר' ישמעאל ור"ט פליגי דלר"י אמרינן כמה הפרט אס כלל של וולד ולדות הארץ. ולר"ט אמרינן הג"ל דפרי מפרי ולית להו דהדדי. ויהבאר להלן. א"כ ליכא למ"ד שני האדדים ביחד. ובש"ס דידן בכל מקום הביא מה הפרט מפורש פרי מפרי וגדולי קרקע. וע' בב"ק שם ובפ' שר שנגח אס הפרט. ובטיר. וע' פירושין כ"ז ב' דאיכא למ"ד ולד ולדות הארץ ג"כ. ואיכא למ"ד פרי מפרי וגדולי קרקע ולא בעי ולד ולדות הארץ. ונראה לי דהאי מ"ד פרי מפרי וגדולי קרקע הייט ר"ט דירושלמי. כאשר יתבאר. והנה ולד ולדות מן הארץ פירש"י שנבראו מן הארץ. וגיודולי קרקע פירש"י שטולן ניזונין וגדולין מן הקרקע. ופירוש דבריו שאמר שני דברים ניזונין וגדולין. דהייט שגידול של בעלי חיים הוא מב' דברים. א'. מזון. ב'. משאיבה האויר לתוכו. ופ"י שאיבה האויר שואבים לתוכו לחלוותי הקרקע ג"כ. כידוע בענין פרפיסא ובטען הנוף בטובה. אס הגמחים שאיבה אס לחלוותי הקרקע פ"י האויר. וא"כ כוונת רש"י בלריך שניהם שיהיו גדולים מן הקרקע דהייט שאיבה האויר שממנו גדלים כידוע וגם לריך שיהיו ניזונים מן הקרקע דהייט המזון. ובגמחים הוא הניקב שהוא דומיא דמזון. והכל נכלל בכוונת גידולי קרקע. או אפשר שנאחד מהם פני. והוה תלוי בסברה אב"י שם והמסקנא. דס"ד דאב"י דבאחד מהם פני ולכן אמר דדינים גדולי קרקע נינהו. ודקדק רש"י שם לפרש דקסבר שהם ניזונין מן הקרקע. והייט דס"ד דאב"י דבאחד מהן דניזונין לאחד פני. דהא דינים אינם גדלים מן הקרקע דהא אינם שאיבה אס האויר

הלכות לקושי דינים מהגרא שבת קבר

האיר. ולמסקנא דנים לאו גדולי קרקע דמחוייבו בעינן שיהו ג"כ גדילין מן הקרקע דהיינו
 שאינם האיר כנ"ל. משא"כ דנים כידוע. ונראה עוד לומר דלמסקנא חלוי רק בזה האד
 יהיו גדלים מן הקרקע דהיינו שאינם האיר. ומה שכתב רש"י ניוזין וגדילין מן הקרקע.
 נקט לפי שני הפסדות. לס"ד ולמסקנא. והנה בלמחים יש ג"כ ב' דברים אלו. השאיבה
 מן האיר וגם המזון שהוא היניקה מן הקרקע כידוע וכנ"ל. וא"כ בכמהין ופטרויה שאין
 להם רק השאיבה מן האיר שאובין ע"י את ללוחות הקרקע. ולא היניקה. כמו שהבאט
 לעיל מסניא דברכות מירבא רבו מארשא (דהיינו שאובין ללוחות הקרקע ע"י האיר)
 מינאי לא ינקי מארשא. וא"כ לפי הס"ד ראביי דפי' גדולי קרקע היינו המזון ולכן דנים
 ניקחים בכסף מעשר א"כ בכמהין ופטרויה שאין להם לד זה של המזון דהא לא ינקי
 מארשא. בודאי אין ניקחין דלאו גדולי קרקע נינהו. ולמסקנא דדנים אין נקחים בכסף
 מעשר. וא"כ פי' גדולי קרקע היינו שאיבת האיר. א"כ כמהין ופטרויה ניקחין דהא
 מירבא רבו מארשא ע"י האיר. ולא בעינן יניקה מן הקרקע למסקנא. אלא דמ"מ יש
 למעט כמהין ופטרויה דאין ניקחין מחמת האד דפרי מפרי. ולכן לא אמר במסקנא
 דכמהין ופטרויה א"כ. דלכ"פ אין ניקחין מחמת האד דפרי מפרי. ובזה יש לתרץ הסתירה
 דברי רש"י אהרדי דבב"ק ס"ג פירש"י דכמהין ופטרויה ממעטין להו מלד דפרי מפרי
 ולא ממעטין מלד דגדולי קרקע רק דנים. ובסוכה י"א ב' בריה כי חגיגה כתב וז"ל
 אבל דנים ומלח כמהין ופטרויה לאו גדולי קרקע נינהו עכ"ל. ומעשה יחבארו דברי רש"י
 דבב"ק פי' לפי המסקנא כנ"ל. אמנם בסוכה ה"פ דדנים ומלח לפי המסקנא או כמהים
 ופטרויה לפי ס"ד ראביי לאו גדולי קרקע נינהו. [ובלאו האי דיוקא דייקוין. ע"כ ל"ל
 לראביי לפי הס"ד דדנים גדולי קרקע נינהו ולא אמעיטו א"כ למה נקט בבב"ק דגדולי
 קרקע. ע"כ למעוטי כמהין ופטרויה]. וכ"ז לפי ש"ס דלן אמנם לפי הירושלמי דאמר
 אליבא דר"ע פרי ולד פרי ומכשירי פרי. והיינו האי ברייתא דבש"ס דילן איתא פרי
 מפרי וגדולי קרקע ובירושלמי אמר במקום גדולי קרקע מכשירי פרי. והיינו הך כי הקרקע
 היא המכשרת את הפרי. ור' ישמעאל דירושלמי היא הברייתא דאמר ולד ולדות הארץ.
 וסנה בש"ס דילן ס"ל דמ"ד ולד ולדות הארץ ס"ל נמי האד דפרי מפרי וגדולי קרקע. וס"ל דבעי
 ג' לודין ע"ס. ולכן הביא הש"ס ברייתא דולד ולדות הארץ אמר הברייתא דפרי מפרי
 וגדולי קרקע לומר דמוסיף עלי' לד ג'. משא"כ בירושלמי דמביא ברייתא דר' ישמעאל
 מקודם ולא נוכל לפרש דקאי להסיף על ברייתא דר"ע שמביא אח"כ. וע"כ כולו לא ס"ל
 רק חד לד. דר"י דריש לד דולד ולדות הארץ ולא בעי פרי מפרי כו'. ור"ע ס"ל לד דפרי
 מפרי ולא בעי ולד ולדות הארץ (וע"י בתוס' פירובין כ"ח א' ד"ה אהני דשני לודין אלו
 צרי משני וגדולי קרקע חד לד חשיב ע"ס) אח"כ מלאח' בריטב"א שכתב דבזר ולד ולדות
 הארץ בעלמו נכלל גם פרי מפרי במכ"ס וא"כ אין הכרח לפרש הירושלמי דבחד לד שני.
 אמנם מתיך דבריש יתבאר דיש לפרש הירושלמי באופן זה. דהנה לכאורה לפי ס"ד ראביי
 דדנים גדולי קרקע א"כ גדולי קרקע דקחני למעוטי מאי ע"כ למעוטי כמהין ופטרויה. וא"כ קשה
 ל"ל למעוטי הא לאו פרי מפרי נינהו. ואימעיטו להו מלד דפרי מפרי כמ"ס רש"י בב"ק
 הכ"ל. ונראה למרן דהנה לכאורה קשה דהא שם בעירובין כ"ז ב' רמי הש"ס דראביי אראביי
 ופי' אמר אביי דנים גדולי קרקע נינהו והא אמר אביי אבל שמיא כו' אלא אמר רבינא
 שמיא איכא בנייהו ט'. וא"כ קשה דאמא דרבינא מתיך מאי בנייהו דכ' הברייתא אבל
 רבינא דראביי לא מיתבאל עדיין. ונראה דראביי בעלמו ס"ל דכולו תבאי ס"ל דבחד לד
 שני. מדע דראביי ס"ל הכי דהא לא בעי כש"ס לחלק דמר בעי ב' לודין. ומר ג' לודין
 רק אם נאמר שפוח א"כ. ע"ס. אבל לראביי ס"ל דכולו תבאי ס"ל דבחד לד שני. ומנא

הלכות לקחי דמים מצריא שבת

הוא לקחם הארץ השיב לי' הוא' ומה השיב לי' אידך' לך דערי מפרי וגדולי קרקע .
 אלא כיון דהא דערי מפרי שקול פס האד גדולי קרקע לכן חשב שניהם אמנם בכל אחד
 מהאדדים כפי' דאם שיה להפרט בא' מהאדדים אחי כמה האד . ומעשה פי' דערי אביי
 הכי . דהוא יקרא בכרי"סא . דכמהין ופטריות אחי כמה האד גדולי קרקע . דאפי"ג רלאו
 קרי מפרי כינוי אך גדולי קרקע השיבו דהא מירבא רבו מארעא . ויקחין בכסף מפער .
 וכן דנים אפי"ג דלאו גדולי קרקע ניבא כמ"ש לעיל (דאפי"ג דנאוכין מן הקרקע . אך אין
 גדילים מן הקרקע דהא אין שאביס האיר כנ"ל) מ"מ אחי כמה האד דערי מפרי .
 וקקיס בכסף מפער . אבל למ"ד ולר ולדום הארץ ודאי אין קקיס . ולכן אמר אביי דנים
 אפי"ג . אפי"ג דהוא בעלמו ס"ל דדנים לאו גדולי קרקע ניבא . אבל הכיס בעלמו לא ס"ל
 כפי' וס"ל דמ"ד ולר ולדום הארץ כפי' ג' לדדים . ומ"ד פרי מפרי וגדולי קרקע כפי' ג'
 לדדים . וא"כ א"א לומר דנים אפי"ג אלא לא שאמר דדנים יש לו שני האדדים פרי מפרי
 וגדולי קרקע לזה פריך ופי' אמר אביי דנים גדולי קרקע כו' אמר דאביי בעלמו מהרץ
 כנ"ל אבל אכן לא נוחא לן בהאי תירווא ולכן אמר רבינא שופוט אפי"ג . ולמסקנא פרי מפרי
 למפוט' כמהין ופטריות וגדולי קרקע למפוט' דנים . ולפי"ג נוחא דלא רבא הש"ס להקרק
 לפי' הס"ד גדולי קרקע למפוט' טאי . משום דלרעה אביי בעלמו ל"ק כלל . ולא רבא
 הש"ס רק לסלקו מדבריו . וחז"ק . ולפי"ג מה שהקשו הסוס' כ"ח א' בד"ה אהני מסוניא
 דמיר דבחד לך כפי' . יש לתרץ דכאביי אחי'א . ופתי' יש לומר דנס הירושלמי ס"ל כאביי
 דבחד לך כפי' . אלא דר"י ס"ל דולד ולדום הארץ . ור"ע ס"ל לך דערי מפרי או הכשר
 פרי דהיינו גדולי קרקע כנ"ל . ובאחד מהם כפי' דסקולין הן . ואמר מה נפיק מנייבאן
 דנים ומגביס כמהין ופטריות דלר"ע ללקחיס בכסף מפער . דדנים ומגביס אפי"ג דלאו
 גדולי קרקע ניבא מ"מ ניקחין דהוי פרי מפרי . וכמהין ופטריות אפי"ג דלאו פרי מפרי
 כיו' מ"מ גדולי קרקע ניבא וניקחין , ולר' ישמעאל אין ניקחין דהוא ס"ל האד דולד ולדום
 הארץ . והוא ממש כשיעור אביי . אמנם למסקנא ש"ס דילן כפי' ג' לדדים אפי"ג כמהין ופטריות
 אין ניקחין דלאו פרי מפרי ניבא . ומעשה דערי רביט שריס וקיימים על מקומם בלי
 גמטוס . וכן ההמב"ס כפי"ג מהל' מפער שני פסק כפי"ג דכמהין ופטריות אין ניקחין . שוב
 הראו לי בהקדמת ספר תקלין דחמין שהעיר בזה מהירושלמי ועפ"ה :

(לב) **רענין** בורגנין בחור שבטים אמה ושירים . אם כי' שס ב' מחיתה ועליהם מקרב
 אפי' בלא מעויבה מלטרף לעיר (סי' ש"ח ס"ק י"ד) :

(לג) **היא** דפסק הרא"ש דאם אחד מדד בקרן מזרחים דרומים והאלרץ התחומין . והשני
 מדד בקרן מערבית דרומית וקילר התחומין מופת החוט של מדידת התחומין
 מה לזה ליתא סי' . דודאי' אוליגן בגר מדידת החוט במקום אחד . ולא חיישינן שמה במקום
 אחד יש שם הרים שהייט לריבין לקרב . והי' שם לין סוף האלפים קודם לין החוט זה . לא
 חיישינן לזה . והאיד אפשר שכל א' ינטרף למדוד ברוח א' בכל המקומות שנאיתו רוח .
 אלא (ודאי) שמוחמן חוט שיה לכל אופו רוח . וא"כ למה נחמיר כאן שימדדו לו באלבסון
 ופחשו לו בלד הב' הרבה בחטם . אלא נראה ברור דלשיעור החוט' שם (פירובין נ"ט א'
 אהא דאמר שם דשומעין אף למקום שריבה וכ"ש למקום שמיפט) הכי פירושו . אם מדד
 מב' רוחות דהיינו למזרח ולמערב . וכיבנה ברוח א' וברוח ב' מיפט . שומעין אף למקום
 שמיפט . ולא יחבינן שם רק כפי' שחד ולא אמרין שטעה . אלא דחליגן בקידורין ובמדידת
 יפה . (פי' דבכל הרוח נחמין כפי' מדידת המרובה . רק בזה המקום פלמי שמיפט נפסיגן
 רק כפי' המופט) (סי' של"ט ס"ק ז')

(לד) **גרסינן** בעירובין מ"ב א' אר"ג אמר שמואל שבת בבקעה והקיסרה נכריה מחילת
 בשבת

הלכות לקיט דינים סגריא שבת קבה

בשבת מהלך אלפים אמה ומטלטל בטולה על ידי זריקה. ופירש"י ומטלטל בטולה אפילו חוץ לאלפים שאין לו רשות להלך מותר לטלטל ע"י זריקה כלומר מותר לזרוק שם כי וממילא שמעיך דבמוך אלפים מטלטל כדרכו דהא מחילתו ניגוה עכ"ל. ובחוס' כתבו נראה לר"י דאף טוך אלפים מטלטל ע"י זריקה אבל כי אורחיה אינו מטלטל אלא ארבע אמות ולענין טלמול כדאורחיה נפרזה למקום האסור לה. עכ"ל) ומלשון הרא"ש והטור שסתמו משמע בפירש"י וכן עיקר. וראהו מדפריך גמרא באלפים (מיהת לטלטל כי אורחיה) על ר"ה דזוקא (ולא פריך אר"י משמע דלר"י באתח מטלטל כי אורחיה). וכן בדברימא דהסייע ליה (ל-ג"ג) לא הזכר כלל בזריקה. וכן מדקאמר במאי מטלטל (לאו על ידי זריקה. משמע דעיקר מחלקותם והשאלה של הש"ס על חוץ לחתום. אבל בתוך החתום לר"י מותר כי אורחיה. דאם נימא דהשאלה של הש"ס הוא גם על חוץ החתום. איכ מאי האי דקאמר במאי מטלטל) ודלמא כי אורחיה. וכן (מ"ש הים' דלענין טלמול כי אורחיה נפרזה למקום האסור לה. יש לומר) שאין זה נקרא פרוץ במלואו. מאחר שגם מותר לטלטל. רק שאינו יכול להגיע לשם: (סי' ת"ג ס"ק ד')

הלכות תפלת המנחה וסעודה שלישית

מעשה רב

לקיט דינים וביאורים

(א) תפלת סנחה מקדים סאר אפילו בחול. ובשבת נסקדים יותר משום סעודה שלישית. ובימות החורף אין אוטרים כרבי נפשי:

במנחה

(א) במעשה רב חפלת מנחה מקדים מאד כו'. פי' מ"ש לפיל בענין תפלת מנחה דחול במעשה רב סי' ג' וכביאורים שם:

וב"ש ובשבת מקדים יותר משום סעודה שלישית פי' כפי' ר"א ספיף ב' בהג"ה. ויש אומרים דיותר טוב להתפלל מנחה תחלה. וע"ש במג"א כ"ק

ה' משום דאסור לאכול עד שיתפלל. וע"ש כביאור הגר"א ס"ק ח' וי"ל והוכיחו מגמ' דפי"ו דפסחים ולקדושו קובעת ולא להבדלה וה"מ כו'. עכ"ל. פי' דמשם מוכח דלא כדעת י"א דאין לאכול סעודה שלישית בין מנחה למערב דהא מוכח התם דלאוכלין דהא נמשך הסעודה עד הכדלה. וע"ש בפסחים ק"ה ח' בחוס' ד"ה וה"מ ע"ש:

(ב) ובימות החורף אי"א כרבי נפשי. פי' כפי' ר"ב ס"ב בהג"ה. ונהגו שלא לקבוע מדרש בין מנחה למערב. אבל אומרים פירי אבות בקין וסיר המעלות בחורף. ורבינו שם בס"ק י' כתב וי"ל. חוס' הג"ל. (והוא במנחות ל' א' ד"ה מאן) ובס"ו. וע"ש. (ו"ל החוס' מה שנהגין לומר דזוק הדין בשבת במנחה. סירוש רב שר שלום נאון על שגפסר משה רבינו באותה עשה. לפיכך נמנעו מלעסוק בחזרה. משום דאמר' חכם שמת כל בתי פדרשות שבעיר בטלין עכ"ל. ובס"ו הביא בשם הרא"ש והמהר"י שהקשו על זה. *) וכן החוס' במנחת הקשו על זה) וגמ' פס"ו דשבת (קס"ו ב') אבל שלא בזמן כו' בנהרדעי כו'. (והנה שם פירש"י שלא בזמן ביהמ"ד. לאחר אכילה לא דרשו משום שכרות. אמנם מדפריך נגמ' אי"א דשמואל דאמר דאפי' שלא בזמן ביהמ"ד אין קורין. ופריך מנהרדעא דפסקי סידרא ככתובים במנחה דשבת. שמתע דזמן מנחה הוא שלא בזמן ביהמ"ד. ומנחה קודם אכילה הוא כ"ל. וע"כ לא משום שכרות הוא כי אם מחמת דאין קובעין מדרש ממנחה וזממלה. ולכן נקרא שלא בזמן ביהמ"ד. אמנם קודם בזמן כוה הוא וזמן ביהמ"ד) וי"ש שיר המעלות בחורף שמתפללין סמוך ללילה (פי' והלכתא כרב דאמר שלא בזמן ביהמ"ד קורין ככתובים) משא"כ בקיץ שהוא בזמן ביהמ"ד (ואין קורין ככתובים ולכן אי"א שיר המעלות רק פירי אבות). מ' הוא במקום הגדה. עכ"ד רבינו בס"ק י': אמנם מ"ש כאן שלא לומר כרבי נפשי בימות החורף ל"ל העטם. דשם נגמ' איכא תרי לישנא. ל"ל סתמא דגמ' מסיק אלא חיי אחרת הכי אחרת אחר רב ל"ש אלא במקום ביהמ"ד אבל שלא במקום ביהמ"ד קורין. ושמואל אחר בין במקום ביהמ"ד בין שלא במקום ביהמ"ד בזמן ביהמ"ד אין קורין שלא בזמן ביהמ"ד קורין. ונראה דלרב תלוי הכל במקום. דבמקום ביהמ"ד אין קורין אפילו שלא בזמן ביהמ"ד. והלא במקום ביהמ"ד קורין אפילו בזמן ביהמ"ד. ולשמואל תלוי הכל בזמן. אמנם לישנא דרב אפי' שם

לרב

לב

הלכות תפלת המנחה וסעודה שלישית

לקוטי דינים וביאורים

מעשה רב

לרב זומן ביהמ"ד אין קורין שלא זומן ביהמ"ד קורין ומשמע דלהאי ליטנא לרב זומן ביהמ"ד אין קורין אפילו שלא במקום ביהמ"ד. ושלא זומן קורין אפילו במקום ביהמ"ד. וכיון דקיי"ל כרב גאסוריא. עבדין כחרי ליטנא דרב לחומרא. וא"כ זומן ביהמ"ד אין קורין אפילו שלא במקום ביהמ"ד כליטנא דרב אפי' קורין זומן ביהמ"ד אין קורין כליטנא דהש"ס אפי' כליטנא דרב. וכיון דהמנהג הוא לומר כרבי נפשי כביהמ"ד בימות החורף אפי' שהוא סמוך ללינה שלא זומן ביהמ"ד. מ"מ במקום ביהמ"ד אין קורין כנ"ל:

ב) במנחה דשבת וב' וה' א"צ לקרות
 רק יו"ד פסוקים ואין להוסיף
 שלא לצורך. ואם סמוך ב' פסוקים לפתוחה
 אי לסתומה. קוראין עד פתוחה או סתומה:

ב) ב"ש במנחה דשבת וב' וה' א"צ לקרות רק י' פסוקים ואין להוסיף שלא לצורך. פסוק בעניינה ריש פ"ג דבב' וה' ובמנחה קורין תלחא גברי ואין מוסיפין עליהן. ופירש"י דבב' וה' אין מוסיפין שלא יקשה לזיכור מפני שקי ימי מלאכה. ושבת במנחה סמוך לחשיכה הוא. שפרי כל היום היו גיילין לדרוש עכ"ל. וא"כ ה"ה והוא השעם גם לענין הוספת פסוקים שלא לצורך. ופסוק הוא:

ג) ידא וזיר מאד לקיים סעודה שלישית (כדדרשינן מחלתא היום. שנת קי"ו ב') ואמרינן שם (ק"ט ח"א) כל המקיים שלש סעודות בשבת ניול משלם פורעניות. מחבלו של משיח. ומדינה של ניהוס. ומתלחמת גוג ומגוג. ואמר ר' יוסי (שם ע"ב) יהא חלקי מחובלי ג' סעודות בשבת. ואפי' בעני אמרינן בסוף פאה. שבת נוהגין לו מזון ג' בעודות (ס' רז"א. וע"ש בניאורי הגר"א ס"ק א'):

ד) שיעור סעודה ג' כתב הגמ"א כס' רז"א ס"ק א' דגריך מעט יותר מכבינה. דכבינה מקרי אכילת עראי. והביא רחיה מ"ש סוף סי' רל"ב סעיף ג' דפסק שם. דקודם המנחה הא דאסור לאכול סעודה קטנה היינו כשקובע לסעודה. אבל לפסום דהיינו אכילת פירות מותר. וה"ה לאכול פת כבינה כדרך שאדם אוכל בלא קבע מותר עכ"ל וע"ש בגמ"א ס"ק ג' ובניאורי הגר"א שם ס"ק י"א. והנה מלשון הש"ע כס' רז"א לא משמע כן כ"א דכבינה פני. ומה שהקשה הגמ"א חס' רל"ב ל"ק. דהרי דקדק שם המחבר וכתב לאכול פת כבינה כדרך שאדם אוכל בלא קבע. ויש לפרש דהיינו שיש שינוי בסדר אכילתו אם אוכלו בדרך עראי. כדאמרו בסוכה כדעפס בר כי רב כו' או הוי עראי. ולא יא. אבל אם קובע עצמו עליו בודאי הוי סעודה ויא. תדע דהא לענין נטי' כבינה פת לא יש אום פקפוק אם קובע סעודה עליו. וכן לענין המזיא. ופי' בגמ"א סי' ק"ח ס"ק ג' ד'. ועי' מ"ש רבינו בס' רז"א ס"ק ב'. וז"ל נלמד מסוכה כמ"ש בס"ה. ובסוכה אמרו ביומא פ"ט ב'. דכבינה בני סוכה אפי"ג דחיי בסוכה. מ"מ ביומא ר' ירמיה ור"פ ורבא לא ס"ל כן עכ"ל. ופי' דבריו. דבאמת סעודת שבת נלמד מסעודת סוכה. כמבואר בסעיף ה' דנ' דעות כסעודה ג'. אם גריך לעשותה בה' מיני דגן. או בדבר שמלפתים בו אם הפת. או אפילו בפירות. ופעם פלוגתתם מאום דילפי מסוכה. דכולם כליטנא חדא נקט להו. דבשבת חייב לאכול ג' סעודות. ובסוכה אר"א שחייב לאכול יו"ד סעודות. ולכן מה שנקרא סעודה לענין סוכה. נקרא נמי סעודה לענין שבת. ובסוכה אמרו דבמיני תרבימא יא. ומחולקים אלו הג' דיעות בפירוש של תרבימא פ"ש היטב מ"ש רבינו שם בס"ק ס"ו. ואחרי שדענו שסעודות דשבת נלמד מסעודות דסוכה. וא"כ ה"ה לענין שיעור אכילה בכל סעודה ילמדו זה מזה. וכבינה אמרו במ"ס יומא פ"ט ב' דכבינה בני סוכה א"כ ה"ה לענין סעודה דשבת. ועי' הקשה רבינו דבסוכה כ"ז א' בני הש"ס הא כבינה בני סוכה לימא תיהוי תיובתא דרב יוסף ואביי (פי' דאפילו לאחי מ"מ מודם דכבינה אכילת עראי הוא ולא בני סוכה) ודחי הש"ס דילמא כו'. הא כבינה בני סעודה וברכה אבל סוכה אפילו כבינה נמי לא. ותיקן רבינו דהא ביומא שם פריך הש"ס הא כבינה בני סוכה. ומשי עלה ר' ירמיה ורבא ורב פפא. ולא בעו למימא כסוגית הש"ס דסוכה מאום דס"ל כבינה בני סוכה. והלכתא כותיהו. דאביי ורבא הלכה כרבא. ור"ס בתרא הוא גבס. והלכתא כותי'. אמנם כס' תרל"ט סעיף ב' פסק המחבר וכתב אכילת עראי כבינה מפת. והוא כאביי שם כ"ז א' דכבינה לא בני סוכה. וא"כ מאן דמיקל בסעודה שלישית ויוזא כבינה פת אסור לי' לאכול כבינה פת חץ לסוכה. ומאן דמיקל ואכל כבינה פת חץ לסוכה. לא יאז כסעודה ג' בשבת כ"א ביותר מכבינה פת. דל"כ הוי תרי קולי דסתרי אהדדי:

אֲשֶׁרֵי יוֹשְׁבֵי בֵיתְךָ עוֹד יִהְיֶה לְעוֹלָם פְּלֵה :
 אֲשֶׁרֵי הָעַם שֶׁכָּכָה לוֹ אֲשֶׁרֵי הָעַם שְׁיִהְיֶה אֲלֵהוּ :

תְּהִלָּה לְדוֹר אֲרוֹמָסָה אֱלוֹהֵי הַמַּלְכָּה וְאֲבָרְכָה שְׁמֶךָ לְעוֹלָם וָעֶד :
 בְּכָל־יוֹם אֲבָרְכֶךָ וְאֶהְלָלֶה שְׁמֶךָ לְעוֹלָם וָעֶד : גְּדוֹל יְהוָה וּמְהִלָּל מְאֹד
 וְלִגְדֹלְתוֹ אֵין חֶקֶךָ : דוֹר לְדוֹר יִשְׁבַח מַעֲשֶׂיךָ וּגְבוּרָתֶיךָ יַגִּידוּ : הַדָּר
 כְּבוֹד הַיְדוּד וְדַבְרֵי נִסְפֵי אֲשִׁיתָה : וַעֲזוֹז נוֹרְאִיתֶיךָ יֵאמְרוּ וּגְדֹלּוֹתֶיךָ
 אֲסַפְּרָנָה : זָכַר רַב־טוֹבֶיךָ יִפְיֵעוּ וְצַדִּיקְתֶּךָ יִרְנְנוּ : חֲנוּן וְרַחֵם יְהוָה אֲרֶךְ
 אַפַּיִם וּגְדֹל־חַסֵּד : טוֹב יְהוָה לְכָל וְרַחֲמָיו עַל־כָּל־מַעֲשָׂיו : יוֹדוּךָ יְהוָה
 כָּל־מַעֲשֶׂיךָ וַחֲסִידֶיךָ יִבְרַכּוּכָה : כְּבוֹד מַלְכוּתֶךָ יֵאמְרוּ וּגְבוּרָתֶךָ
 יִדְבְּרוּ : לְהוֹדִיעַ לְבַנְיֵי הָאָדָם גְּבוּרָתוֹ וְכְבוֹד הַדָּר מַלְכוּתוֹ : מַלְכוּתֶךָ
 מַלְכוּת כָּל־עוֹלָמִים וּמַמְשְׁלֹתֶיךָ בְּכָל־דוֹר וָדוֹר : סוֹמֵךְ יְהוָה לְכָל־
 הַגִּמְלוֹת חֲזִיקָה לְכָל־הַכּוֹפְסִים : עֵינַי כָּל אֵלֶיךָ יִשְׁבְּרוּ וְאַתָּה נוֹתֵן־
 לָהֶם אֶת־אֲכָלָם כְּעֵתוֹ : פוֹתַח אֶת־יְדֶיךָ וּמַשְׁפִּיעַ לְכָל־חַי רִצּוֹן : צַדִּיק
 יְהוָה בְּכָל־דַּרְכָּיו וַחֲסִיד בְּכָל־מַעֲשָׂיו : קָרוֹב יְהוָה לְכָל־קְרָאָיו לְכָל־
 אֲשֶׁר יִקְרָאֵהוּ בְּאֵמֶת : רִצּוֹן יִרְאִי יַעֲשֶׂה וְאֶת־שׁוֹעֲתָם יִשְׁמַע וְיוֹשִׁיעֵם :
 שׁוֹמֵר יְהוָה אֶת־כָּל־אֲהַבָּיו וְאֶת־כָּל־הַרְשָׁעִים יִשְׁמִיד : תְּהִלָּת יְהוָה
 יִדְבַר פִּי וַיִּבְרַךְ כָּל־בָּשָׂר שֵׁם קְדוֹשׁ לְעוֹלָם וָעֶד : וְאַנְתָּנוּ נִבְרַךְ יְיָ
 מִעַתָּה וְעַד־עוֹלָם הַלְלוּיָהּ :

וְכֵן לְצִוּן גּוֹיָל וּלְשׁוֹבֵי פֶשַׁע בַּיַּעֲקֹב נֶאֱמַר יְהוָה : וְאֲנִי זֹאת
 בְּרִיתִי אִתְּם אֲמַר יְהוָה רֹחֵי אֲשֶׁר עָלֶיךָ וְדַבְרֵי אֲשֶׁר שָׁמַתִּי בְּפִיךָ לֹא
 יִמָּשׁוּ מִפִּיךָ וּמִפִּי זֶרַע וּמִפִּי זֶרַע זֶרַע אֲמַר יְהוָה מִעַתָּה וְעַד עוֹלָם :
 וְאַתָּה קְדוֹשׁ יוֹשֵׁב תְּהִלּוֹת יִשְׂרָאֵל : וְקָרָא זֶה אֶל־זֶה וְאֲמַר קְדוֹשׁ | קְדוֹשׁ
 קְדוֹשׁ יְהוָה צְבָאוֹת מְלֹא כָל־הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ : וּמִקְבְּלֵי דִין מִן דִּין
 וְאֲמִרֵן קְדִישׁ בְּשֵׁמי מְרוֹמָא עֲלָאָה בֵּית שְׁכִינְתָּהּ קְדִישׁ עַל אֲרַעָא
 עוֹבֵר גְּבוּרָתָהּ קְדִישׁ לְעֵלְמֵי וּלְעֵלְמֵי עֲלֵמָא יְהוָה צְבָאוֹת מְרִיא כָּל־
 אֲרַעָא וְזוֹ יִקְרָה : וְתִשְׁאַנְי רֹחַ וְאֲשַׁמַּע אֲחֵרֵי קוֹל רַעַשׁ גְּדוֹל בְּרֹךְ
 כְּבוֹד יְהוָה מִמְקוֹמוֹ : וּנְסַלְתְּנֵי רֹחַא וְשִׁמַּעַת בְּתַרֵּי קָל זִיע סְגִיא

מנחה לשבת

דַּמְשַׁבְּחִין וְאִמְרִין : בְּרִיק יִקְרָא רִיהוּה מֵאֲתֵר בֵּית שְׁכִינְתָּהּ : יְהוּה |
 יִמְלֹךְ לְעוֹלָם וָעֶד : יְהוּה מַלְכֵנוּתָהּ קָאָם לְעוֹלָם וְלְעוֹלָמֵי עַלְמֵיָא : יְהוּה
 אֱלֹהֵי אַבְרָהָם יִצְחָק וְיִשְׂרָאֵל אֲבוֹתֵינוּ שְׁמֵרָה זֹאת לְעוֹלָם לְיַצֵּד
 מִחֲשֻׁבוֹת לְבַב עַמְּךָ וְהִכּוּן לְבָבָם אֱלֹהֵיךָ : וְהוּא רַחוּם יִכְפַּר עוֹן וְלֹא
 יִשְׁחִית וְהִרְפָּה לְהַשִּׁיב אִפּוֹ וְלֹא יַעִיר כָּל חַמְתּוֹ : כִּי אֵתָּה אֲדֹנָי טוֹב
 וְסֻלָּח וְרַב חַסֵּד לְכָל קְרִיאָיךָ : צִדְקָתְךָ צִדֵּק לְעוֹלָם וְתוֹרָתְךָ אֱמֶת :
 תִּתֵּן אֱמֶת לְיַעֲקֹב חַסֵּד לְאַבְרָהָם אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתָּ לְאַבְתֵּינוּ מִיְמֵי קָדְשׁ :
 בְּרוּךְ אֲדֹנָי יוֹם | יוֹם יַעֲמֵס־לָנוּ הָאֵל יִשׁוּעַתָּנוּ סֵלָה : יְהוּה צְבָאוֹת
 עִמָּנוּ מִשְׁנֵב לָנוּ אֱלֹהֵי יַעֲקֹב סֵלָה : יְהוּה צְבָאוֹת אֲשֶׁר־יְאָדָם בּוֹמֵת
 בְּךָ : יְהוּה הוֹשִׁיעָה הַמַּלְךְ יַעֲנֵנוּ בְיוֹם קְרָאָנוּ : בְּרוּךְ (הוּא) אֱלֹהֵינוּ
 שֶׁבְרָאָנוּ לְכַבְדּוֹ וְהִבְדִּילָנוּ מִן הַתּוֹעִים וְנִתְקַן־לָנוּ הַטּוֹרַת אֱמֶת וְחַי
 עוֹלָם נִטְעַ בְּתוֹכָנוּ הוּא יִפְתַּח לָּנוּ בְּתוֹרָתוֹ וְיִשֵּׁם בְּלִבָּנוּ אֱהָבָתוֹ
 וְיִרְאֵתוֹ וְלַעֲשׂוֹת רְצוֹנוֹ וְלַעֲבֹדוֹ בְּלִבָּב שְׁלֵם לְמַעַן לֹא נִינַע כְּרִיק וְלֹא
 גִּיד לְכַהֲלָהּ : יְהוּ רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוּה אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שְׁנִשְׁמֹד
 תִּקְוֶה בְּעוֹלָם הוּהוּ וְנִזְכָּה וְנִחַתָּה וְנִרְאָה וְנִירָשׁ טוֹבָה וּבִרְכָה לְשָׁנֵי יָמוֹת
 הַפְּשִׁיחַ וְלַחַיִּי הָעוֹלָם הַבָּא : לְמַעַן יוֹמְרָךָ כְּבוֹד וְלֹא יִדָּם יְהוּה אֱלֹהֵי
 לְעוֹלָם אֲוֵרָךְ : בְּרוּךְ הַגִּבּוֹר אֲשֶׁר יִבְטַח בִּיהוּה וְהִיָּה יְהוּה מְבַטְחוֹ :
 בְּטַחוֹ בִּיהוּה עָרֵי עַד כִּי בִּיָּהּ יְהוּה צוּר עוֹלָמִים : וְיִבְטַחוּ בָּהּ יוֹדְעֵי
 שְׁמֶךָ כִּי לֹא עֹזְבֶת הַרְשִׁיעָה יְהוּה : יְהוּה חָפֵץ לְמַעַן צִדְקוֹ יִגְדִּיל
 תוֹרָה וְיִאֲדִיר :

הַשִּׁיר אומר ח"ק ואח"כ אומרים זה.

וְאֲנִי תַפְלִיתִי לָךְ יְהוּה עֵת רְצוֹן אֱלֹהִים בְּרַב חַסְדֶּךָ
 עֲנֵנוּ בְּאֵמֶת יִשְׁעֶךָ :

כי

לקוטי הגרא

מִיָּד ואני ספלתי כו' אימתי עת רצון כו' בשעה שהלכור מחפלקי. כי עת הוא חיבור
 הוי"ה והאי"ה בעשרה. ולא הוא עת רצון. וכן חיבור דרום ולשון. פה ולשון כידוע
 שבו

שער נפתלי

כתב הר"א ול ח"ל כי עת הוא חיבור הוי"ה ואח"כ בעשרה. כי הוי"ה ונח"ה עולים מ"ו ועשרה עולים
 מ"ז עולה ע"ה. והם ח"כ. כי חמולה לעני הוא ע"ה והוא רע"ה ח"ל כולל ר' דהנן שבה כידוע.

מנחה לשבת

קבו

וקרין פלטה נברי כפרשה ראשונה משכוע הכא ואסי' שחל יו"ט בשנת קורין כפרשה הכאה וא"ל קדיש
אחר קה"ת. ומכניסין הס"ת להיכל. והש"ך אומר ח"ק ומתפללין בלחש:

כִּי שָׁם יְהוָה אֶקְרָא תְּבוּנָה לְאֱלֹהֵינוּ:
אֲדַנִּי שְׁפָתַי תִּפְתָּח וּפִי יַגִּיד תְּהִלָּתְךָ:

כָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֵלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ אֱלֹהֵי אַבְרָהָם אֱלֹהֵי
יִצְחָק וְאֱלֹהֵי יַעֲקֹב הָיָר הַגְּדוֹל הַגְּבוּר וְהַנּוֹרָא אֵל עֲדוֹן גּוֹמֵל חַסְדִּים
מוֹבִימִים וְקֹנֵה הַכֶּלֶךְ וְזוֹכֵר חַסְדֵי אֲבוֹת וּמְבִיא גּוֹאֵל לְבָנָי בְּנֵיהֶם לְמַעַן
שְׁמוֹ בְּאַהֲבָה.

כפשרת ימי תשובה שמיסין זכרנו מי בסוף. וכתוב ובספר חיים. ולא שכת וחסס ככרכה ליטו חזק.
זכרנו לחיים מלך חפץ בחיים. וכתבנו בספר החיים למענה אלהים חיים:

מֶלֶךְ עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמַגֵּן כָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה מִגֵּן אַבְרָהָם:
אַתָּה גְּבוּר לְעוֹלָם אֲדַנִּי מַחִיה מַתִּים אַתָּה רַב דְּהוֹשִׁיעַ.

בחורף משיב רוח ומריר הגשם: בקיץ מריר החל לא משיב הרוח ומריר המל.
מכלכל

לקוטי הגרא

שהוא חיבור עם ברעון. וכן ענן ולאש וכן עטרת ספארת. שהוא מנשיקות פיוהו היכל הרעון.
וכן פ"ר בנילוסין. וכן השם של לילה אחר חלות. וכן ראשים של מ"ב. ורעון הוא התכללות
לוחיות בעלמס זה בזה. [ג"כ כג"ה. וב' אקו"ק וב' בנילוסין] ועיקר עת רעון הוא התכללות
הכ"ל. והוא פ"י פשרה (ביאורו לזכרות פ"א סי' ל"ה):

ג

שער נפתלי

ואו הוא עת רעון. המתקת רע"ג בצבור. כי צב"ר עולה רחמים. כי ברחמים סרת יעקב מחובר רע"ג סרת
אברהם ויצחק שתכנו שלשת ג' תפלות בג' ומגים הידועים: וכן חבור דרום וצפון. עולה עה"ו ע"ת עם ו'
החבר: פ"ה לשון. עולה ת"ע. וא' אינו כחשבון כידוע: שהוא חבור ע"ת ברעון. שהאלף מחברן.
עת מלכות. רצון הוא צנור יסוד: וכן ענ"ן וא"ש. עולה ע"ת בג"ל. עמוד ענן יום ואש לילה. ומחובבים
ברעון: וכן עשרת המארות. הם ב' מדות ח"ה מלכות. ר"ת ע"ת. דו"ג: שהיא מנשיקות פיוהו. התחברות
רע"ג ה' סרת לנ"ק ו' להכרוא. פה ולשון: וכן פ"ד בגילופין. ידוע שמצפ"ד הם דינים שבאים בסוף. וכל
גבול ותכלית הם דינים וצמצום ומצפ"ד עולה פ"ר. וכן ור"ב סרת עולה פ"ר. פ"ר בגילופין. פ"י מצפ"ד
במילואים עולה תע"א. ס"ס נון צד"ו פ"א כ"ף. והוא המתקת רע"ג הוא עת רעון: וכן השם של לילה.
כמבואר בחזק פ' שלך לך. ח"ה שסא קדישא אית בגילופי אהון דהוא שלמא סלגו ליליא ואליך. דאינון
אהון כל"ך סע"ה יאעצ"ה עולים נ"כ תע"א כגנין עת רעון וק בגילופי אהון תע"ל שאו ג"כ עת רעון אחר
המה לילה: וכן ראשים של ס"ב. תע ע"ת רעון כי ס"ב הם דינים והראשים הם רחמים. והם א' ק' ג' ב' ח'
ו' ש' ע"הים תע"א בג"ל כי הוא מחבר חו"ג ונשאיר ע"ת רעון: התכללות אהיות בעצמם וזה בזה. כצ"ל
והיות בעצמם יפ"י. ח"ה ה'. ח"ה ה'. ח"ה ה'. עולה קפ"ו. וזה בזה הוא יפ"ה. וכן ח"ה י'. ח"ה ר'
ר"ה ה'. עולה ק"ס. עם קפ"ו עולה רעון. כי חרעון הוא בעצמו. וזה בזה: וב' אה"ה עולים ס"ב: וב'
בגילופין. הם ב' מילואים אלפין רודין. בודין עולה קס"א. כאלפין שלה קס"ג. קס"א קס"ג ס"ב עולים
רעון: ועיקר עת רעון הוא התכללות תע"ל. שהוא התכללות חו"ג ואה"ו בגילופין. ע"ת הוא עשרה היות
והיות. וכן רעון בג"ל. ח"ש והוא ע"י עשרה. עכ"ל:

מנחה לשבת

מְבַלְבֵּל חַיִּים בְּחֶסֶד מְתִיב מְתִים בְּרַחֲמִים רַבִּים סוֹמֵךְ נוֹפְלִים
וְדוֹפֵא חוֹלִים וּמְתוֹר אֲסוּרִים וּמְקִיָּם אֲמוֹנָתוֹ לִישְׁנֵי עַפְר . מִי כְמוֹךָ
בְּעַד גְּבוּרֹת וּמִי דוֹמֵה קֶדֶד מְלֶךְ מְמִית וּמְתִיב וּמְצַמִּיחַ יְשׁוּעָה :

בעש"ת מי כְמוֹךָ אֵב הַרְחִמִים זוֹכֵר יְצוּרֵי לַחַיִּים בְּרַחֲמִים :

וְנֶאֱמָן אַתָּה רַהֲחִיּוֹת מְתִים בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה מְתִיב הַמְתִּים :
קדושה לש"ן בחזרת התפילה .

נִקְדַּשׁ אֶת שְׁמֶךָ בְּעוֹלָם בְּשֵׁם שְׁמִקְרָשִׁים אוֹתוֹ בְּשְׁמֵי מְרוֹם
בְּפָתוּב עַל יַד נְבִיאֶךָ וּקְרָא זֶה אֵל זֶה וְאָמַר : קו"ח קְדוֹשׁ קְדוֹשׁ קְדוֹשׁ
יְהוָה צְבָאוֹת מְלֵא כֹל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ : חו"ל לְעַמְתָּם בְּרוּךְ יֵאמְרוּ : קו"ח בְּרוּךְ
כְּבוֹד יְהוָה מִמְּקוֹמוֹ : חו"ל וּבְדַבְרֵי קְדֻשָּׁה כְּתוּב לֵאמֹר : קו"ח יְמַלֵּךְ יְהוָה
לְעוֹלָם אֱלֹהֶיךָ צִיּוֹן לְדוֹר וָדוֹר תְּהַלְצֶיהָ :

חו"ל לְדוֹר וָדוֹר נְגִיד גְּדֻלָּה וְלִנְצַח נְצֻחִים קְדֻשָּׁתְךָ נִקְדִּישׁ וּשְׁבַחְךָ אֱלֹהֵינוּ
סְפִינֵי רֵא יִמְשֵׁל לְעוֹלָם וְעַד כִּי אֵל מְלֶךְ גְּדוֹל וְקְדוֹשׁ אַתָּה . בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה הָאֵל
(בעש"ת הַמְלֶךְ) הַקְדוֹשׁ :

אַתָּה קְדוֹשׁ וְשְׁמֶךָ קְדוֹשׁ וּקְדוֹשִׁים בְּכַרְיוֹם יְהַדְרֶנּוּ פִּלְתָּה . בְּרוּךְ
אַתָּה יְהוָה הָאֵל (בעש"ת הַמְלֶךְ) הַקְדוֹשׁ :

אַתָּה אֶחָד וְשִׁמְךָ אֶחָד . וּמִי בְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל גּוֹי אֶחָד

בארץ

לקוטי הגר"א

ג' שבתות (הן) שבת בראשית . שנת דמחן סורה . שנת לעסוד לבא . שנת בראשית חיבי
מלכות דחיבי ראשית כידוע . וזה שבת דלילי . ולכך אנו מחפליין בלילה אחת קדש
ט' מכלית מפשה שמים וארץ . שנת מ"ח חיבו מ"ח . חו"ל שנת דיומא . ולזה אנו מחפליין
ישמח משה ט' בעמדו לפניך טו' . שנת עילאה בינה חינו דכלא . וזה שבת לעסוד לבא .
ולכן אנו מחפליין אחת אחד . כמ"ש ויהי ביום ההוא יהי' ה' אחד ושמו אחד . ולזה שבת
נשפחה נוסח הספלה בכל פעם ולא ביו"ט (יהל אר סוף פ' יתרו מה"מ) :

שני שמים אלו (ה' אלהינו) הם כלל כל התורה כולה וכל השמות . כי הקב"ה הוא נסתר
מזד עלמוחו ועגלה מזד מעשיו . לכן אנו אומרים בכל ברכה לשון נגלה ונסתר .
והס כו"ה ברוך הוא . הוא מורה על זד עלמוחו יחדך . ואלהים הוא מורה על השגחתו
על בריותיו . ולכן כתיב בכל פרשה בראשית שם אלהים לבדו . ובהשגחה יש ב' ענינים .
השגחה כללית דהיינו על כל בריותיו ועל כל העולם בכללותו . והשגחה פרטית שמשגיח על
ישראל לבד . וכנגדו הוא שם אלהים . וכן בתורה יש נעלם ועגלה כידוע ט' . ולכן אומרים
בכל ברכה ה' אלהינו מלך העולם . דהיינו ה' מזד הנעלם . ואלהינו שהוא משגיח עלינו
בפרטות . ומלך העולם . שאפ"פ שמשגיח עלינו בפרטיות משגיח ג"כ על כל העולם כולו
בכללותו ומשגל עליהם . וכן אומרים בתפלה בשבת במנחה . אחת אחד ושםך אחד . פי'
אחת

בְּאֶרֶץ. תַּפְאֶרֶת גְּדֻלָּהּ. וְעֶמְדַת יְשׁוּעָה. (יו"ם) מְנוּחָה
 וְקִדְשָׁה לְעֵמֶד נְתָתָה. אֲבָרְהֶם יָגֵל. יִצְחָק יִרְגֵן. יַעֲקֹב
 וּבְנָיו יָנִיחוּ בוֹ: מְנוּחַת אֱהָבָה וְגִדְבָה. מְנוּחַת אֲמֶת
 וְאַמוּנָה. מְנוּחַת שְׁלוֹם וְשִׁלְוָה. וְהַשְׁקֵט וּבְטָח. מְנוּחָה
 שְׁלֵמָה שְׂאֵתָה רוּצָה בָּהּ. יִפְרֹז בְּגִיךָ וְיִדְעוּ כִּי מֵאֵתָךְ
 הִיא מְנוּחָתָם וְעַל מְנוּחָתָם יִקְרִישׁוּ אֶת־שִׁמְךָ:

אֲרֵהֵנוּ וְאֲרֵהֵי אֲבוֹתֵינוּ רְצֵה בְּמְנוּחָתֵנוּ קִדְשָׁנוּ
 בְּמִצְוֹתֶיךָ וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרֹתֶיךָ שִׁבְעֵנוּ מִטּוֹבֶיךָ וְשִׁמְחָנוּ
 בִּישׁוּעָתֶךָ וְטַהַר לְבָבֵנוּ לְעִבְדֶּיךָ בְּאֲמֶת וְהַנְחִילֵנוּ יְהוָה
 אֲרֵהֵנוּ בְּאַהֲבָה וּבְרִצּוֹן שִׁבֶת קִרְשֶׁךָ וַיְנַחֵנוּ בָּם יִשְׂרָאֵל

מקדשי

לקוטי הגרא

אתה אחד מלך עלמו יתברך. ושםך אחד מלך בריוטיו בשם נללה. אעפ"י שמנהיג כל
 בריה ובריה בפני עצמה וכל א' הנהגתה משונה מחברתה. אעפ"כ כבולו הוא אחד. ופי
 כעסק ישראל נז' אחד בארץ ס' כי שיהם הן ציוד ישראל וא"י. ישראל מצ' אומות.
 וא"י מכל הארצות. וכמו שנקרא אלהי ישראל כן נקרא אלהי הארץ ס'. ולכן נעשו אפילו
 נכרים משני שלא שמחו את האורח בארץ כמ"ש (מ"ב י"ז) לא ידעו את משפט אלהי הארץ.
 שישראל מטוב על כל האורה בח"ל. ובארץ מטוב אפי' נכרי ולכן נעשו הכותים שלא
 ידעו משפט אלהי הארץ ס'. וגילו של תורה הוא בארץ כמ"ש אצירא דא"י מחכים. וגם
 הנבואה אינו שורה אלא בא"י ולכן ברם יונה. כמ"ש (מ"ק כ"ה ע"א) ראוי רבינו ששורה
 עליו שכינה אלא בכל גרמה לו ס'. אבל כשהיו ישראל בארץ היו גוי אחד. וכן לע"ל כ"ב
 א"י כמ"ש בואר אימתי גוי אחד בזמן שהן בארץ. (אדרת אליהו דברים א' פ' ו'):

אֲבָרְהֶם יגל יצחק ירגן ז"ל רבינו צפי' יסעי' ס' ה' פ' י"ב. כי שמחתי ה' בפעליך
 כמעשה ידך ארץ. אחר גבי פעולה שמחה וגבי מעשה רנה ס'. והייט פ"פ
 פ"ש בואר שמחה בפעול ורננה ברמשא. והוא כי פעולה נאמר על ענין בלתי נראה
 צדאי' בעלמא. כ"א אחרי ההבטה וההסתכלות היטב. ח"ש כי אראה שמך וגו' ירח וטובים.
 אבל השמש לא נראה להדיא ונקראת פעולה. ח"ש בשמירת צורחת השמש שהוא ענין פעל
 ה' ונלמרא שמחה אחר שמחתי ס' בפעלך. וברמשא רנה והוא לפת אלה ירח וטובים
 הנקראים מעשה ה'. ואחר ובמעשה ידך ארץ. וזה שאנו אומרים אברהם יגל הייט
 בפעלם שמריה ליתא דאברהם אז הוא גילס ושמחה. וברמשא רנה לפת תפלת המנחה
 לנחא דלחמך. ח"ש ילחך ירגן. פכ"ל:

ב"ן יב"ם דעתה הוא בסוד זכ"ל וכמ"ש בפ' צ"ר. ובה הוא נגד שמחה. והן נגד ג'

ספורוס

שער נפתלי

כ"ש טו ובפ רפת כו'. היינו כי בנ' תפלות רשכת בנוסח תפלת אליקטו כו' רנה במנחותינו כו' ונח
 בה ישראל אומרים בתפלת קריבת בליל שבת אמנם בשחרית ובמוסף הנוסח ונחוד בו ישראל. ובתפלת
 מנחה

מנחה לשבת

מִקְרָשֵׁי שִׁמְךָ . בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה מְקַדֵּשׁ הַשַּׁבָּת :
רְצֵה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל וּבְתַפְלֹתָם . וְהַשֵּׁב
אֶת הָעֲבוּדָה לְדָבִיר בֵּיתְךָ וְאֲשֵׁי יִשְׂרָאֵל וּתְפַלְתֵם בְּאַהֲבָה
תִּקְבַּל בְּרָצוֹן וְתִהְיֶי לְרָצוֹן תָּמִיד עֲבוּדַת יִשְׂרָאֵל עִמָּךְ :

בר"מ והה"ע אומרים יעלה ויבוא

וְתַחֲזִינָה עֵינֵינוּ בְּשׁוּבָה לְצִיּוֹן בְּרַחֲמִים . בְּרוּךְ אַתָּה
יְהוָה הַמַּחְזִיר שְׁבִינָתוֹ לְצִיּוֹן :

מודים לרכנן

מודים אנחנו לך שאתה הוא יי אלהינו
ואלהי אבותינו אלהי כל בשר יוצרנו
יוצר בראשית ברבות והוראות לשמך
הגדול והקדוש על שהחייטנו וקיפנתנו
כן תחייטנו ותקימנו ותאסוף גליותינו
לחצרות קדשך לשמור חקך ולעשות
רצונך ולעבדך בלבב שרם על שאנחנו
מודים לך ברוך אתה יי אל ההודאות :

מודים אנחנו לך שאתה הוא
יהוה אלהינו ואלהי אבותינו לעולם
ועד צור חיינו מן ישענו אתה הוא
לדור ודור . גידה לך וגמפר תהלתך
על חיינו המסורים בידך ועל נשמותינו
הפקודות לך ועל נפיק שפבל יום

עִמָּנוּ וְעַל נַפְלְאוֹתֶיךָ וּמְבוֹבוֹתֶיךָ שֶׁבְכָל־עֵת עָרַב וּבִקְרַב וְצַהֲרִים .

הטיב

לקומי הגרא

סעודות לשבת . וגר ג' היום בסוד שם של י"ב שהן מטונין שם בקרא : (ביאורי למשלי ס'
פ' ה') :

ב'

שער נפתלי

מנחה הנסח ריטתו כפ . וע"ז כתב רבינו המעם . כי ביום הן בסוד יובל . ולכן אומרים בן בבקר . ובס'
במנחה כי שניהם בסוד יובל כמשי"ח . ובלילת בסוד שמיטה אומרים ברה . וע"י ברעיא מהימנא פ' בחר ק"ח
ע"ב . אהיה ראיה בינה שנת הויבל . איהי אחיה אצר אחיה . תרין ומגן אחיה חושבן ס"ב . וחמני'
אתון רבהון תששין . רבהון פקודא לחשוב שנת הויבל כו' שמיטה שכינתא תתאה ראיהי משבע שנין .
יובל אימא עלאה בינה איהי לתששין שנין . עכ"ל . ור"ם ב"ז וב"ם כי כפ בני' שני פעמים איהי דבינה
יובל . ובו ג"י ח' שמונה אותיות רב' אחיה . שהם ביתר תששים נש"ב . בסוד הויבל בינה . וברה ג"י ו'
שמיטה שבע שנים שכינתא תתאה כמ"ש בוזר . וע"י ס"ש לעיל בלקום ספ' יתרו ברה ג' שבתות הן
וע"י בליקוסים מענייני שבת ברה הלא צלותן ומבואר שם דצלותא דערבית בשכינתא תתאה . ולכן הנסח
ברה . אמנם בשחרית ומנחה מבואר שם כי הם בבניה וברא . ובמנחה בינה שבת לעתיד לבא . וכן הוא
ע"כ ראחיד בתחזייהו מן הקצה אל הקצה בימי התין ועיקלו בעריא . וכן בשחרית הוא ברא כשקיבל מרחן
מבינה בסוד חלקו דמשה . ולכן שניהם ביהוד בבניה . ונ"ל כי ב"ם בסוד ס' תבונה . השורה על חרין
שהיא פ' מתובה . וב' הוא ב' מרחן ור"ב עילאין . ובו הוא ו"ק הוא בסוד הרעת שנקרא ו' . וב' הם ב'
מרחן המתלבשין בויק . ונ' סעודות הן ג"כ נגר ג' מדרגות הג"ל בינה עריא ושכינתא . ונ' סעודות הג"ל
הם מרחמים כפ ויאמר משה אכלוהו היום כי שבת היום לח' היום לא המצאוהו בשרה . תלמא היום כנגד
ג' סעודות כמו שאר"ל בשבת ק"ז ע"ב . ומ"ש שהן מטונין בקרא . נ"ל כי ויאמר משה אכלוהו היום נגר
שחרית יאמר משה . והוא מדרגת הכינה שבה עלה עריא שהיא הכינה מתנת חלקי של משה . ואח"כ שבת
היום

מנחה לשבת

קבט

השוב פי לא-כלו רחמיך והמרתם פי לא-תמו חסדיך געולם קנינו קף :

כחוכה וכפורים למוקפין אומרים כאן על הנסים .

ועל כלם יתברך ויתרומם שמך מלפניו תמיד לעולם ועד :

בעשיה וכתוב לחיים טובים כל-בני בריחה :

וכל החיים יודוך פלה ויהללו את שמך באמת האל ישועתנו ועזרתנו סלה . ברוך אתה יהוה השוב שמך וקף נאה להודות :

כפולין אומרים זה

כאשכנו אומרים זה

שלום רב על-ישרא

עמך תשים לעולם פי
אתה הוא מלך אדון קד
השלום וטוב בעיניך
ברך את-עמך ישראל
בכל-עת ובכל-שעה
בשלומה :

שים שלום טובה וברכה חן וחסד

ורחמים עלינו ועל כל-ישראל עמך ברבנו
אבינו כלנו כאחד באור פניך פי באור פניך
נתת לנו יהוה אלהינו תורת חיים ואהבת
חסד וצדקה וברכה ורחמים וחיים ושלום
וטוב בעיניך לברך את-עמך ישראל בכל-
עת ובכל-שעה בשלומה :

בעשיה במקור חיים ברכה ושלום ופרנסה טובה נבר ונכתב לפניה אנחנו וכל עמך בית ישראל לחיים טובים ולשלום :

ברוך אתה יהוה המברך את-עמי ישראל בשלום :

אלהי נצור לשוני מרע ושפתי מדהר מרמה ולמקללי נפשי
תדום ונפשי כעפר לכל תהיה פתח לבי בתורתך ובמצותיך תרדוף
נפשי וכל החושבים עלי רעה מהרה הפר עצתם וקלקר מחשבתם .
עשה למען שמך עשה למען ימינה עשה למען קדשתך עשה למען
תורתך למען יחלצון ידיך הושיעה ימינה וענני : יהיו רצון אמרי
פי והגיון לבי לפניה יהוה צורי וגואלי : עשה שלום במדומיו הוא
יעשה שלום עלינו ועל כל ישראל ואמרו אמן : יהי רצון לפניה יהוה
אלהינו ואלהי אבותינו שיבנה בית המקדש במהרה בימינו ותן

חלקנו

שער נפתל

היום לה' במנחה מודנת תרא שנקרא תויה . ואח"כ היום לא תמצאונו בשרה מלכת שרה תפוחין . וכן
שם של יב ווא ג' תויה כ"ב אחי

מנחה לשבת

חֲלַקְנוּ בְּתוֹרַתְךָ : וְשֵׁם נַעֲבֹדְךָ בִּירְאָה פִּינִי עוֹלָם וּבְשָׁנִים קִדְמוֹנִית :
וְעִרְבָה לַיהוָה מִנְחַת יְהוָה וּירוֹשָׁלַיִם זִמְי עוֹלָם וּבְשָׁנִים קִדְמוֹנִית :

הס' חזור התפלה בקול ואומר קדושת נקדש וגימור התפלה ואח"כ אומרין צדקתך וכו'. וכימיס שא"ח
תמנון בחול אין אומרין צדקתך. ולא כבית חתנים ולא כבית האכל.

צִדְקַתְךָ צֶדֶק לְעוֹלָם וְתוֹרַתְךָ אֱמֶת : וְצִדְקַתְךָ אֱלֹהִים

עד

לקושי הגר"א

ב' שינין הנ"ל הם סוד תרי"ג מלמעט עם החסרה. שין דלחוסוף הוא שם וקודם י"ג
תיקוין. והן ב' שיין של תפילין. ג' ד' דו"ג. והוא סוד חרות על הלוואות. והוא
סוד ה' מלך כו'. והוא סוד חכ"ד כו'. והן ג' זיונין ג' כתרין שנכתרו ישראל במ"ע ול"ס
ומרה א' בחלמץ. ועם ו' דלחוסוף ודעת הוא סוד כתר. ששם אלו ג'. וכן עם ו' דלעולם
בקריאה. וכן תרי"ג עם ז' ס"ת. והוא סוד סתרה. ששם חזקתי עליכם מים עכורים
כו'. וי"ב תיבות כפסוק זה נגד י"ב לטויות. י"ב לירופן דלקי"ה. י"ב לחוון בשם הלך.
וכן

שער נפתלי

מ"ש ב' שינין הנ"ל. דלעיל סוד כתב רבינו. דבאיסא יסוד ג"כ מתחלק לב' שינין ימינא ושמאלא. דתינו
שין של ג' ראשים ושל ד' ראשים והוא שיין של שר"י. א' לנצח וכו' לאוד. ואמר כמן שחם סוד
תרי"ג מצות עם התורה. והתורה נחשב לאחד ככלל. אי"כ הם תרי"ד. ג' שר"י עם ב' שינין : ומ"ש שין
דאיתומף הוא שם דקודם י"ג תיקוין. כתב הר"א ול'. פי' ה' ה' של י"ג סודות הם מצפ"ץ מצפ"ץ (כא"ת
ב"ש כמ"ש הארז"ל) חושבנן ב' שין : והן ב' שין של תפילין. א' של ג' ראשין וא' של ד' ראשים דו"ג.
והוא סוד חרות על הלוואות. חרות חושבנן שר"י עם ב' שינין תרי"ד : והוא סוד ה' מלך כו'. פי' חושבנן
ה' מלך ה' מלך ה' לעולם ועד חושבנן תרי"ד : והוא סוד חכ"ד. כי חכמה בינה דעת ג"כ חושבנן תרי"ד.
וג' שמות הנ"ל הן חכ"ד. וכן ג' שמות הראשונות של י"ג תיקוין עכ"ל : ומ"ש ותן ג' זיונין כ' הר"א ול'.
פי' תנין : שלשה כתרין שנכתרו ישראל ותן בס"ע ול"ת ותורה א' באמצע. תרי"ג מצות עם תורה תרי"ד.
חושבנן חכמה בינה דעת. ועם ו' הנוסף הנאמר חכמה בינה ודעת. והוא ו' המחבר : הוא סוד כתר שר"ש
אלו ג'. תרי"ד עם ו' הוא תר"ך כתי"ו. עכ"ל : וא"ש וכן עם ו' דלעולם הקריאה. ג"ל דלעיל חשיב ה' מלך
ה' מלך ה' יסודך ביא"ו ולעולם ועד. חישוב לעלם חסר ו'. ואו הוא חושבנן תרי"ד. וכמן אומר שאם נחשוב
כפי הקריאה לעולם מלא בוא"ו הוא חושבנן כתר. וכן תרי"ג עם ד' ס"ת ג"כ חושבנן כתר. ודודע מארז"ל
שבת קמ"ו א' הצבה עמדיה כעקב אלו ו' ספרי תורה. וכן תפירו ג' בתר : וא"ש וי"ב תיבות כפסוק זה.
כתב הר"א הנ"ל. וי"ל כפסוק כי ביום הזה יכפר עליכם אהרן אתכם סכל הסאתיכם לפני ה' תפירו
יש בו י"ב תיבות. נגד י"ב צינורות. י"ב צינורות ראיתיה. י"ב איתוין בשם תנין. כי בו י"ב איתוין בשם
התי"ה עכ"ל : ול"ג כי שם הצינן הוא שם אחתצביההרו"ן או יואחתצביה"ן שיש בו י"ב אותיות. ועי'
כתי' על קל"ד א' לצי ב' רביני שם. ספרין עשר אינון תליין סכתי עלאה כנון יואחתצביוון. וכו' רבינו.
דג' סמית במ"ס. סגולתא. ה"ר ה"ו וא"ו ה"ו. ג' יודין ג' ספיין ג' היות. י"ב תיקוין. וא' דכליל בלוא
כמ"ש בא"ר. והוא כלל השם. עכ"ל. ור"ל שגב' שמות הוי"ה הנ"ל י"ב אותיות ומהם י"ב אותיות
דשם הנ"ל. ואמר שש בא"ו ששא חסן אח. תמן צין. תמן אכ"ר. תמן רון. דא ששא רתלייא סכתרא עלאה
וכ' רבינו. ור"ל דר' שבהן כלילין בו. והן ד' פרצופין דכלילין בשם הוי"ה. דכלילין הכל בו והוא שר"ש
לשם. א"ך עדיא. ציין אבא. קודש לה' כידוע. אכ"ר איסא. אביר יעקב תוקמא דליה. רון איסא
תתאה. הניו ליעקב. כנפי החיות. ציית. כמ"ש בס' הבהור. עכ"ל. ואמר שם ותנין עשר שמות אינון
אמ"ח צ"ב ביה"ה רון כל חד כתיין עשר איתוין. ואינון מסנין על תנין עשר צינורין דנסקין סקור עלאה
דליה ליה ס'ף. וכ' רבינו ור"ל. ור"ל י"ב שמות הן. כ"א ס"ב אותיות. והן עשר אותיות אמ"ח תצ"ב ביה"ה
וכ' אותיות ס"ס הוי"ה. בשם הראשון ובוים י"ו בראש השם. וכמן ב' נקבות ה' ה' בסוף השם קודם רון
שחא סוד השם כידוע. והן י"ב אפסין כו'. ותנה עשר אותיות הם שרש לע"ס. וכ' אותיות ס"ס הוי"ה ב'
ראשין דע"ב חבתי. שהן ג' ראשין ואמר וינוין מסנין על תנין עשר צינורין כו' ר"ל כל שם על צינור אחד.
וידוע כי כל ענף הוא במסגן הגורס. ולכן כל שם הוא צינור א' ג"כ י"ב עכ"ל. ובהם סבוארים דבאר רבינו
כמן

עֲדֹמָרוֹם אֲשֶׁר עָשִׂיתָ גְדֻלוֹת אֱלֹהִים מִי כְמוֹהָ : צְדָקְתָּךְ בְּהַרְרֵי אֵל מִשְׁפָּטֶיךָ הַזֶּהוּם רַבָּה אָדָם וּבְהִמָּה תוֹשִׁיעַ יְדָוָה : קִדֵּשׁ תִּחְבֵּל

עשה ולא החלל מנחה כשכת מתפלל כמ"ש שמים של חול ומכדיל כראשונה ואינו מכדיל כשניה. ואם לא הכדיל כראשונה והכדיל כשניה שני' עלתה לו ונרץ לחזור ולהתפלל לתשלומין. ואם הכדיל כשתיקן או לא הכדיל כשתיקן יאל.

לקוטי הגרי"א

וכן י"ק בני' גי' דשמא מפ"ש שכן ח"י אחיון. וכן סוד ג"ר י"ה צדקתך. וצדקתך הוא כתר. ג' צדקתך בדטורא ג' כלילין בני' ו"ס. וצדקתך בטוק' שהיא צו' וה' כו'. והוא חכמה בינה ודעה. ו' דאיוסוף בישעב. והכל בכתר נוק'. וכן ו' שכן פשר: (לקוטי הגרי"א) שאחר אל"כ לוח' כ' סי' א')

שער נפתלי

כאן : ומ"ש וכן י"ה בני' גי' דשמא מפרש. כתב הר"א הג"ל ח"ל גי' גי' הם י"ד אמתון והגי' הוא ה' אמתון והושבנן הוא הכתר עכ"ל. ודבריו צ"ע. דהא רבינו מסיים י"ח אמתון ולדבריו י"ס הם. ול"ג דצ"ל דמ"ש וכן י"ה פ' כל שם הוי"ה. ומ"ש בני' גי' דשמא מפרש היינו דשם פ"ג. וחשיב רק אחיזה של המילוי דמילוי לבד ולא השיב אותיות המילוי שבתם. והן ח"י אמתון כזה וא"ו דל"ה. ז"ד. אלא וי"ז. וי"ד. והן בניס' כתר : ומ"ש והן סוד ג"ר. פ' שחמ"ע ול"ה וטורה שהן תרי"ד עם ו' דאיתוסף שהוא תר"כ הם סוד ג"ר. ומפרש והולך. י"ה צדקתך. וצדקתך הוא כתר. פ"י כי י"ה הן תר"כ כידוע ובשניהם חושבן תרי"ד כג"ל. שהן גי' צדקתך. אסגו וצדקתך הוא גי' כתר. שהוא תרי"ד עם ו'. ולכן הוא וצדקתך כוא"ו. והענין כי ידוע שאומרים במנחה דשבת גי' צדקתך וצדקתך כנגד משה רבינו שנפתלך ורוד ויוסף הצדיק כמבואר בוורה ומפרש כאן שהם בסוד הוי"ה. ב"ה כבר נתבאר. ובז"ה יתבאר למטה. וסודן ב"ה הוא כך. צדקתך צדק לעולם תוא כחכמה. כאבא יסר ברתא דרגא דרוד. שנקראת צדק כירוע. ותוא גי' תרי"ד צדקתך. כנגד ה' סלך ה' סלך ה' יסליך לעלם ועד. ואח"כ וצדקתך אלקים עד מרום. וצדקתך גי' כתר. בסוד חכמה בינה ודעת עם ו' ודעת. וידוע כי דעת במקום הכתר. והוא דרגא דסרע"ה. ואח"כ צדקתך כהררי אל משפטיך תהים רבה. דרגא רבינה שנקראת תתום רבה כידוע. ואמר אדם ובהמה תושיע ה'. כידוע שהם מ"ה וב"ן ו"ג. ותבינה מבררת אמת בסוד ע"ס. וז"ש תושיע כי הכיבוד הוא הישועה. והוא דרגא דיוסף. שהוא המבור והמלך בסוד וילקם יוסף. בסוד עולם התיקון שהי' ע"י התגלות יסוד דא"ק שהי' חסר בעולם הנקדים כמ"ש תאריז"ל. אבל בכלל עיק' ג"ר דרגא דסשה. ואח"כ כ' רבינו שהם ג"כ בדכורא ונוק' ו"ה. שהם סוד יוסף ורוד. ואמר ב' צדקתך בדכורא. גי' כלילין בני' ו"ה. פ"י כי בדכורא בעצמו נכלל כ' צדקתך של ו"ה. שהן יוסף ורוד. כי עיקר הדכורא הוא תג"ת. אבל נה"י הם דנוק'. כי הם מתחברים עמה והם בנינה. וכל זה ידוע. ולכן ה' אחרונה שהיא הנוק' מתחלת אחר ת"ת מנה"י ולמטה. ולכן דכורא בעצמו הוא ו"ה. ותג"ת הם יסין ושכאל ואסצע שהם ס"ע ול"ה ותורה. כירוע. וכן נה"י. ומוע' ול"ה והנה הם בני' צדקתך כג"ל. ולכן בתג"ת נה"י כ' צדקתך. ושיניהם נחשבים לדכורא כי גי' כלילין בני'. וצדקתך בטוק' שהיא בו' וה' כו'. פ"י כי בני' בטוק' צריך להיות ו' המחבר כמו וה' המסור בו' שדרשו הוא וז"ת דיע. דהיינו נוק' בית דיע. ולכן וצדקתך עם ו' המחבר הוא בטוק'. וידוע כי נוק' במקום כתר כבוד אני יסין. ולכן וצדקתך גי' כתר. ועכשיו יהי' חסדר כך צדקתך צדק לעולם וחורתך אמת הם הג"ת כידוע כי דלת נק' תורה ואמת. וצדקתך אלקים עד מרום הוא הנוק' כי חיבף אחר הג"ת מתחלת הנוק'. ולכן אמר אלקים. ועולה עד מרום שהוא הכתר. צדקתך כהררי אל. נה"י שהם הררי אל. הררים של תנוק' השקבלת סוטה. ותנוק' נקראת אל. וכן אדם ובהמה תושיע ה'. כי שם מתחברים מ"ה וב"ן כידוע : ואמר והוא חכמה בינה ודעת ו' דאיתוסף בישעב. כי חכמה בינה ודעת גי' וצדקתך. ואמר עם וא"ו ודעת. וצדקתך. כי הוא ו' דאיתוסף ביעקב שנכתב ביעקב מלא בסוד הדעת שנתחבר עמו. וכן יעקב דרגא דנוק' כמ"ש רבינו בלקים שבספר"ז כי יעקב נוק' דכורא : והכל בכתר נוק'. כי וצדקתך גי' כתר והוא בטוק' כג"ל וה' כו'. וכן ס"ע ול"ה תורה תרי"ד הג"ל הכל בטוק' ככתר שהיא כוללת הכל. והן ו' שהן עשר. פ"י כי ב' צדקתך בדכורא כי כלילין בני' ח' ו'. וצדקתך בטוק' תרי' ו'. שהן עשר עם הגי' שנכלל ב' דין כג"ל :

סדר מעודת מנחה

ביום השבת קודם מעודת מנחה יאמר זה .

תאזרו בבל שנת יומי דשבתא כד מסא שעתא דצלותא דמנחה דינא תקיפא שלמא
וכל דינין מתערין . אבל בזמא דשבתא כד מסא עזן דצלותא דמנחה רעוא דרעוון
אשתכח ועתיקא קדישא נליא רצון דליה וכל דינין מהכפין ומשתכח רעווא וחדו בכלא
ובהאי רצון אסהלך משה נביאה מהימנא קדישא מעלמא בנין למנע דלא בדינא אסתלק .
והדיא שעתא ברצון דעתיקא קדישא נפק נשמתיה ואחמסר ביה כנ"כ ולא ידע איש את
קבורתו כתיב . מה עתיקא קדישא מסיר סכל מסירין ולא ידעין עלאין ותתאין . אוף הכא
האי נשמתא דאחמסיר בהאי רצון דאתגליא בשעתא דצלותא דמנחה דשבתא כתיב ולא ידע
איש את קבורתו והוא מסיר סכל מסירין דעלמא ודינא לא שלמא ביה . זכאה חולקיה
דמשה . תאנא בהאי יומא דאורייתא מתעטרא ביה מתעטרא בכלא בכל אינון פקדין בכל
אינון גורין ועושין בשבעין ענפין דנהורא דנהרין סכל סמרא וסמרא . מאן חמי ענפין דנפקין
סכל ענפא וענפא שלשה קיימין בנו אילנא כלהו ענפין כהו אחידין . מאן חמי אינון תרעין
דמתפתחן בכל סמרא וסמרא כלהו מודהרין ונהרין בהדיא נהורא דנפיק לא פסק . קל
כרוא נפיק אתערו קדישי עליונין אתערו עמא קדישא דאתבחר לעילא ורתא . אתערו חדותא
לקרמט סאריכו אתערו בחדותא שלימתא אודמנו בתלת חוון בתלת אבהן אודמנו לקרמט
מהימנותא חווא דכל חדותא . זכאה חולקין ישראל קדישין בעלמא דין ובעלמא דאתי
דא הוא ירותא לכוון סכל עמין עכו"ם . ועל דא כתיב בני וכן בני ישראל . אמר רבי
יהודה ודאי כתיב זכור את יום השבת לקדשו . וכתיב קדושים תהיו כי קדוש אני יהוה .
וכתיב וקראת לשבת עונג לקדוש יהוה מכוון . תאנא בהאי יומא כל נשמתהון דצדיקיא
מתערנין בתפנוקי עתיקא קדישא מהימא דכל סתימין ורותא חדא דא מעננא דהוא עתיקא
מתפשטא בכלהו עלמין ומלקא זנחא ומתפשטא בכלהו בני קדישין לכלהו נפורי אורייתא
וניחין בניחא שלים ומתנשי מכולהו כל רוגזין כל דינין וכל פולחנין קשין . הה"ד ביום
הניח יהוה לך מעצבך ומרגוך ומן העבודה הקשה . בניני כך שקיל שבתא לקביל אורייתא
וכל דנמיר שבתא כאילו נמיר אורייתא כלא . וכתיב אשרי אנוש יעשה זאת וכן אדם יחזיק
בה שומר שבת מחללו ושומר ידו מעשות כל רע . אשהמט דמאן דנמיר שבתא כמאן דנמיר
אורייתא כולה : ברוך יהוה לעולם אמן ואמן :

ואח"כ יאמר זה

אתקינו מעודתא דמהימנותא שלימתא חדותא
דמלכא קדישא . אתקינו מעודתא דמלכא דא היא
מעודתא דזעיר אנפין ועתיקא קדישא וחקר תפוחין
אתין למערא בהדיא :

בני היכלא דכסיפין למחזי זיו דזעיר אנפין
: יהון הקא בהאי תכא . דביה מלכא בגילופין
: צבו לחדא . בהאי וערא . בגו עירין וכל גרפין
: חדו השתא . בהאי שעתא . דביה רעא ולית זעפין
: קריבו לי חזו חילי . דלית דינין דתקיפין
:

לְכַר נְמַלִּין . וְלֹא עֲאֲלִין . הַיְזִי פְּלִבִּין דְּחֻצְיָמִין
 וְהָא אֲזִמִּין . עֲתִיק יוֹמִין . לְמִנְחָה (לְמִצְחָא) עֲרִי יְהוֹן חֲלָפִין
 רַעַז דִּילֵיהּ . דְּגִלִּי לֵיהּ . לְבַטְלָא פְּכֵל קְלִיפִין
 יִשְׁוֵי לֹון פְּנוּקְבֵיהוֹן . וְיִטְמְרוּן פְּגוּ כַסְפִּין
 אֲרִי הַשְׂתָּא בְּמִנְחָתָא . בְּחֻדְרוֹתָא דְּזַעִיר אֲנָפִין
 מִזְמוּר לְרֹדֵךְ יִתְּוֶה רֹעִי לֹא אֶחָפֵר : פְּנֵאוֹת דְּשָׂא יִרְבִּיצְנִי עַל
 מִי מְנוּחֹת יִנְהַלְנִי : נַשְׁשִׁי יִשׁוּבֵב יִנְחֵנִי בְּמַעְגְלֵי צֶדֶק לְמַעַן שְׁמוֹ :
 גַּם כִּי אֵלֶךְ בְּגִיא צְלָמוֹת לֹא אִירָא רַע כִּי אֶתָּה עֲמָדִי שְׁבַמְךָ
 וּמִשְׁעַנְתְּךָ הִמָּה יִנְחַמּוּנִי : תַּעֲרוֹךְ לְפָנַי שׁוֹלְחָן נֶגֶד צוּרְרֵי דְשִׁנְתָּ
 בְּשִׁמְן רֹאשִׁי כֹּסֵי רוּיָהּ : אֵךְ מִזֵּב וְחִסֵּד יִרְדְּפוּנִי כֹּל יְמֵי חַיִּי וְשִׁבְתִּי
 בְּבֵית יְהוָה לְאֹרֶךְ יָמִים :

ומקיימן סעודה שלישיית . ואין בה קידוש לפניו . לכשתחלה לריך לקבעה על הפת . וכדיעבד יוגלחין אף נמיני תרנימא .

עניני סעודה שלישיית

לקוטי הגר"א

ו' ככרות שכנ' סעודות שבת . הן השפעה לכל ימות החול . וכן בשם אחרון של מ"ב .
 ז' בכל אחד . כי ג' ימים קמו שבתא וג' אחר כו' . ועוד ו' נסתרות לשבת עצמו שהיא
 כוללת

שער נפתלי

ע"י כס' באר יצחק להגאון רי"א ז"ל . וחביא שם דברי רע"ס מ' מנחה דף רמ"ה א' . וכתב שם אח"כ ז"ל
 ושיבת רבינו בזה שא"צ אלא ר' ככרות ב' בכל סעודה . וכפי שיטתו שצריך לחתוך שניהם . ומ"ש י"ב
 ככרות היינו שית באתגליא כו' . והנה ס"ש שית באתכסיא לא זכינו להבין כוונתו ואפשר שר"ל שאחר שיהיו
 נסתרים יהי' בכל א' ב' . הם ד' ככרות לכל סעודה . ובתחלה כדיוטם שלמים אינם אלא ו' בכל הג' סעודות .
 ורק בחקלים וסחשבה יש עוד ו' היינו מה שעוסדים להתחלק עכ"ל אמנם רבינו בחי' קונים תמ"ז (הנבאחי
 לעיל בליל שבת בסדר השלחן) הביא דברי רע"ס הג"ל דהני שית באתגליא ושית באתכסיא ואמר שם ד"ל
 דמ"ז רע"א שחן הג"ח חן טוונץ פתיסין דלא אתגליין . ודנה"ז חן דשכינתא דאתגליין . והן בפתורא דשבת .
 עכ"ל שם : ומ"ש שחן השפעה לכל ימות החול כ' בס' הג"ל הענין כי ימות החול הן בסדר ו"ק דרכורא שהם
 סתלכשים בספ"ט ששם הם ישיבה כנפים . כמ"ש רז"ל שבכל יום כנף א' אומר שיר . ושבת עצמו הוא מלכות
 ט"ק דאצילות . והיא מתרבושת כספ"ט ונותנת לו שפע . וכן כל ו"ק דלא כולם מתברכים בשביל הגוף .
 האלו ו' הם בשם האחרון דשם ס"ב שקצ"ח כידוע . ששם זה הוא בשבת . שהם בג' תמלות ב' בכל תמלה .
 והם כנגד ג' סעודות של שבת ולכן ב' ככרות לכל סעודה . והענין כי ו' שמות הראשונים של שם ס"ב הוא
 ברק שכל א' כלול מו' כידוע . ושם השביעי רננה דשבת והיא הנותנת השפעה לכו"ם . עכ"ל :
 ומ"ש כי ג' ימים כו' כתב הגר"א הג"ל ז"ל הוא כידוע וכמ"ס הארז"ל שהארת שבת נמשכת עד ג' ימים
 שאחריו . וסיום ר' ואלך סקבל הארת סשבת הבאה . והענין כי הגוף אצילות במקום החוה
 בת"ח . והם הג"ח קודם לה ונה"י אחריו והם חו' ימים זע"ל . ולכן הם ב' בכל סעודה . וכמ"ש בזה שג'
 ים בראשית הם עצמם הוציאו פעולתם אולכ' בג' ימים האחרונים עכ"ל : ומ"ש ועוד ו' נסתרות לשבת עצמו

לקוטי הלכות מעודה שרישית הגרא

סללה ג"כ וא"ו. אבל בהפסס פנימיות: (נדפס גם' לקוטי הגר"א עם ביאור באר יצחק):

שער נפתלי

כו' אבל בהעלם פנימיות. פי' הגר"א הג"ל שהן ז"ק דילה בעצמה והם בהעלם פנימיות שלכן אמר בשבת עשיית המלאכה רק במנתה ועונג שהיא נקודה פנימיות בהעלם כו'. ו' דידה הן באהבסא כל כבודה בת מלך פנימית. והיא בת רשבת כו'. והנה לפי מ"ש ברע"מ שם נראה שכוננו שהם ז"ק כבוד אחד ישר ו' באור תיור כידוע שהם בר"ג אור ישר בדבורא אור תיור בנזקבא והם שיה מעילא לתתא ושית מתתא לעילא כו'. והם כבוד ו' היבות של סמע ישראל ושית דבשכמל"ו ולכן סמע ישראל הוא בקלא ובשכמל"ו בלחש שהם שיה באהבסא. והם סוד תורה שבכתב ותורה שבע"פ כו'. והיא ג"כ באהבסא ובאהבסא כמ"ש דברים שבע"פ אי אתה רשאי לכותבם והיא באהבסא כו'. ולכן גם בשבת ככל סעודה ב' באהבסא וכי באהבסא שהם ב' ויין עכ"ל. ספרש באהבסא על הנק' ולפי מ"ש לעיל סודרי רבינו בתקונים כי אדרבא דשכינתא הוא דאהבסא. ודע"א הן רלא אהבסא. זג"ל כי שם בתקונים יפרש רבינו כי ה"ב לתמים ה' שיה דרכורא ושית דנק'. ובפתורא רביה"ק נתגלו שניהם. אמנם בפתורא רשבת לא נתגלו רק שיה לתמים ואמר כי דנק' אהבסא הדכורא לא אהבסא. אמנם ידוע כי אח"כ ז"ק דכורא מתלבשים ב"ק דמ"ס. והנזק היא נקודה פנימית מתלבשים בתוכם. ונמצא כי בגלות ששם ו' יוסף דהוא הוא להיפך כי דמ"ס מתגלית ודנק' דאצ"י מתבסין. ונמצא כי דנק' עצמה אינם מתגלית רק בהיכלין דילה ו' יוסף דמ"ס והיא נעלמת בתוכם:

ש"ב מצאתי לתנאן ר' אברהם שמתה ז"ל אבי' במספילאון בתקדמתו לפ' מדרש רות. שכ' שם הל"ל וכן ראיתי זה כארבעים שנה בכתבי הלוקמים דרבינו ז"ל כתב שם ביאורו ע"ד הסוד דבררי תרע"ם פ' פנחס (רמ"ה א') בענין הכבורות שכתב' סעודות רשבת שלא כדעת האר"ז' וכתב בסיום דבריו שם וזהו ענין י"ב כבורות בשבת (כוונתו לפי ביאורו שם היינו י"ב כבורות בכל הג"ס. והם ב' כבורות בכל סעודה. והן השית באהבסא. ועליהם שורים עוד שיה באהבסא ב' בכל סעודה. והן ו' של השם. שסילוי ו' השני הוא באהבסא) וכן משמע בגמ' מדאמר ר"א חזינא לד"ב וכו' ככלל דשאר לא עבדי הכי. וכן פי' הרשב"א פ"ש ר"ז בצע אכולא שירותא וכן נהג רש"ל וכן פסק ב"ח וכן עיקר [וכפי הרשום בוכרונני מאו ראיתי שם כדור שזה לשונו הקדוש סמך ועי' בביאורו בהל' שבת פי' רעד ס"ק א'] עכ"ל הגרא"ש הג"ל. ועוד מצאתי להרב הגדול הצדיק ר' שמואל ז"ל בעל המכתב פ' אבן שלמה שכתב' חליקוש הזה שגרפם עם ביאור באר יצחק. ואח"כ כתב הליקוש הגדפם בסוף ביאורו על תרע"ב וכ' דמשמע שם דצריך לבצוע כביצה סכל ככר. שפי' שם מ"ס בזהר שם ו' איתו כביצה לכל חד וחד. ר"ל לכל ככר וככר כו'. וד"ל דצריך לבצוע משניהם. וכן הוא בכל הזהר ור"ם ותקונים. וכן מ"ל לכל אמוראי דגמ'. רק רב כתנא סדקאמר חזנא לרב כהנא כו' ככלל דשאר לא עבדו הכי. וכן סדקאמר הכל סודים נפסח כו' וסודו בכבורות אמילתא דרא שמים יצא ידי שניהם כו' ושם ודאי משניהם דאליכ מאו יוצא ידי שניהם. דלא כרש"י שכ' או מאו מהן. וכן פסק הרמב"ם וש"פ וש"ע ר"ם קט"ה וכן פי' הרשב"א ר' וז"א בצע אכולא שירותא אשתית וכן נהג רש"ל וכפי ב"ח וכן עיקר עכ"ל הובא. עכ"מ להרב תתול ר"ש הג"ל. בתקון השיבושים שהי' בהכ"י:

סדר ספירת העומר

כלל לילה קודם שיתחיל הכרעה יאמר זה.

(ל"ש) יחוד קודשא בריך הוא ושכינתיה בדחילו ורחימו ליחד שם י"ה בוי"ה ביחודא שלים בשם כל ישראל. הגני מוכן ומוסן לקים מצות עשה של ספירת העומר כמו שכתוב בהורה וספרתם לכם מסחרת השבת מיום הכיאתם את עומר התגופה שבע שבתות תמימות ההיינה: עד מסחרת השבת השביעית תספרו חמשים יום והקרבתם מנחה חדשה ליי: ויהי נתם יי אלהינו עלינו ומעשה ידינו כוננה עלינו ומעשה ידינו כוננהו):

**בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ
בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ עַל סְפִירַת הָעוֹמֵר:**

אלהים אנא היום יום אהר בעומר: חסד שבחסד

תרחמן הוא יחיד לנו עבדת בית המקדש למקומה במתרה בימינו
אמן סלה :

(ואח"כ יאמר למנצח כנגינות וכו'. וכוין תיבה אלהים ולוח י מן ישמחו ואמר קר יאמר תפלת רבי תנח"ל ויסין תיבת
אנא ואמר קר יאמר רבש"ע וכו'.

רבונו של עולם אתה צויתנו על ידי משה עבדך לספור ספירת העומר כדי לפהרנו
מקלפיהינו ומסמאותינו כמו שכתבה בתורהך וספרתם לכם סמירת השבת מיום
הביאכם את עומר התנופה שבע שבתות המימות ההיינה. עד סמירת השבת השביעי
תספרו חסדים יום. כדי שפיהרו נפשות עמך ישראל מזהמתם. ובכן יהי רצון מלפניך
יי אלהינו ואלהי אבותינו שבוכות ספירת העומר שספרתי היום יתקן מה שפגמתי בספירה
(פלונית השייך לזמנו הילול). ואספר ואתקדש בקדשה של מעלה ועל ידי זה יושפע שפע רב
ככל העולמות ולחקן את נפשוהינו ורוחוהינו ונשמיהינו מכל סיג ופגם ולמדרנו ולקדשנו
בקדשתך העליינה אמן סלה:)

היום אחד עשר יום שהם שבוע

אחד וארבעה ימים בעומר : ו

הרחמן ככל זכנו נצח שבנבורה

היום שנים עשר יום שהם שבוע

אחד וחמשה ימים בעומר : 5

הרחמן גוים סכנו הוד שבנבורה

היום שלשה עשר יום שהם שבוע

אחד וששה ימים בעומר : א

הרחמן יאפתך נולא יסוד שבנבורה

היום ארבעה עשר יום שהם שני

שבועות בעומר : מ

הרחמן יודוך קד"ע סין מלכות שבנבורה

היום חמשה עשר יום שהם שני

שבועות ויום אחד בעומר : י

הרחמן נעים נא חסד שבחמארת

היום ששה עשר יום שהם שני

שבועות ושני ימים בעומר : ס

הרחמן אלסיס ננוך נבורה שבחמארת

היום שבעה עשר יום שהם שני

שבועות ושלושה ימים בעומר : כ

הרחמן יודוך זוכי ת"ת שבחמארת

היום

היום שני ימים בעומר ש

הרחמן יתנו כח נבורה שבחסד

היום שלשה ימים בעומר : מ

הרחמן ויכרנו דולת תפארת שבחסד

היום ארבעה ימים בעומר : ח

הרחמן יאך ייען נצח שבחסד

היום חמשה ימים בעומר : ו

הרחמן סכו תחיד הוד שבחסד

היום ששה ימים בעומר : ו

הרחמן לתנו זוכי יסוד שבחסד

היום שבעה ימים שהם שבוע

אחד בעומר : י

הרחמן סלכ אל"ג ית"ן מלכות שבחסד

היום שמונה ימים שהם שבוע

אחד ויום אחד בעומר : ר

הרחמן לדת קבל חסד שבנבורה

היום תשעה ימים שהם שבוע

אחד ושני ימים בעומר : נ

הרחמן כלן רית נבורה שבנבורה

היום עשרה ימים שהם שבוע

אחד ושלושה ימים בעומר : נ

הרחמן דכך פנך תפארת שבנבורה

סדר ספירת העומר

הַיּוֹם שְׁמוֹנֶה עָשָׂר יוֹם שָׁהָם שְׁנֵי
שָׁבועוֹת וְאַרְבָּעָה יָמִים בְּעוֹמֵר: י

הרחמן מיליך תמיד נצח שבתמארת

הַיּוֹם שְׁבַעַת וְעֶשְׂרִים יוֹם שָׁהָם
שָׁלְשָׁה שָׁבועוֹת וְשֵׁשָׁה יָמִים
בְּעוֹמֵר: ס

הרחמן ולמיס נמלס תוד שבתמארת

הַיּוֹם שְׁמוֹנֶה וְעֶשְׂרִים יוֹם שָׁהָם
אַרְבָּעָה שָׁבועוֹת בְּעוֹמֵר: ט

הרחמן כלין נלר לת"ג יסוד שבתמארת

הַיּוֹם תְּשַׁעָה וְעֶשְׂרִים יוֹם שָׁהָם
אַרְבָּעָה שָׁבועוֹת וְיוֹם אֶחָד
בְּעוֹמֵר: ז

הרחמן תחנס חפין סלכות שבתמארת

הַיּוֹם שְׁלֹשִׁים יוֹם שָׁהָם אַרְבָּעָה
שָׁבועוֹת וְשְׁנֵי יָמִים בְּעוֹמֵר: ש

הרחמן כלס קדוס חסד שבתמארת

הַיּוֹם אֶחָד וְשְׁלֹשִׁים יוֹם שָׁהָם
אַרְבָּעָה שָׁבועוֹת וְשֵׁשָׁה יָמִים
בְּעוֹמֵר: ו

הרחמן יודק נלוב נבורה שבתמארת

הַיּוֹם שְׁנַיִם וְשְׁלֹשִׁים יוֹם שָׁהָם
אַרְבָּעָה שָׁבועוֹת וְאַרְבָּעָה יָמִים
בְּעוֹמֵר: ו

הרחמן מילס סוקר תפארת שבתמארת

הַיּוֹם שְׁלֹשָׁה וְשְׁלֹשִׁים יוֹם שָׁהָם
אַרְבָּעָה שָׁבועוֹת וְחֲמִשָּׁה יָמִים
בְּעוֹמֵר: ו

הרחמן אלסלס נכל תוד שבתמארת

הַיּוֹם אַרְבָּעָה וְשְׁלֹשִׁים יוֹם שָׁהָם

הַיּוֹם שְׁמוֹנֶה עָשָׂר יוֹם שָׁהָם שְׁנֵי
שָׁבועוֹת וְאַרְבָּעָה יָמִים בְּעוֹמֵר: י

הרחמן מילס יודק נצח שבתמארת

הַיּוֹם תְּשַׁעָה עָשָׂר יוֹם שָׁהָם שְׁנֵי
שָׁבועוֹת וְחֲמִשָּׁה יָמִים בְּעוֹמֵר: ת

הרחמן סלס נכנס תוד שבתמארת

הַיּוֹם עֶשְׂרִים יוֹם שָׁהָם שְׁנֵי
שָׁבועוֹת וְשֵׁשָׁה יָמִים בְּעוֹמֵר: ש

הרחמן ימחו סלס יסוד שבתמארת

הַיּוֹם אֶחָד וְעֶשְׂרִים יוֹם שָׁהָם
שְׁלֹשָׁה שָׁבועוֹת בְּעוֹמֵר: פ

הרחמן ודנס נל"ד יל"ס סלכות שבתמארת

הַיּוֹם שְׁנַיִם וְעֶשְׂרִים יוֹם שָׁהָם
שְׁלֹשָׁה שָׁבועוֹת וְיוֹם אֶחָד
בְּעוֹמֵר: ו

הרחמן ולמיס נלס חסד שבתמארת

הַיּוֹם שְׁלֹשָׁה וְעֶשְׂרִים יוֹם שָׁהָם
שְׁלֹשָׁה שָׁבועוֹת וְשְׁנֵי יָמִים
בְּעוֹמֵר: ט

הרחמן כ" סלס נבורה שבתמארת

הַיּוֹם אַרְבָּעָה וְעֶשְׂרִים יוֹם שָׁהָם
שְׁלֹשָׁה שָׁבועוֹת וְשֵׁשָׁה יָמִים
בְּעוֹמֵר: ע

הרחמן תפסע לחס תפארת שבתמארת

הַיּוֹם חֲמִשָּׁה וְעֶשְׂרִים יוֹם שָׁהָם
שְׁלֹשָׁה שָׁבועוֹת וְאַרְבָּעָה יָמִים
בְּעוֹמֵר: ט

הרחמן מילס נלדק נצח שבתמארת

הַיּוֹם שֵׁשָׁה וְעֶשְׂרִים יוֹם שָׁהָם

סדר ספירת העומר

ק"ג

הַיּוֹם שְׁנַיִם וְאַרְבָּעִים יוֹם שָׁהִם
שְׁשָׁה שָׁבוּעוֹת בְּעוֹמֵר : ז

הרחמן אליהו יג'ל סוף מלכות שביסוד

הַיּוֹם שְׁלֹשָׁה וְאַרְבָּעִים יוֹם שָׁהִם
שְׁשָׁה שָׁבוּעוֹת וְיוֹם אֶחָד
בְּעוֹמֵר : ח

הרחמן ירכנו בזמנו חסד שבמלכות

הַיּוֹם אַרְבָּעָה וְאַרְבָּעִים יוֹם שָׁהִם
שְׁשָׁה שָׁבוּעוֹת וְשְׁנַיִם יָמִים
בְּעוֹמֵר : ט

הרחמן אליהו יג'ל מבורה שבמלכות

הַיּוֹם חֲמִשָּׁה וְאַרְבָּעִים יוֹם שָׁהִם
שְׁשָׁה שָׁבוּעוֹת וְשִׁלְשָׁה יָמִים
בְּעוֹמֵר : י

הרחמן אליהו יג'ל תפארת שבמלכות

הַיּוֹם חֲמִשָּׁה וְשִׁשָּׁה יָמִים
שָׁבוּעוֹת וְשִׁלְשָׁה יָמִים
בְּעוֹמֵר : יא

הרחמן ויכלו זמנו תפארת שבמלכות

הַיּוֹם שִׁשָּׁה וְשִׁבְעָה יָמִים
שָׁבוּעוֹת וְאַרְבָּעָה יָמִים
בְּעוֹמֵר : יב

הרחמן אלוהו זמנו נצח שבמלכות

הַיּוֹם שִׁבְעָה וְאַרְבָּעִים יוֹם שָׁהִם
שְׁשָׁה שָׁבוּעוֹת וְחֲמִשָּׁה יָמִים
בְּעוֹמֵר : יג

הרחמן כל יודע תוד שבמלכות

הַיּוֹם שְׁמוֹנֶה וְאַרְבָּעִים יוֹם שָׁהִם
שְׁשָׁה שָׁבוּעוֹת וְשִׁשָּׁה יָמִים
בְּעוֹמֵר : יד

הרחמן ירכנו זמנו תוד שבמלכות

הַיּוֹם אֶחָד וְאַרְבָּעִים יוֹם שָׁהִם
שְׁשָׁה שָׁבוּעוֹת וְשִׁשָּׁה יָמִים
בְּעוֹמֵר : טו

הרחמן אלוהו המלכות יסוד שבמלכות

הַיּוֹם תְּשַׁעָה וְאַרְבָּעִים יוֹם שָׁהִם
שְׁבַעָה שָׁבוּעוֹת בְּעוֹמֵר : טז

הרחמן אלוהו המלכות מלכות שבמלכות

הַיּוֹם עֶשְׂרִים וְשִׁבְעָה יָמִים
שָׁבוּעוֹת וְשִׁבְעָה יָמִים
בְּעוֹמֵר : יז

הרחמן אלוהו המלכות מלכות שבמלכות

אַרְבָּעָה שָׁבוּעוֹת וְשִׁשָּׁה יָמִים
בְּעוֹמֵר : טח

הרחמן ידון זמנו יסוד שבמלכות

הַיּוֹם חֲמִשָּׁה וְשִׁלְשִׁים יוֹם שָׁהִם
חֲמִשָּׁה שָׁבוּעוֹת בְּעוֹמֵר : יט

הרחמן עמים אלוהו מלכות שבמלכות

הַיּוֹם שִׁשָּׁה וְשִׁלְשִׁים יוֹם שָׁהִם
חֲמִשָּׁה שָׁבוּעוֹת וְיוֹם אֶחָד
בְּעוֹמֵר : כ

הרחמן כלם יוד חסד שבמלכות

הַיּוֹם שִׁבְעָה וְשִׁלְשִׁים יוֹם שָׁהִם
חֲמִשָּׁה שָׁבוּעוֹת וְשְׁנַיִם יָמִים
בְּעוֹמֵר : כא

הרחמן אלוהו נצח שבמלכות

הַיּוֹם חֲמִשָּׁה וְשִׁלְשִׁים יוֹם שָׁהִם
חֲמִשָּׁה שָׁבוּעוֹת וְשִׁשָּׁה יָמִים
בְּעוֹמֵר : כב

הרחמן אלוהו נצח שבמלכות

הַיּוֹם שְׁמוֹנֶה וְשִׁלְשִׁים יוֹם שָׁהִם
חֲמִשָּׁה שָׁבוּעוֹת וְשִׁלְשָׁה יָמִים
בְּעוֹמֵר : כג

הרחמן נצח זמנו חסד שבמלכות

הַיּוֹם תְּשַׁעָה וְשִׁלְשִׁים יוֹם שָׁהִם
חֲמִשָּׁה שָׁבוּעוֹת וְאַרְבָּעָה יָמִים
בְּעוֹמֵר : כד

הרחמן ירכנו זמנו נצח שבמלכות

הַיּוֹם אֶחָד וְאַרְבָּעִים יוֹם שָׁהִם
שָׁבוּעוֹת וְחֲמִשָּׁה יָמִים בְּעוֹמֵר : כה

הרחמן ירכנו זמנו תוד שבמלכות

הַיּוֹם אֶחָד וְאַרְבָּעִים יוֹם שָׁהִם
חֲמִשָּׁה שָׁבוּעוֹת וְשִׁשָּׁה יָמִים
בְּעוֹמֵר : כו

הרחמן אלוהו המלכות יסוד שבמלכות

הַיּוֹם עֶשְׂרִים וְשִׁבְעָה יָמִים
שָׁבוּעוֹת וְשִׁבְעָה יָמִים
בְּעוֹמֵר : כז

הרחמן אלוהו המלכות יסוד שבמלכות

סדר מוצאי שבת

במ"ש מאמרין התפלה כדי להוסיף מחול על הקדש. וממתיני' עד שיראו ג' כוכבים קטנים רלוטים. וכיום המעונן עד שלא הספק מלכ. והש"ץ מתחיל והוא רחם כנינון ואומר ברכו וכו' ונאמר ק"ש בכרכותי' כמו בחול ואומר ברוך יי לעולם אמן ואמן וכו'. ח"ק. תפלה בלשן ואומרין הגדלה בחוק הדעת. ואם שכח וסיים הכרכה אין נרץ לחזור. אבל אסור במלאכה עד שיכדיל. לסיך אם סעה ולא הגדיל בתפלה ואין לו כוס כלילה וסכור שאף למחר לא יהיה לו נרץ לחזור ולהתפלל. ואם נזכר בש"ת י"א שיאמרנה בש"ת. אבל כשיש לו כוס לא יאמרנה בש"ת לדברי בעל מ"א. ואחר שהגלימו התפלה בלשן אומר הש"ץ ח"ק (ואינו חוזר התפלה) ואומרין ויהי נועם מעומד וכוסלין פסוק אחרון. ואתה קדוש וכו'. קדיש התקבל. (ואם חל י"ס כאלה משעת ימי המעשה א"ל ויהי נועם וא"כ אבל אומרין מיד קדיש מתקבל. ואם חל ס' באב כמ"ש א"ל ויהי נועם). ואח"כ אומרין ויהן לך.

וַיִּתְּן-לָךְ הָאֱלֹהִים מַמְלַח הַשָּׁמַיִם וּמַשְׁמַנֵי הָאָרֶץ וְרַב דָּגָן וְתִירֹשׁ:
 יַעֲבֹדֶךָ עַמִּים וַיִּשְׁתַּחֲוּ לָךְ לְאֲמִים תְּהִי נִבְרָא לְאִחֶיךָ וַיִּשְׁתַּחֲוּ לָךְ
 בְּנֵי אֲמֵה אֲרָרֶיךָ אֲרָר וּמְבָרְכֶיךָ בָּרוּךְ: וְאֵל שְׂרֵי יִבְרַךְ אֶתְךָ וַיִּפְרֶךָ
 וַיִּרְבֶּךָ וְהִייתָ לְקַהֲלֵ עַמִּים: וַיִּתְּן-לָךְ אֶת-פְּרִכַת אַבְרָהָם לָךְ וְלִדְוִרְעָה
 אֶתְךָ לְרִשְׁתָּךְ אֶת-אָרֶץ מְגִרֶיךָ אֲשֶׁר-נָתַן אֱלֹהִים לְאַבְרָהָם: מֵאֵל
 אָבִיךָ וַיַּעֲזֹרְךָ וְאֵת שְׂרֵי וַיְבָרְכֶךָ בְּרִכַת שָׁמַיִם מֵעַל בְּרִכַת הַתְּהוֹם
 רַבְצַת תַּחַת בְּרִכַת שָׁדַיִם וְרַחֵם: בְּרִכַת אָבִיךָ נִבְרָו עַל-בְּרִכַת הוֹרֵי
 עַד-תָּאוֹת נִבְעַת עוֹלָם תִּהְיוּן לְרֹאשׁ יוֹסֵף וְלִקְדָקֵד גִּזִיר אַחֵיו:
 וְאֶהְיֶךָ וּבְרִכָּה וְהִרְבֶּךָ וּבְרָךְ פְּרִי-בִטְנֶךָ וּפְרִי-אֲדָמְתְּךָ דִּגְנֶךָ וְתִירֹשֶׁךָ
 וַיִּצְהַרְךָ שְׁנַי-אֶלְפִיךָ וְעֶשְׂתֵּרֹת צֹאנֶךָ עַל הָאָדָמָה אֲשֶׁר-נִשְׁפַּע
 לְאַבְתָּיךָ לַתַּת לָךְ: בָּרוּךְ תִּהְיֶה מְכַל-הָעַמִּים לֹא-יִהְיֶה בְּךָ עֶקֶר
 וְעַקְרָה וּבְבִהֲמֹתֶיךָ: וְהַסִּיר יִהְיֶה מִפֶּה כָּל-חַלְוֵי וְכָל-מְדוּי מְצָרִים
 הָרְעִים אֲשֶׁר יִדְעֶתָ לֹא יִשְׁמַע בְּךָ וְנִתְּנָם בְּכַד-שְׁנֵאִיךָ:

הַפְּלֹאֵךְ הַגָּאֵל אֲתִי מְכַלְרַע יִבְרַךְ אֶת-הַגְּעָרִים וַיִּקְרָא בְּהֵם
 שְׁמֵי וְשֵׁם אֲבֹתֵי אַבְרָהָם וַיִּצְחַק וַיִּדְבַּר לְרַב בְּקִרְבֵי הָאָרֶץ: יְהוָה
 אֱלֹהֵיכֶם הִרְבָּה אֶתְכֶם וְהִנֵּכֶם הַיּוֹם פְּטוּכֵי הַשָּׁמַיִם לְרַב: יְהוָה
 אֱלֹהֵי אֲבוֹתְכֶם יִסַּף עֲלֵיכֶם פָּנִים אֵלֶיךָ פְּעַמִּים וַיִּבְרַךְ אֶתְכֶם בְּאֲשֶׁר
 דִּבֶּר לָכֶם:

בָּרוּךְ אַתָּה בָּעִיר וּבְרוּךְ אַתָּה בַּשָּׂדֶה: בָּרוּךְ אַתָּה בְּבֹאֵךְ וּבְרוּךְ
 אַתָּה בְּצֵאתְךָ: בָּרוּךְ מִנְּאֵךְ וּמִשְׁאַרְתְּךָ: בָּרוּךְ פְּרִי-בִטְנֶךָ וּפְרִי
 אֲדָמְתְּךָ וּפְרִי בְּחֵמְתְּךָ שְׁנַי אֶלְפִיךָ וְעֶשְׂתֵּרֹת צֹאנֶךָ: יְצוּ יְהוָה אֶתְךָ
 אֶת-הַבְּרָכָה בְּאֲסֻמְיָךְ וּבְכֹחַ מְשִׁלַּח יָדְךָ וּבְרִכָּה בְּאָרֶץ אֲשֶׁר-יְהוָה

אֱלֹהֶיךָ נָתַן לְךָ : יִפְתַּח יְהוָה אֶת־אָזְנוֹ הַטּוֹב אֶת־הַשְׁמִיעַ
 לִית מִמֶּנּוּ אֶרְצֶה בְּעַתּוֹ וּלְבָרְךָ אֵת כָּל־מַעֲשֵׂה יָדְךָ וְהַלְוִית גּוֹיִם
 רַבִּים וְאַתָּה לֹא־תִלְוֶה : כִּי־יִהְיֶה אֱלֹהֶיךָ בְּרַבְּךָ כַּאֲשֶׁר דִּבַּר־לְךָ
 וְהַעֲבַמְתָּ גּוֹיִם רַבִּים וְאַתָּה לֹא תַעֲבֹט וּמַשְׁלֵת בְּגוֹיִם רַבִּים וּבָךָ לֹא
 יִמָּשְׁלוּ : אֲשֶׁרִיךָ יִשְׂרָאֵל מִי כְמוֹךָ עִם נוֹשֵׁעַ בְּיַהוּה מִגּוֹן עֲזֻרָה
 וְאֲשֶׁר־חָרַב גְּאוֹתֶךָ וּפְחָטוֹ אֵיבִיךָ לָךְ וְאַתָּה עַל־פְּמוֹתֵימוֹ תִּדְרֹךְ :

מִחֵיתִי כָעֵב פִּשְׁעֶיךָ וּכְעַנְן חַטָּאתֶיךָ שׁוֹבֵה אֵלַי כִּי גִאֲלִיתֶיךָ :
 רַנּוּ שְׂמִיִם כִּי־עָשָׂה יְהוָה הַרְיֵעוּ תַחֲתִיתָ אֶרֶץ פְּצֹחוֹ הָרִים רָנָה יַעֲר
 וְכִלְעֵץ בּוֹ כִּי־גָאֵל יְהוָה יַעֲקֹב וּבִישְׂרָאֵל יִתְפָּאֵר : גִּאֲלֵנוּ יְהוָה צְבָאוֹת
 שְׁמוֹ קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל :

יִשְׂרָאֵל נוֹשֵׁעַ בְּיַהוּה תִּשְׁוַעַת עוֹלָמִים לֹא־תִבְשׂוּ וְלֹא־תִפְלְמוּ
 עַד עוֹלָמֵי עַד : וְאִכְלֵתֶם אֶכּוֹל וּשְׂבֹעוּ וְהִלַּלְתֶּם אֶת־שֵׁם יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם
 אֲשֶׁר־עָשָׂה עִמָּכֶם לְהַפְלִיא וְלֹא־יִבְשׂוּ עַמִּי לְעוֹלָם : וַיִּדְעַתֶּם כִּי בִקְרֹב
 יִשְׂרָאֵל אָנִי וְאַנִּי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם וְאִין עוֹד וְלֹא־יִבְשׂוּ עַמִּי לְעוֹלָם : כִּי
 בְּשִׂמְחָה תִצְאוּ וּבְשִׂלוֹם תִּזְכְּלוּן הַתְּרִים וְהַנְּבָעוֹת יִפְצְתִי לְפָנֶיכֶם רָנָה
 וְכִרְעִי הַעֲרָה יִמְתַּאֲרֶכְךָ : הִנֵּה אֵל יִשׁוּעַתִּי אָבִיטָח וְלֹא אֶסְחָד כִּי
 עַד חֲמַרְתָּ יְהוָה וַיְהִי־לִי לִישׁוּעָה : וּשְׂאֲבַתֶּם־מִים בְּשִׂשׁוֹן מַמְעַיְנִי
 הַיִּשׁוּעָה : וְאַמְרַתֶּם בַּיּוֹם הַהוּא הוֹדוּ לַיהוָה קְרָאוּ בְשֵׁמוֹ הוֹדִיעוּ
 בְּעַמִּים עֲדִילְתוֹ הוֹפִירוּ כִּי גִשָּׁב שְׁמוֹ : וּמְרוּ יְהוָה כִּי גִאוֹת עָשָׂה

מודעה

לקוטי הגריא

הנה אל ישועתי אבטח ולא אפחד. כי (מי) שמבקש שהקב"ה יעשה למען רחמיו ומסדיו
 בו' בטוחים שאל תסטיט ה' אלקינו לנלח. כי אם היה בשבילנו היינו מחיראים
 שמה ינרום החטא. אבל כאשר הוא למען חסדיך אין אנו מחיראין כלל. כי חסדיך
 סמך קיימים תמיד. והוא כמ"ש בזהר. והאמין בה'. ולא היה מחירא אפילו שמה ינרום
 החטא. והיינו משום שיתשביה לו לזקה. כלומר כל מה שנותן לו ה' הוא לזקה. ואנו
 בשבילנו כלל. חזו הנה אל ישועתי אבטח ולא אפחד. כלומר אל שכוח מדה החסד.
 כאשר בחסדו הוא ישועתי. אבטח תמיד ולא אפחד. אפילו שמה ינרום החטא. וכמ"ס
 בשפיע (ביאורו למשלי כ"ה פ' ט"ז) :

וסדר ה' כי גאות עשה. זה שאמר אשירא לה' כי גאה גאה כי'. גאונו בשחקים וגוסתר.
 ועשה נבגלה גאונו בארץ. כמ"ס ואכזרה בפרעה וכל סילו וידשו מלכים כי
 אלי ה'. וכן לפ"ל והתגלתי והמקדשתי ועלמתי ט'. ודשו כי אני ה'. ח"ס

מודעה

סדר מוצאי שבת

סודעת זאת בכר-הארץ : צהלי ורני ישבת ציון פי-גדול בקרבך
 קדוש ישראל : ואמר ביום ההוא הנה אלהינו זה קנינו לו וישוענו
 זה יהיה קנינו לו נגילה ונשמחה בישועתו :

בית יעקב לכו ונלכה באר יהוה : והיה אמנת עתך חסן
 ישועות חכמת ורעת יראת יהוה היא אוצרו : ויהי דוד לקר-דרכי
 משפיר ויהוה עמו : פדה בשלום נפשי מקרב-לי פי-ברבים היו
 עמרי : ויאמר העם אל-שאוּל הוֹנַתָּן ימות אשר עשה הישועה
 הגדולה הזאת בישראל תליקה מ-יהוה אס-יפל משערת ראשו
 ארצה פי-עם-אלהים עשה היום הזה ויפדו העם את-יונתן ולא-מת :

ופר"י

לקושי הגר"א

סודעת זאת בכל הארץ . שטחה כסיל לא יבין את זאת . וזאת הכרכה . לו חכמו ישיבנו
 זאת . יבינו לאחריהם . ודוד אמר בזאת אני בוטח . בזאת יבא אהרן כו' . וסוד זה וזאת
 י"ב אבני מילואים שחז עליהם י"ב שבטים . וכו' אבני שוהם שלולין בהם ג"כ י"ב .
 שכתובין עליהם י"ב שבטים . שפסוקים כלולין בג"ר . ולכן עשר הם י"ב . וז"ל אבני
 שוהם . ואלו הב' הם בתי"ב . והוא ו' של המילוי הנ"ל : צהלי ורני וכו' הוא שמחה
 ורננה לפרא ורמשא . המלך הגדול והקדוש כו' . גדול הוא בסוד ברוך ברנו סג' . וקדוש
 הוא הקדושה כו' . ואין השי"ת גדול אלא בליון . כמ"ס גדול ה' ומהלל מאד בעיר אלקינו .
 לחמתי הוא גדול מאד בעיר אלקינו . וזהו יושבת ציון כי גדול בקרבך . פירש שבליון הוא
 יתגדל . קדוש ישראל כי קדוש ישראל הוא נסתר מעין כל חי . והוא נגלה מאד
 פעולותיו . וגדול וקדוש הוא ת"ס ויסוד . וז"ל את שבתותי תשמרו ומקדשי תיראו . וזהו
 קדוש ישראל . וכנגדן הוא צהלי ורני שמחה בלפרא והוא נסתר . ורני ברמשא בגלוי .
 כמ"ס לעיל בחרכה . כי שמחה בכהני ורננה בלואי . וכהני כל עובדיהו בחשאי . ובלויים
 הוא רננה בחתנליא . שמן ויין . שאין אומרים שירה אלא על היין . ושמן הוא בחשאי .
 (ביאורו יסעי' י"ב ה' ו') :

ג'

שער נפתלי

מ"ש סודעת זאת בכל הארץ . פי' שהשכינה הנק' זאת היא סודעת . שנתודע נאותו וכוונתו בארץ . וסביא
 רא'י סכל הפסוקים שהשכינה נק' זאת כמו שנאמר וכסיל לא יבין את זאת . שאינו סבין את
 שלוש השכינה הנקראת זאת . וכן וזאת הכרכה שהשכינה נק' זאת ונק' ברכה . וכן כל הפסוקים שסביא .
 ומ"ש וסוד זה וזאת כו' . ידוע כי זה הוא היסוד . וזאת היא השכינה . והנקה ג' י"ב . כי זאת כמ"ס ג"כ
 י"ב . והם נגד י"ב אבנים כחשן שבתם י"ב שבטין . וכן י"ב שבטין שבשני אבני השוהם . והי"ב תג"ל הם
 סוד ע"ס . והבאר יש בו ג' רישין כתר אורא וסחא . נמצא העשר הם ט' וג' הם י"ב . והם סוד ר"ח .
 ו' תתנוט . וג"ר הם ה' . כי כתר נחשב לנ' וח"ב חדי ה' . ובאבני השוהם הם ככל א' ו' שבטים . והם
 שני ויין נגד ו"ז במילואו . והוא הדבורא יסוד . נגד זה . והם סוד תו"ג כידוע כי ה"ח תן ונבללים ביסוד
 חדי ר' . וכן ה"ג עם הכלל חדי ו' שני . והם סוד ו' שבטים ככל אחד מאבני השוהם . [ונראה שהם בסוד
 הדעת שכולל ח"ג . עם ח"ב . כידוע שנבלל בו גם ח"ב חדי י"ב שבאבני שוהם ולכן הם כבתסין . ששם
 סקום הדעת] ובאבני מילואים הם אחד בכל אבן י"ב אבנים כנגד זאת . תנוק' סודת על שנים עשר בקר .
 כן לל פי דברי רבינו . ומ"ש בפסוק צהלי ורני ע'י לעיל כפי אברתם יגל יתק דינן ע"ש חשב . ויתבאר
 הדברים זה סוד :

וּפְרִי יְהוָה יִשְׁכּוֹן וּבָאוּ צִיּוֹן בְּרָנָה וְשָׂמַח עוֹדֵם עַד-אֲשֶׁם שִׁשׁוֹן
 וְשָׂמַח יְשִׁיעוֹ וְנִסּוֹ יִגוֹן וְאִנְחָה: הַפְּכֵת מִסְפְּרֵי לְמַחֲזֵר לִי שְׂתַחַחַת
 שְׁלִי וְתִאֲזַרְנִי שְׂמַחָה: וְלֹא-אָבָה יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לְשִׁמוֹעַ אֶרְבֶּעֶם
 וַיַּפְךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ יְךָ אֶת-הַקְּלָה לְבָרָכָה בִּי אֶהְיֶה אֱלֹהֶיךָ:
 אֲזוּ תִשְׁמַח בְּתוֹקָה בְּמַחֲזֵל וּבַחֲזִירִים וּזְקָנִים יִתְרוֹ וְהַפְּכֵתִי אֲבָלֵם
 לְשִׁשׁוֹן וְנַחֲמָתִים וְשִׂמְחָתִים מִיְּגִינָם:

בּוֹרָא נִיב שְׂפָתַיִם שְׁלוֹם | שְׁלוֹם לְרַחוּק וּבְקָרוֹב אָמַר יְהוָה

ורמאתיו

לקוטי הגר"א

ג' הסיכות הם כסדר ג"ר שהם המהפכין לטובה. וזהם והחדש אשר נהפך כו'. אבל
 בג' המלעות ע"י פרוין. וג"ס הם שלמות. כמ"ס ת"ח מרכיב שלום בעולם שנאמר
 וכל בלדך כו'. וכ"ס לריק שהוא משיב שלום בבית. ובהאי קרא בורא ניב שפטים שהן
 למדוי ה'. והן כלולין זה בזה. לכן בו ב' פעמים שלום. ואמר לרחוק ולקרוב כמ"ס
 כפ' פתחם ואינן רחוקין קריבין כו'. וכן בפסוק שלום לך כו' ב"פ שלום. אלא שמתחיל
 מהענין. ובאחרון ג"פ וא' חיים בשביל נוק' לקשרה נחיים. כה למי (אגדות ברכות
 פ"ט סי' ח')

תרי שלמי חר בעמודא דאמלעיתא וחד בלדיק. דפלייכו אהמר שלום שלום לרחוק ולקרוב
 (כו) ב' שלמא הן במתיבתא עלאה דחג"ל ומתיבתא תתאה דנהי וכמ"ס. והן
 ב'

שער נפתלי

דל' הרי"א זיל ג' הסיכות שהן כסדר ג"ר שמשם נמיס גלוין הסהפכין לטובה. אבל בג' אמצעות יש בהם
 טעם קטרוג. לכן צריך לג' פרויות. וג' תחתונות הן שלמות. שיסור נק' שלום. ונצח והוד נכללין
 בו. לכן הן ג' שלימות. כמ"ס ת"ח מרכיב שלום בעולם וכו'. והוא צדיק שמשים שלום בבית: ובהאי קרא
 בורא ניב שפטים שהן למדוי ה'. נצח והוד סנהג נביאים. והן כלולים זה בזה. לכן בו ב' פעמים שלום:
 אלא שמתחיל מהענין. כי העיקר הוא שלום לך ושלום לעורךך. אלא שמתחיל מתחילת הפסוק: ובאחרון
 ג' פעמים אמה שלום וביתך שלום וכל אשר לך שלום. וא' חיים שנאמר כה למי. בשביל נוק' לקשרא
 בחיים. כה למי. כה הוא נוק' לקשרא בחיים. עכ"ל: והנה בגמ' תפרי ג' הפכות ואח"כ ג' פרויות. אמנם
 מנוצניו בכרכות רמז"ש פדר אחר. ג' פרויות. ואח"כ ג' הפכות. ונראה דהתם בגמ' בהטבת חלום קאי
 שצריך להפך סרעה לטובה. וזו עיקר וראשית הכל. ולכן אומרים בתחלה ג' הפכות. ואח"כ יש לחוש
 שמה יהפך ע"י הקטרוג ברת הדין עוד הפעם לרעה ח"ו ויכן צריך פרוין. משא"כ כאן במז"ש שהרי בשבת
 כבר נזח כל הקטרוגים ראפילו חיבי גיהנם נייחי. אלא שבמז"ש יש לחוש שיתחילו עוד הפעם לקטרג
 אלפסול. ולכן צריך לומר תיכף הפריון שלא יקטרג. ואח"כ נותנים שבת לשעבר על שהפך בשבת את
 הרע לטוב כנ"ל. ולזה אומרים אח"כ ג' הפכות. ונראה לי כי פדרן בגמ' כך. בתחלה הפכת מספרי
 למתל לי. ואח"כ והפכתי אכלם לששון. ואח"כ ויהפך ה' אלקיך לך את הקללה לברכה כמבואר בגמ'.
 והפעם הוא כי בתחלה צריך לבטל שני הבחית דקלי' דו"ל. והרכו' הוא ס"ס כידוע. וכשנתבטל לוקחין
 חמ"ס מספרי' ונשאר ס"ד כמספר מתול' וזו הפכת מספרי' למאול. והוא בתכמה שבו סמליון כה חמ"ס
 בסוד מרכיב ואסתר. שעל מרכיב שורת יסוד דאבא לבטל כה חמ"ס כמ"ס הארז"ל. ואח"כ מבטלין כה
 חמ"ס דקלי' שמיללה חסיד בסוד לילי. וה"ס אבל ר"ל. וכשמבטלין כחה נעשה ששון' בסוד חכינה שושנה
 שליזנה. ה' עלאה. כי ששון עם ה' הוא שושנה ג' אסתר. וע"ש בסוד המרוים. וזו והפכתי אכלם
 לששון. ואח"כ הרעה שלום שהוא מדרגת בלעם ומתבטל ע"י רעה דקדושה. וזו תפיכת קללה דבלעם
 לברכה. ואח"כ אומר ג' פרויות שהן ג' אמצעות. ומדרן בגמ'. פרה בשלום נפשי. ופרוין ה' ישכון.
 ויאמר העם אל ששול כו' ופרו העם את יונתן. ומדרן בג' אמצעות ג"ל. כי פרה בשלום נפשי הוא בסוד

סדר מוצאי שבת

וְרַפְּאֵתוֹ : וְדָחַךְ לְבִשָּׁה אֶת־עַמְּשֵׂי רֹאשׁ הַשָּׁרְשִׁים לָהּ יָדוֹ וְעַמְּהָ כָּךְ
יָשִׁי שְׁלוֹם | שְׁלוֹם קָה וְשְׁלוֹם לְעוֹרָהּ בִּי עוֹרָהּ אֶלְהִיָּהּ וְיִקְבְּלֵם יְהוָה
וְיִתְּנֵם בְּרֵאשֵׁי הַגְּדוּד : וְאִמְרָתָם כֹּה לְחַי וְאַתָּה שְׁלוֹם וּבֵיתָה שְׁלוֹם

וכל

לקוטי הגריא

ב' שלמות מכריעין בין המחלקות ובין הגדדים. וכמ"ש בפ' בראשית בפנין ג' ימים
בראשונים כו'. ועי' בז"ח ש"ה ג' א' מאי כלא הכי. וכי סגיאין שלמן נינהו. אלא חד
שלמא חיכו דאיכו שלמא דביסא. דבינייהו אשהמודע דכורא דכר. וחד שלמא אחרא דאיכו
שלמא דהרין סטרין. דאחיד חד דפאל באחלפיסא בין הרין סטרין ועביד שלמא בינייהו
איכו שלום אחרא. אבל שלום דכורא אשהמודע דכר בנייהו איכו לדיק כו'. וע"ד איקרי
אחד כו'. והפענן כי שני יתודים הן. א' בין ימינא לשמאלא בחדס פלמו. והשני בין דכורא
לנקה. ושניהם נקראו אחד שמייחדין וכו נפשו אחד. ומ"מ פיקר השלום הוא בלדיק.
ולכן נק' שלמא דטלא ביה. כי גס בה"ה לרין מ"מ יחד בין ידיה לידה. ונקראין
אחד. הפד"א נק' אחד. כי ידים הם שנים ימינא ושמאלא. וכן רגלים. וכן מוחין. משא"כ
בפד"א שכוא אחד לכד. וחוכו וכו וכו לבדס. אבל הן חרי פלגא דגופא. וזכר וגיבס
בראש. ויקרא שמש אדם. כי אחד קראתיו ט'. ולפיכך אף כל קו באמשי כסול. לכד
בלדיק דליסא דזידה כו'. ולכן הוא אחד ביחוד גמור. וכל היחודים הן בו הפיקר. וכוא
שלמא דכולא. וז"מ שטרין יתודין [הן] ה' אחד ושמו אחד. ואח"כ ליחודא לון כלאחד.
כי ה' הוא האלקים. והוא כנ"ל. דתחלה לרין ליחודא כל אחד בקו האמשי. ה' אחד
ושמו אחד. ואח"כ בלדיק שלמא דכולא כו'. והשלום הוא בין (בפד"א ולדיק) שכן
כלולים. פד"א מב' כקיים. ולדיק מיסוד ועפרה וכוא דידה וקשורה וכו. שלטולס הלילה
נכללת בזים וחסך בלור — (ומ"מ רחוק וקרוב) דבגלוסא אסמך בפד"א מרחוק ה' כרחה
לי. (כי) ה' (הוא) בער"א. ומרחוק דסליק דעס דער"א בחכמה. ונתרחק ממנו ומאסנו.

הבל

שער נפתלי

ותמו. כי חסד הוא יוכא דאדיל בכלה יומין. ותתפשטין סבטו ה"ח בה"ס והל"ב בכלל ביסוד. והוא ע"י
הכמה דנחה ביכנא ומסנו מתפשטין ה"ח. והוא עיקר התלחמה והקרבא עם החזיון ס"ס. שעי" ה"ח
מתכפל כחו. ובסוד תרומ"ח רמ"ה ואברה"ם שהוא בסוד. ומתכמה אסרנו שנתכפל ס"ס בספ"ד ונשאר
פ"ד גי סח"ל. ח"ס פד"ה. פ"ד הנ"ל. וה' דם ה"ח. הרי פד"ה. ואח"כ נבנסן בשלום יסוד. והוא פד"ה
בשלום. והם בסוד התפא. ואח"כ ופרויי ה' ישובון. הוא בסוד הבינה עלמא דדירו ונחיה דגבורה. וכן סוד
הזוהר הכל אל סקורו הוא בסוד הבינה שנק' תשובה. והוא ופרויי ה' ישובון. והוא מתכפל כח הנק' קדלי
לפד"ה. ובוא ציון כונה. כי רנה הוא חזר בינה. וציון הנק' סל' עולה ע"י תגדיל וחרנה כנ"ל ודפסות
אבלם לששון : ואח"כ ישורו העם את יונתן הוא נגד קו האמצעי ה"ח. כידוע כי יונתן בקו האמצעי כי נק'
וברית תר חשיב. וידוע כי בינתן ה' הקללה דשואל. ופרוין היה מן הקללה. דנבטו דריוחוק ה' לך
את הקללה לברכה. שהוא ג"כ בקו אמצעי דעת כנ"ל. ופרוין יונתן יסוד ה' ע"י הת"ח. וזה שאמר
כי עם ה' עשה היום הזה. פי' שנתחבר עם ה' שהוא ת"ח. אכנס אגן כמנצ"ש סדפין הסוד. ותחלה
אזכרם ה' פד"ה ואח"כ ה' הפכות. והפעם כנ"ל. וסדרם ג"כ כשתנה. סדר ה' פד"ה כן. בתחלה
פד"ה בשלום נפשי. ואח"כ ונאמר העם א"י שואל כו' ישורו העם את יונתן כו'. ואח"כ ופרויי ה' ישובון.
ספני שאנתנו רוצים לילך ולשרת קודם שהתכבנו מלסעלה לספח את ג' התפכות. צריכין אנתנו לילך
בתחלה לשרת במקום שאין אהיה וקשרנו כל כך. והוא כחסד ורחמים חסד ותפארת. ואח"כ כשתתקצב
בתם או נכל לשרת ג"כ במקום תגבורה. ולכן סוד התפכות. בתחלה פד"ה בשלום נפשי שהוא כחסד
כנ"ל. ואח"כ ישורו את יונתן שהוא כח"כ כנ"ל. ואח"כ ופרויי ה' ישובון שהוא כגבורה ע"י הבינה כנ"ל
וכן בג' התפכות או כרים אח"כ ג"כ בסוד הזה. בתחלה של התפכות דעת. שהם חסד ורחמים יסן ואמצע.
ואח"כ

וְכַל אֲשֶׁר-קָה שָׁלוֹם : יְהוָה עִזְּ לַעֲמּוֹ יִתֵּן יְהוָה יִבְרַךְ אֶת-עַמּוֹ בְּשָׁלוֹם :

אמר רבי יוחנן בְּכָל-מָקוֹם שֶׁאָתָה מוֹצֵא גְדֻלָּתוֹ שֶׁהַקְדוֹשׁ בְּרַךְ הוּא שֵׁם אָתָה מוֹצֵא עֲנֻתָנוּתוֹ. דְּבַר זֶה פְּתוּב בַּתּוֹרָה. וְשֵׁנוּי בְּגִבְיָאִים. וּמִשְׁלָשׁ בְּפְתוּבִים : פְּתוּב בַּתּוֹרָה כִּי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם הוּא אֱלֹהֵי הָאֱלֹהִים וְאֲדֹנֵי הָאֲדוֹנִים הַגָּדוֹךְ הַגָּבוֹר וְהַנּוֹרָא אֲשֶׁר לֹא יֵשֵׁא מַגִּים וְלֹא-יִקַּח שָׁחַד : וּכְתוּב בַּתּוֹרָה עֲשֵׂה מִשְׁפַּט יְתוֹם וְאִלְמָנָה

ואהב

לקוטי הגריא

(אבל) לדיק קרוב לה. ובנייה אהמר טוב שכן קרוב מלא רחוק. דא"ח הוא עד"א א"ח ד'. כי אחד קראתיו (נמלא אח אינו מחובר עם הד' בלוא א'). רק שלריך לקרבו) ולדיק הוא בקוט של ד' עמה בלוא א'. משא"כ בלוא בעלה. והוא (הלדיק) ג"כ שכן בלוא ב'. נקודה בהיכלי'. שכן בניהה וכן במ"ס. א"ח סביב לה מכל סטר ונקודה בלואטפיא (והטורה כזה) שכן ט' נקודות לכל סטר בני' א"ח. כי כל קו יש לו רח"ס. וכל א' כלול מרח"ס סן ג' פ"ג. שהן ט' א"ח. והנקודה אלמטית משלים לכל סטר לעשרה. הכי ד' פעמים י' גי' מ"ס. והט' נקודות הם סביב רחוקים. אח רחוק. והנקודה הוא לדיק שכן בתוך המ"ס) והמ"ס הוא ג' בטמזי כמש"ל רח"ס (ביאורו למי' כ"א כ"ג א' ב"ד"ה ועלייהו כו' עד ד"ה טוב) : (ד') עוה לעמו יסן ה' יברך אח עמו בשלום. בסוד או יחזיק במעווי יעשה שלום לי שלום יעשה לי. והן ב' שלמות הנ"ל) והן בתורה שבט"פ. א' להכריע דידה בין המחלוקת (והיא נגד שלום דער"א). וא' לקשרה בתורה שבכתב. (והוא שלום ולדיק) וכמש"ל רח"ח אוד ס"כ ואחד כו' (ח"ס או יחזיק במעווי) במעווי. ה' עוה לעמו כו'. והיא נבחרת עיו שבט"פ. ושם המחלוקת. ולכן לרדך לשלום. ח"ש ה' עוה טו' ה' יברך כו' (שם בד"ה ועלייהו ובד"ה במעווי) :

אשפך

שער נפתלי

ואח"כ הבינה. ולכן סדרן כך העבט ספרי למחל לי שתוא בחכמת יסין דנחיה בחסר. ואח"כ ויהפוך ח' לך אז הקללה לברכה שתוא ברעה. אמצע. נשמת ח"ח. ואח"כ והפכתי אכלם לששון שהוא בנינה דנחיה בשמאלא כידוע. ואח"כ אומרים ג' שלמות. וסדרן כמו בגמ' בורא ניב שפתים שלום כו'. ודוח לבשה את עמ"י כו' ועקר בן ישי שלום. ואמרתם בת לחי ואתה שלום כו'. וסדרן גיל שרם כך. בורא ניב שפתים ידוע כי נ"ה הם שפתים. ולכן אמר שני פעמים שלום כנגד נ"ה. ואמר לרחיק ולקרוב כי שם בערה בתהלה לרחוק והרר לקרוב ל"י התשובה שמתעססת בינת ער נ"ה. ובמקום שבעל תשובה כו'. וידוע כי נ"ה כלולין זה בזה. ולכן אע"פ שאמר כאן כנגד שניהם ס"ם עיקר וצא כנגד. אלא שכלל שניהם כאן. ולכן ססיים אמר ה'. וידוע כי בני"ה שם צבאות. אלא שבגזת ה' צבאות ובתור אלקים צבאות. ולכן ססיים אמר ה' לרסו על צנה ששם שם הוי"ה. ואח"כ ודוח לבשה כו' שלום לך ושלום לעוה"ד. והם ב"ה שלום כמ"ש רבינו. וצוה כבוד וכלל בו ג"כ צהג. וכנגדן ב"ה שלום. וססיים כי עוה"ד אלהך. כי בתור שם אלקים צבאות ככלל. ואח"כ ואמרתם בת לחי ביסוד. כי חזק' הגק' בת קמתורה אל והסוד שנק' וי' כמ"ש רבינו כאן : וס"ש רבינו כמ"ש במ' מנחם ואינן רחוקין קריבין כו' במחשבת לי שתוא ס"ם וד"ל במ' כתר ק"ם א' דאמר שם ולאלין רחוקין דאתקריבו תה"ד שלום שלום לרחיק ולקרוב :

סדר מוצאי שבת

וְהָיָה בַּיּוֹם הַזֶּה לֹא יִשְׁמְעוּ אֶת קוֹל חֲמֵשׁ דְּבָרִים: שְׁנוֹי בְּנִבְיָאִים דְּכָתִיב בּוֹ כִּי כֹה אָמַר
 רַם וְנִשְׂא שִׁכְנָךְ עַד וְקָדוֹשׁ שְׁמוֹ מְרוֹם וְקָדוֹשׁ אֲשֶׁכֶּן וְאֶת־דָּבָר וְשִׁמְרֵ-
 רוּחַ לְהַחְיֹת רוּחַ שְׁפָלִים וְלִהְיוֹת לֵב גְּדֹפָאִים: מְשַׁלֵּשׁ בְּפִתּוּבִים
 דְּכָתִיב שִׁירוּ | לְאֱלֹהִים וּמְרוּ שְׁמוֹ סֵלֹו לְרוֹכֵב בְּעֲרֻבוֹת בֵּיתָ שְׁמוֹ
 וְעֲלוּ לְפָנָיו: וְכָתִיב בְּתִירָה אָבִי יִתְּמִים וְדָן אֶלְמָנוֹת אֱלֹהִים בְּמַעֲוֹן
 קָדְשׁוֹ: יְהִי יְהוָה אֱלֹהֵינוּ עִמָּנוּ בְּאֲשֶׁר הָיָה עִם־אֲבוֹתֵינוּ אֶל־יַעֲקֹב
 וְאֶל־יִשְׁשָׁכָן: וְאַתֶּם הַדְּבָקִים בִּיהוָה אֱלֹהֵיכֶם חַיִּים בְּלָכֶם הַיּוֹם: כִּי
 גַחַם יְהוָה צִיּוֹן גַּחַם כָּל־חֲרֻבוֹתֶיהָ וַיִּשֶׁם מִדְּבָרָהּ בְּעֵרְוָן וְעֲרַבְתָּהּ כַּגֶּן־
 יְהוָה שִׁשׁוֹן וְשִׁמְתָהּ יַמְצֵא בָּהּ תוֹרָה וְקוֹל וּמְרָה: יְהוָה חֲפִיץ לְמַצֵּן
 צִדְקוֹ וַיְגַדִּיל תוֹרָה וַיֵּאדָר:

שִׁיר הַמַּעֲלוֹת אֲשֶׁר־יִרְאֵה הַלֵּל בְּדַרְכָּיו: יִגִּיעַ בְּפִיךָ
 כִּי תֹאכַל אֲשֶׁר־יִהְיֶה וְטוֹב לָךְ: אֲשֶׁתֶּךָ | בְּגִשְׁן פּוֹרִיָה בִּירְכָתִי בִּיתְךָ בְּנִיךָ
 בְּשִׁתְּלֵי זֵיתִים סָבִיב לְשִׁלְחָנְךָ: הִנֵּה כִּי־כֵן יִבְרַךְ גְּבֻרָתָ יְהוָה:
 יִבְרַכְךָ יְהוָה מִצִּיּוֹן וְרֵאָה בְּטוֹב יְרוּשָׁלַם כֹּל יְמֵי חַיֶּיךָ: וְרֵאָה־בָּנִים
 לְבָנֶיךָ שְׂלוֹם עַל־יִשְׂרָאֵל:

הַשִּׁיב סְבִירָל בְּבִיחָבֵינ וְכֵן בְּמוֹצֵי חַנוּכָּה.

במ"ש חוזרין ומתברכין הבנים והתלמידים מאבותיהם ורבותיהם. כשנכנס האדם לביתו במ"ש מתחיל
 בשירות וזמירות, ומזכירין אליהי הנביא וביאת המשיח ג"כ בתהלת הכבוד כי דוקא עת מול"ש מוכנת
 לביאתו ולא מולאי יו"ש לכן אין מברכין ומתפללין על ביאתו אלא במי"ש בלבד.

לקוטי הגר"א

(אשתך) כגפן פוריה) רוחא אזלא בגלגולא. וכפש קביעה. ולכן משה חזיל בגלגולא
 בכל דור. דהוא רוחא דכלא. וכמש"ל קי"א א' דעלוי נאמר סובב סובב
 הולך הרוח. וכמו הרוח בנפך. וכמו האיש שסובב והאשה יושבת. כחשארית אדם לשכס
 בית כו'. כל כבודו כו'. וכן צווגא קרקע שולס היא. וכן שמים וארץ או רוח וארץ
 דרוח סובב. וכן יום ולילה. ביום סובב השמש וכן האדם. ובלילה נח. וכן מ"ע בקום
 ועשה ומל"ם בשב ואל תעשה. ובכל זה הזכר סובב בשאוקה לחסן הנקבה. הכי דור
 הולך ודור בא דא עמודא דאמלטיחא חיכו חזיל ואתי בגלגולא. אבל שכינתא לעולם
 עומדת. חייה לא אזלא בגלגולא. ולא אתרכיבה באתר אתרא. ובגין דא אסמך בה
 אשתך כגפן פוריה מה גפן לא קבילה הרכבה ממין אתרא מכל חילנא דעלמא. סכי
 שכינתא לא קבילס עליה הרכבה אתרא בעלמא אלא מעלס. דלא אמגלגל בה אלא רוח
 בעלה. ולא נפש כנפש או כזולא רק בעלה (תיקון ס"ט ק"ט א' בד"ה ככר אתרנא
 ובד"ה ובג"ד):

הלכות קידוש לבנה

קרו

ביאורים ולקושי דינים

מעשה רב

(א) קדוש לבנה אין מחסיון המצוה עד שבעה אחר המולד או עד מצאתי שבת. רק היכף אחר שלשה ימים מהמולד מקדשין. וכן מקדשין קודם פ"ב וקודם יו"ב:

גוסח

(א) מ"ש קדוש הלבנה כו' חיקף אחר שלשה ימים מהמולד מקדשין. פי' צמור סי' חכ"ו. גרסינן במס' סופרים אין מברכין על הירח אלא במ"ש כשהוא מנושם. וכחז הב"י ומדברי חלמדי הר' יונה נראה שלא היה גורם במס' סופרים אין

מברכין על הירח אלא במילוי שבת. שכתב בסוף פרק תפלה השחר. במ"ס אחרו אין מברכין על הלבנה עד שתחשש. י"א עד מ"ס שמברכין על הבתמים. ואין זה מתקבל כלל. דמה טעם הוא זה להלכות הדבר במוצאי שבת ט' ונראה למורי פירושו משתמק. משאן לבסומו קלא כלומר משעה שמתוק האור שלה. ואדם נהנה ממנה. שזה הוא אחר ב' או ג' ימים. אבל ירח בן יומו מתוך קטניו אין האור שלו מתוק שאין אדם נהנה ממנו פכ"ל. ומ"ס שיסוד ג' ימים כ' הב"י משמע דבלא ה"ה דמ"ס הוא סובר כך. לפי שקודם לכן אין אדם נהנה מאורה. וכחז עוד הב"י והר"י גיקטלי"א בעל שפרי אורה כתב בתשובה שפ"ס הקבלה אין לברך על חידוש הלבנה עד שיצברו עליה ז' ימים. פכ"ל. וכן ראינו בס' משנת חסידים. מס' מוצאי שבת פ"א מ"ב דדוקא א"ס כבר עברו ז' ימים ע"ס. ובאמת הוא חמיה דבפ' היו בודקין פ"א ב' אמרינן עד כמה מברכין על החדש עד שתסתמלא פנימחה. וכמה אחר ר' יעקב בר אידי אחר רב יודא עד שבעה ונהרדעי אמרי עד ששה עשר. והנה ר' יעקב בר אידי דאמר סוף הזמן עד שבעה ע"כ התחלת הזמן מקודם זה. ואפי' נהרדעי ל"ש עליו אלא בסוף הזמן אבל בהתחלת הזמן מודו. וא"כ איך יתקו המקובלים על דבר שמתורש בש"ס להיפך. ודברי רבינו מנוארים כדברי רבינו יונה. ועוד שא"ך נניח דין מפורש אין מחמיון א"ס המל"ס חריון מקרימין בשביל דברי המקובלים שאין להם סמך בש"ס ואדרבא נראה סתירה להם כנ"ל ומלאתי קושיא זאה בט"ז: ומ"ס וכן מקדשין קודם פ"ב וקודם יו"ב. פי' בס' חכ"ו סעיף ב' בהג"ה אין מקדשין ללבנה קודם השעה נאכ ולא קודם יו"ב. ובס' תקנ"א סעיף ח' כתב ג"כ הרמ"א וטעמו שלא לקדש החדש עד אחר פ"ב. ובס' חר"ב כתב אין מקדשין ללבנה עד יוצאי יום כפור. ורבינו כתב שם בס' חר"ב ס"ק ט'. והסיקר כ"ה סבוב לקדש הלבנה קודם יו"ב כדי שמתה או סכריע לך זות פכ"ל. והוא דעם הלבוש. הובא בעטרת זקנים. אבל בת"כ לא סכריע רבינו כלל בשו"ע. ואדרבא הביא הטעם מס' חכ"ו. שצ"ך שיהי' בשמחה כמ"ס במס' סופרים עד שתחשש של"ל כשהוא מנושם בשמחה ע"ס בס"ק ג'. ואפשר שכ"ן שצ"ך להמתין ג' ימים א"כ פי' המס' סופרים עד שתחשש קאי על הלבנה שיש' נהנה מאורה כמ"ס רבינו יונה. א"כ אין ראי' על השמחה. וכיון דלא מליט במס' סופרים טעם זה א"כ הדרין לכללן דאין מחמיון א"ס המל"ס. ולכן מקדשין קודם פ"ב. אמנם מלשון רבינו בס' חר"ב שכ' הטעם סבוב לקדש הלבנה קודם יו"ב כדי שמתה או סכריע לך זות. וכוננו משם שהביא שם קודם לזה הא דמס' סופרים דצ"ך דוקא כשהוא מנושם ובשמחה. וקודם יו"ב איש בשמחה מחמת פחד השמחה כמ"ס המג"א בס' חכ"ו. ולכן כתב רבינו דאדרבא הוא בשמחה בשביל מל"ס קידוש לבנה שסכריע אותו לך זות אפי"ן דהשמחה באה לו ביחד עם המל"ס של קידוש לבנה שיש' כאלו באה לו מקודם [וכה"ג מליט כפסחים ק"ז א' דאין השכינה שורח אלא מתוך שמחה של מל"ס שנאמר ועתה קחו לי מגנן. וכחז רש"י שמחה של מל"ס כי כך דקו לי מגנן שהי' מחסין שמחה עליו שכינה פכ"ל. הרי אפי"ן שהגוף השגורם השכינה הוא

הלכות קידוש לבנה

פעשה רב

ביאורים ולקושי דינים

הוא לר"ך שמחה של מטה. נחשב לקיום התנאי מה שעשה השמחה כדי לקבל השמחה השרינה נחשב לשמחה של מטה אע"פ שהיתה מאותה המטה. ולא נאמר דאם לא לישרי עליו שכינה לא היו שמחה של מטה. וא"כ הם תלוים זה בזה. ואנן בעינן שמחה של מטה מקודם. זה לא איכפת דהא מ"מ הוא למטה מתכוין וכמו כן כאן אע"פ דתנאי המטה שלר"ך שמחה מקודם. לא נאמר דאם לא היו המטה לא היו שמחה. דהא מ"מ הוא שמחה במה שהלפני שיוסף לו זכות על ידי המטה. ולכן יש לו לקיים המטה (ואדרכא כאן הוא יותר פשוט מהא דפסחים הג"ל וקל לכבין) וכל זה לא שייך אלא קודם יוה"כ. אבל קודם המטה לא היו שמחה. דהא מ"מ הוא שמחה במה שהלפני שיוסף לו זכות על ידי המטה. ולכן יש לו לקיים המטה (ואדרכא כאן הוא יותר פשוט מהא דפסחים הג"ל וקל לכבין) וכל זה לא שייך אלא קודם יוה"כ. אבל קודם

(ב) נוסח קידוש לבנה ששמעתי משם הרב ר' בנימין משקלאב משם רבינו זצ"ל. אפם לא אשחמית שום אדם שהעומרים לפניו לומר שנהג כן. פועלי אמת שפעולתן אמת. וללבנה אמר שתתחדש באור יקר ועמרת תפארת כו' בא"י מקדש חדשים. כשם שאני רוקד כנגדך ואני נוגע בך כך אם ירקדו אחרים כנגדי לא יגעו בי. ע"כ שמעתי. וכ"ה במס' סופרים עם הנהגת רבינו ז"ל:

(ג) אין אומרים שיה פסוקים לא לפני הקידוש ולא לאחריו. רק מתחיל בא"י כו' ומסיים סימן טוב כו' והולך לו:

ע"כ דלא שייך האי טעמא דהא לאו יומא כאן במעשה רב. ירחימי יש נוהגין קד ויש טהגין קד:

(ב) מ"ש נוסח קידוש לבנה כו' בא"י מקדש חדשים. במ"ס שלפנינו בהגהת הגר"א הגיה של"ל מחדש חדשים:

(ג) מ"ש ומסיים סימן טוב כו' והולך לו. כי במס' סופרים פרק כ' מסדר שם סדר קידוש הלבנה. ואינו מביא שם שום פסוקים לא קודם קידוש הלבנה ולא אחריו. אלא ששם מסדר סימן טוב קודם ברוך יולדך. אלא שהסדר אינו מעבד. ולאחננו מסיימין בסימן טוב:

(ד) ראיתי בסוף ספר שער השיר שהביא הרב של ז"ל שראה בספר רוקח סי' רכ"ט שלר"ך לומר כל פסוק חפול עליהם כו' ש"ס. בעת קידוש הלבנה (משים כל פסוקא דלא פסקי' מ"ר כו') ישר והפוך. קצת זו פס יעבור עד ה' עמך יעבור עד. כאבן ירמו ורופך בגזול ופחד אימחה עליהם חפול. עכ"ל. ובאמת מנהג שלט טורח הוא ואין לשנות ולהוסיף כלל. ומה שהקשה מכל פסוקא דלא פסקי'. לא קשה כלל. כה"ש המג"א סי' סכ"ב ס"ק ח' ח"ל והא דטובגין לחלק פסוקי אזי ישר ביום המילה. י"ל משום דהם אמרוהו גיכ פסקי פסקי עכ"ל. וא"כ לא קשה דגם פסוק זה חלקוהו שם וסבל לומר ג"כ חגי הפסוק. וזוהו אפשר לתרץ מה שמקשים על נוסח התפלה ויום השביעי משבח ואומר מזמור שיר ליום השבת טוב להודות לה' לפיכך טו'. ומקשים הלא כל פסוקא דלא פסקי' טו' והאריך אט מסיימין בטוב להודות לה' באמצע הפסוק. וי"ל דהנהגה בטובס ל' פ"ב אמרו כולד אמרו שירה כגדול המקרא את הלל טו' משה לומר אשירה לה' וכס לאמרים אשירה לה'. משה אמר כי גאה גאה וכס לאמרים אשירה לה'. ועי' בחוסי' שם ד"ה ר' נחמיה משה אמר עזי וחמרת ים וישראל לאמרים זה אלי ואנוהו ע"ש. ומזה נחפשו המנהג בשיר היחוד שהחן לומר מרו אחד והקבל עינים מרו ב'. וג"ל דאפשר דאף הלויס כשאמרו השיר בכל יום היו לומר בה אחד מאופנים אלו. והיו חלקים ג"כ אם הפסוקים. ומעשה לא קשה קשיא הג"ל שאפשר שמקלט מן הלויס המסוררים היו לומר שם ועינים ראשי דברים בכל פעם. ובמזמור שיר ליום השבת היו עונים בכל פעם טוב להודות לה'. ולכן פסקין ל' ג"כ אף כה"ש המג"א הג"ל. ועוד י"ל דדוקא אס לומר ולומר

ביארדים ולקומי דינים

בדרך למוד או אמירה הפסוק בעלמו. אבל אם אינו מזכירו רק בדרך ראי' לדבר. ופיקר סוגנו לדבר אחר ולא ללימוד או אמירה הפסוק הוא. או אפשר להפסיק באמצע הפסוק. ולכן חז"ל בש"ס ומדרשים אינם מביאים כל הפסוק כי אם אותם התיבות הנחולס לראי' לסלכס הריא או למדרש הריא. וכמו כן אין אגתנו זאמרים כי אם לראי' שסויב להודות ולסיכך יפאלו ויכרכו כו' :

ברכת הלבנה

אין מברכין על הירח אלא כלילה בשעה שהוא זורח ונהגין מזורו. הסכמת רוב המהכרים שאין לברך עד שיעברו עליה ג' ימים. ואחר ג' ימים מיד ראוי לברכה. ואין להמתין על מו"ש כלל שאין ממציין את המזלות. ואין להמתין עד אחר יוה"כ. ובש"כ יש נוהגין להמתין עד אחר ס"ב. ונהגו שלא לברך עלי' לא בשבת ולא כו"ס אם לא בשעת שיש לחוש שתעבור שונתה. עד אימתי מברכין עלי'. עד י"ז מיום המולד. ולא י"ז ככלל. והנראה עיקר דמשכון ס"ו יום מש"ל להקל. אפילו הוא יותר מחצי כ"ס י"ב חס"ג: היינו עד"מ אם הי' המולד במזל"ש ד' או ג' שעות כלילה. מותר לברך עלי' תחלת ליל ג' חס"ג שכבר עבר זמן החצי הגל. אמנם אם הי' ליקוי הלכנה כאותו חודש אינו מברך עלי' אחר הליקוי שהוא ודאי אמצע חודש האמתי.

תולה עיניו לראותה בתחלה הברכה. ושיישר הגליו וסבך מעימו.

בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. אֲשֶׁר בְּמֵאמְרוֹ
בָּרָא שְׁחָקִים. וּבְרָחַם פִּיּוֹ כָּל־צְבָאָם חָק וְזִמְן נָתַן לָהֶם.
שְׁלֵא יִשְׁנֹו אֶת תְּפִקִּידָם: שְׁשִׁים וּשְׁמֹחִים לַעֲשׂוֹת תְּרִצוֹן
קוֹנֵם. פּוֹעֵל אֲמֶת שֶׁפְּעוּלָתוֹ אֲמֶת. וְלִלְבָנָה אָמַר
שְׁהִתְחַדֵּשׁ. עֲטַרְת תְּפִאֲרַת לַעֲמוּסֵי בְּמֶן. שֶׁהֵם עֲתִידִים
לְהִתְחַדֵּשׁ כְּמוֹתָהּ. וּלְפִאֵר לְיוֹצְרָם. עַל שֵׁם כְּבוֹד
מְלָכוּתוֹ. בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ מְחַדֵּשׁ חֲדָשִׁים:
גַּם בְּרוּךְ יוֹצֵרָהּ. בְּרוּךְ עוֹשֶׂהָ. בְּרוּךְ קוֹנֶהָ. בְּרוּךְ בּוֹרְאֶהָ:

והסדק כנגד הלכנה ומוטר ג"ס. ויחזר שלא יכרע בכרכיו רק ווקס באמצעותו.

גַּם בְּשֵׁם שְׁאֲנֵי רוֹמֵר פְּגַנְיָהּ. וְאֵינִי יָכוֹל לַעֲבֹד בָּהּ. בָּהּ לֹא יוֹכְלוּ כָּל־
אוֹיְבֵי לַעֲבֹד בִּי לְרַעָה:
גַּם תַּפְּלַ עֲלֵיהֶם אֵימָתָה וְתַחַד בְּגוֹרֵל וְרַעָה יְהִימוּ בְּאָבוֹן: בְּאָבוֹן יְהִימוּ
וְרַעָה בְּגוֹרֵל וְתַחַד אֵימָתָה עֲלֵיהֶם תַּפְּל:
גַּם דְּוֹד מְלָךְ יִשְׂרָאֵל חַי וְקַיִם:

ברכת הלבנה

והואל לחבירו ג"ם שָׁלוֹם עֲלֵיכֶם : וחבירו משיב ג"ם עֲלֵיכֶם שְׁלוֹם :
 ג"ם סִימָן טוֹב וּמִזֵּל טוֹב יְהִי לָנוּ וּלְכָל־יִשְׂרָאֵל אָמֵן :
 (קול דודי הנה זה בא . מדליג על ההרים . מקפץ על הגבעות :
 דומה דודי לצבי . או לעפר האילים . הנה זה עומד אחר פתלנו .
 משיגית מן החלונות מציץ מן התרפים :

תנא דבי רבי ישמעאל ארמלי לא זכו ישראל אלא להקפיד
 פני אביהם לשפשפים פעם אחת בתדוש דים : אמר אביי הלכך צריך
 למימרא מעומד . מי זאת עולה מן המדבר מתרפקת על דודה
 ויהי רצון מפניך יהוה אלנו ואלהי אבותי למלאת פנימת הלבנה
 ולא יהיה בה שום מיעוט יהיה אור הלבנה כאור החמה וכאור
 שבעת ימי בראשית כמו שהיתה קודם מיעוטה שנאמר את שני
 המאורות הגדולים ויתקום בננו כקרא שפתוב ובקשו את יהוה
 אלהיהם ואת הויד מלכם אמן :

שיר למעלות אשא עיני אל ההרים מאין יבוא עזרי : עזרי מעם יי עשה שמיכ וארץ :
 אל יחן לסוט רגלך אל ינום שמרך : הגה לא ינום ולא יישן שומר ישראל : יי שמך יי
 צלך על יד ימינך : יוםם השמש לא יכבה וירח בלילה : יי שמך סכל רע ישמר את
 נפשך : יי ישמר צאהך ובואך מעתה ועד עולם :

ונוהגין לומר מזמור ק"ג הללויה הללו אל בקרשו וגו' . ומזמור ס"ז למנצח בנגינות סומך
 שיר אלהים וגו')

(לרעה הר"א א"א האוקי .

הלכות מוצאי שבת

לקוטי דינים מהר"א

מעשה רב

הבדלה מיזשב (ע' ש"ע שלו סי' רצ"ז א) אומר כבדלה מיושכ (וכתב ס"ז כיון
 ס"ק י"ז) . בזמירות ורעינו ושלומנו דא' פטר חבירו יש להס לעשות
 א' קביעות . וכמשמך לא הוי קביעות) . מחי' שם (ברכות מ"ב א') הסנו (א' מנך לסלס) וישיבה דיון כמו הסנו . טוס' שם (ר"ס
 הסנו) וכן עיקר (סי' רל"ז ס"ק י"ח) :

נראה

לקוטי דינים וביאורים

מ"ש כמעט"ר הכדלה מיושכ . ע"י בלקוטי דינים מהר"א סי' א' — מ"ש זרעית ואלומינו ירבה .
 ע"י מ"ש בסוף סי' רמ"א כדיוקים כנוסחי התפלה . ח"ל זרעית ואלומינו ירבה כמ"ש שלום רב
 עכ"ל

מעשה רב

לקומי דינים מהגריא

(ב) **נראה** דעת רבינו טסה דמי שאיט מריח אינו מברך על הנשמים. ולא מהני מה שנתכוין להוליא בני ביתו הקטנים שהגישו לחיטוף. והוא כדעת המרדכי

לפ"ח דברטוב שכתב בשם רבינו אשרים דאינו מברך להוליא בני ביתו דל"ד לקידוש (ובדלה וברכת הלחם ומלה) דהיא חובה (ומלה). וזה אינו אלא מנהג). (סי' רל"ז ס"ק ו') : [ועי' בט"ז ס"ק ח' שהביא קושית הסו"ד על ר"א. וע"ע דהא ר"א כתב ג"כ ברכת הלחם לחובה. דכיון דהקטנים אכלי הרי חובה להם לברך. אבל בנשמים לא יירחו ולא לברטוב] :

(ג) **מצוה** מן המובחר לברך על אבוקה ויש מי שאומר שאם אין לו אבוקה לריך להדליק נר אחד ללוך הדלה מן מהנר המיוחד להאיר בכית משים היכר. פי' שבת כ"א ב' (לשון נר חטבה. ולריך נר אחרת להשמש לאורה. ופירש"י לפסות היכר לדבר) ועי' מנ"ח (נ"ל כוונתו למ"ש המנ"ח ס"ק ד'. וז"ל. אמרי' בנמ' קס שמעי' אדליק אבוקה משהג"ל ל"ל כולי האי הא מנחא שגגא א"ל שמעא מדעת' דנפשי' קעביד. א"ל חי לא שמיע לי מיני' דמר לא. הוי עביד א"ל אבוקה להכילה מטה מן המובחר. והקשה בהגמ"ר הל"ל לו מיר האמת. ומי' בשם הר"י מקורביל כו'. והנה לפ"ד ה"ל להצטעק לכתוב דין זה כו' לכן י"ל שקיימי' היא כיון שיש נר ה"ל להדליק עוד נר ויהי' אבוקה ולכן השיב ששמעא מדעת' דנפשי' קעביד. עכ"ד. ועי' בט"ז לטעי' שרד מה שפירש דברי המנ"ח הג"ל. והנה לכאורה יש לפרש ג"כ לפי דברי המנ"ח דהכי סריך לי' ל"ל למר כולי האי הא מנחא שגגא. וכיון דללוך הדלה לריך להדליק עוד נר אחד כמ"ש יש מי שאומר הג"ל. וא"כ ל"ל אבוקה יספיק בנר זה שהוסף. זה טונת המנ"ח. וא"כ מוכח מגממ"ל לפי פי' זה דלריך להדליק עוד נר מאוס היכר) וע"ל בשם הגמ"ר והוא הגט"ל עכ"ל. (ח"ל הגמ"ר על הקושיא הג"ל ומי' בשם הר"י מקורביל דבאמת לכתחלה מטה להדליק אבוקה להכילה. אבל אם כבר מונח נר לפניו א"ל לחזור לאיר אבוקה ולכן הבין רבא דשפיר מקשה לו. והשיב לו שמעא מדעת' דנפשי' עבר. והוא לא הבין וסבר דאך מטה באבוקה כל עיקר ולכן הקשה לו אי לא שמיע כו' או הבין רבא שאך יודע כלל שאבוקה להכילה מטה ולכן השיב כו' עכ"ד. ולפ"ז אם יש נר א"ל להדליק אבוקה) (סי' רל"ח ס"ק ג') :

(ד) **בזוהר** משמע (דבהכילה אין להסתכל) רק בלפרטים. וכ"ה בפסיקתא. וביארו ילקוט תהלים תשכ"ג כל עלמתי' טו' לפרטים לפסות בהן פריעה ומליקת שף ובהן להסתכל איר להכילה. וכן גיהנין (שם ס"ק ה') (ועי' מגי"א שם ס"ק ה' בשם כוונות) :

(ה) **יסדר** אדם שולחני נמו"ש. ובפת דווקא כמו בע"ש. דמיסרר דר"א ור"ח כהרדי אסתר שם קי"ט ב' פ"ט (סי' ט' ס"ק ב') :

לקומי דינים וביאורים

עכ"ל. ולאטווי מגי"א ובפסטינו ירבה. וזה אינו נכון לנקט דלמריק בכרכות כ' ע"א והכתיב ומברכתך יסדר בית עבדך. כשאלה אגני. ושירש"י שהשאל שאל פעני על פתח. שאינו מרים ראש לשאל שאלה גדולה. וסריך הכתיב ברכ. פיך ואמלטי. ומשיי הוה בר"ת כתיב :
וע"ש ובר זאת ליעקב ולא אלה כמ"ש נד אלה תשפחה כוונתו לאח דלמריק בכרכות ל"ב ב' נס אלה תשכחה זה מעשה עגל. פ"ט כרש"י. וזכר זאת פסוק בתהלים פ"ד. והתורה נקראת זאת :

זמירות למוצאי שבת

זה הזמר עם המחבר (יעקב מנדי חוק) ומתוס שמו כראשי המרווח מחרוזת השני המתחיל יאחז. עת
קרא. בת. מעינות. נחה. וידידים. יהי. חוק.

בְּמוֹצָאֵי יוֹם מְנוּחָה. הַמּוֹצֵא לְעַמְּךָ רוּחָה. שְׁלַח תְּשֻׁבֵי לְנֶאֱנַחָה.
וְגַם יַעֲזֹב וְאֶנְחָה: יֵאָתֶה לְךָ צָדִיק. לְקַבֵּץ עִם מַפְזָרֵי. מִיַּד גּוֹי אֲבוֹרֵי.
אֲשֶׁר כָּרָה לִי שׁוֹחָה: עַת הַיּוֹדִים תְּעוֹרֵר אֵל. לְמַלֵּט עִם אֲשֶׁר שׁוֹאֵל.
רְאוֹת מִדְּבַר כְּבֹא גּוֹאֵל. לְשֵׁה פְּזוּרָה נְדָחָה: קְרָא יִשְׁע לְעַם נְדָחָה.
אֵל דְּגוּל מְרַבְּבָה. תְּהִי הַשְּׁבוּעַ הַבְּאֵה. לִישׁוּעָה וְלִרְוּחָה: בַּת צִיּוֹן
הַשְּׁכוּלָה. אֲשֶׁר הִיא הַיּוֹם גְּעוּלָה. מִהָרָה תִּהְיֶה בְּעוֹלָה. בְּאֵם הַבְּנִים
שְׂמַחָה: מַעֲנִינֹת אֲנִי יוֹזִבּוֹן. וּפְרִי יְהוָה יִשׁוּבּוֹן. וְיִי יִשְׁע יִשְׁאָבוֹן.
וְהַצָּרָה נִשְׁכַּחָה: נְחָה עַמְּךָ כְּאֵב רַחֲמָן. יִצְפָּצְפוּ עִם לֹא אֶלְמָן. דְּבַר
יְהוָה אֲשֶׁר נֶאֱמַן. בְּהַקִּימָה הַבְּטַחָה: וַיְדִידִים פְּלִיטֵי חֲרָץ. נְגִינָתָם
יִפְצְחוּ בְּמַרְץ. בְּלִי צוּחָה וּבְלִי פֶרֶץ. אֵין יוֹצֵאת וְאֵין צוּחָה: יְהִי
הַחֲדָשׁ הַזֶּה. כְּנִבְוֹאת אֲבֵי חַיִּים. וַיִּשְׁמַע בְּבֵית זֶה. קוֹל שְׁשׁוֹן וְקוֹל
שְׂמַחָה: חוֹק יִמְלֵא מִשְׁאֵלוֹתֵינוּ. אֲמִיץ יַעֲשֶׂה בְּקִשְׁתֵּנוּ. וְהוּא יִשְׁלַח
בְּמַעֲשֵׂה יָדָיו. בְּרַכָּה וְהַצְלַחָה: בְּמוֹצָאֵי יוֹם גִּילָה. שְׂמֵךְ נוֹרָא
עֲלֵיךָ. שְׁלַח תְּשֻׁבֵי לְעַם מְגִלָּה. רוּחַ שְׁשׁוֹן וְהַנְּחָה. קוֹל צְהֵלָה וְרִנָּה.
שְׂפָתֵינוּ אֲזוּ תִרְנְנָה. אָנָּה יְהוָה הוֹשִׁיעָה נָא. אָנָּה יְהוָה הַצְּלִיחָה נָא:

זה הזמר עם המחבר (שילא) ומרוב ענותותו לא חתם שמו כראשי תיבות רק כסופי תיבות. פדש.
שזוי. אל. נא. ומחרוזת הראשון וליך מיוסד ע"ס ח"ב.

חֲדָשׁ שְׁשׁוֹנֵי אֵל נָא וְהִבִּיא אֶת אֱלֹהֵי הַנְּבִיא: אֲמִץ וְחוֹק רַפְּיָן
יְדִי. בְּרַךְ מְלֹאכְתֵי וְכֹל מַעֲבָרֵי. גּוֹאֵלֵי זְכוּר עֲנִי וּמְרֹדֵי. רִבְרָה תְּפֹב
תִּקַּם לְעוֹדֵדֵי. תִּרְץ וְשִׁלַּח וְשִׁמַּח לְבָבֵי. אֶת אֱלֹהֵי הַנְּבִיא: וְעַד וְהִבֵּן
דֵּי סַפּוּקֵי. זֶמֶן מוֹזְנֵי וְלַחֵם חֲקֵי. תִּלְכּוּ חֵיל גּוֹיִם חֵישׁ לְהַגִּיקֵי. מִדְּבַר
תְּשַׁבַּע עוֹלָלֵי וְיוֹנְקֵי. יָבֹא מְשִׁיחֵי לְעִיר מוֹשְׁבֵי. אֶת אֱלֹהֵי הַנְּבִיא:
כּוֹנֵן לְעַם זֶה צָדִיק צָדִיק לְתַבּוּשׁ. לַחֵם לְאֶכּוֹל וּבְגָד לְלַבּוּשׁ. מַשְׁנְאֵי
יַחֲוֶה יֵרָא וְיִבּוּשׁ. נִהַר הַיָּם שְׂעִיר בְּקָרוֹב תְּכַבּוּשׁ. שְׁשׁוֹנֵי יְגִדֵּל בְּרֹאוֹת
מְבִיבֵי. אֶת אֱלֹהֵי הַנְּבִיא: עִמּוֹן וּמֵאֵב מִהָרָה תְּכַלֵּה. פְּדוּתְךָ לְעַמְּךָ
בְּקָרוֹב תְּגַלֶּה. צִיּוֹן תִּמְלֵא מְעַם אֱלֹהֵי. קְרִית מְלָךְ רַב אֲזוּ נַעֲלֶה. שִׁבְּן
תִּשְׁכַּן בְּתוֹךְ עִם צְבִי. אֶת אֱלֹהֵי הַנְּבִיא:

אגיל

זה הזמר עם המחבר (אלעזר) ותחום שמו כראשי המרווח. אניל. לכן. עוד. ודיס. רנו.

אָגִיל וְאֶשְׂמַח בְּלִבִּי. בְּרֵאוֹתַי כִּי מֵאֵיבֵי הַתְּרִיב רִיבִי. וְלִצִּיּוֹן
נִיבֵל תִּבְיֵא. אִישׁ צָמַח תַּצְמִיחַ. אֵלֶיךָ הַנְּבִיא וּמִלֶּךְ הַמְּלֻשִׁיחַ: לָכֵן
בְּעַמִּים יָדָד. תַּפּוֹל אֵימָה וּפְחָד. לָבָם יִפְחָד. בַּעֲת יַעֲלֶה גּוֹי אֶחָד.
וְאִוְרָחוֹתָיו יַצְלִיחַ: אֵלֶיךָ עוֹד מִמְּזוּרָה לַמַּעֲרָב. יַעֲזוֹר לַעֲשׂוֹת הַרְג רֶב.
בְּאֶדוֹם וְעַרְב. לַעֲרוֹךְ מְלַחְמָה וּקְרָב. עַל אוֹיְבָיו יַצְרִיחַ: אֵלֶיךָ זָדִים
מְלָכֵי אֲדָמָה. יִשׂוֹר נְפִישׁ וְקִרְדָּמָה. מִשְׁמַע וְרוּמָה. גּוֹסֵס נְנִבָה וְיִמָּתָה.
אֲשֶׁר אֲתַכֶּם יִבְרִיחַ: אֵלֶיךָ רְנֹו כָּל עוֹבְרֵי אֶרֶץ. כִּי הִנֵּה רַעְנָן אֲזָרַח.
אִוְרוֹ זָרַח. קָנָה בַּפֶּתוֹר וּפְתָרַח. עַל הַר צִיּוֹן יִפְרִיחַ: אֵלֶיךָ

זה הזמר עם המחבר (אברהם) ותחום שמו כראשי המרווח. אלהים. ביום. רבה. הק. מעדיס.

אֱלֹהִים יִסְעֲדֵנוּ. בְּרָכָה בְּמֵאֲדָנוּ. וְזָכָר טוֹב יִזְכְּרֵנוּ. בְּכֹל מְשָׁלַח
יְדֵינוּ. אֱלֹהִים יִסְעֲדֵנוּ: בְּיוֹם רֵאשׁוֹן לְמַלְאָכָה. יַצּוּ אֶתְנוּ בְּרָכָה. וְיוֹם
הַשְּׁנִי כִּכָּה. יִמְתִּיק אֶת סוֹרְנוּ: אֱלֹהִים רַבָּה צְבָאֵי יִשְׁעֵי. בְּשִׁלְיֵשׁוּ
וּבְרִבְעֵי בַּחֲמִישֵׁי. אֵךְ לֹא בְּעֵי. יִשְׁלַח אֶת פּוֹדֵנוּ: אֱלֹהִים הֵכֵן טְבוּחַת
מִכַּח. בְּיוֹם הַשְּׁשִׁי זָבַח. קִדָּשׁ הַלּוֹל וְשִׁבַּח. עַל כָּל מַחְמַדְנוּ: אֱלֹהִים
מַעֲדָנִים לְנַפְשֵׁנוּ. נִתֵּן בְּיוֹם קִדְשֵׁנוּ. וְרַעְנָנָה עַרְשֵׁנוּ. וְלִילָה אוֹר
בְּעַדְנוּ: אֱלֹהִים

זה הזמר עם המחבר (נחמן) ותחום שמו כראשי המרווח. נאוו. חני. מלק. נופת.

אֵלֵי חֵישׁ גּוֹאֲלֵי. עֲבָדְךָ יִשְׁפִּילֵי. מִבְּשַׁר טוֹב אֵלֵי. אֶת אֵלֶיךָ
תִּנְבְּיֵא: נָאוּו עַל הַתְּרִיבִים. שְׁלֹחֵי יוֹצֵר הָרִים. וְרַגְלֵי הַמַּבְשָׁרִים.
בְּאֶמּוֹר שׁוֹבֵי שׁוֹבֵי: אֵלֵי חֲבִי כְּמַעַט רַנַּע. כָּל מַחְלָה וְכָל נַנַּע.
אוֹיְבֶיךָ אֶפְנַע. יוֹם נָקָם בְּלִבִּי: אֵלֵי מְלֶכֶךְ יִבְאֵ לָךְ. יִפְהֵ אֶת כְּפֹךְ.
וְדַעֲיָתִי לְמוֹלָךְ. גִּלְעָדִי הַתְּשֻׁבֵי: אֵלֵי גּוֹפֶת תְּמוֹפְנָה שְׁפִתֵי בְּנֵי יוֹנָה.
כִּי בָּא עֵת לְחַנְּנָה. צִיּוֹן נִחְלַת צְבִי: אֵלֵי

זה הזמר מחובר עם א"ב.

אֲדִיר אִיוֹם וְנוֹרָא. בְּצַר לִי קָךְ אֶקְרָא. יְהוָה לִי וְלֹא אֵיֶרָא: גְּדוֹר
סְרַצַּת הַיְכָלִי. דְּנִגַל מִתֵּר חֲבָלִילִי. יְהוָה הִיָּה עֲזוֹר לִי: הֵן אֲתָה

זמירות למוצאי שבת

תְּקַנְתִּי . וְלִשְׁוֹעַתְךָ קִנְיִתִי . יְהוָה עִזּוֹ יִשְׁוֹעַתִּי : יְדָ וְנִקְי כְּפִים . חַן
פִּרְשֵׁי כְנָפִים . יְהוָה אֲרָךְ אַפְסִים : מִזְבֵּךְ תַּחֲלֹשׁ לְעַמֶּךָ . יְהִי עֲלֵינוּ
כְּנֶאֱמָה . יְהוָה עֲשֵׂה לְמַעַן שְׁמֶךָ : פִּזְנוֹן בַּיִת מְכֻנָּה . לְהַרְבֵּץ בּוֹ
צִאֲנָה . יְהוָה פֶּאֹר פְּנֵיהָ : מִפֶּתַח לְהַצִּילִי . נִהַלְנִי לְצִוּוֹן קֹדֶשׁ גִּזְרִי .
יְהוָה שָׁמַע בְּקוֹלִי : סְעוֹד וּסְמוּךְ לְנִמְתָּרִים . עֲזָר נָא אֶת הַנְּשֹׂאָרִים .
יְהוָה יוֹצֵר הַיָּם : פִּדְהָ עַמֶּךָ מַעֲדִים . צִאֲנָה מִיַּד גּוֹזִיִּם . יְהוָה עֲשֵׂה
חַוִּזִּים : קָרַב קִוֵּן נְחֻמָּה . רַחֵם אִם לֹא רִוַחְתָּה . יְהוָה אֵיטָ שְׂהֶהְמָה :
שָׁכֹן כְּמֵאז בְּאַהֲבֵינוּ . תִּמְיֵד אֵל מְחֻלְלֵנוּ . יְהוָה מְלַכְנוּ הוּא יוֹשִׁיעֵנו :

זה הזמר מיוסד ע"פ ח"ב ואה"כ תתם הממכר את שמו (ישו בר מרכי חזק) . יוס . שוע . יומתי .
בורא . רחמך . מלאכי . רבו . דן . כלילת . חכר . חפשני . זה . קימו . ומפסה של הזמר נמלא
כברייחא והחסיד עשה ממנו זמר .

אֵישׁ חָסִיד הָיָה . כְּלִי מִזֶּן וּמְחִיָּה : בְּבֵיתוֹ עוֹסֵה מְלִבוֹשׁ . וְאִין בְּגָד
לְדְבוֹשׁ : גִּזְנוֹן בְּחִשׁוּבָה אֲשֶׁה . וְגַם בְּבָנִים חֲמֻשָּׁה : דְּבִרָה לֹא הָאֲשֶׁה .
יִתֵּר אִין לְהַתִּיאֲשֶׁה : הַמְּבִלִי רַחֵם לְאָכּוֹל . בְּעֵרוֹם וּבְחֹסֶר כֹּף :
וְהוֹרֶה לְצִיָּאתָ כִּי יִנְעֶתָ . מַה נֹּאכַל מֵעַתָּה : זְהוּר כְּבָר נָשׁוּק .
הֲלֹא תִצֵּא לְשׁוּק : חֲנֹן וְרַחֵם בְּמַרְזָמוֹ . אֵלֵי יִגְמְלֵנוּ בְּרַחֲמֵינוּ : מִזֵּב
לְקִיָּוִי מַחֲסֶה . רְצוֹן יִרְאִיו יַעֲשֶׂה : יַעֲצֵת בְּרַעַת וּבְחֻכְמָה . עֲצִיתָה כְּלִי
לְהַסְבִּימָה : בְּצִיָּאתִי לְבִשְׁתׁ וּלְכְלִימָה . מְבִלִי פְסוּת וּשְׁלֵמָה : לְאִין
בְּיָדִי לְפֹרְטָה . אֲפִירוֹ שׁוּה פְרוֹסָה : מְהֵרָה וּשְׂאֵה מְשֻׁכְנִים .
מְלִבוֹשִׁים נָאִים מְתַקְנִים : נִגְבֹּשׁ וְהַשְׁלִיךְ יִתְבוּ . עַל יְהוָה אֲשֶׁר
אֵהָבוּ : סוֹד יִדְרוּ בְּפִלְלוֹם . אֵל יָשׁוּב יְדָ נִכְלָם : עֶבֶר בְּשׁוּק בְּסִבְרָתוֹ .
וְהֵגֵה אֱלֹהֵינוּ הַנְּבִיא לְקִרְאָתוֹ : פִּיץ לֹא הַמְּבִשֵׁר . בְּאֶמֶת הַיּוֹם תִּתְעַשֵּׂר .
צִוִּי בְּכָל כְּבוֹדָה . כִּי הִנְנִי עֲבֹדָה : קְרָא לְמִי כְדֻעָתוֹ . קְנוֹת עֲבָד אִין
כְּמֹתוֹ : רַחֵם אֵיךְ יִשְׁנֶה דִינוֹ . עֲבָד לְמַפּוֹר אֶת אֲדוֹנוֹ : שֵׁת לֹא
חֲכִיתוֹ בְּקִרְבוֹ . וְהָיוּ ~~לָנוּ~~ כְּמֹרְבוֹ : תִּגַּר קָנָא בְּאַהֲבִים . בְּשִׁמְוֵה
מֵאוֹת אֲרָף זְהוּבִים : תֵּב וּמַה מְלֹאכְתָּה . אִם בְּבָנִין חֲכֻמְתָּה :
תְּבַלִּית מְרַמְזִין וּפְלִטְרִין . הֲרִי אַתָּה בֵּן חוֹרִין : יוֹם רֵאשׁוֹן בְּמַסְעֵרִים .
פֶּעַל עִם פּוֹעֲעִים : שְׁוֹעַ בְּחֻצֵי תְלִיכָה . עֲנִי נִרְאָ עֲלִיכָה : יִמְתִּי
וּנְסִבְרָתִי לְהַעֲבִדִי . לְכְבוֹדָה וְלֹא לְכְבוֹדִי : בּוֹרָא עוֹלָם בְּמִקְוֵן .

זמירות למוצאי שבת

קמא

השלים זה הבנין : רחמיך יבמרו בחגיגתי . פי לטובה פונתי : מלאכי
 רחמים מופעונתו . אז החלו לבנותו : רבו בני המלוכה . ותשלם כל
 המלאכה : דין הסותר בראותו . פי נגמרה מלאכתו : פלולת מגדלים
 נאים . לפי ענין הפנאים : יזכר לה עתה . אתמול אשר דברת :
 חפשי בודאי ובברור . כנאמת לענין שחרור : זה קימו באמת .
 ופרח לו איש האמת :

אל תירא עבדי יעקב :	אמר יהוה ליעקב
אל תירא עבדי יעקב :	בחר יהוה ביעקב
אל תירא עבדי יעקב :	גאל יהוה את יעקב
אל תירא עבדי יעקב :	דרך פוכב מיעקב
אל תירא עבדי יעקב :	הפאים ישרש יעקב
אל תירא עבדי יעקב :	דרך מיעקב
אל תירא עבדי יעקב :	זכור זאת ליעקב
אל תירא עבדי יעקב :	תרות ישועות יעקב
אל תירא עבדי יעקב :	טובו אוהליה יעקב
אל תירא עבדי יעקב :	יחו משפחה ליעקב
אל תירא עבדי יעקב :	כי לא נחש ביעקב
אל תירא עבדי יעקב :	לא הביט און ביעקב
אל תירא עבדי יעקב :	מי מנה עפר יעקב
אל תירא עבדי יעקב :	נשבע יהוה ליעקב
אל תירא עבדי יעקב :	קלח נא לעון יעקב
אל תירא עבדי יעקב :	עתה השב שבות יעקב
אל תירא עבדי יעקב :	פרה יהוה את יעקב
אל תירא עבדי יעקב :	צוה ישועות יעקב
אל תירא עבדי יעקב :	קול קול יעקב
אל תירא עבדי יעקב :	רני ושמחי ליעקב
אל תירא עבדי יעקב :	שב יהוה את שבות יעקב
אל תירא עבדי יעקב :	ותן אמת ליעקב

סדר הברלה

אשר שבדיל בחסלה ואמע שבדלה כביה"כ מ"מ חוזר ומבדיל כבית על הכוס. ואסור לפשות מלאכה קודם הבדלה אפילו כידאי לילה. ואם הבדיל בחסלה מותר אע"פ שעדיין לא הבדיל על הכוס. ואם צריך לפשות מלאכה קודם שיחלל אומר המבדיל בין קודם לחול בלא ברכה ועושה מלאכה כשחשכה. וככה חשבינה הנשים שאינן מתפללות. אבל בעל נפש לא יעשה שום מלאכה אפילו הדלקת הנר עד אחר סדר קדושה ואח"כ מותר בהדלקת הנר וכל מלאכה קלה שאין בה שיהוי. העושה מלאכה קודם הבדלה אינו רואה בה סימן ברכה. אין מבדילין על הפה. אבל על שער ושאר מקוים חוץ מן המים מבדילין אם הם חמור מדינה. אם אין לו יין ואזו משיקה די לו בהבדלה שבתפלה ויאמר המבדיל בלא כוס. יין להבדלה קודם ליין קידוש וקידוש אסור בפה. שמן לנר חטבה קודם ליין דהבדלה. השופכים מהמים קודם הברכה או לאחר' קודם שחיי' צריך ללמדם שלא יעשו כן כי איסור גדול הוא לדעת גדולים רבים אלא צריך למלאותו על כל גדוהו כדן כוס של ברכה ותו לא צריך. ואחר ששטה ממנו שוקר מעט של האולתן כמו שאכתוב בסמוך. [ויאמר טוב שלא לטפוף כלל מאוס הפסד חוכלתי]:

נטל הכוס בימינו. עומד ואומר בקול נעים ונינון יפה

הַיְהוָה אֱלֹהֵינוּ יְשׁוּעָתֵנוּ אַבְרָמָה וְלֹא אַבְרָהָם כִּי עָזַר וְזָמַרְתָּ יְיָ יְהוָה וַיְהִי יְיָ לִי לְיִשׁוּעָה: וְשִׂאתֶם מִים בְּשִׁשׁוֹן מִמַּעַיְנֵי הַיְשׁוּעָה: לִיהוָה הַיְשׁוּעָה עַל־עַמּוֹךְ בְּרִכְתֶּךָ סֵלָה: יְהוָה צְבָאוֹת עִמָּנוּ מִשְׁנֵב לָנוּ אֱלֹהֵינוּ יַעֲקֹב סֵלָה: לַיהוּדִים הִיְתָה אֹרֶה וְשִׁמְחָה וְשִׁשׁוֹן וַיָּקָר: בֵּן תַּהֲיֶה לָנוּ כּוֹס יְשׁוּעוֹת אֲשֶׁר אֱשָׂא וּבָשֵׂם יְהוָה אֶקְרָא:

המבדיל והסופרים היוצאים על ידו יתנו פנייהם ככוס וכנר בשעת ברכה

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם בּוֹרֵא פְרֵי הַגֶּפֶן:

מחזיר הכוס לשמאלו או מניחו על האולתן ונטל הדם או הכנפים בימינו ומברך

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם בּוֹרֵא מִיַּי בְּשָׂמִים:

ומריח ונותן לאחרים להריח בו. או מחזירו לשמאלו. וכוסף אנכסות ימינו על האנדול. ומקרב ידו לנר ומברך.

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם בּוֹרֵא מְאוּרֵי הָאֵשׁ:

ברוך

לקוטי הגרי"א

(סוד - טרא מאורי האש) כבית איבי י'. ועם אש אפצביר איש. ואיך הכי אש ה' עם אש איבי טקבא. ועל סגין אישות (אלו) ר"ל י"ה דהם ארומה של אשית האלו. אומר בקדמיתא כסעם אור לאדם ותהי. והייט בורא מאורי האש דאיטן בבבדלה. י"ה מן איש ואשה בשר דחאבו. ר"ל אחר שחשאו נלקח מהן י"ה דהן מאורי האש. ונעשה במקומם כסעם שור (כמה דכתיב) ועש ה' אלקים לאדם ולאש כסעם שור וילבישם ודא שור של נש. והייט בורא מאורי האש לאתרכאה במה דחב. ור"ל שלק מברכין בורא מאורי האש להפשיט שור של נש ולהתלבש במאורי האש כו'. ונצח דא תקיט לאחזאה לפרניס בהבדלה. דהוה אדם מלובש בכחנית לפרניס ודא מסגין כשנר כבוד. [והנפרניס הם שיעורי מאורי האש] ואיבו בהבדלה מנייכו. וידעו כי פירומים הם מנייכו כנפול. ר"ל דנופא שלהן היה מלובש בכחנית לפרניס (ועשיו בנחבא פרומים מס). ונשפא ורומא ונשפא פרומים מכתנת אור. דאיטן מאורי האש. שהנר"ל עם מלובש

אח"כ מסתכל בלפניו שהם מיכלות מן העור . וחוזר ונוטל הכוס בימיתו וחומר

ברוך אתה יהוה אלהינו מלך העולם המבדיל בין קדש לחול
בין אור לחשך בין ישראל לעמים . בין יום השביעי לששת ימי
המעשה . ברוך אתה יהוה המבדיל בין קדש לחול :

וישב וסותה הכוס לכדו . ואף כנת אחת אם ירנה מהם חבוכי מטה . ומשייר בו מעט יין ושוככו על
השולח (ויש מכנין בו הגר ומרחיץ בפשו הכל לחכב המנוה) ורוחן בו שינו . ונהגו לומר מצות ה'
ברה מאירת עינים [כבר כתבתי שאין לששון] . ולאחר הכדלה נוהגין לומר סיוט המבדיל וכו' והחמטה
רכון העולמים וכו' ויאמר הגאון מוה"ר יעב"ץ ז"ל ההשכחות אין לנו נוהגין כלל שומר נפשו ירחק מהם .
גם לא הנהיג לומר שום שרשה של תורה כליל מול"ש שאין זמן לימוד המקרא כלילה כ"א ביום . גם לא אמר
ק"ל זירופי אליהו וחולש החמטה רכון ראו לומר לפי שהיא קדמונית וכבר הזכירה בסור

המבדיל בין קדש לחל . חטאתינו ימחל . זרענו
ושלומנו ירבה כחול . ובכוכבים בלילה : יום פנה בצל
הזמר . אקרא לאר עלי גומר . אמר שומר אתא בקר .
וגם לילה : צדקתך פהר תבור . על חטאי עבור תעבור .
פיום אתמול פי יעבור . ואשמורה בלילה : חלפה עונת
מנחתי . מי יתן מנוחתי . יגעתי באנחתי . אשחה בכר
לילה : קולי בר יונטל . פתח לי שער הנטל . שראשי
נמלא טל . קוצותי רסיסי לילה : העתר נורא ואיום .
אשוע תנה פדיום . בנשף בערב יום . באישון לילה
קראתיך יה הושיעני . אורח תיים תודיעני . מדלה
תבצעני . סיום ועד לילה : טהר טנוף מעשי . פן יאמרו
מבעיסי . איה ארוה עשי : נתן זמירות בלילה : נתנו

ביד

לקוטי הגרא

מלבש במאורי האש . וכשנת האדם מתלבש במאורי האש . ואחזקן בלפני האדם . ולכן
כמו"ש שססתלקין מרכיין בנדא כו' . כדי להשאיר השארם מאורי האש . וחוזין בלפני
להשאיר מן בלפנינו לעוף . ובגין דכשכס אחזיו לון באדלקת שרגא דשבת בתרין פמילות
דאש . שהם כנגד איש ואש מאורי הנ"ל . וכמ"ש אחד כנגד זכר ואחד כנגד שמור .
ובמלאי שבת יתפכרון מינייהו תקינו למימר במולאי שבת כדלפס בלש (הק' ס"ז י'
פ"א וע"כ) :

כענין

סדר הברכה

בִּירְךָ כְּחוֹמֵר. סִלַּח נָא עַל קֶרַח וְחוֹמֵר. יוֹם לְיוֹם יִפְיַע
אוֹמֵר. וְלִילָה וְלִילָה:

וּמִכֵּן לָנֶחָד זֶה אַחַר הַכֹּלֵה

אֱלֹהֵינוּ הַנּוֹבֵא אֱלֹהֵינוּ הַתּוֹשֵׁב אֱלֹהֵינוּ הַגּוֹלְעֵדוּ בְּמִהְרָה יָבֵא אֱלֵינוּ
עִם מְשִׁיחַ בֶּן דָּוִד: אִישׁ אֲשֶׁר קָנָא לְשֵׁם הָאֵל. אִישׁ בְּשֵׁר שְׁלוֹם
עַל יַד יְקִיבֵי אֵל. אִישׁ גָּשׁ וְיִכְפֹּר עַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֱלֹהֵינוּ: אִישׁ דּוֹרוֹת
שָׁנִים עָשָׂר רָאוּ עֵינָיו. אִישׁ הַנִּקְרָא בְּעַל שֵׁר בְּסִמְנָיו. אִישׁ וְאֶזְרָא
עוֹר אֶזְרָא בְּמִתְנָיו אֱלֹהֵינוּ: אִישׁ זַעַף עַל עוֹבְדֵי חַטָּיִם. אִישׁ חָשׁ
וְנִשְׁבַּע מֵהוּיֹת גְּשָׁמֵי מַעֲנִים. אִישׁ מֵל וּמִסָּר עֲצָר שְׁלֹשׁ שָׁנִים אֱלֹהֵינוּ
אִישׁ יֵצֵא לְמִצְרָא לְנַפְשׁוֹ נַחַת. אִישׁ כְּלָפְרָהוּ הָעוֹרְבִים וְלֹא מֵת
לְשַׁחַת. אִישׁ לְמַעַנְוֹ נִתְבָּרְכוּ כִּד וְצַפְתָּת אֱלֹהֵינוּ: אִישׁ מוֹסְרֵי הַקְּשִׁיבוּ
כְּמֵהִים. אִישׁ נִעְנָה בְּאֵשׁ מְשָׁמֵי גְבוּהִים. אִישׁ סָתוּ אַחֲרָיו יְהוָה
הוּא הָאֱלֹהִים אֱלֹהֵינוּ: אִישׁ עֲתִיד לְהִשְׁתַּלַּח מְשָׁמֵי עֲרֻבוֹת. אִישׁ פִּקִּיד
עַל כָּל בְּשׂוֹרוֹת טוֹבוֹת. אִישׁ צִיר נֶאֱמָן לְהַשִּׁיב לֵב בָּנִים עַל
אֲבוֹת אֱלֹהֵינוּ: אִישׁ קָרָא קָנָא קְנָאֵתִי לִיהוָה בְּתַפְאֲרָה. אִישׁ רָכַב עַל
סוּסֵי אֵשׁ בְּסַעְרָה. אִישׁ שָׁלָא טָעַם טָעַם מִיְהוָה וּקְבוּרָה אֱלֹהֵינוּ: אִישׁ
תּוֹשְׁבֵי עַל שְׁמוֹ נִקְרָא. תְּצַלִּיחֵנוּ עַל יְדוֹ בְּתִירָה. תְּשִׁמְעֵנוּ מִפִּי
בְּשׂוֹרָה טוֹבָה בְּמִהְרָה. תּוֹצִיאֵנוּ מֵאֲפֵלֶה לְאֹרְחָה אֱלֹהֵינוּ: אִישׁ תּוֹשְׁבֵי
תְּצַלִּיחֵנוּ מִפִּי אֲרִיֹת. תְּבַשְׂרֵנוּ בְּשׂוֹרוֹת טוֹבוֹת. תְּשִׁמְחֵנוּ בָּנִים עַל
אֲבוֹת. בְּמוֹצְאֵי שְׁבָתוֹת אֱלֹהֵינוּ: כְּפִתוּב הִנֵּה אֲנִכִי שִׁלַּח לְכֶם אֶת
אֱלֹהֵינוּ הַנּוֹבֵא לְפָנֵינוּ בּוֹא יוֹם יְהוָה הַגָּדוֹל וְהַנּוֹרָא וְהַשִּׁיב לֵב אֲבוֹת
עַל בָּנִים וְלֵב בָּנִים עַל אֲבוֹתָם אֱלֹהֵינוּ: אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁרָאָה פָּנָיו בְּחִלּוֹם
אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁנָּתַן לוֹ שְׁלוֹם וְהִחְזִיר לוֹ שְׁלוֹם. יְהוָה יְבָרֵךְ אֶת־עַמּוֹ
בְּשְׁלוֹם:

זֶה כְּרִתוֹן כְּנֵר הַכּוֹרוֹהוּ רַחֵל נִירוֹסֵלְמֵי מִרְקַח עִימָדָן

רְבוֹן הָעוֹלָמִים אֲב הַרְחֵמִים וְהַסְּלִיחוֹת בְּסִמְנָן טוֹב וְכִמְלָל טוֹב
הַחַל עֲלֵינוּ אֶת־שִׁשֶׁת יְמֵי הַמַּעֲשָׂה הַבָּאִים לְקִרְאֵתֵינוּ לְשִׁלּוֹם חֲשׂוֹכִים

סדר הברלה

קמו

מְבַרְכֵי-חַמָּא וּפְשַׁע וּמַנְקִים מִכָּל עוֹן וְאֲשֵׁמָה וְרִשְׁע וּמַדְבְּקִים בְּתַלְמוּד
 תּוֹרָה וּבְמַעֲשֵׂים טוֹבִים וְחַנוּנִים דְּעָה בִּינָה וְהַשְׁכֵּל מֵאַתָּה וְתִשְׁמִיעֵנוּ
 בָּהֶם שְׁשׁוֹן וְשִׁמְחָה וְלֹא תַעֲלֶה קִנְיָתָנוּ עַל לֵב אָדָם וְלֹא קִנְיָת אָדָם
 תַּעֲלֶה עַל לִבְנוּ מִלִּפְנֵי אֱלֹהֵינוּ הָאֵב הַרְחִמֵן שִׁים בְּרָכָה וְחַחָה
 וְהַצְלִיחָה בְּכָרְמֵעֵשֶׂה יְרֵנוּ וְכָרְ-הַיְזִיעַן עַל עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל עֲצָה
 טוֹבָה וּמַחְשָׁבָה טוֹבָה אֲמָצוּ וּבְרָכוּ גִדְלוּ וּקְיָמוּ קַיָּם עֲצָתוֹ כְּדָבָר
 שֶׁנֶּאֱמַר יִתְקַדֵּךְ כְּלִבְבְּךָ וְכָרְ-עֲצָתְךָ יִמְלֵא : וְנֶאֱמַר וְתִגְזֹר אֱמֶר וְיִקְמֵ-
 דָּךְ וְעַל-הַרְכִּיבֶךָ נִגְהֵ אֹר : וְכָרְ-הַיְזִיעַן עֲלֵינוּ וְעַל כָּרְ-עַמְּךָ בֵּית
 יִשְׂרָאֵל עֲצָה שְׂאִינָה טוֹבָה תּוֹפֵר עֲצָתוֹ כְּדָבָר שֶׁנֶּאֱמַר יְהוָה הַפִּיר
 עֲצַת גּוֹיִם הִנְיָא מַחְשָׁבוֹת עַמִּים : וְנֶאֱמַר עֲצוּ עֲצָה וְתִפֹּר . דְּבָרוּ
 דְּבָר וְלֹא יָקוּם כִּי עֲפָנוּ יֵאל . וּפְתַח לָנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ אֵב הַרְחִמִים
 אֲדוֹן הַפְּלִיחוֹת בְּזֶה הַשְּׁבוּעַ וּבְכָל-שְׁבוּעַ : שְׁעָרֵי אֹרָה שְׁעָרֵי אֲוֶרָה
 יָמִים וְשָׁנִים שְׁעָרֵי אֲרִיכַת אַפִּים שְׁעָרֵי בְרָכָה שְׁעָרֵי בִּינָה שְׁעָרֵי
 גִּידָה שְׁעָרֵי גִדְלָה שְׁעָרֵי גְאֻלָּה שְׁעָרֵי גְבוּרָה שְׁעָרֵי דִינָה שְׁעָרֵי דְעָה
 שְׁעָרֵי הוֹד שְׁעָרֵי הָדָר שְׁעָרֵי הַצְּלָחָה שְׁעָרֵי הַרוּחָה שְׁעָרֵי וְעַד טוֹב
 שְׁעָרֵי זְרִיוֹת שְׁעָרֵי זְמֶרָה שְׁעָרֵי זְכוּת שְׁעָרֵי זִיו שְׁעָרֵי זוּהַר תּוֹרָה
 שְׁעָרֵי זוּהַר חֲכָמָה שְׁעָרֵי זוּהַר בִּינָה שְׁעָרֵי זוּהַר דַּעַת שְׁעָרֵי חֲדוּת
 שְׁעָרֵי חֲמָדָה שְׁעָרֵי חֵן וְחֶסֶד שְׁעָרֵי חַיִּים טוֹבִים שְׁעָרֵי חֲכָמָה שְׁעָרֵי
 טוֹבָה שְׁעָרֵי מוֹהַר שְׁעָרֵי יִשׁוּעָה שְׁעָרֵי יוֹשָׁד שְׁעָרֵי כְפָרָה שְׁעָרֵי
 כְּדָפְקָה שְׁעָרֵי כְבוֹד שְׁעָרֵי לְמוֹד שְׁעָרֵי מִזֶּן שְׁעָרֵי מְנוּחָה שְׁעָרֵי
 מַחִיכוֹת שְׁעָרֵי מַדַּע שְׁעָרֵי נַחְמָה שְׁעָרֵי נְקִיּוֹת שְׁעָרֵי סְלִיחָה שְׁעָרֵי
 סִיעָתָא דְשִׁמְיָא שְׁעָרֵי עֲזָרָה שְׁעָרֵי פְדוּת שְׁעָרֵי פְרִנְסָה טוֹבָה שְׁעָרֵי
 צְדָקָה שְׁעָרֵי צְהֻלָּה שְׁעָרֵי קְדוּשָׁה שְׁעָרֵי קוֹמְמִיּוֹת שְׁעָרֵי רַחֲמִים
 שְׁעָרֵי רְצוֹן שְׁעָרֵי רְפוּאָה שְׁלָמָה שְׁעָרֵי שְׁלוֹם שְׁעָרֵי שְׂמֵחָה שְׁעָרֵי
 שְׂמוּעוֹת טוֹבוֹת שְׁעָרֵי שְׂכוּהַ שְׁעָרֵי תּוֹרָה שְׁעָרֵי תְפִלָּה שְׁעָרֵי תְשׁוּבָה
 שְׁעָרֵי תְשׁוּעָה כְּדָכְתִּיב וְתִשׁוּעַת צְדִיקִים מִיְהוָה מְעוֹז בְּעַת צָרָה
 וַיַּעֲזֹרם יְהוָה וַיַּפְלִטֵם וַיַּפְלִטֵם מִרְשָׁעִים וּוְשִׁיעִים כִּי-חָסֵד בּוֹ : וְנֶאֱמַר

סדר הברלה

חֲשֹׁף יְהוָה אֶת-חֲדָרָיו קָדְשׁוֹ לְעֵינַי פְּלִיטוֹת וְרָאוּ כָּל-אֲפָסֵי אֲרֶץ אֵת
 יְשׁוּעַת אֱלֹהֵינוּ: וְנֹאמַר קוֹל צוֹפִיךָ נִשְׁאָא קוֹל יְחִידוֹ יִרְנְנוּ כִּי עֵץ
 בְּעֵץ יִרְאוּ בְּשׂוֹב יְהוָה צִיּוֹן: וְקוֹם לָנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מִקְרָא שְׁכָרְנוֹ
 מִה גָּאוֹו עַל-הַהָרִים רִגְלֵי מְבַשֵּׁר מְשַׁמֵּעַ שְׁרוֹם מְבַשֵּׁר טוֹב מְשַׁמֵּעַ
 יְשׁוּעָה אִמֵּר לְצִיּוֹן מִלֶּךָ אֱלֹהֶיךָ: רֵאשׁוֹן לְצִיּוֹן הִנֵּה הָגַם וְלִירוּשָׁלַם
 מְבַשֵּׁר אֶתֶּן אֶמֶן סֵלָה:

סדר לויית המלכה

למול יסדר חדס טלמנו מוולגס אטילו חינו נרדך אלא לכזית. ויהי' השולחן פרוך מחש. לכן ידליק נ"פ
 נר טפף לכבודו. ויכריח ויאמר.

דא היא סעודתא דרוד מלכא:

ונמלא בספרים שיש פלס חלס שאינו נהנה משים אכילה כ"ח מוה הסעודה של מוולגס. פת חמה כמוולגס
 מלגמח. חמין כמוולגס מלגמח.

לקומי דגרא

בענין ג' סעודות או חמטע ט' חשיב כסדר במעלה. כי כבוד יוס קידם לכבוד לילה
 (ספחים ק"ה א') וכבוד לילה קודם לסעודה ג'. שאין בה משום כבוד שכבר
 ילא בשמחה. אלא משום (גשמט טיבה א'). וירוע שכן נר ג' אבות יחוק בסיהרא כטוק.
 יעקב מ"א. אברהם בע"ק פוד המורח חסד פליין. וכן כסדר מלמעלה אברהם יחוק
 ויעקב ולכן נ"כ בסעודה ג' אין כ"כ כבוד כמו בחפלה פרכית שהוא מאריה רביחא.
 אבל אברהם ויחוק הן השאכניין. וסעודה מ"ג הוא דוד מלכא שהוא נר דק שנלדק פן
 הגרין מאומות ולכן הוא סעודה חיל נר ג' הסעודות. ונדה חלק עלמות. והיית בגן רוח
 (ליקומים בסוף היכלוס פקודי):

הלכות ראש חודש

לקומי דינים מצורא

מעשה רב

(א) בעת הפלח ערבית דר"ח טרביס קצה (א) (מה) שכתב ברמ"א נב"ח אם פוג
 בגרוח. והוא ליבש כובע שבת ספק אם הזכיר אם ללא אין לרדך
 לכבוד ר"ח שהוא ראדייתא: (מחור) הש"ע השמיטו. (דס"ל ולרדך לחוד)
 משום דלא קיימא במסקנא שם (בירושלמי) בהלל
 פ"ז דנרכות). והכי ליחא שם. שלשה שאלנו כאחד כו'. חגי ה' יזכר ואוכל בשנת ושבת
 ולא

לקומי דינים וביאורים

(א) מ"ש כמעט"ר. לכבוד ר"ח שהוא דאורייתא. ט' כס"י ת"ח סעיף ד' שהוא מחלוקת הרמב"ם
 ור"ם. ורבינו נראה שסובר כהרמב"ם שהוא דאורייתא וע"ש בס"פ ה' ו' (ומ"ש שם בס"פ
 ח"ל ומ"ש ר"ח דאורייתא ר"ל שיש לכן ספק מדאורייתא עכ"ל. ג"ל שסע"ה המעתיק והוא שייך לטוף ס"פ
 ה' למ"ד דרכן):

לקוטי דינים מהגרי"א

מעשה רב

(ב) בהל"ל פסוק יאמר נא בו' ויאמרו נא .
 הש"ץ לבר אומר . והצבור
 שומעין ועוזין הודו . ודוקא ביום שמדלגין .
 אבל ביום שנומרים גם הצבור אומרים כל
 הפסוק עד חסרו :
 ביחלודך

ולא הזכיר של שבת . רב אמר חוזר ושמואל
 אינו חוזר . שמעון בר בא בשם ר' יוחנן .
 ספק הזכיר של ר"ח ספק לא הזכיר אין
 מחזירין אותו . אשכח תנא פליג . כל יום שיש
 בו קרבן מוסף כגון ר"ח וחס"מ לריך להזכיר
 משין המאורש . וא"ל הזכיר מחזירין אותו בו'

(א"כ הרי מסיק דהכרייתא פליג על ר' יוחנן ומחזירין אותו . וכן הקשה הב"י על הר"מ
 פ"ט) וצ"ע שם ר"י בר אחא ור"ש בר אבהו בש"ר ר"א ספק הזכיר ר"ח ספק לא הזכיר
 מחזירין אותו לאיבן היא חזר בו' . ועוד דמ' שם דבבב"ת איירי ופליג אגמ' דידן . אבל
 בחפלה לא איירי כלל (וכן כ') הב"י בדרך אפשר . והר"מ השיג עליו דא"כ מאי איירי
 ספק חפלו ודאי לא אמרו אין מחזירין אותו כמ"ס לשיל ס' קפ"ח . ויותר וא"ל לתמוה
 אמסקנא דירושלמי דאם לא הזכיר מחזירין אותו שהוא עגד הגמרא דידן דבבב"ת" א"ל
 שזכיר של ר"ח אינו חוזר . ולזה כ' רבינו דפליג אגמרא דידן) . ועוד מדפריך מודאי לא
 הזכיר אספק . ש"מ שחזר דינא אית לכו הלא כד"מ . (פי' שהר"מ כתב כאן דאם דאי
 לא הזכיר חזר . ואם ספק אינו חוזר . וא"כ מאי פריך אר' יוחנן דמיירי בצספק ואמר
 דאין

לקוטי דינים ובאחרים

(ב) מ"ש כהלל פסוק יאמר נא בו' ויאמרו נא . הש"ץ לבדו אומר . והצבור שומעין ועוזין הודו . ע'
 בפי' תכ"כ במג"א ס"ק ח' וז"ל לריך לשמוע יאמר נא וגומר מפי הש"ץ דשומע כעונה .
 ואם לא שומע לא יאז . ומוסב שיאמר בעלמו כנחת עכ"ל . וכן כתב הצור שם וז"ל . וקורא ש"ץ לבדו
 כודו והקבל שנין אמרו הודו . וקורא פסוק יאמר נא ישראל והקבל ענין אחריו הודו וכן יאמרו נא בית
 אהרן ושנין הקבל אחריו הודו . וכן יאמרו נא יראי ה' ועונין הקבל אחריו הודו . וכן הר"ן הביאו הב"י
 ח"ל . ומה שאנו נוהגין פכשו שה"ל אומר יאמר נא ויאמרו נא והזכיר ענין על כל אחד ואחד הודו
 לא מנין מנהג זה כחלמוד . ואשר שאהנו כן לרמוז שמהנה לפנות ראשי פתיקים ולפי שהוא פסוק של
 בודלא ושבה רבנו כן . ומ"מ יולאן כן : מאותן הפסוקים שאומר הש"ץ דשומע כעונם עכ"ל ועי' במש"ל
 שיה ל"ה כ' כד"ה מסאן שמהנה כפשו . ומ"מ מבוחר מכל הי"ל דדוקא אם שומע מש"ץ הפסוקים אז לא
 ישנה . ויסמוך על שמיטתו . דשומע כעונה . אבל כפי מה שנהגין בכמה מקומות שהש"ץ מתחיל בפסלת
 הפסוק לבד בקיל רס א"כ אינו שומע ולא יאז . א"כ יותר טוב שיאמר בעלמו כמ"ס המג"א כע"ל :

וה"ש דוקא ביום שמדלגין בו' כן משמע מלשון הסוד שסידר את הסדר הג"ל בסדר מי שקורין
 איתו גדילוג . ועוד ראוי דכתי' חס"ח כתב הסוד בשם הר"מ מרוסווארני דאין מברכין
 אומר את ההלל אף כצומרים אותו . דכשנכרך לגמור אם יחסר ממנה אות ח' או תיכס אחת כוי ברכה
 לבטלה . והרמ"ש כתב שאין לדקדק בזה כי לגמור הוי פירושו לקרות . וכתב הפרישה וז"ל וש"מ דבר"ח
 גם הרמ"ש חודש דאין לברך לגמור כיון שמפסיק בהלל . ואינו גומרו . ואף שגם ל' לגמור פי' לקרות מכל
 מקום עדיף מפי לומר לקרוא כיון שאינו גומרו עכ"ל . ואם נימא דגם בשעה שנומרים מדלגין פסוקי יאמר
 לא ויאמרו נא . א"כ איך מברכין לגמור . וכי"ת כיון דשומע כעונה איש נקרא הפסקה . דהא מ"ג לא הוי
 שגם כקורא בעלמו . כמ"ס התוס' ברכות כ"א ב' ד"ה עד דלנחלה אין לעשות כן . ואדרבה אם נימא
 דהוי כעונה תמם א"כ כוי הפסקה אם שומע באלמנא התפלה קדושה כמ"ס ר"ח ור"י פ"ט . וכ"כ התוס'
 סוכה ל"ה ב' ד"ה שמת ולא פנה . ואפי"ג שיש לדחות . ואפי"ג כפסקי' גרמא כמ"ס :

וה"ש אומרים כל הפסוק עד חסרו . טוונתו לאפוקי מה שנוהגים בחזרה לקומות לפנות רק חצי
 הם וז"ל סידר של"ה המנהג הבכון הוא לענות אחר הש"ץ בש' יאמר נא פי' כודו בו' ואחר כן
 גמור כל הפסוק יאמר נא ישראל כל"ה . וכן כב' פסוקים יאמרו נא בו' יאמרו הודו בו' כל"ה . וללא כמו
 שנוהגים לימר בעניותם אחר הש"ץ רק חצי הפסוק ולא כל"ה . וכן משמע במ"א פי' תכ"כ ס"ק ח' עכ"ל .
 וכוונתו למ"ס שם המג"א וז"ל וכתבי התוס' הא דמפסיקין פסוק אנא לשנים והא קי"ל דאסור להפסיק
 באלמנא הפסוק . שאני הכא שב' בני אדם אמרוהו כדאיתא בש' פ"ט בו' . והא דנוהגין לחלק פסוקי או יסיר
 ביום העילה י"ל משום דהם אמרוהו ג"כ פסקי פסקי עכ"ל הרי דכלא"ס אסור להפסיק באלמנא הפסוק :
 מ"ג

הלכות ראש חודש

לקוטי דינים סתגריא

מעשה רב

דאין מחזירין מכרייתא דמייירי ביראי לא הוכיר ולכן חזר. אלא ודאי ל"ל דאין חילוק בין ודאי לספק. ובביהמ"ז לגמ' דיון אפילו בודאי לא הזכיר אינו חזר. ולמסקנת הירושלמי אפילו בספק חזר. ובתפלה כיון דודאי לא הזכיר חזר. כ"כ לספק דחזר (ס' ס"ב):

(ב) **בענין קריאת ר"ח** כגאונים פי' (דבא דאמריו) והלכתא דולג קאי אר"ח. ואמלטי (דולגן. דקאמר) פי' שני. וה"ל לומר דקאי אמעמודים דא"כ כלכסת למשיחא. אבל הר"ן בפ"ד דמגילה כסב שכתבנ"ן ו'ל חלק עליהם. והקשה דא"כ מה הוסיפו חכמים בתקנתן והלא יתנה חששא דנכנסין במקומה עומדי. שהרואה אינו מחל בפסוק ג' שבגדשה א'. יאמר הראשון לא קרא רק ב' פסוקים. ואי לא חיישינן לנכנסין בללא אפשר כו' יקראי כו'. וכיון דאשילו בדולג אחתי איכא ההוא חששא למה ידלוג. יקרא כדרכו. ולא נחש לנכנסין כו' כיון דלא אפשר. לפיכך פירש הוא ו'ל דשלושתא דרב ושמואל אמעמודים קאי. דכחם ליכא אלא

(ג) **ביהללךך** הגוסס יהללך ה' אלהינו וכל מעשך:

(ד) **בר"ח** הוא עצמו עולה לרביעי:
(ה) **הקריאה בפ' התמיד** הראשון קורא. וידבר. זו. ואמר. והשני קורא. את הכבש אחד. ועשירית. עולה. ונסבו. ואת הכבש. והשלישי חזר למעלה קורא. עולה תמיד. ונכבו. ואת הכבש. ביום השבת. עולה שבת. והרביעי מתחיל בראשי חרשיכם עד יעשה ונסבו (וכ"ה) בש"ע שלו סי' תכ"ג ס"ק נ"ו):

(ו) **בתפלת** מיספ הנוסח זכרון לכולם היו חשועת כו'. כי עד כונח חדש הכל לשון עבר. ומבזה מתחיל בקשה על העתיד:

(ז) **אין אופרים שיר של יוסו**. ואומרים במקומו בני ימים דר"ח ברכי נפשי (מוסר ק"ד) שהוא שיר של ר"ח. וידחה אפי' של שבת. ופשיטא של הנוכה (ע') סוכה דף ג"ד ע"ב ובתשו' רמ"ע ספאנו סי' ב"ה):

בענין

המני' פסוקי הלכך לא אפשר אלא בדולג ופוסק. עכ"ל הר"ן סס. וקושימו ודאי קושיא גדולה היא מאד. אבל שיטה המרווחת יותר נראה עיקר לנהוג כמ"ש במ"ם פי"ו הלכה ט'. וז"ל ובחודש עלמו קורא ג' בקרבן תמיד. הראשון קורא. וידבר. ט. ואמר. והשני קורא. את הכבש האחד. ועשירית. עולה. ונסבו. ואת הכבש. והשלישי חזר למעלה וקורא עולה תמיד. ונסבו. ואת הכבש. וביום השבת. עולה שבת. מפני שאמר אין קורין בפרשה פחית מג'. וי"א אין חשיירין בפ' פחות מג'. פ"ט. ולפ"ו ליכא שום חששא דנכנסין רואין כלל. והא דקאמר בפ"ד דמגילה וכלכסת דולג ואמלטי דולג:

לקוטי דינים וביאורים

(ג) **מ"ש** ביהללךך הגוסס יהללךך ה' אלקים כל מעשך. לאסוקי הניסחא על כל מעשך. דלמי נוסחא הוואת אינו מדויק הנוסחא אח"כ ותסדיך כו' ברה ידו כו' דדו"ק. וק מבואר. הנוסחא הוואת נכמה סידורים פתיקים מניסחי ספרד האמיתי בלא נוסחא על:

(ד) **בר"ח** הוא עלמו עולה לרביעי. מפני שהוא עיקר ההוספה על ימות החול וגם שם מדבר משני ר"ח:

(ה) **מ"ש** הקריאה בפ' התמיד כו' מבואר בלקוטי דינים מהגרי"א סי' ב':

(ו) **מ"ש** בתפלת מיספ הנוסח זכרון לכולם היו חשועת כו'. פ' בתנ"ל סי' תכ"ג ס"ק ג' וז"ל ר"ח זכרון לכולם היו. וי"א יבאו וי"א לכולנו עכ"ל. ונראה כי חשועת ז"ל בדגש היות:

(ז) **מ"ש** א"ח כו' ואומרים במקומו ברכי נפשי. פ' בסור סי' תכ"ג ח"ל. ונהגין בספרד לומר חשועת ברכי נפשי לפי שיש בו פשה ירח למופדים עכ"ל:

הלכות ראש חודש

קמה

לקושי דינים מהגרא

מעשה רב

דולגן. קאי אמתמחה שאין שם אלא שלשה (ח) בענין שיר של יום כלל זה נקום
 נכרי לכד ושיך שפיר לשון אמלעי. דאי קאי
 אר"ח הגל וזני. וכן פירש"י וז"ל שם דקאי
 אמתמחה. וכיין דבר"ח לא חיפסקא בנמחא
 דיגן מססבר טפי לנהוג כמו שחפרש במ"ס סתם בלי מחלוקת וכלי שום תשאל.
 ופיין

לקושי דינים וביאורים

(ח) וס"ש שדוחה אפי' על שנת. כרייתא סוכה נ"ד ע"כ ר"ח שחל להיות בשבת שיר של ר"ח דוחה
 שיר של שנת. ואע"פ דאמר רב ספרא שם מאי דוחה דוחה לקדם. וזה רק לפי שרצה
 לתרץ דעת ר' אחא בר' חנינא ע"פ א"ל לתסקא אמר תיובתא דר' אחא בר חנינא ע"פ נ"ה ח' או
 נכרש הכרייתא כששאל דאין אומרים שיר של שנת כלל. ואין לומר דרק אין תיסקים לכל מוסף
 במסקנא. אבל השיר אומרים דח"כ בשלמא הקושיא הראשונה מבוחר בהדיא דאין תיסקין. אבל הקושיא
 הב' מאי קושיא דהא שם אינו מבוחר רק דאין אומרים בחוה"מ ב' שירים. ולא נימא דבשבת ור"ח אומרים
 ב' שירים. וע"כ לריך לומר דשיר של שנת ור"ח אין נדחה כלל. ול"ד לחוה"מ נדחה מפני שנת.
 א"כ אין זה תיובתא. דטובל לומר דרוב"ח לפני שנת ור"ח קאמר דתוקעין לשניהם. אלא ודאי אין
 לחלק כלל:

וראיתי בדברי שלמה שחמה בשם אחיו הגאון ר' בללאל ז"ל דהא דאין אומרים שני מומרים היינו
 מומרי מוסף כגון שיר של מוסף ר"ח דהא שיר של מוסף שנת שדיו אומרים היינו ל"ך. אבל
 קושר שיר ליום השבת הוא שיר של תמיד של שחר וזו לא מלינו שידחה. והתמיהה עומה מאד. וכן
 מבוחר בנתי מקומות. וע' בר"ה ל"ע"כ ונתקלקלו הלויים בשיר. וע"פ בתוס'. ושם בשחרית קרב
 נטלכחו. במוסף מהו אומר נו'. וע"פ ברש"י ד"ה קרב כהלכתו. וע' מה שתיקן בג' ר"ש
 בדברי שלמה:

ולפענ"ד נראה דכנה לכאורה יש לדרקק למה לא מלינו בשום חפלה של שחרית מנחה וערבית
 שיהי' נזכר בהם הקרבנות לכד מהפלת מוסף. ונ"ל דחליא כפולגתא דברכות כ"ו ע"כ
 ריב"ח אמר חפלה אחת תקנוס. ריב"ל אחר כנגד תמידין תקנוס. ותני' כשניהם ומסיק. א"ל ריב"ח
 לשולם אימא לך. תפלות אחת תקנוס ואסמכיניה רבנן אקרבנות. דאלת"ה תפלת מוסף לריב"ח מאן
 תקנה. אלא תפלות אחת תקנוס ואסמכיניה רבנן אקרבנות. ופרש"י כד"ה תפלת המוספין מאן תקנה.
 אלא ע"כ רבנן אסמכיניה אקרבנות וכי פיינו במוספין ולא מלאו תפלה כנגדה עמדו הם ותיקוה. עכ"ל.
 ומלא לריב"ח תפלת תיקוני שחרית מנחה ערבית לא הי' בשביל הקרבנות כי אם אחת תקנוס. אלא דח"כ
 אסמכיניה רבנן אקרבנות. ולא רנו כמתים לשניהם מכמו שהיה מקודם. משא"כ במוספין שתיקרו
 תפלת תיקונה הי' בשביל הקרבנות ולכן מוזכרין בה הקרבנות [שוב ראינו בנודע ביהודא מ"ק ח' א"ח
 ע"י ד' שהקשה קישט הגל. וע"פ מה שתיקן]. והנה לפי זה יבא לנו בעו"ה הכל על נכון. דהנה אין
 אומרים שירה אלא על היין. ולא היו הלויים אומרים שיר כי אם בעת ניסוך היין. והנה לפי זה תיכנן
 בזמן שבה"ק קיים שהי' קרבנות תמיד של שחר ונסכו ולכן היו אומרים הלויים שיר משא"כ עכפ"ו שאין
 קרבן ואין נסכים איך יאמרו השיר. תינה אם היו מוזכרים הקרבן והנסכים בשחרית. י"ל כל המוסף
 שחרית עולה כאלו הקריבו עולה וכן בנסכים. משא"כ תפלת שחרית דתיקרו אינו בשביל הקרבנות כלל ואין
 מוזכרין בה קרבנות וא"כ לא הי' ראינו לומר שיר של יום. אלא דמ"מ תיקנו לומר שיר של יום בכל יום
 לזכר בשלמא דהא מ"מ אסמכיניה רבנן אקרבנות וגם יש בהן משין יזירה של יום מבוחר בסוף ר"ה. אמנם
 בשבת כיון דאיכא מוסף ושם מוזכרין הקרבנות ונסכיהם וגם תמיד של שחר ונסכו נזכר בתפלת מוסף על עילת
 התמיד ונסכה. וא"כ בידאי אין ראינו להזכיר שיר של יום בשחר שם לא נזכר לא קרבן ולא נסכו. ולכן
 הסבירו שיר של יום בשחרית של שנת אחר המוסף מפני שזכר במוסף גם תמיד של שחר ונסכה ואומרים
 שירה על היין שכן בנסכים. וא"כ שנת לא אמרו שיר של מוסף דהיינו היינו ל"ך. וי"ל דכיון דאין אומרים
 שני מומרים כאחד א"כ ע"כ לריך אחד לדחות. ותדיר ושאינו תדיר תדיר קודם ולכן אומרים שיר של שחר
 שהוא תדיר יותר מאל מוסף. וע' שם בסוכה נ"ד ב' בתוס' ד"ה ואמאי. דלאו דוקא לקדם אלא אפי'
 לדחות. אכן כהל ר"ח בשבת הנה נמ' סוכה שם אמרו דר"ח דוחה"ל מוספין דשבת. אפי"ג תדיר
 קודם. מ"מ ענדו לי' הכרח לידע שהקב"ה ר"ח בזמנו. ולכן דוחה שיר של מוסף שנת אפי"ג תדיר.

הלכות ראש חודש

לקוטי דינים מהגרי"א

מעשה רב

שבת. ושיר של שבת דוחה של יום טוב ופיין בסוספס דנרנטס דף י"ח ע"א ד"ס
וחת"ם וחזונה: למחר ובמ"ס כו'. ובמגילה דף ל"א ע"ב
ד"ה ר"ח ט' וכן אט נוכנים ע"פ מ"ס כו' עכ"ל: (בס"ג ספיף קפן ג') :

לקוטי דינים וביאורים

וא"כ לדין נמי דאומרין שיר של שחרית דשבת ג"כ דחיא ל' ג' ר"ח. כדי לידע שהוקבע ר"ח בומנו. וכן
כחול ג"כ דחי ר"ח שיר של שחרית לפעם הג'ל. אמנם לפנין יו"ט וחזו"מ בודאי שבת יותר חדיר מהם ולכן
בודאי שיר של שבת דוחה אותם:

סדר תפלת ר"ח

ר"ח מותר בעשיית מלאכה, והנשים נוהגות שלא לעשות בו מלאכה. במנחה שלטויה מתפללין כדרכו
אלא ש"א תמנון. בערבירה מתפללין כדרכו אלא שמוסיפין יעלה ויבוא בעבודה. ואם שכח ולא הזכיר
של ר"ח בלינה בין שהוא יום א' בין שהוא כ' ימים ר"ח חינו חזור כשכבר סיים ברכת רזה אשילו ללא
התחיל עדיין מודים. וי"א שיאמרו שם קודם מודים. ולדעת הזאת הפכים הגאון יעקב. בשחרית מברכין
ומתפללין כסדר כל יום (*). אלא שמוסיפין ובראשי חרשיכים כסדר הקדמוני. ואומרין יעלה ויבוא בעבודה.
ואם שכחו וזכרו קודם שהתחיל מודים אומרם שם. ואם נזכר אחר שהתחיל מודים וקודם סיום התפלה
חוזר לרזה. ואם האלים תשלחו וכבר אמר יהיז לרעון א"ס א"ס"ם שלא עקר עדיין. חוזר לראש התפלה.
וקב במנחה. ש"ץ ששכח ולא הזכיר ר"ח (בין בלחש בין בקול) בשחרית. וסיים תפלתו אין מחזירין אותו.
ואם לא סיים עדיין חוזר לרזה. ויחיד התפלל כזכור ושבת. ויכל לנאש ע"י שימש מש"ן מלה במלה.
ואחר שזרת התפלה של ש"ך קורין הלל כדילוג ומשומד ומברכין עליו תחילה וסוף. והיחיד יחזור אחר
שנים שיאמר להם הדוד וכס יעט אחריו ר"פ. ובזכור נרץ לשמוע הדוד ויאמר מפי ה"ץ דשומע
כעונה. ואם לאו לא יאז או יאמר כ"א עמו בגתה. הכא לביה"ב נאשה שאומר הזכור הלל אומרם עממם
ואח"כ יתפלל. ואם עומד כספוקי דזמרה פשיטת שאומרם שם אכל לא יברך כרכת הלל כיון שמברך ב"ש
וישבתה. משו"כ ביע"ה שומרין בהם הלל לא מני למכללי' כפסדו'. ככית האכל תוך ו' אין קורין וכשחזרין
לכית קורין. בר"ה וחזונה ורגלים קורין הלל ולעולם נומרין אותו חזק מן ר"ח ושבת ימים האחרונים
של פסח שאומרין אותו כדילוג. ובחז"מ חולצין התפילין קודם הלל. (**)

**בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ
בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ לְקַרֵּא אֶת־הַהֵלֵל :**

הַהֲדָרָה | הֵלְלוּ עַבְדֵי יְהוָה הַלְלוּ אֶת־שֵׁם יְהוָה: יְהִי שֵׁם יְהוָה

מבד

לקוטי הגרי"א

ח"י ימים דהלל שכן דחיבה נח ומטכח ופורים משלמין דימים סונים דמכר משחה וסלג
ועיין ח"ג רנ"ז (לקוטים בסוף אג"כ אות כ' סי' א') :

עד"א

שער נפתלי

וכתב זר"א בנו של רבינו ח'ל. דהאל שחן דחיבה נח. פי' גרלי' הוא חיבת נח היכל תושבן ארז"י.
והוא בר"ם פ' פנחס. חיבת נח סני הקב"ה כו'. שנים שנים שבעה כו' אף הכי אליו דבמנחה
תצין

(*) [אין צריך להוסיף שאין זה סקטו שעדיין לא התחילו שחרית שזוהו במקום חסיד ואין שום דבר
קרב קדם חסיד של שחר וכן בשבת אין אומרים בקרבנות פסוקי וביום השבת.
(**) ל"ה הגרי"א מ"ח בתיאור תפילין בחז"מ זכר חסידות בא"י.

סדר הלל

קמו

מְבָרַךְ מַעֲתָה וְעַד-עוֹרָם : מְמֹרַח שְׁמֵשׁ עַד מְבֹאֵי מְהַלֵּל שֵׁם יְהוָה :
 רַם עַל-כָּרְגוּיָם | יְהוָה עַל-הַשָּׁמַיִם כְּבוֹדוֹ : מִי כִּיהוָה אֱלֹהֵינוּ
 הַמְנַבְיָהוּ לְשֹׁבֵת : הַשֹּׁשְׁפִירִי לְרֵאוֹת בְּשָׁמַיִם וּבְאָרֶץ : מְקִימֵי מַעֲסַר
 הַלַּיְלָה מֵאֲשַׁפֵּת יָרִים אֲבִיוֹן : לְהוֹשִׁיבֵי עַם-נְדִיבִים עִם נְדִיבֵי עַמּוֹ :
 מוֹשִׁיבֵי עֶקְרֵת הַבָּיִת אִם-הַבָּנִים שְׂמֵחָה הַלְלוּהָ :

בְּצֵאת יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם בֵּית יַעֲקֹב טַעַם לַעֲזוֹ : הֵיטָה יְהוּדָה
 לְקַדְּשׁוֹ יִשְׂרָאֵל מִמְשְׁכוֹתָיו : הַיָּם רָאָה וַיִּגַּם הַיַּרְדֵּן יֹסֵב לְאַחֹר :
 הַהָרִים רָקְדוּ כְּאִילִים גְּבֻעוֹת כְּבַגְרֵצָאן : מַהֲלָךְ הַיָּם כִּי תִגַּם הַיַּרְדֵּן
 תִּסָּב לְאַחֹר : הַהָרִים תִּרְקְדוּ כְּאִילִים גְּבֻעוֹת כְּבַגְרֵצָאן : מַלְפָּנֵי אֲדוֹן
 חַיְלֵי אֶרֶץ מַלְפָּנֵי אֱלֹהֵי יַעֲקֹב : הַהֶפְכִי הַצּוּר אֲנִים-מִים חַלְמִישׁ
 לְמַעֲיַט־מִים :

בר"ח וחוד"ם פסח גם שני ימים האחרונים מלגין וכו

לֹא לָנוּ יְהוָה לֹא לָנוּ כִּי לְשִׁמְךָ תֵּן כְּבוֹד עַל-חַסְדְּךָ עַל-אַמְתְּךָ :
 לְמָה יֹאמְרוּ הַגּוֹיִם אֵייהֶנּוּ אֱלֹהֵיהֶם : וְאֱלֹהֵינוּ בְּשָׁמַיִם כֹּל אֲשֶׁר--
 חָפֵץ עָשָׂה : עֲצִיבֵיהֶם כֶּסֶף וְזָהָב מַעֲשֵׂה יְדֵי אָדָם : פֶּה לָהֶם וְלֹא
 יִדְבְּרוּ עֵינִים לָהֶם וְלֹא יֵרְאוּ : אֲזִנִּים לָהֶם וְלֹא יִשְׁמְעוּ אֶף-לָתֶם וְלֹא
 יִרְחֲצוּן : יְדֵיהֶם וְלֹא יִמְלִשׁוּן רַגְלֵיהֶם וְלֹא יִתְלַכּוּ לֹא יִהְיוּ בְּגִרוֹנִם :
 כְּמוֹתֵם יִהְיוּ עֲשִׂיהֶם כֹּל אֲשֶׁר-בּוֹטַח בָּהֶם : יִשְׂרָאֵל בְּטַח כִּיהוָה עוֹרָם
 וּמִנְגָם הוּא : בֵּית אֶתְרֵן בְּטַחוֹ כִּיהוָה עוֹרָם וּמִנְגָם הוּא : יֵרְאִי יְהוָה
 בְּטַחוֹ כִּיהוָה עוֹרָם וּמִנְגָם הוּא :

שער נפתלי

הגין וחסין שנים שנים שבעה ושבעה . שנים שנים תרין יומין דר"ה ותרין יומין דשבעות . ובנין דאגון
 תרין מניה בספק . הא שני ימי הפירים . שבעת שבעת ד' יומין דפסח ד' יומין דסוכות . עכ"ל . ועל שלש
 דביט בדיקון כ"א מ"ו ע"כ כד"ה תרין יומין ש"כ וז"ל ש"ס וככל תרין יומין דר"ה ויה"כ תרין יומין דעצרת
 שבעה כ"י . ר"ל דעצרת שבעות וש"ע . דשניתם נק' עצרת . ור"ה ויה"כ ענין אחר וכן שבעות וש"ע
 כ"י . והזכרה ופירס ודאי אינן מ"ם רק הן תמורת החלל ושמחה שחטר בתם כמ"ס כמ"א . [נת הוא שבת
 ניהא דכלא . ושם רפת הן ר"ה ב' ימים . ולפי שחעיקר הוא יום השני והוא נגד שם . סלא וחטר א' ב']
 הם היא ימי המלאכה הול . עבר עכרים יחי' לאחי' . ששת ימים תעבוד כו' ועמדו זרים כו' עב"ל דבטנ
 הל"ז ח"י ימים דהלל הן שני ימים דעצרת שחן שבעות ושמיני עצרת . ב' ימים דר"ה ויה"כ שבעת ימי
 הפסח ושבעה ימים דסוכות . והי' רואי להצית ככולם הלל ושמחה . אלא שכששת ימי הפסח א"א הלל
 כמכור בנס' . ויש בתם שמחה . ובר"ה ג"כ א"א הלל ויש בו שמחה . וכיוח"כ לא הלל ולא שמחה .
 ושלישים כמכור נגד ח' ימים שחז' הלל . ו' ימי פסח ור"ה וי"כ . ונגד משתה ושמחה שחטר כיוח"כ
 משלישים כמכור :

סדר הרל

יהוה זכרנו יברך יברך את בית ישראל יברך את בית אהרן :
יברך יראי יהוה הקמנים עם הגדלים : יסף יהוה עליכם עליכם
ועל בניכם : ברוכים אתם ליהוה עשה שמים וארץ : השמים שמים
ליהוה והארץ נתן לבני אדם : לא הפתים יהללה ולא פלל ירדי
רומה : ואנחנו נברך יה מעתה ועד עולם הללויה :

בר"ח וחוד"ם פסח נס שני ימים האחרונים מלגים זה

אהבתי פירשמע | יהוה את קולי תחנוני : פירשה אנו לי
ובימי אקרא : אפסוני | חבלות ומצרי שאל מצאוני צרה ויגון
אמצא : ובשם יהוה אקרא אנה יהוה מלמה נפשי : חנון יהוה וצדיק
ואלהינו מרחם : שמר פתאים | יהוה דלתי ולי יהושיע : שובי נפשי
למנוחתי כי יהוה גמל עליכי : פי חוצת נפשי ממות את עיני מן
המעט את דגלי מדחי : אתה הלקד לפני יהוה בארצות החיים : האמנתי
כי אדבר אני עניתי מאד : אני אמרתי בחפזי כל האדם פזוב :
מה אשוב ליהוה כל התגמולתי עלי : בוס ישועות אשא ובשם
יהוה אקרא : נרדי ליהוה אשלם נגדה נא לכל עמו : יקר בעיני
יהוה המותה לחסידיו : אנה יהוה פיראני עבדה אני עבדה בך אמתה
פתחת למוסרי : לה אובח ובח תודה ובשם יהוה אקרא : נרדי

ל

לקושי הנרא

עד"א איהו כלל שבע קיעין ועלייהו אמר רוד השמים שמים לה' שהוא (עד"א נק')
בו"ה (בח"י ג') :

דלותי ולי יהושיע ר"ל כי כד' הוא חו"ג ב' דרוסין . ו' הוא פמודא דסמך לדלת .
ור"ל ו' שבחך ה' . שכלא ו' הוא ד' . ואינו ב' דרוסין דאינון שית פרקן .
ר"ל כלל ו' שבחך ה' הוא ד' ב' דרוסין שית פרקן . כלל ו' (נושא) דכלל כל השית
פרקן . אז היא דלת . פד שכל ו' בחך כד' וגעשה ה' . והוא משלים לחרין דרוסין
ונפלא שכן ג' וזן שכן חג"ט . ח"ש דלתי ולי יבושע . ר"ל ו' לי יהושיע (סוף הק' פ"ו) :
היכר' אלני איהי כלילא מו' היכלן מו' ארעין . ועלייהו ה"ה רוד אחרלך לפני ה' בארצות
החיים ור"ל שגם מו' ארעט שלני היא כלולה : (בחיקון ג') :

בום ישועת אשא . כפ' תרומה אמר מאן יאשוע דא ימינא . וכפ' בראשית אמר דאינון
ה' ארעין ה' פלין חקיסין . וגלאה שנק' הגבורות יאשועת כשכללין בימינא . וכן
הוא על יד פרקן דיד עד י"ג ככילין דקא' שם כפ' בראשית ר"ח פסח כשאשנה כי' מס
ששנה איה כה תליסר כ' אף כ"י איה כה תליסר כו' וכן תליסר פילמתין דילה כו'
(פי' בחמ"ז פ"ו ב' כד"ה תשום טס) :

כ

סדר הלל

קמו

לִיהוֹה אֲשֶׁלֶם נְגַד־הַנָּא לְכָל־עַמּוֹ : בְּחַצְרוֹת | בֵּית יְהוָה בְּתוֹכְכִי
יְרוּשָׁלַם הִלְלוּיָהּ :

הִלְלוּ אֶת־יְהוָה כְּלִי־גִימִים שִׁבְחֹתוֹ כְּלִי־הָאֲמִים : כִּי
נָבַר עָלֵינוּ | חֲסִדוֹ וְאֶמֶת־יְהוָה לְעוֹלָם הִלְלוּיָהּ :

חזן הודו ליהוה פי טוב פי לעולם חסדו : ק' הודו

חזן יאמרנא ישראל פי לעולם חסדו : ק' הודו

חזן יאמרנא בית אהרן פי לעולם חסדו : ק' הודו

חזן יאמרנא נא יראי יהוה פי לעולם חסדו : ק' הודו

סן־הפצור קראתי יה ענני בפרחביה : יהוה לי לא אידא טהר
יעשה לי אדם : יהוה לי בעזרי ואני אראה בשנאי : טוב לחסות

ב"י

לקוטי דגריא

כ"י נבר עלינו חסדו כו'. ר"ל רחמנבר רחמי על דינא והכל בשביל העקידה שאברהם
נבר על יצחק ועקרו וכמ"ס במ"ר שאקר הקב"ה מדה"ד דלפילא (כ"א ט"ו א'
ט"ו ב') :

ד' פסיקס דשיר השירים נגד כלי"ם (כ"ח כהן לוי ישראל מלכות). שיר מלסת. כמ"ס
(כרכות ז' ב') דוד שריוכו כו' ישקני פלוים ברננה כמ"ס עבדו אח כו'. משכני סו'
סוא הצנודה בכהנים. והוא הביאני המלך חזריו ביהכל. ושם נגילה ונשמחה בך. לריח
בישראל בידוי השלמת קרבן. וכמ"ס מור וזהלות קצמות כו'. ועד רביעית ה"ל (דפיטו
שיר דוד מלך ישראל) היה כלי שיר. ויכלן מעבדין אח הקרבן כו'. חזו אברהם יגל יצחק
ירק (כ' אברהם בחמד שהוא כהן ואחיה כהן. ושם גילה כנ"ל נגילה ונשמחה. וילחק
בנבוכד לויס. ושם רננה כנ"ל). חזו ג"כ הידו נגד מלכות. פ"כ אידה כו' (כ"ל שהוא
ט"ס ונ"ל פ"כ לידך כו' והיא פסוק תהלים י"ח. ומסיים שם מגדיל יסופות מלכו) ואח"כ
יאבר נא ישראל. ואח"כ יאסרו נא בית אהרן. ואח"כ יאסרו נא יראי ה' בסוד פחד יצחק.
בסוד ד' דרנן הכ"ל. (ביאורו לש"ה פ"ד הנסתר ס' א' פ' א') :

המעם דלרדך (לחפלה) אחר דחיק. דחפלה במקום עבודה ועבודה בנפון. וכן חפלה
חזו סן המצר דמסס סליק לרחובות בינה. עומקא דכולא (נעה"ג. כי חפלה
לרדך לשומקא דכולא בינה. לכן מנפון קו שמאלא עילה בארמח מישור. לבינה ירושלים
עלאה) וז"ש ענני בסרחב כו' (יהל אור פ' בשלח ס' פ"א ר"ה שאני יצחק) :

כתיב סן המצר קראתי יה חספה אמר דוד ער כל גיב סבכוני. לאסמרא ולאנגא
סגרי

שער נפתלי

לנפן חמ' תיקנין דלא וסררן סבוור בדברי רבינו בסרין פ"ג. כי מ' ד"א הן סן המצר קראתי יה.
וילג דרבות קידשא דע"כ במ' ד"א הן ס' רשלה לך ה' אורך אפים כו'. ומ' תיקונים דפ' שלה לך
פן (א) אור. (ב) אפים. (ג) ורב. (ד) חסד. (ה) נשא עין. (ו) ופצע. (ז) ונקח. (ח) לא ינקח. (ט) פיקר.
פן יאכח כו' עד סוף חפסיק. ואע"פ שבפ' חסא ב"ג תיקנין לא נבטו לא ינקח פוקד כו' (היינו סעמא
כ')

סדר הלל

בַּיְהוּדָה סִבְבֵּי בְּאֵרֶם : מִיּוֹב לְחִסוֹת בַּיְהוּדָה מִבְּמִטָּה בְּנִדְיָבִים : כָּרִי
 גַּיִם סִבְבֵּי בְּשֵׁם יְהוָה כִּי אֲמִילִם : סִבְוֵי גַם־סִבְבֵּי בְּשֵׁם יְהוָה כִּי
 אֲמִילִם : סִבְוֵי כְּרִבְרִים דַּעְבּוּ כִּי אֲשֵׁר קוֹצִים בְּשֵׁם יְהוָה כִּי אֲמִילִם :
 דָּחָה דְחִיתָנִי לְנַפְלֵי יְהוָה עוֹרָנִי : עַד וְחִמַּרְתָּ יְהוָה יְהוּדֵי לִי לִישׁוּעָה : קוֹר

רנה

לקוטי הגריא

פלי. ר"ל ומתן המלך עד החלום הפסוק כל גוים הן ס' סיקונים דיקנא דז"א. ולאין
 אלמריך דוד להכניע כל הגוים בכל המלחמות. ש"ק היה ארמוני. ולכן אמר אח"כ
 כל גוים סבבני בשם ה' כי אמילם. והוא ס' סיקונן אלו. ובמ"ס בא"ז דף רל"ה א'
 ועל האי האיך חזר בו' ושם וכל ס' סיקונן דנדיקנא יקרא דז"א (כלאו דחמי משכחי.
 וכד אלמריך לדינא מחמי דינא. ודין סבדין טקמין לשנאיהן דישראל עכימ' ולינין דסקין
 ליה ס' וכד בעל לאחא קרבא כהאי דיקנא אחמי עביכ סדף. מארי נלין קרבייא
 וכדין מריט מאן דמריט. ואגליט) מאן דאגליט. ושם כד שריין שערי לאספרא אחמי
 עביכ ס'. וחמשה פסוקים כל פסוק ב' סיקונים חוץ פסוק ה' לי בעמרי שהיה סיקון א'.
 וכמ"ס בא"ר (קל"ט ב') שהא שאות ו"פ ארס. והאסתחא חולק השפוק לשנים. חוץ
 פסוק ה"ל. וכמ"ס שם ס"ב קס ר"א פתח ואמר בו' עד יקרא דדיקנא דא' וו"ס
 לאסתחא ולאגא. כשכל גוים שסבבוה כמ"ס כל גוים סבבני בו'. — דיקנא דז"א ס'
 סיקונן כללין ס' ספרות שלו כמ"ס בפ' משפטים דף קכ"ט ע"ב דיקנא דמלכא כו' כמ"ס ל'.
 וס"ס שלו עיקרון שיחא ועם השמין הן תשעה. וכן הוא בריקנא דז"א הן שיחא. וע' פס
 שותן. ולכן הוא ו"פ ה' ו"פ ארס. וכנגד דעם הוא נדיבים לשון רבים. עגד חו"ג דרפת
 מדריס ימלאו. כל הין יקר ונעים. חוה נדיבים. (ריש פ"ג דסד"ל דר"ה כסב מן ובר"ה
 ותולא הארץ):

דוד כסיהרא הוא בעמרת דז"א בו' לכן אמר דוד סבבני בו' כי אמילם ג"ס לכברית
 ספרלה סבינו. והוא נומן המשיח שליטת האטרה דוד. וכן אמר ס' סיקונים מן
 סמל. כבוד סרים אין לו זקן. ולכן נק' דוד דדרת פנים (זקן) ואמר דחה בו' עגד
 ענה הכיפיים וזכו אל' כריתה אלא חזרת לקדושה. (פ"א דסד"ל דר"ה מלך השמיני דוד
 בליקוט שם):

קוב

שערי נפתלי

(ט) שם דערין י"ג דלץ בלא זכום מתודר לרחמים. ואלו פנים האחרונים דין בהם ג"כ. (ע"כ דבר
 רבינו שם). וסדרן כמן הסדר הוא מן הסדר קראתי יה (א). ענני במרחב יה ב). ה' לי לא אידא (ג). מה
 יעשה לי ארם (ד). ה' לי בעוזי ואני אראה כשונאי (ה). מוכ לחסות בה' (ו). סבבית בארם (ז). מוכ
 לחסות בה' (ח). סבבית בנדיבים (ט). וכבר כתב רבינו כי סדרן הם ששה ספרות ו' סודין. והשש
 ספרות כנגדן ששה סמות. ונגד ג' סודין נגד חו"כ ב' פעמים ארם ונגד דעת שכולל חו"ג הוא נדיבים
 לשון רבים. ולכבודת הם כסדרן מן הסדר כנגד חסר. ענני במרחב יה כנגד גבורה. ה' לי לא אירא כנגד
 תפארת. מה יעשה לי ארם כנגד מוח חכמה. כה מה נ' ארם ה' לי בעוזי ואני אראה כשונאי. כנגד
 גצה. מוכ לחסות בה' כנגד דוד. סבבית בארם כנגד מוח בינה. מוכ לחסות בה' דוד כנגד חסיד. סבבית
 בנדיבים. כנגד מוח דעת חו"ג שבו כולל. וידוע כי יסוד אמא סבבית בתפארת. ולכן אמר תפארת שחמ
 כספיק ה' לי לא אירא אמר מה יעשה לי ארם שחמ מוח חכמה הבא סבבא. וכן ידוע כי בינה עד
 חוד התפשט ולכן אמר מוכ לחסות בה' שחמ דוד. אמר סבבית בארם שחמ נגד מוח בינה. ויסוד דעת
 ידוע שחמ אור. ולכן אמר מוכ לחסות בה' שחמ יסוד. ואחריו אמר סבבית בנדיבים שחמ דרפת.

כן נל' :

רְנָה וְיִשְׁעָה בְּאֵהָרֵי צְדִיקִים יְמִין יְהוָה עֲשֵׂה חַיִּל : יְמִין יְהוָה רֹמְמָה
יְמִין יְהוָה עֲשֵׂה חַיִּל : לֹא-אֲמוֹת בִּירֵאָחִיָּה וְאֶסְפֵּר מַעֲשֵׂיהָ : יִפְרֹ
יִסְרְנֵי יְהוָה וְלִמּוֹת לֹא נִתְּנָנִי : פִּתְחוּ-לִי שַׁעֲרֵי צְדָק אָבִא בָּם אֲוֹרָה יְהוָה :

ח

לקוטי הגרא

מזב לחסות בה' מבטוח נגדיבים. והפסוק הזה בעלמא חזן לו פירוש לכאורה. והפנין
כי יש שני חלקי בטחון. אחד שהקב"ה מבטוחו לתת לו הון רב ועושר. כמו
שמל"ט שהבטיח לו הסי"ח לאברהם שיעשיר. וזה נקרא בטחון. וחלק הב'. הוא שהקב"ה
חזן מבטוחו. אך האדם בעלמא שם בטחית בה'. וזה נק' חסיון. וכמ"ש לך חסיון בו.
שהטור הוא למחסה לאדם מורס וממטר. כאשר ינוח שם בעלמא. אך הטור לא הבטיח
שיהי' לו למחסה. וז"ש טוב לחסות בה'. הוא חלק הב'. כלומר שמעלמו ישים וישליך יהבו
על ה'. אך שלא הבטיח לו ה'. ממה שישים בטחיתו באדם. אף לאחך שהבטיח האדם
לו לעשות הטוב. וזהו שבטוח באדם (עכ"ל במשלי י"ד פ' כ"ו) :

מיש כל גוים סבבוני ואח"כ אמר סבוני גם סבבוני ואח"כ אמר סבוני כדבורים היינו
סב הוא מקרוב וסבב הוא מרחוק. ואמר כי שלשה רעות עשו הכשדים עמו.
שמחלה סבבוני מרחוק. ואח"כ קרבו הרחוקים וסבבוני מקרוב. ונוסף עליהם עוד לסבב
גם מרחוק. וז"ש סבבוני גם סבבוני. ואח"כ קרבו הרחוקים השנים וסבבוני עד באשם מקום.
ועמדו זה על זה כאשר תעשנה הדבורים עומדים אחד פ"ג חבירו. וז"ש סבבוני כדבורים
(ביאורו לישיעה ה' פ' ו') :

לא אמת כי אחיה ואספר מעשי יה. לא אמות. בניגוד שהוא ללמות. כי אחיה במדת
המסים כמ"ש ורבים מישיני אדמת עפר יקלו אלה לחי עולם וגו'. ואספר מעשי
יה לטובה"ב. בסוד כל הנשמה תהלל יה (אד"א ברכה חסין שני פ' ו') :

פתחו לי שערי צדק אבא בם אודה יה. פתחו לי דא חזינון חרין עפפני פינא. הן שפתח
שמכסין הפנינים דחזינון פסחין וסגרין. ופלייחו אחמר והיו הכרוכים פורשי כנפים
למעלה. חזינון חרין כרוכי פינא. הן כשר שמכסין הפנינים פורשי כנפים עפפני פינא.
ועוד פתחו לי שערי צדק חזינון חרין כ' פינין. כאן דרש שערי צדק. ור"ל צדק שמסכלין
באורח מיאור כמס"ו. כזמנא דחזינון מסכלין באורח מיאור אחמר בהון ופנייהם איש אל
אחיו. וכזמנא דחזינון מסכלין באורח מיאור הא נחש עקלתון חמון. עליה אחמר כי
המות יפריד וגו'. ר"ל בשביל המת דשריא שם. לכך יפריד בין הפנינים. סלת כזמנא פינא
חזינון סלת אבהן כו'. כם עין דחיוי וקיקא זעירא דא שכינתא דאשתאפס באבהן. ר"ל
לכך נקראים הפנינים שערי. שהשכינה חיקרי זה השמר. קס ר"ש על רגליו ואמר רבון
עלמין אפתח מיני לאשכנלך בהון לעילא. אבא ב"ם. בארבעים וסרין חסון דשחא מפרש
למגדע כל את ואת על חקוני. (כי) מבראשית כו' עד ב' דובכו הן מ"ב איתיות שהן ער
שם מ"ב כידוע. ומפ' והולך בראשית וגו' והארץ היסה חאו וככו וגו'. וחזינון אב"ז ית"ך.
קד"פ שט"ן. ע"ד יכ"ש. כמ"ר למ"ג. חק"ב סנ"פ. יג"ל פו"ק. שק"ו ז"ם. בשכמל"ו.
לפי שהזכיר את השם אמר בשכמל"ו (ואיט מהשם) כל את ואת איש ליה מאמר ואת
ליה נתיב. ר"ל או הוא מאמר או הוא נתיב. (כי) עשר אמירן חזינון ול"ב שבילין. וכלהו
סלין מן א"ה וכן רמזין בנ' גווי פינא תג"ס. דאשתאפי מכח"ב. ודא חיוי אבא בם
אודה יה חיוי כזמנא חזינון יה. וחזינון שבע ספירן כלילין בו' שמכן (דמ"ב) וכלהו
כלילין טן כם שבע. וליס ספירה מכלהו ספירן דיבא לה רש לארקא ברכאן ולאשתא
לחחזין

וְהַשְׁעָרַיִם לְיְהוָה צְדִיקִים יָבִיאוּ בוֹ : אֲדָרָה פִּי עֲנִיתָנִי וְהִתְהַלַּלְתִּי

לְשִׁיעָה

לקוטי דעריא

לחמץ אלא כבש שבע . בגין דאיהי קשורא דכלאו ספרין כו' . ובגין דא לחמץ כה אלא
 יתכלל חכס בחממו וגו' כי אס בואה . בואם יבא אהרן אל הקדש . דליה רש לבניא וחכימא
 למדע לפילא שום מדע אלא כה . ור"ל דלכך נאמר פתחו לי שערי צדק . שכן מל' .
 אבא ב"ם ז"ס אודה י"ה ג"ס . ששל ידה אבא כגוס . והכל כלול בעין . וע"י הפנים
 שראוין-מפסה ס' מודים לה' . ח"ש פתחו לי כו' שהם הפנים . אודם י"ה . (תיקונים ח' ד') :
פתח איהו מ"ב . חישנן פתח (האזניות במ"ק) איהו כ' . וגיטין ופרין רקיעי (של
 הנקודות הנ"ל) ו"ו . ס' ס' מ"ב כו' . פתחו לי שערי צדק אבא ב"ם כו' כס
 ארבעים ופרין כו' . קמך קומן (פי' כי קמך הוא מלשון קומן ביד) סה"ס בוא ז"ד (שהיד
 כשהוא קומן וסמס הוא כמו י') פתח אפתח ביה בחמש אלבען דאזינו ס' (כי פתח הוא
 פלשון פתיחם סיד . ונראין ס' אלבעות) וכמה ריין בנקודי . והאי איהו אבא כס אודם
 י"ה . ור"ל דקמך סה"ס ביו"ד ואפתח בה' כנ"ל שכן ח"ב . וא"כ בפתח כליל י"ה . ח"ש
 אבא ב"ם שהוא הפתח אודם י"ה . דבפתח אפתח השער וכו' פתח את ירך שמס ממלאך
 שאלפו לפיך אודם י"ה . ח"ש ופתח עליה לחמץ פתחו לי כו' זה השער לה' . ר"ל
 דלשון פתחו היא פתח . דקרא מיירי בו . ופתח השער הוא ג"כ בפתח דכתיב זה השער
 לה' . ופתח בו השם הו"ה כמ"ש לעיל דפתח סליק למשכן הו"ה (כי פתח חישבט כ'
 במ"ק . ועם ארת הפתח שהוא ו' כרי כ"ו) ח"ש זה השער לה' : (הקדמס ח"ו ז' ב'
 כ"ד ס' קמך קומן) :

קמין פתח . דא פניו ודא פתח . פריין חרשין . שבא . שערי צדק . ר"ל השפתים דחמת
 שבא . וז' ע"ג ו' . ח"ש עליהו לחמץ פתחו לי שערי צדק חוה אדני , שהיא צדק
 שפסי פפתח . מלגאו איהו פגולתא . ר"ל בתוך השערים נקודה פרמית שהיא פגולה סו'
 תל"ס . עליה . לחמץ אבא במ אודה י"ה . אבו"א איהו פטר בני' . דאיהו נקודת חלס
 דחלס ספ' טעירות כתר . כס הוא שב"א גי' מ"ב . כמ"ש בהקדמה (כי אזניות שבא במ"ק .
 ו' . ונקודתו פתח גיטין ורקיע שכן יי"ו גי' ל"ו ועס'ו' דאזניות כרי מ"ב) : וכן שער
 צדק כנ"ל . וזה ב"ס . וביה (בחולס) אודה י"ה דאיהו כתר על כלאו . (ח' סי"ח כ"ח ב') :
אית חרשא דדיקיא . ר"ל דנשרין בריה . דלא מחסתחא אלא לדיקיא . סה"ד ח'
 השער ח' צדיקים יבאו בו . והאי איהו חרשא דלדיק ח"י פלמ"ן . (ח' י"א
 כ"ב ב') :

זה [השער] דא לרי . דהוא ג"כ שפר זה אלל זה . ואזינו חרי סמכי קשוס . צדיקים יבאו בו
 דא לדיק דאיהו אס בריה . בפרווייו . ר"ל בשנין בא . והוא בריה וטערה . זה
 בגלג חוה כבוד . חוה לדיקים . ושניס נקראו אוח בריה כיוחס : (ח"ח כ"ח ב') :
בנים (כפשוטן) נק' מלך הגופים . ותלמידים נק' בניס מלך החכמה שהוליד להם . והוא
 חוה הפנימי דכין . וכן בריה הלשין והמפור . ששניס סס דפס המוליד . אלא
 שזה מליד בניפני [חיה ברוחני] . הזרע שהוא גופני מליד בנופני . והדבור שהוא רוחני
 מליד רוחני . ומלאן כמה כח הדיטר שמוליד בניס רוחניס בו' . וכנה כמו שבריה נק'
 קשה ידה חלס . כן הלשון שהוא ג"כ דרגא דיסור כיוחס לשון למודים נק' ג"כ קסת .
 וכמ"ש בפס"ז כו' . וקסתא איהו ליטנא דשמא כו' חוס השני דא שפה חוס של קסת דביס
 סוה לדיק זריק חלס דאזינו מילוליס כו' וכן מלולין וחכמתא . וכן הפסין דאמר כאן (בכח"א)
 וכן ג' ספין וחכמה בניס דעס דנפיק מפרחא ס' . ואמר לא יכשו [כי ידברו את איביס
 כשער

בשער] דכהן יפלה חן כבוד לחייו"א כו'. וכן ילחם בהבנה עם סת"ח את והב נבוספה
 כו'. והוא המלחמה של רחמו כמו יורה כחך אל האשה. והמלחמה נק' בזיווג לפי שהם שני
 הפכים מ"ד ומ"ז. ושני דינים הן. א' דינא דקדשא יראה ה'. והוא שלהובא דרחימוסא.
 וכל המעוררות והשמחה ושכר העו"ב וכל טובה הכל שם. וכמ"ש מה רב טובך אשר
 לפנינו בלשון. מערוך שלחן לפני כו' והוא יין המשומר בענביו המשמח כו' עין לא ראתה
 כו'. ויש יראה רעה רעוזה בישא. דינא דמסאבותא. על ראש רשעים ימול כו'. והן הן ב'
 המלחמות. דינא דלאי קדישא לגבי חזא יפלה חן כו' והוא ויזכו בהכאה ראשונה ס'.
 ואח"כ בשנייה מים. ושחאן חיוון ברא חיות הקודש. ולכן לריכין חבריא ללמוד יחד בהבנה
 גדולה לאדנקא רוחא ברוחא. כמ"ש בפ' ויקהל. וכמ"ש גם בלא דעת ס' כמו בני
 שטאה. ונק' התלמידים ג"כ חלים. כנ"ל בני בניו. אבל עיקרן על טיפין דחכמתא וז"ש לא
 יבשו ט'. כי בחכמה לא יבוש לפלג בשער וללמד תורה ברבים. ואמר דליהו טרשא
 לדניק אום ברית קודש דעלה אחמר זה השער לה' צדיקים יבאו בו כמו למטה שטמרה
 שהוא שער מל' זה השער כו' נק' קשת. כי שם הקשת כמ"ל. ומשם יורה כחך. וכ"ה בלשון
 שאח יסוד. ושומא הוא אום ברית שלו והוא השער זה השער כו'. ופה ומילה שניהם הם
 שפירים שהם נקובים ונפתחים להאיר דבור ורע. ומשכנס חר (ר"ל פה מילה) ג"כ. והם
 מכוונים בכ"ד. ושניהם הן ברית כמ"ש בס"י. והן ברית הטורה והמילה. וע"י שניהם זוכה
 ובל לתרעא דג"ע ונק' לדיק וז"ש זה השער כו' (ת"י כ"א ג"ד א' בד"ה על אלין עפיון):
(האי) שדי איהו מלכד במחזה. ושמי ה' דליהו מלגלו במחזה) דליהו טרשא דקב"ה
 לאחמר בה זה השער לה' ר"ל דמשם יכנסו לה'. והוא מלגלו בה. ה' בסיכל
 קדשו: — וכתבתם על מחוזה ביתך ובשעריך. אלן חרין סמכי קשום. חחר לפרש ענין
 המחזה. שדי דבה. דהשער הוא תלה אהבן. דמשם זה השער בתלם חיוון בי"ב אהפין ז"ה.
 דליהו פתחו השער הזה לכל באי פולם. וזהו בשעריך. ומחזות הן הרי סמכי קשום: (ת"י)
 כ"ב ס"ד ב' בד"ה כהאי שדי ובר"ה וכתבתם. וע"י כזו"ח ע"ז ע"ג כריה די שמי':
ז"ה השער לה' לדיקים יבאו בו. זה הוא לדיק בי"ב חחומין. ולכן חותם דכשמתא אלרים
 קם. ולכן אמר לדיקים יבאו בו. ולכן לדיקים יראו ארן ב' השמות מורא וסומקא
 וסוד ז"ה הוא ג' גזוני הקשת דדעת. ולכן הוא השער ז"ו דני' גי' דנ' אטון יס"ו. וסג"י
 גי'

שער נפתלי

כ"ה זה הוא צדיק כ"ב תחמין. כי זה בגי' י"ב. וידוע כי היסוד נק' טוב דשוכר גזיו כו'. וי"ב פעמים
 טוב גי' צדיק כפ"ש תרי"א ו"ל בניאורו על לקוטי הגר"א על צדיק ישר (נרעם אחר אנ"ב) וכן ל
 פעמים טוב הוא גי' ישר. ושניהם בני' אה"ה ל' וי"ב. ג"ש. וענין הי"ב תחמין. י"ב גבולים. והם חיבור ו"ק
 דקטורא עם ו"ק דנק'. וכן הם ג"ם אה"ה י"ב אותיות. ג' מוחין וג' לברשין דאה' איסא. ששהם קנ"א קס"א
 קס"ג גי' תניה חזן בני' ותת"ס על"ה. וכן תחת דרשנים וארץ שותן כר"ת את השמים ואת הארץ
 גי' טוב. וכן י"ב פעמים ו"ל עשרים בג"ל שם אלה"ה. וכן ברע"ת שם ס"ב דאלה"ה בפרד הנ"ל ל' וי"ב. כ"י
 ל"י כפ"ש רבני שם. ושם שם התחתם תג"ל גושטיקא דשמיא ורע"א גי' טוב. וז"ש ולכן תחתם דשמותא
 אלה"ה שם. וע"י כספר באר יצחק שפי' על לברש דשמות שם אלה"ה. ומ"ש ולכן צדיקים יבאו בו היינו
 נשמות הצדיקים שהם נבטנין בו כידוע. והנה שם אלה"ה ידוע שהיא כהטר. והסוד אויל בכלוד יוסין ונבלל
 ביסוד כידוע. והנה צדיקים יראו ארץ. היינו שם אלקס במילוי אלפין גי' ארץ. כי היסוד מתחבר עם
 הנק' והנשמות הם בה והיא שם אלקס. נבטא הצדיקים יורשים שני השמות אלה"ה ואלק"ם הסוד ורין והם
 תורא וסמקא. ומ"ש וסוד זה הוא ג' גזוני הקשת דרע"ת נראה שהם ג' שמות הדב"ד שגבוליים ברע"ת ג'
 פוזין. והם ג' גזונין וג' שמות. חיי בחכמה אה"י בכינה אה"ה ברע"ת. והם י"ב אותיות גי' זה. ושורשם
 יח"ד הדב"ד. ומ"ש ולכן הוא השער. כי השער גי' תקע"ה וכן גי' גי' דנ' אה"ה יח"ד תג"ל כזה יח"ד וי"ז
 דליהו ה"י יח"ד וי"ז יח"ד גי' השער. ומ"ש ו"ו. ר"ל כי באותיות תג"ל יש בתם יודין ויין כספסא י"ו.
 ושאר אותיות הם ו'. די ולחין ח' ל' ה'. ת"ו ר'. ח"ם ו"ו. ומ"ש והג' גי' דהוא שפ"ה. כי ורע"א גי'
 גי'

לשענה: איך אכן מאמי הגונים היתה לראש פנה: אכן מאת יהודה

חתה

לקומי הנריא

ג' דבא סס"ה. וכן סס"ה שמרים יהודיים. לה' סוד ג' א' ו' דו"ק וטוק' חסוד
לדבא. דס ל' אל' ה'. צדיקים הם לדוק ולדק. ויה בני' ג'. ח"ס יבא יבא משמש
בוא. יבאו בוא"ו גם טוקבא. והס רוח ונפש שהם לדוקים. ולכן נק' טוקבא וחס כלילת
מכ' לדוקים בכ"ד לירושים. וכשהוא כלול מג' נותין מג"ל שהס ל"ו כמ"ס בבביר. נק'
ברית. אבל כס נהירין חרין ט'. ב"ז הוא ח' אחון מלואת דכספר בני'. וויס ט' (לקומי
הנריא שדפס פס פי' בלר יחק):

(צדיק חיבו) שרק בלח ו'. קאורא דדכר וטוקבא. וסוא שרק גהול. ונב"ד אודך כי
עניתי ותהי לי לישועה דא שכינתא. שהיא מקבלת כל לוחין דחיבי מספרת
לדוק שרק לגבי בעלה קאורא דיל'. ואיבי חיק סחופ לרי פרי סמכי קאט. ואויסי
סגול סחופ חרין דרופין. איחי חלס לפילא בכחר. ור"ל בטולס קאי אשכינה סגולת
כל הנקודות כמ"ו ואיבי חרין פו' ואיבי סגול ט'. כמ"ס בביר דמ"ס נכלל בחי"צ משא"כ
ביסוד (פי' ולכן לא חסיב ח"ת לבד חרין דרופין כמ' שחשכ לדוק לבד חרין סמכי קאט
ומ"ס) ואיבי חלס לפילא בכחר דכשלבס מקומות אלו שרפס כידופ. ונב"ד אכן מאמו
הבונים היתה לראש פנה. בלא חמרין מאת ה' סיפס ואם היא נפלאה בבירט. (פי"ס
כ"ח ב'):

אכן מאמו כבונים היסה לראש פנה. דסלקא לחכמה (סכ"ח ככ"ס ל"ו ב' ד"ס אבן):
האי אכנא חיבו י' בראש א' ואיבי י' כסופה פלה אחרת מגיד מרלשית אחרית.

שער נפתלי

גב יב. ותי' ג' דבא כות ה"י י"ד י"ז י"ז אר"ף ללד פ"א ג' שס"ה נגד שפחה שפירם. וכסב.
הגון רי"א כי השפ"ה נעלמו כסנו אף שידועים היו לרבינו. ואפ"ר שחא שס"ה חלונת שברקיע ששם
חמסה נכנסם בכל יום משפ"ה יסות החסה כענין ס"ש הפותח בכל יום דלוחת פועי סודא כי סודא חסה
מסקופה עכ"ל וע"ש שהאר"ך פיה. ומ"ס לה' סוד ג' א' וח' דו"ק. שם בפאור תצל נרוא שפ"ס חסה
וצ"ל דיה'. והכוונה שיה' כב' גילופין דהתין ואלפין י"ד היא י"ד ח"ה הוא בני' לתיה' ע"ש שהאר"ך
[ומ"ס וטוק' היבד לרדוא דס ל' אל' ה' כי הנריא הג"ל. כי הנוק ודא ל' שחלכות נקיות בלי סעלות
והוא מפילה להי"ה. והיבורס ע"י הרעה. ומ"ס צדיקים הם דרוק וזרק הם דרוג שנק' דרוק וזרק והם
כסוד וא"ו ה"א שפירד הוא וא"ו. ועשרת היסוד דרנא דרוק רשם הוא חמיה. וצדיקים גיסי ג' ג' ח"ה
כסלוי אלפין וא"ו אל"ף וא"ו ח"א אל"ף. וד"ל שוח השער תא הרעה שחא השער להי"ה שחא י"ה ח"ב
רשם צדיקים ויה' יבאו בו. ומ"ס ח"ס יבאו בו כ"ו ר"ל יבא"ו הוא ו"ה הג"ל כסלוי אלפין. יבא חחא וד"ר
יג ביותת דרנא דרוק. וה"ו של יבאו הוא ח"א ניקבא. והוא מ"ס שחוקבא פסלה לרדוא. שיכח
משפס דכירא לבד. אבל יבאו כולל ג"כ טוקבא עמו: ומ"ס ותם רוח ונפש ידע כי ר"ה ח"ה ונפש שחא
צדיקים כי נ"ד נפש רוח לה דרוג שבאדם צריכין לתקן בקוח"ו והם הצדיקים. ומ"ס ולכן נק' טוק' ונפש שחא
בבנין ב"ם דרוק. ווי"ש כלילא סב' צדיקים. והן יסיד ועשרת היסוד. והיסוד נק' טוב. והנזק י"ש בה כ"ד צדיקים
כסוד ארנ"י. וכחשפופה עם היסוד הוא כ"ד פעמים סו"ב ג' וזא. ומ"ס וכשהוא כליל סב' נותין תג"ל.
פי' הלי נגלל לב שחם בעולם שנה נפש. ובהם ג' פעמים י"ב. י"ב מולח בעולם. י"ב חרשים בשנת
י"ב אברים נפש כמ"ס כמ"ו ווי"ש שהם ל"ו ג"ס י"ב והם נגד ג' מוחין ג' נותין דקסת ג' אחרון יק"ו. תב"ד.
קולס בהכמה כמ"ס כולם בהכמה עשית. שנת כבינה שחא טק'. ותציק' היא וכן ועת לכל חפין. ויש
נאש ברעה שחא מחבר העולם והשנת ביהד. וצדיק כולל כל השלשה דרוגן שסימנס תג"ל וזחא ל"ו. ולכן
נק' בויה'. כי ל"ו פעמים טוב ג' בויה: ומ"ס אבל בה נותין חרין. פי' שלכן נק' חחא שבה רק ב' דרוגין
כ"ד דרוגין הג"ל וזמן כא"ד בה רק ב' מוחין דרוג' לבד. והם כ"ד. ב' פעמים י"ב הג"ל והם כ"ד פעמים טוב ג'
חחא: ומ"ס. בו דבא ח' אחרון מלאית דהשער בני'. הם יח"ו בני' לבד הם ח' אחרות כות י"ד ח"י וי"ה
ורס בו ח' אחרון תג"ל: כל זה השתקף בקיוד סרי בואי זחאן):

סדר הלל

יהודה אלת היא נמזאת בעינינו: סאת זה יהוה עשה יהודה ונגיחה
ונשמתה בו: זה

החזן חוזר ומנגן אמא והקבל סונה.

סוזן מנגן אמא והקבל סונה.

אָנָּא יְהוָה הוֹשִׁיעָה נָּא : אָנָּא יְהוָה הוֹשִׁיעָה נָּא :
אָנָּא יְהוָה הַצְּלִיחָה נָּא : אָנָּא יְהוָה הַצְּלִיחָה נָּא :

בְּרוּךְ הַבָּא בְּשֵׁם יְהוָה בְּרַכּוּכֶם מִבֵּית יְהוָה : בְּיַד אֵל יְהוָה
יֵאָדָר לָנוּ אֲסוּדָתְךָ בְּעַבְדֶּיךָ עַד קְרֻנוֹת הַמִּזְבֵּחַ : אֵל אֱלֹהֵי אֲתָהּ וְאֵלֶיךָ
אֱלֹהֵי אֲרוֹמְסֶךָ : אֵל הַדָּוָד לַיהוָה פְּרָטוּב בִּי לְעוֹלָם תְּסִיר : הַדָּוָד

האלוף

לקסי הגרא

מלכו סטניס סיחה לראש פינה. שלמסה בנה"י. שהם ג"כ נח' תצ"ח חכות (כידוע
תצ"ח דלה ער נה"י דלי". וכן תצ"ח דיבקב שס כידוע) היא למסה. ושס סאסו. וכלן
זחה לראש פנה. והטניס סן חסות דננניה מהס כדוע. כרוה גדיבי הפס ס': (שס
פ"ב פ"ב):

חוללם מלא טא"ז סלוק בלחוי חק"ק. ותלם נטלן י' י' י' כחשכן יק"ק דליהו כ"ז
וארבע אסוזן. סליק לחשכן יק"ק חק"ק נ"א. ברזא יק"ק כק"ק. ר"ל שומר
שוא סו"ס חו"ס. ואמר ברזא דהו"ס בלבד הוא ביה"ק שוא פס הכולל נ"א. וסגולס
דליה אל נ"א רפא נ"א לה. אלא ה' שושיפה נ"א. ר"ל לרשואה ולישופה (הק' תצ"ח י"א ב'):
ציררה סן רסיוכן פנימים. ופשיה רסיוכן דלבר. דפליייה גלמר ורואת את חסרי.
ופני לא יראו. מנ"ס סר הפנים. וכמ"ס ב"ח פ' בראשית דפליה נחחכס משפ
לראש. ע"כ. והן פני' ודלזן ער א"י. וכלא חסיוחין בלנכס ברזא אלנכסן. טרסיה
דואר רס וענא (ר"ל ברזא) למעלה על כולם. ובנכס האלנכסיה וחסרי האלנכסיה ב'
רסיוכן ס"ל. וכמ"ס בפ' ויקהל ברזא אלנכסן. פ"ס ר"ח ח' ב'. דרנין פלאין אשחמדשון
בזקיש דאלנכסן לפילא. ובזקיש דאלנכסן אשכבר דרנין פלאין ודרנין חזאין כחור ס'.
ודיון אגפן דלקרון חסריים. אלנכסן לזו בלא שושרין אלן חינון אגפן פנימאן אשכסין.
ורזא דא ורואת את חסרי חינון חסרי אלנכסן לחסרה כסופריהון. ופני לא יראו חלין
אלנכסן לזו בלא שושרין דיון אגפן פנימאן. וכד פכרכן על שגנא ס'. ור"ל דסן ער
יזרס ועשיה ד"י. ח"א הוא נוכח ללא אשחיון כמ"ס בר"ס וארא. וכן יזרה דמקנ
כסו. וער סק' נוכח דמסחיון ס' הוא פשיה חסריים כנ"ל. והס שזריים לחסרכא
פגנא בליכ דליה מלרי האס. אבל לא פנימאן. דחיון חסרי חיר יזר המלירות.
פלאין נון שס ס'. ח"ס ולא יראו פני ריקס ס' אלא פני רזא ס'. והוא פלאין דזרס
שוא פני דלא יסחדי ס'. וכמ"ס אל ה' יאר לז שוא מלרי חסרי כפלמא כנ"ל (ר"ל
שולס כב'). אל ס' (בני') נ"ו אלפין מלרי ס'. חסרו חנ' ס'. ונאמר זה כסוף הלל
ברגלים. וכן ג' פלמן ברך הבא כס' ה' עשר חסיון שהס כס' ה'. ברנכסס מניס
ס'. (שוא ברזא בים וסכל). אל ה' בלזרה כנ"ל. אלי אשה ס' הוא ברזא דמק'
שגלס קלמר ודו אלי. דרגא דלסלמד כס' כמ"ס כס' ח"ס. הודו לה' כי טוב ס' למשלס
על שולס. שחא קרסא כנ"ל (כילדו ליסרו ס"ז ח' כד"ס חסרי ליסדא):

יְתַלְתֵּהּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ (על) כָּל מַעֲשֵׂיהָ . וְחִסְדֶּיהָ צְדִיקִים עוֹשֵׂי
 רְצוֹנָהּ וְכָל עַמָּה בֵּית יִשְׂרָאֵל בְּרַחֵם יוֹדוּ וְיִבְרְכוּ וְיִשְׁבְּחוּ וְיִפְאֲרוּ
 וְיִרְמְמוּ וְיַעֲרִיצוּ וְיִקְדְּשׁוּ וְיִמְלִיכוּ אֶת שְׁמֶךָ מְלִכְנוּ כִּי לָהּ טוֹב לְהוֹדוֹת
 וְלִשְׁמְךָ נָאח לְזַמֵּר כִּי מַעֲלָם וְעַד עוֹלָם אֲתָה אֵל . בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה
 מֶלֶךְ מְהֻלָּל בְּתִשְׁבָּחוֹת :

כל יום שיש תפלת מוסף אומר הס"ק ק"ת אחר הלל . לכן בחטכה (חזן מ"ח ושבת) חזן אומר כ"א
 חזן קדים . כשהלל ר"ח כחול מוסיפין ס"ח א' וקריין ד' אגשים כסדר פנחס כס' התמיד . ח"ק יהללו .
 ומחזירין הס"ח להיכל . אשרי וכו' לנין [וא"ל למנחה] ח"ק . וחוללין התפילין . ומתפללין מוסף .

תפלת מוסף לר"ח בחול

אֲדֹנָי שְׁמַי תִּפְתָּח וּפִי יִגִּיד תְּהִלָּתְךָ :

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאַלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ אֱלֹהֵי אַבְרָהָם אֱלֹהֵי
 יִצְחָק וְאַלֹהֵי יַעֲקֹב הָאֵל הַגָּדוֹל הַגְּבוּר וְהַנּוֹרָא אֵל עֶלְיוֹן גּוֹמֵל חֲסָדִים
 טוֹבִים וְקָנָה הַכֹּל וְזוֹכֵר חֲסֵדֵי אֲבוֹת וּמֵבִיא גּוֹאֵל לְבָנָי בְּנֵיהֶם לְטַעַן
 שְׁמוֹ בְּאַהֲבָה .

מֶלֶךְ עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמַגֵּן בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה מַגֵּן אַבְרָהָם :
 אַתָּה גְּבוּר לְעוֹלָם אֲדֹנָי מְתִיב מְתִיב אֶתָּה רַב דְּהוֹשִׁיעַ .

בחדש משיב הרוח ומזריד הגשם : בקיץ מזריד הגשם לא כשיש הרוח ומזריד ושל .

מְבַלְבֵּל חַיִּים פּוֹחֵד מְדַיָּה מְתִיב בְּרַחֲמִים רַבִּים סוֹמֵךְ גּוֹמְלִים
 וְדוֹמָא חוֹלִים וּמְתִיר אֲסוּרִים וְצַקִּים אֲמוֹנָתוֹ לִישׁוּנֵי עַמּוֹ . מִי מְטוֹךְ
 בְּעַד גְּבוּרוֹת וְכִי דוֹמָה לָךְ מֶלֶךְ מְאִית וּמְתִיב וּמְצַמִּיחַ יְשׁוּעָה :

תאמן

לקושי הציא

(ל'יקום) מהגר"א נמלא בין כחבי תלמידיו) מלך עזר ומושיע ומגן . כהגן מפני שיש
 שלשה מיני יבועה . א' כשקם איש על אחד שחר לו הסני והסו את האויב .
 חוה נקרא עזר כמ"ס וימזר לו איש בן לר"י . והב' הוא שמושיע לו מן יד איש שלא
 לפסוח רעה . חוה נקרא משיע . והג' שהוא מגן לו . דהייט שליט מניה את האויב
 לבא אליו לשבות לו רעה . וחוה שהקב"ה עשה לו כל אלו הג' . דהייט שנתן לו הודיה
 ומלוא עשה וטעם ל"ח . שבמטעם עשה אלו משכרין את הילכו"ל והקלטיים שלא יכלשו
 פליט ח"ו . ובמטעם ל"ח אלו ניטעים מהן . את נשמר מלמטות . שאם ח"ו יוכרעם הם
 שלמים ח"ו . והסודרה מניה פליט ללא יוכלו לבא פליט כלל :

(*) כגופה הציא ליהוא .

תפלת מוסף לר"ח בחול

תָּאמֵן אֲתָה לְהוֹשִׁיט מִתַּיִם בְּרוּךְ אַתָּה יְיָהּ מִתְּחִיל הַיָּמִים :

קדשה לט"ן מחורת החטילה .

נִקְדַּשׁ אֶת שְׁמֶךָ בְּעוֹלָם בְּשֵׁם שְׁפָקֵדוּשִׁים אוֹתוֹ בְּשֵׁמי מְרוֹם
פְּתוּב עַל יַד נְבִיאָה וְקָרָא זֶה אֵל זֶה וְאָמַר : קִיִּי קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ
יְהוָה צְבָאוֹת מְלֵא כֹל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ : חֵן לְעַמְתָּם בְּרוּךְ יֵאמְרוּ : קִיִּי בְרוּךְ
עָבוֹד יְהוָה מִמְקוֹמוֹ : חן וּבְרָכְיִי קָדְשֶׁךָ פְּתוּב לְאָמַר : קִיִּי יִמְלֹךְ יְהוָה
לְעוֹלָם אֱלֹהֶיךָ צִיּוֹן לְדוֹר וָדוֹר הַגְּלוּיָהּ :

חן לְדוֹר וָדוֹר גִּיד גְּלוּיָהּ וְגִצְחַם נְצִיחִים קָדְשֶׁךָ גְּעִישׁ וּשְׁבַתְךָ אֱלֹהֵינוּ
סָמִיעַ לֹא יִמָּשׁ לְעוֹלָם וָעֶד קִיִּי אֵל סֶלָה נִדוּד וְקָדוֹשׁ אֱשֶׁה . בְּרוּךְ אַתָּה יְיָהּ הָאֵל
הַקָּדוֹשׁ :

אַתָּה קָדוֹשׁ וְשִׁמְךָ קָדוֹשׁ וְקָדוֹשִׁים בְּכָרוֹם יְהַלְלוּךָ סֶלָה . בְּרוּךְ
אַתָּה יְיָהּ הָאֵל הַקָּדוֹשׁ :

רֵאשֵׁי חַדָּשִׁים לְעַמְךָ נִתְּתָ . זְמַן כְּפָרָה לְכָל הַלְוִדוֹתֶם . בְּהִיוֹתֶם
מִקְרִיבִים לְפָנֶיךָ וּבְחֵי רְצוֹן וּשְׁעִירֵי הַחַטָּאת לְכַפֵּר בְּעֵרָם . וְכָרוֹן לְכָלֶם
הוּא . תְּשׁוּעַת נַפְשָׁם מִיַּד שׁוֹנֵא : מִזְבַּח חָדָשׁ בְּצִיּוֹן תִּבְנֶה . וְעוֹלֹת
רֵאשׁ חֹדֶשׁ נַעֲלֶה עֲלֶיךָ וּשְׁעִירֵי עֲזִים נַעֲשֶׂה בְּרְצוֹן . וּבְעַבְדוֹת בֵּית
הַמִּקְדָּשׁ נִשְׁמַח פְּלִנּוּ . וּבְשִׂידֵי הַדָּד עֲבֹדָה הַנְּשַׁמְעִים בְּעִירָה . הָאִמְסָרִים
לְפָנֶי מִזְבְּחֶךָ . אֲהַבֵּת עוֹלָם תָּבִיא לָהֶם . וּבְרִית אָבוֹת לְפָנִים תִּזְכֹּר :
וּתְבַאֲנוּ לְצִיּוֹן עִירָה בְּרִנָּה וְלִירוּשָׁלַיִם בֵּית מִקְדָּשֶׁךָ בְּשִׂמְחַת עוֹלָם :
וְשֵׁם נַעֲשֶׂה לְפָנֶיךָ . אֶת־קַרְבָּנוֹת חֻבוֹתֵינוּ תִמְדִּים פְּסָדָרָם וּמִסָּמִים
כֶּה־לְבָבָם : וְאֶת־מוֹסָף יוֹם רֵאשׁ הַחֹדֶשׁ הַזֶּה . נַעֲשֶׂה וְנִקְרִיב לְפָנֶיךָ
בְּאֵהֱבָה . כְּמִצּוֹת רְצוֹנָה . כִּמוֹ שֶׁכְּתַבְתָּ עֲלֵינוּ בְּתוֹרָתֶךָ . עַל־יְדֵי
מִשָּׁה עֲבָדָה . סָפִי כְבוֹדָה כְּאָמַר :

וּבְרֵאשֵׁי חַדָּשֶׁיךָ תִקְרִיבוּ עֲלֶיךָ לִיהוָה שְׂרִים בְּנִי־בֶקֶר שְׁנַיִם
וְאֵיל אֶחָד כַּכֹּשִׁים בְּנִי־שְׁנֵה שְׁבַע־תְּמִימִים : וּמִנְחָתָם וְנִסְבִּיתָם
כְּמִדְבַר שְׁלֹשָׁה עֶשְׂרִים לָשָׁר וּשְׁנֵי עֶשְׂרִים לָאֵיל וְעֶשְׂרוֹן לְכֶבֶשׂ וּמִן
כַּנְסֵי וְשְׁעִיר לְכַפֵּר וּשְׁנֵי תְמִידִים כֶּה־לְבָבָם :

אֲלוֹהֵינוּ וְאֵלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ : חֲדָשׁ עֲלֵינוּ אֶת־הַחֹדֶשׁ הַזֶּה . לְמִזְבַּח
וְלַחֲדָשָׁה

וּלְבָרְכָהּ . קְשִׁשׁוֹן וְלִשְׁמָחָהּ . לִישׁוּעָה וְגִנְחָמָהּ . קְפִינָסָה וְכִבְדָּקָהּ .
 לְחַיִּים וְלְשָׁלוֹם . לְמַחֲלַת הַמָּאָה . וְלִמְלִיתָת עֵין (בשנת העבור וּלְכַפְרַת פְּשָׁע)
 בְּרִיבְעֵפָהּ יִשְׂרָאֵל בְּתִרְתָּ סִכְרֵהָאֲמוֹת וְחָקִי רָאשֵׁי חַרְשֵׁים קָחִם
 קִבְּשֵׁתִי . בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה מְקַדֵּשׁ יִשְׂרָאֵל וְרָאשֵׁי תַדְשִׁים :

רְצֵה יְהוָה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּעֵמְךָ יִשְׂרָאֵל וּבְתַפְלָתָם . וְהַשֵּׁב
 אֶת הָעֲבוּדָה לְרִבְיִיר בֵּיתְךָ וְאֵשִׁי יִשְׂרָאֵל וּתְפִלָּתָם בְּאַהֲבָה
 תִּקְבַּל בְּרִצּוֹן וּתְהִי לְרִצּוֹן תְּמִיד עֲבוּדַת יִשְׂרָאֵל עִפְּךָ :
 וְתַחֲזִינָה עֵינֵינוּ בְּשׂוֹכֶה לְצִיּוֹן בְּרַחֲמִים . בְּרוּךְ אַתָּה
 יְהוָה הַפְּחוּזִיר שְׂכִינָתוֹ לְצִיּוֹן :

מודים דרבנן

מודים אנחנו לך שאתה הא-י אלהינו
 ואלהי אבותינו אלהי כל בשר ויצרנו
 יוצר בראשית ברכת והוראות לשמך
 הגדול והקדוש על שהחייטנו וקִפְּתָנו
 כן תחיינו וחִקִּיטָנו ותאסוף גְלוּחֵינוּ
 לחצרות קדשך לשמור חִקְךָ ולעֲשֹׂת
 רצונך ולעבדך בלִבֵּב שָׂמֵחַ על שִׁנְחָנו
 פודים לך ברוך אתה יי אל הנודאות:

מודים אֲנַחְנוּ לְךָ שְׂאֲתָהּ הוּא
 יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ לְעוֹלָם
 וְעַד צוּר חַיֵּנוּ מִגֵּן יִשְׁעֵנוּ אַתָּה הוּא
 לְדוֹר וָדוֹר . גִּדְּהָ לֶךָ וְגִסְפָר תְּהִלָּתְךָ
 עַל חַיֵּנוּ הַמְּסוּרִים בְּיָדְךָ וְעַל גְּשׁוּמֵתֵינוּ
 תִּפְקְדוֹת לְךָ וְעַל נַפְשֵׁנוּ שְׂבָבָל יוֹם
 עִפְּנוּ וְעַל גַּמְלָאוֹתֶיךָ וּמִבּוֹתֶיךָ שְׂבָבָל יַעַת עָרֵב וּבִקְרָ וְצַהֲרִים .
 הַטּוֹב פִּי לֹא-כָלוּ רַחֲמֶיךָ וְהִקְרַתָּם פִּי לֹא-תִפְּנוּ חֲסִדֶיךָ מֵעוֹלָם
 קִיֵּנוּ לְךָ :

כתובה לומרם כאן על חגמים .

וְעַל כְּפֹלִים יִתְבַּרְךָ וְיִתְרוֹמַם שְׂמֶךָ מִלְּכַנּוּ תְּמִיד לְעוֹלָם וָעַד :
 וְכָל הַיְהוּדִים יוֹדוּךָ סְלָה וְיִהְלְלוּ אֶת שְׂמֶךָ בְּאֲמַת הָאֵל יִשְׁוֹעַתְנוּ
 וְעִדְרָתְנוּ סְלָה . בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה הַטּוֹב שְׂמֶךָ וְלֶךָ נְאֻה לְהוֹדוֹת :
 (י) לִי אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ בְּרַכְנוּ בְּבָרְכָהּ הַמְּשַׁלֶּשֶׁת בְּתוֹרָה וּבְתוֹבָה עַל יְדֵי
 מִשְׁהָ עֲבָדְךָ הָאֲסוּדָה כָּאֵי אֲהַרְן וּבְנָיו כְּהֹנִים עִם קְדוּשָׁה בְּאִמּוֹר : יְבָרְכֶךָ יְהוָה
 וְיִשְׁמְרֶךָ : יָאֵר יְהוָה פְּנֵינוּ אֱלֹהֵי וְיַחַדְךָ : יִשָּׂא יְהוָה פְּנֵינוּ אֱלֹהֵי וְיִשֵּׁם לְךָ שָׁלוֹם .
 שִׁים שָׁלוֹם מִזְבְּחָהּ וּבְרָכָה חַן וְחֶסֶד וְרַחֲמִים עֲלֵינוּ וְעַל כָּל-יִשְׂרָאֵל
 עִמְךָ בְּרַכְנוּ אֲבִינוּ כְּלֵנוּ כְּאֲתֵךְ בְּאוֹר פְּנֵיךָ פִּי בְּאוֹר פְּנֵיךָ נִתְתָּ לָנוּ

תפלת מוסף לריח בחול

יהוה אלהינו הודת תימים ואהבת חסד וצדקה וברכה ורחמים ותיים
ושלום וטוב בעיניך לברך את עמך ישראל בכרעת ובכרשעת
בשאלתך: ברוך אתה יהוה המברך את עמו ישראל בשלום:

אלהי נצור לשוני מרע ושפתי מדבר מרמה ולמקללי נפשי
תדום ונפשי כעפר לכל תהיה פתח לפי בתורתך ובמצותיך תרדוף
נפשי וכל החושבים עלי רעה מהרה הפר עצתם ומקקר מחשבתם.
עשה למען שמך עשה למען ימינה עשה למען קדשתך עשה למען
תורתך למען יחלצון ידידיך הושיעה ימינה ועגני: יהי רצון אמרי
סי והגיון לפי לפניך יהוה צורי ונאמי: עשה שלום במרומו היא
יעשה שלום עדינו ועל כל ישראל ואמרו אמן: יהי רצון לפניך יהוה
אלהינו ואלהי אבותינו שיבנה בית המקדש במהרה בימינו ותן
חלקנו בתורתך: ושם נעבדך ביראה בימי עולם ובשנים קדמוניות:
וערכה ליהוה מנתת יהודה וירושלים בימי עולם ובשנים קדמוניות:

הגן חזור התפלה בקול ואומר קדושה ואו"ל ברכנו וכו'. קדיש מתקבל. פליט. ק"י.

ריח שחל בשבת. בשמירת מסדרין הברכות וסדר תמיד ופסדו ותפלה כמו בשאר שבתות
ובש"ע לומרין יעלה ויבוא כעבודה. ודן הזכרתו כמו ברי"ה דחול. והגן חזור התפלה ולומרין
הכל כדלוג. קדיש מתקבל. אין כוון. ומזלזל כ' ס"ת וקורין כראשון ו' בסדר הכובע. ומניח ס"ת
שני' אלה ואומר ח"ק על שתיין. וקורין למסיר באחרונה בסדר פתח וכיוס השבת וכראשי חדשיכם
עד ס"פ ומסעירין השמים כסאי. ואחר שהגישו הס"ת אומר הגן ח"ק ומתפלל מוסף. התפלה
לכל סדר מוסף לשבת.

סדר קריאת שמע על המטה קנ

ברוך אתה יהוה אלהינו מלך העולם המפיל חבלי
שנה על עיני ותנומה על עפעפי : והי רצון מלפניך
יהוה אלהי ואהי אבותי שתשכיבני לשלום ותעמידני לשלום
ואל יבהירני רעיוני ותלזמות רעים ותרהורים רעים ותהי
מטתי שלמה לפניך והאר עיני פן אישן המות כי אתה
המאיר לאישון בתעין : ברוך אתה יהוה המאיר לעולם
קדו בכבוד :

אל מלך נאמן

שמע ישראל יהוה אלהינו יהוה אחד :

ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד :

ואתבת את יהוה אלהיך בכל לבבך ובכל נפשך
ובכל מאדך : והיו הדברים האלה אשר אנכי מצוה היום
על לבבך : ושננתם לבניך ודברת בהם בשבתך בביתך
ובלכתך בדרך ובשכבך ובקומך : וקשרתם לאות על

יד

לקוטי הגר"א

הנכנס לישן ס' עד והיה . דבה ס' אסון הידומים כחרא דמלכותא . והר' של אחד
גדולה שנכפל לשנים הוא כסתר עליון שהוא כחרא עילאש אכתריאל ס' .
מ"ב שמא דקס א"ה אוח הראשון ה' עד ד' . והשני ה"ו רביעי ושלישי ב' אסון ח"ו .
ואח"כ חמישי ב' האחרונים יחד ע"י וכן י"ה ב"ה והקס מלא בשמא דילה . וכן כסדר
חללה י"ה ס' : (ביאורו לכרכות פ"ט ס' מ"ג) :

ה'

שער נפתלי

כתב תרי"א ול דבה ס' אסון . פי' של שם תרי"א . ונקראו כתר דמלכותא . כי הם נגד ששים נבורים סביב
לה למלכות כו' : והר' של אחד גדולה נחלק לשנים . פי' שני דלתות שבת ד' אלפין במלואן השלה
דשה כידוע . עכ"ל . ונ"ל שהוא בסדר לאה הנק' סדר ד' אלפין והר' גדולה הוא לאה קשר של ד' כידוע
שמה כיתה והיא נקראת סתר עליון . והשובי הר' גדולה לשנים לחללים המספר של ס' אותיות . כי אותיות
של תרי"א נמצאת בפרשת ראשונה וידוע י"ט . תחת פ"ו . וזוין כ"ד . וכיזה הם ג"ח . והב' דלתין של ד'
גדולה משלישין לט' : ותרי"א כתב ח"ל הוא בסתר עליון הוא שם אכתריאל שהוא כתר ס"ב שעולה מספרם
בסתר . אות הראשון ח' פי' ח' של אחי"ה כפולה הוא י"ד . והוא בא"ב סא' עד ד' עולה י' : והשני ח"ו .
פי' כפל של ח' ד' עולה ל' של אלהך כי אות הראשון הוא א' של אלהך : (הוא) : רביעי ושלישי של
אח"כ עולה כמו ח"ו . והאל"כ כו' חן י"ה בח' פי' י"ה בח' מלא כזה יה"ה עולה ד' . והשם מלא בשמא דילה
כו' ב' הוא סתר משלים לישן ועולה ב' : והוא כ' של אלהך עכ"ל עם תוספת סביב : והנה מצאתי על מספר
זה ביאור מהגאון ר' יצחק אייזיק ז"ל מסובאלק ונדרס בסוף ביאור על רוח שודרס בירושלים וסיים שם
בשם דברים . שרבו רבנו מרומים עד יערה רוח עלינו מצד עב"ד . וכשיעורני והיה אדשמו בל"ג :

סוד קראת שמע על המטה

ידך ידיו לטמפת בין עיניך: וכתבתם על מזוזות ביתך
ובשעריך:

יש מוסקן מ' והי' וט' צינח

ויהי געם אדני אלהינו עלינו ומעשה ידנו פוננה עלינו
ומעשה ידנו פוננהו:

שוב בסתר עליון בעל שדי יתקונן: אמר ליהוה מחסי ומצודתי אלתי
אבמת-בו: פי הוא יצילך מפח יקוש מרבר הוות: באברתו יסך דך ותחת
פנפיו תחסה צנה ומחרה אמתו: לא תירא מפחד לילה טחן יעוף יומם: מדבר
באפל יהלך מקטב ישוד צהרים: יפול מצדה אלה ורכבה סיכנה אליה לא
יש: רק בעיניך תביט ושלמת רשעים תראה: פי אמה יהוה מחסי עליון שמת
מענה: לא תמנה אליה רעה ונגע לא יקרב באחזה: פי מלאכו וצנה לך
לשמך בכל דרכיה: על כפים ישאונה פן העוף באכן רגלה: על שחל ופתן
תדרך תרמם בפיר ותנין: פי כי חשק ואפלטוה אשכבה פי דע שמי: יקראני
ואענה עמו אנכי בצרה אאלצו ואבברו: אלה ימים ששכימתי תראה
בשעתי: ארד ימים וט'

יהוה מה דרבו צרי רבים קמים עלי: רבים אומרים לנפשי אין
לשענה לו באלהים סלה: ואתה יהוה מגן בעדי כבודי ומצודאשי:
קולי אל יהוה אקרא ויענני מתר קדשו סלה: אני שכבתי ואישנה
הקיצתי פי יהוה יסמכני: לא אירא מרובות עם אשר סביב שתי
עלי: קומה יהוה הושיעני אלהי ביהותך את כל איבי רדו לפני
רשעים שברתי: ליהוה הישועה על עמך ברכתה סלה:

השכיבנו יהוה אלהינו לשלום והעמידנו בלכנו לחיים ופירות
עלינו סבת שלומך ותקננו בעצה טובה מלפניך הושיענו למען
שמך והגן בעדנו והסר מעלינו אויב דבר וחרב ורעב וזון והסר

סמ

לקומי תעריא

ד' מה רבו לרי וגו'. לפי שסם בנוס נ' מיין. א' אלו ששסין סרעה בידים. ב' אלו
אינם יכולים לעשות רק שמסיתים לעשות רעה לישראל. והג'. גם אינם מסיתים
רק שמתחבטם ממיר לעשות רעה. וזה שאמר דוד. מה רבו לרי. ואנס שעושין רעם
רבים קמים עלי אלו המסיתים. רבים אומרים כמזון אחי נמתחנסס. וכנגד זה [אמר]
אנס כ' מגן צמדי נגד כעושין בידים. כבודי כול נגד המסיתין. ומרים ראשי מר כעושין
(אריא האזט אנס א' ליכ ל"ב):

סמול

סדר קריאת שמע על המטה קנר

שָׁמַן מִלְּפָנָיו וּמֵאַחֲרָיו וּבִצְלַל כְּנָפָיו תִּסְתַּיְרוּנוּ כִּי אֵל שׁוֹמְרָנוּ וּמְצַיְלָנוּ
אַתָּה כִּי אֵל מְלֶכֶךְ חַנּוּן וְרַחוּם אַתָּה וְשִׁמּוֹר צִאתָנוּ וּבּוֹאֵנוּ לְחַיִּים
וְלְשָׁלוֹם מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם .

בְּרוּךְ יְהוָה בַּיּוֹם . בְּרוּךְ יְהוָה בְּלַיְלָה . בְּרוּךְ יְהוָה בְּשִׁכְבּוֹנוּ .
בְּרוּךְ יְהוָה בְּקוּמָנוּ : כִּי בְיָדְךָ נַפְשׁוֹת הַחַיִּים וְהַמֵּתִים אֲשֶׁר בְּיָדְךָ
נַפֵּשׁ כָּל־דָּוָ וְרוּחַ כָּל־בָּשָׂר אִישׁ : בְּיָדְךָ אִפְקִיד רוּחֵי פְדִיתָהּ אֲתֵי
יְהוָה אֵל אֲמֵת : אֱלֹהֵינוּ שְׁבַשְׁמִים יַחַד שְׂמָךְ וְקִים מְלַכְוָתְךָ תִּמְצַד
וּמְלֹךְ עָלֵינוּ לְעוֹלָם וָעַד .

יֵרָאוּ עֵינֵינוּ וְיִשְׂמַח לִבֵּנוּ וְתִגַּל נַפְשָׁנוּ בִּישׁוּעָתְךָ בְּאֲמֵת בְּאִמּוֹר
לְצִיּוֹן מֶלֶךְ אֱלֹהֶיךָ יְהוָה מְלֶכֶךְ יְהוָה מְלֶכֶךְ יְהוָה יְמֹלֶךְ לְעוֹלָם וָעַד .
כִּי הַמַּלְכוּת שְׂפִיךָ הִיא וְלְעוֹלָמֵי עַד תִּמְלֹךְ בְּכַבּוֹד כִּי אֵין לָנוּ מְלֶכֶךְ
אַלָּא אַתָּה :

הַמַּלְאָךְ הַנִּצָּל אֲתִי מִכַּלְדָּע יְבָרַךְ אֶת־הַנְּעָרִים וַיִּקְרָא בָהֶם
שְׁמֵי וְשֵׁם אֲבֹתֵי אֲבָרָהֶם וַיִּצְחַק וַיִּדְבַּר לְדָב בְּקֶרֶב הָאָרֶץ : וַיֹּאמֶר אִם
שָׁמוּעַ תִּשְׁמַע לְקוֹל יְהוָה אֱלֹהֶיךָ וְהִיָּשֶׁר בְּעֵינָיו תַּעֲשֶׂה וְהַאֲזִינָהּ

למצותיו

דקושי הגריא

המלאך הנואל אחי מכל רע יברך את הנערים . מאי המלאך . אי הוה אמר מלאך
הוה משמע על חנוך מטטרון . אבל ה' בחוספת . איש שכינתא . שגלה
נאמר ויסע מלאך האלהים טו' . דהיה ברבס . ר"ל זהו יברך את כו' והיא הנואל אחי
מכל רע . כמ"ס גמלתהו טוב ולא רע טו' . והיא המננת על האדם כידוע . (והיא) ברפת
ה' היא העשיר . שהיא וחסן טרף טו' . ובה ולא יוסף עלב עמה . שנאמר בעלזון האללנה
והיא רע דע"ה טו"ר . אבל בה ולא רע כנ"ל . יברך את הנערים כלכו נערים דאתקריאו
על שכ נער אחברכאן על ידי ההוא נער . (והן) עולמין (דילה) וחק לנערותיה . [עולמין
דילה כדירה מסט' דמט"ט נער . עלמוס אהבון (ו"ט) כלכו נערים דאתקריאו על:ש
נער] ויקרא בהם שמי דא שכינתא עילאה . יעקב ת"ת דאחליל כדניה בן י"ה . כידוע .
ט' דעד"א עס מי . שמי . ושם אבותי אלן אבהן . ועוד יברך את הנערים . לדיק ותרי
נביאי קשוס . וזהו ויקרא בהם בנערים נה"י שמי ושם אבותי בינה ותג"ה כנ"ל דאשתקין
מכניה ותג"ס . וידנו לרוב . חכמה . דאחמר בה ותרב חכמה שלמה דתרכי ותסגי . ר"ל
וידנו הוא רבוי שפע החכמה . ומביא דהיה שנאמר ותרב חכמה שלמה כו' . וכלן נאמר
לרוב . שט"ה נקראין דגיס דאתרכיאו במים כמ"ס במעשה בראשית (מ"ח פ"ג ד') :
והישר בעיניו העשה והאזנה למצותיו ושמרת כל חקיו . דהל"ל וישר בעיני העשה
והאזנה למצותיו כו' . אלא הוא כמ"ס פ"ה דכד אמר בשם אמרו דעתיקא
סטיס קאמר . ולן אמר והישר בעיניו טו' . דכל המלות תלוי בז"א . ולן נאמר בעיניו

סדר קריאת שמע על המטה

לְמִצְוֹתָיו וְשִׁמְרָתָהּ בְּלִי חֲקָוָה כָּל־הַמְּחֻלָּה אֲשֶׁר שָׁמַתִּי בְּמִצְוֹתַי לֹא־
 אֲשִׁים עֲלֶיךָ כִּי אֲנִי יְהוָה רַפְּאֵקָה : וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל הַשָּׁמַן יִגְעַר יְהוָה
 בְּךָ הַשָּׁמַן וַיִּגְעַר יְהוָה בְּךָ הַנִּבְחָר בִּירוּשָׁלַיִם הֲלֹא זֶה אֹד מְצֹל מֵאִשׁ :
 הִנֵּה מִפְּתוֹ שְׁלֹשְׁמָה שְׁשִׁים גְּבוּרִים סָבִיב לָהּ מִגְּבוּרֵי יִשְׂרָאֵל :
 בָּרֹם אֲחֹזִי חָרֵב מְלֻמְדֵי מַלְחָמָה אִישׁ חָרְבוּ עַל יָדָיו מִפְּחַד בְּלִיָּוֹת :
 יִבְרַכְךָ יְהוָה וְיִשְׁמְרֶךָ : יֵאָר יְהוָה פָּנָיו אֵלֶיךָ וַיְחַנֶּךָ : יֵשֶׁא יְהוָה פָּנָיו
 אֵלֶיךָ וַיִּשָׁם לְךָ שְׁלוֹם : גִּם

הִנֵּה לֹא יָנוּם וְלֹא יִישָׁן שֹׁמֵר יִשְׂרָאֵל : גִּם

לִישׁוּעָתְךָ קִוִּיתִי יְהוָה . קִוִּיתִי יְהוָה לִישׁוּעָתְךָ :

יְהוָה לִישׁוּעָתְךָ קִוִּיתִי : גִּם

בְּשֵׁם יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל מִיְמֵינִי מִיְכָאֵל . וּמִשְׁמָאלִי
 גְּבוּרֵי־אֵל . וּמִדְּפְנֵי אֹרִי־אֵל . וּמֵאַחֲרֵי־רַפְּאֵל . וְעַל רֹאשִׁי
 שְׂבִינַת אֵל : גִּם

שִׁד הַמַּעֲלֹת אֲשֶׁרִי כְּלִי־רֵא יְהוָה הַהֲלֵךְ בְּדַרְכָּיו : יִגְיַע בַּפֶּה

כ

לקומי הגר"א

לשון רבים ב' פינים כמש"ל פ"א ופ"ב . ולכן נאמר כל המחלה אשר שמתי במצרים .
 דע"ק פשה כנ"ל במולא שלי ט' . כי אני ה' רופאך כהאי דיקא . ר"ל אני ה' בע"ק
 שנאמר אני ה' הוא שמי כנ"ל פ"ב (בסופ) והוא בחוסמא דע"ק שסס חסוסא לכולא
 כמ"ס בל"ז רפ"ס פ"א . ואמר בא"ר דף ק"ל פ"א וח"מ כתיב אני ה' . בו' כהאי חסמא .
 בחוסמא לשמחודע פרטופא . ר"ל שניכר בין פ"ק לז"א . לכן תלי אני שהוא פ"ק בחוסמא
 שסס סיכרו . כנ"ל . וגם שחוקון האחרון נק' אני ה' פ"ס . וז"ש אני ה' רופאך (סוף
 פ"ד דספר"ל) :

הנה מטתו שלשמה ששים גבורים סביב לה . שהם מן הכסא . ובכסא ששים גבורים
 סביב לה . שהיא יולדת ג"כ ששים . שהוא ן דאפיקה ן . כמ"ס למטה ה' ן
 חום . ומדאסתברת ט' אפיקה ן שהוא ששים כיוצא וכמ"ס נפ' ח"מ דף ס' פ"א כסס
 מטתו ט' מאי מטתו דא' טורסי יקרא דמלכא כ' ששים גבורים כו' פ"ס . ושם דף ס"ח
 כל איטן איילתי דמטרגי טרסי יקרא קדישא כס"ד ששים גבורים סביב לה ט' . וכן רבות
 בנות עשו חל שכן ששים מטתות כמ"ס בחיקונים . ח"ס (בספר"ן פ"ד) כהאי חיה דאולידת
 רוחן בגיאון . כמו חיה קדישא דאולידת רוחן בגיאון סן רבות בנות ט' כן היא יולדת
 כנ"ל [כד מסדבקן דא' גדא אחיילון . ר"ל כד מהדבקן הסידין באדם ר"ל . כשינה או
 בבקין שכן מקרה לילכ או אחיילון . וכן נגפי בני אדם שבאו ממיטת קרי מהחיות
 בלתיים ר"ל] ח"ס כלם אחזי תרב ט' מפחד בליטת שכן נק' ליטת כיוצא . ואמר משמחה

כי תאכל אֶשְׂרֵיהּ וּמִזֶּבֶד לָךְ : אֲשֶׁתְּךָ | בְּגִמְן פִּזְרֶיהָ בְּיַדְכֶּתִי בֵּיתְךָ בְּגִיף
 בְּשֵׁתַי יָתִים סָבִיב לְשִׁלְתָנְךָ : הִנֵּה כִּי־בֵן יִבְרָךְ גִּבּוֹר יֵרָא יְהוָה :
 יִבְרָכֶךָ יְהוָה מִצִּיּוֹן וְרֵאָה בְּמוֹט יְרוּשָׁלַם כֹּל יְמֵי חַיֶּיךָ : וְרֵאדוֹכְבָּנִים
 בְּגִיף שְׁלוֹם עַל־יִשְׂרָאֵל :

רְגֹזוּ וְאַל תַּחֲטְאוּ אִמְרוּ בְּלִבְבְּכֶם עַל מַשְׁפָּכְכֶם וְדַמּוּ מֵלֶחֶם גִּימ

אֲרוֹן עֹדֶם אֲשֶׁר מְלָךְ . בְּמִרְם כִּי־יִצִיר גִּבּוֹרָא : דְּעִת נַעֲשָׂה בְּחַפְזָא כִּי־
 אֲזִי מְלָךְ שְׂמוּ נִקְרָא : וְאַחֲרֵי כְּבִדּוֹת הַכֹּהֵן . לְבַרְזוּ יְמִלְךָ נִדְרָא : וְהוּא יְהוָה וְהוּא
 רֵחָה . וְהוּא יְהוָה בְּתַפְאֲרָה : וְהוּא אֶחָד וְאֵין שְׁנַי . לְהַמְשִׁיל דוּ לְתַחֲבִירָה : כִּי־
 רֵאשִׁית כֹּהֵן תְּבָרִית . וְלוּ הָעִז וְהַמְשִׁרָה : וְהוּא אֵלֵי וְחֵי גִּלְי . וְצוֹר תְּבָרֵי בְּשֵׁת
 צָרָה : וְהוּא נָפִי וּמְטוֹם לִי . מַצֵּת פּוֹסֵי בְּיוֹם אֶקְרָא : בְּיַד אֶפְקֵד רַחֲמֵי . בְּשֵׁת
 אִישָׁן וְאֶעִירָה : וְעַם־רַחֲמֵי גִּימֵי . יְהוָה לִי וְלֹא אִירָא :

שייתי יי לגרזי תמיד כי מימינו כל אמום : שמרני אל כי חסיתי בך :

לקומי הגר"א

אל ניהנס שדומה ללילה . וששים גבורים הן ששים מסכתות שכן כחמ"ט כמ"ט כמקוניהם
 טו' ובר"מ פ' משפטים דף קכ"ו ע"ה מ"ט עבד ה' כליל שיה טו' שיה סורי משנה . כלס
 אחזי תרכ כמ"ט (תהלים מ"ה) תגור חרבך על ירך גבור טו' . וז"ט מגבורי ישראל . ח"ט
 איש תרבו על ירכו מפחד טו' . שהמורה תבלין לינה"ר משכחו לבהמ"ד (טוכה כ"ב ב')
 וכ"ז כסמ' וכסא (פ"ד רספד"ל ב"ה כד מסדנקן ובר"ה כהאי חיה) :

השטמות דחלק ב'

מ"ש הגר"א כשה"ש ד' ס' ד' כענין תלפיות שהוא ששה אותיות ששס ששה קטות טו' אלף בית גימל דלת ה'
 וזו . פי' שסוף המילוי של ששה אותיות הכלל הם חל פיות דהיינו ת"ל מן בית גימל . פי' מן אלף .
 י"ז מן ה"י וה"ו . ת' מן דלת . וז"ט ומ"ט האלף אחר הגימל . והדלת אחר הו"ו . היינו סדרן בתלפיות .
 שת"ל הם כסדר בית גימל והט' שהוא מן אלף אחריהם וכן י"ז הם כסדר מן ה"י וה"ו . והט' שהוא מן דלת
 אחריהם . לזה קאמר שהוא כסוד סגול וסגולתא . כי הגקודה שהוא כסגולתא ראשונה הוא כסגול אחרונה :
ברך ק"ב א' כמעשה רב מ"ט שלא לישא כשבת כלל אפי' כמקום שיש עירוב אפי' בחצר וכניה לז ישא
 כ"ה בידו . פי' מה שכתבתי בלקוסי דינים וביאורים ויש מפרשים דהאי אפי' בחצר קאי אלמעט שלא
 ישא כי אם בידו והכל עולה לכונן אחד . והיינו שאם עשה עירובי חצרות בעצמו ולא סמך אהא דאל
 טיב"נ כמ"ט כמעשה רב טי' ה' וזו אין לחוש לחששות שכתבתי ואפי' אין לישא כי אם בידו . והעטס
 כמבואר שם בלקוסי דינים וביאורים :

ע"י מה שכתבתי בענין קידוש ללכה על פסוק חפול עליהם איתתה כו' וע"ט שכתבתי שם טעם על מה
 שלא אומרם זה שנה של יום הכניעין כו' משנה ואומר מומר שיר ליום השבת טוב להודות לה'
 וכתבתי לתוך למה אנו מפסיקים בחלפני הספוק ע"ט וכעת מלאחי כפ' אורחות חיים לרבינו אהרן הכהן
 מלג"ל ז"ל על מאמר זה שכתב בשם המדרש שאמר הקב"ה לאדם שאמר מומר שיר ליום השבת למה
 אהרן מקלם לשר של שבת ואין אהרן מקלם לי מיד ירד שר של שבת מכסאו ואמר טוב להודות לה' ועט
 הכל ולומר לשמך עליין עכ"ד . ולפי' אחי אפיר כיון שלכתלה אחרו פסוק זה לחלצין דוגמא מה שהכתיב
 שם בשם הגמ"ל כענין חו ישר :

תיקונים והשממות לחלק א'

תיקון	מעות	שורה	מקום	עמוד	דף
משורר שחרא שחרא לא	משורר שחרא לא	ד	לקחו צ' ס' קומה	א	א
פלוג	פליג	יא	סס דרי נט"ו	"	"
איעקרו	מיעקרו	ח	דיני הנהגת כסכ"ס	א	ב
דהר"ש	דהר"ש	ח	לקד"ו	"	"
כאגודס	כאגודס	יח	"	ב	"
סו"ה	הסו"ה	לג	אמרי שפר	ד	ד
נמלא	נמא	לט	"	"	"
ואח"כ מסברפן	וע"כ מסברפן	ד	סידור כ"י	א	ה
בפרטיות	בפרטיות	ח	"	"	"
בפרטיותיה	בפרטיותיה	ט	"	"	"
שהיא	היא	יג	"	ב	ו
מספספה	מהפספסות	יד	"	"	"
נמילם	נמילם	יז	"	א	ז
משערים	ומשערים	כב	אמרי שפר	"	"
מ"ס	מ"ח	כ	שפר נפתלי	א	ח
ובח"י	ובח"י	כג	אמרי שפר	ב	"
מי"ס	מי"ס	יד	שפר נפתלי	ב	יח
תמללום	תמלום	כא	אמרי שפר	"	"
כ"י	כ"י	כ	שפר נפתלי	א	יג
פנינעור	פנינינעור	א	סידור כ"י	ב	"
אחד	אחד	כז	אמרי שפר	א	יז
עפעפי הוא ספרון	עפעפיו הוא ספרון	כב	שפר נפתלי	ב	"
ידין	ידי	מא	"	"	"
וח"ן	וח"ן	כ	לקוטי סג"א	א	יג
הרעא	הרעא	לז	אמרי שפר	"	יד
פחד	כחד	"	"	"	"
חסדט	סדט	ו	סידור כ"י	ב	"
הכל	ובכל	ג	לקוטי סג"א	"	"
מאויבית	מאויבית	ד	אמרי שפר	א	טז
ויל' שפ"ק	ויל' שפ"ק	ה	בפג"ש	ב	"
כולו נחמק	ברוך שס כבוד	ב	"	א	טז
ל"ל מקסים צ"ל	מלכותו לעולם ועד	יא	אמרי שפר	ב	"
חלאי פיעולים	ויחזר נרא' ס' פד פולס	"	"	"	"
באורחא	בבא באורח י"ב	טז	"	"	"
שגק	שקק	כד	"	"	"
מקורם אחת	חסד' בארס שפ"י	א	"	"	"
בגון	בגון	ז	סידור כ"י	"	"
והבנה	והבנה	יח	קוטר הלקוטים	א	יח
לקבל	לקבל	ד	אמרי שפר	"	יט
			כ' ספלק לקב"ג	ב	"